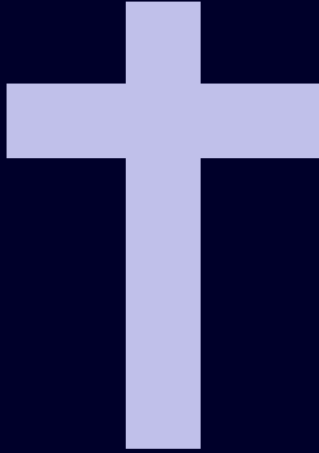

Sveta Biblija

The Holy Bible in Serbian (Latin alphabet), translated by
Vuk Karadžić and Đura Daničić

Sveta Biblija
The Holy Bible in Serbian (Latin alphabet), translated by Vuk
Karadžić and Đura Daničić

Public Domain

Language: srpski jezik (Serbian)

Translation by: Vuk Karadžić, Đura Daničić

Vuk Karadžić translated the New Testament of the Bible in Serbian, publishing it in Vienna in 1847. Đura Daničić assisted Karadžić in that work, and later added an Old Testament translation, published in Belgrade in 1865. This copy was brought to you by eBible.org.

2018-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023
b8f62a27-62f9-583b-a831-9166bce7ae27

Contents

Mateju	1
Marku	33
Luki	53
Jovanu	87
Dela apostolska	113
Rimljanima	147
1 Korinæanima	161
2 Korinæanima	174
Galæanima	183
Efežanima	188
Filipljanima	193
Kološanima	197
1 Solunjanima	200
2 Solunjanima	203
1 Timoteju	205
2 Timoteju	209
Titu	212
Filemonu	214
Jevrejima	215
Jakovljeva	225
1 Petrova	229
2 Petrova	233
1 Jovanova	236
2 Jovanova	240
3 Jovanova	241
Judina	242
Apokalipsa	243
Psalmi	259

Jevanđelje po Mateju

¹ Pleme Isusa Hrista, sina Davida Avraamova sina. ² Avraam rodi Isaka. A Isak rodi Jakova. A Jakov rodi Judu i braæu njegovu. ³ A Juda rodi Faresa i Zaru s Tamarom. A Fares rodi Esroma. A Esrom rodi Arama. ⁴ A Aram rodi Aminadava. A Aminadav rodi Naasona. A Naason rodi Salmona. ⁵ A Salmon rodi Vooza s Rahavom. A Vooz rodi Ovida s Rutom. A Ovid rodi Jeseja. ⁶ A Jesej rodi Davida cara. A David car rodi Solomuna s Urijnicom. ⁷ A Solomun rodi Rovoama. A Rovoam rodi Aviju. A Avija rodi Asu. ⁸ A Asa rodi Josafata. A Josafat rodi Jorama. A Joram rodi Oziju. ⁹ A Ozija rodi Joatama. A Joatam rodi Ahaza. A Ahaz rodi Ezekiju. ¹⁰ A Ezekija rodi Manasiju. A Manasija rodi Amona. A Amon rodi Josiju. ¹¹ A Josija rodi Jehoniju i braæu njegovu, u seobi Vavilonskoj. ¹² A po seobi Vavilonskoj, Jehonija rodi Salatiila. A Salatiilo rodi Zorovavela. ¹³ A Zorovavel rodi Aviuda. A Aviud rodi Eliakima. A Eliakim rodi Azora. ¹⁴ A Azor rodi Sadoka. A Sadok rodi Ahima. A Ahim rodi Eliuda. ¹⁵ A Eliud rodi Eleazara. A Eleazar rodi Matana. A Matan rodi Jakova. ¹⁶ A Jakov rodi Josifa, muža Marije, koja rodi Isusa prozvanoga Hrista. ¹⁷ Svega dakle koljena od Avraama do Davida, koljena èetrnaest, a od Davida do seobe Vavilonske, koljena èetrnaest, a od seobe Vavilonske do Hrista, koljena èetrnaest. ¹⁸ A rođenje Isusa Hrista bilo je ovako: kad je Marija, mati njegova, bila isprošena za Josifa, a još dok se nijesu bili sastali, nađe se da je ona trudna od Duha svetoga. ¹⁹ A Josif muž njezin, buduæi pobožan, i ne

hoteæi je javno sramotiti, namisli je tajno pustiti. ²⁰ No kad on tako pomisli, a to mu se javi u snu anđeo Gospodnji govoreæi: Josife, sine Davidov! ne boj se uzeti Marije žene svoje; jer ono što se u njoj zaèelo od Duha je svetoga. ²¹ Pa æe roditi sina, i nadjeni mu ime Isus; jer æe on izbaviti svoj narod od grijeha njihovijeh. ²² A ovo je sve bilo da se izvrši što je Gospod kazao preko proroka koji govori: ²³ Eto, djevojka æe zatrudnjeti, i rodiæe sina, i nadjenuæe mu ime Emanuilo, koje æe reæi: s nama Bog. ²⁴ Kad se Josif probudi od sna, uèini kao što mu je zapovjedio anđeo Gospodnji, i uzme ženu svoju. ²⁵ I ne znadijaše za nju dok ne rodi sina svojega prvenca, i nadjede mu ime Isus.

2

¹ A kad se rodi Isus u Vitlejemu Judejskome, za vremena cara Iroda, a to dođu mudarci od istoka u Jerusolim, i kažu: ² Gdje je car Judejski što se rodio? Jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na istoku i došli smo da mu se poklonimo. ³ Kad to èuje car Irod, uplaši se, i sav Jerusolim s njim. ⁴ I sabravši sve glavare sveštenieke i književnike narodne, pitaše ih: gdje æe se roditi Hristos? ⁵ A oni mu rekoše: u Vitlejemu Judejskome; jer je tako prorok napisao: ⁶ I ti Vitlejeme, zemljo Judina! ni po èem nisi najmanji u državi Judinoj; jer æe iz tebe iziæi èelovođa koji æe pasti narod moj Izrailja. ⁷ Onda Irod tajno dozva mudarce, i ispitivaše ih kad se pojavila zvijezda. ⁸ I poslavši ih u Vitlejem, reèe: idite i raspitajte dobro za dijete, pa kad ga nađete, javite mi, da i ja idem da mu se poklonim. ⁹ I oni saslušavši cara, pođoše: a to i zvijezda koju su vidjeli na istoku,

iđaðe pred njima dok ne dođe i stade odozgo gdje bješe dijete. ¹⁰ A kad vidješe zvijezdu gdje je stala, obradovaše se veoma velikom radosti. ¹¹ I ušavši u kuæu, vidješe dijete s Marijom materom njegovom, i padoše i pokloniše mu se; pa otvoriše dare svoje i darivaše ga: zlatom, i tamjanom, i smirnom. ¹² I primivši u snu zapovijest da se ne vraæaju k Irodu, drugim putem otidoše u svoju zemlju. ¹³ A pošto oni otidu, a to anđeo Gospodnji javi se Josifu u snu i kaza mu: ustani, uzmi dijete i mater njegovu pa bježi u Misir; i budi onamo dok ti ne kažem; jer æe Irod tražiti dijete da ga pogubi. ¹⁴ I on ustavši uze dijete i mater njegovu noæu i otide u Misir. ¹⁵ I bi tamo do smrti Irodove: da se izvrši što je Gospod rekao preko proroka koji govori: iz Misira dozvaš sina svojega. ¹⁶ Tada Irod kad vidje da su ga mudarci prevarili, razgnjevi se vrlo i posla te pobiše svu djecu po Vitlejemu i po svojoj okolini njegovoj od dvije godine i niže, po vremenu koje je dobro doznao od mudaraca. ¹⁷ Tada se zbi što je kazao prorok Jeremija govoreæi: ¹⁸ Glas u Rami èu se, plaè, i ridanje, i jaukanje mnogo: Rahila plaèe za svojom djecom, i neæe da se utješ, jer ih nema. ¹⁹ A po smrti Irodovoj, gle, anđeo Gospodnji u snu javi se Josifu u Misiru. ²⁰ I reèe: ustani, i uzmi dijete i mater njegovu i idi u zemlju Izrailjevu; jer su izumrli koji su tražili dušu djetinju. ²¹ I on ustavši, uze dijete i mater njegovu, i dođe u zemlju Izrailjevu. ²² Ali èuvši da Arhelaj caruje u Judeji mjesto Iroda oca svojega, poboja se onamo iæi; nego primivši u snu zapovijest, otide u krajeve Galilejske. ²³ I došavši onamo, namjesti se u gradu koji se zove Nazaret, da se zbude kao što su kazali proroci da æe se Nazareæanin nazvati.

3

¹ U ono pak doba dođe Jovan krstitelj, i uèaše u pustinji Judejskoj. ² I govoraše: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko. ³ Jer je to onaj za koga je govorio prorok Isaija gdje kaže: glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodu, i poravnite staze njegove. ⁴ A Jovan imaše haljinu od dlake kamilje i pojas kožan oko sebe; a hrana njegova bijaše skakavci i med divlji. ⁵ Tada izlažaše k njemu Jerusalem i sva Judeja, i sva okolina Jordanska. ⁶ I on ih kršæavaše u Jordanu, i ispovijedahu grijehe svoje. ⁷ A kad vidje (Jovan) mnoge fariseje i sadukeje gdje idu da ih krsti, reèe im: porodi aspidini! ko kaza vama da bježite od gnjeva koji ide? ⁸ Rodite dakle rod dostojan pokajanja. ⁹ I ne mislite i ne govorite u sebi: imamo oca Avraama; jer vam kažem da može Bog i od kamenja ovoga podignuti djecu Avraamu. ¹⁰ Veæ i sjekira kod korijena drveta stoji; svako dakle drvo koje ne rađa dobra roda, sijeèe se i u oganj se baca. ¹¹ Ja dakle kršæavam vas vodom za pokajanje; a onaj što ide za mnom, jaèi je od mene; ja nijesam dostojan njemu obuæe ponijeti; on æe vas krstiti Duhom svetijem i ognjem. ¹² Njemu je lopata u ruci njegovoj, pa æe otrijebiti gumno svoje, i skupiæe pšenicu svoju u žitnicu, a pljevu æe sažeæi ognjem vjeènijem. ¹³ Tada dođe Isus iz Galileje na Jordan k Jovanu da se krsti. ¹⁴ A Jovan branjaše mu govoreæi: ti treba mene da krstiš, a ti li dolaziš k meni? ¹⁵ A Isus odgovori i reèe mu: ostavi sad, jer tako nam treba ispuniti svaku pravdu. Tada Jovan ostavi ga. ¹⁶ I krstivši se Isus iziđe odmah iz vode; i gle, otvoriše mu se nebesa, i vidje Duha Božijega gdje silazi kao golub i dođe na njega. ¹⁷ I gle,

glas s neba koji govori: ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

4

¹ Tada Isusa odvede Duh u pustinju da ga đavo kuša. ² I postivši se dana èetrdeset i noèi èetrdeset, napošljektu ogladnje. ³ I pristupi k njemu kušaè i reèe: ako si sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu. ⁴ A on odgovori i reèe: pisano je: ne živi èovjek o samom hljebu, no o svakoj rijeèi koja izlazi iz usta Božijih. ⁵ Tada odvede ga đavo u sveti grad i postavi ga navrh crkve; ⁶ Pa mu reèe: ako si sin Božij, skoèi dolje, jer u pismu stoji da æ anđelima svojijem zapovjediti za tebe, i uzææ te na ruke, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. ⁷ A Isus reèe njemu: ali i to stoji napisano: nemoj kušati Gospoda Boga svojega. ⁸ Opet uze ga đavo i odvede na goru vrlo visoku, i pokaza mu sva carstva ovoga svijeta i slavu njihovu; ⁹ I reèe mu: sve ovo daæu tebi ako padneš i pokloniš mi se. ¹⁰ Tada reèe njemu Isus: idi od mene, sotonu; jer stoji napisano: Gospodu Bogu svojemu poklanjaj se i njemu jedinome služi. ¹¹ Tada ostavi ga đavo, i gle, anđeli pristupiše i služahu mu. ¹² A kad èu Isus da je Jovan predan, otide u Galileju. ¹³ I ostavivši Nazaret dođe i namjesti se u Kapernaumu primorskome na meði Zavulonovoj i Neftalimovoj, ¹⁴ Da se zbude što je rekao Isaija prorok govoreæi: ¹⁵ Zemlja Zavulonova i zemlja Neftalimova, na putu k moru s one strane Jordana, Galileja neznabožaèka. ¹⁶ Ljudi koji sjede u tami, vidješe vidjelo veliko, i onima što sjede na strani i u sjenu smrtnome, zasvijetli vidjelo. ¹⁷ Od tada poèe Isus uèiti

i govoriti: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko. ¹⁸ I iduæi pokraj mora Galilejskog vidje dva brata, Simona, koji se zove Petar, i Andriju brata njegovu, gdje meæu mreže u more, jer bijahu ribari. ¹⁹ I reèe im: hajdete za mnom, i uèiniæu vas lovcima ljudskijem. ²⁰ A oni taj èas ostaviše mreže i za njim otidoše. ²¹ I otišavši odatle vidje druga dva brata, Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegovu, u laði sa Zevedejem ocem njihovijem gdje krpe mreže svoje, i pozva ih. ²² A oni taj èas ostaviše lađu i oca svojega i za njim otidoše. ²³ I prohoðaše po svoj Galileji Isus uèeæi po zbornicama njihovijem, i propovijedajuæi jevanđelje o carstvu, i iscjeljujuæi svaku bolest i svaku nemoæ po ljudima. ²⁴ I otide glas o njemu po svoj Siriji i privedoše mu sve bolesne od razliènijeh bolesti i s razliènijem mukama, i bijesne, i mjesenjake, i uzete, i iscijeli ih. ²⁵ I za njim iðaše naroda mnogo iz Galileje, i iz Deset Gradova, i iz Jerusallima, i Judeje, i ispreko Jordana.

5

¹ A kad on vidje narod, pope se na goru, i sjede, i pristupiše mu uèenici njegovi. ² I otvorivši usta svoja uèaše ih govoreæi: ³ Blago siromašnima duhom, jer je njihovo carstvo nebesko; ⁴ Blago onima koji plaèu, jer æ se utješiti; ⁵ Blago krotkima, jer æ naslijediti zemlju; ⁶ Blago gladnima i žednima pravde, jer æ se nasittiti; ⁷ Blago milostivima, jer æ biti pomilovani; ⁸ Blago onima koji su èistoga srca, jer æ Boga vidjeti; ⁹ Blago onima koji mir grade, jer æ se sinovi Božiji nazvati; ¹⁰ Blago prognanima pravde radi, jer je njihovo carstvo nebesko. ¹¹ Blago vama

ako vas uzasramote i usprogone i reku na vas svakojake rđave riječi lažuæi, mene radi. ¹² Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, jer su tako pragonili proroke prije vas. ¹³ Vi ste so zemlji; ako so obljutavi, èim æe se osoliti? Ona veæ neæe biti ni za što, osim da se prospe napolje i da je ljudi pogaze. ¹⁴ Vi ste vidjelo svijetu; ne može se grad sakriti kad na gori stoji. ¹⁵ Niti se užije svijeæa i meæe pod sud nego na svijeænjak, te svijetli svima koji su u kuæi. ¹⁶ Tako da se svijetli vaše vidjelo pred ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave oca vašega koji je na nebesima. ¹⁷ Ne mislite da sam ja došao da pokvarim zakon ili proroke: nijesam došao da pokvarim, nego da ispunim. ¹⁸ Jer vam zaista kažem: dokle nebo i zemlja stoji, neæe nestati ni najmanjega slova ili jedne title iz zakona dok se sve ne izvrši. ¹⁹ Ako ko pokvari jednu od ovijeh najmanjijeh zapovijesti i nauèi tako ljude, najmanji nazvaæe se u carstvu nebeskome; a ko izvrši i nauèi, taj æe se veliki nazvati u carstvu nebeskome. ²⁰ Jer vam kažem da ako ne bude veæa pravda vaša nego književnika i fariseja, neæete uæi u carstvo nebesko. ²¹ Èuli ste kako je kazano starima: ne ubij; jer ko ubije, biæe kriv sudu. ²² A ja vam kažem da æe svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti kriv sudu; a ako li ko reèe bratu svojemu: raka! biæe kriv skupštini; a ko reèe: budalo! biæe kriv paklu ognjenom. ²³ Zato dakle ako prineseš dar svoj k oltaru, i ondje se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te, ²⁴ Ostavi ondje dar svoj pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojijem, pa onda doði i prinesi dar svoj. ²⁵ Miri se sa suparnikom svojijem brzo, dok si na putu s njim, da

te suparnik ne preda sudiji, a sudija da te ne preda sluzi i u tamnicu da te ne vrgnu. ²⁶ Zaista ti kažem: neæeš iziæi odande dok ne daš do pošljednjega dinara. ²⁷ Èuli ste kako je kazano starima: ne èini preljube. ²⁸ A ja vam kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, veæ je uèinio preljubu u srcu svojemu. ²⁹ A ako te oko tvoje desno sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojijeh negoli sve tijelo tvoje da bude baèeno u pakao. ³⁰ I ako te desna ruka tvoja sablažnjava, otsijeci je i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojijeh negoli sve tijelo tvoje da bude baèeno u pakao. ³¹ Tako je kazano: ako ko pusti ženu svoju, da joj da knjigu ruspunu. ³² A ja vam kažem da svaki koji pusti ženu svoju, osim za preljubu, navodi je te èini preljubu; i koji puštenicu uzme preljubu èini. ³³ Još ste èuli kako je kazano starima: ne kuni se krivo, a ispuni što si se Gospodu zakleo. ³⁴ A ja vam kažem: ne kunite se nikako: ni nebom, jer je prijestol Božij; ³⁵ Ni zemljom, jer je podnožje nogama njegovijem; ni Jerusalimom, jer je grad velikoga cara. ³⁶ Ni glavom svojom ne kuni se, jer ne možeš ni dlake jedne bijele ili crne uèiniti. ³⁷ Dakle neka bude vaša rijeè: da, da; ne, ne; a što je više od ovoga, oda zla je. ³⁸ Èuli ste da je kazano: oko za oko, i zub za zub. ³⁹ A ja vam kažem da se ne branite oda zla, nego ako te ko udari po desnome tvom obrazu, obrni mu i drugi; ⁴⁰ I koji hoæe da se sudi s tobom i košulju tvoju da uzme, podaj mu i haljinu. ⁴¹ I ako te potjera ko jedan sahat, idi s njime dva. ⁴² Koji ište u tebe, podaj mu; i koji hoæe da mu

uzajmiš, ne odreci mu. ⁴³ Èuli ste da je kazano: ljubi bližnjega svojega, i mrzi na neprijatelja svojega. ⁴⁴ A ja vam kažem: ljubite neprijatelje svoje, blagosiljajte one koji vas kunu, èinite dobro onima koji na vas mrze i molite se Bogu za one koji vas gone; ⁴⁵ Da budete sinovi oca svojega koji je na nebesima; jer on zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima. ⁴⁶ Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakovu platu imate? Ne èine li to i carinici? ⁴⁷ I ako Boga nazivate samo svojoj braæi, šta odviše èinite? Ne èine li tako i neznabošci? ⁴⁸ Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen otac vaš nebeski.

6

¹ Pazite da pravdu svoju ne èinite pred ljudima da vas oni vide; inaèe plate nemate od oca svojega koji je na nebesima. ² Kad dakle daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što èine licemjери po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaisto vam kažem: primili su platu svoju. ³ A ti kad èiniš milostinju, da ne zna ljevaka tvoja što èini desnica tvoja. ⁴ Tako da bude milostinja tvoja tajna; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. ⁵ I kad se moliš Bogu, ne budi kao licemjери, koji rado po zbornicama i na raskršæu po ulicama stoje i mole se da ih vide ljudi. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju. ⁶ A ti kad se moliš, uđi u klijet svoju, i zatvorivši vrata svoja, pomoli se ocu svojemu koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. ⁷ A kad se molite, ne govorite mnogo, kao neznabošci; jer oni misle da æe za mnoge rijeèi svoje biti uslišeni. ⁸ Vi dakle ne budite kao oni; jer zna otac vaš šta vam treba prije molitve

vaše; ⁹ Ovako dakle molite se vi: Oèe naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; ¹⁰ Da dođe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu; ¹¹ Hljeb naš potrebni daj nam danas; ¹² I oprostí nam dugove naše kao i mi što opraštamo dužnicima svojijem; ¹³ I ne navedi nas u napast; no izbavi nas oda zla. Jer je tvoje carstvo, i sila, i slava vavijek. Amin. ¹⁴ Jer ako opraštate ljudima grijehе njihove, oprostiaæe i vama otac vaš nebeski. ¹⁵ Ako li ne opraštate ljudima grijehа njihovijeh, ni otac vaš neæe oprostiti vama grijehа vašijeh. ¹⁶ A kad postíte, ne budite žalosni kao licemjери; jer oni naèine blijeda lica svoja da ih vide ljudi gdje poste. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju. ¹⁷ A ti kad postiš, namaži glavu svoju, i lice svoje umij, ¹⁸ Da te ne vide ljudi gdje postiš, nego otac tvoj koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. ¹⁹ Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i rða kvári, i gdje lupeži potkopavaju i krađu; ²⁰ Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ni moljac ni rða ne kvári, i gdje lupeži ne potkopavaju i ne krađu. ²¹ Jer gdje je vaše blago, ondje æe biti i srce vaše. ²² Svijea je tijelo oko. Ako dakle bude oko tvoje zdravo, sve æe tijelo tvoje svijetlo biti. ²³ Ako li oko tvoje kvarno bude, sve æe tijelo tvoje tamno biti. Ako je dakle vidjelo što je u tebi tama, akamoli tama? ²⁴ Niko ne može dva gospodara služiti: jer ili æe na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili jednome voljeti, a za drugog ne mariti. Ne možete Bogu služiti i mamoni. ²⁵ Zato vam kažem: ne brinite se za život svoj, šta æete jesti, ili šta æete piti; ni za tijelo svoje, u što æete se obuæi.

Nije li život pretežniji od hrane, i tijelo od odijela? ²⁶ Pogledajte na ptice nebeske kako ne siju, niti žnju, ni sabiraju u žitnice; pa otac vaš nebeski hrani ih. Nijeste li vi mnogo pretežniji od njih? ²⁷ A ko od vas brinuæi se može primaknuti rastu svojem lakat jedan? ²⁸ I za odijelo što se brinete? Pogledajte na ljiljane u polju kako rastu; ne trude se niti predu. ²⁹ Ali ja vam kaŕem da ni Solomun u svoj svojoj slavi ne obuæe se kao jedan od njih. ³⁰ A kad travu po polju, koja danas jest a sutra se u peæ baca, Bog tako odijeva; akamoli vas, malovjerni? ³¹ Ne brinite se dakle govoreæi: šta æemo jesti, ili, šta æemo piti, ili, æim æemo se odjenuti? ³² Jer sve ovo neznaboŕci iŕtu; a zna i otac vaš nebeski da vama treba sve ovo. ³³ Nego iŕtite najprije carstva Boŕijega, i pravde njegove, i ovo æe vam se sve dodati. ³⁴ Ne brinite se dakle za sutra; jer sutra brinuæe se za se. Dosta je svakom danu zla svoga.

7

¹ Ne sudite da vam se ne sudi; ² Jer kakovijem sudom sudite, onakovijem æe vam suditi; i kakovom mjerom mjerite, onakom æe vam se mjeriti. ³ A zaŕto vidiŕ trun u oku brata svojega, a brvna u oku svojemu ne osjeæaŕ? ⁴ Ili, kako moŕeŕ reæi bratu svojemu: stani da ti izvadim trun iz oka tvojega; a eto brvno u oku tvojemu? ⁵ Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa æeŕ onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega. ⁶ Ne dajte svetinje psima; niti meæite bisera svojega pred svinje, da ga ne pogaze nogama svojima, i vrativŕi se ne rastrgnu vas. ⁷ Iŕtite, i daæe vam se; traŕžite, i naæi æete; kucajte, i otvoriæe vam se. ⁸ Jer svaki koji iŕte, prima; i koji traŕi, nalazi; i

koji kuca, otvoriæe mu se. ⁹ Ili koji je meðu vama æovjek u koga ako zaiŕte sin njegov hljeba kamen da mu da? ¹⁰ Ili ako ribe zaiŕte da mu da zmiju? ¹¹ Kad dakle vi, zli buduæi, umijete dare dobre davati djeci svojoj, koliko æe viŕe otac vaš nebeski dati dobra onima koji ga mole? ¹² Sve dakle ŕto hoæete da æine vama ljudi, æinite i vi njima: jer je to zakon i proroci. ¹³ Uđite na uska vrata; jer su ŕiroka vrata i ŕirok put ŕto vode u propast, i mnogo ih ima koji njim iðu. ¹⁴ Kao ŕto su uska vrata i tijesan put ŕto vode u ŕivot, i malo ih je koji ga nalaze. ¹⁵ Èuvajte se od laŕnijeh proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovèijemu, a unutra su vuci grabljivi. ¹⁶ Po rodovima njihovijem poznaæete ih. Eda li se bere s trnja groŕde, ili s èieka smokve? ¹⁷ Tako svako drvo dobro rodove dobre raða, a zlo drvo rodove zle raða. ¹⁸ Ne moŕe drvo dobro rodova zlijeh raðati, ni drvo zlo rodova dobrieh raðati. ¹⁹ Svako dakle drvo koje ne raða roda dobra, sijeku i u oganj bacaju. ²⁰ I tako dakle po rodovima njihovijem poznaæete ih. ²¹ Neæe svaki koji mi govori: Gospode! Gospode! uæi u carstvo nebesko; no koji èini po volji oca mojega koji je na nebesima. ²² Mnogi æe reæi meni u onaj dan: Gospode! Gospode! nijesmo li u ime tvoje prorokovali, i tvojijem imenom ðavole izgonili, i tvojijem imenom èudesu mnoga tvorili? ²³ I tada æu im ja kazati: nikad vas nijesam znao; idite od mene koji èinite bezakonje. ²⁴ Svaki dakle koji sluŕa ove moje rijeæi i izvrŕuje ih, kazaæu da je kao mudar æovjek koji sazida kuæu svoju na kamenu: ²⁵ I udari daŕd, i doðoŕe vode, i dunuŕe vjetrovi, i napadoŕe na kuæu onu, i ne pade; jer bjeŕe utvrðena na kamenu. ²⁶ A svaki koji sluŕa ove moje

rijeèi a ne izvršuje ih, on æe biti kao èovjek lud koji sazida kuæu svoju na pijesku: ²⁷ I udari dažd, i dođoše vode, i dunuše vjetrovi, i udariše u kuæu onu, i pade, i raspade se strašno. ²⁸ I kad svrši Isus rijeèi ove, divljaše se narod nauci njegovoj. ²⁹ Jer ih uèaše kao onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.

8

¹ A kad siđe s gore, za njim iðaše naroda mnogo. ² I gle, èovjek gubav dođe i klanjaše mu se govoreæi: Gospode! ako hoæeš, možeš me oèistiti. ³ I pruživši ruku Isus, dohvati ga se govoreæi: hoæu, oèisti se. I odmah oèisti se od gube. ⁴ I reèe mu Isus: gledaj, nikomu ne kazuj, nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar koji je zapovjedio Mojsije radi svjedoèanstva njima. ⁵ A kad uđe u Kapernaum, pristupi k njemu kapetan moleæi ga ⁶ I govoreæi: Gospode! sluga moj leži doma uzet, i muèi se vrlo. ⁷ A Isus reèe mu: ja æu doæi i iscijeliæu ga. ⁸ I kapetan odgovori i reèe: Gospode! nijesam dostojan da pod krov moj udeš; nego samo reci rijeè, i ozdraviæe sluga moj. ⁹ Jer i ja sam èovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa reèem jednome: idi, i ide; i drugome: dođi, i dođe; i služi svojemu: uèini to, i uèini. ¹⁰ A kad èu Isus, udivi se i reèe onima što idu za njim: zaista vam kažem: ni u Izrailju tolike vjere ne nađoh. ¹¹ I to vam kažem da æe mnogi od istoka i zapada doæi i sješæe za trpezu s Avraamom i Isakom i Jakovom u carstvu nebeskome: ¹² A sinovi carstva izgnaæe se u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaè i škrgut zuba. ¹³ A kapetanu reèe Isus: idi, i kako si vjerovao reèe Isus: idi, i kako si vjerovao neka ti bude. I ozdravi sluga

njegov u taj èas. ¹⁴ I došavši Isus u dom Petrov vidje taštu njegovu gdje leži i groznica je trese. ¹⁵ I prihvati je za ruku, i pusti je groznica, i usta, i služaše mu. ¹⁶ A uveèe dovedoše k njemu bijesnih mnogo, i izgna duhove rijeèju, i sve bolesnike iscijeli: ¹⁷ Da se zbude što je kazao Isaija prorok govoreæi: on nemoæi naše uze i bolesti ponese. ¹⁸ A kad vidje Isus mnogo naroda oko sebe, zapovjedi uèenicima svojijem da idu na onu stranu. ¹⁹ I pristupivši jedan književnik reèe mu: uèitelju! ja idem za tobom kud god ti pođeš. ²⁰ Reèe njemu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda; a sin èovjèeij nema gdje glave zakloniti. ²¹ A drugi od uèenika njegovijeh reèe mu: Gospode! dopusti mi najprije da idem da ukopam oca svojega. ²² A Isus reèe njemu: hajde za mnom, a ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace. ²³ I kad uđe u lađu, za njim uđoše uèenici njegovi. ²⁴ I gle, oluja velika postade na moru da se lađa pokri valovima; a on spavaše. ²⁵ I prikuèivši se uèenici njegovi probudiše ga govoreæi: Gospode! izbavi nas, izgibosmo. ²⁶ I reèe im: zašto ste strašljivi, malovjerni? Tada ustavši zaprijeti vjetrovima i moru, i postade tišina velika. ²⁷ A ljudi èudiše se govoreæi: ko je ovaj da ga slušaju i vjetrovi i more? ²⁸ A kad dođe na onu stranu u zemlju Gergesinsku, sretoše ga dva bijesna, koji izlaze iz grobova, tako zla da ne mogaše niko proæi putem onijem. ²⁹ I gle, povikaše: što je tebi do nas, Isuse, sine Božij? zar si došao amo prije vremena da muèiš nas? ³⁰ A daleko od njih pasijaše veliki krd svinja. ³¹ I ðavoli moljahu ga govoreæi: ako nas izgoniš, pošlji nas da idemo u krd svinja. ³² I reèe im: idite. I oni izišavši

otidoše u svinje. I gle, navali sav krd s brijega u more, i potopiše se u vodi. ³³ A svinjari pobjegoše; i došavši u grad kazaše sve, i za bijesne. ³⁴ I gle, sav grad iziđe na susret Isusu; i vidjevši ga molíše da bi otišao iz njihovoga kraja.

9

¹ I ušavši u lađu prijeđe i dođe u svoj grad. ² I gle, donesoše mu uzeta koji ležaše na odru. I vidjevši Isus vjeru njihovu reče uzetome: ne boj se, sinko, opraštaju ti se grijesi tvoji. ³ I gle, neki od književnika rekoše u sebi: ovaj huli na Boga. ⁴ I videæi Isus pomisli njihove reče: zašto zlo mislite u srcima svojijem? ⁵ Jer šta je lakše reæi: opraštaju ti se grijesi; ili reæi: ustani i hodi? ⁶ Ali da znate da vlast ima sin èovjeèij na zemlji opraštati grijeha tada reèe uzetome): ustani, uzmi odar svoj i idi doma. ⁷ I ustavši otide doma. ⁸ A ljudi videæi èudiše se, i hvališe Boga, koji je dao vlast takovu ljudima. ⁹ I odlazeæi Isus odande vidje èovjeka gdje sjedi na carini, po imenu Mateja, i reèe mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim. ¹⁰ I kad jeðaše u kuæi, gle, mnogi carinici i grješnici dođoše i jeđahu s Isusom i s uèenicima njegovijem. ¹¹ I vidjevši to fariseji govoraahu uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima uèitelj vaš jede i pije? ¹² A Isus èuvši to reèe im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. ¹³ Nego idite i nauèite se šta znaèi: milosti hoæu, a ne priloga. Jer ja nijesam došao da zovem pravednike no grješnike na pokajanje. ¹⁴ Tada pristupiše k njemu uèenici Jovanovi govoreæi: zašto mi i fariseji postimo mnogo, a uèenici tvoji ne poste? ¹⁵ A Isus reèe im: eda li mogu svatovi plakati dok je s njima ženik? Nego æe doæi vrijeme kad æe se oteti

od njih ženik, i onda æe postiti. ¹⁶ Jer niko ne meæe nove zakrpe na staru haljinu; jer æe zakrpa odadrijeti od haljine, i gora æe rupa biti. ¹⁷ Niti se lijeva vino novo u mjevove stare; inaèe mjevovi prodru se i vino se prolije, i mjevovi propadnu. Nego se lijeva vino novo u mjevove nove, i oboje se saèuva. ¹⁸ Dok on tako govoraše njima, gle, knez nekakav dođe i klanjaše mu se govoreæi: kæi moja sad umrije; nego doði i metni na nju ruku svoju, i oživljeæe. ¹⁹ I ustavši Isus za njim pođe i uèenici njegovi. ²⁰ I gle, žena koja je dvanaest godina болоvala od teèenja krvi pristupi sastrag i dohvati mu se skuta od haljine njegove. ²¹ Jer govoraše u sebi: samo ako se dotaknem haljine njegove, ozdraviæu. ²² A Isus obazrevši se i vidjevši je reèe: ne boj se, kæeri; vjera tvoja pomogla ti je. I ozdravi žena od toga èasa. ²³ I došavši Isus u dom knežev i vidjevši sviraèe i ljude zabunjene ²⁴ Reèe im: otstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I potsmijevahu mu se. ²⁵ A kad istjera ljude, uđe, i uhvati je za ruku, i usta djevojka. ²⁶ I otide glas ovaj po svoj zemlji onoj. ²⁷ A kad je Isus odlazio odande, za njim iđahu dva slijepca vièuæi i govoreæi: pomiluj nas, sine Davidov! ²⁸ A kad dođe u kuæu, pristupiše k njemu slijepci, i reèe im Isus: vjerujete li da mogu to uèiniti? A oni mu rekoše: da, Gospode. ²⁹ Tada dohvati se oèiju njihovijeh govoreæi: po vjeri vašoj neka vam bude. ³⁰ I otvoriše im se oèi. I zaprijeti im Isus govoreæi: gledajte da niko ne dozna. ³¹ A oni izišavši razglosiše ga po svoj zemlji onoj. ³² Kad oni pak iziđu, gle, dovedoše k njemu èovjeka nijema i bijesna. ³³ I pošto izgna đavola, progovori

nijemi. I divljaše se narod govoreæi: nigda se toga nije vidjelo u Izrailju. ³⁴ A fariseji govorahu: pomoæu kneza ðavolskog izgoni ðavole. ³⁵ I prohoðaše Isus po svijem gradovima i selima uèeæi po zbornicama njihovijem i propovijedajuæi jevanðelje o carstvu, i iscjeljujuæi svaku bolest i svaku nemoæ po ljudima. ³⁶ A gledajuæi ljude sažali mu se, jer bijahu smeteni i rasijani kao ovce bez pastira. ³⁷ Tada reèe uèenicima svojijem: žetve je mnogo, a poslenika malo. ³⁸ Molite se dakle gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

10

¹ I dozvavši svojijeh dvanaest uèenika dade im vlast nad duhovima neèistijem da ih izgone, i da iscjeljuju od svake bolesti i svake nemoæi. ² A dvanaest apostola imena su ova: prvi Simon, koji se zove Petar, i Andrija brat njegov; Jakov Zevedejev, i Jovan brat njegov; ³ Filip i Vartolomije; Toma i Matej carinik; Jakov Alfejev, i Levej prozvani Tadija; ⁴ Simon Kananit, i Juda Iskariotski, koji ga i predade. ⁵ Ovijeh dvanaest posla Isus i zapovjedi im govoreæi: na put neznabožaca ne idite, i u grad Samarjanski ne ulazite. ⁶ Nego idite k izgubljenijem ovcama doma Izrailjeva. ⁷ A hodeæi propovijedajte i kazujte da se približilo carstvo nebesko. ⁸ Bolesne iscjeljujte, gubave èistite, mrtve dižite, ðavole izgonite; zabadava ste dobili, zabadava i dajite. ⁹ Ne nosite zlata ni srebra ni mjedi u pojasima svojijem, ¹⁰ Ni torbe na put, ni dvije haljine ni obuæe ni štap; jer je poslenik dostojan svoga jela. ¹¹ A kad u koji grad ili selo uđete, ispitajte ko je u njemu dostojan, i ondje ostanite dok ne iziđete. ¹² A

ulazeæi u kuæu nazovite joj: mir kuæi ovoj. ¹³ I ako bude kuæa dostojna, doæi æe mir vaš na nju; a ako li ne bude dostojna, mir æe se vaš k vama vratiti. ¹⁴ A ako vas ko ne primi niti posluša rijeèi vašijeh, izlazeæi iz kuæe ili iz grada onoga otresite prah s nogu svojijeh. ¹⁵ Zaisto vam kažem: lakše æe biti zemlji Sodomskoj i Gomorskoj u dan strašnoga suda negoli gradu onome. ¹⁶ Eto, ja vas šaljem kao ovce među vukove; budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi. ¹⁷ A èuvajte se od ljudi; jer æe vas oni predati sudovima, i po zbornicama svojijem biæe vas. ¹⁸ I pred vlastelje i careve vodiæe vas mene radi za svjedoèanstvo njima i neznabošcima. ¹⁹ A kad vas predadu, ne brinite se kako æete ili šta æete govoriti; jer æe vam se u onaj èas dati šta æete kazati. ²⁰ Jer vi neæete govoriti, nego Duh oca vašega govoriæe iz vas. ²¹ A predaæe brat brata na smrt i otac sina; i ustaæe djeca na roditelje i pobiæe ih. ²² I svi æe mrziti na vas imena mojega radi; ali koji pretrpi do kraja blago njemu. ²³ A kad vas potjeraju u jednom gradu, bježite u drugi. Jer vam kažem zaista: neæete obiæi gradova Izrailjevijeh dok dođe sin èovjeèij. ²⁴ Nema uèenika nad uèitelja svojega ni sluge nad gospodara svojega. ²⁵ Dosta je uèeniku da bude kao uèitelj njegov i služi kao gospodar njegov. Kad su domaæina nazvali Veelzevulom, akamoli domaæe njegove? ²⁶ Ne bojte ih se dakle; jer nema ništa sakriveno što se neæe otkriti, ni tajno što se neæe doznati. ²⁷ Što vam govorim u tami, kazujte na vidiku; i što vam se šapæe na uši, propovijedajte s krovova. ²⁸ I ne bojte se onijeh koji ubijaju tijelo a duše ne mogu ubiti; nego se bojte

onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu. ²⁹ Ne prodaju li se dva vrapca za jedan dinar? pa ni jedan od njih ne može pasti na zemlju bez oca vašega. ³⁰ A vama je i kosa na glavi sva izbrojena. ³¹ Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca. ³² A koji god prizna mene pred ljudima, priznaæu i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima. ³³ A ko se odreæe mene pred ljudima, odreæi æu se i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima. ³⁴ Ne mislite da sam ja došao da donesem mir na zemlju; nijesam došao da donesem mir nego maè. ³⁵ Jer sam došao da rastavim èovjeka od oca njegova i kæer od matere njezine i snahu od svekrve njezine: ³⁶ I neprijatelji èovjeku postaaèe domašnji njegovi. ³⁷ Koji ljubi oca ili mater veæma nego mene, nije mene dostojan; i koji ljubi sina ili kæer veæma nego mene, nije mene dostojan. ³⁸ I koji ne uzme krsta svojega i ne poæe za mnom, nije mene dostojan. ³⁹ Koji èuva dušu svoju, izgubiæe je; a koji izgubi dušu svoju mene radi, naæi æe je. ⁴⁰ Koji vas prima, mene prima; a koji prima mene, prima onoga koji me je poslao. ⁴¹ Koji prima proroka u ime proroèko, platu proroèku primiæe; a koji prima pravednika u ime pravednièko, platu pravednièku primiæe. ⁴² I ako ko napoji jednoga od ovijeh malijeh samo èašom studene vode u ime uèenièko, zaista vam kaæem, neæe mu plata propasti.

11

¹ I kad svrši Isus zapovijesti dvanaestorici uèenika svojijeh, otide odande dalje da uèi i da propovijeda po gradovima njihovijem. ² A Jovan èuvši u tamnici djela Hristova posla dvojicu

uèenika svojijeh, ³ I reèe mu: jesi li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? ⁴ A Isus odgovarajuæi reèe im: idite i kaæite Jovanu što èujete i vidite: ⁵ Slijepi progledaju i hromi hode, gubavi èiste se i gluhi èuju, mrtvi ustaju i siromašnima propovijeda se jevanðelje. ⁶ I blago onome koji se ne sablazni o mene. ⁷ A kad ovi otidoše, poèe Isus ljudima govoriti o Jovanu: šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljulja vjetar? ⁸ Ili šta ste izišli da vidite? Èovjeka u meke haljine obuèena? Eto, koji meke haljine nose po carskijem su dvorovima. ⁹ Ili šta ste izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kaæem, i više od proroka. ¹⁰ Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto, ja šaljem anðela svojega pred licem tvojijem, koji æe pripremiti put tvoj pred tobom. ¹¹ Zaista vam kaæem: nijedan između roðenijeh od žena nije izišao veæi od Jovana krstitelja; a najmanji u carstvu nebeskome veæi je od njega. ¹² A od vremena Jovana krstitelja dosad carstvo nebesko na silu se uzima, i siledžije dobijaju ga. ¹³ Jer su svi proroci i zakon proricali do Jovana. ¹⁴ I ako hoæete vjerovati, on je Ilija što æe doæi. ¹⁵ Koji ima uši da èuje neka èuje. ¹⁶ Ali kakav æu kazati da je ovaj rod? On je kao djeca koja sjede po ulicama i vièu svojijem drugovima, ¹⁷ I govore: svirasmo vam, i ne igraste; žalismo vam se, i ne jaukaste. ¹⁸ Jer Jovan doæe, koji ni jede ni pije, a oni kaæu: ðavo je u njemu. ¹⁹ Doæe sin èovjeèij, koji i jede i pije, a oni kaæu: gle èovjeka izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima. I opravdaše premudrost djeca njezina. ²⁰ Tada poèe Isus vikati na gradove u kojima su se dogodila najveæa èudesa njegova, pa se nijesu pokajali:

21 Teško tebi, Horazine! Teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i Sidonu bila èudesa koja su bila u vama, davno bi se u vreæi i pepelu pokajali. ²² Ali vam kaŕem: Tiru i Sidonu lakše æe biti u dan strašnoga suda nego vama. ²³ I ti, Kapernaume! koji si se do nebesa podigao do pakla æeš propasti: jer da su u Sodomu bila èudesa što su u tebi bila, ostao bi do današnjeg dana. ²⁴ Ali vam kaŕem da æe zemlji Sodomskoj lakše biti u dan strašnoga suda nego tebi. ²⁵ U to vrijeme odgovori Isus, i reèe: hvalim te, oèe, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijev i razumnijev a kazao si prostima. ²⁶ Da, oèe, jer je tako bila volja tvoja. ²⁷ Sve je meni predao otac moj, i niko ne zna sina do otac; niti oca ko zna do sin i ako kome sin hoæe kazati. ²⁸ Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja æu vas odmoriti. ²⁹ Uzmite jaram moj na sebe, i nauèite se od mene; jer sam ja krotak i smjieran u srcu, i naæi æete pokoj dušama svojijem. ³⁰ Jer je jaram moj blag, i breme je moje lako.

12

¹ U to vrijeme iðaše Isus u subotu kroz usjeve: a uèenici njegovi ogladniješe, i poèeše trgati klasje, i jesti. ² A fariseji vidjevši to rekoše mu: gle, uèenici tvoji èine što ne valja èiniti u subotu. ³ A on reèe im: nijeste li èitali što uèini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim? ⁴ Kako uðe u kuæu Boŕiju, i hljebove postavljene pojede, kojijev nije valjalo jesti njemu ni onima što su bili s njim, nego samijem sveštenicima. ⁵ Ili nijeste èitali u zakonu kako u subotu sveštenici u crkvi subotu pogane, pa nijesu krivi? ⁶ A ja vam kaŕem da je ovdje onaj koji je veæi od crkve. ⁷ Kad biste pak

znali šta je to: milosti hoæu a ne priloga, nikad ne biste osuðivali pravijev; ⁸ Jer je gospodar i od subote sin èovjeèij. ⁹ I otišavši odande doðe u zbornicu njihovu. ¹⁰ I gle, èovjek bijaše tu s rukom suhom; i zapitaše ga govoreæi: valja li u subotu lijeèiti? da bi ga okrivili. ¹¹ A on reèe im: koji je meðu vama èovjek koji ima ovcu jednu pa ako ona u subotu upadne u jamu neæe je uzeti i izvaditi? ¹² A koliko li je èovjek preteŕniji od ovce? Daklem valja u subotu dobro èiniti. ¹³ Tada reèe èovjeku: pruŕi ruku svoju. I pruŕi. I postade zdrava kao i druga. ¹⁴ A fariseji izišavši naèiniše vijeæu o njemu kako bi ga pogubili. No Isus doznavši to ukloni se odande. ¹⁵ I za njim idoše ljudi mnogi, i iscijeli ih sve. ¹⁶ I zaprijeti im da ga ne razglašuju: ¹⁷ Da se zbude što je kazao Isaija prorok govoreæi: ¹⁸ Gle, sluga moj, koga sam izabrao, ljubazni moj, koji je po volji duše moje: metnuæu duh svoj na njega, i sud neznaošcima javiæe. ¹⁹ Neæe se svaðati ni vikati, niti æe èuti ko po rasputicama glasa njegova. ²⁰ Trske stuèene neæe prelomiti i svještila zapaljena neæe ugasiti dok pravda ne odrŕi pobjede. ²¹ I u ime njegovo uzdaæe se narodi. ²² Tada dovedoše k njemu bijesna koji bješe nijem i slijep; i iscijeli ga da nijemi i slijepi stade govoriti i gledati. ²³ I divljahu se svi ljudi govoreæi: nije li ovo Hristos, sin Davidov? ²⁴ A fariseji èuvši to rekoše: ovaj drukèije ne izgoni ðavola do pomoæu Veelzevula kneza ðavolskoga. ²⁵ A Isus znajuæi misli njihove reèe im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeæe; i svaki grad ili dom koji se razdijeli sam po sebi, propašaæe. ²⁶ I ako sotona sotonu

izgoni, sam po sebi razdijelio se; kako æe dakle ostati carstvo njegovo? ²⁷ I ako ja pomoæu Veelvula izgonim ðavole, sinovi vaši èijom pomoæu izgone? Zato æe vam oni biti sudije. ²⁸ A ako li ja Duhom Božijim izgonim ðavole, dakle je došlo k vama carstvo nebesko. ²⁹ Ili kako može ko uæi u kuæu jakoga i pokuæstvo njegovo oteti, ako najprije ne sveže jakoga? i onda æe kuæu njegovu oplijeniti. ³⁰ Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji ne sabira sa mnom, prosipa. ³¹ Zato vam kažem: svaki grijeh i hula oprostiaæe se ljudima; a na Duha svetoga hula neæe se oprostiti ljudima. ³² I ako ko reèe rijeè na sina èovjeèijega, oprostiaæe mu se; a koji reèe na Duha svetoga, neæe mu se oprostiti ni na ovome svijetu ni na onome. ³³ Ili usadite drvo dobro, i rod njegov biæe dobar; ili usadite drvo zlo, i rod njegov zao biæe; jer se po rodu drvo poznaje. ³⁴ Porodi aspidini! kako možete dobro govoriti, kad ste zli? jer usta govore od suviška srca. ³⁵ Dobar èovjek iz dobre klijeti iznosi dobro; a zao èovjek iz zle klijeti iznosi zlo. ³⁶ A ja vam kažem da æe za svaku praznu rijeè koju reku ljudi dati odgovor u dan strašnoga suda. ³⁷ Jer æeš se svojijem rijeèima opravdati, i svojijem æeš se rijeèima osuditi. ³⁸ Tada odgovoriše neki od književnika i fariseja govoreæi: uèitelju! mi bi radi od tebe znak vidjeti. ³⁹ A on odgovarajuæi reèe im: rod zli i preljubotvorni traži znak; i neæe mu se dati znak osim znaka Jone proroka. ⁴⁰ Jer kao što je Jona bio u truhu kitovom tri dana i tri noæi: tako æe biti i sin èovjeèij u srcu zemlje tri dana i tri noæi. ⁴¹ Ninevljani iziaæi æe na sud s rodom ovijem, i osudiaæe ga; jer se pokajaše Joninjem pouèenjem: a gle, ovdje je

veæi od Jone. ⁴² Carica južna iziaæi æe na sud s rodom ovijem, i osudiaæe ga; jer ona dođe s kraja zemlje da sluša premudrost Solomunovu: a gle, ovdje je veæi od Solomuna. ⁴³ A kad neèisti duh iziđe iz èovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeæi pokoja, i ne nađe ga. ⁴⁴ Onda reèe: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; i došavši nađe prazan, pometen i ukrašen. ⁴⁵ Tada otide i uzme sa sobom sedam drugih duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje gore èovjeku onome od prvoga. Tako æe biti i ovome rodu zlome. ⁴⁶ Dok on još govoraše k ljudima, gle, mati njegova i braæa njegova stajahu napolju i èekahu da govore s njime. ⁴⁷ I neko mu reèe: evo mati tvoja i braæa tvoja stoje napolju, radi su da govore s tobom. ⁴⁸ A on odgovori i reèe onome što mu kaza: ko je mati moja, i ko su braæa moja? ⁴⁹ I pruživši ruku svoju na uèenike svoje reèe: eto mati moja i braæa moja. Jer ko izvršuje volju oca mojega koji je na nebesima, onaj je brat moj i sestra i mati.

13

¹ I onaj dan izišavši Isus iz kuæe sjeðaše kod mora. ² I sabraše se oko njega ljudi mnogi, tako da mora uæi u lađu i sjesti; a narod sav stajaše po brijegu. ³ I on im kaziva mnogo u prièama govoreæi: gle, iziđe sijaè da sije. ⁴ I kad sijaše, jedna zrna padoše kraj puta, i dođoše ptice i pozobaše ih; ⁵ A druga padoše na kamenita mjesta, gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne bijaše u dubinu zemlje. ⁶ I kad obasja sunce, povenuše, i buduæi da nemahu žila, posahnuše. ⁷ A druga padoše u trnje, i naraste trnje, i podavi ih. ⁸ A druga padoše na zemlju dobru,

i donošahu rod, jedno po sto, a jedno po šeset, a jedno po trideset. ⁹ Ko ima uši da èuje neka èuju. ¹⁰ I pristupivši uèenici rekoše mu: zašto im govoriš u prièama? ¹¹ A on odgovarajuèi reèe im: vama je dano da znate tajne carstva nebeskoga, a njima nije dano. ¹² Jer ko ima, daæe mu se, i preteæi æe mu; a koji nema, uzæe mu se i ono što ima. ¹³ Zato im govorim u prièama, jer gledajuèi ne vide, i èujuèi ne èuju niti razumiju. ¹⁴ I zbiva se na njima proroštvo Isajino, koje govori: ušima æete èuti, i neæete razumjeti; i oèima æete gledati, i neæete vidjeti. ¹⁵ Jer je odrvenilo srce ovijeh ljudi, i ušima teško èuju, i oèi su svoje zatvorili da kako ne vide oèima, i ušima ne èuju, i srcem ne razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim. ¹⁶ A blago vašijem oèima što vide, i ušima vašijem što èuju. ¹⁷ Jer vam kažem zaista da su mnogi proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe; i èuti što vi èujete, i ne èuše. ¹⁸ Vi pak èujte prièu o sijaèu: ¹⁹ Svakome koji sluša rijeè o carstvu i ne razumije, dolazi neæastivi i krade posijano u srcu njegovom: to je oko puta posijano. ²⁰ A na kamenu posijano to je koji sluša rijeè i odmah s radosti primi je, ²¹ Ali nema korijena u sebi, nego je nepostojan, pa kad bude do nevolje ili ga potjeraju rijeèi radi, odmah udari natrag. ²² A posijano u trnju to je koji sluša rijeè, no briga ovoga svijeta i prijevara bogatstva zaguše rijeè, i bez roda ostane. ²³ A posijano na dobroj zemlji to je koji sluša rijeè i razumije, koji dakle i rod raða, i donosi jedan po sto, a jedan po šeset, a jedan po trideset. ²⁴ Drugu prièu kaza im govoreæi: carstvo je nebesko kao èovjek koji posija dobro sjeme u polju svo-

jemu, ²⁵ A kad ljudi pospaše, dođe njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide. ²⁶ A kad nièe usjev i rod donese, onda se pokaza kukolj. ²⁷ Tada doðoše sluge domaæinove i rekoše mu: gospodaru! nijesi li ti dobro sjeme sijao na svojoj njivi? Otkuda dakle kukolj? ²⁸ A on reèe im: neprijatelj èovjek to uèini. A sluge rekoše mu: hoæeš li dakle da idemo da ga poèupamo? ²⁹ A on reèe: ne; da ne bi èupajuèi kukolj poèupali zajedno s njime pšenicu. ³⁰ Ostavite neka raste oboje zajedno do žetve; i u vrijeme žetve reæi æu žeteocima: saberite najprije kukolj, i svežite ga u snoplje da ga sažežem; a pšenicu svežite u žitnicu moju. ³¹ Drugu prièu kaza im govoreæi: carstvo je nebesko kao zrno gorušièno koje uzme èovjek i posije na njivi svojoj, ³² Koje je istina najmanje od sviju sjemena, ali kad uzraste, veæe je od svega povræa, i bude drvo da ptice nebeske dolaze, i sjedaju na njegovijem granama. ³³ Drugu prièu kaza im: carstvo je nebesko kao kvasac koji uzme žena i metne u tri kopanje brašna dok sve ne uskisne. ³⁴ Sve ovo u prièama govori Isus ljudima, i bez prièe ništa ne govoraše im: ³⁵ Da se zbude što je rekao prorok govoreæi: otvoriæu u prièama usta svoja, kazaæu sakriveno od postanja svijeta. ³⁶ Tada ostavi Isus ljude, i dođe u kuæu. I pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreæi: kaži nam prièu o kukolju na njivi. ³⁷ A on odgovarajuèi reèe im: koji sije dobro sjeme ono je sin èovjèej; ³⁸ A njiva je svijet; a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla; ³⁹ A neprijatelj koji ga je posijao jest ðavo; a žetva je pošljedak ovoga vijeka; a žeteoci su anđeli. ⁴⁰ Kako što se dakle kukolj sabira, i ognjem sažiže,

tako æe biti na pošljjetku ovoga vijeka. ⁴¹ Poslaæe sin èovjeèij anðele svoje, i sabraæe iz carstva njegova sve sablazni i koji èine bezakonje. ⁴² I baciæe ih u peæ ognjenu: ondje æe biti plaè i škrgut zuba. ⁴³ Tada æe se pravednici zasjati kao sunce u carstvu oca svojega. Ko ima uši da èuje neka èuje. ⁴⁴ Još je carstvo nebesko kao blago sakriveno u polju, koje našavši èovjek sakri i od radosti zato otide i sve što ima prodade i kupi polje ono. ⁴⁵ Još je carstvo nebesko kao èovjek trgovac koji traži dobra bisera, ⁴⁶ Pa kad naðe jedno mnogocjeno zrno bisera, otide i prodade sve što imaše i kupi ga. ⁴⁷ Još je carstvo nebesko kao mreža koja se baci u more i zagrabi od svake ruke ribe; ⁴⁸ Koja kad se napuni, izvukoše je na kraj, i sjedavši, izbraše dobre u sudove, a zle baciše napolje. ⁴⁹ Tako æe biti na pošljjetku vijeka: iziæi æe anðeli i odlueiæe zle od pravednijeh. ⁵⁰ I baciæe ih u peæ ognjenu: ondje æe biti plaè i škrgut zuba. ⁵¹ Reèe im Isus: razumjeste li ovo? Rekoše mu: da, Gospode. ⁵² A on im reèe: zato je svaki književnik koji se nauèio carstvu nebeskome kao domaæin koji iznosi iz klijeti svoje novo i staro. ⁵³ I kad svrši Isus prièe ove, otide odande. ⁵⁴ I došavši na postojbinu svoju, uèaše ih po zbornicama njihovijem tako da mu se divljahu, i govorahu: otkud ovome premudrost ova i moæei? ⁵⁵ Nije li ovo drvodjeljin sin? ne zove li se mati njegova Marija, i braæa njegova Jakov, i Josija, i Simon, i Juda? ⁵⁶ I sestre njegove nijesu li sve kod nas? Otkud njemu ovo sve? ⁵⁷ I sablažnjavahu se o njega. A Isus reèe im: nema proroka bez èasti osim na postojbini svojoj i u domu svojemu. ⁵⁸ I ne stvori ondje èudesu mnogijeh

za nevjerstvo njihovo.

14

¹ U to vrijeme doðe glas do Iroda èetverovlasnika o Isusu; ² I reèe slugama svojijem: to je Jovan krstitelj; on ustade iz mrtvijeh, i zato èini èudesu. ³ Jer Irod uhvati Jovana, sveza ga i baci u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega. ⁴ Jer mu govoraše Jovan: ne možeš ti nje imati. ⁵ I šæaše da ga ubije, ali se poboja naroda; jer ga držahu za proroka. ⁶ A kad bijaše dan roðjenja Irodova, igra kæi Irodijadina pred njima i ugodi Irodu. ⁷ Zato i s kletvom obreèe joj dati šta god zaište. ⁸ A ona nauèena od matere svoje: daj mi, reèe, ovdje na krugu glavu Jovana krstitelja. ⁹ I zabrinu se car; ali kletve radi i onijeh koji se gošæahu s njim, zapovjedi joj dati. ¹⁰ I posla te posjekoše Jovana u tamnici. ¹¹ I donesoše glavu njegovu na krugu, i dadoše djevojci, i odnese je materi svojoj. ¹² I došavši uèenici njegovi, uzeše tijelo njegovo i ukopaše ga; i doðoše Isusu te javiše. ¹³ I èuvši Isus, otide odande u laði u pusto mjesto nasamo. A kad to èuše ljudi, idoše za njim pješice iz gradova. ¹⁴ I izišavši Isus vidje mnogi narod, i sažali mu se za njih, i iscijeli bolesnike njihove. ¹⁵ A pred veèe pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreæi: ovdje je pusto mjesto, a dockan je veæ; otpusti narod neka ide u sela da kupi sebi hrane. ¹⁶ A Isus reèe im: ne treba da idu; podajte im vi neka jedu. ¹⁷ A oni rekoše mu: nemamo ovdje do samo pet hljebova i dvije ribe. ¹⁸ A on reèe: donesite mi ih ovamo. ¹⁹ I zapovjedi narodu da posjedaju po travi; pa uze onijeh pet hljebova i dvije ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi,

i prelomivši dade uèenicima svojijem, a uèenici narodu. ²⁰ I jedoše svi, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteèe dvanaest kotarica punijeh. ²¹ A onijeh što su jeli bješe ljudi oko pet hiljada, osim žena i djece. ²² I odmah natjera Isus uèenike svoje da uðu u laðu i naprijed da idu na onu stranu dok on otpusti narod. ²³ I otpustivši narod pope se na goru sam da se moli Bogu. I uveèe bijaše ondje sam. ²⁴ A laða bješe nasred mora u nevolji od valova, jer bijaše protivan vjetar. ²⁵ A u èetvrtu stražu noæi otide k njima Isus iduæi po moru. ²⁶ I vidjevši ga uèenici po moru gdje ide, poplašiše se govoreæi: to je utvara; i od straha povikaše. ²⁷ A Isus odmah reèe im govoreæi: ne bojte se; ja sam, ne plašite se. ²⁸ A Petar odgovarajuæi reèe: Gospode! ako si ti, reci mi da doðem k tebi po vodi. ²⁹ A on reèe: hodi. I iziðavši iz laðe Petar iðaše po vodi da doðe k Isusu. ³⁰ No videæi vjetar veliki uplaši se, i poèevši se topiti, povika govoreæi: Gospode, pomagaj! ³¹ I odmah Isus pruživši ruku uhvati Petra, i reèe mu: malovjerni! zašto se posumnja? ³² I kad uðoše u laðu, presta vjetar. ³³ A koji bijahu u laði pristupiše i pokloniše mu se govoreæi: vaistinu ti si sin Božij. ³⁴ I prešavši doðoše u zemlju Genisaretsku. ³⁵ I poznavši ga ljudi iz onoga mjesta, poslaše po svoj onoj okolini, i donesoše k njemu sve bolesnike. ³⁶ I moljahu ga da se samo dotaknu skuta od njegove haljine; i koji se dotakoše ozdraviše.

15

¹ Tada pristupiše k Isusu književnici i fariseji od Jerusalima govoreæi: ² Zašto uèenici tvoji prestupaju obièaje starijeh? Jer ne umivaju ruku svojijeh kad

hljeb jedu. ³ A on odgovarajuæi reèe im: zašto i vi prestupate zapovijest Božiju za obièaje svoje? ⁴ Jer Bog zapovijeda govoreæi: poštuju oca i mater; i koji opsuje oca ili mater smræu da umre. ⁵ A vi kažete: ako koji reèe ocu ili materi: prilog je èim bih ti ja mogao pomoæi; ⁶ Može i da ne poštuje oca svojega ili matere. I ukidoste zapovijest Božiju za obièaje svoje. ⁷ Licemjeri! dobro je za vas prorokovao Isaija govoreæi: ⁸ Ovi ljudi približavaju se k meni ustima svojijem, i usnama poštuju me; a srce njihovo daleko stoji od mene. ⁹ No zaludu me poštuju uèeæi naukama i zapovijestima ljudskima. ¹⁰ I dozvavši ljude, reèe im: slušajte i razumijte. ¹¹ Ne pogani èovjeka što ulazi u usta; nego što izlazi iz usta ono pogani èovjeka. ¹² Tada pristupiše uèenici njegovi i rekoše mu: znaš li da fariseji èuvši tu rijeè sablazniše se? ¹³ A on odgovarajuæi reèe: svako drvo koje nije usadio otac moj nebeski, iskorijeniae se. ¹⁴ Ostavite ih: oni su slijepi voði slijepcima; a slijepac slijepca ako vodi, oba æe u jamu pasti. ¹⁵ A Petar odgovarajuæi reèe mu: kaži nam prièu ovu. ¹⁶ A Isus reèe: eda li ste i vi još nerazumni? ¹⁷ Zar još ne znate da sve što ulazi u usta u trbuh ide, i izbacuje se napolje? ¹⁸ A što izlazi iz usta od srca izlazi, i ono pogani èovjeka. ¹⁹ Jer od srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, kurvarstva, kraðe, lažna svjedoèanstva, hule na Boga. ²⁰ I ovo je što pogani èovjeka, a neumivenijem rukama jesti ne pogani èovjeka. ²¹ I iziðavši odande Isus otide u krajeve Tirske i Sidonske. ²² I gle, žena Hananejka iziðe iz onijeh krajeva, i povika k njemu govoreæi: pomiluj me Gospode sine Davidov! moju kæer vrlo

muèi ðavo. ²³ A on joj ne odgovori ni rijeèi. I pristupivši uèenici njegovi moljahu ga govoreæi: otpusti je, kako vièe za nama. ²⁴ A on odgovarajuæi reèe: ja sam poslan samo k izgubljenijem ov-cama doma Izrailjeva. ²⁵ A ona pristupivši pokloni mu se govoreæi: Gospode pomози mi! ²⁶ A on odgovarajuæi reèe: nije dobro uzeti od djece hljeb i baciti psima. ²⁷ A ona reèe: da, Gospode, ali i psi jedu od mrva što padaju s trpeze njihovijeh gospodara. ²⁸ Tada odgovori Isus, i reèe joj: o ženo! velika je vjera tvoja; neka ti bude kako hoæeš. I ozdravi kæi njezina od onoga èasa. ²⁹ I otišavši Isus odande, dođe k moru Galilejskom, i popevši se na goru, sjede ondje. ³⁰ I pristupiše k njemu ljudi mnogi koji imahu sa sobom hromijeh, slijepijeh, nijemijeh, uzetijeh i drugijeh mnogijeh, i položiše ih k nogama Isusovijem, i iscijeli ih, ³¹ Tako da se narod divljaše, videæi nijeme gdje govore, uzete zdrave, hrome gdje idu, i slijepe gdje gledaju; i hvališe Boga Izrailjeva. ³² A Isus dozvavši uèenike svoje reèe: žao mi je ovoga naroda, jer veæ tri dana stoje kod mene i nemaju šta jesti; a nijesam ih rad otpustiti gladne da ne oslabe na putu. ³³ I rekoše mu uèenici njegovi: otkuda nam u pustinji toliki hljeb da se nasiti toliki narod? ³⁴ I reèe im Isus: koliko hljebova imate? A oni rekoše: sedam, i malo ribice. ³⁵ I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji. ³⁶ I uzevši onijeh sedam hljebova i ribe, i davši hvalu, prelomi, i dade uèenicima svojijem, a uèenici narodu. ³⁷ I jedoše svi, i nasitiše se; i nakupiše komada što preteèe sedam kotarica punijeh. ³⁸ A onijeh što su jeli bijaše èetiri hiljade ljudi, osim žena i djece. ³⁹ I otpustivši

narod uđe u lađu, i dođe u okoline Magdalske.

16

¹ I pristupiše k njemu fariseji i sadukeji, i kušajuæi ga iskahu da im pokaže znak s neba. ² A on odgovarajuæi reèe im: uveèe govorite: biæe vedro; jer je nebo crveno. ³ I ujutru: danas æe biti vjetar, jer je nebo crveno i mutno. Licemjeri! lice nebesko umijete poznavati, a znake vremena ne možete poznati? ⁴ Rod zli i kurvarski traži znak, i znak neæe mu se dati osim znaka Jone proroka. I ostavivši ih otide. ⁵ I polazeæi uèenici njegovi na onu stranu zaboraviše uzeti hljeba. ⁶ A Isus reèe im: èuvajte se kvasca farisejskoga i sadukejskog. ⁷ A oni mišljahu u sebi govoreæi: to je što nijesmo hljeba uzeli. ⁸ A Isus razumjevši reèe im: šta mislite u sebi, malovjerni, što hljeba nijeste uzeli? ⁹ Zar još ne razumijete niti pamtite pet hljebova na pet hiljada, i koliko kotarica nakupiste? ¹⁰ Ni sedam hljebova na èetiri hiljade, i koliko kotarica nakupiste? ¹¹ Kako ne razumijete da vam ne rekoh za hljebove da se èuvate kvasca farisejskoga i sadukejskog? ¹² Tada razumješe da ne reèe kvasca hljebnoga da se èuvaju, nego nauke farisejske i sadukejske. ¹³ A kad dođe Isus u okoline Æesarije Filipove, pitaše uèenike svoje govoreæi: ko govore ljudi da je sin èovjeèij? ¹⁴ A oni rekoše: jedni govore da si Jovan krstitelj, drugi da si Ilija, a drugi Jeremija, ili koji od proroka. ¹⁵ Reèe im Isus: a vi šta mislite ko sam ja? ¹⁶ A Simon Petar odgovori i reèe: ti si Hristos, sin Boga živoga. ¹⁷ I odgovarajuæi Isus reèe mu: blago tebi, Simone sine Jonin! Jer tijelo i krv nijesu tebi to javili, nego otac moj koji je na nebesima. ¹⁸ A i

ja tebi kažem: ti si Petar, i na ovome kamenu sazidaæu crkvu svoju, i vrata paklena neæe je nadvladati. ¹⁹ I daæu ti kljuæeve od carstva nebeskoga: i što svežeš na zemlji biæe svezano na nebesima; i što razdriješiš na zemlji biæe razdriješeno na nebesima. ²⁰ Tada zaprijeti Isus uèenicima svojijem da nikom ne kazuju da je on Hristos. ²¹ Od tada poèe Isus kazivati uèenicima svojijem da njemu valja iæi u Jerusolim, i mnogo postradati od starješina i od glavara sveštenikijeh i književnika, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati. ²² I uzevši ga Petar poèe ga odvraæati govoreæi: Bože saèuvaj! to neæe biti od tebe. ²³ A on se obrnuvši reèe Petru: idi od mene sotono; ti si mi sablazan; jer ne misliš što je Božije nego ljudsko. ²⁴ Tada Isus reèe uèenicima svojijem: ako ko hoæe za mnom iæi, neka se odreèe sebe, i uzme krst svoj i ide za mnom. ²⁵ Jer ko hoæe svoju dušu da saèuva, izgubiæe je; a ako ko izgubi dušu svoju mene radi, naæi æe je. ²⁶ Jer kakva je korist èovjeku ako sav svijet dobije a duši svojoj naudi? ili kakav æe otkup dati èovjek za svoju dušu? ²⁷ Jer æe doæi sin èovjeèij u slavi oca svojega s anđelima svojijem, i tada æe se vratiti svakome po djelima njegovijem. ²⁸ Zaisto vam kažem: imaju neki meðu ovima što stoje ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide sina èovjeèijega gdje ide u carstvu svojemu.

17

¹ I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana brata njegovga, i izvede ih na goru visoku same. ² I preobrazi se pred njima, i zasja se lice njegovog kao sunce a haljine njegove postadoše bijele kao svijet. ³ I gle, ukazaše im se

Mojsije i Ilija, koji s njim govoraahu. ⁴ A Petar odgovarajuæi reèe Isusu: Gospode! dobro nam je ovdje biti; ako hoæeš da naèinimo ovdje tri sjenice: tebi jednu, a Mojsiju jednu, a jednu Iliji. ⁵ Dok on još govoraše, gle, oblak sjajan zakloni ih; i gle, glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega poslušajte. ⁶ I èuvši uèenici padoše nièice, i uplašiše se vrlo. ⁷ I pristupivši Isus dohvati ih se, i reèe: ustanite, i ne bojte se. ⁸ A oni podignuvši oèi svoje nikoga ne vidješe do Isusa sama. ⁹ I silazeæi s gore zapovjedi im Isus govoreæi: nikom ne kazujte što ste vidjeli dok sin èovjeèij iz mrtvijeh ne ustane. ¹⁰ I zapitaše ih uèenici njegovi govoreæi: zašto dakle književnici kažu da Ilija najprije treba da dođe? ¹¹ A Isus odgovarajuæi reèe im: Ilija æe doæi najprije i urediti sve. ¹² Ali vam kažem da je Ilija veæ došao, i ne poznaše ga; nego uèiniše s njime šta htješe: tako i sin èovjeèij treba da postrada od njih. ¹³ Tada razumješe uèenici da im govori za Jovana krstitelja. ¹⁴ I kad dođoše k narodu, pristupi k njemu èovjek klanjajuæi mu se. ¹⁵ I govoreæi: Gospode! pomiluj sina mojega; jer o mijeni bjesni i muèi se vrlo; jer mnogo puta pada u vatru, i mnogo puta u vodu. ¹⁶ I dovedoh ga uèenicima tvoijem, i ne mogoše ga iscijeliti. ¹⁷ A Isus odgovarajuæi reèe: o rode nevjerni i pokvareni! dokle æu biti s vama? dokle æu vas trpljeti? Dovedite mi ga amo. ¹⁸ I zaprijeti mu Isus; i ðavo iziđe iz njega; i ozdravi momèe od onoga èasa. ¹⁹ Tada pristupiše uèenici k Isusu i nasamo rekoše mu: zašto ga mi ne mogosmo izgnati? ²⁰ A Isus reèe im: za nevjerstvo vaše. Jer vam kažem zaista: ako imate vjere koliko zrno gorušièno, reæi

æete gori ovoj: prijeði odavde tamo, i prijeæi æe, i ništa neæe vam biti nemoguæe. ²¹ A ovaj se rod izgoni samo molitvom i postom. ²² A kad su hodili po Galileji, reèe im Isus: predaæe se sin èovjeèij u ruke ljudske; ²³ I ubiæe ga, i treæi dan ustaæe. I neveseli bijahu vrlo. ²⁴ A kad doðoše u Kapernaum, pristupiše k Petru oni što kupe didrahme, i rekoše: zar vaš uèitelj neæe dati didrahme? ²⁵ Petar reèe: hoæe. I kad uðe u kuæu, preteèe ga Isus govoreæi: šta misliš Simone? Carevi zemaljski od koga uzimaju poreze i haraèe, ili od svojijeh sinova ili od tuðijeh? ²⁶ Reèe njemu Petar: od tuðijeh. Reèe mu Isus: dakle ne plaæaju sinovi. ²⁷ Ali da ih ne sablaznimo, idi na more, i baci udicu, i koju prvu uhvatiš ribu, uzmi je; i kad joj otvoriš usta naæi æeš statir; uzmi ga te im podaj za me i za se.

18

¹ U taj èas pristupiše uèenici k Isusu govoreæi: ko je dakle najveæi u carstvu nebeskome? ² I dozva Isus dijete, i postavi ga meðu njih, ³ I reèe im: zaista vam kaæem, ako se ne povratite i ne budete kao djeca, neæete uæi u carstvo nebesko. ⁴ Koji se dakle ponizi kao dijete ovo, onaj je najveæi u carstvu nebeskome. ⁵ I koji primi takovo dijete u ime moje, mene prima. ⁶ A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenièni o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku. ⁷ Teško svijetu od sablazni! jer je potrebno da doðu sablazni; ali teško onom èovjeku kroz koga dolazi sablazan. ⁸ Ako li te ruka tvoja ili noga tvoja sablaænjava, otsijeci je i baci od sebe: bolje ti je uæi u život hromu ili kljastu, negoli s dvije

ruke i dvije noge da te bace u oganj vjeèni. ⁹ I ako te oko tvoje sablaænjava, izvadi ga i baci od sebe: bolje ti je s jednijem okom u život uæi, nego s dva oka da te bace u pakao ognjeni. ¹⁰ Gledajte da ne prezrete jednoga od malijeh ovijeh; jer vam kaæem da anðeli njihovi na nebesima jednako gledaju lice oca mojega nebeskoga. ¹¹ Jer sin èovjeèij doðe da iznaðe i spase izgubljeno. ¹² Što vam se èini? Kad ima jedan èovjek sto ovaca pa zaðe jedna od njih, ne ostavi li on devedeset i devet u planini, i ide da traæi onu što je zašla? ¹³ I ako se dogodi da je naðe, zaista vam kaæem da se njoj više raduje nego onima devedeset i devet što nijesu zašle. ¹⁴ Tako nije volja oca vašega nebeskoga da pogine jedan od ovijeh malijeh. ¹⁵ Ako li ti sagriješi brat tvoj, idi i pokaraj ga meðu sobom i njim samijem; ako te posluša, dobio si brata svojega. ¹⁶ Ako li te ne posluša, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da sve rijeèi ostanu na ustima dva ili tri svjedoka. ¹⁷ Ako li njih ne posluša, kaæi crkvi; a ako li ne posluša ni crkve, da ti bude kao neznaboæac i carinik. ¹⁸ Jer vam kaæem zaista: što god sveæete na zemlji biæe svezano na nebu, i što god razdriješite na zemlji biæe razdriješeno na nebu. ¹⁹ Još vam kaæem zaista: ako se dva od vas sloæe na zemlji u èemu mu drago, za što se uzmore, daæe im otac moj koji je na nebesima. ²⁰ Jer gdje su dva ili tri sabrani u ime moje ondje sam ja meðu njima. ²¹ Tada pristupi k njemu Petar i reèe: Gospode! koliko puta ako mi sagriješi brat moj da mu oprostim? do sedam puta? ²² Reèe njemu Isus: ne velim ti do sedam puta, nego do sedam puta sedamdeset. ²³ Zato

je carstvo nebesko kao èovjek car koji namisli da se proraèuni sa svojim slugama. ²⁴ I kad se poèe raèuniti, dovedoše mu jednoga dužnika od deset hiljada talanata. ²⁵ I buduæi da nemaše èim platiti, zapovjedi gospodar njegov da ga prodadu, i ženu njegovu i djecu, i sve što ima; i da mu se plati. ²⁶ No sluga taj pade i klanjaše mu se govoreæi: gospodaru! prièekaj me, i sve æu ti platiti. ²⁷ A gospodar se sažali za tijem slugom, pusti ga i dug oprostí mu. ²⁸ A kad iziðe sluga taj, naðe jednoga od svojijeh drugara koji mu je dužan sto groša, i uhvativši ga davljaše govoreæi: daj mi što si dužan. ²⁹ Pade drugar njegov pred noge njegove i moljaše ga govoreæi: prièekaj me, i sve æu ti platiti. ³⁰ A on ne htje, nego ga odvede i baci u tamnicu dok ne plati duga. ³¹ Vidjevši pak drugari njegovi taj dogaðaj žao im bi vrlo, i otišavši kazaše gospodaru svojemu sav dogaðaj. ³² Tada ga dozva gospodar njegov, i reèe mu: zli slugo! sav dug onaj oprostih tebi, jer si me molio. ³³ Nije li trebalo da se i ti smiluješ na svog drugara, kao i ja na te što se smilovah? ³⁴ I razgnjevi se gospodar njegov, i predade ga muèiteljima dok ne plati sav dug svoj. ³⁵ Tako æe i otac moj nebeski uèiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svom od srca svojijeh.

19

¹ I kad svrší Isus rijeèi ove, otide iz Galileje, i doðe u okoline Judejske preko Jordana. ² I za njim idoše ljudi mnogi i iscijeli ih ondje. ³ I pristupiše k njemu fariseji da ga kušaju, i rekoše mu: može li èovjek pustiti ženu svoju za svaku krivicu? ⁴ A on odgovarajuæi reèe im: nijeste li èitali da je onaj koji je u poèetku stvorio

èovjeka muža i ženu stvorio ih? ⁵ I reèe: zato ostaviæe èovjek oca svojega i mater, i prilijepiæe se k ženi svojoj, i biæe dvoje jedno tijelo. ⁶ Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog sastavio èovjek da ne rastavlja. ⁷ Rekoše mu: zašto dakle Mojsije zapovijeda da se da knjiga raspusna, i da se pusti? ⁸ Reèe im: Mojsije je vama dopustio po tvrði vašega srca puštati svoje žene; a ispoèetka nije bilo tako. ⁹ Nego ja vam kažem: ako ko pusti svoju ženu, osim za kurvarstvo, i oženi se drugom, èini preljubu; i koji uzme puštenicu èini preljubu. ¹⁰ Rekoše mu uèenici njegovi: ako je tako èovjeku sa ženom, nije se dobro ženiti. ¹¹ A on reèe im: ne mogu svi primiti tijeh rijeèi do oni kojima je dano. ¹² Jer ima uškopljenika koji su se tako rodili iz utrobe materine; a ima uškopljenika koje su ljudi uškopili; a ima uškopljenika koji su sami sebe uškopili carstva radi nebeskoga. Ko može primiti neka primi. ¹³ Tada privedoše k njemu djecu da metne ruke na njih, i da se pomoli Bogu; a uèenici zabranjivahu im. ¹⁴ A Isus reèe: ostavite djecu i ne zabranjujte im dolaziti k meni; jer je takovijeh carstvo nebesko. ¹⁵ I metnuvši na njih ruke otide odande. ¹⁶ I gle, neko pristupivši reèe mu: uèitelju blagi! kakovo æu dobro da uèinim da imam život vjeèni? ¹⁷ A on reèe mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. A ako želiš uæi u život, drži zapovijesti. ¹⁸ Reèe mu: koje? A Isus reèe: da ne ubiješ; ne èiniš preljube; ne ukradeš; ne svjedoèiš lažno; ¹⁹ Poštuj oca i mater; i ljubi bližnjega svoga kao samog sebe. ²⁰ Reèe mu mladiæ: sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje; šta mi još treba? ²¹ Reèe mu Isus: ako hoæeš savršen da

budeš, idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaš blago na nebu; pa hajde za mnom. ²² A kad èu mladiaè rijeè, otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat. ²³ A Isus reèe uèenicima svojim: zaista vam kažem da je teško bogatome uæi u carstvo nebesko. ²⁴ I još vam kažem: lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. ²⁵ A kad to èuše uèenici, divljahu se vrlo govoreæi: ko se dakle može spasti? ²⁶ A Isus pogledavši na njih reèe im: ljudima je ovo nemoguæe, a Bogu je sve moguæe. ²⁷ Tada odgovori Petar i reèe mu: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo: šta æe dakle biti nama? ²⁸ A Isus reèe im: zaista vam kažem da æete vi koji idete za mnom, u drugom rođenju, kad sjede sin èovjèeij na prijestolu slave svoje, sješæete i vi na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izrailjevijeh. ²⁹ I svaki, koji ostavi kuæe, ili braæu, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi, primiaèe sto puta onoliko, i dobiaèe život vjeèni. ³⁰ Ali æe mnogi prvi biti pošljednji i pošljednji prvi.

20

¹ Jer je carstvo nebesko kao èovjek domaèin koji ujutru rano iziðe da najima poslenike u vinograd svoj. ² I pogodivši se s poslenicima po groš na dan posla ih u vinograd svoj. ³ I izišavši u treæi sahat, vidje druge gdje stoje na èaršiji besposleni, ⁴ I njima reèe: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo daæu vam. ⁵ I oni otidoše. I opet izišavši u šesti i deveti sahat, uèini tako. ⁶ I u jedanaesti sahat izišavši naðe druge gdje stoje besposleni, i reèe im: što stojte ovdje vas dan besposleni?

⁷ Rekoše mu: niko nas ne najmi. Reèe im: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo primiaèete. ⁸ A kad bi uveèe, reèe gospodar od vinograda k pristavu svojem: dozovi poslenike i podaj im platu poèevši od pošljednjijeh do prvijeh. ⁹ I došavši koji su u jedanaesti sahat najmljeni primiše po groš. ¹⁰ A kad doðoše prvi, mišljahu da æe više primiti: i primiše i oni po groš. ¹¹ I primivši vikahu na gospodara ¹² Govoreæi: ovi pošljednji jedan sahat radiše, i izjednaèi ih s nama koji smo se èitav dan muèili i gorjeli. ¹³ A on odgovarajuæi reèe jednome od njih: prijatelju! ja tebi ne èinim krivo; nijesi li pogodio sa mnom po groš? ¹⁴ Uzmi svoje pa idi; a ja hoæu i ovome pošljednjemu da dam kao i tebi. ¹⁵ Ili zar ja nijesam vlastan u svojem èiniti šta hoæu? Zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar? ¹⁶ Tako æe biti pošljednji prvi i prvi pošljednji; jer je mnogo zvanijeh a malo izbranih. ¹⁷ I pošavši Isus u Jerusalm uze nasamo dvanaest uèenika na putu, i reèe im: ¹⁸ Evo idemo u Jerusalm, i sin èovjèeij biaèe predan glavarima sveštenikijem i književnicima; i osudiaèe ga na smrt; ¹⁹ I predaèe ga neznabošcima da mu se rugaju i da ga biju i razapnu; i treæi dan ustaæe. ²⁰ Tada pristupi k njemu mati sinova Zevedejvijeh sa svojijem sinovima klanjajuæi mu se i moleæi ga za nešto. ²¹ A on joj reèe: šta hoæeš? Reèe mu: zapovjedi da sjedu ova moja dva sina, jedan s desne strane tebi, a jedan s lijeve strane tebi, u carstvu tvojem. ²² A Isus odgovarajuæi reèe: ne znate šta ištete; možete li piti èašu koju æu ja piti, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? Rekoše mu: možemo. ²³ I reèe im: èašu dakle moju ispiæete, i

krstiæete se krštenjem kojijem se ja krstim; ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati, nego kome je ugotovio otac moj. ²⁴ I kad èuše ostalih deset uèenika, rasrdiše se na ta dva brata. ²⁵ A Isus dozvavši ih reèe: znajte da knezovi narodni zapovijedaju narodu, i poglavari upravljaju njim. ²⁶ Ali meðu vama da ne bude tako; nego koji hoæe da bude veæi meðu vama, da vam služi. ²⁷ I koji hoæe meðu vama da bude prvi, da vam bude sluga. ²⁸ Kao što ni sin èovjeèij nije došao da mu služe, nego da služi i da dušu svoju u otkup da za mnoge. ²⁹ I kad je izlazio iz Jerihona za njim ide narod mnogi. ³⁰ I gle, dva slijepca sjedahu kraj puta, i èuvši da Isus prolazi povikaše govoreæi: pomiluj nas Gospode, sine Davidov! ³¹ A narod prijeeæaše im da uæute; a oni još veæma povikaše govoreæi: pomiluj nas Gospode, sine Davidov! ³² I ustavivši se Isus dozva ih, i reèe: šta hoæete da vam uèinim? ³³ Rekoše mu: Gospode, da se otvore oèi naše. ³⁴ I smilova se Isus, i dohvati se oèiju njihovijeh, i odmah progledaše oèi njihove, i otidoše za njim.

21

¹ I kad se približiše k Jerusalimu i dođoše u Vitfagu k Maslinskoj gori, onda Isus posla dva uèenika ² Govoreæi im: idite u selo što je prema vama, i odmah æete naæi magaricu privezanu i magare s njom: odriješite je i dovedite mi. ³ I ako vam ko reèe što, kažite da oni trebaju Gospodu; i odmah æe ih poslati. ⁴ A ovo je sve bilo da se zbude što je kazao prorok govoreæi: ⁵ Kažite kæeri Sionovoj: evo car tvoj ide tebi krotak, i jaše na magarcu, i magaretu sinu magarièinu. ⁶ I uèenici otidoše, i uèinivši kako im zapovjedi Isus

⁷ Dovedoše magaricu i magare, i metnuše na njih haljine svoje, i posadiše ga na njih. ⁸ A ljudi mnogi prostriješe haljine svoje po putu; a drugi rezahu granje od drveta i prostirahu po putu. ⁹ A narod koji iðaše pred njim i za njim, vikaše govoreæi: Osana sinu Davidovu! Blagosloven koji ide u ime Gospodnje! Osana na visini! ¹⁰ I kad on uđe u Jerusolim, uzbuni se sav grad govoreæi: ko je to? ¹¹ A narod govoraše: ovo je Isus prorok iz Nazareta Galilejskoga. ¹² I uđe Isus u crkvu Božiju, i izгна sve koji prodavahu i kupovahu po crkvi, i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove. ¹³ I reèe im: u pismu stoji: dom moj dom molitve neka se zove; a vi naèiniste od njega peæinu hajduèku. ¹⁴ I pristupiše k njemu hromi i slijepi u crkvi, i iscijeli ih. ¹⁵ A kad vidješe glavari sveštenieki i književnici èudesa što uèini, i djecu gdje vièu u crkvi i govore: Osana sinu Davidovu, rasrdiše se. ¹⁶ I rekoše mu: èuješ li što ovi govore? A Isus reèe im: da! zar nijeste nikad èitali: iz usta male djece i koja sisaju naèinio si sebi hvalu? ¹⁷ I ostavivši ih iziđe napolje iz grada u Vitaniju, i zanoæi ondje. ¹⁸ A ujutru vraæajuæi se u grad ogladnje. ¹⁹ I ugledavši smokvu jednu kraj puta dođe k njoj, i ne nađe ništa na njoj do lišæa sama, i reèe joj: da nikad na tebi ne bude roda dovi-jeka. I odmah usahnu smokva. ²⁰ I vidjevši to uèenici diviše se govoreæi: kako odmah usahnu smokva! ²¹ A Isus odgovarajuæi reèe im: zaista vam kažem: ako imate vjeru i ne posumnjate, ne samo smokveno uèinæete, nego i gori ovoj ako reèete: digni se i baci se u more, biæe. ²² I sve što uzištete u molitvi vjerujuæi,

dobiæete. ²³ I kad dođe u crkvu i stade uèiti, pristupiše k njemu glavari sveštenieki i starješine narodne govoreæi: kakvom vlasti to èiniš? i ko ti daje vlast tu? ²⁴ A Isus odgovarajuæi reèe im: i ja æu vas upitati jednu rijeè, koju ako mi kažete, i ja æu vama kazati kakvom vlasti ovo èinim. ²⁵ Krštenje Jovanovo otkuda bi? ili s neba, ili od ljudi? A oni pomišljavahu u sebi govoreæi: ako reèemo: s neba, reæi æe nam: zašto mu dakle ne vjerovaste? ²⁶ Ako li reèemo: od ljudi, bojimo se naroda; jer svi Jovana držahu za proroka. ²⁷ I odgovarajuæi Isusu rekoše: ne znamo. Reèe i on njima: ni ja vama neæu kazati kakvom vlasti ovo èinim. ²⁸ Šta vam se èini? Èovjek neki imaše dva sina; i došavši k prvome reèe: sine! idi danas radi u vinogradu mome. ²⁹ A on odgovarajuæi reèe: neæu; a poslije se raskaja i otide. ³⁰ I pristupivši k drugome reèe tako. A on odgovarajuæi reèe: hoæu, gospodaru; i ne otide. ³¹ Koji je od ove dvojice ispunio volju oèinu? Rekoše mu: prvi. Reèe im Isus: zaista vam kažem da æe carinici i kurve prije vas uæi u carstvo Božije. ³² Jer dođe k vama Jovan putem pravednijem, i ne vjerovaste mu; a carinici i kurve vjerovaše mu; i vi pošto vidjeste to, ne raskajaste se da mu vjerujete. ³³ Drugu prièu èujte: bijaše èovjek domaæn koji posadi vinograd, i ogradi ga plotom, i iskopa u njemu pivnicu, i naèini kulu, i daje ga vinogradarima, i otide. ³⁴ A kad se približi vrijeme rodovima, posla sluge svoje k vinogradarima da prime rodove njegove. ³⁵ I vinogradari pohvatavši sluge njegove jednoga izbiše, a jednoga ubiše, a jednoga zasuše kamenjem. ³⁶ Opet posla druge sluge, više nego prije, i

uèiniše im tako isto. ³⁷ A potom posla k njima sina svojega govoreæi: postidjeæe se sina njegoga. ³⁸ A vinogradari vidjevši sina rekoše meðu sobom: ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo, i da nama ostane dostojanje njegovo. ³⁹ I uhvatiše ga, pa izvedoše napolje iz vinograda, i ubiše. ⁴⁰ Kad dođe dakle gospodar od vinograda šta æe uèiniti vinogradarima onijem? ⁴¹ Rekoše mu: zloèince æe zlom smrti pomoriti; a vinograd daæe drugim vinogradarima, koji æe mu davati rodove u svoje vrijeme. ⁴² Reèe im Isus: zar nijeste nikad èitali u pismu: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla; to bi od Gospoda i divno je u vašijem oèima. ⁴³ Zato vam kažem da æe se od vas uzeti carstvo Božije, i daæe se narodu koji njegove rodove donosi. ⁴⁴ I ko padne na ovaj kamen razbiæe se; a na koga on padne satræe ga. ⁴⁵ I èuvši glavari sveštenieki i fariseji prièe njegove razumješe da za njih govori. ⁴⁶ I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda, jer ga držahu za proroka.

22

¹ I odgovarajuæi Isus opet reèe im u prièama govoreæi: ² Carstvo je nebesko kao èovjek car koji naèini svadbu sinu svojemu. ³ I posla sluge svoje da zovu zvanice na svadbu; i ne htješe doæi. ⁴ Opet posla druge sluge govoreæi: kažite zvanicama: evo sam objed svoj ugotovio, junci moji i hranjenici poklani su, i sve je gotovo; dođite na svadbu. ⁵ A oni ne marivši otidoše ovaj u polje svoje, a ovaj k trgovini svojoj. ⁶ A ostali uhvatiše sluge njegove, izružiše ih, i pobiše ih. ⁷ A kad to èu car onaj, razgnjevi se i poslavi vojsku svoju pogubi krvnike one, i grad njihov zapali. ⁸ Tada reèe

slugama svojima: svadba je dakle gotova, a zvanice ne biše dostojne.⁹ Idite dakle na raskršća i koga god nađete, dozovite na svadbu.¹⁰ I izišavši sluge one na raskršća sabraše sve koje nađoše, zle i dobre; i stolovi napuniše se gostiju.¹¹ Izišavši pak car da vidi goste ugleda ondje èovjeka neobuèena u svadbenu ruho.¹² I reèe mu: prijatelju! kako si došao amo bez svadbenoga ruha? a on oæutje.¹³ Tada reèe car slugama: svežite mu ruke i noge, pa ga uzmite te bacite u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaè i škrgut zuba.¹⁴ Jer su mnogi zvani, ali je malo izbranih.¹⁵ Tada otidoše fariseji i naèiniše vijeæu kako bi ga uhvatili u rijeèi.¹⁶ I poslaše k njemu uèenike svoje s Irodovcima, te rekoše: uèitelju! znamo da si istinit, i putu Božijemu zaista uèiš, i ne mariš ni za koga, jer ne gledaš ko je ko.¹⁷ Kaži nam dakle šta misliš ti? treba li dati haraè æesaru ili ne?¹⁸ Razumjevši Isus lukavstvo njihovo reèe: što me kušate, licemjeri?¹⁹ Pokažite mi novac haraèki. A oni donesoše mu novac.²⁰ I reèe im: èij je obraz ovaj i natpis?²¹ I rekoše mu: æesarev. Tada reèe im: podajte dakle æesarevo æesaru, i Božije Bogu.²² I èuvši diviše se, i ostavivši ga otidoše.²³ Taj dan pristupiše k njemu sadukeji koji govore da nema vaskrsenija, i upitaše ga²⁴ Govoreæi: uèitelju! Mojsije reèe: ako ko umre bez djece, da uzme brat njegov ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu.²⁵ U nas bješe sedam braæe; i prvi oženivši se umrije, i ne imavši poroda ostavi ženu svoju bratu svojemu.²⁶ A tako i drugi, i treæi, tja do sedmoga.²⁷ A poslije sviju umrije i žena.²⁸ O vaskrseniju dakle koga æe od sedmorice biti žena? jer je za svima bila.²⁹ A Isus odgovarajuæi

reèe im: varate se, ne znajuæi pisma ni sile Božije.³⁰ Jer o vaskrseniju niti æe se ženiti ni udavati; nego su kao anđeli Božiji na nebu.³¹ A za vaskrsenije mrtvih nijeste li èitali što vam je rekao Bog govoreæi:³² Ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljevi? Nije Bog Bog mrtvih, nego živih.³³ I èuvši narod divljaše se nauci njegovoj.³⁴ A fariseji èuvši da posrami sadukeje sabraše se zajedno.³⁵ I upita jedan od njih zakonik kušajuæi ga i govoreæi:³⁶ Uèitelju! koja je zapovijest najveæa u zakonu?³⁷ A Isus reèe mu: ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom misli svojom.³⁸ Ovo je prva i najveæa zapovijest.³⁹ A druga je kao i ova: ljubi blišnjega svojega kao samoga sebe.⁴⁰ O ovima dvjema zapovijestima visi sav zakon i proci.⁴¹ A kad se sabraše fariseji, upita ih Isus⁴² Govoreæi: šta mislite za Hrista, èij je sin? Rekoše mu: Davidov.⁴³ Reèe im: kako dakle David njega duhom naziva Gospodom govoreæi:⁴⁴ Reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima?⁴⁵ Kad dakle David naziva njega Gospodom, kako mu je sin?⁴⁶ I niko mu ne mogaše odgovoriti rijeèi; niti smijaše ko od toga dana da ga zapita više.

23

¹ Tada Isus reèe k narodu i uèenicima svojima² Govoreæi: na Mojsijevu stolicu sjedoše književnici i fariseji.³ Sve dakle što vam reku da držite, držite i tvorite; ali što oni èine ne èinite; jer govore a ne èine.⁴ Nego vežu bremena teška i nezdgodna za nošenje, i toware na pleæa ljudska; a prstom svojijem neæe da ih prihvate.⁵ A sva djela svoja

èine da ih vide ljudi: raširuju svoje amajlije, i grade velike skute na haljinama svojim. ⁶ I traže zaèelje na gozbama i prva mjesta po zbornicama, ⁷ I da im se klanja po ulicama, i da ih ljudi zovu: ravi! ravi! ⁸ A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste svi braæa. ⁹ I ocem ne zovite nikoga na zemlji; jer je u vas jedan otac koji je na nebesima. ¹⁰ Niti se zovite uèitelji; jer je u vas jedan uèitelj Hristos. ¹¹ A najveæi izmeðu vas da vam bude sluga. ¹² Jer koji se podiže, ponižuaæe se, a koji se ponižuje, podignuaæe se. ¹³ Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zatvorate carstvo nebesko od ljudi; jer vi ne ulazite niti date da ulaze koji bi htjeli. ¹⁴ Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što jedete kuæe udovièke, i lažno se Bogu molite dugo; zato æete veæma biti osuðeni. ¹⁵ Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što prehodite more i zemlju da bi prisvojili jednoga, i kad ga prisvojite, èinite ga sinom paklenijem udvoje veæijem od sebe. ¹⁶ Teško vama voði slijepi koji govorite: ako se ko kune crkvom ništa je; a ko se kune zlatom crkvenijem kriv je. ¹⁷ Budale slijepe! šta je veæe, ili zlato, ili crkva koja zlato osveti? ¹⁸ I ako se ko kune oltarom ništa je to, a koji se kune darom koji je na njemu kriv je. ¹⁹ Budale slijepe! šta je veæe, ili dar, ili oltar koji dar osveti? ²⁰ Koji se dakle kune oltarom, kune se njim i svijem što je na njemu. ²¹ I koji se kune crkvom, kune se njom i onijem koji živi u njoj. ²² I koji se kune nebom, kune se prijestolom Božijem i onijem koji sjedi na njemu. ²³ Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpretežnije u zakonu: pravdu

i milost i vjeru; a ovo je trebalo èiniti i ono ne ostavljati. ²⁴ Voði slijepi koji ocjeðujete komarca a kamilu proždirete. ²⁵ Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što èistite spolja èašu i zdjelu a iznutra su pune grabeža i nepravde. ²⁶ Fariseju slijepi! Oèisti najprije iznutra èašu i zdjelu da budu i spolja èiste. ²⁷ Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao okreèeni grobovi, koji se spolja vide lijepi a unutra su puni kostiju mrtvaèkijeh i svake neèistote. ²⁸ Tako i vi spolja se pokazujete ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja. ²⁹ Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zidate grobove prorocima i krasite rake pravednika, ³⁰ I govorite: da smo mi bili u vrijeme svojijeh otaca, ne bismo s njima pristali u krv proroka. ³¹ Tijem samo svjedoèite za sebe da ste sinovi onijeh koji su pobili proroke. ³² I vi dopunite mjeru otaca svojijeh. ³³ Zmije, porodi aspidini! kako æete pobjeæi od presude u oganj pakleni? ³⁴ Zato evo ja æu k vama poslati proroke i æemudre i književnike; i vi æete jedne pobiti i raspeti, a jedne biti po zbornicama svojim i goniti od grada do grada, ³⁵ Da doðe na vas sva krv pravedna što je prolivena na zemlji od krvi Avelja pravednoga do krvi Zarije sina Varahijna, kojega ubiste meðu crkvom i oltarom. ³⁶ Zaista vam kažem da æe ovo sve doæi na rod ovaj. ³⁷ Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslana k sebi! koliko puta htjeh da skupim èeda tvoja, kao što kokoš skuplja piliæe svoje pod krila, i ne htjeste! ³⁸ Eto æe vam se ostaviti vaša kuæa pusta. ³⁹ Jer vam kažem: neæete mene vidjeti otsele dok ne reèete: blagosloven koji ide u ime

Gospodnje.

24

¹ I izišavši Isus iđāše od crkve, i pristupiše k njemu uèenicima nje-govi da mu pokažu građevinu crkvenu. ² A Isus reèe im: ne vidite li sve ovo? Zaista vam kažem: neāe ostati ovdje ni kamen na kamenu koji se neāe razmetnuti. ³ A kad sjeđāše na gori Maslinskoj pristupiše k njemu uèenici nasamo govoreāi: kaži nam kađ āe to biti? i kakav je znak tvojega dolaska i pošljëtka vijeka? ⁴ I odgovarajuāi Isus reèe im: èuvajte se da vas ko ne prevari. ⁵ Jer āe mnogi doāi u ime moje govoreāi: ja sam Hristos. I mnoge āe prevariti. ⁶ Èuāete ratove i glasove o ratovima. Gledajte da se ne uplašite; jer treba da to sve bude. Ali nije još tada pošljedak. ⁷ Jer āe ustati narod na narod i carstvo na carstvo; i biāe gladi i pomori, i zemlja āe se tresti po svijetu. ⁸ A to je sve poèetak stradanja. ⁹ Tada āe vas predati na muke, i pobiaē vas, i svi āe narodi omrznuti na vas imena mojega radi. ¹⁰ I tada āe se mnogi sablazniti, i drug druga izdaāe, i omrznuāe drug na druga. ¹¹ I iziaē āe mnogi lažni proroci i prevariāe mnoge. ¹² I što āe se bezakonje umnožiti, ohladnjeāe ljubav mnogijeh. ¹³ Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. ¹⁴ I propovjediaē se ovo jevanđelje o carstvu po svemu svijetu za svjedoèanstvo svijem narodima. I tada āe doāi pošljedak. ¹⁵ Kad dakle ugledate mrzost opušæenja, o kojoj govori prorok Danilo, gdje stoji na mjestu svetome koji èita da razumije): ¹⁶ Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore; ¹⁷ I koji bude na krovu da ne silazi uzeti što mu je u kuāi; ¹⁸ I koji bude u polju da se ne vrati natrag da uzme

haljine svoje. ¹⁹ A teško trudnima i doilicama u te dane. ²⁰ Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu ni u subotu; ²¹ Jer āe biti nevolja velika kakova nije bila od postanja svijeta dosad niti āe biti; ²² I da se oni dani ne skrate, niko ne bi ostao; ali izbranih radi skratiaē se dani oni. ²³ Tada ako vam ko reēe: evo ovdje je Hristos ili ondje, ne vjerujte. ²⁴ Jer āe iziaē lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaāe znake velike i èudesa da bi prevarili, ako bude moguāe, i izbrane. ²⁵ Eto vam kazah naprijed. ²⁶ Ako vam dakle reku: evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u sobama, ne vjerujte. ²⁷ Jer kako što munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, taki āe biti dolazak sina èovjeèijega. ²⁸ Jer gdje je strvina onamo āe se i orlovi kupiti. ²⁹ I odmah āe po nevolji dana tih sunce pomrèati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti, i zvijezde s neba spasti, i sile nebeske pokrenuti se. ³⁰ I tada āe se pokazati znak sina èovjeèijega na nebu; i tada āe proplakati sva plemena na zemlji; i ugledaāe sina èovjeèijega gdje ide na oblacima nebeskima sa silom i slavom velikom. ³¹ I poslaāe anđele svoje s velikijem glasom trubnijem; i sabraāe izbrane njegove od èetiri vjetra, od kraja do kraja nebesa. ³² Od smokve nauèite se prièi: kad se veā njezine grane pomlade i ulistaju, znate da je blizu ljeto. ³³ Tako i vi kad vidite sve ovo, znajte da je blizu kod vrata. ³⁴ Zaista vam kažem: ovaj naraštaj neāe proāi dok se ovo sve ne zbude. ³⁵ Nebo i zemlja proāi āe, ali rijeèi moje neāe proāi. ³⁶ A o danu tome i o èasu niko ne zna, ni anđeli nebeski, do otac moj sam. ³⁷ Jer kako što je bilo u vrijeme Nojevo tako āe biti i dolazak sina èovjeèijega. ³⁸ Jer

kako što pred potopom jeđahu i pijahu, ženjahu se i udavahu do onoga dana kad Noje uđe u kovèeg, ³⁹ I ne osjetiše dok ne dođe potop i odnese sve; tako æe biti i dolazak sina èovjeèijega. ⁴⁰ Tada æe biti dva na njivi; jedan æe se uzeti, a drugi æe se ostaviti. ⁴¹ Dvije æe mljeti na žrvnjevima; jedna æe se uzeti, a druga æe se ostaviti. ⁴² Stražite dakle, jer ne znate u koji æe èas doæi Gospod vaš. ⁴³ Ali ovo znajte: kad bi znao domaèin u koje æe vrijeme doæi lupež, èuvao bi i ne bi dao potkopati kuæe svoje. ⁴⁴ Zato i vi budite gotovi; jer u koji èas ne mislite doæi æe sin èovjeèij. ⁴⁵ Ko je dakle taj vjerni i mudri sluga kojega je postavio gospodar njegov nad svojima domašnjima da im daje hranu na obrok? ⁴⁶ Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov nađe da izvršuje tako. ⁴⁷ Zaista vam kažem: postaviæe ga nad svijem imanjem svojim. ⁴⁸ Ako li taj rđavi sluga reèe u srcu svome: neæe moj gospodar još zadugo doæi; ⁴⁹ I poène biti svoje drugare, i jesti i piti s pijanicama; ⁵⁰ Doæi æe gospodar toga slugu u dan kad se ne nada, i u èas kad ne misli. ⁵¹ I rasjeæi æe ga napola, i daæe mu platu kao i licemjerima; ondje æe biti plaè i škrgut zuba.

25

¹ Tada æe biti carstvo nebesko kao deset djevojaka koje uzeše žiške svoje i iziđoše na susret ženiku. ² Pet od njih bijahu mudre a pet lude. ³ I lude uzevši žiške svoje ne uzeše sa sobom ulja. ⁴ A mudre uzeše ulje u sudovima sa žiškima svojim. ⁵ A buduæi da ženik odocni, zadrijemaše sve, i pospaše. ⁶ A u ponoæi stade vika: eto ženika gdje ide, izlazite mu na susret. ⁷ Tada ustaše sve djevojke one i ukrasiše žiške svoje. ⁸ A lude

rekoše mudrima: dajte nam od ulja svojega, jer naši žišci hoæe da se ugase. ⁹ A mudre odgovoriše govoreæi: da ne bi nedostalo i nama i vama, bolje je idite k trgovcima i kupite sebi. ¹⁰ A kad one otidoše da kupe, dođe ženik, i gotove uđoše s njim na svadbu, i zatvoriše se vrata. ¹¹ A poslije dođoše i one druge djevojke govoreæi: gospodaru! gospodaru! otvori nam. ¹² A on odgovarajuæi reèe im: zaista vam kažem: ne poznajem vas. ¹³ Stražite dakle, jer ne znate dana ni èasa u koji æe sin èovjeèij doæi. ¹⁴ Jer kako što èovjek polazeæi dozva slugu svoje i predade im blago svoje; ¹⁵ I jednome dakle dade pet talanta, a drugome dva, a treæemu jedan, svakome prema njegovoj moæi; i otide odmah. ¹⁶ A onaj što primi pet talanta otide te radi s njima, i dobi još pet talanta. ¹⁷ Tako i onaj što primi dva dobi i on još dva. ¹⁸ A koji primi jedan otide te ga zakopa u zemlju i sakri srebro gospodarova svojega. ¹⁹ A po dugom vremenu dođe gospodar tih sluga, i stade se raèuniti s njima. ²⁰ I pristupivši onaj što je primio pet talanta, donese još pet talanta govoreæi: gospodaru! predao si mi pet talanta; evo još pet talanta ja sam dobio s njima. ²¹ A gospodar njegov reèe mu: dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem æu te postaviti; uđi u radost gospodara svojega. ²² A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reèe: gospodaru! predao si mi dva talanta; evo još dva talanta ja sam dobio s njima. ²³ A gospodar njegov reèe mu: dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem æu te postaviti; uđi u radost gospodara svojega. ²⁴ A pristupivši i onaj što je primio jedan talant

reèe: gospodaru! znao sam da si ti tvrd èovjek: žnješ gdje nijesi sijao, i kupiš gdje nijesi vijao; ²⁵ Pa se pobojah i otidoh te sakrih talant tvoj u zemlju; i evo ti tvoje. ²⁶ A gospodar njegov odgovarajuæi reèe mu: zli i ljenivi slugo! znao si da ja žnjem gdje nijesam sijao, i kupim gdje nijesam vijao: ²⁷ Trebalo je dakle moje srebro da daš trgovcima; i ja došavši uzeo bih svoje s dobitkom. ²⁸ Uzmite dakle od njega talant, i podajte onome što ima deset talanta. ²⁹ Jer svakome koji ima, daæe se, i preteæi æe mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeæe se od njega. ³⁰ I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaè i škrgut zuba. ³¹ A kad doðe sin èovjeèij u slavi svojoj i svi sveti anđeli s njime, onda æe sjesti na prijestolu slave svoje. ³² I sabraæe se pred njim svi narodi, i razluèiæe ih između sebe kao pastir što razluèuje ovce od jaraca. ³³ I postaviæe ovce s desne strane sebi, a jarce s lijeve. ³⁴ Tada æe reæi car onima što mu stoje s desne strane: hodite blagosloveni oca mojega; primite carstvo koje vam je pripravljeno od postanja svijeta. ³⁵ Jer ogladnjeh, i daste mi da jedem; ožednjeh, i napojiste me; gost bijah, i primiste me; ³⁶ Go bijah, i odjenuste me; bolestan bijah, i obiðoste me; u tamnici bijah, i doðoste k meni. ³⁷ Tada æe mu odgovoriti pravednici govoreæi: Gospode! kad te vidjesmo gladna, i nahranismo? ili žedna, i napojismo? ³⁸ Kad li te vidjesmo gosta, i primismo? ili gola, i odjenusmo? ³⁹ Kad li te vidjesmo bolesna ili u tamnici, i doðosmo k tebi? ⁴⁰ I odgovarajuæi car reæi æe im: zaista vam kažem: kad uèiniste jednome od ove moje najmanje braæe, meni uèiniste. ⁴¹ Tada æe reæi i onima

što mu stoje s lijeve strane: idite od mene prokleti u oganj vjeèni pripravljeni ðavolu i anđelima njegovijem. ⁴² Jer ogladnjeh, i ne dadoste mi da jedem; ožednjeh, i ne napojiste me; ⁴³ Gost bijah, i ne primiste me; go bijah, i ne odjenuste me; bolestan i u tamnici bijah, i ne obiðoste me. ⁴⁴ Tada æe mu odgovoriti i oni govoreæi: Gospode! kad te vidjesmo gladna ili žedna, ili gosta ili gola, ili bolesna ili u tamnici, i ne poslužismo te? ⁴⁵ Tada æe im odgovoriti govoreæi: zaista vam kažem: kad ne uèiniste jednome od ove moje male braæe, ni meni ne uèiniste. ⁴⁶ I ovi æe otiæi u muku vjeènu, a pravednici u život vjeèni.

26

¹ I kad svrši Isus rijeèi ove, reèe uèenicima svojim: ² Znate da æe do dva dana biti pasha, i sina èovjeèijega predaæe da se razapne. ³ Tada skupiše se glavari sveštenieki i književnici i starješine narodne u dvor poglavara svešteniekgoga po imenu Kajafe; ⁴ I svjetovaše se kako bi Isusa iz prijekare uhvatili i ubili. ⁵ I govorahu: ali ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. ⁶ A kad Isus bješe u Vitaniji u kuæi Simona gubavoga, ⁷ Pristupi k njemu žena sa sklenicom mira mnogocjenoga, i izli na glavu njegovu kad sjeðaše za trpezom. ⁸ A kad vidješe to uèenici njegovi, rasrdiše se govoreæi: zašto se èini taka šteta? ⁹ Jer se mogaše ovo prodati skupo i novci dati se siromasima. ¹⁰ A kad razumje Isus, reèe im: šta smetate ženu? Ona uèini dobro djelo na meni. ¹¹ Jer siromahe imate svagda sa sobom, a mene nemate svagda. ¹² A ona izlivši miro ovo na tijelo moje za ukop me prigotovi. ¹³ Zaista vam kažem: gdje se

god uspropovijeda ovo jevanđelje po svemu svijetu, kazaæe se i to za spomen njezin što uèini ona. ¹⁴ Tada jedan od dvanaestorice, po imenu Juda Iskariotski, otide ka glavarima sveštenikijem, ¹⁵ I reèe: šta æete mi dati da vam ga izdam? A oni mu obrekoše trideset srebrnika. ¹⁶ I od tada traæaše zgodu da ga izda. ¹⁷ A u prvi dan prijesnijeh hljebova pristupiše uèenici k Isusu govoreæi: gdje æeš da ti zgotovimo pashu da jedeš? ¹⁸ A on reèe: idite u grad k tome i tome, i kaæite mu: uèitelj kaæe: vrijeme je moje blizu, u tebe æu da uèinim pashu s uèenicima svojijem. ¹⁹ I uèiniše uèenici kako im zapovjedi Isus, i ugotoviše pashu. ²⁰ A kad bi uveæe, sjede za trpezu sa dvanaestoricom. ²¹ I kad jeðahu reèe im: zaista vam kaæem: jedan između vas izdaæe me. ²² I zabrinuvši se vrlo poeæe svaki govoriti mu: da nijesam ja, Gospode? ²³ A on odgovarajuæi reèe: koji umoèi sa mnom ruku u zdjelu onaj æe me izdati. ²⁴ Sin èovjeèij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome èovjeku koji izda sina èovjeèijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj èovjek. ²⁵ A Juda, izdajnik njegov, odgovarajuæi reèe: da nijesam ja, ravi? Reèe mu: ti kaza. ²⁶ I kad jeðahu, uze Isus hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i davaše uèenicima, i reèe: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje. ²⁷ I uze èašu i davši hvalu dade im govoreæi: pijte iz nje svi; ²⁸ Jer je ovo krv moja novoga zavjeta koja æe se proliti za mnoge radi otpuštjenja grijeha. ²⁹ Kaæem vam pak da neæu otsad piti od ovoga roda vinogradskoga do onoga dana kad æu piti s vama novoga u carstvu oca svojega. ³⁰ I otpojavši hvalu iziðoše na goru Maslinsku. ³¹ Tada reèe im Isus: svi æete se vi sablazniti

o mene ovu noæ; jer u pismu stoji: udariæu pastira i ovce od stada razbjeæi æe se. ³² A po vaskrseniju svojem ja idem pred vama u Galileju. ³³ A Petar reèe mu: ako se i svi sablazne o tebe ja se neæu nikad sablazniti. ³⁴ Reèe mu Isus: zaista ti kaæem: noæas dok pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. ³⁵ Reèe njemu Petar: da bih znao i umrijeti s tobom neæu te se odreæi. Tako i svi uèenici rekoše. ³⁶ Tada dođe Isus s njima u selo koje se zove Getsimanija, i reèe uèenicima: sjedite tu dok ja idem tamo da se pomolim Bogu. ³⁷ I uzevši Petra i oba sina Zevedejeva zabrinu se i poèe tuæiti. ³⁸ Tada reèe im Isus: æalosna je duša moja do smrti; poeekajte ovdje, i straæite sa mnom. ³⁹ I otišavši malo pade na lice svoje moleæi se i govoreæi: oèe moj! ako je moguæe da me mimoide èaša ova; ali opet ne kako ja hoæu nego kako ti. ⁴⁰ I došavši k uèenicima nađe ih gdje spavaju, i reèe Petru: zar ne mogoste jedan èas postraæiti sa mnom? ⁴¹ Straæite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh srèan, ali je tijelo slabo. ⁴² Opet po drugi put otide i pomoli se govoreæi: oèe moj! ako me ne može ova èaša mimoiaæi da je ne pijem, neka bude volja tvoja. ⁴³ I došavši nađe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oèi oteæale. ⁴⁴ I ostavivši ih otide opet i treæi put te se pomoli govoreæi one iste rijeèi. ⁴⁵ Tada dođe k uèenicima svojijem i reèe im: jednako spavate i poèivate; evo se pribliæi èas, i sin èovjeèij predaje se u ruke grješnjika. ⁴⁶ Ustanite da idemo; evo se pribliæi izdajnik moj. ⁴⁷ I dok on još tako govoraše, gle, Juda, jedan od dvanaestorice, dođe, i s njim ljudi mnogi s noæevima i s koljem od glavara sveštenikijeh i starješina narodnijeh. ⁴⁸ A izdajnik

njegov dade im znak govoreæi: koga ja cjelivam onaj je; držite ga. ⁴⁹ I odmah pristupivši k Isusu reèe: zdravo, ravi! i cjeliva ga. ⁵⁰ A Isus reèe mu: prijatelju! šta æeš ti ovdje? Tada pristupivši digoše ruke na Isusa i uhvatiše ga. ⁵¹ I gle, jedan od onijeh što bijahu sa Isusom mašivši se rukom izvadi nož svoj te udari slugu poglavara sveštenikoga, i otsijeèe mu uho. ⁵² Tada reèe mu Isus: vrati nož svoj na mjesto njegovo; jer svi koji se maše za nož od noža æe izginuti. ⁵³ Ili misliš ti da ja ne mogu sad umoliti oca svojega da mi pošlje više od dvanaest legeona anđela? ⁵⁴ Ali kako bi se ispunilo što stoji u pismu da ovo treba da bude? ⁵⁵ U taj èas reèe Isus ljudima: kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, a svaki dan sam kod vas sjedio uèeæi u crkvi, i ne uhvatiste me. ⁵⁶ A ovo sve bi da se zbudu pisma proroèka. Tada uèenici svi ostaviše ga, i pobjegoše. ⁵⁷ I oni što uhvatiše Isusa odvedoše ga poglavaru sveštenikome Kajafi, gdje se književnici i starješine sabraše. ⁵⁸ A Petar iðaše za njim izdaleka do dvora poglavara sveštenikoga i ušavši unutra sjede sa slugama da vidi svršetak. ⁵⁹ A glavari svešteniki i starješine i sav sabor tražahu lažna svjedoèanstva na Isusa da bi ga ubili; ⁶⁰ I ne naðoše; i premda mnogi lažni svjedoci dolaziše, ne naðoše. Najposlije doðoše dva lažna svjedoka, ⁶¹ I rekoše: on je kazao: ja mogu razvaliti crkvu Božiju i za tri dana naèiniti je. ⁶² I ustavši poglavar svešteniki reèe mu: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoèe? ⁶³ A Isus muèaše. I poglavar svešteniki odgovarajuæi reèe mu: zaklinjem te živijem Bogom da nam

kažeš jesi li ti Hristos sin Božij? ⁶⁴ Reèe mu Isus: ti kaza. Ali ja vam kažem: otsele æete vidjeti sina èovjeèijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem. ⁶⁵ Tada poglavar svešteniki razdrije haljine svoje govoreæi: huli na Boga; šta nam trebaju više svjedoci? evo sad èuste hulu njegovu. ⁶⁶ Šta mislite? A oni odgovarajuæi rekoše: zaslužio je smrt. ⁶⁷ Tada pljunuše mu u lice, i udariše ga po licu, a jedni mu daše i priuške ⁶⁸ Govoreæi: proroci nam, Hriste, ko te udari? ⁶⁹ A Petar sjeðaše napolju na dvoru, i pristupi k njemu jedna sluškinja govoreæi: i ti si bio s Isusom Galilejcem. ⁷⁰ A on se odreèe pred svima govoreæi: ne znam šta govoriš. ⁷¹ A kad iziðe k vratima ugleda ga druga, i reèe onima što bijahu ondje: i ovaj bješe s Isusom Nazareæaninom. ⁷² I opet odreèe se s kletvom: ne znam tog èovjeka. ⁷³ A malo potom pristupiše oni što stajahu i rekoše Petru: vaistinu i ti si od njih; jer te i govor tvoj izdaje. ⁷⁴ Tada se poèe kleti i preklinjati da ne zna tog èovjeka. I odmah zapjeva pijetao. ⁷⁵ I opomenu se Petar rijeèi Isusove što mu je rekao: dok pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. I izišavši napolje plaka gorko.

27

¹ A kad bi ujutru, uèiniše vijeæu svi glavari svešteniki i starješine narodne za Isusa da ga pogube. ² I svezavši ga odvedoše, i predaše ga Pontiju Pilatu sudiji. ³ Tada vidjevši Juda izdajnik njegov da ga osudiše raskaja se, i povrati trideset srebrnika glavarima sveštenikijem i starješinama ⁴ Govoreæi: ja sagriješih što izdadoh krv pravu. A oni rekoše: šta mi marimo za

to? ti æeš vidjeti. ⁵ I bacivši srebrnike u crkvi iziðe, i otide te se objesi. ⁶ A glavari sveštenieki uzevši srebrnike rekoše: ne valja ih metnuti u crkvenu haznu, jer je uzeto za krv. ⁷ Nego se dogovoriše te kupiše za njih lonèarevu njivu za groblje gostima. ⁸ Od toga se i prozva ona njiva krvna njiva i do danas. ⁹ Tada se izvrši što je kazao prorok Jeremija govoreæi: i uzeše trideset srebrnika, cijenu cijenenoga koga su cijenili sinovi Izrailjevi; ¹⁰ I dadoše ih za njivu lonèarevu, kao što mi kaza Gospod. ¹¹ A Isus stade pred sudijom, i zapita ga sudija govoreæi: ti li si car Judejski? A Isus reèe mu: ti kažeš. ¹² I kad ga tužahu glavari sveštenieki i starješine, ništa ne odgovori. ¹³ Tada reèe mu Pilat: èuješ li šta na tebe svjedoèe? ¹⁴ I ne odgovori mu ni na jednu rijeè tako da se sudija divljaše vrlo. ¹⁵ A o svakom prazniku pashe bijaše obièaj u sudije da pusti narodu po jednoga sužnja koga oni hoæe. ¹⁶ A tada imahu znatnoga sužnja po imenu Varavu. ¹⁷ I kad se sabraše, reèe im Pilat: koga hoæete da vam pustim? Varavu ili Isusa prozvanoga Hrista? ¹⁸ Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali. ¹⁹ A kad sjeðaše u sudu, poruèi mu žena njegova govoreæi: nemoj se ti ništa miješati u sud toga pravdnika, jer sam danas u snu mnogo postradala njega radi. ²⁰ A glavari sveštenieki i starješine nagovoriše narod da ištu Varavu, a Isusa da pogube. ²¹ A sudija odgovarajuæi reèe im: koga hoæete od ove dvojice da vam pustim? A oni rekoše: Varavu. ²² Reèe im Pilat: a šta æu èiniti s Isusom prozvanijem Hristom? Rekoše mu svi: da se razapne. ²³ Sudija pak reèe: a kakvo je zlo uèinio? A oni iz glasa povikaše govoreæi: da se razapne. ²⁴ A kad vidje Pilat da

ništa ne pomaže nego još veæa buna biva, uze vodu te umi ruke pred narodom govoreæi: ja nijesam kriv u krvi ovoga pravdnika: vi æete vidjeti. ²⁵ I odgovarajuæi sav narod reèe: krv njegova na nas i na djecu našu. ²⁶ Tada pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da se razapne. ²⁷ Tada vojnici sudijni uzeše Isusa u sudnicu i skupiše na nj svu èetu vojnika. ²⁸ I svukavši ga obukoše mu skerletnu kabanicu. ²⁹ I opletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i dadoše mu trsku u desnicu; i kleknuvši na koljena pred njim rugahu mu se govoreæi: zdravo, care Judejski! ³⁰ I pljunuvši na nj uzeše trsku i biše ga po glavi. ³¹ I kad mu se naruğaše, svukoše s njega kabanicu, i obukoše ga u haljine njegove, i povedoše ga da ga razapnu. ³² I izlazeæi naðoše èovjeka iz Kirine po imenu Simona i natjeraše ga da mu ponese krst. ³³ I došavši na mjesto koje se zove Golgota, to jest košturnica, ³⁴ Dadoše mu da pije ocot pomiješan sa žuèi, i okusivši ne htje da pije. ³⁵ A kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacivši kocke; ³⁶ I sjeðahu ondje te ga èuvahu. ³⁷ I metnuše mu više glave krivicu njegovu napisanu: ovo je Isus car Judejski. ³⁸ Tada raspeše s njim dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane. ³⁹ A koji prolažahu huljahu na nj mašuæi glavama svojima, ⁴⁰ I govoreæi: ti koji crkvu razvaljuješ i za tri dana naèinjaš pomози sam sebi; ako si sin Božij, siði s krsta. ⁴¹ A tako i glavari sveštenieki s književnicima i starješinama potsmijevajuæi se govorahu: ⁴² Drugima pomože, a sebi ne može pomoæi. Ako je car Izrailjev, neka siđe sad s krsta pa æemo ga vjerovati. ⁴³ On

se uzdao u Boga: neka mu pomože sad, ako mu je po volji, jer govoraše: ja sam sin Božij. ⁴⁴ Tako isto i hajduci razapeti s njim rugahu mu se. ⁴⁵ A od šestoga sahata bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga. ⁴⁶ A oko devetoga sahata povika Isus iza glasa govoreæi: Ili! Ili! lama savahtani? to jest: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio? ⁴⁷ A neki od onijeh što stajahu ondje èuvši to govorahu: ovaj zove Iliju. ⁴⁸ I odmah otrèa jedan od njih te uze sunðer, i napuni octa, pa nataèe na trsku, te ga pojaše. ⁴⁹ A ostali govorahu: stani da vidimo hoæe li doæi Ilija da mu pomože. ⁵⁰ A Isus opet povika iza glasa, i ispusti dušu. ⁵¹ I gle, zavjes crkveni razdrije se nadvoje od gornjega kraja do donjega; i zemlja se potrese, i kamenje se raspade; ⁵² I grobovi se otvoriše, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli; ⁵³ I iziðavši iz grobova po vaskrseniju njegovom uðoše u sveti grad i pokazase se mnogima. ⁵⁴ A kapetan i koji s njim èuvahu Isusa vidjevši da se zemlja tresèe i šta bi, poplaðiše se vrlo govoreæi: zaista ovaj bijaše sin Božij. ⁵⁵ I ondje bijahu i gledahu izdaleka mnoge žene koje su išle za Isusom iz Galileje i služile mu. ⁵⁶ Meðu kojima bijaše Marija Magdalina i Marija mati Jakovljeva i Josijna i mati sinova Zevedejevijeh. ⁵⁷ A kad bi uveèe, dođe èovjek bogat iz Arimateje, po imenu Josif, koji je takoðer bio uèenic Isusov. ⁵⁸ Ovaj pristupivši k Pilatu zamoli ga za tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovjedi da mu dadu tijelo. ⁵⁹ I uzevši Josif tijelo zavi ga u platno èisto; ⁶⁰ I metnu ga u novi svoj grob što je bio isjekao u kamenu; i navalivši veliki kamen na vrata od groba otide. ⁶¹ A ondje bijaše Marija Magdalina i

druga Marija, i sjeðahu prema grobu. ⁶² Sjutradan pak po petku sabraše se glavari svešteniki i fariseji kod Pilata, ⁶³ I rekoše: gospodaru! mi se opomenusmo da ovaj laža kaza još za života: poslije tri dana ustaæu. ⁶⁴ Zato zapovjedi da se utvrdi grob do treæega dana da ne doðu kako uèenici njegovi noæu i da ga ne ukradu i ne kažu narodu: usta iz mrtvijeh; i biæe poøljednja prijevarena gora od prve. ⁶⁵ Reèe im Pilat: evo vam straže, pa idite te utvrdite kako znate. ⁶⁶ A oni otiðavši sa stražom utvrdiše grob, i zapeèatiše kamen.

28

¹ A po veèeru subotnom na osvitak prvoga dana nedjelje dođe Marija Magdalina i druga Marija da ogledaju grob. ² I gle, zemlja se zatrese vrlo; jer anðeo Gospodnji siðe s neba, i pristupivši odvali kamen od vrata grobnijeh i sjeðaše na njemu. ³ A lice njegovo bijaše kao munja, i odijelo njegovo kao snijeg. ⁴ I od straha njegova uzdrktaše se stražari, i postadoše kao mrtvi. ⁵ A anðeo odgovarajuæi reèe ženama: ne bojte se vi; jer znam da Isusa rassetoga tražite. ⁶ Nije ovdje: jer ustade kao što je kazao. Hodite da vidite mjesto gdje je ležao Gospod. ⁷ Pa idite brže te kažite uèenicima njegovijem da je ustao iz mrtvijeh. I gle, on æe pred vama otiæi u Galileju; tamo æete ga vidjeti. Eto ja vam kazah. ⁸ I iziðavši brzo iz groba sa strahom i radosti velikom potekoše da jave uèenicima njegovijem. ⁹ A kad iðahu da jave uèenicima njegovijem, i gle, srete ih Isus govoreæi: zdravo! A one pristupivši uhvatiše se za noge njegove i pokloniše mu se. ¹⁰ Tada reèe im Isus: ne bojte se; idite te javite braæi mojoj neka idu u Galileju; i tamo æe me

vidjeti. ¹¹ A kad iđahu, gle, neki od stražara dođoše u grad i javiše glavarima svešteničkijem sve što se dogodilo. ¹² I oni sastavši se sa starješinama uèiniše vijeæu, i dadoše vojnicima dovoljno novaca ¹³ Govoreæi: kažite: uèenici njegovi dođoše noæu i ukradoše ga kad smo mi spavali. ¹⁴ I ako to èuje sudija, mi æemo njega umiriti, i naèiniti da vama ništa ne bude. ¹⁵ A oni uzevši novce uèiniše kao što su nauèeni bili. I razglasi se ova rijeè po Jevrejima i do danas. ¹⁶ A jedanaest uèenika otidoše u Galileju u goru kuda im je kazao Isus. ¹⁷ I kad ga vidješe, pokloniše mu se; a jedni posumnjaše. ¹⁸ I pristupivši Isus reèe im govoreæi: dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji. ¹⁹ Idite dakle i nauèite sve narode krsteæi ih va ime oca i sina i svetoga Duha, ²⁰ Uèeæi ih da sve drže što sam vam zapovijedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka. Amin.

Jevanđelje po Marku

¹ Poèetak jevanđelja Isusa Hrista sina Božijega. ² Kao što stoji u proroka: evo ja šaljem anđela svojega pred licem tvojijem, koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. ³ Glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodnji, poravnite staze njegove. ⁴ Pojavi se Jovan krsteæi u pustinji, i propovijedajuæi krštenje pokajanja za oprostjenje grijeha. ⁵ I izlažaše k njemu sva Judejska zemlja i Jerusalimljani; i kršæavaše ih sve u Jordanu rijeci, i ispovijedahu grijehæe svoje. ⁶ A Jovan bijaše obuèen u kamilju dlaku, i imaše pojas kožan oko sebe; i jeđaše skakavce i med divlji. ⁷ I propovijedaše govoreæi: ide za mnom jaèi od mene, pred kim ja nijesam dostojan sagnuti se i odriješiti remena na obuæi njegovoj. ⁸ Ja vas kršæavam vodom, a on æe vas krstiti Duhom svetijem. ⁹ I u to vrijeme dođe Isus iz Nazareta Galilejskoga, i krsti ga Jovan u Jordanu, ¹⁰ I odmah izlazeæi iz vode vidje nebo gdje se otvori, i Duh kao golub siđe na nj. ¹¹ I glas dođe s neba: ti si sin moj ljubazni koji je po mojoj volji. ¹² I odmah Duh izvede ga u pustinju. ¹³ I bi ondje u pustinji dana èetrdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zvjerinjem, i anđeli služahu mu. ¹⁴ A pošto predadoše Jovana, dođe Isus u Galileju propovijedajuæi jevanđelje o carstvu Božijemu ¹⁵ I govoreæi: iziđe vrijeme i približi se carstvo Božije; pokajte se i vjerujte jevanđelje. ¹⁶ I hodeæi pokraj mora vidje Simona, i Andriju brata njegovu gdje bacaju mreže u more; jer bijahu ribari. ¹⁷ I

reèe im Isus: hajdete za mnom, i uèiniæu vas lovcima ljudskijem. ¹⁸ I odmah ostavivši mreže svoje pođoše za njim. ¹⁹ I otišavši malo odande ugleda Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegovu, i oni u laði krpļjahu mreže; ²⁰ I odmah pozva ih; i ostavivši oca svojega Zevedeja u laði s najamnicima pođoše za njim. ²¹ I dođoše u Kapernaum; i odmah u subotu ušavši u zbornicu uèaše. ²² I divļjahu se nauci njegovoj; jer ih uèaše kao onaj koji vlast ima a ne kao književnici. ²³ I bijaše u zbornici njihovoj èovjek s duhom neèistijem, i povika ²⁴ Govoreæi: proði se, što je tebi do nas, Isuse Nazareæanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij. ²⁵ I zaprijeti mu Isus govoreæi: umukni, i iziði iz njega. ²⁶ I strese ga duh neèisti, i povika iza glasa, i iziđe iz njega. ²⁷ I uplašise se svi tako da pitahu jedan drugoga govoreæi: šta je ovo? i kakva je ovo nauka nova, da s vlasti i duhovima neèistijem zapovijeda, i slušaju ga? ²⁸ I otide glas o njemu odmah po svoj okolini Galilejskoj, ²⁹ I odmah izišavši iz zbornice dođoše u dom Simonov i Andrijin s Jakovom i Jovanom. ³⁰ A tašta Simonova ležaše od groznice; i odmah kazaše mu za nju. ³¹ I pristupivši podiže je uzevši je za ruku i pusti je groznica odmah, i služaaše im. ³² A kad bi pred veèe, pošto sunce zađe, donošahu k njemu sve bolesnike i bijesne. ³³ I sav grad bijaše se sabrao k vratima. ³⁴ I iscijeli mnoge bolesnike od razliènijeh bolesti, i ðavole mnoge istjera, i ne dadijaše ðavolima da kazuju da ga poznavahu. ³⁵ A ujutru vrlo rano ustavši iziđe, i otide nasamo, i ondje se moljaše Bogu. ³⁶ I za njim potreaše Simon i koji bijahu

s njim. ³⁷ I našavši ga rekoše mu: traže te svi. ³⁸ I reèe im: hajdemo u obližnja sela i gradove da i tamo propovjedim: jer sam ja na to došao. ³⁹ I propovijeda po zbornicama njihovijem po svoj Galileji, i đavole izgoni. ⁴⁰ I dođe k njemu gubavac moleæi ga i na koljenima kleèeæi pred njim i reèe mu: ako hoæeš, možeš me oèistiti. ⁴¹ A Isus smilovavši se pruži ruku, i dohvativši ga se reèe mu: hoæu, oèisti se. ⁴² I tek što mu to reèe, a guba otide s njega, i osta èist. ⁴³ I zaprijetivši mu odmah istjera ga, ⁴⁴ I reèe mu: gledaj da nikome ništa ne kažeš, nego idi te se pokaži svešteniku, i prinesi za oèišæenje svoje što je zapovjedio Mojsije za svjedoèanstvo njima. ⁴⁵ A on izišavši poèe mnogo propovijedati i kazivati šta je bilo tako da Isus ne može javno u grad uæi, nego bijaše napolju u pustijem mjestima, i dolazahu k njemu sa sviju strana.

2

¹ I uèe opet u Kapernaum poslije nekoliko dana; i èu se da je u kuæi. ² I odmah skupiše se mnogi tako da ne mogahu ni pred vratima da se sprate; i kazivaše im rijeè. ³ I dođoše k njemu s uzetijem koga nošaše èetvoru. ⁴ I ne moguæi približiti se k njemu od naroda otkriše kuæu gdje on bijaše, i prokopavši spustiše odar na kome uzeti ležaše. ⁵ A Isus vidjevši vjeru njihovu reèe uzetome: sinko! opraštaju ti se grijesi tvoji. ⁶ A ondje sjedahu neki od književnika i pomišljahu u srcima svojima: ⁷ Šta ovaj tako huli na Boga? Ko može opraštati grijeha osim jednoga Boga? ⁸ I odmah razumjevši Isus duhom svojijem da oni tako pomišljaju u sebi, reèe im: što tako pomišljate u srcima svojijem? ⁹ Što je lakše? reæi

uzetome: opraštaju ti se grijesi? ili reæi: ustani i uzmi odar svoj, i hodi? ¹⁰ No da znate da vlast ima sin èovjèeij na zemlji opraštati grijeha, reèe uzetome: ¹¹ Tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj, i idi doma. ¹² I usta odmah, i uzevši odar iziđe pred svima tako da se svi divljahu i hvaljahu Boga govoreæi: nigda toga vidjeli nijesmo. ¹³ I iziđe opet k moru; i sav narod iðaše k njemu, i uèaše ih. ¹⁴ I prolazeæi vidje Leviju Alfejeva gdje sjedi na carini, i reèe mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim. ¹⁵ I kad sjeðaše Isus za trpezom u kuæi njegovoj, i carinici i grješnici mnogi sjedahu s njim i s uèenicima njegovijem: jer ih bijaše mnogo koji iðaahu za njim. ¹⁶ A književnici i fariseji vidjevši ga gdje jede s carinicima i s grješnicima govorahu uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima jede i pije? ¹⁷ I èuvši Isus reèe im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. Ja nijesam došao da dozovem pravednike no grješnike na pokajanje. ¹⁸ I bijahu uèenici Jovanovi i farisejski koji pošæahu; i dođoše i rekoše mu: zašto uèenici Jovanovi i farisejski poste a tvoji uèenici ne poste? ¹⁹ I reèe im Isus: eda li mogu svatovi postiti dok je ženik s njima? Dokle god imaju sa sobom ženika ne mogu postiti. ²⁰ Nego æe doæi dni kad æe se oteti od njih ženik, i tada æe postiti u one dne. ²¹ I niko ne prišiva nove zakrpe na staru haljinu; inaèe æe odadrijeti nova zakrpa od staroga, i gora æe rupa biti. ²² I niko ne lijeva nova vina u mjevove stare; inaèe novo vino prodre mjevove, i vino se prolje, i mjevovi propadnu; nego novo vino u nove mjevove ljevati treba. ²³ I dogodi mu se da iðaše u subotu kroz usjeve, i uèenici njegovi trgahu putem

klasje. ²⁴ I fariseji govorahu mu: gledaj, zašto èine u subotu što ne valja? ²⁵ A on reèe im: nijeste li nikad èitali šta uèini David kad mu bi do nevolje i ogladnje s onima što bijahu s njim? ²⁶ Kako uèe u Božiju kuæu pred Avijatarom poglavarom sveštenikijem i hljebove postavljene pojede kojijeh ne bijaše slobodno nikome jesti osim sveštenika, i dade ih onima koji bijahu s njim? ²⁷ I govoraše im: subota je naèinjena èovjeka radi, a nije èovjek subote radi. ²⁸ Dakle je gospodar sin èovjeèij i od subote.

3

¹ I uèe opet u zbornicu, i ondje bješe èovjek sa suhom rukom. ² I motrahu za njim neæe li ga u subotu iscijeliti da ga okrive. ³ I reèe èovjeku sa suhom rukom: stani na srijedu. ⁴ I reèe im: valja li u subotu dobro èiniti ili zlo èiniti? dušu održati, ili pogubiti? A oni muèahu. ⁵ I pogledavši na njih s gnjevom od žalosti što su im onako srca odrvenila reèe èovjeku: pruži ruku svoju. I pruži; i posta ruka zdrava kao i druga. ⁶ I izišavši fariseji odmah uèiniše za njega vijeæu s Irodovcima kako bi ga pogubili. ⁷ A Isus otide s uèenicima svojijem k moru; i mnogi narod iz Galileje ide za njim i iz Judeje; ⁸ I iz Jerusalima i iz Idumeje i ispreko Jordana i od Tira i Sidona mnoštvo veliko èuvši šta on èini doèe k njemu. ⁹ I reèe uèenicima svojijem da bude laða u njega gotova zbog naroda, da mu ne dosaðuje. ¹⁰ Jer mnoge iscijeli tako da navaljivahu na njega koji bijahu nakaženi bolestima da ga se dotaknu. ¹¹ I dusi neèisti kad ga viðahu, pripadahu k njemu i vikahu govoreæi: ti si sin Božij. ¹² I mnogo im prijæeæe da ga ne prokažu. ¹³ I iziðoše na goru, i dozva koje on šæaše; i doðoše

mu. ¹⁴ I postavi dvanaesticu da budu s njim, i da ih pošilje da propovijedaju, ¹⁵ I da imaju vlast da iscjeljuju od bolesti, i da izgone ðavole: ¹⁶ Prvoga Simona, i nadjede mu ime Petar; ¹⁷ I Jakova Zevedejeva i Jovana brata Jakovljeva, i nadjede im imena Voanerges, koje znaèi sinovi gromovi; ¹⁸ I Andriju i Filipa i Vartolomija i Mateja i Tomu i Jakova Alfejeva i Tadiju i Simona Kananita, ¹⁹ I Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade. ²⁰ I doðoše u kuæu, i sabra se opet narod da ne mogahu ni hljeba jesti. ²¹ I èuvši to rod njegov iziðoše da ga uhvate; jer govorahu da je izvan sebe. ²² A književnici koji bijahu sišli iz Jerusalima govoraahu: u njemu je Veelzevul; i: on pomoæu kneza ðavolskoga izgoni ðavole. ²³ I dozvavši ih govoraše im u prièama: kako može sotona sotonu izgoniti? ²⁴ I ako se carstvo samo po sebi razdijeli, ne može ostati carstvo ono; ²⁵ I ako se dom sam po sebi razdijeli, ne može ostati dom onaj; ²⁶ I ako sotona ustane sam na se i razdijeli se, ne može ostati, nego æe propasti. ²⁷ Niko ne može pokuæstvo jakoga, ušavši u kuæu njegovu, oteti ako najprije jakoga ne sveže: i onda æe kuæu njegovu oplijeniti. ²⁸ Zaista vam kažem: svi grijesi oprostiaæe se sinovima èovjeèijim, i huljenja na Boga, makar kakova bila: ²⁹ A koji pohuli na Duha svetoga nema oprostjenja vavijek, nego je kriv vjeènome sudu. ³⁰ Jer govoraahu: u njemu je neèisti duh. ³¹ I doèe mati njegova i braæa njegova, i stojeæi napolju poslaše k njemu da ga zovu. ³² I sjeðaše narod oko njega. I rekoše mu: eto mati tvoja i braæa tvoja i sestre tvoje napolju pitaju za te. ³³ I odgovori im govoreæi: ko je mati moja ili braæa moja? ³⁴ I pogledavši oko

sebe na narod koji sjeđaše reèe: evo mati moja i braæa moja. ³⁵ Jer ko izvrši volju Božiju onaj je brat moj i sestra moja i mati moja.

4

¹ I opet poèe uèiti kod mora, i skupiše se oko njega ljudi mnogi tako da mora uæi u laðu, i sjediti na moru; a narod sav bijaše na zemlji kraj mora. ² I uèaše ih u prièama mnogo, i govoraše im u nauci svojoj: ³ Slušajte: evo iziðe sijaè da sije. ⁴ I kad sijaše dogodi se da jedno pade ukraj puta, i doðoše ptice i pozobaše ga. ⁵ A drugo pade na kamenito mjesto gdje ne bijaše mnogo zemlje; i odmah iznièe; jer ne bijaše u dubinu zemlje: ⁶ A kad obasja sunce, uvenu, i buduæi da nemaše korijena, usahnu. ⁷ I drugo pade u trnje; i naraste trnje i udavi ga, i ne donese roda. ⁸ I drugo pade na zemlju dobru; i davaše rod koji napredovaše i rastijaše i donošaše po trideset i po šeset i po sto. ⁹ I reèe: ko ima uši da èuje neka èuje. ¹⁰ A kad osta sam, zapitaše ga koji bijahu s njim i sa dvanaesticom za ovu prièu. ¹¹ I reèe im: vama je dano da znate tajne carstva Božijega, a onima napolju sve u prièama biva; ¹² Da oèima gledaju i da ne vide, i da ušima slušaju i da ne razumiju; da se kako ne obrate i da im se ne oprostite grijesi. ¹³ I reèe im: zar ne razumijete ove prièe? A kako æete sve prièe razumjeti? ¹⁴ Sijaè rijeè sije. ¹⁵ A ono su kraj puta, gdje se sije rijeè i kad je èuju odmah doðe sotona i otme rijeè posijanu u srcima njihovijem. ¹⁶ Tako su i ono što se sije na kamenitijem mjestima koji kad èuju rijeè odmah je prime s radošæu; ¹⁷ Ali nemaju korijena u sebi, nego su nepostojani, pa kad bude do nevolje ili ih potjeraju

rijeèi radi, odmah se sablazne. ¹⁸ A ono su što se u trnju sije koji slušaju rijeè, ¹⁹ Ali brige ovoga svijeta i prijevara bogatstva i ostale slasti uðu i zaguše rijeè, i bez roda ostane. ²⁰ A ono su što se na dobroj zemlji sije koji slušaju rijeè i primaju, i donose rod po trideset i po šeset i po sto. ²¹ I govoraše im: eda li se svijeæa užiže da se metne pod sud ili pod odar? a ne da se na svijetnjak metne? ²² Jer nema ništa tajno što neæe biti javno; niti ima što sakriveno što neæe iziæi na vidjelo. ²³ Ako ima ko uši da èuje neka èuje. ²⁴ I govoraše im: pamтите što èujete: kakom mjerom mjerite onakom æe vam se mjeriti i dometnuæe se vama koji slušate. ²⁵ Jer ko ima, daæe mu se; a koji nema, uzeæe mu se i ono što ima. ²⁶ I govoraše im: tako je carstvo Božije kao èovjek kad baci sjeme u zemlju; ²⁷ I spava i ustaje noæu i danju; i sjeme nièe i raste, da ne zna on. ²⁸ Jer zemlja sama od sebe najprije donese travu, potom klas, pa onda ispuni pšenicu u klasu. ²⁹ A kad sazri rod, odmah pošlje srp; jer nastaje žetva. ³⁰ I govoraše: kakvo æemo kazati da je carstvo Božije? ili u kakvoj æemo ga prièi iskazati? ³¹ Ono je kao zrno gorušièno koje kad se posije u zemlju manje je od sviju sjemena na zemlji; ³² A kad se posije, uzraste i bude veæe od svega povræa, i pusti grane velike da mogu u njegovu hladu ptice nebeske živjeti. ³³ I takovijem mnogijem prièama kazivaše im rijeè koliko mogahu slušati. ³⁴ A bez prièa ne govoraše im ni rijeèi. A uèenicima osobito kazivaše sve. ³⁵ I reèe im onaj dan uveèe: hajdemo na onu stranu. ³⁶ I otpustivši narod uzeše ga kako bješe u laði; a i druge laðe bijahu s njim. ³⁷ I postade velika oluja;

i valovi tako zaljevahu u lađu da se veæ napuni. ³⁸ A on na krmi spavaše na uzglavlju; i probudiše ga, i rekoše mu: uèiteljju! zar ti ne mariš što ginemo? ³⁹ I ustavši zaprijeti vjetru, i reèe moru: æuti, prestani. I utoli vjetar, i postade tišina velika. ⁴⁰ I reèe im: zašto ste tako strašljivi? Kako nemate vjere. ⁴¹ I uplašiše se vrlo, i govorahu jedan drugome: ko je ovaj dakle da ga i vjetar i more slušaju?

5

¹ I dođoše preko mora u okolinu Gadarinsku. ² I kad iziđe iz lađe, odmah ga srete èovjek s duhom neèistijem, ³ Koji živiljaše u grobovima i niko ga ne mogaše svezati ni verigama; ⁴ Jer je mnogo puta bio metnut u puta i u verige, pa je iskidao verige i puta izlomio; i niko ga ne mogaše ukrotiti. ⁵ I jednako dan i noæ bavljaše se u grobovima i u gorama vièuæi i bijuæi se kamenjem. ⁶ A kad vidje Isusa izdaleka, poteèe i pokloni mu se. ⁷ I povikavši iza glasa reèe: šta je tebi do mene, Isuse sine Boga višnjega? Zaklinjem te Bogom, ne muèi me. ⁸ Jer mu govoraše: iziði, duše neèisti, iz èovjeka. ⁹ I pitaše ga: kako ti je ime? I odgovori mu: legeon mi je ime; jer nas je mnogo. ¹⁰ I moliše ga mnogo da ih ne šalje iz one okoline. ¹¹ A ondje po brijegu pasijaše veliki krd svinja. ¹² I moliše ga svi ðavoli govoreæi: pošlji nas u svinje da u njih uðemo. ¹³ I dopusti im Isus odmah. I izišavši duhovi neèisti uðoše u svinje; i navali krd s brijega u more; a bijaše ih oko dvije hiljade: i potopiše se u moru. ¹⁴ A svinjari pobjgoše, i javiše u gradu i po selima. I iziðoše ljudi da vide šta je bilo. ¹⁵ I dođoše k Isusu, i vidješe bijesnoga u kome je bio legeon gdje sjedi

obuèen i pametan; i uplašiše se. ¹⁶ A oni što su vidjeli kazaše im šta bi od bijesnoga i od svinja. ¹⁷ I poèeše ga moliti da ide iz njihovih krajeva. ¹⁸ I kad uđe u lađu, moljaše ga onaj što je bio bijesan da bude s njim. ¹⁹ A Isus ne dade mu, veæ mu reèe: idi kuæi svojoj k svojim i kaži im šta ti Gospod uèini, i kako te pomilova. ²⁰ I otide i poèe pripovijedati u Deset Gradova šta mu uèini Isus; i svi se divljahu. ²¹ I kad prijeđe Isus u laði opet na onu stranu, skupi se narod mnogi oko njega; i bješe kraj mora. ²² I gle, dođe jedan od starješina zbornièkih po imenu Jair; i vidjevši ga pade pred noge njegove. ²³ I moljaše ga vrlo govoreæi: kæi je moja na smrti; da dođeš i da metneš na nju ruke da ozdravi i živi. ²⁴ I pođe s njim; i za njim iðaše naroda mnogo i turkahu ga. ²⁵ I žena nekakva koja je dvanaest godina bolovala od teèenja krvi ²⁶ I veliku muku podnijela od mnogijeh ljekara, i potrošila sve što je imala, i ništa joj nijesu pomogli, nego još gore naèinili, ²⁷ Kad je èula za Isusa, dođe u narodu sastrag, i dotaèe se haljine njegove. ²⁸ Jer govoraše: ako se samo dotaknem haljina njegovijeh ozdraviæu. ²⁹ I odmah presahnu izvor krvi njezine, i osjeti u tijelu da ozdravi od bolesti. ³⁰ I odmah Isus osjeti u sebi silu što iziđe iz njega, i obazrevši se na narod reèe: ko se to dotaèe mojijeh haljina? ³¹ I rekoše mu uèenici njegovi: vidiš narod gdje te turka, pa pitaš: ko se dotaèe mene? ³² I on se obziraše da vidi onu koja to uèini. ³³ A žena uplašivši se drktaše, i znajuæi što joj se dogodi, dođe i kleèe pred njim, i kaza mu svu istinu. ³⁴ A on reèe joj: kæeri! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom, i budi zdrava od bolesti svoje. ³⁵ Još on

govoraše, a dođoše od starješine zbornièkoga govoreæi: kæi tvoja umrije; šta veæ trudiš uèitelja? ³⁶ A Isus odmah èuvši rijeè štò rekoše reèe starješini: ne boj se, samo vjeruj. ³⁷ I ne dade za sobom iæi nikome osim Petra i Jakova i Jovana brata Jakovljeva. ³⁸ I dođe u kuæu starješine zbornièkoga, i vidje vrevu i plaè i jauk veliki. ³⁹ I ušavši reèe im: šta ste uzavreli te plaèete? Djevojka nije umrla, nego spava. ⁴⁰ I potsmijevahu mu se. A on istjeravši sve uze oca djevojeina i mater i koji bijahu s njim, i uđe gdje ležaše djevojka. ⁴¹ I uzevši djevojku za ruku reèe joj: Talita kumi, koje znaèi: djevojko, tebi govorim, ustani. ⁴² I odmah usta djevojka i hođaše; a bješe od dvanaest godina. I zaèudiše se èudom velikijem. ⁴³ I zaprijeti im vrlo da niko ne dozna za to, i reèe: podajte joj nek jede.

6

¹ I iziđe odande, i dođe na svoju postojbinu; i za njim idoše uèenici njegovi. ² I kad dođe subota, poèe uèiti u zbornici. I mnogi koji slušahu, divljahu se govoreæi: otkud ovome to? I kakva mu je premudrost dana? I èudesu takova rukama njegovijem èine se? ³ Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, a brat Jakovljevi i Josijin i Judin i Simonov? I nijesu li sestre njegove ovdje meðu nama? I sablažnjavahu se o njega. ⁴ A Isus reèe im: nigdje nije prorok bez èasti do na postojbini svojoj i u rodu i u domu svome. ⁵ I ne mogaše ondje nijednoga èuda da uèini, osim što malo bolesnika iscijeli metnuvši na njih ruke. ⁶ I divljaše se nevjerstvu njihovome. I iðaše po okolnijem selima i uèaše. ⁷ I dozva dvanaestoricu, i poèe ih slati dva i dva, i davaše im vlast nad duhovima neèistijem.

⁸ I zapovjedi im da ništa ne uzimaju na put osim jednoga štapa: ni torbe ni hljeba ni novaca u pojasu; ⁹ Nego obuveni u opanke, i ne oblaèiti dviju haljina. ¹⁰ I reèe im: gdje uèete u dom ondje ostanite dok ne iziðete odande. ¹¹ I ako vas ko ne primi i ne posluša vas, izlazæi odande otre-site prah s nogu svojijeh za svjedoèanstvo njima. Zaista vam kažem: lakše æe biti Sodomu i Gomoru u dan strašnoga suda nego gradu onome. ¹² I otišavši propovijedahu da se treba kajati; ¹³ I ðavole mnoge izgonjahu; i mazahu uljem mnoge bolesnike; i iscjeljivahu. ¹⁴ I zaèu car Irod za Isusa jer njegovo ime bijaše se razglasilo i reèe: Jovan krstitelj iz mrtvijeh usta, zato èini èudesu. ¹⁵ Drugi govorahu: to je Ilija. A drugi govorahu: to je prorok ili kao koji od proroka. ¹⁶ A kad èu Irod, reèe: to je Jovan koga sam ja posjekao, on usta iz mrtvijeh. ¹⁷ Jer ovaj Irod posla te uhvatiše Jovana, i svezavši baci ga u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega, jer se oženi njom. ¹⁸ Jer Jovan govoraše Irodu: ne možeš ti imati žene brata svojega. ¹⁹ A Irodijada rasrdi se na njega, i šæaše da ga ubije, ali ne mogaše. ²⁰ Jer se Irod bojaše Jovana znajuæi ga da je èovjek pravedan i svet, i èuvaše ga, i mnogo koješta èinjaše kako mu on reèe, i rado ga slušaše. ²¹ I dogodi se dan zgodan, kad Irod na dan svoga roðenja davaše veèeru knezovima svojijem i vojvodama i starješinama Galilejskijem. ²² I ušavši kæi Irodijadina i igravši i ugodivši Irodu i gostima njegovijem reèe car djevojci: isti u mene šta god hoæeš, i daæu ti. ²³ I zakle joj se: što god zaišteš u mene daæu ti, da bi bilo i do po carstva moga. ²⁴ A ona izišavši reèe materi svojoj: šta æu

iskati? A ona reèe: glavu Jovana krstitelja. ²⁵ I odmah ušavši brzo k caru zaiska govoreæi: hoæu da mi daš sad na krugu glavu Jovana krstitelja. ²⁶ I zabrinu se car, ali kletve radi i gostiju svojijeh ne htje joj odreæi. ²⁷ I odmah posla car dželata, i zapovjedi da donese glavu njegovu. ²⁸ A on otišavši posijee ga u tamnici, i donese glavu njegovu na krugu, i dade djevojci, a djevojka dade je materi svojoj. ²⁹ I èuvši uèenici njegovi dođoše i uzeše tijelo njegovo, i metnuše ga u grob. ³⁰ I skupiše se apostoli k Isusu, i javiše mu sve i što uèiniše i šta ljude nauèiše. ³¹ I reèe im: dođite vi sami nasamo, i poèinite malo. Jer ih bijaše mnogo koji dolaze i odlaze, i ne imahu kad ni jesti. ³² I otidoše na lađu u pusto mjesto sami. ³³ I vidješe ih ljudi kad iđahu, i poznaše ih mnogi, i pješice iz sviju gradova stjecahu se onamo, i prestigoše ih, i skupiše se oko njega. ³⁴ I izišavši Isus vidje narod mnogi, i sažali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira; i poèe ih uèiti mnogo. ³⁵ I kad bi veæ pred noæ, pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreæi: pusto je mjesto, a veæ je dockan; ³⁶ Otpusti ih neka idu u okolna sela i palanke da kupe sebi hljeba; jer nemaju šta jesti. ³⁷ A on odgovarajuæi reèe im: podajte im vi neka jedu. I rekoše mu: veæ ako da idemo da kupimo za dvjesta groša hljeba, i da im damo da jedu? ³⁸ A on im reèe: koliko hljebova imate? Idite vidite. I vidjevši rekoše: pet hljebova i dvije ribe. ³⁹ I zapovjedi im da ih posade sve na gomile po zelenoj travi. ⁴⁰ I posadiše se na gomile po sto i po pedeset. ⁴¹ I uzevši onijeh pet hljebova i dvije ribe pogleda na nebo, i blagoslovi, pa prelomi hljebove, i dade uèenicima svojim da metnu ispred njih; i one

dvije ribe razdijeli svima. ⁴² I jedoše svi, i nasitiše se. ⁴³ I nakupiše komada dvanaest kotarica punijeh i od riba. ⁴⁴ A bijaše onijeh što su jeli hljebove oko pet hiljada ljudi. ⁴⁵ I odmah natjera uèenike svoje da uđu u lađu i da idu naprijed na onu stranu u Vitsaidu dok on otpusti narod. ⁴⁶ I otpustivši ih otide na goru da se pomoli Bogu. ⁴⁷ I uveèe bijaše lađa nasred mora, a on sam na zemlji. ⁴⁸ I vidje ih gdje se muèahu veslajuæi: jer im bijaše protivan vjetar. I oko èetvrte straže noæne dođe k njima iduæi po moru; i šæadijaše da ih mi-moiðe. ⁴⁹ A oni vidjevši ga gdje ide po moru mišljahu da je utvara, i povikaše; ⁵⁰ Jer ga svi vidješe i poplašiše se. I odmah progovori s njima, i reèe im: ne bojte se, ja sam, ne plašite se. ⁵¹ I uđe k njima u lađu, i utoli vjetar; i vrlo se uplašiše, i divljahu se. ⁵² Jer ih ne nauèiše hljebovi; jer se bijaše srce njihovo okamenilo. ⁵³ I prešavši dođoše u zemlju Genisaretsku; i stadoše u kraj. ⁵⁴ I kad iziđoše iz lađe, odmah ga poznaše ljudi. ⁵⁵ I oprèavši sav onaj kraj poèeše na odrima donositi bolesnike gdje èujahu da je on. ⁵⁶ I kud god iðaše u sela ili u gradove ili u palanke, na raskršæima metahu bolesnike i moljahu ga da se barem skuta od haljine njegove dotaknu: i oz-dravljahu svi koji ga se doticahu.

7

¹ I skupiše se oko njega fariseji i neki od književnika koji bijahu došli iz Jerusalima. ² I vidjevši neke od uèenika njegovijeh da neèistijem, to jest neumivenijem, rukama jedu hljeb, ukoriše ih. ³ Jer fariseji i svi Jevreji ne jedu dok ne umiju ruku do lakata, držeæi se onoga što im je ostalo od starijeh; ⁴ I kad dođu s pazara,

ne jedu dok se ne umiju; i još mnogo ima što su primili te drže: peru èaše i žbanove i kotlove i klupe. ⁵ A potom pitahu ga fariseji i književnici: zašto uèenici tvoji ne žive kao što nam je ostalo od starijih, nego jedu hljeb neumivenijem rukama? ⁶ A on odgovarajuèi reèe im: dobro je prokovao Isaija za vas licemjere, kao što je pisano: ovi ljudi usnama me poštuju, a srce njihovo daleko stoji od mene. ⁷ No zaludu me poštuju uèeài naukama, zapovijestima ljudskim. ⁸ Jer ostaviste zapovijesti Božije, a držite obièaje ljudske, pranje žbanova i èaša; i druga mnoga takova èinite. ⁹ I reèe im: dobro ukidate zapovijest Božiju da svoj obièaj saèuvate. ¹⁰ Jer Mojsije reèe: poštuju oca svojega i mater svoju; i: koji opsuje oca ili mater smræu da umre. ¹¹ A vi kažete: ako reèe èovjek ocu ili materi: korvan, to jest: prilog je èim bih ti ja mogao pomoæi. ¹² I tako ne date mu ništa uèiniti ocu svojemu ili materi svojoj, ¹³ Ukidajuèi rijeè Božiju svojijem obièajem koji ste postavili; i ovako mnogo koješta èinite. ¹⁴ I doznavši sav narod reèe im: poslušajte mene svi, i razumijte. ¹⁵ Ništa nema što bi èovjeka moglo opoganiti da uèe spolja u njega, nego što izlazi iz njega ono je što pogani èovjeka. ¹⁶ Ako ko ima uši da èuje neka èuje. ¹⁷ I kad doèe od naroda u kuæu pitahu ga uèenici njegovi za prièu. ¹⁸ I reèe im: zar ste i vi tako nerazumni? Ne razumijete li da što god u èovjeka spolja ulazi ne može ga opoganiti? ¹⁹ Jer mu ne ulazi u srce nego u trbuh; i izlazi napolje èisteài sva jela. ²⁰ Još reèe: što izlazi iz èovjeka ono pogani èovjeka; ²¹ Jer iznutra iz srca ljudskoga izlaze misli zle, preljube, kurvarstva, ubistva, ²² Kraðe, lakom-

stva, pakosti, zloæe, lukavstvo, sramote, zlo oko, huljenje na Boga, ponos, bezumlje. ²³ Sva ova zla iznutra izlaze, i pogane èovjeka. ²⁴ I ustavši odande otide na krajeve Tirske i Sidonske, i ušavši u kuæu šæadijaše da niko ne èuje za nj; i ne može se sakriti. ²⁵ Jer èuvši za nj žena što u njezinoj kæeri bijaše duh neèisti, doèe i pade k nogama njegovima. ²⁶ A žena ta bijaše Grkinja rodod Sirofinièanka, i moljaše ga da istjera ðavola iz kæeri njezine. ²⁷ A Isus reèe joj: stani da se najprije djeca nahrane; jer nije pravo uzeti hljeb od djece i baciti psima. ²⁸ A ona odgovarajuèi reèe mu: da, Gospode; ali i psi pod trpezom jedu od mrva djetinjijeh. ²⁹ I reèe joj: za tu rijeè idi; iziðe ðavo iz kæeri tvoje. ³⁰ I došavši kuæi naðe da je ðavo izišao, i kæi ležaše na odru. ³¹ I opet iziðe Isus iz krajeva Tirskih i Sidonskih i doèe na more Galilejsko u krajeve Desetogradske. ³² I dovedoše k njemu gluha i mutava, i moljahu ga da metne na nj ruku. ³³ I uzevši ga iz naroda nasamo metnu prste svoje u uši njegove, i pljunuvši dohvati se jezika njegova; ³⁴ I pogledavši na nebo uzdahnu, i reèe mu: Efata, to jest: otvori se. ³⁵ I odmah mu se otvoriše uši, i razdriješ se sveza jezika njegova, i govoraše lijepo. ³⁶ I zaprijeti im da nikome ne kazuju; ali što im on zabranjivaše oni još veæma razglašivahu. ³⁷ I vrlo se divljahu govoreài: sve dobro èini; i gluhe èini da èuju i nijeme da govore.

8

¹ U to vrijeme, kad bijaše vrlo mnogo naroda i ne imadijahu šta jesti, dozva Isus uèenike svoje i reèe im: ² Žao mi je naroda, jer veæ tri dana stoje kod mene i nemaju ništa jesti. ³ I ako ih

otпустim gladne kuæama njihovijem, oslabiæe na putu; jer su mnogi od njih došli izdaleka. ⁴ I odgovoriše mu uèenici njegovi: otkuda æemo uzeti hljeba ovdje u pustinji da ih nahranimo? ⁵ I zapita ih: koliko imate hljebova? A oni kazaše: sedam. ⁶ I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji; i uzevši onijeh sedam hljebova i hvalu davši, prelomi, i dade uèenicima svojijem da razdadu; i razdadoše narodu. ⁷ I imahu malo ribica; i njih blagoslovivši reèe da i njih razdadu. ⁸ I jedoše, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteèe sedam kotarica. ⁹ A onijeh što su jeli bijaše oko èetiri hiljade. I otpusti ih. ¹⁰ I odmah uèe u laðu s uèenicima svojijem, i dođe u okoline Dalmanutske. ¹¹ I iziðoše fariseji, i poèeše se prepirati s njim, i kušajuæi ga iskahu od njega znak s neba. ¹² I uzdahnuvši duhom svojijem reèe: zašto rod ovaj znak traži? Zaista vam kažem: neæe se dati rodu ovome znak. ¹³ I ostavivši ih uljeze opet u laðu, i otide na onu stranu. ¹⁴ I zaboraviše uèenici njegovi uzeti hljeba, i nemahu sa sobom u laði do jedan hljeb. ¹⁵ I zapovijedaše im govoreæi: gledajte, èuvajte se kvasca farisejskoga i kvasca Irodova. ¹⁶ I mišljahu jedan drugome govoreæi: to je što hljeba nemamo. ¹⁷ I razumjevši Isus reèe im: šta mislite što hljeba nemate? Zar još ne osjeæate, niti razumijete? Zar je još okamenjeno srce vaše? ¹⁸ Oèi imate i ne vidite? uši imate i ne èujete? I ne pamтите li ¹⁹ Kad ja pet hljebova prelomih na pet hiljada, koliko kotarica punijeh komada nakupiste? Rekoše mu: dvanaest. ²⁰ A kad sedam na èetiri hiljade, koliko punijeh kotarica nakupiste komada? A oni rekoše: sedam. ²¹ I reèe im: kako ne razumijete? ²² I dođe u Vitsaidu; i dovedoše

k njemu slijepa, i moljahu ga da ga se dotakne. ²³ I uzevši za ruku slijepoga izvede ga napolje iz sela, i pljunuvši mu u oèi metnu ruke na nj, i zapita ga vidi li što. ²⁴ I pogledavši reèe: vidim ljude gdje idu kao drva. ²⁵ I potom opet metnu mu ruke na oèi, i reèe mu da pogleda: i iscijeli se, i vidje sve lijepo. ²⁶ I posla ga kuæi njegovoj govoreæi: ne ulazi u selo, niti kazuj kome u selu. ²⁷ I iziðe Isus i uèenici njegovi u sela Æesarije Filipove; i putem pitaše uèenike svoje govoreæi im: ko govore ljudi da sam ja? ²⁸ A oni odgovoriše: Jovan krstitelj; drugi: Ilija; a drugi: koji od proroka. ²⁹ A on im reèe: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajuæi reèe mu: ti si Hristos. ³⁰ I zaprijeti im da nikom ne kazuju za njega. ³¹ I poèe ih uèiti da sinu èovjeèijemu valja mnogo postradati, i da æe ga okriviti starješine i glavari sveštenieki i književnici, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati. ³² I govoraše o tom ne ustruèavajuæi se. I Petar uze ga i poèe ga odvræati. ³³ A on obrnuvši se i pogledavši na uèenike svoje zaprijeti Petru govoreæi: idi od mene sotono; jer ti ne misliš što je Božije nego što je ljudsko. ³⁴ I dozvavši narod s uèenicima svojima reèe im: ko hoæe za mnom da ide neka se odreèe sebe i uzme krst svoj, i za mnom ide. ³⁵ Jer ko hoæe dušu svoju da saèuva, izgubiæe je; a ko izgubi dušu svoju mene radi i jevanðelja onaj æe je saèuvati. ³⁶ Jer kakva je korist èovjeku ako zadobije sav svijet a duši svojoj naudi? ³⁷ Ili kakav æe otkup dati èovjek za dušu svoju? ³⁸ Jer ko se postidi mene i mojijeh rijeèi u rodu ovome preljubotvornome i grješnom, i sin æe se èovjeèij postidjeti njega kad dođe u slavi oca svojega s anðelima svetima.

9

¹ I reèe im: zaista vam kažem: imaju neki među ovima što stoje ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide carstvo Božije da dođe u sili. ² I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana i izvede ih na goru visoku same; i preobrazi se pred njima. ³ I haljine njegove postadoše sjajne i vrlo bijele kao snijeg, kao što ne može bjelilja ubijeliti na zemlji. ⁴ I ukaza im se Ilija s Mojsijem gdje se razgovarahu s Isusom. ⁵ I Petar odgovarajuæi reèe Isusu: Ravi! dobro nam je ovdje biti; i da naèinimo tri sjenice: tebi jednu i Mojsiju jednu i Iliji jednu. ⁶ Jer ne znadijaše šta govori; jer bijahu vrlo uplašeni. ⁷ I postade oblak te ih zakloni; i dođe glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni; njega poslušajte. ⁸ I ujedanput pogledavši nikoga ne vidješe osim Isusa sama sa sobom. ⁹ A kad silažahu s gore zaprijeti im da nikom ne kazuju šta su vidjeli, dok sin èovjeèij ne ustane iz mrtvih. ¹⁰ I rijeè zadržao se u sebi pitajuæi jedan drugoga: šta to znaèi ustati iz mrtvih? ¹¹ I pitahu ga govoreæi: kako govore književnici da Ilija treba najprije da dođe? ¹² A on odgovarajuæi reèe im: Ilija æe doæi najprije, i urediti sve; ali i sin èovjeèij treba da mnogo postrada i da se ponizi, kao što je pisano. ¹³ Ali vam kažem da je i Ilija došao i uèiniše s njim šta htjedoše kao što je pisano za njega. ¹⁴ I došavši k uèenicima svojijem vidje narod mnogi oko njih i književnike gdje se prepiru s njima. ¹⁵ I odmah vidjevši ga sav narod uplaši se i pritrèavši pozdravljahu ga. ¹⁶ I upita književnike: šta se prepirete s njima? ¹⁷ I odgovarajuæi jedan od naroda reèe: uèitelju! dovedoh k tebi sina svojega u kome je

duh nijem. ¹⁸ I svaki put kad ga uhvati lomi ga, i pjenu baca i škrguæe zubima; i suši se. I rekoš uèenicima tvojijem da ga istjeraju; i ne mogoše. ¹⁹ A on odgovarajuæi mu reèe: o rode nevjerni! dokle æu s vama biti? dokle æu vas trpljeti? Dovedite ga k meni. ²⁰ I dovedoše ga k njemu; i kad ga vidje odmah ga duh stade lomiti; i panuvši na zemlju valjaše se bacajuæi pjenu. ²¹ I upita oca njegova: koliko ima vremena kako mu se to dogodilo? A on reèe: iz djetinjstva. ²² I mnogo puta baca ga u vatra i u vodu da ga pogubi; nego ako što možeš pomozi nam, smiluj se na nas. ²³ A Isus reèe mu: ako možeš vjerovati: sve je moguæe onome koji vjeruje. ²⁴ I odmah povikavši otac djetinji sa suzama govoraše: vjerujem, Gospode! pomozi mjestu nevjernju. ²⁵ A Isus videæi da se stjeèe narod zaprijeti duhu neèistome govoreæi mu: duše nijemi i gluhi! ja ti zapovijedam, iziði iz njega i više ne ulazi u njega. ²⁶ I povikavši i izlomivši ga vrlo iziđe; i uèini se kao mrtav tako da mnogi govoraše: umrije. ²⁷ A Isus uzevši ga za ruku podiže ga; i usta. ²⁸ I kad uđe u kuæu pitahu ga uèenici njegovi nasamo: zašto ga mi ne mogosmo istjerati? ²⁹ I reèe im: ovaj se rod nièim ne može istjerati do molitvom i postom. ³⁰ I izišavši odande iđahu kroz Galileju; i ne šæadijaše da ko dozna. ³¹ Jer uèaše uèenike svoje, i govoraše im da æe se sin èovjeèij predati u ruke ljudske, i ubiaæ ga, i pošto ga ubiju ustaæe treæi dan. ³² A oni ne razumijevahu rijeèi, i ne smedijahu da ga zapitaju. ³³ I dođe u Kapernaum, i kad bješe u kuæi zapita ih: šta se prepiraste putem među sobom? ³⁴ A oni muèahu; jer se putem prepiraše među sobom ko

je najveæi. ³⁵ I sjedavši dozva dvanaesticu i reèe im: koji hoæe da bude prvi neka bude od svijiu najzadnji i svima sluga. ³⁶ I uzevši dijete metnu ga meðu njih i zagrlivši ga reèe im: ³⁷ Ko jedno ovakovo dijete primi u ime moje, mene prima; a ko mene primi, ne prima mene nego onoga koji je mene poslao. ³⁸ Odgovori mu Jovan govoreæi: uèitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojim izgoni ðavole koji ne ide za nama: i zabranismo mu, jer ne ide za nama. ³⁹ A Isus reèe: ne branite mu; jer nema nikoga koji bi imenom mojim èudo èinio da može brzo zlo govoriti za mnom. ⁴⁰ Jer ko nije protiv vas s vama je. ⁴¹ Jer ko vas napoji èašom vode u ime moje, zato što ste Hristovi, zaista vam kaæem: neæe mu propasti plata. ⁴² A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenièni o vratu njegovu i da se baci u more. ⁴³ I ako te ruka tvoja sablaŹnjava, otsijeci je: bolje ti je bez ruke u život uæi, negoli s obje ruke uæi u pakao, u oganj vjeèni, ⁴⁴ Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi. ⁴⁵ I ako te noga tvoja sablaŹnjava, otsijeci je: bolje ti je uæi u život hromu, negoli s dvije noge da te bace u pakao, u oganj vjeèni, ⁴⁶ Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi. ⁴⁷ Ako te i oko tvoje sablaŹnjava, iskopaj ga: bolje ti je s jednjim okom uæi u carstvo BoŹije, negoli s dva oka da te bace u pakao ognjeni, ⁴⁸ Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi. ⁴⁹ Jer æe se svaki ognjem posoliti, i svaka æe se Źrtva solju posoliti. ⁵⁰ Dobra je so; ali ako so bude neslana, èim æe se osoliti? Imajte so u sebi, i mir imajte meðu sobom.

10

¹ I ustavši odande doæe u okoline Judejske preko Jordana, i steèe se opet narod k njemu; i kao što obièaj imaše, opet ih uèaše. ² I pristupivši fariseji upitaše ga kušajuæi: može li èovjek pustiti ženu? ³ A on odgovarajuæi reèe im: šta vam zapovijeda Mojsije? ⁴ A oni rekoše: Mojsije dopusti da joj se da raspusna knjiga i da se pusti. ⁵ I odgovarajuæi Isus reèe im: po tvrdi vašega srca napisa vam on zapovijest ovu. ⁶ A u poèetku stvorenja muŹa i ženu stvorio ih je Bog. ⁷ Zato ostavi èovjek oca svojega i mater i priljepi se k Źeni svojoj, ⁸ I budu dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje nego jedno tijelo. ⁹ A što je Bog sastavio èovjek da ne rastavlja. ¹⁰ I u kuæi opet zapitaše ga za to uèenici njegovi. ¹¹ I reèe im: koji pusti ženu i oŹeni se drugom, èini preljubu na njoj. ¹² I ako žena ostavi muŹa svojega i poæe za drugoga, èini preljubu. ¹³ I donošahu k njemu djecu da ih se dotakne; a uèenici branjahu onima što ih donošahu. ¹⁴ A Isus vidjevši rasrdi se i reèe im: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovijeh carstvo BoŹije. ¹⁵ Zaista vam kaæem: koji ne primi carstva BoŹijega kao dijete, neæe uæi u njega. ¹⁶ I zagrlivši ih metnu na njih ruke te ih blagoslovi. ¹⁷ I kad iziðe na put, pritrèa neko, i kleknuvši na koljena pred njim pitaše ga: uèitelju blagi! šta mi treba èiniti da dobijem život vjeèni? ¹⁸ A Isus reèe mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. ¹⁹ Zapovijesti znaš: ne èini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoèi laŹno; ne èini nepravde nikome; poŹtuj oca svojega i mater. ²⁰ A on odgovarajuæi reèe mu: uèitelju!

sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje. ²¹ A Isus pogledavši na nj, omilje mu, i reèe mu: još ti jedno nedostaje: idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaæeš blago na nebu; i doði te hajde za mnom uzevši krst. ²² A on posta zovoljan od ove rijeèi, i otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat. ²³ I pogledavši Isus reèe uèenicima svojim: kako je teško bogatima uæi u carstvo nebesko! ²⁴ A uèenici se uplašiše od rijeèi njegovijeh. A Isus opet odgovarajuæi reèe im: djeco! kako je teško onima koji se uzdaju u svoje bogatstvo uæi u carstvo Božije! ²⁵ Lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. ²⁶ A oni se vrlo divljahu govoreæi u sebi: ko se dakle može spasti? ²⁷ A Isus pogledavši na njih reèe: ljudima je nemoguæe, ali nije Bogu: jer je sve moguæe Bogu. ²⁸ A Petar mu poèe govoriti: eto mi smo ostavili sve, i za tobom idemo. ²⁹ A Isus odgovarajuæi reèe: zaista vam kažem: nema nikoga koji je ostavio kuæu, ili braæu, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, mene radi i jevanðelja radi, ³⁰ A da neæe primiti sad u ovo vrijeme sto puta onoliko kuæa, i braæe, i sestara, i otaca, i matera, i djece, i zemlje, u progonjenju, a na onome svijetu život vjeèni. ³¹ Ali æe mnogi prvi biti pošljednji, i pošljednji prvi. ³² A kad iðahu putem u Jerusolim, Isus iðaše pred njima, a oni se èuðahu, i za njim iðahu sa strahom. I uzevši opet dvanaestoricu poèe im kazivati šta æe biti od njega: ³³ Evo idemo u Jerusolim, i sin èovjeèij predaæe se glavarima sveštenikijem i knjizevnicima i osudiae ga na smrt, i predaæe ga neznabošcima; ³⁴ I narugaæe mu se, i biæe ga, i popljuvaæe ga,

i ubiaæe ga, i treæi dan ustaæe. ³⁵ I pred njega doðoše Jakov i Jovan, sinovi Zevedejevi, govoreæi: uèitelju! hoæemo da nam uèiniš za što æemo te moliti. ³⁶ A on reèe: što hoæete da vam uèinim? ³⁷ A oni mu rekoše: daj nam da sjedemo jedan s desne strane tebi a drugi s lijeve, u slavi tvojoj. ³⁸ A Isus im reèe: ne znate šta ištete: možete li piti èašu koju ja pijem, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? ³⁹ A oni mu rekoše: možemo. A Isus reèe im: èašu dakle koju ja pijem ispiæete; i krštenjem kojijem se ja krstim krstiaæete se; ⁴⁰ Ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati nego kojima je ugotovljeno. ⁴¹ I èuvši to desetorica poèeše se srditi na Jakova i na Jovana. ⁴² A Isus dozvavši ih reèe im: znate da knezovi narodni vladaju narodom i poglavari njegovi upravljaju njim. ⁴³ Ali meðu vama da ne bude tako; nego koji hoæe da bude veæi meðu vama, da vam služi. ⁴⁴ I koji hoæe prvi meðu vama da bude, da bude svima sluga. ⁴⁵ Jer sin èovjeèij nije došao da mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u otkup za mnoge. ⁴⁶ I doðoše u Jerihon. I kad izlažaše iz Jerihona, on i uèenici njegovi i narod mnogi, sin Timejev Vartimej slijepi sjeðaše kraj puta i prošaše. ⁴⁷ I èuvši da je to Isus Nazareæanin stade vikati i govoriti: sine Davidov Isuse! pomiluj me! ⁴⁸ I prijeæahu mu mnogi da uæuti, a on još veæma vikaše: sine Davidov! pomiluj me! ⁴⁹ I stavši Isus reèe da ga zovnu. I zovnuše slijepca govoreæi mu: ne boj se; ustani, zove te. ⁵⁰ A on zbacivši sa sebe haljine svoje ustade, i dođe k Isusu. ⁵¹ I odgovarajuæi reèe mu Isus: šta æeš da ti uèinim? A slijepi reèe mu: Ravuni! da progledam. ⁵² A Isus reèe mu: idi, vjera tvoja

pomože ti. I odmah progleda, i otide putem za Isusom.

11

¹ I kad se približi k Jerusalimu, k Vitfazi i Vitaniji, kod gore Maslinske, posla dvojicu od uèenika svojijeh ² I reèe im: idite u selo što je prema vama, i odmah kako uđete u njega naèi æete magare privezano, na koje niko od ljudi nije usjedao; odriješite ga i dovedite. ³ I ako vam ko reèe: šta to èinite? kažite: treba Gospodu; i odmah æe ga poslati amo. ⁴ A oni otidoše, i nađoše magare privezano kod vrata napolju na raskršæu, i odriješise ga. ⁵ I neki od onijeh što stajahu ondje rekoše im: zašto driješite magare? ⁶ A oni rekoše im kao što im zapovjedi Isus; i ostaviše ih. ⁷ I dovedoše magare k Isusu, i metnuše na nj haljine svoje; i usjede na nj. ⁸ A mnogi prostriješehaljine svoje po putu; a jedni rezahu granje od drveta, i prostirahu po putu. ⁹ A koji iđahu pred njim i za njim, vikahu govoreæi: Osana! blagosloven koji ide u ime Gospodnje! ¹⁰ Blagosloveno carstvo oca našega Davida koje ide u ime Gospodnje! Osana na visini! ¹¹ I uđe Isus u Jerusalem, i u crkvu; i promotrivši sve, kad bi uveèe, iziđe u Vitaniju s dvanaesticom. ¹² I sjutradan kad iziđoše iz Vitanije, ogladnje. ¹³ I vidjevši izdaleka smokvu s lišæem dođe ne bi li što našao na njoj; i došavši k njoj ništa ne nađe osim lišæa; jer još ne bješe vrijeme smokvama. ¹⁴ I odgovarajuæi Isus reèe joj: da otsad od tebe niko ne jede roda dovijeka. I slušahu uèenici njegovi. ¹⁵ I dođoše opet u Jerusalem; i ušavši Isus u crkvu stade izgoniti one koji prodavahu i kupovahu po crkvi; i ispremeta trpeze onijeh

što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove. ¹⁶ I ne dadijaše da ko pronese suda kroz crkvu. ¹⁷ I uèaše govoreæi im: nije li pisano: dom moj neka se zove dom molitve svima narodima? A vi naèiniste od njega hajduèku peæinu. ¹⁸ I èuše književnici i glavari sveštenieki, i tražahu kako bi ga pogubili; jer ga se bojahu; jer se sav narod èuđaše nauci njegovoj. ¹⁹ I kad bi uveèe iziđe napolje iz grada. ²⁰ I ujutru prolazeæi vidješe smokvu gdje se posušila iz korijena. ²¹ I opomenuvši se Petar reèe mu: Ravi! gle, smokva što si je prokleo posušila se. ²² I odgovarajuæi Isus reèe im: ²³ Imajte vjeru Božiju; jer vam zaista kažem: ako ko reèe gori ovoj: digni se i baci se u more, i ne posumnja u srcu svojemu, nego uzvjeruje da æe biti kao što govori: biæe mu što god reèe. ²⁴ Zato vam kažem: sve što istete u svojoj molitvi vjerujte da æete primiti; i biæe vam. ²⁵ I kad stojite na molitvi, praštajte ako što imate na koga: da i otac vaš koji je na nebesima oprosti vama pogrješke vaše. ²⁶ Ako li pak vi ne opraštate, ni otac vaš koji je na nebesima neæe oprostiti vama pogrješka vašijeh. ²⁷ I dođoše opet u Jerusalem; i kad hođaše po crkvi dođoše k njemu glavari sveštenieki i književnici i starješine, ²⁸ I rekoše mu: kakvom vlasti to èiniš? i ko ti daje vlast tu, da to èiniš? ²⁹ A Isus odgovarajuæi reèe im: i ja æu vas da upitam jednu rijeè, i odgovorite mi; pa æu vam kazati kakvom vlasti ovo èinim. ³⁰ Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi? odgovorite mi. ³¹ I mišljahu u sebi govoreæi: ako reèemo: s neba; reæi æe: zašto mu dakle ne vjerovaste? ³² Ako li reèemo: od ljudi; bojimo se naroda; jer svi mišljahu za Jovana da zaista

prorok bješe. ³³ I odgovarajuæi rekoše Isusu: ne znamo. I Isus odgovarajuæi reèe njima: ni ja vama neæu kazati kakvom vlasti ovo èinim.

12

¹ I poèe im govoriti u prièama: posadi èovjek vinograd, i ogradi plotom, i iskopa pivnicu, i naèini kulu, i daæe ga vinogradarima, pa otide. ² I kad doæe vrijeme, posla k vinogradarima slugu da primi od vinogradara od roda vinogradskog. ³ A oni uhvativši slugu izbiše ga, i poslaše prazna. ⁴ I opet posla k njima drugoga slugu; i onoga biše kamenjem i razbiše mu glavu, i poslaše ga sramotna. ⁵ I opet posla drugoga; i onoga ubiše; i mnoge druge, jedne izbiše a jedne pobiše. ⁶ Još dakle imaše jedinoga svojega milog sina, posla i njega najposlije k njima govoreæi: postidjeæe se sina mojeg. ⁷ A vinogradari rekoše u sebi: ovo je našljednik, hodite da ga ubijemo, i nama æe ostati oèevina njegov. ⁸ I uhvatiše ga, i ubiše, i izbacije ga napolje iz vinograda. ⁹ Šta æe dakle uèiniti gospodar od vinograda? Doæi æe i pogubiæe vinogradare, i daæe vinograd drugima. ¹⁰ Zar nijeste èitali u pismu ovo: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla; ¹¹ To bi od Gospoda i divno je u našijem oèima? ¹² I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda; jer razumješe da za njih govori prièu; i ostavivši ga otidoše. ¹³ I poslaše k njemu neke od fariseja i Irodovaca da bi ga uhvatili u rijeèi. ¹⁴ A oni došavši rekoše mu: uèitelju! znamo da si istinit, i da ne mariš ni za koga; jer ne gledaš ko je ko, nego zaista putu Božijemu uèiš; treba li æesaru davati haraè ili ne? Hoæemo li dati ili da ne damo? ¹⁵ A on znajuæi njihovo licemjerje reèe im: što

me kušate? Donesite mi novac da vidim. ¹⁶ A oni donesoše. I reèe im: èij je obraz ovaj i natpis? A oni mu rekoše: æesarev. ¹⁷ I odgovarajuæi Isus reèe im: podajte æesarevo æesaru, i Božije Bogu. I èudiše mu se. ¹⁸ I doðoše k njemu sadukeji koji kažu da nema vaskrsenija, i zapitaše ga govoreæi: ¹⁹ Uèitelju! Mojsije nam napisu: ako kome brat umre i ostavi ženu a djece ne ostavi, da brat njegov uzme ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojem. ²⁰ Sedam braæe bješe: i prvi uze ženu, i umrije bez poroda. ²¹ I drugi uze je, i umrije, i ni on ne ostavi poroda; tako i treæi. ²² I uzeše je sedmorica, i ne ostaviše poroda. A poslije sviju umrije i žena. ²³ O vaskrseniju dakle kad ustanu koga æe od njih biti žena? jer je za sedmoricom bila. ²⁴ I odgovarajuæi Isus reèe im: zato li se vi varate što ne znate pisma ni sile Božije? ²⁵ Jer kad iz mrtvih ustanu, niti æe se ženiti ni udavati, nego su kao anđeli na nebesima. ²⁶ A za mrtve da ustaju nijeste li èitali u knjigama Mojsijevijem kako mu reèe Bog kod kupine govoreæi: ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljev? ²⁷ Nije Bog Bog mrtvih, nego Bog živijeh. Vi se dakle vrlo varate. ²⁸ I pristupi jedan od književnika koji ih slušaše kako se prepiru, i vidje da im dobro odgovara, i zapita ga: koja je prva zapovijest od sviju? ²⁹ A Isus odgovori mu: prva je zapovijest od sviju: èuj Izrailju, Gospod je Bog naš Gospod jedini; ³⁰ I ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem i svom dušom svojom i svijem umom svojijem i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovijest. ³¹ I druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovijesti veæe od ovijeh nema.

³² I reèe mu književnik: dobro, uèitelju! pravo si kazao da je jedan Bog, i nema drugoga osim njega; ³³ I ljubiti ga svijem srcem i svijem razumom i svom dušom i svom snagom, i ljubiti bližnjega kao samoga sebe, veæe je od sviju žrtava i priloga. ³⁴ A Isus vidjevši kako pametno odgovori reèe mu: nijesi daleko od carstva Božijega. I niko više ne smijaše da ga zapita. ³⁵ I odgovori Isus i reèe uèeæi u crkvi: kako govore književnici da je Hristos sin Davidov? ³⁶ Jer sam David kaza Duhom svetijem: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima. ³⁷ Sam dakle David naziva ga Gospodom, i otkuda mu je sin? I mnogi narod slušaše ga s radošæu. ³⁸ I govoraše im u nauci svojoj: èuvajte se književnika koji idu u dugaèkijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, ³⁹ I prvijeh mjesta po zbornicama, i zaèelja na gozbama. ⁴⁰ Ovi što jedu kuæe udovièke, i lažno se mole Bogu dugo, biæe još veæma osuðeni. ⁴¹ I sjedavši Isus prema Božijoj hazni gledaše kako narod meæe novce u Božiju haznu. I mnogi bogati metahu mnogo. ⁴² I došavši jedna siromašna udovica metnu dvije leptre, koje èini jedan kodrant. ⁴³ I dozvavši uèenike svoje reèe im: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju koji meæu u Božiju haznu. ⁴⁴ Jer svi metnuše od suviška svojega; a ona od sirotinje svoje metnu sve što imaše, svu hranu svoju.

13

¹ I kad izlažaše iz crkve reèe mu jedan od uèenika njegovijeh: uèitelju! gle kakvo je kamenje, i kakva graðevina! ² I odgovarajuæi Isus reèe mu: vidiš li ove

velike graðevine? ni kamen na kamenu neæe ovdje ostati koji se neæe razmetnuti. ³ I kad sjeðaše na gori Maslinskoj prema crkvi, pitahu ga sama Petar i Jakov i Jovan i Andrija: ⁴ Kaži nam kad æe to biti? i kakav æe znak biti kad æe se to sve svršiti? ⁵ A Isus odgovarajuæi im poèe govoriti: èuvajte se da vas ko ne prevari. ⁶ Jer æe mnogi doæi na moje ime govoreæi: ja sam; i mnoge æe prevariti. ⁷ A kad èujete ratove i glasove o ratovima, ne plašite se; jer treba da to bude; ali to još nije pošljedak. ⁸ Ustaæe narod na narod i carstvo na carstvo; i zemlja æe se tresti po svijetu; i biæe gladi i bune. To je poèetak stradanju. ⁹ A vi se èuvajte; jer æe vas predavati u sudove i po zbornicama biæe vas, i pred kraljeve i careve izvodiæe vas mene radi za svjedoèanstvo njima. ¹⁰ I u svima narodima treba da se najprije propovjedi jevanðelje. ¹¹ A kad vas povedu da predaju, ne brinite se naprijed šta æete govoriti, niti mislite; nego što vam se da u onaj èas ono govorite; jer vi neæete govoriti nego Duh sveti. ¹² I predaæe brat brata na smrt i otac sina, i ustaæe djeca na roditelje i pobieæe ih. ¹³ I svi æe omrznuti na vas imena mojega radi. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. ¹⁴ A kad vidite mrzost opušaenja, za koju govori prorok Danilo, da stoji gdje ne treba koji èita da razumije); tada koji budu u Judeji neka bježe u gore; ¹⁵ I koji bude na krovu da ne silazi u kuæu, niti da ulazi da uzme što iz kuæe svoje; ¹⁶ I koji bude u polju da se ne vraæa natrag da uzme haljinu svoju. ¹⁷ Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! ¹⁸ Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu. ¹⁹ Jer æe u dane te biti nevolja kakova nije bila od poèetka stvorenja koje je Bog

stvorio dosad, i neæe ni biti. ²⁰ I da Gospod ne skrati dane niko ne bi ostao; ali izbranih radi, koje izbra, skratio je dane. ²¹ Tada ako vam ko reèe: evo ovdje je Hristos; ili: eno ondje; ne vjerujte. ²² Jer æe iziæi lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaæe znake i èudesa da bi prevarili, ako bude moguæe, i izbrane. ²³ Ali vi se èuvajte: eto vam sve kazah naprijed. ²⁴ Ali u te dane, poslije te nevolje, sunce æe pomrèati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti. ²⁵ I zvijezde æe spadati s neba i sile nebeske pokrenuti se. ²⁶ I tada æe ugledati sina èovjeèijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom. ²⁷ I tada æe poslati anđele svoje i sabraæe izbrane svoje od èetiri vjetra, od kraja zemlje do kraja neba. ²⁸ A od smokve nauèite se prièi: kad se veæ njezina grana pomladi i stane listati, znate da je blizu ljeto. ²⁹ Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu kod vrata. ³⁰ Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. ³¹ Nebo i zemlja proæi æe, ali rijeèi moje neæe proæi. ³² A o danu tome ili o èasu niko ne zna, ni anđeli koji su na nebesima, ni sin, do otac. ³³ Pazite, stražite i molite se Bogu; jer ne znate kad æe vrijeme nastati. ³⁴ Kao što èovjek odlazeæi ostavi kuæu svoju, i da slugama svojim vlast, i svakome svoj posao; i vrataru zapovjedi da straži. ³⁵ Stražite dakle; jer ne znate kad æe doæi gospodar od kuæe, ili uveèe ili u ponoæi ili u pijetle ili ujutru; ³⁶ Da ne dođe iznenada i da vas ne nađe a vi spavate. ³⁷ A što vam kažem, svima kažem: stražite.

14

¹ Bijahu pak još dva dana do pashe i do dana prijesnijeh hljebova; i tražahu glavari sveštenieki i književnici kako bi

ga iz prijekare uhvatili i ubili. ² Ali govorahu: ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. ³ I kad bijaše on u Vitiniji u kuæi Simona gubavoga i sjeðaše za trpezom, dođe žena sa sklenicom mnogocjenoga mira èistoga nardova, i razbivši sklenicu ljevaše mu na glavu. ⁴ A neki se srđahu govoreæi: zašto se to miro prosipa tako? ⁵ Jer se mogaše za nj uzeti više od trista groša i dati siromasima. I vikahu na nju. ⁶ A Isus reèe: ostavite je; šta joj smetate? ona uèini dobro djelo na meni. ⁷ Jer siromahne imate svagda sa sobom, i kad god hoæete možete im dobro èiniti; a mene nemate svagda. ⁸ Ona što može, uèini: ona pomaza naprijed tijelo moje za ukop. ⁹ Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda jevanđelje ovo po svemu svijetu, kazaæe se i to za spomen njezin. ¹⁰ I Juda Iskariotski, jedan od dvanaestorice, otide ka glavarima svešteniekim da im ga izda. ¹¹ A oni èuvši obradovaše se, i obrekoše mu novce dati: i tražaše zgodu da ga izda. ¹² I u prvi dan prijesnijeh hljebova, kad klahu pashu, rekoše mu uèenici njegovi: gdje æeš da idemo da ti zgotovimo pashu da jedeš? ¹³ I posla dvojicu od uèenika svojih i reèe im: idite u grad, i srešæe vas èovjek koji nosi vodu u krèagu; idite za njim, ¹⁴ I gdje uđe kažite gospodaru od one kuæe: uèitelj veli: gdje je gostionica gdje æu jesti pashu s uèenicima svojim? ¹⁵ I on æe vam pokazati veliku sobu prostrtu gotovu: ondje nam zgotovite. ¹⁶ I iziđoše uèenici njegovi, i dođoše u grad, i nađoše kao što im kaza, i ugotoviše pashu. ¹⁷ I kad bi uveèe, dođe sa dvanaesticom. ¹⁸ I kad sjeđahu za trpezom i jeđahu reèe Isus: zaista vam kažem: jedan od vas,

koji jede sa mnoom, izdaæe me. ¹⁹ A oni se zabrinuše, i stadoše govoriti jedan za drugim: da ne ja? i drugi: da ne ja? ²⁰ A on odgovarajuæi reèe im: jedan od dvanaestorice koji umoèi sa mnoom u zdjelu. ²¹ Sin èovjeèij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome èovjeku koji izda sina èovjeèijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj èovjek. ²² I kad jeðahu uze Isus hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i dade im, i reèe: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje. ²³ I uze èašu i davši hvalu dade im; i piše iz nje svi. ²⁴ I reèe im: ovo je krv moja novoga zavjeta koja æe se proliti za mnoge. ²⁵ Zaista vam kaæem: više neæu piti od roda vinogradskoga do onoga dana kad æu ga piti novoga u carstvu Boæijemu. ²⁶ I otpojavši hvalu iziðoše na goru Maslinsku. ²⁷ I reèe im Isus: svi æete se vi sablazniti o mene ovu noæ; jer je pisano: udariæu pastira i ovce æe se razbjeæi. ²⁸ Ali po vaskrseniju svojem u idem pred vama u Galileju. ²⁹ A Petar mu reèe: ako se i svi sablazne, ali ja neæu. ³⁰ I reèe mu Isus: zaista ti kaæem: noæas dok dvaput pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. ³¹ A on još veæma govoraše: da bih znao s tobom i umrijeti neæu te se odreæi. Tako i svi govorahu. ³² I doðoše u selo koje se zove Getsimanija, i reèe uèenicima svojijem: sjedite ovdje dok ja idem da se pomolim Bogu. ³³ I uze sa sobom Petra i Jakova i Jovana, i zabrinu se i poèe tuæiti. ³⁴ I reèe im: æalosna je duša moja do smrti; poèekajte ovdje, i straæite. ³⁵ I otišavši malo pade na zemlju, i moljaše se da bi ga mimoišao æas ako je moguæe. ³⁶ I govoraše: Ava oèe! sve je moguæe tebi; pronesi èašu ovu mimo mene; ali opet ne kako ja

hoæu nego kako ti. ³⁷ I doðe i naðe ih gdje spavaju, i reèe Petru: Simone! Zar spavaš? Ne može li jednoga æasa postraæiti? ³⁸ Straæite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh srèan ali je tijelo slabo. ³⁹ I opet otišavši pomoli se Bogu one iste rijeèi govoreæi. ⁴⁰ I vrativši se naðe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oèi oteæale; i ne znadijahu šta bi mu odgovorili. ⁴¹ I doðe treæi put, i reèe im: jednako spavate i poèivate; dosta je; doðe æas; evo se predaje sin èovjeèij u ruke grješnicima. ⁴² Ustanite da idemo; evo izdajnik se moj pribliæi. ⁴³ I odmah dok on još govoraše, doðe Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim ljudi mnogi s noæevima i s koljem od glavara svešteniekih i od knjiæevnika i starješina. ⁴⁴ I izdajnik njegov dade im znak govoreæi: koga ja cjelivam onaj je: dræite ga, i vodite ga èuvajuæi. ⁴⁵ I došavši odmah pristupi k njemu, i reèe: Ravi! ravi! i cjeliva ga. ⁴⁶ A oni metnuše ruke svoje na nj i uhvatiše ga. ⁴⁷ A jedan od onijeh što stajahu ondje izvadi noæ te udari slugu poglavara svešteniekoga, i otsijeæe mu uho. ⁴⁸ I odgovarajuæi Isus reèe im: kao na hajduka izišli ste s noæevima i s koljem da me uhvatite, ⁴⁹ A svaki dan sam bio kod vas u crkvi i uèio, i ne uhvatiste me. Ali da se zbude pismo. ⁵⁰ I ostavivši ga uèenici svi pobjegoše. ⁵¹ I za njim iðaše nekakav mladiæ ogrnut platnom po golu tijelu; i uhvatiše onoga mladiæa. ⁵² A on ostavivši platno go pobjeæe od njih. ⁵³ I dovedoše Isusa k poglavaru svešteniekome, i stekoše se k njemu svi glavari sveštenieki i knjiæevnici i starješine. ⁵⁴ I Petar ide za njim izdaleka do u dvor poglavara svešteniekoga, i

sjeđaše sa slugama, i grijaše se kod ognja. ⁵⁵ A glavari sveštenički i sva skupština tražahu na Isusa svjedočanstva da ga ubiju; i ne nađoše; ⁵⁶ Jer mnogi svjedočahu lažno na njega i svjedočanstva ne bijahu jednaka. ⁵⁷ I jedni ustavši svjedočahu na njega lažno govoreći: ⁵⁸ Mi smo čuli gdje on govori: ja ću razvaliti ovu crkvu koja je rukama načinjena, i za tri dana načinjavu drugu koja neće biti rukama načinjena. ⁵⁹ I ni ovo svjedočanstvo njihovo ne bijaše jednako. ⁶⁰ I ustavši poglavar sveštenički na srijedu zapita Isusa govoreći: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoče? ⁶¹ A on mu čaše i ništa ne odgovaraše. Opet poglavar sveštenički zapita i reče: jesi li ti Hristos, sin blagoslovenoga? ⁶² A Isus reče: jesam; i vidjete sina čovječijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem. ⁶³ A poglavar sveštenički razdrije svoje haljine, i reče: šta nam trebaju više svjedoci? ⁶⁴ Èuste hulu na Boga; šta mislite? A oni svi kazaše da je zaslužio smrt. ⁶⁵ I počeo jedni pljuvati na nj, i pokrivati mu lice, i čuhati ga, i govoriti mu: proroci; i sluge ga bijahu po obrazima. ⁶⁶ I kad bijaše Petar dolje na dvoru, dođe jedna od sluškinja poglavara svešteničkoga, ⁶⁷ I vidjevši Petra gdje se grije pogleda na nj i reče: i ti si bio s Isusom Nazarećaninom. ⁶⁸ A on se odreče govoreći: ne znam niti razumijem šta ti govoriš. I iziđe napolje pred dvor: i pijetao zapjeva. ⁶⁹ I opet kad ga vidje sluškinja, počeo govoriti onima što stajahu ondje: ovaj je od njih. ⁷⁰ A on se opet odricaše. I malo zatijem opet oni što stajahu ondje rekoše Petru: vaistinu si od njih: jer si Galilejac, i govor ti je onakovi. ⁷¹ A on se počeo kleti i

preklinjati: ne znam toga čovjeka za koga vi govorite. ⁷² I drugi put zapjeva pijetao. I opomenu se Petar riječi što mu reče Isus: dok pijetao dvaput ne zapjeva odreći ćeš me se triput. I stade plakati.

15

¹ I odmah ujutru učiniše vijču glavari sveštenički sa starješinama i književnicima, i sav sabor, i svezaviš Isusa odvedoše ga i predadoše Pilatu. ² I upita ga Pilat: jesi li ti car Judejski? A on odgovarajući reče mu: ti kažeš. ³ I tužahu ga glavari sveštenički vrlo. ⁴ A Pilat opet upita ga govoreći: zar ništa ne odgovaraš? Gledaj šta svjedoče na tebe. ⁵ Ali Isus više ne odgovori ništa tako da se divljaše Pilat. ⁶ A o svakom prazniku puštaše im po jednoga sužnja koga iskahu. ⁷ A bijaše jedan zatvoren, po imenu Varava, sa svojijem drugarima koji su u buni učinili krv. ⁸ I povikavši narod stade iskati što im svagda činjaše. ⁹ A Pilat im odgovori govoreći: hoćete li da vam pustim cara Judejskoga? ¹⁰ Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali glavari sveštenički. ¹¹ Ali glavari sveštenički podgovoriše narod bolje Varavu da ištu da im pusti. ¹² A Pilat opet odgovarajući reče im: a šta hoćete da činim s tijem što ga zovete carem Judejskijem? ¹³ A oni opet povikaše: raspni ga. ¹⁴ A Pilat im reče: a kakvo je zlo učinio? A oni iza glasa vikahu: raspni ga. ¹⁵ A Pilat želeći ugoditi narodu pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da ga razapnu. ¹⁶ A vojnici ga odvedoše u sudnicu, i sazvaše svu četu vojnika, ¹⁷ I obukoše mu skerletnu kabanicu, i opletavši vijenac od trnja metnuše na nj. ¹⁸ I stadoše ga pozdravljati govoreći: zdravo, care Judejski!

19 I bijahu ga po glavi trskom, i pljuvahu na nj, i padajuæi na koljena poklanjahu mu se. 20 I kad mu se narugaše, svukoše s njega skerletnu kabanicu, i obukoše ga u njegove haljine i izvedoše ga da ga razapnu. 21 I natjeraše nekoga Simona iz Kirine, oca Aleksandrova i Rufova, koji iðaše iz polja, da mu ponese krst. 22 I dovedoše ga na mjesto Golgotu, koje æe reæi: koštarnica. 23 I davahu mu da pije vino sa smirnom, a on ne uze. 24 I kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacajuæi kocke za njih ko æe šta uzeti. 25 A bijaše sahat treæi kad ga razapeše. 26 I bijaše natpis njegove krivice natpisan: car Judejski. 27 I s njim raspeše dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane njemu. 28 I izvrši se pismo koje govori: i metnuše ga meðu zloèince. 29 I koji prolazahu huljahu na nj mašuæi glavama svojima i govoreæi: aha! ti što crkvu razvaljuješ i za tri dana naèinjaš, 30 Pomozi sam sebi i siði s krsta. 31 Tako i glavari sveštenieki s književnicima rugahu se govoreæi jedan drugome: drugima pomože, a sebi ne može pomoæi. 32 Hristos car Izrailjev neka siđe sad s krsta da vidimo, pa æemo mu vjerovati. I oni što bijahu s njim razapeti rugahu mu se. 33 A u šestome sahatu bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga. 34 I u devetome sahatu povika Isus iza glasa govoreæi: Eloi! Eloi! lama savahtani? koje znaèi: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio? 35 I neki od onijeh što stajahu ondje èuvši to govorahu: eno zove Iliju. 36 A jedan otrèa te napuni sunđer octa, pa nataknuvši na trsku pojaše ga govoreæi: stanite da vidimo hoæe li doæi Ilija da ga skine. 37 A Isus povika iza glasa, i izdahnu. 38 I zavjes crkveni razdrije se nadvoje

s vrha do na dno. 39 A kad vidje kapetan koji stajaše prema njemu da s takom vikom izdahnu, reèe: zaista èovjek ovaj sin Božij bješe. 40 A bijahu i žene koje gledahu izdaleka, meðu kojima bješe i Marija Magdalina i Marija Jakova maloga i Josije mati, i Solomija, 41 Koje iðahu za njim i kad bješe u Galileji, i služahu mu; i druge mnoge koje bijahu došle s njim u Jerusalim. 42 I kad bi uveèe jer bijaše petak, to jest uoèi subote 43 Dođe Josif iz Arimateje, pošten savjetnik, koji i sam carstva Božijega èekaše, i usudi se te uèe k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. 44 A Pilat se zaèudi da je veæ umro; i dozavvši kapetana zapita ga: je li davno umro? 45 I doznavši od kapetana, dade tijelo Josifu. 46 I kupivši platno, i skinuvši ga, obavi platnom, i metnu ga u grob koji bješe isjeèen u kamenu, i navali kamen na vrata od groba. 47 A Marija Magdalina i Marija Josijna gledahu gdje ga metahu.

16

1 I pošto proèe subota, Marija Magdalina i Marija Jakovljeva i Solomija kupiše mirisa da doðu i da pomažu Isusa. 2 I vrlo rano u prvi dan nedjelje doðu na grob oko sunèanoga roðaia. 3 I govorahu meðu sobom: ko æe nam odvaliti kamen od vrata grobnijeh? 4 I pogledavši vidješe da kamen bješe odvaljen: jer bješe vrlo veliki. 5 I ušavši u grob vidješe mladiea obuèena u bijelu haljinu gdje sjedi s desne strane; i uplašiše se. 6 A on im reèe: ne plašite se, Isusa tražite Nazareæanina raspetoga; usta, nije ovdje, evo mjesto gdje ga metnuše. 7 Nego idite kažite uèenicima njegovijem i Petru da pred vama otide u Galileju: tamo æete ga vidjeti, kao što vam reèe.

⁸ I izišavši pobjegoše od groba; jer ih uhvati drhat i strah; i nikom ništa ne kazaše, jer se bojahu. ⁹ A Isus ustavši rano u prvi dan nedjelje javi se najprije Mariji Magdalini, iz koje je istjerao sedam đavola. ¹⁰ A ona otide te javi onima što su bili s njim, koji plakahu i ridahu. ¹¹ I oni ěuvši da je živ i da ga je ona vidjela ne vjerovaše. ¹² A potom javi se na putu dvojici od njih u drugome obliěju, kad su išli u selo. ¹³ I oni otišavši javiše ostalima; i ni njima ne vjerovaše. ¹⁴ A najposlije javi se kad njih jedanaestorica bijahu za trpezom, i prekori ih za njihovo nevjerje i tvrđu srca što ne vjerovaše onima koji su ga vidjeli da je ustao; ¹⁵ I reěe im: idite po svemu svijetu i propovjedite jevaněelje svakome stvorenju. ¹⁶ Koji uzvjeruje i pokrsti se, spašæe se; a ko ne vjeruje osudiæe se. ¹⁷ A znaci onima koji vjeruju biæe ovi: imenom mojijem izgoniæe đavole; govoriæe novijem jezicima; ¹⁸ Uzimaæe zmiije u ruke, ako i smrtno što popiju, neæe im nauditi; na bolesnike metaæe ruke, i ozdravljaæe. ¹⁹ A Gospod pošto im izgovori uze se na nebo, i sjede Bogu s desne strane. ²⁰ A oni iziěoše i propovijedaše svuda, i Gospod ih potpomaga, i rijeě potvrěiva znacima koji su se potom pokazivali. Amin.

Jevanđelje po Luki

1 Buduæi da mnogi poeše opisivati događaje koji se ispuniše među nama, 2 Kao što nam predaše koji isprva sami vidješe i sluge rijeçi biše: 3 Namislih i ja, ispitavši sve od poèetka, po redu pisati tebi, èestiti Teofile, 4 Da poznaš temelj onijeh rijeçi kojima si se nauèio. 5 U vrijeme Iroda cara Judejskoga bijaše neki sveštenik od reda Avijna, po imenu Zarija, i žena njegova od plemena Aronova, po imenu Jelisaveta. 6 A bijahu oboje pravedni pred Bogom, i življahu u svemu po zapovijestima i uredbama Gospodnjim bez mane. 7 I ne imadijahu djece; jer Jelisaveta bješe nerotkinja, i bijahu oboje veæ stari. 8 I dogodi se, kad on slušaše po svome redu pred Bogom, 9 Da po obièaju sveštenstva dođe na njega da iziđe u crkvu Gospodnju da kadi. 10 I sve mnoštvo naroda bijaše napolju i moljaše se Bogu u vrijeme kađenja. 11 A njemu se pokaza anđeo Gospodnji koji stajaše s desne strane oltara kadionoga. 12 I kad ga vidje Zarija uplaši se i strah napade na nj. 13 A anđeo reèe mu: ne boj se, Zarija; jer je uslišena tvoja molitva: i žena tvoja Jelisaveta rodiaæ ti sina, i nadjeni mu ime Jovan. 14 I biaæ tebi radost i veselje, i mnogi æe se obradovati njegovu rođenju. 15 Jer æe biti veliki pred Bogom, i neæe piti vina i sikera; i napuniaæ se Duha svetoga još u utrobi matere svoje; 16 I mnoge æe sinove Izrailjeve obratiti ka Gospodu Bogu njihovome; 17 I on æe naprijed doæi pred njim u duhu i sili Ilijnoj da obrati srca

otaca k djeci, i nevjernike k mudrosti pravednika, i da pripravi Gospodu narod gotov. 18 I reèe Zarija anđelu: po èemu æu ja to poznati? jer sam ja star i žena je moja vremenita. 19 I odgovarajuæi anđeo reèe mu: ja sam Gavrilo što stojim pred Bogom, i poslan sam da govorim s tobom i da ti javim ovu radost. 20 I evo, onijemiaæš i neæeš moæi govoriti do onoga dana dok se to ne zbude; jer nijesi vjerovao mojim rijeçima koje æe se zbiti u svoje vrijeme. 21 I narod èekaše Zariju, i èuðahu se što se zabavi u crkvi. 22 A iziðavši ne mogaše da im govori; i razumješe da mu se nešto utvorilo u crkvi; i on namigivaše im; i osta nijem. 23 I kad se navršise dani njegove sluþbe otide kuæi svojoj. 24 A poslije ovijeh dana zatrudnje Jelisaveta žena njegova, i krijaše se pet mjeseci govoreæi: 25 Tako mi uèini Gospod u dane ove u koje pogleda na me da me izbavi od ukora među ljudima. 26 A u ðesti mjesec posla Bog anđela Gavrila u grad Galilejski po imenu Nazaret 27 K djevojci isprošenoj za muþa, po imenu Josifa iz doma Davidova; i djevojci bješe ime Marija. 28 I ušavši k njoj anđeo reèe: raduj se, blagodatna! Gospod je s tobom, blagoslovena si ti među ženama. 29 A ona vidjevši ga poplaši se od rijeçi njegove i pomisli: kakav bi ovo bio pozdrav? 30 I reèe joj anđeo: ne boj se, Marija! Jer si našla milost u Boga. 31 I evo zatrudnjeæeš, i rodiaæš sina, i nadjeni mu ime Isus. 32 On æe biti veliki, i nazvaæ se sin najvišega, i daæe mu Gospod Bog prijesto Davida oca njegovog; 33 I carovaæe u domu Jakovljevu vavijek, i carstvu njegovom neæe biti kraja. 34 A Marija reèe anđelu: kako æe to biti kad ja ne znam za muþa? 35 I odgovarajuæi anđeo reèe joj: duh sveti

doæi æe na tebe, i sila najvišega osjeniaæe te; zato i ono što æe se roditi biæe sveto, i nazvaæe se sin Božij. ³⁶ I evo Jelisaveta tvoja tetka, i ona zatrudnje sinom u starosti svojoj, i ovo je šesti mjesec njojzi, koju zovu nerotkinjom. ³⁷ Jer u Boga sve je moguæe što reëe. ³⁸ A Marija reëe: evo sluškinje Gospodnje; neka mi bude po rijeði tvojoj. I anđeo otide od nje. ³⁹ A Marija ustavši onijeh dana otide brzo u gornju zemlju u grad Judin. ⁴⁰ I uđe u kuæu Zarijinu, i pozdravi se s Jelisavetom. ⁴¹ I kad Jelisaveta èu èestitanje Marijino, zaigra dijete u utrobi njezinoj, i Jelisaveta se napuni Duha svetoga, ⁴² I povika zdravo i reëe: blagoslovena si ti meðu ženama, i blagosloven je plod utrobe tvoje. ⁴³ I otkud meni ovo da dođe mati Gospoda mojega k meni? ⁴⁴ Jer gle, kad dođe glas èestitanja tvajega u uši moje, zaigra dijete radosno u utrobi mojoj. ⁴⁵ I blago onoj koja vjerova; jer æe se izvršiti što joj kaza Gospod. ⁴⁶ I reëe Marija: velièa duša moja Gospoda; ⁴⁷ I obradova se duh moj Bogu spasu mojemu, ⁴⁸ Što pogleda na poniženje sluškinje svoje; jer gle, otsad æe me zvati blaženom svi naraštaji; ⁴⁹ Što mi uèini velièinu silni, i sveto ime njegovo; ⁵⁰ I milost je njegova od koljena na koljeno onima koji ga se boje. ⁵¹ Pokaza silu rukom svojom; razasu ponosite u mislima srca njihova. ⁵² Zbaci silne s prijestola, i podiže ponižene. ⁵³ Gladne napuni blaga, i bogate otpusti prazne. ⁵⁴ Primi Izrailja slugu svojega da se opomene milosti; ⁵⁵ Kao što govori ocima našijem, Avraamu i sjemenu njegovu do vijeka. ⁵⁶ Marija pak sjedi s njom oko tri mjeseca, i vrati se kuæi svojoj. ⁵⁷ A Jelisaveti dođe vrijeme da rodi, i rodi sina. ⁵⁸ I

èuše njezini susjedi i rodbina da je Gospod pokazao veliku milost svoju na njoj, i radovahu se s njom. ⁵⁹ I u osmi dan dođoše da obrežu dijete, i šæadijahu da mu nadjenu ime oca njegovoga, Zarija. ⁶⁰ I odgovarajuæi mati njegovoga reëe: ne, nego da bude Jovan. ⁶¹ I rekoše joj: nikoga nema u rodbini tvojoj da mu je tako ime. ⁶² I namigivahu ocu njegovu kako bi on htio da mu nadjenu ime. ⁶³ I zaiskavši dašèicu, napisala govoreæi: Jovan mu je ime. I zaèudiše se svi. ⁶⁴ I odmah mu se otvoriše usta i jezik njegov, i govoraše hvaleæi Boga. ⁶⁵ I uđe strah u sve susjede njihove; i po svoj gornjoj Judeji razglasi se ovaj sav događaj. ⁶⁶ I svi koji èuše metnuše u srce svoje govoreæi: šta æe biti iz ovoga djeteta? I ruka Gospodnja bješe s njim. ⁶⁷ I Zarija otac njegov napuni se Duha svetoga, i prorokova govoreæi: ⁶⁸ Blagosloven Gospod Bog Jakovljevi što pohodi i izbavi narod svoj, ⁶⁹ I podiže nam rog spasenija u domu Davida sluge svojega, ⁷⁰ Kao što govori ustima svetijeh proroka svojijeh od vijeka ⁷¹ Da æe nas izbaviti od našijeh neprijatelja i iz ruku sviju koji mrze na nas; ⁷² Uèiniti milost ocima našijem, i opomenuti se svetoga zavjeta svojega, ⁷³ Kletve kojom se kleo Avraamu ocu našem da æe nam dati ⁷⁴ Da se izbavimo iz ruku neprijatelja svojijeh, i da mu služimo bez straha, ⁷⁵ I u svetosti i u pravdi pred njim dok smo god živi. ⁷⁶ I ti, dijete, nazvaæeš se prorok najvišega; jer æeš iæi naprijed pred licem Gospodnjim da mu pripraviš put; ⁷⁷ Da daš razum spasenija narodu njegovu za oproštenje grijeha njihovijeh, ⁷⁸ Po dubokoj milosti Boga našega, po kojoj nas je pohodio istok s visine; ⁷⁹ Da obasjaš one koji sjede u tami i u sjenu

smrtnome; da uputiš noge naše na put mira. ⁸⁰ A dijete rastijaše i jačaše duhom, i bijaše u pustinji dotle dok se ne pokaza Izrailju.

2

¹ U to vrijeme pak iziđe zapovijest od aesarusa Avgusta da se prepíše sav svijet. ² Ovo je bio prvi prijepis za vladanja Kirinova Siri-jom. ³ I pođoše svi da se prepíšu svaki u svoj grad. ⁴ Tada pođe i Josif iz Galileje iz grada Nazareta u Judeju u grad Davidov koji se zvaše Vitlejem, jer on bijaše iz doma i plemena Davidova, ⁵ Da se prepíše s Marijom, isprošenom za njega ženom, koja bješe trudna. ⁶ I kad onamo bijahu, dođe vrijeme da ona rodi. ⁷ I rodi sina svojega prvenca, i povi ga, i metnu ga u jaslji; jer im ne bijaše mjesta u gostionici. ⁸ I bijahu pastiri u onome kraju koji evahu noenu stražu kod stada svojega. ⁹ I gle, anđeo Gospodnji stade među njima, i slava Gospodnja obasja ih; i uplašiše se vrlo. ¹⁰ I reče im anđeo: ne bojte se; jer gle, javljam vam veliku radost koja æe biti svemu narodu. ¹¹ Jer vam se danas rodi spas, koji je Hristos Gospod, u gradu Davidovu. ¹² I eto vam znaka: naæi æete dijete povito gdje leži u jasljima. ¹³ I ujedanput postade s anđelom mnoštvo vojnika nebeskijeh, koji hvaljahu Boga govoreæi: ¹⁴ Slava na visini Bogu, i na zemlji mir, među ljudima dobra volja. ¹⁵ I kad anđeli otidoše od njih na nebo, pastiri govorahu jedan drugome: hajdemo do Vitlejema, da vidimo to što se tamo dogodilo što nam kaza Gospod. ¹⁶ I dođoše brzo, i nađoše Mariju i Josifa i dijete gdje leži u jasljima. ¹⁷ A kad vidješe, kazaše sve što im je kazano za to dijete. ¹⁸ I svi koji euše diviše se tome što im kazaše pastiri.

¹⁹ A Marija euvaše sve rijeçi ove i slagaaše ih u srcu svojemu. ²⁰ I vratiše se pastiri slaveæi i hvaleæi Boga za sve što euše i vidješe kao što im bi kazano. ²¹ I kad se navrši osam dana da ga obrežu, nadjenuše mu ime Isus, kao što je anđeo rekao dok se još nije bio ni zametnuo u utrobi. ²² I kad dođe vrijeme da idu na molitvu po zakonu Mojsijevu, doniješe ga u Jerusalem da ga metnu pred Gospoda, ²³ Kao što je napisano u zakonu Gospodnjemu: da se svako dijete muško koje najprije otvori matericu posveti Gospodu; ²⁴ I da prinesu prilog, kao što je reèeno u zakonu Gospodnjemu, dvije grlice, ili dva golubiaæa. ²⁵ I gle, bijaše u Jerusalmu èovjek po imenu Simeun, i taj èovjek bješe pravedan i pobožan, koji èekaše utjehe Izrailjeve, i Duh sveti bijaše u njemu. ²⁶ I njemu bješe sveti Duh kazao da neæe vidjeti smrti dok ne vidi Hrista Gospodnjega. ²⁷ I kaza mu Duh te dođe u crkvu; i kad donesoše roditelji dijete Isusa da svrše za njega zakon po obiæaju, ²⁸ I on ga uze na ruke svoje, i hvali Boga i reèe: ²⁹ Sad otpuštaš s mirom slugu svojega, Gospode, po rijeçi svojoj; ³⁰ Jer vidješe oèi moje spasenije tvoje, ³¹ Koje si ugotovio pred licem sviju naroda, ³² Vidjelo, da obasja neznabošce, i slavu naroda tvajega Izrailja. ³³ I Josif i mati njegova euđahu se tome što se govoraše za njega. ³⁴ I blagoslovi ih Simeun, i reèe Mariji materi njegovoj: gle, ovaj leži da mnoge obori i podigne u Izrailju, i da bude znak protiv koga æe se govoriti ³⁵ A i tebi samoj probošæe nož dušu da se otkriju misli mnogijeh srca. ³⁶ I bješe Ana proroèica, kæi Fanuilova, od koljena Asirova; ona je ostarjela, a sedam je godina življela s mužem od djevojaštva

svojega, ³⁷ I udova oko osamdeset i četiri godine, koja ne odlažaše od crkve, i služaše Bogu dan i noć postom i molitvama. ³⁸ I ona u taj čas dođe, i hvaljaše Gospoda i govoraše za njega svima koji èekahu spasenija u Jerusalimu. ³⁹ I kad svršiše sve po zakonu Gospodnjemu, vratiše se u Galileju u grad svoj Nazaret. ⁴⁰ A dijete rastijaše i jačaše u duhu, i punjaše se premudrosti, i blagodat Božija bješe na njemu. ⁴¹ I roditelji njegovi išahu svake godine u Jerusalim o prazniku pashe. ⁴² I kad mu bi dvanaest godina, dođoše oni u Jerusalim po obièaju praznika; ⁴³ I kad dane provedoše i oni se vratiše, osta dijete Isus u Jerusalimu; i ne znade Josif i mati njegova; ⁴⁴ Nego misleæi da je s društvom, otidoše dan hoda, i stadoše ga tražiti po rodbini i po znancima. ⁴⁵ I ne našavši ga vratiše se u Jerusalim da ga traže. ⁴⁶ I poslije tri dana nađoše ga u crkvi gdje sjedi među učiteljima, i sluša ih, i pita ih, ⁴⁷ I svi koji ga slušahu divljahu se njegovu razumu i odgovorima. ⁴⁸ I vidjevši ga začuđiše se, i mati njegova reèe mu: sine! šta učini nama tako? Evo otac tvoj i ja sa strahom tražismo te. ⁴⁹ I reèe im: zašto ste me tražili? Zar ne znate da meni treba u onom biti što je oca mojega? ⁵⁰ I oni ne razumješe rijeèi što im reèe. ⁵¹ I siđe s njima i dođe u Nazaret; i bijaše im poslušan. I mati njegova èuvaše sve rijeèi ove u srcu svojemu. ⁵² I Isus napredovaše u premudrosti i u rastu i u milosti kod Boga i kod ljudi.

3

¹ U petnaestoj godini vladanja æesara Tiverija, kad bješe Pontije Pilat sudija u Judeji, i Irod èetverovlasnik u Galileji, a Filip brat njegov èetverovlasnik u

Itureji i u Trahonitskoj, i Lisanija èetverovlasnik u Avilini, ² Za poglavara sveštenikijeh Ane i Kajafe, reèe Bog Jovanu sinu Zarijnu u pustinji, ³ I dođe u svu okolinu Jordansku propovjedajuæi krštenje pokajanja za oproštenje grijeha; ⁴ Kao što je napisano u knjizi rijeèi proroka Isaije koji govori: glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodnji; poravnite staze njegove; ⁵ Sve doline neka se ispune, i sve gore i bregovi neka se slegnu; i što je krivo neka bude pravo, i hrapavi putovi neka budu glatki; ⁶ I svako æe tijelo vidjeti spasenije Božije. ⁷ Jovan pak govoraše ljudima koji izlažahu da ih krsti: porodi aspidini! ko vam kaza da bježite od gnjeva koji ide? ⁸ Rodite dakle rodove dostojne pokajanja, i ne govorite u sebi: oca imamo Avraama; jer vam kažem da Bog može i od ovoga kamenja podignuti djecu Avraamu. ⁹ Jer veæ i sjekira stoji drvetu kod korijena; i svako drvo koje dobra roda ne raða sijeèe se i u oganj se baca. ¹⁰ I pitahu ga ljudi govoreæi: šta æemo dakle èiniti? ¹¹ On pak odgovarajuæi reèe im: koji ima dvije haljine neka da jednu onome koji nema; i ko ima hrane neka èini tako. ¹² Dođoše pak i carinici da ih krsti, i rekoše mu: učitelju! šta æemo èiniti? ¹³ A on im reèe: ne ištite više nego što vam je reèeno. ¹⁴ Pitahu ga pak i vojnici govoreæi: a mi šta æemo èiniti? I reèe im: nikome da ne èinite sile niti koga da opadate, i budite zadovoljni svojom platom. ¹⁵ A kad narod bješe u sumnji i pomišljahu svi u srcima svojijem za Jovana: da nije on Hristos? ¹⁶ Odgovaraše Jovan svima govoreæi: ja vas krstim vodom; ali ide za mnom jaèi od mene, kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na

obuæi njegovoj; on æe vas krstiti Duhom svetijem i ognjem. ¹⁷ On ima lopatu u ruci svojoj, i oèistiæe gumno svoje, i skupiæe pšenicu svoju, a pljevu æe saææi ognjem vjeënijem. ¹⁸ I drugo mnogo koješta javlja narodu i napominja. ¹⁹ Iroda pak èetverovlasnika koraše Jovan za Irodijadu, ženu brata njegova, i za sva zla što uèini Irod; ²⁰ I svrh svega uèini i to te zatvori Jovana u tamnicu. ²¹ A kad se krsti sav narod, i Isus pošto se krsti i moljaše se Bogu, otvori se nebo, ²² I siðe na nj Duh sveti u tjelesnome obliku kao golub, i èu se glas s neba govoreæi: ti si sin moj ljubazni, ti si po mojoj volji. ²³ I taj Isus imaše oko trideset godina kad poèe; i bješe, kao što se mišljaše, sin Josifa sina Ilijna, ²⁴ Sina Matatova, sina Levijna, sina Melhijna, sina Janejeva, sina Josifova, ²⁵ Sina Matatijna, sina Amosova, sina Naumova, sina Eslijna, sina Nangejeva, ²⁶ Sina Maatova, sina Matatijna, sina Semejina, sina Josifova, sina Judina, ²⁷ Sina Joanina, sina Risina, sina Zorovavelova, sina Salatillova, sina Nirijna, ²⁸ Sina Melhijna, sina Adijna, sina Kosamova, sina Irova, ²⁹ Sina Josijna, sina Eliezerova, sina Jorimova, sina Matatova, sina Levijna, ³⁰ Sina Simeunova, sina Judina, sina Josifova, sina Jonanova, sina Eliakimova, ³¹ Sina Melejina, sina Mainanova, sina Matatina, sina Natanova, sina Davidova, ³² Sina Jesejeva, sina Ovidova, sina Voozova, sina Salmonova, sina Naasonova, ³³ Sina Aminadavova, sina Aramova, sina Esromova, sina Faresova, sina Judina, ³⁴ Sina Jakovljeva, sina Isakova, sina Avraamova, sina Tarina, sina Nahorova, ³⁵ Sina Seruhova, sina Ragavova, sina Falekova, sina Everova, sina Salina, ³⁶ Sina Kainanova, sina Arfaksadova,

sina Simova, sina Nojeva, sina Lamehova, ³⁷ Sina Matusalina, sina Enohova, sina Jaredova, sina Maleleilova, sina Kainanova, ³⁸ Sina Enosova, sina Sitova, sina Adamova, sina Božijega.

4

¹ Isus pak pun Duha svetoga vrati se od Jordana, i odvede ga Duh u pustinju, ² I èetrdeset dana kuša ga ðavo, i ne jede ništa za to dana; i kad se oni navršise, onda ogladnje, ³ I reèe mu ðavo: ako si sin Božij, reci ovome kamenu da postane hljeb. ⁴ I odgovori mu Isus govoreæi: u pismu stoji: neæe živjeti èovjek o samom hljebu, nego o svakoj rijeèi Božijoj. ⁵ I izvedavši ga ðavo na goru visoku pokaza mu sva carstva ovoga svijeta u trenuæu oka, ⁶ I reèe mu ðavo: tebi æu dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoæu daæu je; ⁷ Ti dakle ako se pokloniš preda mnogom biæe sve tvoje. ⁸ I odgovarajuæi Isus reèe mu: idi od mene, sotonu; u pismu stoji: poklanjaj se Gospodu Bogu svojemu, i njemu jedinome služi. ⁹ I odvede ga u Jerusolim, i postavi ga navrh crkve, i reèe mu: ako si sin Božij, skoèi odavde dolje; ¹⁰ Jer u pismu stoji da æe anđelima svojijem zapovjediti za tebe da te saèuvaju, ¹¹ I uzeæe te na ruke da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. ¹² I odgovarajuæi Isus reèe mu: kazano je: ne kušaj Gospoda Boga svojega. ¹³ I kad svrši ðavo sve kušanje, otide od njega za neko vrijeme. ¹⁴ I vrati se Isus u sili duhovnoj u Galileju; i otide glas o njemu po svemu onom kraju. ¹⁵ I on uèaše po zbornicama njihovijem, i svi ga hvaljahu. ¹⁶ I dođe u Nazaret gdje bješe odrastao, i uðe po obièaju svome u dan subotni u zbornicu, i ustade da èita. ¹⁷ I daše mu knjigu

proroka Isaije, i otvorivši knjigu nađe mjesto gdje bješe napisano: ¹⁸ Duh je Gospodnji na meni; zato me pomaza da javim jevanđelje siromasima; posla me da iscijelim skrušene u srcu; da propovjedim zarobljenima da æ se otpustiti, i slijepima da æ progledati; da otpustim sužnje; ¹⁹ I da propovijedam prijatnu godinu Gospodnju. ²⁰ I zatvorivši knjigu dade sluzi, pa sjede: i svi u zbornici gledahu na nj. ²¹ I poèe im govoriti: danas se izvrši ovo pismo u ušima vašima. ²² I svi mu svjedoèahu, i divljahu se rijeèima blagodati koje izlažahu iz usta njegovijeh, i govorahu: nije li ovo sin Josifov? ²³ I reèe im: vi æete meni bez sumnje kazati ovu prièu: ljekaru! izlijeèi se sam; što smo èuli da si èinio u Kapernaumu uèini i ovdje na svojoj postojbini. ²⁴ Reèe pak: zaista vam kažem: nikakav prorok nije mio na svojoj postojbini. ²⁵ A zaista vam kažem: mnoge udovice bijahu u Izrailju u vrijeme Ilijno kad se nebo zatvori tri godine i šest mjeseci i bi velika glad po svoj zemlji; ²⁶ I ni k jednoj od njih ne bi poslan Ilija do u Sareptu Sidonsku k ženi udovici. ²⁷ I mnogi bijahu gubavi u Izrailju za proroka Jelisija; i nijedan se od njih ne oèisti do Neemana Sirijanina. ²⁸ I svi se u zbornici napuniše gnjeva kad èuše ovo. ²⁹ I ustavši istjeraše ga napolje iz grada, i odvedoše ga navrh gore gdje bijaše njihov grad sazidan da bi ga bacili odozgo. ³⁰ Ali on prođe između njih, i otide. ³¹ I dođe u Kapernaum grad Galilejski, i uèaše ih u subote. ³² I èuèahu se nauci njegovoj; jer njegova besjeda bješe silna. ³³ I u zbornici bješe èovjek u kome bješe neèisti duh ðavolski, i povika iza glasa ³⁴ Govoreæi: proði se, šta je tebi do nas, Isuse Nazareæanine?

Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij. ³⁵ I zaprijeti mu Isus govoreæi: umukni, i iziði iz njega. I oborivši ga ðavo na srijedu, iziđe iz njega, i nimalo mu ne naudi. ³⁶ I u sve uèe strah, i govorahu jedan drugome govoreæi: kakva je to rijeè, da vlašæu i silom zapovijeda neèistijem duhovima, i izlaze? ³⁷ I otide glas o njemu po svima okolnijem mjestima. ³⁸ Ustavši pak iz zbornice dođe u kuæu Simonovu; a taštu Simonovu bješe uhvatila velika groznica, i molíše ga za nju. ³⁹ I stavši više nje zaprijeti groznici, i pusti je. I odmah ustade i služaše im. ⁴⁰ A kad zahodaše sunce, svi koji imadijahu bolesnike od razliènijeh bolesti dovoèahu ih k njemu; a on na svakoga od njih metaše ruke, i iscjeljivaše ih. ⁴¹ A i ðavoli izlažahu iz mnogijeh vièuæi i govoreæi: ti si Hristos sin Božij. I zapreæivaše im da ne govore da znadu da je on Hristos. ⁴² A kad nastade dan, iziđe i otide u pusto mjesto; i narod ga tražaše, i dođe k njemu, i zadržavahu ga da ne ide od njih. ⁴³ A on im reèe: i drugijem gradovima treba mi propovjediti jevanđelje o carstvu Božijemu; jer sam na to poslan. ⁴⁴ I propovijedaše po zbornicama Galilejskim.

5

¹ Jedanput pak kad narod naleže k njemu da slušaju rijeè Božiju on stajaše kod jezera Genisaretskoga, ² I vidje dvije lađe gdje stoje u kraju, a ribari bijahu izišli iz njih i ispirahu mreže: ³ I uljeze u jednu od laði koja bješe Simonova, i zamoli ga da malo odmakne od kraja; i sjedavši uèaše narod iz lađe. ⁴ A kad presta govoriti, reèe Simonu: hajde na dubinu, i bacite mreže svoje te lovite. ⁵ I odgovarajuæi

Simon reèe mu: uèitelju! svu noæ smo se trudili, i ništa ne uhvatismo: ali po tvojoj rijeèi baciaæu mrežu. ⁶ I uèinivši to uhvatiše veliko mnoštvo riba, i mreže im se prodriješe. ⁷ I namagoše na društvo koje bješe na drugoj laði da doðu da im pomognu; i doðu, i napuniše obje laðe tako da se gotovo potope. ⁸ A kad vidje Simon Petar, pripade ka koljenima Isusovijem govoreæi: iziði od mene, Gospode! ja sam èovjek griješan. ⁹ Jer bijaše ušao strah u njega i u sve koji bijahu s njim od mnoštva riba koje uhvatiše; ¹⁰ A tako i u Jakova i Jovana, sinove Zevedejeve, koji bijahu drugovi Simonovi. I reèe Isus Simonu: ne boj se; otsele æeš ljude loviti. ¹¹ I izvukavši obje laðe na zemlju ostaviše sve, i otidoše za njim. ¹² I kad bješe Isus u jednom gradu, i gle, èovjek sav u gubi: i vidjevši Isusa pade nièice moleæi mu se i govoreæi: Gospode! ako hoæeš moæeš me oèistiti. ¹³ I pruživši ruku dohvati ga se, i reèe: hoæu, oèisti se. I odmah guba spade s njega. ¹⁴ I on mu zapovjedi da nikom ne kazuje: nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar za oèišæenje svoje, kako je zapovjedio Mojsije za svjedoèanstvo njima. ¹⁵ Ali se glas o njemu još veæma razlaæaše, i mnoštvo naroda stjeçaše se da ga slušaju i da ih iscjeljuje od njihovijeh bolesti. ¹⁶ A on odlaæaše u pustinju i moljaše se Bogu. ¹⁷ I jedan dan uèaše on, i ondje sjedahu fariseji i zakonici koji bijahu došli iz sviju sela Galilejskijeh i Judejskijeh i iz Jerusalmima; i sila Gospodnja iscjeljivaše ih. ¹⁸ I gle, ljudi donesoše na odru èovjeka koji bješe uzet, i traæahu da ga unesu i metnu preda nj; ¹⁹ I ne

našavši kuda æe ga unijeti od naroda, popeše se na kuæu i kroz krov spustiše ga s odrom na srijedu pred Isusa. ²⁰ I vidjevši vjeru njihovu reèe mu: èovjeèe! opraštaju ti se grijesi tvoji. ²¹ I poèeše pomišljati knjiæevnici i fariseji govoreæi: ko je ovaj što huli na Boga? Ko moæe opraštati grijehe osim jednoga Boga? ²² A kad razumje Isus pomisli njihove, odgovarajuæi reèe im: šta mislite u srcima svojijem? ²³ Šta je lakše reæi: opraštaju ti se grijesi tvoji? ili reæi: ustani i hodi? ²⁴ Nego da znate da vlast ima sin èovjeèij na zemlji opraštati grijehe, reèe uzetome:) tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj i idi kuæi svojoj. ²⁵ I odmah ustade pred njima, i uze na èemu leæaše, i otide kuæi svojoj hvaleæi Boga. ²⁶ I svi se upropastiše, i hvaljahu Boga, i napunivši se straha govorahu: èuda se nagledasmo danas! ²⁷ I potom iziðe, i vidje carinika po imenu Levija gdje sjedi na carini, i reèe mu: hajde za mnom. ²⁸ I ostavivši sve, ustade i poðu za njim. ²⁹ I zgotovi mu Levije kod kuæe svoje veliku èast; i bješe mnogo carinika i drugijeh koji sjedahu s njim za trpezom. ³⁰ I vikahu na njega knjiæevnici i fariseji govoreæi uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima jedete i pijete? ³¹ I odgovarajuæi Isus reèe im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. ³² Ja nijesam došao da dozovem pravednike nego grješnike na pokajanje. ³³ A oni mu rekoše: zašto uèenici Jovanovi poste èesto i mole se Bogu, tako i farisejski; a tvoji jedu i piju? ³⁴ A on im reèe: moæete li svatove natjerati da poste dok je ženik s njima? ³⁵ Nego æe doæi dani kad æe se oteti od njih ženik, i onda æe postiti u one

dane. ³⁶ Kaza im pak i prièu: niko ne meæe zakrpe od nove haljine na staru haljinu, inaèe æe i novu razdrijeti, i staroj ne lièi što je od novoga. ³⁷ I niko ne ljeva vina novoga u mjehove stare; inaèe prodre novo vino mjehove i ono se prolije, i mjehovi propadnu; ³⁸ Nego vino novo u mjehove nove treba ljevati, i oboje æe se saèuvati. ³⁹ I niko pivši staro neæe odmah novoga; jer veli: staro je bolje.

6

¹ Dogodi mu se pak u prvu subotu po drugome danu pashe da iðaðe kroz usjeve, i uèenici njegovi trgahu klasje, i satirahu rukama te jeðahu. ² A neki od fariseja rekoše im: zašto èinite što ne valja èiniti u subotu? ³ I odgovarajuæi Isus reèe im: zar nijeste èitali ono što uèini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim? ⁴ Kako uðe u kuæu Božiju, i uze hljebove postavljene i izjede, i dade ih onima što bijahu s njim, kojijeh nikome ne valjaše jesti osim jedinijeh sveštenika. ⁵ I reèe im: sin je èovjeèij gospodar i od subote. ⁶ A dogodi se u drugu subotu da on uðe u zbornicu i uèaðe, i bješe ondje èovjek kome desna ruka bješe suha. ⁷ Književnici pak i fariseji gledahu za njim neæe li u subotu iscijeliti, da ga okrive. ⁸ A on znadijaše pomisli njihove, i reèe èovjeku koji imaše suhu ruku: ustani i stani na srijedu. A on ustade i stade. ⁹ A Isus reèe im: da vas zapitam: šta valja u subotu èiniti, dobro ili zlo? održati dušu ili pogubiti? A oni muèahu. ¹⁰ I pogledavši na sve njih reèe mu: pruži ruku svoju. A on uèini tako; i ruka posta zdrava kao i druga. ¹¹ A oni se svi napuniše bezumlja, i govorahu jedan drugome šta bi uèinili Isusu. ¹² Tijeh pak dana iziðe na goru da se

pomoli Bogu; i provede svu noæ na molitvi Božijoj. ¹³ I kad bi dan, dozva uèenike svoje, i izbra iz njih dvanaesticu, koje i apostolima nazva: ¹⁴ Simona, koga nazva Petrom, i Andriju brata njegovu, Jakova i Jovana, Filipa i Vartolomija, ¹⁵ Mateja i Tomu, Jakova Alfejeva i Simona prozvanoga Zilota, ¹⁶ Judu Jakovljeva, i Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade. ¹⁷ I iziðavši s njima stade na mjestu ravnom, i gomila uèenika njegovijeh; i mnoštvo naroda iz sve Judeje i iz Jerusalima, i iz primorja Tirskoga i Sidonskoga, ¹⁸ Koji doðoše da ga slušaju i da se iscjeljuju od svojijeh bolesti, i koje muèahu duhovi neèisti; i iscjeljivahu se. ¹⁹ I sav narod tražaše da ga se dotaknu; jer iz njega izlazaše sila i iscjeljivaše ih sve. ²⁰ I on podignuvši oèi na uèenike svoje govoraše: blago vama koji ste siromašni duhom; jer je vaše carstvo Božije. ²¹ Blago vama koji ste gladni sad; jer æete se nasititi. Blago vama koji plaèete sad; jer æete se nasmijati. ²² Blago vama kad na vas ljudi omrznu i kad vas rastave i osramote, i razglase ime vaše kao zlo sina radi èovjeèijega. ²³ Radujte se u onaj dan i igrajte, jer gle, vaša je velika plata na nebu. Jer su tako èinili prorocima ocevi njihovi. ²⁴ Ali teško vama bogati; jer ste veæ primili utjehu svoju. ²⁵ Teško vama siti sad; jer æete ogladnjeti. Teško vama koji se smijete sad; jer æete zaplakati i zaridati. ²⁶ Teško vama kad stanu svi dobro govoriti za vama; jer su tako èinili i lažnijem prorocima ocevi njihovi. ²⁷ Ali vama kažem koji slušate: ljubite neprijatelje svoje, dobro èinite onima koji na vas mrze; ²⁸ Blagosiljajte one koji vas kunu, i molite se Bogu za one koji vas vrijeðaju. ²⁹ Koji te udari po obrazu, okreni mu i drugi; i

koji hoæe da ti uzme kabanicu, podaj mu i košulju. ³⁰ A svakome koji ište u tebe, podaj; i koji tvoje uzme, ne išti. ³¹ I kako hoæete da èine vama ljudi èinite i vi njima onako. ³² I ako ljubite one koji vas ljube, kakva vam je hvala? Jer i grješnici ljube one koji njih ljube. ³³ I ako èinite dobro onima koji vama dobro èine, kakva vam je hvala? Jer i grješnici èine tako. ³⁴ I ako dajete u zajam onima od kojih se nadate da æete uzeti, kakva vam je hvala? Jer i grješnici grješnicima daju u zajam da uzmu opet onoliko. ³⁵ Ali ljubite neprijatelje svoje, i èinite dobro, i dajite u zajam ne nadajuæi se nièemu; i biæe vam velika plata, i biæete sinovi najvišega, jer je on blag i neblagodarnima i zlima. ³⁶ Budite dakle milostivi kao i otac vaš što je milostiv. ³⁷ I ne sudite, i neæe vam suditi; i ne osuđujte, i neæete biti osuđeni; opraštajte, i oprostiaæe vam se. ³⁸ Dajite, i daæe vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i preopunu daæe vam u naruèje vaše. Jer kakvom mjerom dajete onakom æe vam se vratiti. ³⁹ I kaza im prièu: može li slijepac slijepca voditi? Neæe li obadva pasti u jamu? ⁴⁰ Nema uèenika nad uèitelja svojega, nego i sasvijem kad se izuèi, biæe kao i uèitelj njegov. ⁴¹ A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u svojem oku ne osjeæaš? ⁴² Ili kako možeš reæi bratu svojemu: brate! stani da izvadim trun koji je u oku tvojemu, kad sam ne vidiš brvna u svojem oku? Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa æeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega. ⁴³ Jer nema drveta dobra da raða zao rod; niti drveta zla da raða dobar rod. ⁴⁴ Jer se svako drvo po rodu svome poznaje: jer se smokve ne beru s trnja, niti se grožðe bere s kupine.

⁴⁵ Dobar èovjek iz dobre klijeti srca svojega iznosi dobro, a zao èovjek iz zle klijeti srca svojega iznosi zlo, jer usta njegova govore od suviška srca. ⁴⁶ A što me zovete: Gospode! Gospode! a ne izvršujete što vam govorim? ⁴⁷ Svaki koji ide za mnom i sluša rijeèi moje i izvršuje ih, kazaæu vam kakav je: ⁴⁸ On je kao èovjek koji gradi kuæu, pa iskopa i udubi i udari temelj na kamenu; a kad doðoše vode, navali rijeka na onu kuæu i ne može je pokrenuti, jer joj je temelj na kamenu. ⁴⁹ A koji sluša i ne izvršuje on je kao èovjek koji naèini kuæu na zemlji bez temelja, na koju navali rijeka i odmah je obori, i raspade se kuæa ona strašno.

7

¹ A kad svrši sve rijeèi svoje pred narodom, dođe u Kaper-naum. ² U kapetana pak jednoga bijaše sluga bolestan na umoru koji mu bješe mio. ³ A kad èu za Isusa, posla k njemu starješine Judejske moleæi ga da bi došao da mu iscijeli slugu. ⁴ A oni došavši k Isusu moljahu ga lijepo govoreæi: dostojan je da mu to uèiniš; ⁵ Jer ljubi narod naš, i naèini nam zbornicu. ⁶ A Isus iðaše s njima. I kad veæ bijahu blizu kuæe, posla kapetan k njemu prijatelje govoreæi mu: Gospode! ne trudi se, jer nijesam dostojan da udeš pod moju strehu; ⁷ Zato i ne držah sebe dostojna da ti doðem, nego samo reci rijeè, i ozdraviaæe sluga moj. ⁸ Jer i ja sam èovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa reèem jednome: idi, i ide; i drugome: doði, i doðe; i sluzi svojemu: uèini to, i uèini. ⁹ A kad to èu Isus, zaèudi mu se, i okrenuvši se narodu koji iðaše za njim reèe: kažem vam: ni u Izrailju tolike vjere ne naðoh. ¹⁰ I vrativši se poslani naðoše bolesnoga slugu

zdrava. ¹¹ I potom iđāše u grad koji se zove Nain, i s njim iđāhu mnogi uèenici njegovi i mnoštvo naroda. ¹² Kad se približiše k vratima gradskim, i gle, iznošahu mrtvac, jedinca sina matere njegove, i ona bješe udovica i naroda iz grada mnogo iđāše s njom. ¹³ I vidjevši je Gospod sažali mu se za njom, i reèe joj: ne plaèi. ¹⁴ I pristupivši prihvati za sanduk; a nosioci stadoše, i reèe: momèe! tebi govorim, ustani. ¹⁵ I sjede mrtvac i stade govoriti; i dade ga materi njegovoj. ¹⁶ A strah obuze sve, i hvaljahu Boga govoreæi: veliki prorok iziđe među nama, i Bog pohodi narod svoj. ¹⁷ I otide glas ovaj o njemu po svoj Judeji i po svoj okolini. ¹⁸ I javiše Jovanu uèenici njegovi za sve ovo. ¹⁹ I dozvavši Jovan dva od uèenika svojijeh posla ih k Isusu govoreæi: jesi li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? ²⁰ Došavši pak ljudi k njemu rekoše: Jovan krstitelj posla nas k tebi govoreæi: jesi li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? ²¹ A u taj èas iscijeli mnoge od bolesti i od muka i od zlijeh duhova, i mnogima slijepijem darova vid. ²² I odgovarajuæi Isus reèe im: idite i kažite Jovanu što vidjeste i èuste: slijepi progledaju, hromi hode, gubavi èiste se, gluhi èuju, mrtvi ustaju, siromašnima propovijeda se jevanđelje. ²³ I blago onome koji se ne sablazni o mene. ²⁴ A kad otidoše uèenici Jovanovi, poèe narodu govoriti za Jovana: šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljulja vjetar? ²⁵ Šta ste dakle izišli da vidite? Èovjeka u meke haljine obuèena? Eto, koji gospodske haljine nose i u slastima žive po carskijem su dvorovima. ²⁶ Šta ste dakle izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od pro-

roka; ²⁷ Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto ja šaljem anđela svojega pred licem tvojijem koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. ²⁸ Jer vam kažem: nijedan između rođenijeh od žena nije veæi prorok od Jovana krstitelja; a najmanji u carstvu Božijemu veæi je od njega. ²⁹ I svi ljudi koji slušahu i carinici opravdaše Boga, i krstiše se krštenjem Jovanovijem; ³⁰ A fariseji i književnici odbaciše svjet Božij za njih, i ne htješe da ih on krsti. ³¹ A Gospod reèe: kakvi æu kazati da su ljudi ovoga roda? I kakvi su? ³² Oni su kao djeca koja sjede po ulicama i dozivaju jedno drugo i govore: sviramo vam, i ne igraste, žalismo vam se, i ne plakaste. ³³ Jer dođe Jovan krstitelj koji ni jede hljeba ni pije vina, a vi kažete: đavo je u njemu; ³⁴ Dođe sin èovjeèij koji i jede i pije, a vi kažete: gle èovjeka izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima. ³⁵ I opravdaše premudrost sva djeca njezina. ³⁶ Moljaše ga pak jedan od fariseja da bi objedovao u njega; i ušavši u kuæu farisejevu sjede za trpezu. ³⁷ I gle, žena u gradu koja bješe grješnica doznavši da je Isus za trpezom u kuæi farisejevoj, donese sklenicu mira; ³⁸ I stavši sastrag kod nogu njegovijeh plakaše, i stade prati noge njegove suzama, i kosom od svoje glave otiraše, i cjelivaše noge njegove, i mazaše mirom. ³⁹ A kad vidje farisej koji ga je dozvao, reèe u sebi govoreæi: da je on prorok, znao bi ko i kakva ga se žena dotièe: jer je grješnica. ⁴⁰ I odgovarajuæi Isus reèe mu: Simone! imam ti nešto kazati. A on reèe: uèitelju! kaži. ⁴¹ A Isus reèe: dvojica bijahu dužni jednome dužniku, jedan bješe dužan pet stotina dinara a drugi pedeset. ⁴² A kad oni ne imadoše da mu

vrate, pokloni obojici. Kaži koji æe ga od njih dvojice veæma ljubiti. ⁴³ A Simon odgovarajuæi reèe: mislim onaj kome najviše pokloni. A on mu reèe: pravo si sudio. ⁴⁴ I okrenuvši se k ženi reèe Simonu: vidiš li ovu ženu? Ja uđoh u tvoju kuæu, ni vode mi na noge nijesi dao; a ona suzama obli mi noge, i kosom od glave svoje otr. ⁴⁵ Cjeliva mi nijesi dao; a ona otkako uđoh ne presta cjelivati mi nogu. ⁴⁶ Uljem nijesi pomazao glave moje; a ona mirom pomaza mi noge. ⁴⁷ Zato kaæem ti: opraštaju joj se grijesi mnogi, jer je veliku ljubav imala; a kome se malo oprašta ima malu ljubav. ⁴⁸ A njoj reèe: opraštaju ti se grijesi. ⁴⁹ I stadoše u sebi govoriti oni što sjedahu s njim za trpezom: ko je ovaj što i grijehe oprašta? ⁵⁰ A ženi reèe: vjera tvoja pomoæe ti; idi s mirom.

8

¹ Poslije toga iðaše on po gradovima i po selima uèeæi i propovijedajuæi jevanðelje o carstvu Božijemu, i dvanaestorica s njim. ² I neke žene koje bijahu iscijeljene od zlijeh duhova i bolesti: Marija, koja se zvaše Magdalina, iz koje sedam đavola iziðe, ³ I Jovana, žena Huze pristava Irodova, i Susana, i druge mnoge koje služahu njemu iman-jem svojijem. ⁴ A kad se sabra naroda mnogo, i iz sviju gradova dolazahu k njemu, kaza u prièi: ⁵ Iziðe sijaè da sije sjeme svoje; i kad sijaše, jedno pade kraj puta, i pogazi se, i ptice nebeske pozobaše ga. ⁶ A drugo pade na kamen, i iznikavši osuši se, jer nemaše vlage. ⁷ I drugo pade u trnje, i uzraste trnje, i udavi ga. ⁸ A drugo pade na zemlju dobru, i iznikavši donese rod sto puta onoliko. Govoreæi ovo povika: ko ima uši da èuje neka èuje.

⁹ A uèenici njegovi pitahu ga govoreæi: šta znaèi prièa ova? ¹⁰ A on reèe: vama je dano da znate tajne carstva Božijega; a ostalima u prièama, da gledajuæi ne vide, i èujuæi ne razumiju. ¹¹ A prièa ova znaèi: sjeme je rijeè Božija. ¹² A koje je kraj puta to su oni koji slušaju, ali potom dolazi đavo, i uzima rijeè iz srca njihovoga, da ne vjeruju i da se ne spasu. ¹³ A koje je na kamenu to su oni koji kad èuju s radosti primaju rijeè; i ovi korijena nemaju koji za neko vrijeme vjeruju, a kad doðe vrijeme kušanja otpadnu. ¹⁴ A koje u trnje pade to su oni koji slušaju, i otišavši od brige i bogatstva i slasti ovoga života zaguše se, i rod ne sazri. ¹⁵ A koje je na dobroj zemlji to su oni koji rijeè slušaju, i u dobrome i èistom srcu dræe, i rod donose u trpljenju. Ovo govoreæi povika: ko ima uši da èuje neka èuje. ¹⁶ Niko pak svijeæe ne poklapa sudom kad je zapali, niti meæe pod odar, nego je metne na svijeæenjaka da vide svjetlost koji ulaze. ¹⁷ Jer nema ništa tajno što neæe biti javno, ni sakriveno što se neæe doznati i na vidjelo iziaèi. ¹⁸ Gledajte dakle kako slušate; jer ko ima, daæe mu se, a ko nema, uzeæe se od njega i ono što misli da ima. ¹⁹ Doðoše pak k njemu mati i braæa njegova, i ne mogahu od naroda da govore s njim. ²⁰ I javiše mu govoreæi: mati tvoja i braæa tvoja stoje napolju, hoæe da te vide. ²¹ A on odgovarajuæi reèe im: mati moja i braæa moja oni su koji slušaju rijeè Božiju i izvršuju je. ²² I dogodi se u jedan dan on uljeze s uèenicima svojijem u laðu, i reèe im: da prijeðemo na onu stranu jezera. I poðoše. ²³ A kad iðahu oni on zaspao. I podiæe se oluja na jezeru, i topljahu se, i bijahu u velikoj nevolji. ²⁴ I pristupivši probudiše

ga govoreæi: uèitelju! uèitelju! izgibosmo. A on ustade, i zaprijeti vjetru i valovima; i prestadoše i posta tišina. ²⁵ A njima reèe: gdje je vjera vaša? A oni se poplašise, i èuðahu se govoreæi jedan drugome: ko je ovaj što i vjetrovima i vodi zapovijeda, i slušaju ga? ²⁶ I doðoše u okolinu Gadarinsku koja je prema Galileji. ²⁷ A kad iziðe on na zemlju, srete ga jedan èovjek iz grada u kome bijahu ðavoli od mnogo godina, i u haljine ne oblaèaše se, i ne življaše u kuæi, nego u grobovima. ²⁸ A kad vidje Isusa, povika i pripade k njemu i reèe zdravo: što je tebi do mene, Isuse, sine Boga najvišega? Molim te, ne muèi me. ²⁹ Jer Isus zapovjedi duhu neèistome da iziðe iz èovjeka; jer ga muèaše odavno, i metahu ga u verige i u puta da ga èuvaju, i iskida sveze, i tjeraše ga ðavo po pustinji. ³⁰ A Isus ga zapita govoreæi: kako ti je ime? A on reèe: legeon; jer mnogi ðavoli bijahu ušli u nj. ³¹ I moljahu ga da im ne zapovjedi da idu u bezdan. ³² A ondje pasijaše po gori veliki krd svinja, i moljahu ga da im dopusti da u njih uðu. I dopusti im. ³³ Tada iziðoše ðavoli iz èovjeka i uðoše u svinje; i navali krd s brijega u jezero, i utopi se. ³⁴ A kad vidješe svinjari što bi, pobjegoše i javiše u gradu i po selima. ³⁵ I iziðoše ljudi da vide šta je bilo, i doðoše k Isusu, i naðoše èovjeka iz koga ðavoli bijahu izišli a on sjedi obuèen i pametan kod nogu Isusovijeh; i uplašise se. ³⁶ A oni što su vidjeli kazaše im kako se iscijeli bijesni. ³⁷ I moli ga sav narod iz okoline Gadarinske da ide od njih; jer se bijahu vrlo uplašili. A on uljeze u laðu i otide natrag. ³⁸ Èovjek pak iz koga iziðoše ðavoli moljaše da bi s njim bio; ali ga Isus otpusti govoreæi: ³⁹ Vрати se kuæi svojoj,

i kazuj šta ti uèini Bog. I otide propovijedajuæi po svemu gradu šta mu Isus uèini. ⁴⁰ A kad se vrati Isus, srete ga narod, jer ga svi oèekivahu. ⁴¹ I gle, doðe èovjek po imenu Jair, koji bješe starješina u zbornici, i pade pred noge Isusove, i moljaše ga da uðe u kuæu njegovu; ⁴² Jer u njega bješe jedinica kæi od dvanaest godina, i ona umiraše. A kad iðaše Isus, turkaše ga narod. ⁴³ I bješe jedna bolesna žena od teèenja krvi dvanaest godina, koja je sve svoje imanje potrošila na ljekare i nijedan je nije mogao izlijeèiti, ⁴⁴ I pristupivši sastrag dotaèe se skuta od haljine njegove, i odmah stade teèenje krvi njezine. ⁴⁵ I reèe Isus: ko je to što se dotaèe mene? A kad se svi odgovarahu, reèe Petar i koji bijahu s njim: uèitelju! narod te opkolio i turka te, a ti kažeš: ko je to što se dotaèe mene? ⁴⁶ A Isus reèe: neko se dotaèe mene; jer ja osjetih silu koja iziðe iz mene. ⁴⁷ A kad vidje žena da se nije sakrila, pristupi drkæuæi, i pade pred njim, i kaza mu pred svijem narodom zašto ga se dotaèe i kako odmah ozdravi. ⁴⁸ A on joj reèe: ne boj se, kæeri! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom. ⁴⁹ Dok on još govoraše doðe neko od kuæe starješine zbornièkoga govoreæi mu: umrije kæi tvoja, ne trudi uèitelja. ⁵⁰ A kad èu Isus, odgovori mu govoreæi: ne boj se, samo vjeruj, i oživljeæe. ⁵¹ A kad doðe u kuæu, ne dade nijednome uæi osim Petra i Jovana i Jakova, i djevojeina oca i matere. ⁵² A svi plakahu i jaukahu za njom; a on reèe: ne plaèite, nije umrla nego spava. ⁵³ I potsmijevahu mu se znajuæi da je umrla. ⁵⁴ A on izagnavši sve uze je za ruku, i zovnu govoreæi: djevojko! ustani! ⁵⁵ I povрати se duh njezin, i ustade odmah; i zapovjedi da joj dadu neka jede. ⁵⁶ I diviše se roditelji

njezini. A on im zapovjedi da nikome ne kazuju šta je bilo.

9

¹ Sazvavši pak dvanaestoricu dade im silu i vlast nad svijem đavolima, i da iscjeljuju od bolesti. ² I posla ih da propovijedaju carstvo Božije, i da iscjeljuju bolesnike. ³ I reče im: ništa ne uzimajte na put, ni štapa ni torbe ni hljeba ni novaca, niti po dvije haljine da imate. ⁴ U koju kuću uđete ondje budite i odande polazite. ⁵ I gdje vas ne prime izlazite iz grada onoga otesite i prah s nogu svojih, za svjedočanstvo na njih. ⁶ A kad iziđoše, išahu po selima propovijedajući jevanđelje i iscjeljujući svuda. ⁷ A kad èu Irod četverovlasnik šta on èini, ne mogaše se naèuditi, jer neki govoraahu da je Jovan ustao iz mrtvih. ⁸ A jedni da se Ilija pojavio, a jedni da je ustao koji od starijih proroka. ⁹ I reče Irod: Jovana ja posjekoh; ali ko je to o kome ja takova èudesu slušam? I željaše ga vidjeti. ¹⁰ I vrativši se apostoli kazaše mu šta su poèinili. I uzevši ih otide nasamo u pustinju kod grada koji se zvaše Vitsaida. ¹¹ A narod razumjevši pođe za njim, i primivši ih govoraše im o carstvu Božijemu i iscjeljivaše koji trebahu iscjeljivanja. ¹² A dan stade naginjati. Tada pristupiše dvanaestorica i rekoše mu: otpusti narod, neka idu na konak u okolna sela i palanke, i nek nađu jela, jer smo ovdje u pustinji. ¹³ A on im reče: podajte im vi neka jedu. A oni rekoše: u nas nema više od pet hljebova i dvije ribe; veæ ako da idemo mi da kupimo na sve ove ljude jela? ¹⁴ Jer bijaše ljudi oko pet hiljada. Ali on reče uèenicima svojijem: posadite ih na gomile po pedeset. ¹⁵ I uèiniše tako, i posadiše ih

sve. ¹⁶ A on uze onijeh pet hljebova i obje ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi ih i prelomi, i davaše uèenicima da razdadu narodu. ¹⁷ I jedoše i nasitiše se svi, i nakupiše komada dvanaest kotarica što im preteèe. ¹⁸ I kad se jedanput moljaše Bogu nasamo, s njim bijahu uèenici, i zapita ih govoreæi: ko govore ljudi da sam ja? ¹⁹ A oni odgovarajuæi rekoše: jedni vele da si Jovan krstitelj, a drugi da si Ilija; a drugi da je koji ustao od starijih proroka. ²⁰ A on im reče: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajuæi reče: Hristos Božij. ²¹ A on im zaprijeti i zapovjedi da nikome ne kazuju toga. ²² Govoreæi da sinu èovjeèijemu treba mnogo postradati, i da æe ga starješine i glavari svešteniki i književnici okriviti, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati. ²³ A svima govoraše: ko hoæe da ide za mnom neka se odreèe sebe i uzme krst svoj i ide za mnom. ²⁴ Jer ko hoæe dušu svoju da saèuva, izgubiæe je; a ko izgubi dušu svoju mene radi onaj æe je saèuvati. ²⁵ Jer kaku æe korist imati èovjek ako sav svijet pridobije a sebe izgubi ili sebi naudi? ²⁶ Jer ko se postidi mene i mojijeh rijeèi njega æe se sin èovjeèij postidjeti kad dođe u slavi svojoj i oèinoj i svetijeh anđela. ²⁷ A zaista vam kažem: imaju neki među ovima što stoje ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide carstva Božijega. ²⁸ A kad prođe osam dana poslije onijeh rijeèi, uze Petra i Jovana i Jakova i iziđe na goru da se pomoli Bogu. ²⁹ I kad se moljaše postade lice njegovo drukèije, i odijelo njegovo bijelo i sjajno. ³⁰ I gle, dva èovjeka govorahu s njim, koji bijahu Mojsije i Ilija. ³¹ Pokazaše se u slavi, i govoraahu o izlasku njegovu koji mu je trebalo svršiti u Jerusalimu. ³² A Petar i koji

bijahu s njim bijahu zaspali; ali probudivši se vidješe slavu njegovu i dva èovjeka koji s njim stajahu. ³³ I kad se odvojiše od njega reèe Petar Isusu: uèitelju! dobro nam je ovdje biti; i da naèinimo tri sjenice: jednu tebi, i jednu Mojsiju, i jednu Iliji: ne znajuæi šta govoraše. ³⁴ A dok on to govoraše dođe oblak i zakloni ih; i uplašiše se kad zađoše u oblak. ³⁵ I èu se glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni, njega poslušajte. ³⁶ I kad se èujaše glas nađe se Isus sam. I oni umuèaše, i nikom ne javiše ništa u one dane od onoga šta vidješe. ³⁷ A dogodi se drugi dan kad siđoše s gore sreće ga mnoštvo naroda. ³⁸ I gle, èovjek iz naroda povika govoreæi: uèitelju! molim ti se, pogledaj na sina mojega, jer mi je jedina: ³⁹ I gle, hvata ga duh, i ujedanput vièe, i lomi ga s pjenom, i jedva otide od njega kad ga izlomi; ⁴⁰ I molih uèenike tvoje da ga istjeraju, pa ne mogoše. ⁴¹ I odgovarajuæi Isus reèe: o rode nevjerni i pokvareni! dokle æu biti s vama i trpljeti vas? Dovedi mi sina svojega amo. ⁴² A dok još iðaše k njemu obori ga ðavo, i stade ga lomiti. A Isus zaprijeti duhu neèistome, i iscijeli momèe, i dade ga ocu njegovu. ⁴³ I svi se divljahu velièini Božijoj. A kad se svi èuðahu svemu što èinjaše Isus, reèe uèenicima svojijem: ⁴⁴ Metnite vi u uši svoje ove rijeçi: jer sin èovjeèij treba da se preda u ruke èovjeèije. ⁴⁵ A oni ne razumješe rijeçi ove; jer bješe sakrivena od njih da je ne mogoše razumjeti; i bojahu se da ga zapitaju za ovu rijeè. ⁴⁶ A uèe misao u njih ko bi najveæi bio meðu njima. ⁴⁷ A Isus znajuæi pomisli srca njihovijeh uze dijete i metnu ga preda se, ⁴⁸ I reèe im: koji primi ovo dijete u ime moje,

mene prima; i koji mene prima, prima onoga koji me je poslao; jer koji je najmanji meðu vama on je veliki. ⁴⁹ A Jovan odgovarajuæi reèe: uèitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem izgoni ðavole, i zabranismo mu, jer ne ide s nama za tobom. ⁵⁰ I reèe mu Isus: ne branite; jer ko nije protiv vas s vama je. ⁵¹ A kad se navršiše dani uzeæa njegova, on namjeri da ide pravo u Jerusalem. ⁵² I posla glasnike pred licem svojijem; i oni otidoše i dođoše u selo Samarjansko da mu ugotove gdje æe noæiti. ⁵³ I ne primiše ga; jer vidješe da ide u Jerusalem. ⁵⁴ A kad vidješe uèenici njegovi Jakov i Jovan, rekoše: Gospode! hoæeš li da reèemo da oganj siđe s neba i da ih istrijebi kao i Ilija što uèini? ⁵⁵ A on okrenuvši se zaprijeti im i reèe: ne znate kakvoga ste vi duha; ⁵⁶ Jer sin èovjeèij nije došao da pogubi duše èovjeèije nego da saèuva. I otidoše u drugo selo. ⁵⁷ A kad iðahu putem reèe mu neko: Gospode! ja idem za tobom kud god ti pođeš. ⁵⁸ I reèe mu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda: a sin èovjeèij nema gdje zakloniti glave. ⁵⁹ A drugome reèe: hajde za mnom. A on reèe: Gospode! dopusti mi da idem najprije da ukopam oca svojega. ⁶⁰ A Isus reèe mu: ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace; a ti hajde te javljaj carstvo Božije. ⁶¹ A drugi reèe: Gospode! ja idem za tobom; ali dopusti mi najprije da idem da se oprostim s domašnjima svojijem. ⁶² A Isus reèe mu: nijedan nije pripravan za carstvo Božije koji metne ruku svoju na plug pa se obzire natrag.

10

¹ A potom izabra Gospod i drugih sedamdesetoricu, i posla ih po dva i dva pred licem svojijem

u svaki grad i u mjesto kuda šæaše sam doæi. ² A reèe im: žetva je dakle velika a poslenika malo; nego se molite gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju. ³ Idite; eto ja vas šaljem kao jaganjce među vukove. ⁴ Ne nosite kese ni torbe ni obuæe, i nikoga ne pozdravljajte na putu. ⁵ U koju god kuæu uðete najprije govorite: mir kuæi ovoj. ⁶ I ako dakle bude ondje sin mira, ostaæe na njemu mir vaš; ako li ne bude, vratiaæe se k vama. ⁷ A u onoj kuæi budite, i jedite i pijte što u njih ima; jer je poslenik dostojan svoje plate; ne prelazite iz kuæe u kuæu. ⁸ I u koji god grad doðete i prime vas, jedite što se donese pred vas. ⁹ I iscjeljujte bolesnike koji su u njemu, i govorite im: približi se k vama carstvo Božije. ¹⁰ I u koji god grad doðete i ne prime vas, izišavši na ulice njegove recite: ¹¹ I prah od grada vašega koji je prionuo za nas otrešamo vam; ali ovo znajte da se približi k vama carstvo Božije. ¹² Kažem vam da æe Sodomu biti lakše u onaj dan negoli gradu onome. ¹³ Teško tebi, Horazine! teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i u Sidonu bila èudesas što su bila u vama, davno bi se u vreæi i u pepelu sjedeæi pokajali. ¹⁴ Ali Tiru i Sidonu biæe lakše na sudu nego vama. ¹⁵ I ti, Kapernaume! koji si se do nebesa podigao do pakla æeš propasti. ¹⁶ Ko vas sluša mene sluša; i ko se vas odrièe mene se odrièe; a ko se mene odrièe, odrièe se onoga koji je mene poslao. ¹⁷ Vratiše se pak sedamdesetorica s radosti govoreæi: Gospode! i ðavoli nam se pokoravaju u ime tvoje. ¹⁸ A on im reèe: ja vidjeh sotonu gdje spade s neba kao munja. ¹⁹ Evo vam dajem vlast da stajete na zmije i na skorpije i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam neæe nauditi. ²⁰ Ali se tome ne radujte

što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena napisana na nebesima. ²¹ U taj èas obradova se Isus u duhu i reèe: hvalim te, oèe, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijuh i razumnijeh a kazao si prostima. Da, oèe, jer je tako bila volja tvoja. ²² I okrenuvši se k uèenicima reèe: sve je meni predao otac moj, i niko ne zna ko je sin osim oca, ni ko je otac osim sina, i ako sin hoæe kome kazati. ²³ I okrenuvši se k uèenicima nasamo reèe: blago oèima koje vide što vi vidite. ²⁴ Jer vam kažem da su mnogi proroci i carevi željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe; i èuti što vi èujete, i ne èuše. ²⁵ I gle, ustade jedan zakonik i kušajuæi ga reèe: uèitelju! šta æu èiniti da dobijem život vjeèni? ²⁶ A on mu reèe: šta je napisano u zakonu? kako èitaš? ²⁷ A on odgovarajuæi reèe: ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom misli svojom; i bližnjega svojega kao samoga sebe. ²⁸ Reèe mu pak: pravo si odgovorio; to èini i biæeš živ. ²⁹ A on šæadijaše da se opravda, pa reèe Isusu: a ko je bližnji moj? ³⁰ A Isus odgovarajuæi reèe: jedan èovjek silažaše iz Jerusalima u Jerihon, pa ga uhvatiše hajduci, koji ga svukoše i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva. ³¹ A iznenada silažaše onijem putem nekakav sveštenik, i vidjevši ga proðe. ³² A tako i Levit kad je bio na onome mjestu, pristupi, i vidjevši ga proðe. ³³ A Samarjanin nekakav prolazeæi doðe nad njega, i vidjevši ga sažali mu se; ³⁴ I pristupivši zavi mu rane i zali uljem i vinom; i posadivši ga na svoje kljuse dovede u gostionicu, i ustade oko njega. ³⁵ I sjutradan polazeæi izvadi dva groša te dade

krèmaru, i reèe mu: gledaj ga, i što više potrošiš ja æu ti platiti kad se vratim. ³⁶ Šta misliš dakle, koji je od one trojice bio bližnji onome što su ga bili uhvatili hajduci? ³⁷ A on reèe: onaj koji se smilovao na njega. A Isus mu reèe: idi, i ti èini tako. ³⁸ A kad idahu putem i on uðe u jedno selo, a žena neka, po imenu Marta, primi ga u svoju kuæu. ³⁹ I u nje bješe sestra, po imenu Marija, koja i sjede kod nogu Isusovijeh i slušaše besjedu njegovu. ⁴⁰ A Marta se bješe zabunila kako æe ga doèekati, i prikuèivši se reèe: Gospode! zar ti ne mariš što me sestra moja ostavi samu da služim? reci joj dakle da mi pomože. ⁴¹ A Isus odgovarajuæi reèe joj: Marta! Marta! brineš se i trudiš za mnogo, ⁴² A samo je jedno potrebno. Ali je Marija dobru dijel izabrala, koji se neæe uzeti od nje.

11

¹ I kad se poljaše Bogu na jednom mjestu pa presta, reèe mu neki od uèenika njegovijeh: Gospode! nauèi nas moliti se Bogu, kao što i Jovan nauèi svoje uèenike. ² A on im reèe: kad se molite Bogu govorite: oèe naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; da doðe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu; ³ Hljev naš potrebni daji nam svaki dan; ⁴ I oprostí nam grijehe naše, jer i mi opraštamo svakome dužniku svojemu; i ne navedi nas u napast; nego nas izbavi oda zla. ⁵ I reèe im: koji od vas ima prijatelja, i otide mu u ponoæi i reèe mu: prijatelju! daj mi tri hljeba u zajam; ⁶ Jer mi doðe prijatelj s puta, i nemam mu šta postaviti; ⁷ A on iznutra odgovarajuæi da reèe: ne uzne-miruj me; veæ su vrata zatvorena i djeca su moja sa mnom u postelji,

i ne mogu ustati da ti dam. ⁸ I kažem vam: ako i ne ustane da mu da zato što mu je prijatelj, ali za njegovo bezobrazno iskanje ustaæe i daæe mu koliko treba. ⁹ I ja vama kažem: ištite i daæe vam se: tražite i naæi æete; kucajte i otvoríæe vam se. ¹⁰ Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvora mu se. ¹¹ Koji je meðu vama otac u koga ako sin zaište hljeba da mu da kamen? Ili ako zaište ribe da mu da mjesto ribe zmiju? ¹² Ili ako zaište jaje da mu da skorpiju? ¹³ Kad dakle vi, zli buduæi, umijete dobre dare davati djeci svojoj, koliko æe više otac nebeski dati Duha svetoga onima koji ištu u njega? ¹⁴ I jednom izgna ðavola koji bješe nijem; kad ðavo iziðe progovori nijemi; i diviše se ljudi. ¹⁵ A neki od njih rekoše: pomoæu Veelzevula kneza ðavolskoga izgoni ðavole. ¹⁶ A drugi kušajuæi ga iskahu od njega znak s neba. ¹⁷ A on znajuæi pomisli njihove reèe im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeæe, i dom koji se razdijeli sam po sebi, propašæe. ¹⁸ Tako i sotona ako se razdijeli sam po sebi, kako æe ostati njegovo carstvo? kao što kažete da pomoæu Veelzevula izgonim ðavole. ¹⁹ Ako li ja pomoæu Veelzevula izgonim ðavole, sinovi vaši èijom pomoæu izgone? Zato æe vam oni biti sudije. ²⁰ A ako li ja prstom Božijim izgonim ðavole, dakle je došlo k vama carstvo Božije. ²¹ Kad se jaki naoruža i èuva svoj dvor, imanje je njegovo na miru; ²² A kad doðe jaèi od njega i nadvlada ga, uzme sve oružje njegovo u koje se uzdao, i razdijeli što otme od njega. ²³ Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji sa mnom ne sabira, prosipa. ²⁴ Kad neèisti duh iziðe iz èovjeka, ide kroz

bezvodna mjesta tražeæi pokoja, i ne našavši reèe: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; ²⁵ I došavši naðe pometen i ukrašen. ²⁶ Tada otide i uzme sedam drugih duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje èovjeku onome gore od prvoga. ²⁷ A kad to govoraše, podiže glas jedna žena iz naroda i reèe mu: blago utrobi koja te je nosila, i sisama koje si sao! ²⁸ A on reèe: blago i onima koji slušaju rijeè Božiju, i drže je. ²⁹ A narodu koji se skupljaše stade govoriti: rod je ovaj zao; ište znak, i neæe mu se dati znak osim znaka Jone proroka; ³⁰ Jer kako što Jona bi znak Ninevljanima, tako æe i sin èovjeèij biti rodu ovome. ³¹ Carica južna iziæi æe na sud s ljudima roda ovoga, i osudiæe ih; jer ona doðe s kraja zemlje da sluša premudrost Solomonovu: a gle, ovdje je veæi od Solomuna. ³² Ninevljani iziæi æe na sud s rodом ovijem, i osudiæe ga; jer se pokajaše pouèenjem Joninijem: a gle, ovdje je veæi od Jone. ³³ Niko ne meæe zapaljene svijeæe na sakriveno mjesto, niti pod sud, nego na svijeænjak da vide svjetlost koji ulaze. ³⁴ Svijeæa je tijelo oko. Ako dakle oko tvoje bude zdravo, sve æe tijelo tvoje biti svijetlo; ako li oko tvoje bude kvarno, i tijelo je tvoje tamno. ³⁵ Gledaj dakle da vidjelo koje je u tebi ne bude tama. ³⁶ Jer ako je sve tijelo tvoje svijetlo da nema nikakvoga uda tamna, biæe svijetlo kao kad te svijeæa obasjava svjetlošæu. ³⁷ A kad govoraše, moljaše ga nekakav farisej da objeduje u njega. A on ušavši sjede za trpezu. ³⁸ A farisej se zaèudi kad vidje da se najprije ne umi prije objeda. ³⁹ A Gospod reèe mu: sad vi fariseji spolja èistite èašu i zdjelu, a iznutra

vam je puno grabeža i zlobe. ⁴⁰ Bezumni! nije li onaj naèinio i iznutra koji je spolja naèinio? ⁴¹ Ali dajte milostinju od onoga što je unutra; i gle, sve æe vam biti èisto. ⁴² Ali teško vama farisejima što dajete desetak od metvice i od rute i od svakoga povræa, a prolazite pravdu i ljubav Božiju: ovo je trebalo èiniti, i ono ne ostavljati. ⁴³ Teško vama farisejima što tražite zaèelja po zbornicama i da vam se klanja po ulicama. ⁴⁴ Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao sakriveni grobovi po kojima ljudi idu i ne znadu ih. ⁴⁵ A neki od zakonika odgovarajuæi reèe: uèitelju! govoreæi to i nas sramotiš. ⁴⁶ A on reèe: teško i vama zakonicima što tovarite na ljude bremena preteška za nošenje, a vi jednjem prstom svojijem neæete da ih prihvatite. ⁴⁷ Teško vama što zidate grobove prorocima, a vaši su ih ocevi pobili. ⁴⁸ Vi dakle svjedoèite i odobravate djela otaca svojijeh; jer ih oni pobiše, a vi im grobove zidate. ⁴⁹ Zato i premudrost Božija reèe: poslæu im proroke i apostole, i od njih æe jedne pobiti, a druge protjerati; ⁵⁰ Da se ište od roda ovoga krv sviju proroka koja je prolivena od postanja svijeta, ⁵¹ Od krvi Aveljeve tja do krvi Zarijne, koji pogibe meðu oltarom i crkvom. Da, kažem vam, iskaæe se od roda ovoga. ⁵² Teško vama zakonicima što uzeste kljuè od znanja: sami ne uðoste, a koji šæadijahu da uðu, zabraniste im. ⁵³ A kad im on ovo govoraše, poèeše književnici i fariseji vrlo navaljivati k njemu i mnogijem pitanjem zabunjivati ga, ⁵⁴ Vrebajuæi i pazeæi na njega ne bi li što ulovili iz usta njegovijeh da ga okrive.

12

¹ Kad se na njih skupiše hiljade naroda da stadoše gaziti jedan drugoga, onda poèe najprije govoriti uèenicima svojijem: èuvajte se kvasca farisejskoga, koji je licemjerje. ² Jer ništa nije sakriveno što se neæe otkriti, ni tajno što se neæe doznati; ³ Jer što u mraku rekoste, èuæe se na vidjelu; i što na uho šaptaste u klijetima, propovijedaæe se na krovovima. ⁴ Ali vam kaæem, prijateljima svojijem: ne bojte se od onijeh koji ubijaju tijelo i potom ne mogu ništa više uèiniti. ⁵ Nego æu vam kazati koga da se bojite: bojte se onoga koji ima vlast pošto ubije baciti u pakao; da, kaæem vam, onoga se bojte. ⁶ Ne prodaje li se pet vrabaca za dva dinara? i nijedan od njih nije zaboravljen pred Bogom. ⁷ A u vas je i kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca. ⁸ Nego vam kaæem: koji god prizna mene pred ljudima priznaæe i sin èovjeèij njega pred anđelima Boæijim; ⁹ A koji se odreèe mene pred ljudima njega æe se odreæi pred anđelima Boæijim. ¹⁰ I svaki koji reèe rijeè na sina èovjeèijega oprostiaæe mu se, a koji huli na svetoga Duha neæe mu se oprostiti. ¹¹ A kad vas dovedu u zbornice i na sudove i pred poglavare, ne brinite se kako æete ili šta odgovoriti, ili šta æete kazati; ¹² Jer æe vas sveti Duh nauèiti u onaj èas šta treba reæi. ¹³ Reèe mu pak neki iz naroda: uèitelju! reci bratu mojemu da podijeli sa mnom dostojanje. ¹⁴ A on mu reèe: èovjeèe! ko je mene postavio sudijom ili kmetom nad vama? ¹⁵ A njima reèe: gledajte i èuvajte se od lakomstva; jer niko ne æivi onijem što je suviše bogat. ¹⁶ Kaza im pak prièu govoreæi:

u jednoga bogatog èovjeka rodi njiva. ¹⁷ I mišljaše u sebi govoreæi: šta æu èiniti? nemam u što sabrati svoje ljetine. ¹⁸ I reèe: evo ovo æu èiniti: pokvariaæu æitnice svoje i naèiniaæu veæe; i ondje æu sabrati sva svoja æita i dobro svoje; ¹⁹ I kazaæu duši svojoj: dušo! imaš mnogo imanje na mnogo godina; poèivaj, jedi, pij, veseli se. ²⁰ A Bog njemu reèe: bezumniaæe! ovu noæ uzeæe dušu tvoju od tebe; a što si pripravoèije æe biti? ²¹ Tako biva onome koji sebi teèe blago a ne bogati se u Boga. ²² A uèenicima svojijem reèe: zato vam kaæem: ne brinite se dušom svojom šta æete jesti; ni tijelom u što æete se obuæi: ²³ Duša je preteænija od jela i tijelo od odijela. ²⁴ Pogledajte gavrane kako ne siju, ni æanju, koji nemaju podruma ni æitnica, i Bog ih hrani: a koliko ste vi preteæniji od ptica? ²⁵ A ko od vas brinuæi se moæe primaknuti rastu svojemu lakat jedan? ²⁶ A kad ni najmanje što ne moæete, zašto se brinete za ostalo? ²⁷ Pogledajte ljiljane kako rastu: ne trude se, niti predu; ali ja vam kaæem da ni Solomun u svoj slavi svojoj ne obuèe se kao jedan od njih. ²⁸ A kad travu po polju, koja danas jest a sutra se u peæ baca, Bog tako odijeva, akamoli vas, malovjerni! ²⁹ I vi ne ištite šta æete jesti ili šta æete piti, i ne brinite se; ³⁰ Jer ovo sve ištu i neznabošci ovoga svijeta; a otac vaš zna da vama treba ovo. ³¹ Nego ištite carstva Boæijega, i ovo æe vam se sve dodati. ³² Ne boj se, malo stado! jer bi volja vašega oca da vam da carstvo. ³³ Prodajte što imate i dajte milostinju; naèinite sebi torbe koje neæe ovetšati, haznu koja se nikad neæe isprazniti, na nebesima, gdje se lupeæ ne prikuèuje niti moljac jede. ³⁴ Jer gdje je vaše blago ondje æe biti i srce vaše.

³⁵ Neka budu vaša bedra zapregnuta i svijeæe zapaljene; ³⁶ I vi kao ljudi koji èekaju gospodara svojega kad se vrati sa svadbe da mu odmah otvore kako dođe i kucne. ³⁷ Blago onijem slugama koje nađe gospodar kad dođe a oni straže. Zaista vam kažem da æe se zapregnuti, i posadiæe ih, i pristupiæe te æe im služiti. ³⁸ I ako dođe u drugu stražu, i u treæu stražu dođe, i nađe ih tako, blago onijem slugama. ³⁹ Ali ovo znajte: kad bi znao domaæin u koji æe èas doæi lupež, èuvao bi i ne bi dao potkopati kuæe svoje. ⁴⁰ I vi dakle budite gotovi; jer u koji èas ne mislite doæi æe sin èovjèej. ⁴¹ A Petar mu reèe: Gospode! govoriš li nama ovu prièu ili svima? ⁴² A Gospod reèe: ko je dakle taj vjerni i mudri pristav kojega postavi gospodar nad èeljadi svojom da im daje hranu na obrok? ⁴³ Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov nađe da izvršuje tako. ⁴⁴ Zaista vam kažem: nad svijem svojijem imanjem postavieæ ga. ⁴⁵ Ako li reèe sluga u srcu svojemu: neæe moj gospodar još zadugo doæi; i stane biti sluge i sluškinje, i jesti i piti, i opijati se; ⁴⁶ Doæi æe gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u èas kad ne misli, i rasjeæi æe ga, i dijel njegov metnuæe s nevjernima. ⁴⁷ A onaj sluga koji zna volju gospodara svojega, i nije se pripradio, niti uèinio po volji njegovoj, biæe vrlo bijen; ⁴⁸ A koji ne zna pa zasluži boj, biæe malo bijen. Kome je god mnogo dano mnogo æe se iskati od njega; a kome predaše najviše najviše æe iskati od njega. ⁴⁹ Ja sam došao da bacim oganj na zemlju; i kako bi mi se htjelo da se veæ zapalio! ⁵⁰ Ali se meni valja krstiti krštenjem, i kako mi je teško dok se ne svrši! ⁵¹ Mislite li da sam ja došao da

dam mir na zemlju? Ne, kažem vam, nego razdor. ⁵² Jer æe otsele pet u jednoj kuæi biti razdijeljeni, ustaæe tri na dva, i dva na tri. ⁵³ Ustaæe otac na sina i sin na oca; mati na kæer i kæi na mater; svekrva na snahu svoju i snaha na svekrvu svoju. ⁵⁴ A narodu govoraše: kad vidite oblak gdje se diže od zapada odmah kažete: biæe dažd; i biva tako. ⁵⁵ I kad vidite jug gdje duva kažete: biæe vruæina; i biva. ⁵⁶ Licemjeri! lice neba i zemlje umijete poznavati, a vremena ovoga kako ne poznajete? ⁵⁷ Zašto pak i sami od sebe ne sudite pravedno? ⁵⁸ Jer kad ideš sa svojijem suparnikom knezu, gledaj ne bi li se na putu s njim poravnao da te ne pritegne sudiji, i sudija da te ne preda sluzi, i sluga da te ne baci u tamnicu. ⁵⁹ Kažem ti: neæeš odande iziæi dok ne daš i posljednjega dinara.

13

¹ U to vrijeme pak dođoše neki i kazaše za Galilejce kojijeh krv pomiješa Pilat sa žrtvama njihovijem. ² I odgovarajuæi Isus reèe im: mislite li da su ti Galilejci bili najgrješniji od sviju Galilejaca, jer tako postradaše? ³ Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi æete tako izginuti. ⁴ Ili oni osamnaest što na njih pade kula Siloamska i pobi ih, mislite li da su oni najkrivlji bili od sviju Jerusalimljana? ⁵ Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi æete tako izginuti. ⁶ Kaza im pak ovu prièu: jedan èovjek imadijaše smokvu usaðenu u svome vinogradu, i dođe da traži roda na njoj, i ne nađe. ⁷ Onda reèe vinogradaru: evo treæa godina kako dolazim i tražim roda na ovoj smokvi, i ne nalazim; posijeci je dakle, zašto zemlji da smeta? ⁸ A on odgovarajuæi reèe mu: gospodar! ostavi je i za ovu godinu dok okopam

oko nje i obaspem gnojem; ⁹ Pa da ako rodi: ako li ne, posjeæi æeš je na godinu. ¹⁰ A kad uæaše u jednoj zbornici u subotu, ¹¹ I gle, bješe ondje žena bolesna od duha osamnaest godina, i bješe zgrèena, i ne mogaše se ispraviti. ¹² A kad je vidje, dozva je Isus i reèe joj: ženo! oproštena si od bolesti svoje. ¹³ I metnu na nju ruke, i odmah se ispravi i hvaljaše Boga. ¹⁴ A starješina od zbornice srðaðe se što je Isus iscijeli u subotu, i odgovarajuæi reèe narodu: šest je dana u koje treba raditi, u one dakle dolazite te se lijeèite, a ne u dan subotni. ¹⁵ A Gospod mu odgovori i reèe: licemjere! svaki od vas u subotu ne odrješuje li svojega vola ili magarca od jasala, i ne vodi da napoji? ¹⁶ A ovu kæer Avraamovu koju sveza sotonna evo osamnaesta godina, ne trebaše li je odriješiti iz ove sveze u dan subotni? ¹⁷ I kad on ovo govoraše stiðahu se svi koji mu se protivljahu; i sav narod radovaše se za sva njegova slavna djela. ¹⁸ A on im reèe: kakvo je carstvo Božije? i kakvo æu kazati da je? ¹⁹ Ono je kao zrno gorušièno, koje uzevši èovjek baci u vrt svoj, i uzraste i posta drvo veliko, i ptice nebeske useliše se u grane njegove. ²⁰ Opet reèe: kakvo æu kazati da je carstvo Božije? ²¹ Ono je kao kvasac koji uzevši žena metnu u tri kopanje brašna, dok ne uskise sve. ²² I prolaðaše po gradovima i selima uèeæi i putujuæi u Jerusalim. ²³ Reèe mu pak neko: Gospode! je li malo onijeh koji æe biti spaseni? A on im reèe: ²⁴ Navalite da uðete na tijesna vrata; jer vam kažem: mnogi æe tražiti da uðu i neæe moæi: ²⁵ Kad ustane domaæin i zatvori vrata, i stanete napolju stajati i kucati u vrata govoreæi: Gospode! Gospode! otvori nam; i odgovarajuæi reæi æe vam: ne

poznajem vas otkuda ste. ²⁶ Tada æete stati govoriti: mi jednomo pred tobom i pismo, i po ulicama našijem uèio si. ²⁷ A on æe reæi: kažem vam: ne poznajem vas otkuda ste; otstupite od mene svi koji nepravdu èinite. ²⁸ Ondje æe biti plaè i škrgut zuba, kad vidite Avraama i Isaka i Jakova i sve proroke u carstvu Božijemu, a sebe napolje istjerane. ²⁹ I doæi æe od istoka i zapada i sjevera i juga i sješæe za trpezu u carstvu Božijemu. ³⁰ I gle, ima pošljednijeh koji æe biti prvi, i ima prvijeh koji æe biti pošljednji. ³¹ U taj dan pristupiše neki od fariseja govoreæi mu: iziði i idi odavde, jer Irod hoæe da te ubije. ³² I reèe im: idite te kažite onoj lisici: evo izgonim ðavole i iscjeljujem danas i sjutra, a treæi dan svršiaeu. ³³ Ali danas i sjutra i prekossjutra treba mi ia; jer prorok ne može poginuti izvan Jerusalima. ³⁴ Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslana k sebi! koliko puta htjed da skupim èeda tvoja kao kokoš gnijezdo svoje pod krila, i ne htjeste! ³⁵ Eto æe vam se ostaviti kuæa vaša pusta; a ja vam kažem: neæete mene vidjeti dok ne dođe da reèete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

14

¹ I dogodi mu se da dođe u subotu u kuæu jednoga kneza farisejskoga da jede hljeb; i oni motrahu na njega. ² I gle, bješe pred njim nekakav èovjek na kome bješe debela bolest. ³ I odgovarajuæi Isus reèe zakonicima i farisejima govoreæi: je li slobodno u subotu iscjeljivati? ⁴ A oni oæutješe. I dohvativši ga se iscijeli ga i otpusti. ⁵ I odgovarajuæi reèe im: koji od vas ne bi svojega magarca ili vola da mu padne u bunar

odmah izvadio u dan subotni? ⁶ I ne mogoše mu odgovoriti na to. ⁷ A gostima kaza prièu, kad opazi kako izbirahu zaèelja, i reèe im: ⁸ Kad te ko pozove na svadbu, ne sjedaj u zaèelje, da ne bude meðu gostima ko stariji od tebe; ⁹ I da ne bi došao onaj koji je pozvao tebe i njega, i rekao ti: podaj mjesto ovome: i onda æeš sa stidom sjesti na niže mjesto. ¹⁰ Nego kad te ko pozove, došavši sjedi na posljednje mjesto, da ti reèe kad dođe onaj koji te pozva: prijatelju! pomakni se više; tada æe tebi biti èast pred onima koji sjede s tobom za trpezom. ¹¹ Jer svaki koji se podiže, ponizizæe se; a koji se ponižuje, podignuæe se. ¹² A i onome što ih je pozvao reèe: kad daješ objed ili veèeru, ne zovi prijatelja svojijeh, ni braæe svoje, ni roðaka svojijeh, ni susjeda bogatijeh, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti; ¹³ Nego kad èiniš gozbu, zovi siromahe, kljaste, hrome, slijepe; ¹⁴ I blago æe ti biti što ti oni ne mogu vratiti; nego æe ti se vratiti o vaskrseniju pravednijeh. ¹⁵ A kad èu to neki od onijeh što sjedahu s njim za trpezom reèe mu: blago onome koji jede hljeba u carstvu Božijemu! ¹⁶ A on mu reèe: jedan èovjek zgotovi veliku veèeru, i pozva mnoge; ¹⁷ I kad bi vrijeme veèeri, posla slugu svojega da kaže zvanima: hajdete, jer je veæ sve gotovo. ¹⁸ I poèeše se izgovarati svi redom; prvi mu reèe: kupih njivu, i valja mi iæi da je vidim; molim te izgovori me. ¹⁹ I drugi reèe: kupih pet jarmova volova, i idem da ih ogledam; molim te, izgovori me. ²⁰ I treæi reèe: oženih se, i zato ne mogu doæi. ²¹ I došavši sluga taj kaza ovo gospodaru svome. Tada se rasrdi domaèin i reèe sluzi svome: idi brzo na raskršæa i ulice gradske,

i dovedi amo siromahe, i kljaste, i bogaljaste, i slijepe. ²² I reèe sluga: gospodaru, uèinio sam kako si zapovjedio, i još mjesta ima. ²³ I reèe gospodar sluzi: iziði na putove i meðu ograde, te natjeraj da doðu da mi se napuni kuæa. ²⁴ Jer vam kažem da nijedan od onijeh zvanijeh ljudi neæe okusiti moje veèere. Jer je mnogo zvanijeh, ali je malo izbranijeh. ²⁵ Iðaðe pak s njim mnoštvo naroda, i obazrevši se reèe im: ²⁶ Ako ko dođe k meni a ne mrzi na svojega oca, i na mater, i na ženu, i na djecu, i na braæu, i na sestre i na samu dušu svoju, ne može biti moj uèenik. ²⁷ I ko ne nosi krsta svojega i za mnom ne ide, ne može biti moj uèenik. ²⁸ I koji od vas kad hoæe da zida kulu ne sjede najprije i ne proraèuni šta æe ga stati, da vidi ima li da može dovršiti? ²⁹ Da ne bi, kad postavi temelj i ne uzmože dovršiti, svi koji gledaju stali mu se rugati ³⁰ Govoreæi: ovaj èovjek poèe zidati, i ne može da dovrši. ³¹ Ili koji car kad pođe s vojskom da se pobije s drugimem carem ne sjede najprije i ne drži vijeaæu može li s deset hiljada sresti onoga što ide na njega sa dvadeset hiljada? ³² Ako li ne može, a on pošlje poslanike dok je onaj još daleko i moli da se pomire. ³³ Tako dakle svaki od vas koji se ne odreèe svega što ima ne može biti moj uèenik. ³⁴ So je dobra, ali ako so obljutavi, èim æe se osoliti? ³⁵ Niti je potrebna u zemlju ni u gnoj; nego je prospu napolje. Ko ima uši da èuje neka èuje.

15

¹ I približavahu se k njemu svi carinici i grješnici da ga èuju. ² I vikahu na njega fariseji i književnici govoreæi: ovaj prima grješnike i jede s njima. ³ A on im kaza prièu ovu govoreæi:

4 Koji èovjek od vas imajuæi sto ovaca i izgubivši jednu od njih ne ostavi devedeset i devet u pustinji i ne ide za izgubljenom dok je ne naðe? 5 I našavši digne je na ramo svoje radujuæi se, 6 I došavši kuæi sazove prijatelje i susjede govoreæi im: radujte se sa mnom: ja naðoh svoju ovcu izgublenu. 7 Kažem vam da æe tako biti veæa radost na nebu za jednoga grješnika koji se kaje, negoli za devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje. 8 Ili koja žena imajuæi deset dinara, ako izgubi jedan dinar, ne zapali svijeæe, i ne pomete kuæe, i ne traži dobro dok ne naðe? 9 I našavši sazove drugarice i susjede govoreæi: radujte se sa mnom: ja naðoh dinar izgubljeni. 10 Tako, kažem vam, biva radost pred anđelima Božijima za jednoga grješnika koji se kaje. 11 I reèe: jedan èovjek imaše dva sina, 12 I reèe mlaði od njih ocu: oèe! daj mi dio od imanja što pripada meni. I otac im podijeli imanje. 13 I potom do nekoliko dana pokupi mlaði sin sve svoje, i otide u daljnu zemlju; i onamo prosu imanje svoje živeæi besputno. 14 A kad potroši sve, postade velika glad u onoj zemlji, i on se naðe u nevolji. 15 I otišavši pribi se kod jednoga èovjeka u onoj zemlji; i on ga posla u polje svoje da èuva svinje. 16 I željaše napuniti trbuh svoj rošeiæima koje svinje jeðahu, i niko mu ih ne davaše. 17 A kad doðe k sebi, reèe: koliko najamnika u oca mojega imaju hljeba i suviše, a ja umirem od gladi! 18 Ustauæu i idem ocu svojemu, pa æu mu reæi: oèe! sagriješih nebu i tebi, 19 I veæ nijesam dostojan nazvati se sin tvoj: primi me kao jednoga od svojijeh najamnika. 20 I ustavši otide ocu svojemu. A kad je još podaleko bio, ugleda

ga otac njegov, i sažali mu se, i potrèavši zagrlji ga i cjeliva ga. 21 A sin mu reèe: oèe, sagriješih nebu i tebi, i veæ nijesam dostojan nazvati se sin tvoj. 22 A otac reèe slugama svojijem: iznesite najljepšu haljinu i obucite ga, i podajte mu prsten na ruku i obuæu na noge. 23 I dovedite tele ugojeno te zakoljite, da jedemo i da se veselimo. 24 Jer ovaj moj sin bješe mrtav, i oživlje; i izgubljen bješe, i naðe se. I stadoše se veseliti. 25 A sin njegov stariji bijaše u polju, i dolazeæi kad se približi kuæi èu pjevanje i podvikivanje. 26 I dozvavši jednoga od slugu zapita: šta je to? 27 A on mu reèe: brat tvoj doðe; i otac tvoj zakla tele ugojeno, što ga je zdrava vidio. 28 A on se rasrdi i ne šæadijaše da uðe. Tada iziðe otac njegov i moljaše ga. 29 A on odgovarajuæi reèe ocu: eto te služim toliko godina, i nikad ne prestupih tvoje zapovijesti, pa meni nikad nijesi dao jareta da bih se proveselio sa svojijem društvom; 30 A kad doðe taj tvoj sin koji ti je imanje prosuo s kurvama, zaklao si mu tele ugojeno. 31 A on mu reèe: sine! ti si svagda sa mnom, i sve je moje tvoje. 32 Trebalo se razveseliti i obradovati, jer ovaj brat tvoj mrtav bješe, i oživlje; i izgubljen bješe i naðe se.

16

1 A uèenicima svojijem govoraše: bijaše jedan èovjek bogat koji imaše pristava, i toga oblaagaše kod njega da mu prosipa imanje. 2 I dozvavši ga reèe mu: šta ovo ja èujem za tebe? Daj raèun kako si kuæio kuæu: jer više ne možeš kuæom upravljati. 3 A pristav od kuæe reèe u sebi: šta æu èiniti? gospodar moj uzima od mene upravljanje kuæe: kopati ne mogu, prositi stidim se. 4 Znam šta æu èiniti da bi me

primili u kuæe svoje kad mi se oduzme upravljanje kuæe. ⁵ I dozvavši redom dužnike gospodara svojega reèe prvome: koliko si dužan gospodaru mojemu? ⁶ A on reèe: sto oka ulja. I reèe mu: uzmi pismo svoje i sjedi brzo te napiši pedeset. ⁷ A potom reèe drugome: a ti koliko si dužan? A on reèe: sto oka pšenice. I reèe mu: uzmi pismo svoje i napiši osamdeset. ⁸ I pohvali gospodar nevjernoga pristava što mudro uèini; jer su sinovi ovoga vijeka mudriji od sinova vidjela u svojemu naraštaju. ⁹ I ja vama kažem: naèinite sebi prijatelje nepravедnijem bogatstvom, da bi vas kad osiromašite primili u vjeène kuæe. ¹⁰ Koji je vjeran u malom i u mnogom je vjeran; a ko je nevjeran u malom i u mnogom je nevjeran. ¹¹ Ako dakle u nepravедnom bogatstvu vjerni ne biste, ko æe vam u istinom vjerovati? ¹² I ako u tuðem ne biste vjerni, ko æe vam dati vaše? ¹³ Nikakav pak sluga ne može dva gospodara služiti; jer ili æe na jednoga mrziti a drugoga ljubiti, ili æe jednome voljeti a za drugoga ne mariti. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu. ¹⁴ A ovo sve slušahu i fariseji, koji bijahu srebroljupci, i rugahu mu se. ¹⁵ I reèe im: vi ste oni koji se gradite pravedni pred ljudima; ali Bog zna srca vaša; jer što je u ljudi visoko ono je mrzost pred Bogom. ¹⁶ Zakon i proroci su do Jovana; otekle se carstvo Božije propovijeda jevanđeljem, i svaki navaljuje da uđe u njega. ¹⁷ Lašnje je pak nebu i zemlji proæi negoli jednoj titli iz zakona propasti. ¹⁸ Svaki koji pušta ženu svoju i uzima drugu, preljubu èini; i koji se ženi puštenicom, preljubu èini. ¹⁹ Èovjek neki pak bješe bogat, koji se oblaèaše u

skerlet i u svilu, i življaše svaki dan gospodski i veseljaše se. ²⁰ A bijaše jedan siromah, po imenu Lazar, koji ležaše pred njegovijem vratima gnojav, ²¹ I željaše da se nasiti mrvama koje padahu s trpeze bogatoga; još i psi dolazahu i lizahu gnoj njegov. ²² A kad umrije siromah, odnesoše ga anđeli u naruèje Avraamovo; a umrije i bogati, i zakopaše ga. ²³ I u paklu kad bješe u mukama podiže oèi svoje i ugleda izdaleka Avraama i Lazara u naruèju njegovu, ²⁴ I povikavši reèe: oèe Avraame! smiluj se na me i pošlji mi Lazara neka umoèi u vodu vrh od prsta svojega, i da mi rashladi jezik; jer se muèim u ovome plamenu. ²⁵ A Avraam reèe: sinko! opomeni se da si ti primio dobra svoja u životu svome, i Lazar opet zla; a sad se on tješi, a ti se muèiš. ²⁶ I preko svega toga postavljena je meðu nama i vama velika propast, da oni koji bi htjeli odovud k vama prijæei, ne mogu, niti oni otuda k nama da prelaze. ²⁷ Tada reèe: molim te dakle, oèe, da ga pošalješ kuæi oca mojeg, ²⁸ Jer imam pet braæe: neka im posvjedoèi da ne bi i oni došli na ovo mjesto muèenja. ²⁹ Reèe mu Avraam: oni imaju Mojsija i proroke, neka njih slušaju. ³⁰ A on reèe: ne, oèe Avraame! nego ako im dođe ko iz mrtvijeh pokajæe se. ³¹ A Avraam mu reèe: ako ne slušaju Mojsija i proroka, da ko i iz mrtvijeh ustane neæe vjerovati.

17

¹ A uèenicima reèe: nije moguæe da ne doðu sablazni; ali teško onome s koga dolaze; ² Bolje bi mu bilo da mu se vodenièni kamen objesi o vratu, i da ga bace u more, nego da sablazni jednoga od ovijeh malijeh. ³ Èuvajte se. Ako ti sagriješi brat tvoj, nakaraj

ga; pa ako se pokaje, oprost mu.
⁴ I ako ti sedam puta na dan sagriješi, i sedam puta na dan dođe k tebi i reèe: kajem se, oprost mu. ⁵ I rekoše apostoli Gospodu: dometni nam vjere. ⁶ A Gospod reèe: kad biste imali vjere koliko zrno gorušično, i rekli biste ovome dubu: išèupaj se i usadi se u more, i poslušao bi vas. ⁷ Koji pak od vas kad ima slugu koji ore ili èuva stoku pa kad dođe iz polja, reèe mu: hodi brzo i sjedi za trpezu? ⁸ Nego ne kaže li mu: ugotovi mi da veèeram, i zapregni se te mi služi dok jedem i pijem, pa onda i ti jedi i pij? ⁹ Eda li æe on zahvaliti sluzi tome kad svrši što mu se zapovjedi? Ne vjerujem. ¹⁰ Tako i vi kad svršite sve što vam je zapovjedbno, govorite: mi smo zaludne sluge, jer uèinismo što smo bili dužni èiniti. ¹¹ I kad iðaše u Jerusolim, on prolazàše između Samarije i Galileje. ¹² I kad ulazàše u jedno selo sretoše ga deset gubavijeh ljudi, koji staše izdaleka, ¹³ I podigoše glas govoreæi: Isuse uèitelju! pomiluj nas. ¹⁴ I vidjevši ih reèe im: idite i pokažite se sveštenicima. I oni iduæi oèistiše se. ¹⁵ A jedan od njih vidjevši da se iscijeli povrati se hvaleæi Boga iza glasa, ¹⁶ I pade nièice pred noge njegove, i zahvali mu. I to bješe Samarjanin. ¹⁷ A Isus odgovarajuæi reèe: ne iscijeliše li se desetorica? Gdje su dakle devetorica? ¹⁸ Kako se među njima koji ne naðe da se vrati da zahvali Bogu, nego sam ovaj tuðin? ¹⁹ I reèe mu: ustani, idi; vjera tvoja pomože ti. ²⁰ A kad ga upitaše fariseji: kad æe doæi carstvo Božije? odgovarajuæi reèe im: carstvo Božije neæe doæi da se vidi; ²¹ Niti æe se kazati: evo ga ovdje ili ondje; jer gle, carstvo je Božije unutra u vama. ²² A uèenicima reèe: doæi æe vrijeme kad æete zaželjeti da

vidite jedan dan sina èovjeèijega, i neæete vidjeti. ²³ I reæi æe vam: evo ovdje je, ili: eno ondje; ali ne izlazite, niti tražite. ²⁴ Jer kako što munja sine s neba, i zasvijetli se preko svega što je pod nebom, tako æe biti i sin èovjeèij u svoj dan. ²⁵ Ali mu najprije treba mnogo postradati, i okrivljenu biti od roda ovoga. ²⁶ I kako je bilo u vrijeme Nojevo onako æe biti u dane sina èovjeèijega: ²⁷ Jeðahu, pijahu, ženjahu se, udavahu se do onoga dana kad Noje uðe u kovèeg, i dođe potop i pogubi sve. ²⁸ Tako kao što bi u dane Lotove: jeðahu, pijahu, kupovahu, prodavahu, saðahu, zidahu; ²⁹ A u dan kad iziðe Lot iz Sodoma, udari oganj i sumpor iz neba i pogubi sve. ³⁰ Tako æe biti i u onaj dan kad æe se javiti sin èovjeèij. ³¹ U onaj dan koji se desi na krovu a pokuæstvo njegovo u kuæi, neka ne silazi da ga uzme; i koji se desi u polju, tako neka se ne vraæa natrag. ³² Opominjite se žene Lotove. ³³ Koji poðe da saèuva dušu svoju, izgubiæe je; a koji je izgubi, oživljeæe je. ³⁴ Kažem vam: u onu noæ biæe dva na jednome odru, jedan æe se uzeti a drugi æe se ostaviti; ³⁵ Dvije æe mljeti zajedno, jedna æe se uzeti a druga æe se ostaviti; ³⁶ Dva æe biti na njivi, jedan æe se uzeti a drugi æe se ostaviti. ³⁷ I odgovarajuæi rekoše mu: gdje, Gospode? A on im reèe: gdje je strvina onamo æe se i orlovi skupiti.

18

¹ Kaza im pak i prièu kako se treba svagda moliti Bogu, i ne dati da dotuži, ² Govoreæi: u jednome gradu bijaše jedan sudija koji se Boga ne bojaše i ljudi ne stiðaše. ³ A u onome gradu bijaše jedna udovica i dolazàše k

njemu govoreæi: ne daj me momemu suparniku. ⁴ I ne šæadijaše zadugo. A najposlije reèe u sebi: ako se i ne bojim Boga i ljudi ne sramim, ⁵ No buduæi da mi dosaðuje ova udovica, odbraniæu je, da mi jednako ne dolazi i ne dosaðuje. ⁶ Tada reèe Gospod: èujte šta govori nepravedni sudija. ⁷ Akamoli Bog neæe odbraniti izbranih svojih koji ga mole dan i noæ? ⁸ Kažem vam da æe ih odbraniti brzo. Ali sin èovjeèij kad dođe hoæe li naæi vjeru na zemlji? ⁹ A i drugima koji mišljahu za sebe da su pravednici i druge uništavahu kaza prièu ovu: ¹⁰ Dva èovjeka uðuše u crkvu da se mole Bogu, jedan farisej a drugi carinik. ¹¹ Farisej stade i moljaše se u sebi ovako: Bože! hvalim te što ja nijesam kao ostali ljudi: hajduci, nepravednici, preljuboèinci, ili kao ovaj carinik. ¹² Postim dvaput u nedjelji; dajem desetak od svega što imam. ¹³ A carinik izdaleka stajaše, i ne šæaše ni oèiju podignuti na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreæi: Bože! milostiv budi meni grješnome. ¹⁴ Kažem vam da ovaj otide opravdan kuæi svojoj, a ne onaj. Jer svaki koji se sam podiže poniziaæ se; a koji se sam ponižuje podignuæ se. ¹⁵ Donošahu k njemu i djecu da ih se dotakne; a kad vidješe uèenici, zaprijetiše im. ¹⁶ A Isus dozvavši ih reèe: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovijeh carstvo Božije. ¹⁷ I kažem vam zaista: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, neæe uæi u njega. ¹⁸ I zapita ga jedan knez govoreæi: uèitelju blagi! šta da uèinim da naslijedim život vjeèni? ¹⁹ A Isus reèe mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. ²⁰ Zapovijesti znaš: ne èini preljube; ne ubij; ne

ukradi; ne svjedoèi lažno; poštuj oca svojega i mater svoju. ²¹ A on reèe: sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje. ²² A kad to èu Isus reèe mu: još ti jedno nedostaje: prodaj sve što imaš i razdaj siromasima; i imaæeš blago na nebu; i hajde za mnom. ²³ A kad on èu to postade žalostan, jer bješe vrlo bogat. ²⁴ A kad ga vidje Isus gdje postade žalostan, reèe: kako je teško uæi u carstvo Božije onima koji imaju bogatstvo! ²⁵ Lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. ²⁶ A oni koji slušahu rekoše: ko se dakle može spasti? ²⁷ A on reèe: što je u ljudi nemoguæe u Boga je moguæe. ²⁸ A Petar reèe: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo. ²⁹ A on im reèe: zaista vam kažem: nema nijednoga koji bi ostavio kuæu, ili roditelje, ili braæu, ili sestre, ili ženu, ili djecu carstva radi Božijega, ³⁰ Koji neæe primiti više u ovo vrijeme, i na onome svijetu život vjeèni. ³¹ Uze pak dvanaesticu i reèe im: evo idemo gore u Jerusalim, i sve æe se svršiti što su proroci pisali za sina èovjeèijega. ³² Jer æe ga predati neznabošcima, i narugaæe mu se, i ružiaæ ga, i popljuvaæe ga, ³³ I biæe ga, i ubiaæ ga; i treæi dan ustaæe. ³⁴ I oni ništa od toga ne razumješe, i besjeda ova bješe od njih sakrivena, i ne razumješe što im se kaza. ³⁵ A kad se približi k Jerihonu, jedan slijepac sjeðaše kraj puta proseæi. ³⁶ A kad èu narod gdje prolazi zapita: šta je to? ³⁷ I kazaše mu da Isus Nazareæanin prolazi. ³⁸ I povika govoreæi: Isuse, sine Davidov! pomiluj me. ³⁹ I prijeæahu mu oni što iðahu naprijed da uæuti; a on još više vikaše: sine Davidov! pomiluj me. ⁴⁰ I Isus stade i zapovjedi da mu ga dovedu; a kad mu se približi, zapita ga ⁴¹ Govoreæi: šta

hoæeš da ti uèinim? A on reèe: Gospode! da progledam. ⁴² A Isus reèe: progledaj; vjera tvoja pomože ti. ⁴³ I odmah progleda, i pođe za njim hvaleæi Boga. I svi ljudi koji vidješe hvaljahu Boga.

19

¹ I kad uđe u Jerihon i prolažaše kroza nj, ² I gle, èovjek po imenu Zakhej, koji bješe starješina carinièki, i bješe bogat, ³ I iskaše da vidi Isusa da ga pozna; i ne mogaše od naroda, jer bješe maloga rasta; ⁴ I potrèavši naprijed, pope se na dud da ga vidi; jer mu je onuda trebalo proæi. ⁵ I kad dođe Isus na ono mjesto, pogledavši gore vidje ga, i reèe mu: Zakheju! siði brzo; jer mi danas valja biti u tvojoj kuæi. ⁶ I siđe brzo; i primi ga radujuæi se. ⁷ I svi, kad vidješe, vikahu na njega govoreæi da grješnome èovjeku dođe u kuæu. ⁸ A Zakhej stade i reèe Gospodu: Gospode! evo pola imanja svojega daæu siromasima, i ako sam koga zanio vratiaæu onoliko èetvoro. ⁹ A Isus mu reèe: danas dođe spasenije kuæi ovoj; jer je i ovo sin Avraamov. ¹⁰ Jer je sin èovjeèij došao da nađe i spase što je izgubljeno. ¹¹ A kad oni to slušahu nastavi kazivati prièu; jer bješe blizu Jerusalima, i mišljahu da æe se odmah javiti carstvo Božije. ¹² Reèe dakle: jedan èovjek od dobra roda otide u daljnu zemlju da primi sebi carstvo, i da se vrati. ¹³ Dozvavši pak deset svojijeh sluga dade im deset kesa, i reèe im: trgujte dok se ja vratim. ¹⁴ I građani njegovi mržahu na njega, i poslaše za njim poslanike govoreæi: neæemo da on caruje nad nama. ¹⁵ I kad se on vrati, pošto primi carstvo, reèe da dozovu one slugе kojima dade srebro, da vidi šta je koji dobio. ¹⁶ Tada dođe prvi govoreæi: gospodaru! kesa

tvoja donese deset kesa. ¹⁷ I reèe mu: dobro, dobri slugo; kad si mi u malom bio vjeran evo ti vlast nad deset gradova. ¹⁸ I dođe drugi govoreæi: gospodaru! kesa tvoja donese pet kesa. ¹⁹ A on reèe i onome: i ti budi nad pet gradova. ²⁰ I treæi dođe govoreæi: gospodaru! evo tvoja kesa koju sam zavezao u ubrus i èuvao. ²¹ Jer sam se bojao tebe: jer si èovjek tvrd: uzimaš što nijesi ostavio, i žnješ što nijesi sijao. ²² A gospodar mu reèe: po tvojiem æu ti rijeèima suditi, zli slugo! znao si da sam ja tvrd èovjek, uzimam što nijesam ostavio, i žnjem što nijesam sijao: ²³ Pa zašto nijesi dao mojega srebra trgovcima, i ja došavši primio bih ga s dobitkom? ²⁴ I reèe onima što stajahu pred njim: uzmite od njega kesu i podajte onome što ima deset kesa. ²⁵ I rekoše mu: gospodaru! on ima deset kesa. ²⁶ A on im odgovori: jer vam kažem da æe se svakome koji ima dati; a od onoga koji nema uzeæe se od njega i ono što ima. ²⁷ A one moje neprijatelje koji nijesu htjeli da ja budem car nad njima, dovedite amo, i isijecite preda mnom. ²⁸ I kazavši ovo pođe naprijed, i iđaše gore u Jerusalem. ²⁹ I kad se približi Vitfazi i Vitaniji kod gore koja se zvaše Maslinska, posla dva od uèenika svojijeh ³⁰ Govoreæi: idite u to selo prema vama, i kad uđete u njega naæi æete magare privezano na koje nikakav èovjek nikad nije usjedao; odriješite ga i dovedite. ³¹ I ako vas ko upita: zašto drijеšite? ovako mu kažite: ono Gospodu treba. ³² A kad otidoše poslani, nađoše kao što im kaza. ³³ A kad oni drijеšahu magare rekoše im gospodari od njega: zašto drijеšite magare? ³⁴ A oni rekoše: ono Gospodu treba. ³⁵ I dovedoše ga k Isusu,

i baciše haljine svoje na magare, i posadiše Isusa. ³⁶ A kad iđāše, prostirahu haljine svoje po putu. ³⁷ A kad se približi vęā da siđe s gore Maslinske, poēe sve mnoštvo uēenika u radosti hvaliti Boga iza glasa za sva ēudesā što su vidjeli, ³⁸ Govoreāi: blagosloven car koji ide u ime Gospodnje! mir na nebu i slava na visini! ³⁹ I neki fariseji iz naroda rekoše mu: uēitelju! zaprijeti uēenicima svojim. ⁴⁰ I odgovarajuēi reēe im: kažem vam: ako oni uēute, kamenje ēe povikati. ⁴¹ I kad se približi, ugleda grad i zaplaka za njim ⁴² Govoreāi: kad bi i ti znao u ovaj tvoj dan što je za mir tvoj! ali je sad sakriveno od oēiju tvojijeh. ⁴³ Jer ēe doēi dani na tebe, i okružiēe te neprijatelji tvoji opkopima, i opkoliaēe te, i obuzeēe te sa sviju strana; ⁴⁴ I razbiaēe tebe i djecu tvoju u tebi, i neāe ostaviti u tebi kamena na kamenu, zato što nijesi poznao vremena u kojemu si pohođen. ⁴⁵ I ušavši u crkvu stade izgoniti one što prodavahu u njoj i kupovahu, ⁴⁶ Govoreāi im: u pismu stoji: dom moj dom je molitve, a vi naēinite od njega peāinu hajduēku. ⁴⁷ I uēāše svaki dan u crkvi. A glavari sveštenieki i književnici i starješine narodne gledahu da ga pogube. ⁴⁸ I ne nalažahu šta bi mu uēinili; jer sav narod iđāše za njim, i slušahu ga.

20

¹ I kad on u jedan od onijeh dana uēāše narod u crkvi i propovijedaše jevanđelje, dođoše glavari sveštenieki i književnici sa starješinama, ² I rekoše mu govoreāi: kaži nam kakvom vlasti to ēiniš? Ili ko ti je dao vlast tu? ³ A on odgovarajuēi reēe im: i ja ēu vas upitati jednu rijeē, i kažite mi: ⁴ Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi? ⁵ A oni

pomišljahu u sebi govoreāi: ako reēemo s neba, reēi ēe: zašto mu dakle ne vjerovaste? ⁶ Ako li reēemo: od ljudi, sav ēe nas narod pobiti kamenjem; jer svi vjerovahu da Jovan bješe prorok. ⁷ I odgovoriše: ne znamo otkuda. ⁸ A Isus im reēe: ni ja vama neāu kazati kakvom vlasti ovo ēinim. ⁹ A narodu poēe kazivati priēu ovu: jedan ēovjek posadi vinograd, i dade ga vinogradarima pa otide na podugo vremena. ¹⁰ I u vrijeme posla k vinogradarima slugu da mu dadu od roda vinogradskoga; ali vinogradari izbiše ga, i poslaše prazna. ¹¹ I posla opet drugoga slugu; a oni i onoga izbiše i osramotivši poslaše prazna. ¹² I posla opet treēega; a oni i onoga raniše, i istjeraše. ¹³ Onda reēe gospodar od vinograda: šta ēu ēiniti? Da pošljem sina svojega ljubaznoga: ēda se kako zastide kad vide njega. ¹⁴ A vinogradari vidjevši njega mišljahu u sebi govoreāi: ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo da naše bude dostojanje. ¹⁵ I izvedoše ga napolje iz vinograda i ubiše. Šta ēe dakle uēiniti njima gospodar od vinograda? ¹⁶ Doēi ēe i pogubiēe ove vinogradare, i daēe vinograd drugima. A oni što slušahu rekoše: ne dao Bog! ¹⁷ A on pogledavši na njih reēe: šta znaēi dakle ono u pismu: kamen koji odbaciše zidari onaj posta glava od ugla? ¹⁸ Svaki koji padne na taj kamen razbiaēe se; a na koga on padne satriēe ga. ¹⁹ I gledahu glavari sveštenieki i književnici u onaj ēas da dignu ruke na nj; ali se pobojaše naroda, jer razumješe da njima ovu priēu kaza. ²⁰ I pažahu na njega, i poslaše vrebaēe, koji se građahu kao da su pobožni: ne bi li ga uhvatili u rijeēi da ga predadu poglavarima i vlasti sudijnoj. ²¹ I

upitaše ga govoreæi: uèitelju! znamo da pravo govoriš i uèiš, i ne gledaš ko je ko, nego zaista uèiš putu Božijemu: ²² Treba li nam æesaru davati haraè, ili ne? ²³ A on razumjevši njihovo lukavstvo reèe im: šta me kušate? ²⁴ Pokažite mi dinar; èij je na njemu obraz i natpis? A oni odgovarajuæi rekoše: æesarev. ²⁵ A on im reèe: podajte dakle što je æesarevo æesaru, a što je Božije Bogu. ²⁶ I ne mogoše riješi njegove pokuditi pred narodom; i diviše se odgovoru njegovu; i umukoše. ²⁷ A pristupiše neki od sadukeja koji kažu da nema vaskrsenija, i pitahu ga ²⁸ Govoreæi: uèitelju! Mojsije nam napisao: ako kome umre brat koji ima ženu, i umre bez djece, da brat njegov uzme ženu, i da podigne sjeme bratu svojemu. ²⁹ Bijaše sedam braæe, i prvi uze ženu, i umrije bez djece; ³⁰ I uze drugi ženu, i on umrije bez djece; ³¹ I treæi je uze; a tako i svi sedam; i ne ostaviše djece, i pomriješe; ³² A poslije sviju umrije i žena. ³³ O vaskrseniju dakle koga æe od njih biti žena? jer je ona sedmorici bila žena. ³⁴ I odgovarajuæi Isus reèe im: djeca ovoga svijeta žene se i udaju; ³⁵ A koji se udostoje dobiti onaj svijet i vaskrsenije iz mrtvih niti æe se ženiti ni udavati; ³⁶ Jer više ne mogu umrijeti; jer su kao anđeli; i sinovi su Božiji kad su sinovi vaskrsenija. ³⁷ A da mrtvi ustaju, i Mojsije pokaza kod kupine gdje naziva Gospoda Boga Avraamova i Boga Isakova i Boga Jakovljeva. ³⁸ A Bog nije Bog mrtvih nego živijeh; jer su njemu svi živi. ³⁹ A neki od književnika odgovarajuæi rekoše: uèitelju! dobro si kazao. ⁴⁰ I veæ ne smijahu ništa da ga zapitaju. A on im reèe: ⁴¹ Kako govore da je Hristos sin Davi-

dov? ⁴² Kad sam David govori u psaltiru: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, ⁴³ Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima. ⁴⁴ David dakle njega naziva Gospodom; pa kako mu je sin? ⁴⁵ A kad sav narod slušaše, reèe uèenicima svojijem: ⁴⁶ Èuvajte se od književnika, koji hoæe da idu u dugaèkijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, i prvijeh mjesta po zbornicama, i zaèelja na gozbama; ⁴⁷ Koji jedu kuæe udovièke, i lažno se mole Bogu dugo. Oni æe još veæma biti osuđeni.

21

¹ Pogledavši pak gore vidje bogate gdje meæu priloge svoje u haznu Božiju; ² A vidje i jednu siromašnu udovicu koja metaše ondje dvije leptje; ³ I reèe: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju: ⁴ Jer svi ovi metnuše u prilog Bogu od suviška svojega, a ona od sirotinje svoje metnu svu hranu svoju što imaše. ⁵ I kad neki govorahu za crkvu da je ukrašena lijepijem kamenjem i zakladima, reèe: ⁶ Doæi æe dani u koje od svega što vidite neæe ostati ni kamen na kamenu koji se neæe razmetnuti. ⁷ Zapitaše ga pak govoreæi: uèitelju! a kad æe to biti? i kakav je znak kad æe se to dogoditi? ⁸ A on reèe: èuvajte se da vas ne prevare, jer æe mnogi doæi na ime moje govoreæi: ja sam, i vrijeme se približi. Ne idite dakle za njima. ⁹ A kad èujete ratove i bune, ne plašite se; jer to sve treba najprije da bude; ali još nije tada pošljedak. ¹⁰ Tada im reèe: ustaæe narod na narod i carstvo na carstvo; ¹¹ I zemlja æe se tresti vrlo po svijetu, i biæe gladi i pomori i strahote i veliki znaci biæe na nebu. ¹² A

prije svega ovoga metnuæe na vas ruke svoje i goniae vas i predavati u zbornice i u tamnice; vodiæe vas pred careve i kraljeve imena mojega radi. ¹³ A to æe vam se dogoditi za svjedoèanstvo. ¹⁴ Metnite dakle u srca svoja, da se prije ne pripravljate kako æete odgovarati: ¹⁵ Jer æu vam ja dati usta i premudrost kojoj se neæe moæi protiviti ni odgovoriti svi vaši protivnici. ¹⁶ A predavaæe vas i roditelji i braæa i roðaci i prijatelji; i pobiae neke od vas. ¹⁷ I svi æe omrznuti na vas imena mojega radi. ¹⁸ I dlaka s glave vaše neæe poginuti. ¹⁹ Trpljenjem svojijem spasavajte duše svoje. ²⁰ A kad vidite da Jerusolim opkoli vojska onda znajte da se približilo vrijeme da opusti. ²¹ Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore, i koji budu u gradu neka izlaze napolje; i koji su napolju neka ne ulaze u njega: ²² Jer su ovo dani osvete, da se izvrši sve što je napisano. ²³ Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! Jer æe biti velika nevolja na zemlji, i gnjev na ovom narodu. ²⁴ I pašæe od oštrica maèa, i odvešæe se u ropstvo po svijem narodima; i Jerusolim æe gaziti neznabošci dok se ne izvrše vremena neznabožaca. ²⁵ I biæe znaci u suncu i u mjesecu i u zvijezdama; i ljudima na zemlji tuga od smetnje i od huke morske i valova. ²⁶ Ljudi æe umirati od straha i od èekanja onoga što ide na zemlju; jer æe se i sile nebeske pokrenuti. ²⁷ I tada æe ugledati sina èovjeèijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom. ²⁸ A kad se poène ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje; jer se približuje izbavljenje vaše. ²⁹ I kaza im prièu: gledajte na smokvu i na sva drveta; ³⁰ Kad vidite da veæe potjeraju, sami znate da je blizu ljeto. ³¹ Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte

da je blizu carstvo Božije. ³² Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. ³³ Nebo i zemlja proæi æe, a rijeèi moje neæe proæi. ³⁴ Ali se èuvajte da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pijanstvom i brigama ovoga svijeta, i da vam ovaj dan ne dođe iznenada. ³⁵ Jer æe doæi kao zamka na sve koji žive po svoj zemlji. ³⁶ Stražite dakle jednako i molite se Bogu da biste se udostojili uteæi od svega ovoga što æe se zbiti, i stati pred sinom èovjeèijim. ³⁷ I danju uèaše u crkvi, a noæu izlažaše i noæivaše na gori koja se zove Maslinska. ³⁸ I sav narod dolazaše izjutra k njemu u crkvu da ga slušaju.

22

¹ Približavaše se pak praznik prijesnijeh hljebova koji se zove pasha. ² I gledahu glavari sveštenieki i književnici kako bi ga ubili; ali se bojahu naroda. ³ A sotona uðe u Judu, koji se zvaše Iskariot, i koji bješe jedan od dvanaestorice. ⁴ I otišavši govori s glavarima svešteniekijem i sa starješinama kako æe im ga izdati. ⁵ I oni se obradovaše, i ugovoriše da mu daðu novce. ⁶ I on se obreèe, i tražaše zgodna vremena da im ga preda tajno od naroda. ⁷ A dođe dan prijesnijeh hljebova u koji trebaše klati pashu; ⁸ I posla Petra i Jovana rekavši: idite ugotovite nam pashu da jedemo. ⁹ A oni mu rekoše: gdje hoæeš da ugotovimo? ¹⁰ A on im reèe: eto kad uðete u grad, srešæe vas èovjek koji nosi vodu u krèagu; idite za njim u kuæu u koju on uðe, ¹¹ I kažite domaèinu: uèitelj veli: gdje je gostionica gdje æu jesti pashu s uèenicima svojijem? ¹² I on æe vam pokazati veliku sobu prostrtu; ondje ugotovite. ¹³ A oni otidoše i naðoše kao što

im kaza; i ugotoviše pashu. ¹⁴ I kad dođe èas, sjede za trpezu, i dvanaest apostola s njim. ¹⁵ I reèe im: vrlo sam željeo da ovu pashu jedem s vama prije nego postradam; ¹⁶ Jer vam kaŕem da je otsele neæu jesti dok se ne svrši u carstvu Boŕijemu. ¹⁷ I uzevši èašu dade hvalu, i reèe: uzmite je i razdijelite meðu sobom; ¹⁸ Jer vam kaŕem da neæu piti od roda vinogradsakoga dok ne dođe carstvo Boŕije. ¹⁹ I uzevši hljeb dade hvalu, i prelomivši ga dade im govoreæi: ovo je tijelo moje koje se daje za vas; ovo èinite za moj spomen. ²⁰ A tako i èašu po veèeri, govoreæi: ova je èaša novi zavjet mojom krvi koja se za vas proljeva. ²¹ Ali evo ruka izdajnika mojega sa mnom je na trpezi. ²² I sin èovjeèij dakle ide kao što je ureðeno; ali teško èovjeku onome koji ga izdaje! ²³ I oni staše traŕiti meðu sobom koji bi dakle od njih bio koji æe to uèiniti. ²⁴ A posta i prepiranje meðu njima koji bi se drŕao meðu njima da je najveæi. ²⁵ A on im reèe: carevi narodni vladaju narodom, a koji njim upravljaju, zovu se dobrotvori. ²⁶ Ali vi nemojte tako; nego koji je najveæi meðu vama neka bude kao najmanji, i koji je starješina neka bude kao sluga. ²⁷ Jer koji je veæi, koji sjedi za trpezom ili koji sluŕi? Nije li onaj koji sjedi za trpezom? A ja sam meðu vama kao sluga. ²⁸ A vi ste oni koji ste se odrŕali sa mnom u mojijem napastima. ²⁹ I ja ostavljam vama carstvo kao što je otac moj meni ostavio: ³⁰ Da jedete i pijete za trpezom mojom u carstvu mojemu, i da sjedite na prijestolima i sudite nad dvanaest koljena Izrailjevijeh. ³¹ Reèe pak Gospod: Simone! Simone! evo vas ište sotona da bi vas èinio kao pšenicu. ³² A ja se molih za tebe

da tvoja vjera ne prestane; i ti kadgod obrativši se utvrdi braæu svoju. ³³ A on mu reèe: Gospode! s tobom gotov sam i u tamnicu i na smrt iæi. ³⁴ A on reèe: kaŕem ti, Petre! danas neæe zapjevati pijetao dok se tripud ne odreèeš da me poznaješ. ³⁵ I reèe im: kad vas poslah bez kese i bez torbe i bez obuæe, eda vam što nedostade? A oni rekoše: ništa. ³⁶ A on im reèe: ali sad koji ima kesu neka je uzme, tako i torbu; a koji nema neka proda haljinu svoju i kupi noŕ. ³⁷ Jer vam kaŕem da još i ovo treba na meni da se izvrši što stoji u pismu: i meðu zloèince metnuše ga. Jer što je pisano za mene, svršuje se. ³⁸ A oni rekoše: Gospode! evo ovdje dva noŕa. A on im reèe: dosta je. ³⁹ I iziŕavši otide po obièaju na goru Maslinsku; a za njim otidoše uèenici njegovi. ⁴⁰ A kad dođe na mjesto reèe im: molite se Bogu da ne padnete u napast. ⁴¹ I sam otstupi od njih kako se moŕe kamenom dobaciti, i kleknuvši na koljena moljaše se Bogu ⁴² Govoreæi: oèe! kad bi htio da proneseš ovu èašu mimo mene! ali ne moja volja nego tvoja da bude. ⁴³ A anđeo mu se javi s neba, i krijepi ga. ⁴⁴ I buduæi u borenju, moljaše se bolje; znoj pak njegov bijaše kao kaplje krvi koje kapahu na zemlju. ⁴⁵ I ustavši od molitve dođe k uèenicima svojijem, i nađe ih a oni spavaju od ŕalosti, ⁴⁶ I reèe im: što spavate? ustanite, molite se Bogu da ne padnete u napast. ⁴⁷ Dok on pak još govoraše, gle, narod i jedan od dvanaestorice, koji se zvaše Juda, iðaše pred njima, i pristupi k Isusu da ga cjeliva. Jer im ovo bijaše dao znak: koga cjelivam onaj je. ⁴⁸ A Isus mu reèe: Juda! zar cjelivom izdaješ sina èovjeèijega? ⁴⁹ A kad oni što bijahu s njim vidješe šta æe biti, rekoše mu:

Gospode! da bijemo nožem?
⁵⁰ I udari jedan od njih slugu poglavara sveštenikoga, i otišee mu desno uho. ⁵¹ A Isus odgovarajuæi reee: ostavite to. I dohvativši se do uha njegova iscijeli ga. ⁵² A glavarima sveštenikijem i vojvodama crkvenijem i starješinama koji bijahu došli na nj reee Isus: zar kao na hajduka iziđoste s noževima i koljem da me uhvatite? ⁵³ Svaki dan bio sam s vama u crkvi i ne digoste ruku na mene; ali je sad vaš eas i oblast tame. ⁵⁴ A kad ga uhvatiše, odvedoše ga i uvedoše u dvor poglavara sveštenikoga. A Petar iđaaše za njim izdaleka. ⁵⁵ A kad oni naložiše oganj nasred dvora i sjeđahu zajedno, i Petar sjeđaaše među njima. ⁵⁶ Vidjevši ga pak jedna sluškinja gdje sjedi kod ognja, i pogledavši na nj reee: i ovaj bješe s njim. ⁵⁷ A on ga se odreee govoreæi: ženo! ne poznajem ga. ⁵⁸ I malo zatijem vidje ga drugi i reee: i ti si od njih. A Petar reee: eovjeee! nijesam. ⁵⁹ I pošto prođe oko jednoga sahata drugi neko potvrđivaše govoreæi: zaista i ovaj bješe s njim; jer je Galilejac. ⁶⁰ A Petar reee: eovjeee! ne znam šta govoriš. I odmah dok on još govoraše zapjeva pijetao. ⁶¹ I obazrevši se Gospod pogleda na Petra, i Petar se opomenu rijeèi Gospodnje kako mu reee: prije nego pijetao zapjeva odreæi aeš me se triput. ⁶² I izišavši napolje plaka gorko. ⁶³ A ljudi koji držahu Isusa rugahu mu se, i bijahu ga. ⁶⁴ I pokrivši ga bijahu ga po obrazu i pitahu ga govoreæi: proroci ko te udari? ⁶⁵ I druge mnoge hule govorahu na nj. ⁶⁶ I kad svanu, sabraše se starješine narodne i glavari sveštenieki i književnici, i odvedoše ga u svoj sud ⁶⁷ Govoreæi: jesi li ti Hristos? kaži nam. A

on im reee: ako vam i kažem, neæete vjerovati. ⁶⁸ A ako vas i zapitam, neæete mi odgovoriti, niti æete me pustiti. ⁶⁹ Otsele æe sin eovjeei sjediti s desne strane sile Božije. ⁷⁰ Svi pak rekoše: ti li si dakle sin Božij? A on im reee: vi kažete da sam ja. ⁷¹ A oni rekoše: šta nam trebaju više svjedoanstva? jer sami eusmo iz usta njegovijeh.

23

¹ I ustavši njih sve mnoštvo odvedoše ga k Pilatu. ² I poeše ga tužiti govoreæi: ovoga nađosmo da otpađuje narod naš, i zabranjuje davati æesaru danak, i govori da je on Hristos car. ³ A Pilat ga zapita: ti li si car Judejski? A on odgovarajuæi reee mu: ti kažeš. ⁴ A Pilat reee glavarima sveštenikijem i narodu: ja ne nalazim nikakve krivice na ovom eovjeku. ⁵ A oni navaljivahu govoreæi: on buniljude ueæi po svoj Judeji poevši od Galileje dovde. ⁶ A Pilat euvši za Galileju zapita: zar je on Galilejac? ⁷ I razumjevši da je iz podruèja Irodova posla ga Irodu, koji također bijaše u Jerusalemu onijeh dana. ⁸ A Irod vidjevši Isusa bi mu vrlo milo; jer je odavno željeo da ga vidi, jer je mnogo slušao za njega, i nadaše se da æe vidjeti od njega kako eudo. ⁹ I pita ga mnogo koje za što; ali mu on ništa ne odgovori. ¹⁰ A glavari sveštenieki i književnici stajahu, i jednako tužahu ga. ¹¹ A Irod osramotivši ga sa svojijem vojnicima, i narugavši mu se, obuee mu bijelu haljinu, i posla ga natrag Pilatu. ¹² I u taj se dan pomiriše Pilat i Irod među sobom; jer prije bijahu u zavadi. ¹³ A Pilat sazavši glavare sveštenieke i knezove i narod ¹⁴ Reee im: dovedoste mi ovoga eovjeka kao koji narod otpađuje, i eto ja ga

pred vama ispitah, i ne nalazim na ovom èovjeku nijedne krivice što vi na njega govorite; ¹⁵ A ni Irod, jer sam ga slao k njemu; i eto se ne nalazi ništa da je uèinio što bi zasluživalo smrt. ¹⁶ Daklem da ga izbijem pa da pustim. ¹⁷ A trebaše o svakom prazniku pashe da im pusti po jednoga sužnja. ¹⁸ Ali narod sav povika govoreæi: uzmi ovoga, a pusti nam Varavu; ¹⁹ Koji bijaše baèen u tamnicu za nekakvu bunu uèinjenu u gradu i za krv. ²⁰ A Pilat opet reèe da bi on htio pustiti Isusa. ²¹ A oni vikahu govoreæi: raspni ga, raspni. ²² A on im treæi put reèe: kakvo je dakle on zlo uèinio? ja ništa na njemu ne naðoh što bi zasluživalo smrt; daklem da ga izbijem pa da pustim. ²³ A oni jednako navaljivahu s velikom vikom, i iskahu da se on razapne; i nadvlada vika njihova i glavara sveštenikijeh. ²⁴ I Pilat presudi da bude kao što oni ištu. ²⁵ I pusti onoga što iskahu, koji bješe baèen u tamnicu za bunu i za krv; a Isusa ostavi na njihovu volju. ²⁶ I kad ga povedoše, uhvatiše nekoga Simona Kirinca koji iðaše iz polja, i metnuše na njega krst da nosi za Isusom. ²⁷ A za njim iðaše mnoštvo naroda i žena, koje plakahu i naricahu za njim. ²⁸ A Isus obazrevši se na njih reèe: kæeri Jerusalimske! ne plaèite za mnom, nego plaèite za sobom i za djecom svojom. ²⁹ Jer gle, idu dani u koje æe se reæi: blago nerotkinjama, i utrobama koje ne rodiše, i sisama koje ne dojiše. ³⁰ Tada æe poèeti govoriti gorama: padnite na nas; i bregovima: pokrijte nas. ³¹ Jer kad se ovako radi od sirova drveta, šta æe biti od suha? ³² Voðahu pak i druga dva zloèinca da pogube s njim. ³³ I kad doðoše na mjesto koje se zvaše koštarnica, ondje razapeše

njega i zloèince, jednoga s desne strane a drugoga s lijeve. ³⁴ A Isus govoraše: oèe! oprostí im; jer ne znadu šta èine. A dijeleæi njegove haljine bacahu kocke. ³⁵ I narod stajaše te gledaše, a i knezovi s njima rugahu mu se govoreæi: drugima pomože, neka pomože i sebi, ako je on Hristos, izbranik Božij. ³⁶ A i vojnici mu se rugahu, i pristupahu k njemu i davahu mu ocat, ³⁷ I govorahu: ako si ti car Judejski pomozi sam sebi. ³⁸ A bijaše nad njim i natpis napisan slovima Grèkijem i Latinskijem i Jevrejskijem: ovo je car Judejski. ³⁹ A jedan od obješenijeh zloèinaca huljaše na njega govoreæi: ako si ti Hristos pomozi sebi i nama. ⁴⁰ A drugi odgovarajuæi šutkaše ga i govoraše: zar se ti ne bojiš Boga, kad si i sam osuðen tako? ⁴¹ I mi smo još pravedno osuðeni; jer primamo po svojijem djelima kao što smo zaslužili; ali on nikakva zla nije uèinio. ⁴² I reèe Isusu: opomeni me se, Gospode! kad doðeš u carstvo svoje. ⁴³ I reèe mu Isus: zaista ti kažem: danas æeš biti sa mnom u raj. ⁴⁴ A bijaše oko šestoga sahata, i tama bi po svoj zemlji do sahata devetoga. ⁴⁵ I pomrèa sunce, i zavjes crkveni razdrije se napola. ⁴⁶ I povikavši Isus iza glasa reèe: oèe! u ruke tvoje predajem duh svoj. I rekavši ovo izdahnu. ⁴⁷ A kad vidje kapetan šta bi, stade hvaliti Boga govoreæi: zaista ovaj èovjek bješe pravednik. ⁴⁸ I sav narod koji se bijaše skupio da gleda ovo, kad vidje šta biva, vrati se bijuæi se u prsi svoje. ⁴⁹ A svi njegovi znanci stajahu izdaleka, i žene koje bijahu išle za njim iz Galileje, i gledahu ovo. ⁵⁰ I gle, èovjek, po imenu Josif, savjetnik, èovjek dobar i pravedan, ⁵¹ On ne bijaše pristao na njihov savjet i

na posao) iz Arimateje grada Judejskoga, koji i sam èekaše carstva Božijega, ⁵² On pristupivši k Pilatu zaiska tijelo Isusovo. ⁵³ I skide ga, i obavi platnu, i metnu ga u grob isjeèen, u kome niko ne bijaše nikad metnut. ⁵⁴ I dan bijaše petak, i subota osvitaše. ⁵⁵ A žene koje bijahu došle s Isusom iz Galileje, idoše za Josifom, i vidješe grob i kako se tijelo metnu. ⁵⁶ Vrativši se pak pripraviše mirise i miro; i u subotu dakle ostaše na miru po zakonu.

24

¹ A u prvi dan nedjeljni dođoše vrlo rano na grob, i donesoše mirise što pripraviše, i neke druge žene s njima; ² Ali nađoše kamen odvaljen od groba. ³ I ušavši ne nađoše tijela Gospoda Isusa. ⁴ I kad se one èuđahu tome, gle, dva èovjeka staše pred njima u sjajnijem haljinama; ⁵ A kad se one uplašiše i oboriše lica k zemlji, rekoše im: što tražite živoga među mrtvima? ⁶ Nije ovdje; nego ustade; opomenite se kako vam kaza kad bješe još u Galileji, ⁷ Govoreæi da sin èovjeèij treba da se preda u ruke ljudi grješnika i da se razapne i treæi dan da ustane. ⁸ I opomenuše se rijeèi njegovijeh. ⁹ I vrativši se od groba javiše sve ovo jedanaestorici i svima ostalijem. ¹⁰ A to bijaše Magdalina Marija i Jovana i Marija Jakovljeva i ostale s njima koje kazaše ovo apostolima. ¹¹ I njima se uèiniše njihove rijeèi kao laž, i ne vjerovaše im. ¹² A Petar ustavši otrèa ka grobu, i natkuèivši se vidje same haljine gdje leže, i otide èudeæi se u sebi šta bi. ¹³ I gle, dvojica od njih iđahu u onaj dan u selo koje bijaše daleko od Jerusalima šeset potkališta i zvaše se Emaus. ¹⁴ A oni govorašu meðu sobom o svima

ovijem događajima. ¹⁵ I kad se oni razgovarahu i zapitivahu jedan drugoga, i Isus približi se, i iđaše s njima. ¹⁶ A oèi im se držahu da ga ne poznaše. ¹⁷ A on im reèe: kakav je to razgovor koji imate meðu sobom iduæi, i što ste neveseli? ¹⁸ A jedan po imenu Kleopa, odgovarajuæi reèe mu: zar si ti jedan od crkvara u Jerusalmu koji nijesi èuo šta je u njemu bilo ovijeh dana? ¹⁹ I reèe im: šta? A oni mu rekoše: za Isusa Nazareæanina, koji bješe prorok, silan u djelu i u rijeèi pred Bogom i pred svijem narodom; ²⁰ Kako ga predadoše glavari sveštenieki i knezovi naši te se osudi na smrt, i razapeše ga? ²¹ A mi se nadasmo da je on onaj koji æe izbaviti Izrailja; ali svrh svega toga ovo je danas treæi dan kako to bi. ²² A uplašiše nas i žene neke od našijeh koje su bile rano na grobu, ²³ I ne našavši tijela njegova dođoše govoreæi da su im se anđeli javili koji su kazali da je on živ. ²⁴ I idoše jedni od našijeh na grob, i nađoše tako kao što i žene kazaše, ali njega ne vidješe. ²⁵ I on im reèe: o bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega što govoriše proroci! ²⁶ Nije li to trebalo da Hristos pretrpi i da uđe u slavu svoju? ²⁷ I poèevši od Mojsija i od sviju proroka kazivaše im što je za njega u svemu pismu. ²⁸ I približiše se k selu u koje iđahu, i on èinjaše se da hoæe dalje da ide. ²⁹ I oni ga ustavljašu govoreæi: ostani s nama, jer je dan nagao, i blizu je noæ. I uđe s njima da noæi. ³⁰ I kad sjeðaše s njima za trpezom, uze hljeb i blagoslovivši prelomi ga i dade im. ³¹ Tada se njima otvoriše oèi i poznaše ga. I njega nestade. ³² I oni govorašu jedan drugome: ne goraše li naše srce u nama kad nam govoraše putem i kad

nam kazivaše pismo? ³³ I ustavši onaj èas, vratiše se u Jerusolim, i nađoše u skupu jedanaesticu i koji bijahu s njima, ³⁴ Koji govoraahu: zaista ustade Gospod, i javi se Simonu. ³⁵ I oni kazaše što bi na putu, i kako ga poznaše kad prelomi hljeb. ³⁶ A kad oni ovo govoraahu, i sam Isus stade među njima, i reèe im: mir vam. ³⁷ A oni se uplašiše, i poplašeni buduæi, mišljahu da vide duha. ³⁸ I reèe im: šta se plašite? I zašto takove misli ulaze u srca vaša? ³⁹ Vidite ruke moje i noge moje: ja sam glavom; opipajte me i vidite; jer duh tijela i kostiju nema kao što vidite da ja imam. ⁴⁰ I ovo rekavši pokaza im ruke i noge. ⁴¹ A dok oni još ne vjerovahu od radosti i èuđahu se reèe im: imate li ovdje što za jelo? ⁴² A oni mu daše komad ribe peèene, i meda u satu. ⁴³ I uzevši izjede pred njima. ⁴⁴ I reèe im: ovo su rijeçi koje sam vam govorio još dok sam bio s vama, da sve treba da se svrši što je za mene napisano u zakonu Mojsijevu i u prorocima i u psalmima. ⁴⁵ Tada im otvori um da razumiju pismo. ⁴⁶ I reèe im: tako je pisano, i tako je trebalo da Hristos postrada i da ustane iz mrtvih treæi dan; ⁴⁷ I da se propovijeda pokajanje u ime njegovo i oproštenje grijeha po svijem narodima poèevši od Jerusalima. ⁴⁸ A vi ste svjedoci ovome. ⁴⁹ I gle, ja æu poslati obeæanje oca svojega na vas; a vi sjedite u gradu Jerusalimskome dok se ne obuèete u silu s visine. ⁵⁰ I izvede ih napolje do Vitanije, i podignuvši ruke svoje blagoslovi ih. ⁵¹ I kad ih blagosiljaše, otstupi od njih, i uznošaše se na nebo. ⁵² I oni mu se pokloniše, i vratiše se u Jerusolim s velikom radošæu. ⁵³ I bijahu jednako u crkvi hvaleæi i blagosiljajuæi Boga. Amin.

Jevanđelje po Jovanu

¹ U početku bješe rijeè, i rijeè bješe u Boga, i Bog bješe rijeè. ² Ona bješe u početku u Boga. ³ Sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo. ⁴ U njoj bješe život, i život bješe vidjelo ljudima. ⁵ I vidjelo se svijetli u tami, i tama ga ne obuže. ⁶ Posla Bog èovjeka po imenu Jovana. ⁷ Ovaj dođe za svjedoèanstvo da svjedoèi za vidjelo da svi vjeruju kroza nj. ⁸ On ne bješe vidjelo, nego da svjedoèi za vidjelo. ⁹ Bješe vidjelo istinito koje obasjava svakoga èovjeka koji dolazi na svijet. ¹⁰ Na svijetu bješe, i svijet kroza nj posta, i svijet ga ne pozna. ¹¹ K svojim dođe, i svoji ga ne primiše. ¹² A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božiji, koji vjeruju u ime njegovo, ¹³ Koji se ne rodiše od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga. ¹⁴ I rijeè postade tijelo i useli se u nas puno blagodat i istine; i vidjesmo slavu njegovu, slavu, kao jednorodnoga od oca. ¹⁵ Jovan svjedoèi za njega i vièe govoreæi: ovaj bješe za koga rekoh: koji za mnom ide preda mnom postade, jer prije mene bješe. ¹⁶ I od punosti njegove mi svi uzesmo blagodat za blagodaèu. ¹⁷ Jer se zakon dade preko Mojsija, a blagodat i istina postade od Isusa Hrista. ¹⁸ Boga niko nije vidio nikad: jednorodni sin koji je u naruèju oèinom, on ga javi. ¹⁹ I ovo je svjedoèanstvo Jovanovo kad poslaše Jevreji iz Jerusalima sveštenike i Levite da ga zapitaju: ko si ti? ²⁰ I on prizna, i ne zataja, i prizna: ja nijesam Hristos. ²¹ I

zapitaše ga: ko si dakle? Jesi li Ilija? I reèe: nijesam. Jesi li prorok? I odgovori: nijesam. ²² A oni mu rekoše: ko si? da možemo kazati onima što su nas poslali: šta kažeš za sebe? ²³ Reèe: ja sam glas onoga što vièe u pustinji: poravnite put Gospodnji; kao što kaza Isaija prorok. ²⁴ I bijahu poslanici od fariseja, ²⁵ I zapitaše ga govoreæi mu: zašto dakle kršæavaš kad ti nijesi Hristos ni Ilija ni prorok? ²⁶ Odgovori im Jovan govoreæi: ja kršæavam vodom, a meðu vama stoji koga vi ne znate. ²⁷ On je onaj što æe doæi za mnom, koji bješe preda mnom; kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na obuæi njegovoj. ²⁸ Ovo bi u Vitavari preko Jordana gdje Jovan kršæavaše. ²⁹ A sjutradan vidje Jovan Isusa gdje ide k njemu, i reèe: gle, jagnje Božije koje uze na se grijehe svijeta. ³⁰ Ovo je onaj za koga ja rekoh: za mnom ide èovjek koji preda mnom postade, jer prije mene bješe. ³¹ I ja ga ne znadoh: nego da se javi Izrailju zato ja dođoh da krstim vodom. ³² I svjedoèi Jovan govoreæi: vidjeh Duha gdje silazi s neba kao golub i stade na njemu. ³³ I ja ga ne znadoh; nego onaj koji me posla da krstim vodom on mi reèe: na koga vidiš da silazi Duh i stoji na njemu to je onaj koji æe krstiti Duhom svetijem. ³⁴ I ja vidjeh i zasvjedoèih da je ovaj sin Božij. ³⁵ A sjutradan opet stajaše Jovan i dvojica od uèenika njegovijeh, ³⁶ I vidjevši Isusa gdje ide, reèe: gle, jagnje Božije. ³⁷ I èuše ga oba uèenika kad govoraše, i otidoše za Isusom. ³⁸ A Isus obazrevši se i vidjevši ih gdje idu za njim, reèe im: šta æete? A oni mu rekoše: Ravi! koje znaèi: uèitelju) gdje stojiš? ³⁹ I reèe im: dođite i vidite. I otidoše, i vidješe gdje stajaše; i ostaše u njega onaj dan. A bijaše

oko devetoga sahata. ⁴⁰ A jedan od dvojice koji èuše od Jovana i iðahu za njim bijaše Andrija brat Simona Petra; ⁴¹ On nađe najprije brata svojega Simona, i reèe mu: mi naðosmo Mesiju, koje znaèi Hristos. ⁴² I dovede ga k Isusu. A Isus pogledavši na nj reèe: ti si Simon, sin Jonin; ti æeš se zvati Kifa, koje znaèi Petar. ⁴³ A sjutradan namisli iziæi u Galileju, i nađe Filipa, i reèe mu: hajde za mnom. ⁴⁴ A Filip bješe iz Vitsaide iz grada Andrijna i Petrova. ⁴⁵ Filip nađe Natanaila, i reèe mu: za koga Mojsije u zakonu pisa i proroci, naðosmo ga, Isusa sina Josifova iz Nazareta. ⁴⁶ I reèe mu Natanailo: iz Nazareta može li biti što dobro? Reèe mu Filip: doði i vidi. ⁴⁷ A Isus vidjevši Natanaila gdje ide k njemu reèe za njega: evo pravoga Izrailjca u kome nema lukavstva. ⁴⁸ Reèe mu Natanailo: kako me poznaješ? Odgovori Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad bijaše pod smokvom. ⁴⁹ Odgovori Natanailo i reèe mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. ⁵⁰ Odgovori Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smokvom zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. ⁵¹ I reèe mu: zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu èovjeèijemu.

2

¹ I u treæi dan bi svadba u Kani Galilejskoj, i ondje bješe mati Isusova. ² A pozvan bješe i Isus i uèenici njegovi na svadbu. ³ I kad nesta vina, reèe mati Isusova njemu: nemaju vina. ⁴ Isus joj reèe: što je meni do tebe ženo? Još nije došao moj èas. ⁵ Reèe mati njegova slugama: što god vam reèe uèinite. ⁶ A ondje bijaše šest vodenijeh sudova od kamena,

postavljenijeh po obiæaju Jevrejskoga èišæenja, koji uzimahu po dva ili po tri vedra. ⁷ Reèe im Isus: napunite sudove vode. I napuniše ih do vrha. ⁸ I reèe im: zahvatite sad i nosite kumu. I odnesoše. ⁹ A kad okusi kum od vina koje je postalo od vode, i ne znadijaše otkuda je a sluge znadijahu koje su zahvatile vodu zovnu kum ženika, ¹⁰ I reèe mu: svaki èovjek najprije dobro vino iznosi, a kad se opiju onda rðavije; a ti si èuvao dobro vino doslije. ¹¹ Ovo uèini Isus poèetak èudesima u Kani Galilejskoj, i pokaza slavu svoju; i uèenici njegovi vjerovali su ga. ¹² Potom siđe u Kapernaum, on i mati njegova, i braæa njegova, i uèenici njegovi, i ondje stajaše ne mnogo dana. ¹³ I blizu bješe pasha Jevrejska, i iziđe Isus u Jerusalem. ¹⁴ I nađe u crkvi gdje sjede oni što prodavahu volove i ovce i golubove, i koji novce mijenjahu. ¹⁵ I naèinivši biè od uzica, izгна sve iz crkve, i ovce i volove; i mjenjaèima prosu novce i stolove ispremeta; ¹⁶ I reèe onima što prodavahu golubove: nosite to odavde, i ne èinite od doma oca mojega doma trgovaèkoga. ¹⁷ A uèenici se njegovi opomenuše da u pismu stoji: revnost za kuæu tvoju izjede me. ¹⁸ A Jevreji odgovarajuæi rekoše mu: kakav nam znak pokazuješ, da to možeš èiniti? ¹⁹ Isus odgovori i reèe im: razvalite ovu crkvu, i za tri dana æu je podignuti. ²⁰ A Jevreji rekoše: èetrdeset i šest godina građena je ova crkva, i ti za tri dana da je podigneš? ²¹ A on govoraše za crkvu tijela svojega. ²² A kad usta iz mrtvih, opomenuše se uèenici njegovi da ovo govoraše, i vjerovali su pismu i rijeèi koju reèe Isus. ²³ A kad bješe u Jerusalmu na praznik pashe, mnogi vjerovali su u ime njegovo, videæi èudesa njegova koja

èinjaše. ²⁴ Ali Isus ne povjeravaše im sebe; jer ih sve znadijaše, ²⁵ I ne trebaše mu da ko svjedoèi za èovjeka; jer sam znadijaše šta bješe u èovjeku.

3

¹ Bijaše pak èovjek meðu farisejima, po imenu Nikodim, knez Jevrejski. ² Ovaj dođe k Isusu noæu i reèe mu: Ravi! znamo da si ti uèitelj od Boga došao; jer niko ne može èudesa ovijeh èiniti koja ti èiniš ako nije Bog s njim. ³ Odgovori Isus i reèe mu: zaista, zaista ti kažem: ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti carstva Božijega. ⁴ Reèe Nikodim njemu: kako se može èovjek roditi kad je star? eda li može po drugi put uæi u utrobu matere svoje i roditi se? ⁵ Odgovori Isus: zaista, zaista ti kažem: ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može uæi u carstvo Božije. ⁶ Što je rođeno od tijela, tijelo je; a što je rođeno od Duha, duh je. ⁷ Ne èudi se što ti rekoh: valja vam se nanovo roditi. ⁸ Duh diše gdje hoæe, i glas njegov èuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide; tako je svaki èovjek koji je rođen od Duha. ⁹ Odgovori Nikodim i reèe mu: kako može to biti? ¹⁰ Isus odgovori i reèe mu: ti si uèitelj Izrailjev, i to li ne znaš? ¹¹ Zaista, zaista ti kažem da mi govorimo što znamo, i svjedoèimo što vidjesmo, i svjedoèanstva našega ne primete. ¹² Kad vam kazah zemaljsko pa ne vjerujete, kako æete vjerovati ako vam kažem nebesko? ¹³ I niko se ne pope na nebo osim koji siđe s neba, sin èovjeèij koji je na nebu. ¹⁴ I kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin èovjeèij da se podigne, ¹⁵ Da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vjeèni: ¹⁶ Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan

koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vjeèni. ¹⁷ Jer Bog ne posla sina svojega na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spase kroza nj. ¹⁸ Koji njega vjeruje ne sudi mu se, a koji ne vjeruje veæ je osuđen, jer ne vjerova u ime jedinorodnoga sina Božijega. ¹⁹ A sud je ovaj što vidjelo dođe na svijet, i ljudima omilje veæma tama negoli vidjelo; jer njihova djela bijahu zla. ²⁰ Jer svaki koji zlo èini mrzi na vidjelo i ne ide k vidjelu da ne pokaraju djela njegovijeh, jer su zla. ²¹ A ko istinu èini ide k vidjelu, da se vide djela njegova, jer su u Bogu uèinjena. ²² A potom dođe Isus i uèenici njegovi u Judejsku zemlju, i ondje življaše s njima i kršæavaše. ²³ A Jovan kršæavaše u Enonu blizu Salima, jer ondje bješe mnogo vode; i dolazahu te ih kršæavaše. ²⁴ Jer još ne bijaše Jovan baèen u tamnicu. ²⁵ Tada postade raspra meðu uèenicima Jovanovijem i Jevrejima oko èišæenja. ²⁶ I dođoše k Jovanu i rekoše mu: Ravi! onaj što bješe s tobom preko Jordana, za koga si ti svjedoèio, evo on kršæava, i svi idu k njemu. ²⁷ Jovan odgovori i reèe: ne može èovjek ništa primati ako mu ne bude dano s neba. ²⁸ Vi sami meni svjedoèite da rekoh: ja nijesam Hristos, nego sam poslan pred njim. ²⁹ Ko ima nevjestu ženik je, a prijatelj ženikov stoji i sluša ga, i radošæu raduje se glasu ženikovu. Ova dakle radost moja ispuni se. ³⁰ Onaj treba da raste, a ja da se umaljujem. ³¹ Koji odozgo dolazi nad svima je; koji je sa zemlje od zemlje je, i govori od zemlje; koji dolazi s neba nad svima je. ³² I što vidje i èu ono svjedoèi; i svjedoèanstva njegova niko ne prima. ³³ Koji primi njegovo svjedoèanstvo, potvrdi da je Bog istinit. ³⁴ Jer koga Bog posla,

onaj rijeèi Božije govori: jer Bog Duha ne daje na mjeru. ³⁵ Jer otac ljubi sina, i sve daje u ruke njegove. ³⁶ Ko vjeruje sina, ima život vjeèni; a ko ne vjeruje sina, neæe vidjeti života, nego gnjev Božij ostaje na njemu.

4

¹ Kad razumje dakle Gospod da su èuli fariseji da Isus više uèenika dobija i kršæava nego Jovan ² Isus pak sam ne kršæavaše nego uèenici njegovi ³ Ostavi Judeju, i otide opet u Galileju. ⁴ A valjalo mu je prœi kroz Samariju. ⁵ Tako doæe u grad Samarijski koji se zove Sihar, blizu sela koje daje Jakov Josifu sinu svojemu. ⁶ A ondje bijaše izvor Jakovljevi; i Isus umoran od puta sjedaše na izvoru; a bješe oko šestoga sahata. ⁷ Doæe žena Samarjanka da zahvati vode; reèe joj Isus: daj mi da pijem. ⁸ Jer uèenici njegovi bijahu otišli u grad da kupe jela.) ⁹ Reèe mu žena Samarjanka: kako ti, Jevrejin buduæi, možeš iskati od mene žene Samarjanke da piješ? Jer se Jevreji ne miješaju sa Samarjanima. ¹⁰ Odgovori Isus i reèe joj: da ti znaš dar Božij, i ko je taj koji ti govori: daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i dao bi ti vodu živu. ¹¹ Reèe mu žena: Gospode! ni zahvatiti nemaš èim, a studenac je dubok; odakle æeš dakle uzeti vodu živu? ¹² Eda li si ti veæi od našega oca Jakova, koji nam daje ovaj studenac, i on iz njega pijaše i sinovi njegovi i stoka njegova? ¹³ Odgovori Isus i reèe joj: svaki koji pije od ove vode opet æe ožednjeti; ¹⁴ A koji pije od vode koju æu mu ja dati neæe ožednjeti do vijeka; nego voda što æu mu ja dati biæe u njemu izvor vode koja teèe u život vjeèni. ¹⁵ Reèe mu žena: Gospode! daj mi te vode da ne žednim niti da dolazim ovamo na vodu. ¹⁶ Reèe

joj Isus: idi zovni muža svojega, i doði ovamo. ¹⁷ Odgovori žena i reèe mu: nemam muža. Reèe joj Isus: dobro si kazala: nemam muža; ¹⁸ Jer si pet muževa imala, i sad koga imaš nije ti muž; to si pravo kazala. ¹⁹ Reèe mu žena: Gospode! vidim da si ti prorok. ²⁰ Oci naši moliše se Bogu na ovoj gori, a vi kažete da je u Jerusalimu mjesto gdje se treba moliti. ²¹ Reèe joj Isus: ženo! vjeruj mi da ide vrijeme kad se neæete moliti ocu ni na ovoj gori ni u Jerusalimu. ²² Vi ne znate èemu se molite; a mi znamo èemu se molimo: jer je spasenije od Jevreja. ²³ Ali ide vrijeme, i veæ je nastalo, kad æe se pravi bogomoljci moliti ocu duhom i istinom, jer otac hoæe takovijeh bogomoljaca. ²⁴ Bog je duh; i koji mu se mole, duhom i istinom treba da se mole. ²⁵ Reèe mu žena: znam da æe doæi Mesija koji se zove Hristos, kad on doæe kazaæe nam sve. ²⁶ Reèe joj Isus: ja sam koji s tobom govorim. ²⁷ I tada doðoše uèenici njegovi, i èuðahu se gdje govoraše sa ženom; ali nijedan ne reèe: šta hoæeš? ili šta govoriš s njom? ²⁸ A žena ostavi sudove svoje i otide u grad i reèe ljudima: ²⁹ Hodite da vidite èovjeka koji mi kaza sve što sam uèinila: da nije to Hristos? ³⁰ Iziðoše dakle iz grada i poðoše k njemu. ³¹ A uèenici njegovi moljahu ga meðu tijem govoreæi: Ravi! jedi. ³² A on im reèe: ja imam jelo da jedem za koje vi ne znate. ³³ Tada uèenici govorahu meðu sobom: veæ ako mu ko donese da jede? ³⁴ A on im reèe: jelo je moje da izvršim volju onoga koji me je poslao, i da svršim njegov posao. ³⁵ Ne kažete li vi da su još èetiri mjeseca pa æe žetva prispjeti? Eto, velim vam: podignite oèi svoje i vidite njive kako su veæ žute za žetvu. ³⁶ I koji žnje prima platu, i sabira

rod za život vjeèni, da se raduju zajedno i koji sije i koji žnje; ³⁷ Jer je u tom istinita besjeda da je drugi koji sije a drugi koji žnje. ³⁸ Ja vas poslah da žnjete gdje se vi ne trudiste; drugi se trudiše, a vi u posao njihov uđoste. ³⁹ I iz grada onoga mnogi od Samarjana vjerovali su ga za besjedu žene koja svjedočala je: kaza mi sve što sam učinila. ⁴⁰ Kad dođoše dakle Samarjani k njemu, moljahu ga da bi ostao kod njih; i ondje osta dva dana. ⁴¹ I mnogo ih više vjerovali su za njegovu besjedu. ⁴² A ženi govoraše: sad ne vjerujemo više za tvoju besjedu, jer sami čujemo i poznašmo da je ovaj zaista spas svijetu, Hristos. ⁴³ A poslije dva dana iziđe odande, i otiđe u Galileju: ⁴⁴ Jer sam Isus svjedočala da prorok na svojoj postojbini nema časti. ⁴⁵ A kad dođe u Galileju, primili su ga Galilejci koji bijahu vidjeli sve što učinili u Jerusalemu na praznik; jer i oni idoše na praznik. ⁴⁶ Dođe pak Isus opet u Kanu Galilejsku, gdje pretvori vodu u vino. I bješe neki carev čovjek kojega sin bolovao u Kapernaumu. ⁴⁷ Ovaj čuvši da Isus dođe iz Judeje u Galileju, dođe k njemu i moljaše ga da siđe i da mu iscijeli sina; jer bijaše na smrti. ⁴⁸ I reče mu Isus: ako ne vidite znaka i čudesna, ne vjerujete. ⁴⁹ Reče mu carev čovjek: Gospode! siđi dok nije umrlo dijete moje. ⁵⁰ Reče mu Isus: idi, sin je tvoj zdrav. I vjerovali su čovjek riječi koju mu reče Isus, i pođe. ⁵¹ I odmah kad on silažao, gle, sretno ga sluga njegove i javiše mu govoreći: sin je tvoj zdrav. ⁵² Tada pitaše za sahat u koji mu lakše bi; i kazaše mu: juče u sedmom sahatu pusti ga groznica. ⁵³ Tada razumje otac da bješe onaj sahat u koji mu reče Isus: sin je tvoj zdrav. I vjerovali su

i svi čuli njegovu. ⁵⁴ Ovo opet drugo čudo učinili su Isus kad dođe iz Judeje u Galileju.

5

¹ A potom bješe praznik Jevrejski, i iziđe Isus u Jerusalemu. ² U Jerusalemu pak kod Ovećkih vrata ima banja, koja se zove Jevrejski Vitezda, i oko nje pet pokrivenijeh trijemova, ³ U kojima ležao je mnoštvo bolesnika, slijepijeh, hromijeh, suhijeh, koji čekahu da se zaljubi voda; ⁴ Jer anđeo Gospodnji silažao je u određeno vrijeme u banju i mućao vodu; i koji najprije ulazao je pošto se zamuti voda, ozdravljao je, makar kakva bolest da je na njemu. ⁵ A ondje bijaše jedan čovjek koji trideset i osam godina bješe bolestan. ⁶ Kad vidje Isus ovoga gdje leži, i razumje da je već odavno bolestan, reče mu: hoćeš li da budeš zdrav? ⁷ Odgovori mu bolesni: da, Gospode; ali nemam čovjeka da me spusti u banju kad se zamuti voda; a dok ja dođem drugi siđe prije mene. ⁸ Reče mu Isus: ustani, uzmi odar svoj i hodi. ⁹ I odmah ozdravi čovjek, i uzevši odar svoj hoćao. A taj dan bješe subota. ¹⁰ Tada govoraše Jevreji onome što ozdravi: danas je subota i ne valja ti odra nositi. ¹¹ A on im odgovori: koji me iscijeli on mi reče: uzmi odar svoj i hodi. ¹² A oni ga zapitaše: ko je taj čovjek koji ti reče: uzmi odar svoj i hodi? ¹³ A iscijeljeni ne znadjaše ko je; jer se Isus ukloni, jer ljudstva mnogo bješe na mjestu. ¹⁴ A potom ga našao Isus u crkvi i reče mu: eto si zdrav, više ne griješ, da ti ne bude gore. ¹⁵ A čovjek otiđe i kaza Jevrejima da je ono Isus koji ga iscijeli. ¹⁶ I zato gonjahu Jevreji Isusa, i gledahu da ga ubiju, jer činjavaše to u subotu. ¹⁷ A Isus

im odgovaraše: otac moj doslije èini, i ja èinim. ¹⁸ I zato još više gledahu Jevreji da ga ubiju što ne samo kvaraše sabotu nego i ocem svojijem nazivaše Boga i građaše se jednak Bogu. ¹⁹ A Isus odgovarajuæi reèe im: zaista, zaista vam kaæem: sin ne moæe ništa èiniti sam od sebe nego što vidi da otac èini; jer što on èini ono i sin èini onako; ²⁰ Jer otac sina ljubi, i sve mu pokazuje što sam èini; i pokazaae mu veæa djela od ovijeh da se vi èudite. ²¹ Jer kako što otac podiæe mrtve i oæivljuje, tako i sin koje moæe oæivljuje. ²² Jer otac ne sudi nikome, nego sav sud daje sinu, ²³ Da svi poætuju sina kao što oca poætuju. Ko ne poætuje sina ne poætuje oca koji ga je poslao. ²⁴ Zaista, zaista vam kaæem: ko moju rijeè sluša i vjeruje onome koji je mene poslao, ima æivot vjeèni, i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u æivot. ²⁵ Zaista, zaista vam kaæem: ide èas, i veæ je nastao, kad æe mrtvi èuti glas sina Boæijega, i èuvši oæivljati. ²⁶ Jer kako što otac ima æivot u sebi, tako daje i sinu da ima æivot u sebi; ²⁷ I daje mu vlast da i sud èini, jer je sin èovjeèij. ²⁸ Ne divite se ovome, jer ide èas u koji æe svi koji su u grobovima èuti glas sina Boæijega, ²⁹ I iziæi æe koji su èinili dobro u vaskrsenije æivota, a koji su èinili zlo u vaskrsenije suda. ³⁰ Ja ne mogu ništa èiniti sam od sebe; kako èujem onako sudim, i sud je moj pravedan; jer ne traæim volje svoje nego volju oca koji me je poslao. ³¹ Ako ja svjedoèim za sebe, svjedoèanstvo moje nije istinito. ³² Ima drugi koji svjedoèi za mene; i znam da je istinito svjedoèanstvo što svjedoèi za mene. ³³ Vi poslaste k Jovanu, i posvjedoèi vam za istinu; ³⁴ A

ja ne primam svjedoèanstva od èovjeka, nego ovo govorim da se vi spasete. ³⁵ On bješe vidjelo koje goraše i svijetljaše, a vi se htjeste malo vremena radovati njegovu svijetljenju. ³⁶ Ali ja imam svjedoèanstvo veæe od Jovanova; jer poslovi koje mi daje otac da ih svršim, ovi poslovi koje ja radim svjedoèe za mene da me otac posla. ³⁷ I otac koji me posla sam svjedoèi za mene. Ni glasa njegova kad èuste ni lica njegova vidjeste. ³⁸ I rijeèi njegove nemate u sebi da stoji; jer vi ne vjerujete onome koga on posla. ³⁹ Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima æivot vjeèni; i ona svjedoèe za mene. ⁴⁰ I neæete da doæete k meni da imate æivot. ⁴¹ Ja ne primam slave od ljudi. ⁴² Nego vas poznajem da ljubavi Boæije nemate u sebi. ⁴³ Ja doðoh u ime oca svojega i ne primam me; ako drugi doðe u ime svoje, njega æete primiti. ⁴⁴ Kako vi moæete vjerovati kad primam slavu jedan od drugoga, a slave koja je od jedinoga Boga ne traæite? ⁴⁵ Ne mislite da æu vas tuæiti ocu; ima koji vas tuæi, Mojsije, u koga se vi uzdate. ⁴⁶ Jer da ste vjerovali Mojsiju tako biste vjerovali i meni; jer on pisa za mene. ⁴⁷ A kad njegovijem pismima ne vjerujete kako æete vjerovati mojim rijeèima?

6

¹ Potom otide Isus preko mora Galilejskoga kod Tiverijade. ² I za njim iðaše mnoštvo naroda, jer viðahu èudesa njegova koja èinjaše na bolesnicima. ³ A Isus iziðe na goru, i ondje sjeðaše s uèenicima svojijem. ⁴ A bijaše blizu pasha praznik Jevrejski. ⁵ Podignuvši dakle Isus oèi, i vidjevši da mnoštvo naroda ide k njemu, reèe Filipu: gdje æemo kupiti hljeba da ovi jedu?

6 A ovo govoraše kušajuæi ga, jer sam znadijaše šta æe èiniti. 7 Odgovori mu Filip: dvjesta groša hljeba nije dosta da svakome od njih po malo dopadne. 8 Reèe mu jedan od uèenika njegovijeh, Andrija, brat Simona Petra: 9 Ovdje ima jedno momèe koje ima pet hljebova jeèmenijeh i dvije ribe; ali šta je to na toliki svijet! 10 A Isus reèe: posadite ljude. A bješe trave mnogo na onome mjestu. Posadi se dakle ljudi na broj oko pet hiljada. 11 A Isus uzevši one hljebove, i davši hvalu, dade uèenicima, a uèenici onima koji bijahu posaðeni; tako i od riba koliko htješe. 12 I kad se nasitiše, reèe uèenicima svojijem: skupite komade što pretekoše da ništa ne propadne. 13 I skupiše, i napuniše dvanaest kotarica komada od pet hljebova jeèmenijeh što preteèe iza onijeh što su jeli. 14 A ljudi vidjevši èudo koje uèini Isus govorahtu: ovo je zaista onaj prorok koji treba da doðe na svijet. 15 A kad razumje Isus da hoæe da doðu da ga uhvate i da ga uèine carem, otide opet u goru sam. 16 A kad bi uveèe siðoše uèenici njegovi na more, 17 I uðoše u laðu, i poðuše preko mora u Kapernaum. I veæ se bijaše smrklo, a Isus ne bješe došao k njima. 18 A more se podizaše od velikoga vjetra. 19 Vozivši pak oko dvadeset i pet ili trideset potrkališta ugledaše Isusa gdje ide po moru i došao blizu do laðe, i uplašiše se. 20 A on im reèe: ja sam; ne bojte se. 21 Onda ga s radošæu uzeše u laðu; i odmah laða bi na zemlji u koju iðahu. 22 Sjutradan pak narod koji stajaše preko mora kad vidje da laðe druge ne bješe ondje osim one jedne što u nju uðuše uèenici njegovi, i da ne uðe Isus s uèenicima svojijem u laðu nego sami uèenici njegovi

otidoše, 23 A druge laðe iz Tiverijade doðuše blizu onog mjesta gdje jedoše hljeb kad Gospod dade hvalu, 24 Kad vidje narod da Isusa ne bješe ondje ni uèenika njegovijeh, uðuše i oni u laðe, i doðuše u Kapernaum da traže Isusa. 25 I našavši ga preko mora rekoše mu: Ravi! kad si došao ovamo? 26 Isus im odgovori i reèe: zaista, zaista vam kažem: ne tražite me što èudesa vidjeste, nego što jedoste hljeba i nasitiste se. 27 Starajte se ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za vjeèni život, koje æe vam dati sin èovjeèij, jer ovoga potvrdi otac Bog. 28 A oni mu rekoše: šta æemo èiniti da radimo djela Božija? 29 Odgovori Isus i reèe im: ovo je djelo Božije da vjerujete onoga koga on posla. 30 A oni mu rekoše: kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da vjerujemo? šta radiš ti? 31 Ocevi naši jedoše manu u pustinji, kao što je napisano: hljeb s neba dade im da jedu. 32 Tada im reèe Isus: zaista, zaista vam kažem: Mojsije ne dade vama hljeba s neba, nego vam otac moj daje hljeb istiniti s neba; 33 Jer je hljeb Božij onaj koji silazi s neba i daje život svijetu. 34 Tada mu rekoše: Gospode! daj nam svagda taj hljeb. 35 A Isus im reèe: ja sam hljeb života: koji meni dolazi neæe ogladnjeti, i koji mene vjeruje neæe nikad ožednjeti. 36 Nego vam kazah da me i vidjeste i ne vjerujete. 37 Sve što meni daje otac k meni æe doæi; i koji dolazi k meni neæu ga istjerati napolje. 38 Jer siðoh s neba ne da èinim volju svoju, nego volju oca koji me posla. 39 A ovo je volja oca koji me posla da od onoga što mi dade ništa ne izgubim, nego da ga vaskrsnem u pošljednji dan. 40 A ovo je volja onoga koji me posla da svaki koji vidi sina i vjeruje ga ima život vjeèni; i ja æu ga vaskrsnuti u

pošljednji dan. ⁴¹ Tada vikahu Jevreji na njega što reèe: ja sam hljeb koji siðe s neba. ⁴² I govoraahu: nije li ovo Isus sin Josifov kojemu mi znamo oca i mater? kako dakle on govori: ja siðoh s neba? ⁴³ Onda Isus odgovori i reèe im: ne vièite meðu sobom. ⁴⁴ Niko ne može doæi k meni ako ga ne dovuèe otac koji me posla; i ja æu ga vaskrsnuti u pošljednji dan. ⁴⁵ U prorocima stoji napisano: i biæe svi nauèeni od Boga. Svaki koji èuje od oca i nauèi, doæi æe k meni. ⁴⁶ Ne da je ko vidio oca osim onoga koji je od Boga: on vidje oca. ⁴⁷ Zaista, zaista vam kaæem: koji vjeruje mene ima život vjeèni. ⁴⁸ Ja sam hljeb života. ⁴⁹ Ocevi vaši jedoše manu u pustinji, i pomriješe. ⁵⁰ Ovo je hljeb koji silazi s neba: da koji od njega jede ne umre. ⁵¹ Ja sam hljeb ÷ivi koji siðe s neba; koji jede od ovoga hljeba ÷ivljeæe vavijek; i hljeb koji æu ja dati tijelo je moje, koje æu dati za život svijeta. ⁵² A Jevreji se prepirahu meðu sobom govoreæi: kako može ovaj dati nama tijelo svoje da jedemo? ⁵³ A Isus im reèe: zaista, zaista vam kaæem: ako ne jedete tijela sina èovjeèijega i ne pijete krvi njegove, neæete imati života u sebi. ⁵⁴ Koji jede moje tijelo i pije moju krv ima život vjeèni, i ja æu ga vaskrsnuti u pošljednji dan: ⁵⁵ Jer je tijelo moje pravo jelo i krv moja pravo piæe. ⁵⁶ Koji jede moje tijelo i pije moju krv stoji u meni i ja u njemu. ⁵⁷ Kao što me posla ÷ivi otac, i ja ÷ivim oca radi; i koji jede mene i on æe ÷ivljjeti mene radi. ⁵⁸ Ovo je hljeb koji siðe s neba: ne kao što vaši ocevi jedoše manu, i pomriješe; koji jede hljeb ovaj ÷ivljeæe vavijek. ⁵⁹ Ovo reèe u zbornici kad uèaše u Kapernaumu. ⁶⁰ Tada mnogi od uèenika njegovijeh koji slušahu rekoše: ovo je tvrda besjeda! ko

je može slušati? ⁶¹ A Isus znajuæi u sebi da uèenici njegovi vièu na to, reèe im: zar vas ovo sablaŷnjava? ⁶² A kad vidite sina èovjeèijega da odlazi gore gdje je prije bio? ⁶³ Duh je ono što oŷivljava; tijelo ne pomaæe ništa. Rijeèi koje vam ja rekoh duh su i život su. ⁶⁴ Ali imaju neki meðu vama koji ne vjeruju. Jer znadijaše Isus od poèetka koji su što ne vjeruju, i ko æe ga izdati. ⁶⁵ I reèe: zato vam rekoh da niko ne može doæi k meni ako mu ne bude dato od oca mogjega. ⁶⁶ Od tada mnogi od uèenika njegovijeh otidoše natrag, i više ne iðahu s njim. ⁶⁷ A Isus reèe dvanaestorici: da neæete i vi otiaèi? ⁶⁸ Tada mu odgovori Simon Petar: Gospode! kome æemo iaèi? Ti imaš rijeèi vjeènoga života. ⁶⁹ I mi vjerovasmo i poznasmo da si ti Hristos, sin Boga ÷ivoga. ⁷⁰ Isus im odgovori: ne izbrah li ja vas dvanaesticu, i jedan je od vas ÷avo? ⁷¹ A govoraše za Judu Simonova Iskariota, jer ga on ŷæaše izdati, i bijaše jedan od dvanaestorice.

7

¹ I potom hoðaše Isus po Galileji; jer po Judeji ne ŷæadijaše da hodi, jer gledahu Jevreji da ga ubiju. ² Bijaše pak blizu praznik Jevrejski graðenje sjenica. ³ Tada mu rekoše braæa njegova: iziði odavde i idi u Judeju, da i uèenici tvoji vide djela tvoja koja èiniš; ⁴ Jer niko ne èini što tajno a sam traŷi da je poznat. Ako to èiniš javi sebe svijetu. ⁵ Jer ni braæa njegova ne vjerovahu ga. ⁶ Tada im reèe Isus: vrijeme moje još nije došlo, a vrijeme je vaše svagda gotovo. ⁷ Ne može svijet mrziti na vas: a na mene mrzi, jer ja svjedoèim za nj da su djela njegova zla. ⁸ Vi iziðite na praznik ovaj: ja još neæu iziaèi na

praznik ovaj, jer se moje vrijeme još nije navršilo. ⁹ Rekavši im ovo osta u Galileji. ¹⁰ A kad iziđoše braæa njegova na praznik, tada i sam iziđe, ne javno nego kao tajno. ¹¹ A Jevreji ga tražahu na praznik i govorahu: gdje je on? ¹² I bijahu za nj mnoge raspre u narodu: jedni govorahu da je dobar, a drugi: nije, nego vara narod. ¹³ Ali niko ne govoraše javno za nj od straha Jevrejskoga. ¹⁴ Ali odmah u polovini praznika iziđe Isus u crkvu i uëaše. ¹⁵ I divljahu se Jevreji govoreæi: kako ovaj zna knjige a nije se uëio? ¹⁶ Tada im odgovori Isus i reëe: moja nauka nije moja, nego onoga koji me je poslao. ¹⁷ Ko hoæe njegovu volju tvoriti, razumjeæe je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim. ¹⁸ Koji govori sam od sebe, slavu svoju traži; a ko traži slavu onoga koji ga je poslao, on je istinit i nema u njemu nepravde. ¹⁹ Ne dade li Mojsije vama zakon i niko od vas ne živi po zakonu? Zašto tražite da me ubijete? ²⁰ Odgovori narod i reëe: je li đavo u tebi? ko traži da te ubije? ²¹ Odgovori Isus i reëe im: jedno djelo uëinih i svi se divite tome. ²² Mojsije vam dade da se obrezujete ne kao da je od Mojsija nego od otaca i u subotu obrezujete ëovjeka. ²³ Ako se ëovjek u subotu obrezuje da se ne pokvari zakon Mojsijev, srdite li se na mene što svega ëovjeka iscijelih u subotu? ²⁴ Ne gledajte ko je ko kad sudite, nego pravedan sud sudite. ²⁵ Tada govorahu neki od Jerusalimljana: nije li to onaj kojega traže da ubiju? ²⁶ I gle, kako govori slobodno i ništa mu ne vele: da ne doznaše naši knezovi da je on zaista Hristos? ²⁷ Ali ovoga znamo otkuda je; a Hristos kad dođe, niko neæe znati otkuda je. ²⁸ Tada Isus povika

u crkvi uëææi i reëe: i mene poznajete i znate otkuda sam; i sam od sebe ne dođoh, nego ima istiniti koji me posla, kojega vi ne znate. ²⁹ Ja ga znam, jer sam od njega i on me posla. ³⁰ Tada gledahu da ga uhvate; i niko ne metnu na nj ruke, jer još ne bješe došao ëas njegov. ³¹ A od naroda mnogi ga vjerovali, i govorahu: kad dođe Hristos eda li æe više ëudesa ëiniti nego ovaj što ëini? ³² Ëuše fariseji od naroda takovi govor za njega, i poslaše fariseji i glavari sveštenieki sluge da ga uhvate. ³³ Tada reëe Isus: još sam malo vremena s vama, pa idem k onome koji me posla. ³⁴ Tražiæete me i neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæi. ³⁵ A Jevreji rekoše među sobom: kuda æe ovaj iæi da ga mi ne nađemo? Neæe li iæi među rastrkane Grke, i Grke uëiti? ³⁶ Šta znaëi ova rijeë što reëe: tražiæete me i neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæi? ³⁷ A u posljednji veliki dan praznika stajaše Isus i vikaše govoreæi: ko je žedan neka dođe k meni i pije. ³⁸ Koji me vjeruje, kao što pismo reëe, iz njegova tijela poteæi æe rijeke žive vode. ³⁹ A ovo reëe za Duha kojega poslije primiše oni koji vjeruju u ime njegovo: jer Duh sveti još ne bješe na njima, jer Isus još ne bješe proslavljen. ⁴⁰ A mnogi od naroda ëuvši ove rijeëi govorahu: ovo je zaista prorok. ⁴¹ Drugi govorahu: ovo je Hristos. A jedni govorahu: zar æe Hristos iz Galileje doæi? ⁴² Ne kaza li pismo da æe Hristos doæi od sjemena Davidova, i iz sela Vitlejema odakle bješe David? ⁴³ Tako raspra postade u narodu njega radi. ⁴⁴ A neki od njih sæadijahu da ga uhvate; ali niko ne metnu ruku na nj. ⁴⁵ Dođoše pak sluge ka glavarima svešteniekijem i farisejima; i oni im rekoše: zašto ga ne

dovedoste? ⁴⁶ A sluge odgovoriše: nikad èovjek nije tako govorio kao ovaj èovjek. ⁴⁷ Tada im odgovoriše fariseji: zar se i vi prevariste? ⁴⁸ Vjerova li ga ko od knezova ili od fariseja? ⁴⁹ Nego narod ovaj, koji ne zna zakona, proklet je. ⁵⁰ Reèe im Nikodim što dolazi k njemu noæu, koji bješe jedan od njih: ⁵¹ Eda li zakon naš sudi èovjeku dokle ga najprije ne sasluša i dozna šta èini? ⁵² Odgovoriše mu i rekoše: nijesi li i ti iz Galileje? Razgledaj i viði da prorok iz Galileje ne dolazi. ⁵³ I otidoše svaki svojoj kuæi.

8

¹ A Isus otide na goru Maslinsku. ² A ujutru opet dođe u crkvu, i sav narod iðaše k njemu; i sje-davši uèaše ih. ³ A književnici i fariseji dovedoše k njemu ženu uhvaæenu u preljubi, i posta-vivši je na srijedu ⁴ Rekoše mu: uèitelju! ova je žena uhvaæena sad u preljubi; ⁵ A Mojsije nam u zakonu zapovjedi da takove ka-menjem ubijamo; a ti šta veliš? ⁶ Ovo pak rekoše kušajuæi ga da bi ga imali za što okriviti. A Isus saže se dolje i pisaše prstom po zemlji ne gledajuæi na njih). ⁷ A kad ga jednako pitahu, ispravi se i reèe im: koji je meðu vama bez grijeha neka najprije baci kamen na nju. ⁸ Pa se opet saže dolje i pisaše po zemlji. ⁹ A kad oni to èuše, i pokarani buduæi od svoje savjesti izlažahu jedan za drugim poèevši od starješina do pošljednjih; i osta Isus sam i žena stojeæi na srijedi. ¹⁰ A kad se Isus ispravi, i ne vidjevši nijednoga do samu ženu, reèe joj: ženo! gdje su oni što te tužahu? Nijedan te ne osudi? ¹¹ A ona reèe: nijedan, Gospode! A Isus joj reèe: ni ja te ne osuđujem,

idi, i otsele više ne griješi. ¹² Isus im pak opet reèe: ja sam vidjelo svijetu: ko ide za mnom neæe hoditi po tami, nego æe imati vidjelo života. ¹³ Tada mu rekoše fariseji: ti sam za sebe svjedoèiš: svjedoèanstvo tvoje nije istinito. ¹⁴ Isus odgovori i reèe im: ako ja svjedoèim sam za sebe istinito je svjedoèanstvo moje: jer znam otkuda dođoh i kuda idem; a vi ne znate otkuda dolazim i kuda idem. ¹⁵ Vi sudite po tijelu, ja ne sudim nikome. ¹⁶ I ako sudim ja, sud je moj prav: jer nijesam sam, nego ja i otac koji me posla. ¹⁷ A i u zakonu vašemu stoji napisano da je svjedoèanstvo dvojice ljudi istinito. ¹⁸ Ja sam koji svjedoèim sam za sebe, i svjedoèi za mene otac koji me posla. ¹⁹ Tada mu govorahu: gdje je otac tvoj? Isus odgovori: ni mene znate ni oca mojega; kad biste znali mene, znali biste i oca mojega. ²⁰ Ove rijeçi reèe Isus kod hazne Božije kad uèaše u crkvi; i niko ga ne uhvati, jer još ne bješe došao èas njegov. ²¹ A Isus im opet reèe: ja idem, i tražiæete me; i pomri-jeæete u svojemu grijehu; kud ja idem vi ne možete doæi. ²² Tada rekoše Jevreji: da se neæe sam ubiti, što govori: kud ja idem vi ne možete doæi? ²³ I reèe im: vi ste od nižijeh, ja sam od višijeh; vi ste od ovoga svijeta, ja nijesam od ovoga svijeta. ²⁴ Tako vam kazah da æete pomrijeti u grijesima svo-jima; jer ako ne uzvjerujete da sam ja, pomrijeæete u grijesima svojima. ²⁵ Tada mu govorahu: ko si ti? I reèe im Isus: poèetak, kako vam i kažem. ²⁶ Mnogo imam za vas govoriti i suditi; ali onaj koji me posla istinit je, i ja ono govorim svijetu što èuh od njega. ²⁷ Ne razumješe dakle da im govoraše za oca. ²⁸ A Isus im reèe: kad podignete sina èovjeèijega, onda æete doznati da sam ja, i da

ništa sam od sebe ne èinim; nego kako me nauèi otac moj onako govorim. ²⁹ I onaj koji me posla sa mnóm je. Ne ostavi otac mene sama; jer ja svagda èinim što je njemu ugodno. ³⁰ Kad ovo govoraše, mnogi ga vjerovaše. ³¹ Tada Isus govoraše onijem Jevrejima koji mu vjerovaše: ako vi ostanete na mojoj besjedi, zaista æete biti uèenici moji, ³² I poznæete istinu, i istina æe vas izbaviti. ³³ Odgovoriše i rekoše mu: mi smo sjeme Avraamovo, i nikome nijesmo robovali nikad; kako ti govoriš da æemo se izbaviti? ³⁴ Isus im odgovori: zaista, zaista vam kažem da je svaki koji èini grijeh rob grijehu. ³⁵ A rob ne ostaje u kuæi vavijek, sin ostaje vavijek. ³⁶ Ako vas dakle sin izbavi, zaista æete biti izbavljeni. ³⁷ Znam da ste sjeme Avraamovo; ali gledate da me ubijete, jer moja besjeda ne može u vas da stane. ³⁸ Ja govorim što vidjeh od oca svojega; i vi tako èinite što vidjeste od oca svojega. ³⁹ Odgovoriše i rekoše mu: otac je naš Avraam. Isus im reèe: kad biste vi bili djeca Avraamova, èinili biste djela Avraamova. ⁴⁰ A sad gledate mene da ubijete, èovjeka koji vam istinu kazah koju èuh od Boga: tako Avraam nije èinio. ⁴¹ Vi èinite djela oca svojega. Tada mu rekoše: mi nijesmo rođeni od kurvarstva: jednoga oca imamo Boga. ⁴² A Isus im reèe: kad bi Bog bio vaš otac, ljubili biste mene; jer ja od Boga iziđoh i dođoh; jer ne dođoh sam od sebe, nego me on posla. ⁴³ Zašto ne razumijete govora mojega? Jer ne možete rijeèi mojijeh da slušate. ⁴⁴ Vaš je otac đavo; i slasti oca svojega hoæete da èinite: on je krvnik ljudski od poèetka, i ne stoji na istini; jer nema istine

u njemu; kad govori laž, svoje govori: jer je laža i otac laži. ⁴⁵ A meni ne vjerujete, jer ja istinu govorim. ⁴⁶ Koji me od vas kori za grijeh? Ako li istinu govorim, zašto mi vi ne vjerujete? ⁴⁷ Ko je od Boga rijeèi Božije sluša; zato vi ne slušate, jer nijeste od Boga. ⁴⁸ Tada odgovoriše Jevreji i rekoše mu: ne govorimo li mi pravo da si ti Samarjanin, i da je đavo u tebi. ⁴⁹ Isus odgovori: u meni đavola nema, nego poštujem oca svojega; a vi mene sramotite. ⁵⁰ A ja ne tražim slave svoje; ima koji traži i sudi. ⁵¹ Zaista, zaista vam kažem: ko održi rijeè moju neæe vidjeti smrti dovijeka. ⁵² Tada mu rekoše Jevreji: sad vidjesmo da je đavo u tebi: Avraam umrije i proroci, a ti govoriš: ko održi rijeè moju neokusiti smrti dovijeka. ⁵³ Eda li si ti veæi od oca našega Avraama, koji umrije? I proroci pomriješe: ko se ti sam gradiš? ⁵⁴ Isus odgovori: ako se ja sam slavim, slava je moja ništa: otac je moj koji me slavi, za kojega vi govorite da je vaš Bog. ⁵⁵ I ne poznajete ga, a ja ga znam; i ako reèem da ga ne znam biæu laža kao vi. Nego ga znam, i rijeè njegovu držim. ⁵⁶ Avraam, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vidje, i obradova se. ⁵⁷ Tada mu rekoše Jevreji: još ti nema pedeset godina, i Avraama li si vidio? ⁵⁸ A Isus im reèe: zaista, zaista vam kažem: ja sam prije nego se Avraam rodio. ⁵⁹ Tada uzeše kamenje da bace na nj; a Isus se sakri, i iziđe iz crkve prošavši između njih i otide tako.

9

¹ I prolazeæi vidje èovjeka slijepa od rođenja. ² I zapi-taše ga uèenici njegovi govoreæi: Ravi! ko sagriješi, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodi slijep?

³ Isus odgovori: ni on sagriješi ni roditelji njegovi, nego da se jave djela Božija na njemu. ⁴ Meni valja raditi djela onoga koji me posla dok je dan: doæi æe noæ kad niko ne može raditi. ⁵ Dok sam na svijetu vidjelo sam svijetu. ⁶ Rekavši ovo pljunu na zemlju i naèini kao od pljuvanke, i pomaza kalom oèi slijepome, ⁷ I reèe: idi umij se u banji Siloamskoj koje znaèi poslan). Otide dakle i umi se, i doðe gledajuæi. ⁸ A susjedi i koji ga bijahu vidjeli prije da bješe slijep govorahtu: nije li ovo onaj što sjedaše i prošaše? ⁹ Jedni govorahtu: on je; a drugi: nalik je na nj. A on govoraše: ja sam. ¹⁰ Tada mu govorahtu: kako ti se otvoriše oèi? ¹¹ On odgovori i reèe: èovjek koji se zove Isus naèini kao, i pomaza oèi moje, i reèe mi: idi u banju Siloamsku i umij se. A kad otidoh i umih se, progledah. ¹² Tada mu rekoše: gdje je on? Reèe: ne znam. ¹³ Tada ga povedoše k farisejima, onoga što bješe nekad slijep. ¹⁴ A bješe subota kad naèini Isus kao i otvori mu oèi. ¹⁵ Tada ga opet pitahu i fariseji kako progleda. A on im reèe: kao metnu mi na oèi, i umih se, i vidim. ¹⁶ Tada govorahtu neki od fariseja: nije ovaj èovjek od Boga, jer ne svetkuje subote. Drugi govorahtu: kako može èovjek grješan takova èudesa èiniti? I posta raspra meðu njima. ¹⁷ Rekoše dakle opet slijepcu: šta veliš ti za njega što ti otvori oèi tvoje? A on reèe: prorok je. ¹⁸ Tada Jevreji ne vjerovali za njega da bješe slijep i progleda, dok ne dozvali roditelje onoga što je progledao, ¹⁹ I zapitali ih govoreæi: je li ovo vaš sin za koga vi govorite da se rodi slijep? kako dakle sad vidi? ²⁰ A roditelji njegovi odgovoriše im i rekoše: znamo da je ovo sin naš i da se rodi slijep; ²¹ A kako

sad vidi ne znamo; ili ko mu otvori oèi mi ne znamo; on je veliki, pitajte njega neka sam kaže za sebe. ²² Ovo rekoše roditelji njegovi, jer se bojahu Jevreja; jer se Jevreji bijahu dogovorili da bude odluèen od zbornice ko ga prizna za Hrista. ²³ Zato rekoše roditelji njegovi: on je veliki, pitajte njega. ²⁴ Tada po drugi put dozvali èovjeka koji je bio slijep, i rekoše mu: podaj Bogu slavu; mi znamo da je èovjek ovaj grješan. ²⁵ A on odgovori i reèe: je li grješan ne znam; samo znam da ja bijah slijep, a sad vidim. ²⁶ Tada mu opet rekoše: šta ti uèini? kako otvori oèi tvoje? ²⁷ Odgovori im: ja vam veæ kazah, i ne sluðaste; šta æete opet sluðati? Veæ ako i vi hoæete uèenici njegovi da budete? ²⁸ A oni ga ukoriše, i rekoše mu: ti si uèenik njegov, a mi smo uèenici Mojsijevi. ²⁹ Mi znamo da s Mojsijem govori Bog; a ovoga ne znamo otkuda je. ³⁰ Èovjek odgovori i reèe im: to i jest za èudo, što vi ne znate otkuda je a on otvori oèi moje. ³¹ A znamo da Bog ne sluða grješnika; nego ako ko poштуje Boga i volju njegovu tvori onoga sluða. ³² Otkako je svijeta nije èuveno da ko otvori oèi roðenom slijepcu. ³³ Kad on ne bi bio od Boga ne bi mogao ništa èiniti. ³⁴ Odgovoriše i rekoše mu: ti si se rodio sav u grijesima, pa zar ti nas da uèið? I istjeraše ga napolje. ³⁵ Èu Isus da ga istjeraše napolje; i naðavši ga reèe mu: vjeruješ li ti sina Božijega? ³⁶ On odgovori i reèe: a koje je, Gospode, da ga vjerujem? ³⁷ A Isus mu reèe: i vidio si ga, i koji govori s tobom on je. ³⁸ A on reèe: vjerujem, Gospode! I pokloni mu se. ³⁹ I reèe Isus: ja doðoh na sud na ovaj svijet, da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slijepi. ⁴⁰ I èuše ovo neki od fariseja koji bijahu s

njim, i rekoše mu: eda li smo i mi slijepi? ⁴¹ Reèe im Isus: kad biste bili slijepi, ne biste imali grijeha, a sad govorite da vidite, tako vaš grijeh ostaje.

10

¹ Zaista, zaista vam kaŕem: ko ne ulazi na vrata u tor ovèij nego prelazi na drugom mjestu on je lupeŕ i hajduk; ² A koji ulazi na vrata jest pastir ovcama: ³ Njemu vratar otvora, i ovce glas njegov sluŕaju, i svoje ovce zove po imenu, i izgoni ih; ⁴ I kad svoje ovce istjera, ide pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju glas njegov. ⁵ A za tuđinom neæe da idu, nego bjeŕe od njega, jer ne poznaju glasa tuðega. ⁶ Ovu prièu kaza im Isus, ali oni ne razumješe ŕta to bijaše ŕto im kaza. ⁷ Tada im reèe Isus opet: zaista, zaista vam kaŕem: ja sam vrata k ovcama. ⁸ Svi koliko ih god dođe prije mene lupeŕi su i hajduci; ali ih ovce ne posluŕaše. ⁹ Ja sam vrata; ko uđe kroza me spašæe se, i uæi æe i iziæi æe, i paŕu æe naæi. ¹⁰ Lupeŕ ne dolazi ni za ŕto drugo nego da ukrade i ubije i pogubi; ja dođoh da imaju ŕivot i izobilje. ¹¹ Ja sam pastir dobri; pastir dobri duŕu svoju polaŕe za ovce, ¹² A najamnik, koji nije pastir, kome nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide, i ostavlja ovce, i bjeŕi: i vuk razgrabi ovce i raspudi ih; ¹³ A najamnik bjeŕi, jer je najamnik i ne mari za ovce. ¹⁴ Ja sam pastir dobri i znam svoje, i moje mene znaju. ¹⁵ Kao ŕto mene zna otac i ja znam oca; i duŕu svoju polaŕem za ovce. ¹⁶ I druge ovce imam koje nijesu iz ovoga tora, i one mi valja dovesti; i èuæe glas moj, i biæe jedno stado i jedan pastir. ¹⁷ Zato me otac ljubi, jer ja duŕu svoju polaŕem da je opet uzmem. ¹⁸ Niko je ne otima od mene, nego

je ja sam od sebe polaŕem. Vlast imam poloŕiti je i vlast imam uzeti je opet. Ovu sam zapovijest primio od oca svojega. ¹⁹ Tada opet postade raspra među Jevrejima za ove rijeèi. ²⁰ Mnogi od njih govorahu: u njemu je đavo, i poludio je; ŕta ga sluŕate? ²¹ Drugi govorahu: ove rijeèi nijesu ludoga; zar moŕe đavo slijepima oèi otvoriti? ²² A bijaše tada praznik obnovljenja u Jerusalamu, i bjeŕe zima. ²³ I hodaše Isus u crkvi po trijemu Solomunovu. ²⁴ A Jevreji ga opkoliše, i govorahu mu: dokle æeŕ muèiti duŕe naŕe? Ako si ti Hristos kaŕi nam slobodno. ²⁵ Isus im odgovori: ja vam kazah, pa ne vjerujete. Djela koja tvorim ja u ime oca svojega ona svjedoèe za me. ²⁶ Ali vi ne vjerujete; jer nijeste od mojijeh ovaca, kao ŕto vam kazah. ²⁷ Ovce moje sluŕaju glas moj, i ja poznajem njih, i za mnom idu. ²⁸ I ja æu im dati ŕivot vjeèni, i nikad neæe izginiti, i niko ih neæe oteti iz ruke moje. ²⁹ Otac moj koji mi ih dade veæi je od svijuju; i niko ih ne moŕe oteti iz ruke oca mojega. ³⁰ Ja i otac jedno smo. ³¹ A Jevreji opet uzeše kamenje da ga ubiju. ³² Isus im odgovori: mnoga vam dobra djela javih od oca svojega; za koje od onijeh djela bacate kamenje na me? ³³ Odgovoriŕe mu Jevreji govoreæi: za dobro djelo ne bacamo kamenja na te, nego za hulu na Boga, ŕto ti, èovjek buduæi, gradiŕ se Bog. ³⁴ Isus im odgovori: ne stoji li napisano u zakonu vašemu: ja rekoh: bogovi ste? ³⁵ Ako one nazva bogovima kojima rijeè Boŕija bi, i pismo se ne moŕe pokvariti; ³⁶ Kako vi govorite onome kojega otac posveti i posla na svijet: hulu na Boga govoriŕ, ŕto rekoh: ja sam sin Boŕij? ³⁷ Ako ne tvorim djela oca svojega ne vjerujte mi. ³⁸ Ako li

tvorim, ako meni i ne vjerujete, djelima mojima vjerujte, da poznate i vjerujete da je otac u meni i ja u njemu. ³⁹ Tada opet gledahu da ga uhvate; ali im se izmaèe iz ruku. ⁴⁰ I otide opet preko Jordana na ono mjesto gdje Jovan prije kršæavaše; i osta ondje. ⁴¹ I mnogi doðoše k njemu i govorahtu: Jovan ne uèini nijednoga èuda, ali sve što kaza Jovan za ovoga istina bješe. ⁴² I mnogi vjerovaše ga ondje.

11

¹ Bijaše pak jedan bolesnik, Lazar iz Vitanije iz sela Marije i Marte sestre njezine. ² A Marija, koje brat Lazar bolovaše, bješe ona što pomaza Gospoda mirom i otr noge njegove svojom kosom.) ³ Onda poslaše sestre k njemu govoreæi: Gospode! gle, onaj koji ti je mio bolestan je. ⁴ A kad èu Isus, reèe: ova bolest nije na smrt, nego na slavu Božiju, da se proslavi sin Božij s nje. ⁵ A Isus ljubljaše Martu i sestru njezinu i Lazara. ⁶ A kad èu da je bolestan, tada osta dva dana na onom mjestu gdje bješe. ⁷ A potom reèe uèenicima: hajdemo opet u Judeju. ⁸ Uèenici mu rekoše: Ravi! sad Judejci šæadijahu da te ubiju kamenjem, pa opet hoæeš da ideš onamo? ⁹ Isus odgovori: nije li dvanaest sahata u danu? ko danju ide ne spotièe se, jer vidi vidjelo ovoga svijeta; ¹⁰ A ko ide noæu spotièe se, jer nema vidjela u njemu. ¹¹ Ovo kaza, i potom reèe im: Lazar, naš prijatelj, zaspao; nego idem da ga probudim. ¹² Onda mu rekoše uèenici njegovi: Gospode! ako je zaspao, ustaæe. ¹³ A Isus im reèe za smrt njegovu, a oni mišljahu da govori za spavanje sna. ¹⁴ Tada im Isus kaza upravo: Lazar umrije. ¹⁵ I milo mi

je vas radi što nijesam bio onamo da vjerujete; nego hajdemo k njemu. ¹⁶ Onda Toma, koji se zvaše Blizanac, reèe uèenicima: hajdemo i mi da pomremo s njim. ¹⁷ A kad doðe Isus, naðe ga a on veæ èetiri dana u grobu. ¹⁸ A Vitanija bješe blizu Jerusalima oko petnaest potkališta.) ¹⁹ I mnogi od Judejaca bijahu došli k Marti i Mariji da ih tješe za bratom njihovijem. ²⁰ Kad Marta dakle èu da Isus ide, iziðe preda nj, a Marija sjeðaše doma. ²¹ Onda reèe Marta Isusu: Gospode! da si ti bio ovdje ne bi moj brat umro. ²² A i sad znam da što zaišteš u Boga daæe ti Bog. ²³ Isus joj reèe: brat æe tvoj ustati. ²⁴ Marta mu reèe: znam da æe ustati o vaskrseniju, u pošliednji dan. ²⁵ A Isus joj reèe: ja sam vaskrsenije i život; koji vjeruje mene ako i umre življeæe. ²⁶ I nijedan koji živi i vjeruje mene neæe umrijeti vavijek. Vjeruješ li ovo? ²⁷ Reèe mu: da, Gospode! ja vjerovah da si ti Hristos sin Božij koji je trebalo da doðe na svijet. ²⁸ I ovo rekavši otide te zovnu tajno Mariju sestru svoju govoreæi: uèitelj je došao, i zove te. ²⁹ A ona kako èu, usta brzo i otide k njemu. ³⁰ Jer Isus još ne bješe došao u selo, nego bijaše na onom mjestu gdje ga srete Marta. ³¹ A Judejci onda koji bijahu s njom u kuæi i tješahu je, kad vidješe Mariju da brzo usta i iziðe, poðoše za njom govoreæi da ide na grob da plaèe onamo. ³² A Marija kako doðe gdje bješe Isus, i vidje ga, pade na noge njegove govoreæi mu: Gospode! da si ti bio ovdje, ne bi umro moj brat. ³³ Onda Isus kad je vidje gdje plaèe, i gdje plaèu Judejci koji doðoše s njom, zgrozi se u duhu, i sam postade žalostan. ³⁴ I reèe: gdje ste ga metnuli? Rekoše mu: Gospode!

hajde da vidiš. ³⁵ Udariše suze Isusu. ³⁶ Onda Judejci govorahu: gledaj kako ga ljubljaše. ³⁷ A neki od njih rekoše: ne mogaše li ovaj koji otvori oèi slijepcu uèiniti da i ovaj ne umre? ³⁸ A Isus opet se zgrozi u sebi, i dođe na grob; a bijaše peæina, i kamen ležaše na njoj. ³⁹ Isus reèe: uzmite kamen. Reèe mu Marta, sestra onoga što je umro: Gospode! veæ smrdi; jer su èetiri dana kako je umro. ⁴⁰ Isus joj reèe: ne rekoh li ti da ako vjeruješ vidjeæeš slavu Božiju? ⁴¹ Uzeše dakle kamen gdje ležaše mrtvac; a Isus podiže oèi gore, i reèe: oèe! hvala ti što si me uslišio. ⁴² A ja znadoh da me svagda slušaš; nego rekoh naroda radi koji ovdje stoji, da vjeruju da si me ti poslao. ⁴³ I ovo rekavši zovnu iza glasa: Lazare! iziði napolje. ⁴⁴ I iziđe mrtvac obavut platnom po rukama i po nogama, i lice njegovo ubrusom povezano. Isus im reèe: razdriješite ga i pustite nek ide. ⁴⁵ Onda mnogi od Judejaca koji bijahu došli k Mariji i vidješe šta uèini Isus, vjerovaše ga. ⁴⁶ A neki od njih otidoše k farisejima i kazaše im šta uèini Isus. ⁴⁷ Onda glavari sveštenieki i fariseji sabraše skupštinu, i govorahu: šta æemo èiniti? Èovjek ovaj èini mnoga èudesa. ⁴⁸ Ako ga ostavimo tako, svi æe ga vjerovati; pa æe doæi Rimljani i uzeti nam zemlju i narod. ⁴⁹ A jedan od njih, po imenu Kajafa, koji one godine bješe poglavar sveštenieki, reèe im: vi ne znate ništa; ⁵⁰ I ne mislite da je nama bolje da jedan èovjek umre za narod, negoli da narod sav propadne. ⁵¹ A ovo ne reèe sam od sebe, nego, buduæi poglavar sveštenieki one godine, prorèe da Isusu valja umrijeti za narod; ⁵² I ne samo za narod, nego da i rasijanu djecu Božiju skupi ujedno. ⁵³ Od toga dakle

dana dogovoriše se da ga ubiju. ⁵⁴ A Isus više ne hoðaše javno po Judejcima, nego odande otide u kraj blizu pustinje u grad po imenu Jefrem, i ondje hoðaše s uèenicima svojim. ⁵⁵ A bješe blizu pasha Jevrejska, i mnogi iz onoga kraja dođoše u Jerusalem prije pashe da se oèiste. ⁵⁶ Tada tražahu Isusa, i stojeæi u crkvi govorahu meðu sobom: šta mislite vi zašto ne dolazi na praznik? ⁵⁷ A glavari sveštenieki i fariseji izdaše zapovijest ako ga ko opazi gdje je, da javi da ga uhvate.

12

¹ A Isus prije pashe na šest dana dođe u Vitaniju gdje bješe Lazar što umrije, koga podiže iz mrtvih. ² Ondje mu pak zgotoviše veèeru, i Marta služaše, a i Lazar sjeðaše s njim za trpezom; ³ A Marija uzevši litru pravoga nardova mnogocjenoga mira pomaza noge Isusove, i otr kosom svojom noge njegove; a kuæa se napuni mirisa od mira. ⁴ Onda reèe jedan od uèenika njegovijeh, Juda Simonov Iskariotski, koji ga poslije izdade: ⁵ Zašto se ovo miro ne prodade za trista groša i ne dade siromasima? ⁶ A ovo ne reèe što se staraše za siromahe, nego što bješe lupež, i imaše kovèežia, i nošaše što se metaše u nj. ⁷ A Isus reèe: ne dirajte u nju; ona je to dohranila za dan mojega pogreba; ⁸ Jer siromahe svagda imate sa sobom, a mene nemate svagda. ⁹ Razumje pak mnogi narod iz Judeje da je ondje i dođoše ne samo Isusa radi nego i da vide Lazara kojega podiže iz mrtvih. ¹⁰ A glavari sveštenieki dogovoriše se da i Lazara ubiju; ¹¹ Jer mnogi njega radi iðahu iz Judeje i vjerovahu Isusa. ¹² A sjutradan mnogi od naroda koji bješe došao na praznik, èuvši da Isus ide u Jerusalem ¹³ Uzeše grane od finika

i iziđoše mu na susret, i vikahu govoreæi: osana! blagosloven koji ide u ime Gospodnje, car Izrailjev. ¹⁴ A Isus našavši magare usjede na nj, kao što je pisano: ¹⁵ Ne boj se kæeri Sionova, evo car tvoj ide sjedeæi na magaretu. ¹⁶ Ali ovo uèenici njegovi ne razumješe prije: nego kad se proslavi Isus onda se opomenuše da ovo bješe za njega pisano, i ovo mu uèiniše. ¹⁷ A narod svjedoèaše koji bješe prije s njim kad Lazara izazva iz groba i podiže ga iz mrtvih. ¹⁸ Zato ga i srete narod, jer èuše da on uèini ovo èudo. ¹⁹ A fariseji govorahu meðu sobom: vidite da ništa ne pomaže? gle, svijet ide za njim. ²⁰ A bijahu neki Grci meðu onima koji bijahu došli na praznik da se mole Bogu. ²¹ Oni dakle pristupiše k Filipu, koji bješe iz Vitsaide Galilejske, i moljahu ga govoreæi: gospodine! mi bismo htjeli da vidimo Isusa. ²² Dođe Filip i kaza Andriji, a Andrija i Filip opet kazaše Isusu. ²³ A Isus odgovori im govoreæi: dođe èas da se proslavi sin èovjeèij. ²⁴ Zaista, zaista vam kažem: ako zrno pšenièno padnuvši na zemlju ne umre, onda jedno ostane; ako li umre mnogo roda rodi: ²⁵ Koji ljubi dušu svoju izgubiæe je, a ko mrzi na dušu svoju na ovom svijetu, saèuvaæe je za život vjeèni. ²⁶ Ko meni služi, za mnom nek ide, i gdje sam ja ondje i sluga moj neka bude; i ko meni služi onoga æe poštovati otac moj. ²⁷ Sad je duša moja žalosna; i šta da kažem? Oèe! saèuvaj me od ovoga èasa; ali zato dođoh na èas ovaj. ²⁸ Oèe! proslavi ime svoje! Tada glas dođe s neba: i proslavio sam, i opet æu proslaviti. ²⁹ A kad èu narod koji stajaše, govorahu: grom zagrmí; a drugi govorahu: anđeo mu govori. ³⁰ Isus odgovori

i reèe: ovaj glas ne bi mene radi nego naroda radi. ³¹ Sad je sud ovome svijetu; sad æe biti istjeran knez ovoga svijeta napolje. ³² I kad ja budem podignut od zemlje, sve æu privuæi k sebi. ³³ A ovo govoraše da pokaže kakvom æe smrti umrijeti. ³⁴ Narod mu odgovori: mi èusmo iz zakona da æe Hristos ostati vavijek; kako ti govoriš da se sinu èovjeèijemu valja podignuti? Ko je taj sin èovjeèij? ³⁵ A Isus im reèe: još je malo vremena vidjelo s vama; hodite dok vidjelo imate da vas tama ne obuzme; jer ko hodi po tami ne zna kuda ide. ³⁶ Dok vidjelo imate vjerujte vidjelo, da budete sinovi vidjela. Rekavši ovo Isus otide i sakri se od njih. ³⁷ Ako je i èinio tolika èudesna pred njima, opet ga ne vjerovahu; ³⁸ Da se zbude rijeè Isaije proroka koji reèe: Gospode! ko vjerova govorenju našem? i ruka Gospodnja kome se otkri? ³⁹ Zato ne mogahu vjerovati, jer opet reèe Isaija: ⁴⁰ Zasljepio je oèi njihove i okamenio srca njihova, da ne vide oèima ni srcem razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim. ⁴¹ Ovo reèe Isaija kad vidje slavu njegovu i govori za njega. ⁴² Ali opet i od knezova mnogi ga vjerovaše; nego radi fariseja ne priznavahu, da ne bi bili izgnani iz zbornice; ⁴³ Jer im veæma omilje slava ljudska nego slava Božija. ⁴⁴ A Isus povika i reèe: ko mene vjeruje ne vjeruje mene, nego onoga koji me posla; ⁴⁵ I ko vidi mene vidi onoga koji me posla. ⁴⁶ Ja dođoh vidjelo na svijet, da nijedan koji me vjeruje ne ostane u tami. ⁴⁷ I ko èuje moje rijeèi i ne vjeruje, ja mu neæu suditi; jer ja ne dođoh da sudim svijetu, nego da spasem svijet. ⁴⁸ Koji se odrièe mene, i ne prima rijeèi mojijeh, ima sebi sudiju: rijeè koju ja govorih ona

æe mu suditi u posljednji dan; ⁴⁹ Jer ja od sebe ne govorih, nego otac koji me posla on mi dade zapovijest šta æu kazati i šta æu govoriti. ⁵⁰ I znam da je zapovijest njegova život vjeèni. Što ja dakle govorim onako govorim kao što mi reèe otac.

13

¹ A pred praznik pashe, znajuæi Isus da mu doðe æas da prijeðe iz ovoga svijeta k ocu, kako je ljubio svoje koji bijahu na svijetu, do kraja ih ljubi. ² I po veèeri kad veæ ðavo bješe metnuo u srce Judi Simonovu Iskariotskome da ga izda, ³ Znajuaæi Isus da mu sve otac dade u ruke, i da od Boga iziðe, i k Bogu ide, ⁴ Ustade od veèere, i skide svoje haljine, i uze ubrus te se zapreže; ⁵ Potom usu vodu u umivaonicu, i poèe prati noge uèenicima i otirati ubrusom kojijem bješe zapregnut. ⁶ Onda doðe k Simonu Petru, i on mu reèe: Gospode! zar ti moje noge da opereš? ⁷ Isus odgovori i reèe mu: što ja èinim ti sad ne znaš, ali æeš poslije doznati. ⁸ Reèe mu Petar: nikad ti neæeš oprati mojijeh nogu. Isus mu odgovori: ako te ne operem nemaš dijela sa mnom. ⁹ Reèe mu Simon Petar: Gospode! ne samo noge moje, nego i ruke i glavu. ¹⁰ Isus mu reèe: opranome ne treba do samo noge oprati, jer je sav èisti; i vi ste èisti, ali ne svi. ¹¹ Jer znadijaše izdajnika svojega, zato reèe: nijeste svi èisti. ¹² A kad im oprao noge, uze haljine svoje, i sjedavši opet za trpezu reèe im: znate li što ja uèinih vama? ¹³ Vi zovete mene uèiteljem i Gospodom; i pravo velite: jer jesam. ¹⁴ Kad dakle ja oprah vama noge Gospod i uèitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge. ¹⁵ Jer ja vam dadoh ugled da i vi tako èinite

kao što ja vama uèinih. ¹⁶ Zaista, zaista vam kažem: nije sluga veæi od gospodara svojega, niti je poslanik veæi od onoga koji ga je poslao. ¹⁷ Kad ovo znate, blago vama ako ga izvršujete. ¹⁸ Ne govorim za sve vas, jer ja znam koje izbrah; nego da se zbude pismo: koji sa mnom hljeb jede podiže petu svoju na me. ¹⁹ Sad vam kažem prije nego se zbude, da, kad se zbude, vjerujete da sam ja. ²⁰ Zaista, zaista vam kažem: koji prima onoga koga pošljem mene prima; a ko prima mene prima onoga koji me posla. ²¹ Rekavši ovo Isus posta žalostan u duhu, i posvjedoèi i reèe: zaista, zaista vam kažem: jedan između vas izdaæe me. ²² Onda se uèenici zgledahu meðu sobom, i èuðahu se za koga govori. ²³ A jedan od uèenika njegovijeh, kojega Isus ljubljaše, sjedaše za trpezom na krilu Isusovu. ²⁴ Onda namaže na njega Simon Petar da zapita ko bi to bio za koga govori. ²⁵ A on leže na prsi Isusove i reèe mu: Gospode! ko je to? ²⁶ Isus odgovori: onaj je kome ja umoèivši zalogaj dam. I umoèivši zalogaj dade Judi Simonovu Iskariotskome. ²⁷ I po zalogaju tada uðe u njega sotonu. Onda mu reèe Isus: šta èiniš èini brže. ²⁸ A ovo ne razumje niko od onijeh što sjedaahu za trpezom zašto mu reèe. ²⁹ A neki mišljahu, buduæi da u Jude bješe kesa, da mu Isus reèe: kupi što treba za praznik; ili da ða što siromašnima. ³⁰ A on uzevši zalogaj odmah iziðe; a bješe noæ. ³¹ Kad on iziðe, onda Isus reèe: sad se proslavi sin èovjeèij, i Bog se proslavi u njemu. ³² Ako se Bog proslavi u njemu, i Bog æe njega proslaviti u sebi, i odmah æe ga proslaviti. ³³ Djeèice! još sam malo s vama; tražiaete me, i kao što rekoh Judejcima: kuda ja idem vi ne možete doæi, i

vama govorim sad. ³⁴ Novu vam zapovijest dajem da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih, da se i vi ljubite među sobom. ³⁵ Po tom æe svi poznati da ste moji uèenici ako uzimate ljubav među sobom. ³⁶ Reèe mu Simon Petar: Gospode! kuda ideš? Isus mu odgovori: kuda ja idem ne možeš sad iæi za mnom, ali æeš poslije poæi za mnom. ³⁷ Petar mu reèe: Gospode! zašto sad ne mogu iæi za tobom? dušu æu svoju položiti za te. ³⁸ Odgovori mu Isus: dušu li æeš svoju položiti za me? Zaista, zaista ti kaæem: neæe pijetao zapjevati dok me se triput ne odreèeš.

14

¹ Da se ne plaši srce vaše, vjerujte Boga, i mene vjerujte. ² Mnogi su stanovi u kuæi oca mojega. A da nije tako, kazao bih vam: idem da vam pripravim mjesto. ³ I kad otidem i pripravim vam mjesto, opet æu doæi, i uzeæu vas k sebi da i vi budete gdje sam ja. ⁴ I kuda ja idem znate, i put znate. ⁵ Reèe mu Toma: Gospode! ne znamo kuda ideš; i kako možemo put znati? ⁶ Isus mu reèe: ja sam put i istina i život; niko neæe doæi k ocu do kroza me. ⁷ Kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega; i otsele poznajete ga, i vidjeste ga. ⁸ Reèe mu Filip: Gospode! pokaži nam oca, i biæe nam dosta. ⁹ Isus mu reèe: toliko sam vrijeme s vama i nijesi me poznao, Filipe? koji vidje mene, vidje oca; pa kako ti govoriš: pokaži nam oca? ¹⁰ Zar ne vjeruješ da sam ja u ocu i otac u meni? Rijeèi koje vam ja govorim ne govorim od sebe; nego otac koji stoji u meni on tvori djela. ¹¹ Vjerujte meni da sam ja u ocu i otac u meni; ako li meni ne vjerujete, vjerujte mi po tijem djelima. ¹² Zaista, zaista

vam kaæem: koji vjeruje mene, djela koja ja tvorim i on æe tvoriti, i veæa æe od ovijeh tvoriti: jer ja idem k ocu svojemu; ¹³ I šta god zaištete u oca u ime moje, ono æu vam uèiniti, da se proslavi otac u sinu. ¹⁴ I ako što zaištete u ime moje, ja æu uèiniti. ¹⁵ Ako imate ljubav k meni, zapovijesti moje dræite. ¹⁶ I ja æu umoliti oca, i daæe vam drugoga utješitelja da bude s vama vavijek: ¹⁷ Duha istine, kojega svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama æe biti. ¹⁸ Neæu vas ostaviti sirotne; doæi æu k vama. ¹⁹ Još malo i svijet mene više neæe vidjeti; a vi æete me vidjeti; jer ja æim, i vi æete æivjeti. ²⁰ U onaj æete vi dan doznati da sam ja u ocu svojemu, i vi u meni, i ja u vama. ²¹ Ko ima zapovijesti moje i dræi ih on je onaj što ima ljubav k meni; a koji ima ljubav k meni imaæe k njemu ljubav otac moj; i ja æu imati ljubav k njemu, i javiæu mu se sam. ²² Reèe mu Juda, ne Iskariotski: Gospode! šta je to da æeš se nama javiti a ne svijetu? ²³ Isus odgovori i reèe mu: ko ima ljubav k meni, dræaæe rijeè moju; i otac moj imaæe ljubav k njemu: i k njemu æemo doæi, i u njega æemo se staniti. ²⁴ Koji nema ljubavi k meni ne dræi mojijeh rijeèi; a rijeè što æujete nije moja nego oca koji me posla. ²⁵ Ovo vam kazah dok sam s vama. ²⁶ A utješitelj Duh sveti, kojega æe otac poslati u ime moje, on æe vas nauèiti svemu i napomenuæe vam sve što vam rekoh. ²⁷ Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam: ne dajem vam ga kao što svijet daje, da se ne plaši srce vaše, i da se ne boji. ²⁸ Èuste da vam ja kazah: idem, i doæi æu k vama. Kad biste imali ljubav k meni, onda biste se obradovali

što rekoh: idem k ocu; jer je otac moj veæi od mene. ²⁹ I sad vam kazah, prije dok se nije zbililo, da vjerujete kad se zbude. ³⁰ Veæ neæu mnogo govoriti s vama; jer ide knez ovoga svijeta, i u meni nema ništa. ³¹ Nego da vidi svijet da imam ljubav k ocu, i kao što mi zapovjedi otac onako tvorim. Ustanite, hajdemo odavde.

15

¹ Ja sam pravi èokot, i otac je moj vinogradar; ² Svaku lozu na meni koja ne raða roda otsjeæi æe je; i svaku koja raða rod oèistiaæe je da više roda rodi. ³ Vi ste veæ oèišæeni rijeèju koju vam govorih. ⁴ Budite u meni i ja æu u vama. Kao što loza ne može roda roditi sama od sebe ako ne bude na èokotu, tako i vi ako u meni ne budete. ⁵ Ja sam èokot a vi loze: i koji bude u meni i ja u njemu on æe roditi mnogi rod: jer bez mene ne možete èiniti ništa. ⁶ Ko u meni ne ostane izbaciaæe se napolje kao loza, i osušiæe se, i skupiaæe je, i u oganj baciti, i spaliti. ⁷ Ako ostanete u meni i rijeèi moje u vama ostanu, šta god hoæete ištite, i biæe vam. ⁸ Tijem æe se otac moj proslaviti, da rod mnogi rodite; i biæete moji uèenici. ⁹ Kao što otac ima ljubav k meni, i ja imam ljubav k vama; budite u ljubavi mojoj. ¹⁰ Ako zapovijesti moje uzdržite ostæete u ljubavi mojoj, kao što ja održah zapovijesti oca svojega i ostajem u ljubavi njegovoj. ¹¹ Ovo vam kazah, da radost moja u vama ostane i radost vaša se ispuni. ¹² Ovo je zapovijest moja da imate ljubav među sobom, kao što ja imadoh ljubav k vama. ¹³ Od ove ljubavi niko veæe nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje. ¹⁴ Vi ste prijatelji moji ako tvorite što vam ja zapovijedam. ¹⁵ Više vas ne nazivam slugama; jer sluga ne zna

šta radi gospodar njegov: nego vas nazvah prijateljima; jer vam sve kazah što èuh od oca svojega. ¹⁶ Vi mene ne izbraste, nego ja vas izbrah, i postavih vas da vi idete i rod rodite; i da vaš rod ostane, da što god zaištete u oca u ime moje da vam da. ¹⁷ Ovo vam zapovijedam da imate ljubav među sobom. ¹⁸ Ako svijet na vas uzmrzi, znajte da na mene omrznu prije vas. ¹⁹ Kad biste bili od svijeta, onda bi svijet svoje ljubio: a kako nijeste od svijeta, nego vas ja od svijeta izbrah, zato mrzi na vas svijet. ²⁰ Opominjite se rijeèi koju vam ja rekoh: nije sluga veæi od gospodara svojega. Ako mene izgnaše, i vas æe izg-nati; ako moju rijeè održaše, i vašu æe održati. ²¹ Ali sve æe vam ovo èiniti za ime moje, jer ne poznaju onoga koji me posla. ²² Da nijesam bio došao i govorio im ne bi grijeha imali; a sad izgovora neæe imati za grijeh svoj. ²³ Koji mrzi na mene i na oca mojega mrzi. ²⁴ Da nijesam bio djela tvorio među njima kojijeh niko drugi ne tvori, ne bi grijeha imali: a sad i vidješe, i omrznuše na mene i na oca mojega. ²⁵ Ali da se zbude rijeè napisana u zakonu njihovom: omrznuše na mene ni za što. ²⁶ A kad dođe utješitelj, koga æu vam poslati od oca, Duh istine, koji od oca izlazi, on æe svjedoèiti za mene. ²⁷ A i vi æete svjedoèiti, jer ste od poèetka sa mnom.

16

¹ Ovo vam kazah da se ne sablaznite. ² Izgoniaæe vas iz zbornica; a doæi æe vrijeme kad æe svaki koji vas ubije misliti da Bogu službu èini. ³ I ovo æe èiniti, jer ne poznaše oca ni mene. ⁴ Nego vam ovo kazah kad dođe vrijeme da se opomenete ovoga da vam ja kazah; a isprva ne kazah vam ovo,

jer bijah s vama. ⁵ A sad idem k onome koji me posla, i niko me od vas ne pita: kuda ideš? ⁶ Nego što vam ovo kazah žalosti napuni se srce vaše. ⁷ Nego vam ja istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako ja ne idem, utješitelj neæe doæi k vama; ako li idem, poslaæu ga k vama. ⁸ I kad on dođe pokaraæe svijet za grijeh, i za pravdu, i za sud: ⁹ Za grijeh dakle što ne vjeruju mene; ¹⁰ A za pravdu što idem k ocu svojemu; i više me neæete vidjeti; ¹¹ A za sud što je knez ovoga svijeta osuđen. ¹² Još vam mnogo imam kazati; ali sad ne možete nositi. ¹³ A kad dođe on, Duh istine, uputiæe vas na svaku istinu; jer neæe od sebe govoriti, nego æe govoriti što èuje, i javiæe vam što æe biti unapredak. ¹⁴ On æe me proslaviti, jer æe od mojega uzeti, i javiæe vam: ¹⁵ Sve što ima otac moje je: zato rekoh da æe od mojega uzeti, i javiti vam. ¹⁶ Još malo, i neæete me vidjeti, i opet malo, pa æete me vidjeti: jer idem k ocu. ¹⁷ A neki od uèenika njegovijeh rekoše meðu sobom: šta je to što nam kaže: još malo, i neæete me vidjeti; i opet malo pa æete me vidjeti; i: ja idem k ocu? ¹⁸ Govorahu dakle: šta je to što govori: malo? ne znamo šta govori. ¹⁹ A Isus razumje da šæadijahu da ga zapitaju, pa im reèe: zato li se zapitujete meðu sobom što rekoh: još malo i neæete me vidjeti, i opet malo pa æete me vidjeti? ²⁰ Zaista, zaista vam kaæem da æete vi zaplakati i zaridati, a svijet æe se radovati; i vi æete žalosni biti, ali æe se vaša žalost okrenuti na radost. ²¹ Žena kad raða trpi muku; jer dođe èas njezin: ali kad rodi dijete, više se ne opominje žalosti od radosti, jer se rodi èovjek na svijet. ²² Tako i vi dakle imate sad žalost; ali æu vas opet vidjeti,

i radovaæe se srce vaše, i vaše radosti niko neæe uzeti od vas; ²³ I u onaj dan neæete me pitati ni za što. Zaista, zaista vam kaæem da što god uzištete u oca u ime moje, daæe vam. ²⁴ Doslije ne iskaste ništa u ime moje; ištite i primiaæete, da radost vaša bude ispunjena. ²⁵ Ovo vam govorih u prièama; ali æe doæi vrijeme kad vam više neæu govoriti u prièama, nego æu vam upravo javiti za oca. ²⁶ U onaj æete dan u ime moje zaiskati, i ne velim vam da æu ja umoliti oca za vas; ²⁷ Jer sam otac ima ljubav k vama kao što vi imaste ljubav k meni, i vjerovaste da ja od Boga iziðoh. ²⁸ Iziðoh od oca, i doðoh na svijet; i opet ostavljam svijet, i idem k ocu. ²⁹ Rekoše mu uèeniçi njegovi: eto sad upravo govoriš, a prièe nikakve ne govoriš. ³⁰ Sad znamo da sve znaš, i ne treba ti da te ko pita. Po tome vjerujemo da si od Boga izišao. ³¹ Isus im odgovori: zar sad vjerujete? ³² Evo ide èas, i veæ je nastao, da se razbjegnute svaki na svoju stranu i mene sama ostavite; ali nijesam sam, jer je otac sa mnom. ³³ Ovo vam kazah, da u meni mir imate. U svijetu æete imati nevolju; ali ne bojte se, jer ja nadvladah svijet.

17

¹ Ovo govori Isus, pa podiæe oèi svoje na nebo i reèe: oèe! dođe èas, proslavi sina svojega, da i sin tvoj proslavi tebe; ² Kao što si mu dao vlast nad svakijem tijelom da svemu što si mu dao da život vjeèni. ³ A ovo je život vjeèni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista. ⁴ Ja tebe proslavih na zemlji: posao svrših koji si mi dao da radim. ⁵ I sad proslavi ti mene, oèe, u tebe samoga slavom koju imadoh u tebe prije nego svijet postade. ⁶ Ja javih ime

tvoje ljudima koje si mi dao od svijeta; tvoji bijahu pa si ih meni dao, i tvoju riječ održaše. ⁷ Sad razumješe da je sve što si mi dao od tebe. ⁸ Jer riječi koje si dao meni dadoh im; i oni primiše, i poznadoše istinito da od tebe iziđoh, i vjerovalaše da si me ti poslao. ⁹ Ja se za njih molim: ne molim se za sav svijet, nego za one koje si mi dao, jer su tvoji. ¹⁰ I moje sve je tvoje, i tvoje moje; i ja se proslavih u njima. ¹¹ I više nijesam na svijetu, a oni su na svijetu, a ja idem k tebi. Očeh sveti! sačuvaj ih u ime svoje, one koje si mi dao, da budu jedno kao i mi. ¹² Dok bijah s njima na svijetu, ja ih čuvah u ime tvoje; one koje si mi dao sačuvah, i niko od njih ne pogibe osim sina pogibli, da se zbude pismo. ¹³ A sad k tebi idem, i ovo govorim na svijetu, da imaju radost moju ispunjenu u sebi. ¹⁴ Ja im dadoh riječ tvoju; i svijet omrznu na njih, jer nijesu od svijeta, kao ni ja što nijesam od svijeta. ¹⁵ Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih sačuvaš oda zla. ¹⁶ Od svijeta nijesu, kao ni ja što nijesam od svijeta. ¹⁷ Osveti ih istinom svojom: riječ je tvoja istina. ¹⁸ Kao što si ti mene poslao u svijet, i ja njih poslao u svijet. ¹⁹ Ja posvećujem sebe za njih, da i oni budu osvećeni istinom. ²⁰ Ne molim pak samo za njih, nego i za one koji me uzvjeruju njihove riječi radi; ²¹ Da svi jedno budu, kao ti, očeh, što si u meni i ja u tebi; da i oni u nama jedno budu, da i svijet vjeruje da si me ti poslao. ²² I slavu koju si mi dao ja dadoh njima, da budu jedno kao mi što smo jedno. ²³ Ja u njima i ti u meni: da budu sasvim ujedno, i da pozna svijet da si me ti poslao i da si imao ljubav k njima kao i k meni što si ljubav imao. ²⁴ Očeh! hoću da i oni

koje si mi dao budu sa mnom gdje sam ja; da vide slavu moju koju si mi dao, jer si imao ljubav k meni prije postanja svijeta. ²⁵ Očeh pravedni! svijet tebe ne pozna, a ja te poznah, i ovi poznaše da si me ti poslao. ²⁶ I pokazah im ime tvoje, i pokazao: da ljubav kojom si mene ljubio u njima bude, i ja u njima.

18

¹ I rekavši ovo Isus iziđe s učenicima svojijem preko potoka Kedrona gdje bješe vrt, u koji uđe on i učenici njegovi. ² A Juda izdajnik njegov znadijaše ono mjesto; jer se Isus često skupljaše ondje s učenicima svojijem. ³ Onda Juda uze četu i od glavara svešteničkih i fariseja momke, i dođe onamo s fenjerima i sa svijećama i s oružjem. ⁴ A Isus znajući sve što će biti od njega iziđe i reče im: koga tražite? ⁵ Odgovoriše mu: Isusa Nazarećanina. Isus im reče: ja sam. A s njima stajaše i Juda koji ga izdavaše. ⁶ A kad im reče: ja sam; izmakoše se natrag i popadaše na zemlju. ⁷ Onda ih opet zapita Isus: koga tražite? A oni rekoše: Isusa Nazarećanina. ⁸ Isus im odgovori: kazah vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, ostavite ove nek idu. ⁹ Da se izvrši riječ što reče: ne izgubih nijednoga od onih koje si mi dao. ¹⁰ A Simon Petar imao je nož, pa ga izvadi i udari slugu poglavara svešteničkoga, i otsiječe mu desno uho. A služi bješe ime Malho. ¹¹ Onda reče Isus Petru: zadjeni nož u nožnice. Čašu koju mi dade otac zar da je ne pijem? ¹² A četa i vojvoda i momci Jevrejski uhvatiše Isusa i svezaše ga, ¹³ I odvedoše ga najpre Ani, jer bješe tast Kajafi, koji bješe poglavar sveštenički one godine. ¹⁴ A Kajafa bješe

onaj što dade svjet Judejcima da je bolje da umre jedan èovjek nego narod da propadne. ¹⁵ Za Isusom pak iðaše Simon Petar i drugi uèenik; a uèenik onaj bješe poznat kod poglavara sveštenikoga, i uđe s Isusom u dvor poglavara sveštenikoga; ¹⁶ A Petar stajaše napolju kod vrata. Onda iziđe onaj uèenik što bješe poznat kod poglavara sveštenikoga i reèe vratarici te uvede Petra. ¹⁷ Onda reèe sluškinja vratarica Petru: da nijesi i ti uèenik ovoga èovjeka? On reèe: nijesam. ¹⁸ A sluge i momci bijahu naložili oganj i stajahu te se grijahu, jer bješe zima; a i Petar stajaše s njima i grijaše se. ¹⁹ Poglavar pak svešteniki zapita Isusa za uèenike njegove i za njegovu nauku. ²⁰ Isus mu odgovori: ja govorih javno svijetu, ja svagda uèih u zbornici i u crkvi, gdje se svagda skupljaju Judejci, i ništa tajno ne govorih. ²¹ Što pitaš mene? Pitaj one koji su slušali šta sam im govorio; evo ovi znadu šta sam ja govorio. ²² A kad on ovo reèe, jedan od momaka koji stajahu ondje udari Isusa po obrazu, i reèe: zar tako odgovaraš poglavaru sveštenikome? ²³ Isus mu odgovori: ako zlo rekoh, dokaži da je zlo; ako li dobro, zašto me biješ? ²⁴ I Ana posla ga svezana Kajafi poglavaru sveštenikome. ²⁵ A Simon Petar stajaše i grijaše se. Onda mu rekoše: da nijesi i ti od uèenika njegovijeh? A on se odreèe i reèe: nijesam. ²⁶ Reèe jedan od slugu poglavara sveštenikoga koji bješe rođak onome što mu Petar otsijeèe uho: ne vidjeh li ja tebe u vrtu s njim? ²⁷ Onda se Petar opet odreèe; i odmah pije-tao zapjeva. ²⁸ A Isusa povedoše od Kajafe u sudnicu. Ali bješe jutro, i oni ne uđoše u sudnicu da se ne bi opoganili, nego da

bi mogli jesti pashu. ²⁹ Onda Pilat iziđe k njima napolje i reèe: kakovu krivicu iznosite na ovoga èovjeka? ³⁰ Odgovoriše mu i rekoše: kad on ne bi bio zloèinac ne bismo ga predali tebi. ³¹ A Pilat im reèe: uzmite ga vi i po zakonu svojemu sudite mu. A Jevreji mu rekoše: mi ne smijemo nikoga pogubiti. ³² Da se zbude rijeè Isusova koju reèe kazujuæi kakvom æe smrti umrijeti. ³³ Onda uđe Pilat opet u sudnicu, i dozva Isusa, i reèe mu: ti si car Judejski? ³⁴ Isus mu odgovori: govoriš li ti to sam od sebe, ili ti drugi kazaše za mene? ³⁵ Pilat odgovori: zar sam ja Jevrejin? Rod tvoj i glavari svešteniki predaše te meni; šta si uèinio? ³⁶ Isus odgovori: carstvo moje nije od ovoga svijeta; kad bi bilo od ovoga svijeta carstvo moje, onda bi sluge moje branile da ne bih bio predan Jevrejima; ali carstvo moje nije oдавde. ³⁷ Onda mu reèe Pilat: daklem si ti car? Isus odgovori: ti govoriš da sam ja car. Ja sam za to rođen, i zato dođoh na svijet da svjedoèim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj. ³⁸ Reèe mu Pilat: šta je istina? I ovo rekavši iziđe opet k Jevrejima, i reèe im: ja nikakve krivice ne nalazim na njemu. ³⁹ A u vas je obièaj da vam jednoga pustim na pashu, hoæete li dakle da vam pustim cara Judejskoga? ⁴⁰ Onda svi povikaše opet govoreæi: ne ovoga, nego Varavu. A Varava bješe hajduk.

19

¹ Tada dakle Pilat uze Isusa i šiba ga. ² I vojnici spletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i obukoše mu skerletnu haljinu, ³ I govorahu: zdravo, care Judejski! i bijahu ga po obrazima. ⁴ Onda Pilat iziđe opet napolje, i reèe im: evo ga

izvodim k vama napolje, da vidite da na njemu ne nalazim nikakve krivice. ⁵ A Isus iziđe napolje pod vijencem od trnja i u skerletnoj haljini. I reče im Pilat: evo èovjeka! ⁶ A kad ga vidješe glavari svešteneiki i momci, povikaše govoreæi: raspni ga, raspni. Pilat im reče: uzmite ga vi i raspnite, jer ja ne nalazim na njemu krivice. ⁷ Odgovoriše mu Jevreji: mi imamo zakon i po zakonu našem valja da umre, jer naèini sebe sinom Božijim. ⁸ Kad dakle Pilat èu ovu rijeè, poboja se veæma. ⁹ I opet uđe u sudnicu, i reče Isusu: odakle si ti? A Isus mu ne dade odgovora. ¹⁰ A Pilat mu reče: zar meni ne govoriš? ne znaš li da imam vlast raspeti te, i vlast imam pustiti te? ¹¹ Isus odgovori: ne bi imao vlasti nikakve nada mnom kad ti ne bi bilo dano odozgo; zato onaj ima veæi grijeh koji me predade tebi. ¹² Od tada gledaše Pilat da ga pusti. Ali Jevreji vikahu govoreæi: ako ovoga pustiš nijesi prijatelj æesaru. Svaki koji sebe carem gradi protivi se æesaru. ¹³ Pilat dakle èuvši ovu rijeè izvede Isusa napolje, i sjede na sudijnsku stolicu na mjestu koje se zove kaldrma a Jevrejski Gavata. ¹⁴ A bješe petak uoèi pashe oko šestoga sahata; i Pilat reèe Jevrejima: evo car vaš. ¹⁵ A oni vikahu: uzmi, uzmi, raspni ga. Pilat im reèe: zar cara vašega da razapnem? Odgovoriše glavari svešteneiki: mi nemamo cara osim æesara. ¹⁶ Tada im ga dakle predade da se razapne. A oni uzeše Isusa i odvedoše. ¹⁷ I noseæi krst svoj iziđe na mjesto koje se zove koštarnica a Jevrejski Golgota. ¹⁸ Ondje ga razapeše, i s njim drugu dvojicu s jedne i s druge strane, a Isusa u srijedi. ¹⁹ Pilat pak napisa i natpis i metnu na krst; i bješe

napisano: Isus Nazareæanin car Judejski. ²⁰ I onaj natpis èitaše mnogi od Jevreja; jer mjesto bješe blizu grada gdje razapeše Isusa; i bješe napisano Jevrejski, Grèki, Latinski. ²¹ A Jevrejski glavari svešteneiki govorahu Pilatu: ne piši: car Judejski, nego da sam reèe: ja sam car Judejski. ²² Pilat odgovori: što pisah pisah. ²³ A vojnici kad razapeše Isusa uzeše njegove haljine i naèiniše èetiri dijela, svakome vojniku po dijel, i dolamu; a dolama ne bješe šivena nego izatkana sva s vrha do dna. ²⁴ Onda rekoše meðu sobom: da je ne deremo, nego da bacimo kocke za nju kome æe dopasti. Da se zbude pismo koje govori: razdijeliše haljine moje meðu sobom, i za dolamu moju baciše kocke. Vojnici dakle tako uèiniše. ²⁵ A stajahu kod krsta Isusova mati njegova, i sestra matere njegove Marija Kleopova, i Marija Magdalina. ²⁶ A Isus vidjevši mater i uèenika koga ljubljaše gdje stoji reèe materi svojoj: ženo! eto ti sina! ²⁷ Potom reèe uèeniku: eto ti matere! I od onoga èasa uze je uèenik k sebi. ²⁸ Potom znajuæi Isus da se veæ sve svršì, da se zbude pismo reèe: žedan sam. ²⁹ Ondje stajaše sud pun octa; a oni napuniše sunder octa, i nataknuvši na trsku, prinesoše k ustima njegovijem. ³⁰ A kad primi Isus ocat reèe: svršì se. I preklonivši glavu predade duh. ³¹ A buduæi da bješe petak, pa da ne bi tijela ostala na krstu u subotu jer bijaše veliki dan ona subota Jevreji moliše Pilata da im prebiju golijeni pa da ih skinu. ³² Onda dođoše vojnici, i prvome dakle prebiše golijeni i drugome raspetome s njim. ³³ A došavši na Isusa, kad ga vidješe da je veæ umro, ne prebiše mu golijeni; ³⁴ Nego jedan od vo-

jnika probode mu rebra kopljem; i odmah iziđe krv i voda. ³⁵ I onaj što vidje posvjedoèi, i svjedoèanstvo je njegovo istinito; i on zna da istinu govori da vi vjerujete. ³⁶ Jer se ovo dogodi da se zbude pismo: kost njegova da se ne prelomi. ³⁷ I opet drugo pismo govori: pogledaæe onoga koga probodoše. ³⁸ A potom Josif iz Arimateje, koji bješe uèenik Isusov ali kradom od straha Jevrejskoga, moli Pilata da uzme tijelo Isusovo, i dopusti Pilat. Onda dođe i uze tijelo Isusovo. ³⁹ A dođe i Nikodim, koji prije dolazi k Isusu noæu, i donese pomiješane smirne i aloja oko sto litara. ⁴⁰ I uzeše tijelo Isusovo, i obaviše ga platnom s mirisima, kao što je obièaj u Jevreja da ukopavaju. ⁴¹ A bijaše blizu onoga mjesta gdje bješe razapet, vrt, i u vrtu grob nov, u koji niko nikad ne bješe metnut. ⁴² Ondje dakle petka radi Jevrejskoga, jer bješe blizu grob, metnuše Isusa.

20

¹ A u prvi dan nedjelje dođe Marija Magdalena na grob rano, još dok se ne bješe rasvanulo, i vidje da je kamen odvaljen od groba. ² Onda otrèa, i dođe k Simonu Petru i k drugom uèeniku koga ljubljaše Isus, i reèe im: uzeše Gospoda iz groba; i ne znamo gdje ga metnuše. ³ A Petar iziđe i drugi uèenik, i pođoše ka grobu. ⁴ Trèahu pak oba zajedno, i drugi uèenik trèaše brže od Petra, i dođe prije ka grobu. ⁵ I nadvirivši se vidje haljine gdje leže; ali ne uđe. ⁶ Dođe pak Simon Petar za njim, i uđe u grob, i vidje haljine same gdje leže, ⁷ I ubrus koji bješe na glavi njegovoj ne s haljinama da leži nego osobito savit na jednom mjestu. ⁸ Tada dakle uđe i drugi uèenik koji najprije dođe ka grobu, i vidje i

vjerova. ⁹ Jer još ne znadijahu pisma da njemu valja ustati iz mrtvih. ¹⁰ Onda otidoše opet uèenici doma. ¹¹ A Marija stajaše napolju kod groba i plakaše. I kad plakaše nadviri se nad grob, ¹² I vidje dva anđela u bijelijem haljinama gdje sjede jedan èelo glave a jedan èelo nogu gdje bješe ležalo tijelo Isusovo. ¹³ I rekoše joj oni: ženo! što plaèeš? Reèe im: uzeše Gospoda mojega, i ne znam gdje ga metnuše. ¹⁴ I ovo rekavši obazre se natrag, i vidje Isusa gdje stoji, i ne znadijaše da je Isus. ¹⁵ Isus joj reèe: ženo! što plaèeš? koga tražiš? A ona misleæi da je vrtar reèe mu: gospodine! ako si ga ti uzeo kaži mi gdje si ga metnuo, i ja æu ga uzeti. ¹⁶ Isus joj reèe: Marija! A ona obazrevši se reèe mu: Ravuni! koje znaèi uèitelju. ¹⁷ Reèe joj Isus: ne dohvataj se do mene, jer se još ne vratih k ocu svojemu; nego idi k braæi mojoj, i kaži im: vraæam se k ocu svojemu i ocu vašemu, i Bogu svojemu i Bogu vašemu. ¹⁸ A Marija Magdalena otide, i javi uèenicima da vidje Gospoda i kaza joj ovo. ¹⁹ A kad bi uveèe onaj prvi dan nedjelje, i vrata bijahu zatvorena gdje se bijahu uèenici njegovi skupili od straha Jevrejskoga, dođe Isus i stade na srijedu i reèe im: mir vam. ²⁰ I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra svoja. Onda se uèenici obradovaše vidjevši Gospoda. ²¹ A Isus im reèe opet: mir vam; kao što otac posla mene, i ja šaljem vas. ²² I ovo rekavši dunu, i reèe im: primite Duh sveti. ²³ Kojima oprostite grijeh, oprostiaæe im se; i kojima zadržite, zadržaaæe se. ²⁴ A Toma koji se zove Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bješe ondje s njima kad dođe Isus. ²⁵ A drugi mu uèenici govorahu: vidjesmo Gospoda. A on im reèe: dok

ne vidim na rukama njegovijem rana od klina, i ne metnem prsta svojega u rane od klina, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova; neæu vjerovati. ²⁶ I poslije osam dana opet bijahu uèenici njegovi unutra, i Toma s njima. Doðe Isus kad bijahu vrata zatvorena, i stade meðu njima i reèe: mir vam. ²⁷ Potom reèe Tomi: pruži prst svoj amo i viði ruke moje; i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran nego vjeran. ²⁸ I odgovori Toma i reèe mu: Gospod moj i Bog moj. ²⁹ Isus mu reèe: pošto me vidje vjerovao si; blago onima koji ne vidješe i vjerovaše. ³⁰ A i mnoga druga èudesu uèini Isus pred uèenicima svojijem koja nijesu pisana u knjizi ovoj. ³¹ A ova se napisala, da vjerujete da Isus jest Hristos sin Božij, i da vjerujuæi imate život u ime njegovu.

21

¹ Poslije toga opet se javi Isus uèenicima svojijem na moru Tiverijadskom. A javi se ovako: ² Bijahu zajedno Simon Petar i Toma koji se zvaše Blizanac, i Natanilo iz Kane Galilejske, i sinovi Zevedejevi, i druga dvojica od uèenika njegovijeh. ³ Reèe im Simon Petar: idem da lovim ribu. Rekoše mu: idemo i mi s tobom. Onda iziðoše i odmah sjedoše u laðu, i onu noæ ne uhvatiše ništa. ⁴ A kad bi jutro, stade Isus na brijegu; ali uèenici ne poznaše da je Isus. ⁵ A Isus im reèe: djeco! eda što imate za jelo? Odgovoriše mu: nemamo. ⁶ A on im reèe: bacite mrežu s desne strane lađe, i naæi æete. Onda baciše, i veæ ne mogahu izvuaæi je od mnoštva ribe. ⁷ Onda uèenik onaj koga ljublaše Isus reèe Petru: to je Gospod. A Simon Petar kad èu da je Gospod, zapreže se košuljom, jer bješe go, i skoèi u more. ⁸ A

drugi uèenici doðoše na laði, jer ne bješe daleko od zemlje nego oko dvjesta lakata, vukuæi mrežu s ribom. ⁹ Kad dakle izljezoše na zemlju, vidješe oganj naložen, i na njemu metnutu ribu i hljeb. ¹⁰ Isus im reèe: prinesite od ribe što sad uhvatiste. ¹¹ A Simon Petar uðe i izvuèe mrežu na zemlju punu velikijeh riba sto i pedeset i tri; i od tolikoga mnoštva ne prodrije se mreža. ¹² Isus im reèe: hodite objedujte. A nijedan od uèenika ne smedijaše da ga pita: ko si ti? videæi da je Gospod. ¹³ A doðe i Isus, i uze hljeb, i dade im, tako i ribu. ¹⁴ Ovo se veæ treæi put javi Isus uèenicima svojijem pošto ustade iz mrtvijeh. ¹⁵ A kad objedovaše, reèe Isus Simonu Petru: Simone Jonin! ljubiš li me veæma nego ovi? Reèe mu: da, Gospode! ti znaš da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi jaganjce moje. ¹⁶ Reèe mu opet drugom: Simone Jonin! ljubiš li me? Reèe mu: da, Gospode! ti znaš da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi ovce moje. ¹⁷ Reèe mu treæom: Simone Jonin! ljubiš li me? A Petar posta žalostan što mu reèe treæom: ljubiš li me? i reèe mu: Gospode! ti sve znaš, ti znaš da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi ovce moje. ¹⁸ Zaista, zaista ti kažem: kad si bio mlad, opasivao si se sam i hodio si kuda si htio; a kad ostariš, širiæeš ruke svoje i drugi æe te opasati i odvesti kuda neæeš. ¹⁹ A ovo reèe pokazujuæi kakom æe smrti proslaviti Boga. I rekavši ovo reèe mu: hajde za mnom. ²⁰ A Petar obazrevši se vidje gdje za njim ide onaj uèenik koga Isus ljublaše, koji i na veèeri leže na prsi njegove i reèe: Gospode! ko je taj koji æe te izdati? ²¹ Vidjevši Petar ovoga reèe Isusu: Gospode! a šta æe ovaj? ²² Isus mu reèe: ako hoæu

da on ostane dok ja ne dođem, šta je tebi do toga? Ti hajde za mnom.

²³ Onda iziđe ova riječ među braćom da onaj učenik neće umrijeti; ali Isus ne reče njemu da neće umrijeti, nego: ako hoću da ostane dok ja ne dođem, što je tebi do toga? ²⁴ Ovo je onaj učenik koji svjedoči za ovo, koji i napisao ovo: i znamo da je svjedočanstvo njegovo istinito. ²⁵ A ima i drugo mnogo što učini Isus, koje kad bi se redom popisalo, ni u sami svijet, mislim, ne bi mogle stati napisane knjige. Amin.

Dela apostolska

¹ Prvu sam ti knjigu napisao o svemu, o Teofile, što počeo Isus i tvoriti i učiti. ² Do dana kad se uznese, pošto Duhom svetijem zapovjedi apostolima koje izabra, ³ Pred kojima i po stradanju svome pokaza sebe živa mnogijem i istinitijem znacima, i javlja im se četrdeset dana, i govori o carstvu Božijemu. ⁴ I sabravši ih zapovjedi im da ne idu iz Jerusalema, nego da čekaju obećanje oćino, koje ćuste, reće, od mene; ⁵ Jer je Jovan krstio vodom, a vi ćete se krstiti Duhom svetijem ne dugo posle ovijeh dana. ⁶ A oni onda koji zajedno bijahu, pitahu ga govoreći: Gospode! hoćeš li sad naćiniti carstvo Izrailjevo? ⁷ A on im reće: nije vaće znati vremena i ljeta koje otac zadrća u svojoj vlasti; ⁸ Nego ćete primiti silu kad siće Duh sveti na vas; i bićete mi svjedoci i u Jerusalemu i po svoj Judeji i Samariji i tja do kraja zemlje. ⁹ I ovo rekavši vidjeće oni gdje se podiće i odnese ga oblak iz oćiju njihovijeh. ¹⁰ I kad gledahu za njim gdje ide na nebo, gle, dva ćovjeka stadoće pred njima u bijelijem haljinama, ¹¹ Koji i rećoše: ljudi Galilejci! šta stojite i gledate na nebo? Ovaj Isus koji se od vas uze na nebo tako će doći kao što vidjeste da ide na nebo. ¹² Tada se vratice u Jerusalema s gore koja se zove Maslinska, koja je blizu Jerusalema jedan subotni dan hoda. ¹³ I kad ućoće, popeće se u sobu gdje stajahu Petar i Jakov i Jovan i Andrija, Filip i Toma, Vartolomije i Matej, Jakov Alfejev i Simon Zilot, i Juda Jakovljevi. ¹⁴ Ovi svi jednodućno bijahu jednako na molitvi i u moljenju sa ženama,

i s Marijom materom Isusovom i braćom njegovom. ¹⁵ I u dane one ustavši Petar izmeću ućenika reće a bijaće naroda zajedno oko sto i dvadeset imena): ¹⁶ Ljudi braćo! trebalo je da se izvrći ono pismo što proreće Duh sveti ustima Davidovijem za Judu koji bjaće pred onima što uhvatiće Isusa; ¹⁷ Jer se brojaće s nama, i bijaće primio dijel ove slućbe. ¹⁸ On dakle steće njivu od plate nepravedne, i objesivši se puće po srijedi, i izasu se sva utroba njegova. ¹⁹ I postade znano svima koji žive u Jerusalemu da će se ta njiva prozvati njihovijem jezikom Akeldama, koje znaći njiva krvna. ²⁰ Jer se piće u knjizi psaltiru: da bude dvor njegov pust, i da ne bude nikoga ko bi življeo u njemu, i: vladiceanstvo njegovo da primi drugi. ²¹ Treba dakle od ovijeh ljudi koji su bili s nama za sve vrijeme kako meću nas uće i iziće Gospod Isus, ²² Poćevši od krštenja Jovanova do dana kad se uze od nas, da bude s nama svjedok njegova vaskrsenija jedan od ovijeh. ²³ I postaviće dvojicu, Josifa koji se zvaće Varsava prezimenom Just, i Matija. ²⁴ I pomolivši se Bogu rećoše: ti, Gospode! koji poznaješ srca sviju, pokaži jednoga od ove dvojice koga si izabrao, ²⁵ Da primi dijel ove slućbe i apostolstva, iz koga ispade Juda da ide na mjesto svoje. ²⁶ I baciće kocke za njih, i pade kocka na Matija i primiće ga meću jedanaest apostola.

2

¹ I kad se navrći pedeset dana bijahu zajedno svi apostoli jednodućno. ² I ujedanut postade huka s neba kao duhanje silnoga vjetra, i napuni svu kuću gdje sjedahu; ³ I pokazaće im se razdijeljeni jezici kao ognjeni;

i sjede po jedan na svakoga od njih. ⁴ I napuniše se svi Duha svetoga, i stadoše govoriti drugim jezicima, kao što im Duh davaše te govorahu. ⁵ A u Jerusalamu stajahu Jevreji ljudi pobožni iz svakoga naroda koji je pod nebom. ⁶ A kad postade ovaj glas, skupi se narod, i smete se: jer svaki od njih slušашe gdje oni govore njegovijem jezikom. ⁷ I divljahu se i èuđahu se govoreæi jedan drugome: nijesu li ovo sve Galilejci što govore? ⁸ Pa kako mi èujemo svaki svoj jezik u kome smo se rodili? ⁹ Paræani, i Miđani, i Elamljani, i koji smo iz Mesopotamije, i iz Judeje i Kapadokije, i iz Ponta i Azije, ¹⁰ I iz Frigije i Pamfilije, iz Misira i krajeva Livijskijeh kod Kirine, i putnici iz Rima, i Judejci i došljaci, ¹¹ Kriæani i Arapi, èujemo gdje oni govore našijem jezicima velièine Božije. ¹² I divljahu se svi i ne mogahu se naèuditi govoreæi jedan drugome: šta æe dakle ovo biti? ¹³ A drugi potsmijevajuæi se govorahu: nakitili su se vina. ¹⁴ A Petar stade sa jedanaesticom i podiže glas svoj i reèe im: ljudi Judejci i vi svi koji živite u Jerusalamu! ovo da vam je na znanje, i èujte rijeèi moje. ¹⁵ Jer ovi nijesu pijani kao što vi mislite, jer je tek treæi sahat dana; ¹⁶ Nego je ovo ono što kaza prorok Joilo: ¹⁷ I biæe u posljednje dane, govori Gospod, izliæu od Duha svojega na svako tijelo, i proreæi æe sinovi vaši i kæeri vaše, i mladiæi vaši vidjeæe utvare i starci vaši sniæe snove; ¹⁸ Jer æu na sluge svoje i na sluškinje svoje u te dane izliti od Duha svojega, i proreæi æe. ¹⁹ I daæu èudesa gore na nebu i znake dolje na zemlji: krv i oganj i pušenje dima. ²⁰ Sunce æe se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego dođe

veliki i slavni dan Gospodnji. ²¹ I biæe da æe se svaki spasti koji prizove ime Gospodnje. ²² Ljudi Izrailjci! poslušajte rijeèi ove: Isusa Nazareæanina, èovjeka od Boga potvrđena među vama silama i èudesima i znacima koje uèini Bog preko njega među vama, kao što i sami znate, ²³ Ovoga određenijem savjetom i promislom Božijim predana primivši, preko ruku bezakonika prikovaste i ubiste; ²⁴ Kojega Bog podiže, razdriješivši sveze smrtnne, kao što ne bijaše moguæe da ga one drže. ²⁵ Jer David govori za njega: Gospoda jednako gledah pred sobom: jer je s desne strane mene, da se ne pomaknem; ²⁶ Zato se razveseli srce moje, i obradova se jezik moj, pa još i tijelo moje poèivaæe u nadu; ²⁷ Jer neæeš ostaviti duše moje u paklu, niti æeš dati da svetac tvoj vidi truhljenja. ²⁸ Pokazao si mi putove života: napuniæeš me veselja s licem svojijem. ²⁹ Ljudi braæo! neka je slobodno kazati vam upravo za starješinu Davida da i umrije, i ukopan bi, i grob je njegov među nama do ovoga dana. ³⁰ Prorok dakle buduæi, i znajuæi da mu se Bog kletvom kle od roda bedara njegovijeh po tijelu podignuti Hrista, i posaditi ga na prijestolu njegovu, ³¹ Predvidjevši govori za vaskrsenje Hristovo da se ne ostavi duša njegova u paklu, ni tijelo njegovo vidje truhljenja. ³² Ovoga Isusa vaskrse Bog, èemu smo mi svi svjedoci. ³³ Desnicom dakle Božijom podiže se, i obeæanje svetoga Duha primivši od oca, izli ovo što vi sad vidite i èujete. ³⁴ Jer David ne iziđe na nebesa, nego sam govori: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, ³⁵ Dok položim neprijatelje

tvoje podnožje nogama tvojima. ³⁶ Tvrdo dakle neka zna sav dom Izrailjev da je i Gospodom i Hristom Bog uèinio ovoga Isusa koga vi raspeste. ³⁷ A kad èuše, razali im se u srcu, i rekoše Petru i ostalijem apostolima: šta æemo èiniti, ljudi braæo? ³⁸ A Petar im reèe: pokajte se, i da se krstite svaki od vas u ime Isusa Hrista za oprostjenje grijeha; i primiaete dar svetoga Duha; ³⁹ Jer je za vas obeæanje i za djecu vašu, i za sve daljne koje æe god dozvati Gospod Bog naš. ⁴⁰ I drugijem mnogijem rijeèima svjedoèaše, i moljaše ih govoreæi: spasite se od ovoga pokvarenoga roda. ⁴¹ Koji dakle rado primiše rijeè njegovu krstiše se; i pristade u taj dan oko tri hiljade duša. ⁴² I ostaše jednako u nauci apostolskoj, i u zajednici, i u lomljenju hljeba, i u molitvama. ⁴³ I uèe strah u svaku dušu; jer apostoli èiniše mnoga èudesna i znake u Jerusalimu. ⁴⁴ A svi koji vjerovaše bijahu zajedno, i imahu sve zajedno. ⁴⁵ I teèevinu i imanje prodavahu i razdavahu svima kao što ko trebaše. ⁴⁶ I svaki dan bijahu jednako jednodušno u crkvi, i lomljahu hljeb po kuæama, i primahu hranu s radosti i u prostoti srca, ⁴⁷ Hvaleæi Boga, i imajuæi milost u svijju ljudi. A Gospod svaki dan umnožavaše društvo onijeh koji se spasavahu.

3

¹ A Petar i Jovan iðahu zajedno gore u crkvu na molitvu u deveti sahat. ² I bijaše jedan èovjek hrom od utrobe matere svoje, kojega nošahu i svaki dan metahu pred vrata crkvena koja se zovu Krasna da prosi milostinju od ljudi koji ulaze u crkvu; ³ Koji vidjevši Petra i Jovana da hoæe da uðu u crkvu prošaše milostinju.

⁴ A Petar pogledavši na nj s Jovanom, reèe: pogledaj na nas. ⁵ A on gledaše u njih misleæi da æe mu oni što dati. ⁶ A Petar reèe: srebra i zlata nema u mene, nego što imam ovo ti dajem: u ime Isusa Hrista Nazareæanina ustani i hodi. ⁷ I uze ga za desnicu i podiže. I odmah se utvrdiše njegova stopala i gležnji. ⁸ I skoèivši ustade, i hoðaše, i uèe s njima u crkvu iduæi i skaèuæi i hvaleæi Boga. ⁹ I vidješe ga svi ljudi gdje ide i hvale Boga. ¹⁰ A znadijahu ga da onaj bješe što milostinje radi sjeðaše kod Krasnih vrata crkvenijeh, i napuniše se èuda i straha za to što bi od njega. ¹¹ A kad se iscijeljeni hromi držaše Petra i Jovana, navališe k njima svi ljudi u trijem, koji se zvaše Solomunov, i èuðahu se. ¹² A kad vidje Petar, odgovaraše ljudima: ljudi Izrailjci! što se èudite ovome? Ili šta gledate na nas, kao da smo svojom silom ili pobožnošæu uèinili da on ide? ¹³ Bog Avraamov i Isakov i Jakovljevi, Bog otaca našijeh, proslavi sina svojega Isusa, kojega vi predadoste i odrekoste ga se pred licem Pilatovijem kad on sudi da ga pusti. ¹⁴ A vi sveca i pravednika odrekoste se, i isprosisite èovjeka krvnika da vam pokloni; ¹⁵ A naèelnika života ubiste, kojega Bog vaskrse iz mrtvijeh, èemu smo mi svjedoci. ¹⁶ I za vjeru imena njegova ovoga, koga vidite i poznajete, utvrdi ime njegovo; i vjera koja je kroza nj dade mu cijelo zdravlje ovo pred svima vama. ¹⁷ I sad, braæo, znam da iz neznanja ono uèiniste, kao i knezovi vaši. ¹⁸ A Bog kako naprijed javi ustima svijju proroka svojijeh da æe Hristos postradati, izvrši tako. ¹⁹ Pokajte se dakle, i obratite se da se oèistite od grijeha svojijeh, da doðu vremena odmaranja od lica Gospodnjega, ²⁰ I da pošlje

naprijed naređenoga vam Hrista Isusa, ²¹ Kojega valja dakle nebo da primi do onoga vremena kad se sve popravi, što Bog govori ustima sviju svetijeh proroka svojijeh od postanja svijeta. ²² Mojsije dakle ocevima našijem reèe: Gospod Bog vaš podignuæe vam proroka iz vaše braæe, kao mene; njega poslušajte u svemu što vam kaže. ²³ I biæe da æe se svaka duša koja ne poslušatoga proroka istrijebiti iz naroda. ²⁴ A i svi proroci od Samuila i potom koliko ih god govori, i za ove dane javljaše. ²⁵ Vi ste sinovi proroka i zavjeta koji uèini Bog s ocevima vašijem govoreæi Avraamu: i u sjemenu tvojem u blagosloviæe se svi narodi na zemlji. ²⁶ Vama najprije Bog podiže sina svojega Isusa, i posla ga da vas blagosilja da se svaki od vas obrati od pakosti svojijeh.

4

¹ A kad oni govorahu narodu, naiðoše na njih sveštenici i vojvoda crkveni i sadukeji; ² I rasrdiše se, što oni uèe ljude i javljaju u Isusu vaskrsenije iz mrtvijeh. ³ I digoše na njih ruke, i metnuše ih u zatvor do ujutru: jer veæ bješe veèe. ⁴ A od onijeh koji slušahu rijeè mnogi vjrovaše, i postade broj ljudi oko pet hiljada. ⁵ A kad bi ujutru, skupiše se knezovi njihovi i starješine i književnici u Jerusalim, ⁶ I Ana poglavar sveštenieki i Kajafa i Jovan i Aleksandar i koliko ih god bješe od roda svešteniekoga; ⁷ I metnuvši ih na srijedu pitahu: kakom silom ili u èije ime uèiniste vi ovo? ⁸ Tada Petar napunivši se Duha svetoga reèe im: knezovi narodni i starješine Izrailjeve! ⁹ Ako nas danas pitate za dobro djelo koje uèinismo bolesnu èovjeku te on ozdravi: ¹⁰ Da je

na znanje svima vama i svemu narodu Izrailjevu da u ime Isusa Hrista Nazareæanina, kojega vi raspeste, kojega Bog podiže iz mrtvijeh, stoji ovaj pred vama zdrav. ¹¹ Ovo je kamen koji vi zidari odbaciste, a postade glava od ugla: i nema ni u jednome drugom spasenija; ¹² Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojijem bi se mi mogli spasti. ¹³ A kad vidješe slobodu Petrovu i Jovanovu, i znajuæi da su ljudi neknjiževni i prosti, divljahu se, a znadijahu ih da bijahu s Isusom. ¹⁴ A videæi iscijeljenoga èovjeka gdje s njima stoji ne mogahu ništa protivu reæi. ¹⁵ Onda im zapovjediše da iziðu napolje iz savjeta, pa pitahu jedan drugoga ¹⁶ Govoreæi: šta æete èiniti ovijem ljudima? Jer veliki znak što uèiniše oni poznat je svima koji žive u Jerusalimu, i ne možemo odreæi; ¹⁷ Ali da se dalje ne razilazi po narodu, da im oštro zaprijetimo da više ne govore za ime ovo nikome. ¹⁸ I dozvavši ih zapovjediše im da ništa ne spominju niti uèe u ime Isusovo. ¹⁹ Petar i Jovan odgovarajuæi rekoše im: sudite je li pravo pred Bogom da vas veæma slušamo negoli Boga? ²⁰ Jer mi ne možemo ne govoriti što vidjesmo i èusmo. ²¹ A oni zaprijetivši im pustiše ih, ne našavši ništa kako bi ih muèili, naroda radi; jer svi hvaljahu Boga za ono što se bješe dogodilo. ²² Jer onome èovjeku bješe više od èetrdeset godina na kom se dogodi ovo èudo zdravlja. ²³ A kad ih otpustiše, doðoše k svojim, i javiše šta im rekoše glavari sveštenieki i starješine. ²⁴ A oni kad èuše, jednodušno podigoše glas k Bogu i rekoše: Gospode Bože, ti koji si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima; ²⁵ Koji ustima Davida

sluge svojega reèe: zašto se bune neznabošci, i narodi izmišljavaju prazne rijeèi? ²⁶ Sastaše se carevi zemaljski, i knezovi se sabraše ujedno na Gospoda i na Hrista njegova. ²⁷ Zaista se sabraše u ovome gradu na svetoga sina tvogega Isusa, kojega si pomazao, Irod i Pontijski Pilat s neznabošcima i s narodom Izrailjevijem, ²⁸ Da uèine što ruka tvoja i savjet tvoj naprijed odredi da bude. ²⁹ I sad Gospode! pogledaj na njihove prijetnje, i daj slugama svojim da govore sa svakom slobodom rijeè tvoju; ³⁰ I pružaj ruku svoju na iscjeljivanje i da znaci i èudesa bivaju imenom svetoga sina tvogega Isusa. ³¹ I pošto se oni pomoliše Bogu zatrese se mjesto gdje bijahu sabrani, i napuniše se svi Duha svetoga, i govorahu rijeè Božiju sa slobodom. ³² A u naroda koji vjerova bješe jedno srce i jedna duša; i nijedan ne govoraše za imanje svoje da je njegovo, nego im sve bješe zajednièko. ³³ I apostoli s velikom silom svjedoèahu za vaskrsenje Gospoda Isusa Hrista; i blagodat velika bješe na svima njima: ³⁴ Jer nijedan među njima ne bješe siromašan, jer koliko ih god bijaše koji imadijahu njive ili kuæe, prodavahu i donošahu novce što uzimahu za to, ³⁵ I metahu pred noge apostolima; i davaše se svakome kao što ko trebaše. ³⁶ A Josija, prozvani od apostola Varnava, koje znaèi sin utjehe, Levit rodom iz Kipra, ³⁷ On imadijaše njivu, i prodavši je donese novce i metnu apostolima pred noge.

5

¹ A jedan èovjek, po imenu Ananija, sa ženom svojom Sappifrom prodade njivu, ² I sakri od novaca sa znanjem i žene svoje, i

donesavši jedan dijel metnu apostolima pred noge. ³ A Petar reèe: Ananija! zašto napuni sotona srce tvoje da slažeš Duhu svetome i sakriješ od novaca što uze za njivu? ⁴ Kad je bila u tebe ne bješe li tvoja? I kad je prodade ne bješe li u tvojoj vlasti? Zašto si dakle takovu stvar metnuo u srce svoje? Ljudima nijesi slagao nego Bogu. ⁵ A kad èu Ananija rijeèi ove, pade i izdahnu; i uèe veliki strah u sve koji slušahu ovo. ⁶ A momci ušavši uzeše ga i iznesoše te zakopaše. ⁷ A kad prođe oko tri sahata, uèe i žena njegova ne znajuæi šta je bilo. ⁸ A Petar joj odgovori: kaži mi jeste li za toliko dali njivu? A ona reèe: da, za toliko. ⁹ A Petar joj reèe: zašto se dogovoriste da iskušate Duha Gospodnjega? Gle, noge onijeh koji tvoga muža zakopaše pred vratima su, i iznijeæe te. ¹⁰ I odmah padnu pred nogama njegovijem i izdahnu. A momci ušavši naðoše je mrtvu i iznesoše je i zakopaše kod muža njezina. ¹¹ I uèe veliki strah u svu crkvu i u sve koji èuše ovo. ¹² A rukama apostolskima uèiniše se mnogi znaci i èudesa među ljudima; i bijahu svi jednodušno u trijemu Solomunovu. ¹³ A od ostalijeh niko ne smijaše pristupiti k njima; nego ih hvaljaše narod. ¹⁴ A sve više pristajahu oni koji vjerovahu Gospoda, mnoštvo ljudi i žena, ¹⁵ Tako da i po ulicama iznošahu bolesnike i metahu na posteljama i na nosilima, da bi kad prođe Petar barem sjenka njegova osjenila koga od njih. ¹⁶ A dolazahu mnogi i iz okolnijeh gradova u Jerusolim, i donošahu bolesnike i koje muèahu neèisti duhovi; i svi ozdravljahu. ¹⁷ Ali ustade poglavar sveštentièki i svi koji bijahu s njim, od jeresi sadukejske, i napuniše se zavisti, ¹⁸ I digoše

ruke svoje na apostole, i metnuše ih u opšti zatvor. ¹⁹ A anđeo Gospodnji otvori noæu vrata tamnièka, i izvedavši ih reèe: ²⁰ Idite i stanite u crkvi te govorite narodu sve rijeèi ovoga života. ²¹ A kad oni èuše, uðoše ujutru u crkvu, i uèahu. A kad dođe poglavar sveštenieki i koji bijahu s njim, sazvaše sabor i sve starješine od sinova Izrailjevijeh, i poslaše u tamnicu da ih dovedu. ²² A kad sluge otidoše, ne naðoše ih u tamnici; onda se vratise i javiše im ²³ Govoreæi: tamnicu naðosmo zakljuèanu sa svakom tvrðom i èuvare gdje stoje pred vratima; ali kad otvorismo, unutra nijednoga ne naðosmo. ²⁴ A kad èuše ove rijeèi poglavar sveštenieki i vojvoda crkveni i ostali glavari sveštenieki, ne mogahu im se naèuditi šta bi to sad bilo. ²⁵ A neko dođe i javi im govoreæi: eno oni ljudi što ih baciste u tamnicu, stoje u crkvi i uèe narod. ²⁶ Tada otide vojvoda s momcima i dovede ih ne na silu: jer se bojahu naroda da ih ne pobije kamenjem. ²⁷ A kad ih dovedoše, postaviše ih pred sabor, i zapita ih poglavar sveštenieki govoreæi: ²⁸ Ne zaprijetismo li vam oštro da ne uèite u ovo ime? i gle, napuniste Jerusalem svojom naukom, i hoæete da bacite na nas krv ovoga èovjeka. ²⁹ A Petar i apostoli odgovarajuæi rekoše: veæma se treba Bogu pokoravati negoli ljudima. ³⁰ Bog otaca našijeh podiže Isusa, kojega vi ubiste objesivši na drvo. ³¹ Ovoga Bog desnicom svojom uzvisi za poglavara i spasa, da da Izrailju pokajanje i oproštenje grijeha. ³² I mi smo njegovi svjedoci ovijeh rijeèi i Duh sveti kojega Bog dade onima koji se njemu pokoravaju. ³³ A kad oni èuše vrlo se rasrdiše, i mišljahu da ih pobiju. ³⁴ Ali onda ustade u skupštini jedan

farisej, po imenu Gamaliilo, zakonik, poštovan od svega naroda, i zapovjedi da apostoli malo iziðu napolje, ³⁵ Pa reèe njima: ljudi Izrailjci! gledajte dobro za ove ljude šta æete èiniti; ³⁶ Jer prije ovijeh dana usta Tevda, govoreæi da je on nešto, za kojijem pristade ljudi na broj oko èetiri stotine; on bi ubijen, i svi koji ga slušahu razidoše se i propadoše. ³⁷ Potom usta Juda Galilejac, u dane prijepisa, i odvuèe dosta ljudi za sobom; i on pogibe, i svi koji ga slušahu razasuše se. ³⁸ I sad vam kažem: proðite se ovijeh ljudi i ostavite ih; jer ako bude od ljudi ovaj savjet ili ovo djelo, pokvariæe se. ³⁹ Ako li je od Boga, ne možete ga pokvariti, da se kako ne naðete kao bogoborci. ⁴⁰ Onda ga poslušasahe, i dozvavši apostole izbiše ih, i zaprijetiše im da ne govore u ime Isusovo, i otpustiše ih. ⁴¹ A oni onda otidoše od sabora radujuæi se što se udostojiše primiti sramotu za ime Gospoda Isusa. ⁴² A svaki dan u crkvi i po kuæama ne prestajahu uèiti i propovijedati jevanðelje o Isusu Hristu.

6

¹ A u ove dane, kad se umnožiše uèenici, podigoše Grci viku na Jevreje što se njihove udovice zaboravljahu kad se dijeljaše hrana svaki dan. ² Onda dvanaestorica dozvavši mnoštvo uèenika, rekoše: nije prilièno nama da ostavimo rijeè Božiju pa da služimo oko trpeza. ³ Naðite dakle, braæo, meðu sobom sedam poštenijeh ljudi, punijeh Duha svetoga i premudrosti, koje æemo postaviti nad ovijem poslom. ⁴ A mi æemo u molitvi i u službi rijeèi ostati. ⁵ I ova rijeè bi ugodna svemu narodu. I izbraše Stefana, èovjeka napunjena vjere i Duha svetoga, i Filipa, i Prohora, i Nikanora,

i Timona, i Parmena, i Nikolu pokrštenjaka iz Antiohije. ⁶ Ove postaviše pred apostole, i oni pomolvši se Bogu metnuše ruke na njih. ⁷ I rijeè Božija rastijaše, i množaše se vrlo broj uèenika u Jerusalimu. I sveštenici mnogi pokoravahu se vjeri. ⁸ A Stefan pun vjere i sile èinjaše znake i èudesu velika meðu ljudima. ⁹ Tada ustaše neki iz zbornice koja se zove Liveræanska i Kirinaèka i Aleksandrijaèka i onijeh koji bijahu iz Kilikije i Azije, i prepirahu se sa Stefanom. ¹⁰ I ne mogahu protivu stati premudrosti i Duhu kojijem govoraše. ¹¹ Tada podgovoriše ljude te kazaše: èusmo ga gdje huli na Mojsija i na Boga. ¹² I pobuniše narod i starješine i književnike, i napadoše i uhvatiše ga, i dovedoše ga na sabor. ¹³ I izvedoše lažne svjedoke koji govoraše: ovaj èovjek ne prestaje huliti na ovo sveto mjesto i na zakon. ¹⁴ Jer ga èusmo gdje govori: ovaj Isus Nazareæanin razvaliæe ovo mjesto, i izmijeniae obièaje koje nam ostavi Mojsije. ¹⁵ I pogledavši na nj svi koji sjedahu na saboru vidješe lice njegovo kao lice anđela.

7

¹ A poglavar svešteniki reèe: je li dakle tako? ² A on reèe: ljudi braæo i oci! poslušajte. Bog slave javi se ocu našem Avraamu kad bješe u Mesopotamiji, prije nego se doseli u Haran, ³ I reèe mu: iziði iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega, i doði u zemlju koju æu ti ja pokazati. ⁴ Tada iziđe iz zemlje Haldejske, i doseli se u Haran; i odande, po smrti oca njegovoga, preseli ga u ovu zemlju u kojoj vi sad živite. ⁵ I ne dade mu našljedstva u njoj ni stope; i obreèe mu je dati u držanje i sjemenu njegovu poslije njega, dok on još nemaše djeteta.

⁶ Ali Bog reèe ovako: sjeme tvoje biæe došljaci u zemlji tuđoj, i natjeraæe ga da služi, i muèiæe ga èetiri stotine godina. ⁷ I narodu kome æe služiti ja æu suditi, reèe Bog; i potom æe iziæi, i služiæe meni na ovome mjestu. ⁸ I dade mu zavjet obrezanja, i tako rodi Isaka, i obreza ga u osmi dan; i Isak Jakova, i Jakov dvanaest starješina. ⁹ I starješine zaviđahu Josifu, i prodadoše ga u Misir; i Bog bješe s njim. ¹⁰ I izbavi ga od sviju njegovijeh nevolja, i dade mu milost i premudrost pred Faraonom carem Misirskim, i postavi ga poglavarom nad Misirom i nad svijem domom svojijem. ¹¹ A dođe glad na svu zemlju Misirsku i Hanaansku i nevolja velika, i ne nalažahu hrane oci naši. ¹² A Jakov èuvši da ima pšenice u Misiru posla najprije oce naše. ¹³ I kad dođoše drugi put, poznaše Josifa braæa njegovoga, i rod Josifov posta poznat Faraonu. ¹⁴ A Josif posla i dozva oca svojega Jakova i svu rodbinu svoju, sedamdeset i pet duša. ¹⁵ I Jakov siđe u Misir, i umrije, on i ocevi naši. ¹⁶ I prenesoše ih u Sihem, i metnuše u grob koji kupi Avraam za novce od sinova Emorovijeh u Sihemu. ¹⁷ I kad se približi vrijeme obeæanja za koje se Bog zakle Avraamu, narod se narodi i umnoži u Misiru, ¹⁸ Dok nastu drugi car u Misiru, koji ne znaše Josifa. ¹⁹ Ovaj namisli zlo za naš rod, izmuèi oce naše da svoju djecu bacahu da ne žive. ²⁰ U to se vrijeme rodi Mojsije, i bješe Bogu ugodan, i bi tri mjeseca hranjen u kuæi oca svojega. ²¹ A kad ga izbaciše, uze ga kæi Faraonova, i odgaji ga sebi za sina. ²² I nauèi se Mojsije svoj premudrosti Misirskoj, i bješe silan u rijeèima i u djelima. ²³ A kad mu se navršivaše èetrdeset

godina, dođe mu na um da obiđe braæu svoju, sinove Izrailjeve. ²⁴ I vidjevši jednome gdje se èini nepravda, pomože, i pokaja onoga što mu se èinjaše nepravda, i ubi Misirca. ²⁵ Mišljaše pak da braæa njegova razumiju da Bog njegovom rukom njima spasenije dade: ali oni ne razumješe. ²⁶ A sutradan dođe među takove koji se bijahu svadili, i miraše ih govoreæi: ljudi, vi ste braæa, zašto èinite nepravdu jedan drugome? ²⁷ A onaj što èinjaše nepravdu bližnjemu oturi ga govoreæi: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? ²⁸ Ili i mene hoæeš da ubiješ kao što si juèe ubio Misirca? ²⁹ A Mojsije pobježe od ove rijeèi, i posta došljak u zemlji Madijanskoj, gdje rodi dva sina. ³⁰ I kad se navršì èetrdeset godina, javi mu se u pustinji gore Sinajske anđeo Gospodnji u plamenu ognjenom u kupini. ³¹ A kad Mojsije vidje, divljaše se utvari. A kad on pristupi da vidi, bi glas Gospodnji k njemu: ³² Ja sam Bog otaca tvojih, Bog Avraamov i Bog Isakov i Bog Jakovljevi. A Mojsije se bješe uzdrktao i ne smijaše da pogleda. ³³ A Gospod mu reèe: izuj obuæu sa svojih nogu: jer je mjesto na kome stojiš sveta zemlja. ³⁴ Ja dobro vidjeh muku svojega naroda koji je u Misiru, i èuh njihovo uzdisanje, i siðoh da ih izbavim: i sad hodi da te pošljem u Misir. ³⁵ Ovoga Mojsija, kojega oturiše rekavši: ko te postavi knezom i sudijom? ovoga Bog za kneza i izbavitelja posla rukom anđela koji mu se javi u kupini. ³⁶ Ovaj ih izvede uèinivši èudesu i znake u zemlji Misirskoj i u Crvenom Moru i u pustinji èetrdeset godina. ³⁷ Ovo je Mojsije koji kaza sinovima Izrailjevijem: Gospod Bog vaš podignuæe vam proroka iz vaše braæe, kao mene: njega

poslušajte. ³⁸ Ovo je onaj što bješe u crkvi u pustinji s anđelom, koji mu govori na gori Sinajskoj, i s ocima našijem; koji primi rijeèi žive da ih nama da; ³⁹ Kojega ne htješe poslušati oci naši, nego ga odbaciše, i okrenuše se srcem svojim u Misir; ⁴⁰ Rekavši Aronu: naèini nam bogove koji æe iæi pred nama, jer ovome Mojsiju, koji nas izvede iz zemlje Misirske, ne znamo šta bi. ⁴¹ I tada naèiniše tele, i prinesoše žrtvu idolu, i radovahu se rukotvorini svojoj. ⁴² A Bog se okrenu od njih, i predade ih da služe vojnicima nebeskijem, kao što je pisano u knjizi proroka: eda zaklanja i žrtve prinesoste mi za èetrdeset godina u pustinji, dome Izrailjev? ⁴³ I primiste èador Molohov, i zvijezdu boga svojega Remfana, kipove koje naèiniste da im se molite; i preseliæu vas dalje od Vavilona. ⁴⁴ Ocevi naši imahu èador svjedoèanstva u pustinji, kao što zapovjedi onaj koji govori Mojsiju da ga naèini po onoj prilici kao što ga vidje; ⁴⁵ Koji i primiše ocevi naši i donesoše s Isusom Navinom u zemlju neznabožaca, koje oturi Bog ispred lica našijeh otaca, tja do Davida, ⁴⁶ Koji nađe milost u Boga, i izmoli da nađe mjesto Bogu Jakovljevu. ⁴⁷ A Solomun mu naèini kuæu. ⁴⁸ Ali najviši ne živi u rukotvorenijem crkvama, kao što govori prorok: ⁴⁹ Nebo je meni prijestol a zemlja podnožje nogama mojima: kako æete mi kuæu sazidati? govori Gospod; ili koje je mjesto za moje poèivanje? ⁵⁰ Ne stvori li ruka moja sve ovo? ⁵¹ Tvrdovrati i neobrezanijeh srca i ušiju! vi se jednako protivite Duhu svetome; kako vaši oci, tako i vi. ⁵² Kojega od proroka ne protjeraše oci vaši? I pobiše one koji naprijed javiše za dolazak pravednika, kojega vi sad izdajnici i krvnici postadoste;

⁵³ Koji primiste zakon naredbom anđelskom, i ne održaste. ⁵⁴ Kad ovo èuše, rasrdiše se vrlo u srcima svojim, i škrgutahu zubima na nj. ⁵⁵ A Stefan buduæi pun Duha svetoga pogleda na nebo i vidje slavu Božiju i Isusa gdje stoji s desne strane Bogu; ⁵⁶ I reèe: evo vidim nebesa otvorena i sina èovjeèijega gdje stoji s desne strane Bogu. ⁵⁷ A oni povikavši iza glasa zatiskivahu uši svoje, i navališe jednodušno na nj. ⁵⁸ I izvedavši ga iz grada stadoše ga zasipati kamenjem, i svjedoci haljine svoje metnuše kod nogu mladiæa po imenu Savla. ⁵⁹ I zasipahu kamenjem Stefana, koji se moljaše Bogu i govoraše: Gospode Isuse! primi duh moj. ⁶⁰ Onda kleèe na koljena i povika iza glasa: Gospode! ne primi im ovo za grijeh. I ovo rekavši umrije.

8

¹ Savle pak bješe pristao na njegovu smrt. A u taj dan postade veliko gonjenje na crkvu Jerusalimsku, i svi se rasijaše po krajevima Judejskijem i Samarijskijem osim apostola. ² A ljudi pobožni ukopaše Stefana i veliki plaè uèiniše nad njim. ³ A Savle dosađivaše crkvi, jer iðaše po kuæama, i vucijaše ljude i žene te predavaše u tamnicu. ⁴ A oni što se bijahu rasijali prolazahu propovijedajuæi rijeè. ⁵ A Filip sišavši u grad Samarijski propovijedaše im Hrista. ⁶ A narod pažaše jednodušno na ono što govoraše Filip, slušajuæi i gledajuæi znake koje èinjaše; ⁷ Jer duhovi neèisti s velikom vikom izlažahu iz mnogijeh u kojima bijahu, i mnogi uzeti i hromi ozdraviše. ⁸ I bi velika radost u gradu onome. ⁹ A bješe jedan èovjek, po imenu Simon, koji prije èaraše u gradu i dovoðaše u èudo narod Samarijski, govoreæi da

je on nešto veliko; ¹⁰ Na kojega gledahu svi, i malo i veliko, govoreæi: ovo je velika sila Božija. ¹¹ A zato gledahu na njega što ih mnogo vremena èinima udivljavaše. ¹² Kad pak vjerovaše Filipu koji propovijedaše jevanđelje o carstvu Božijemu i o imenu Isusa Hrista, kršæavahu se i ljudi i žene. ¹³ Tada i Simon vjerova, i krstivši se osta kod Filipa; i videæi djela i znake velike koji se èinjahu divljaše se vrlo. ¹⁴ A kad èuše apostoli koji bijahu u Jerusalimu da Samarija primi rijeè Božiju, poslaše k njima Petra i Jovana. ¹⁵ Koji sišavši pomoliše se Bogu za njih da prime Duha svetoga; ¹⁶ Jer još ni na jednoga ne bješe došao, nego bijahu samo kršteni u ime Gospoda Isusa. ¹⁷ Tada apostoli metnuše ruke na njih, i oni primiše Duha svetoga. ¹⁸ A kad vidje Simon da se daje Duh sveti kad apostoli metnu ruke, donese im novce ¹⁹ Govoreæi: dajte i meni ovu vlast da kad metnem ruke na koga primi Duha svetoga. ²⁰ A Petar mu reèe: novci tvoji s tobom da budu u pogibao, što si pomislio da se dar Božij može dobiti za novce. ²¹ Nema tebi dijela ni iseta u ovoj rijeèi; jer srce tvoje nije pravo pred Bogom. ²² Pokaj se dakle od ove svoje pakosti, i moli se Bogu da bi ti se oprostila pomisao srca tvoga. ²³ Jer te vidim da si u grkoj žuèi i u svezi nepravde. ²⁴ A Simon odgovarajuæi reèe: pomolite se vi Gospodu za mene da ne naiđe na mene ništa od ovoga što rekoste. ²⁵ Tako oni posvjedoivši i govoriivši rijeè Gospodnju vratiše se u Jerusalim, i mnogijem selima Samarijskijem propovjediše jevanđelje. ²⁶ A anđeo Gospodnji reèe Filipu govoreæi: ustani i idi na podne na put koji silazi od Jerusalima u Gazu i pust je. ²⁷ I

ustavši pođe. I gle, èovjek Arapin, uškopljenik, vlastelin Kandakije carice Arapske, što bješe nad svima njezinijem riznicama, koji bješe došao u Jerusolim da se moli Bogu, ²⁸ Pa se vraæaše, i sjedeæi na kolima svojijem èitaše proroka Isaiju. ²⁹ A Duh reèe Filipu: pristupi i prilijepi se tijem kolima. ³⁰ A Filip pritrèavši èu ga gdje èita proroka Isaiju, i reèe: a razumiješ li što èitaš? ³¹ A on reèe: kako bih mogao ako me ko ne uputi? I umoli Filipa te se pope i sjede s njim. ³² A mjesto iz pisma koje èitaše bješe ovo: kao ovca na zaklanje odvede se, i nijem kao jagnje pred onijem koji ga striže, tako ne otvori usta svojijeh. ³³ U njegovom poniženju ukide se sud njegov. A rod njegov ko æe iskazati? Jer se njegov život uzima od zemlje. ³⁴ Onda uškopljenik odgovori Filipu i reèe: molim te, za koga ovo govori prorok? ili za sebe ili za koga drugoga? ³⁵ A Filip otvorivši usta svoja, i poèevši od pisma ovoga, propovjedi mu jevanðelje Isusovo. ³⁶ Kako iðahu putem doðoše na nekaku vodu; i reèe uškopljenik: evo vode, šta brani meni da se krstim? ³⁷ A Filip mu reèe: ako vjeruješ od svega srca svojega, možeš. A on odgovarajuæi reèe: vjerujem da je Isus Hristos sin Božij. ³⁸ I zapovjedi da stanu kola, i siðoše oba na vodu, i Filip i uškopljenik, i krsti ga. ³⁹ A kad iziðoše iz vode, Duh sveti pade na uškopljenika, a anðeo Gospodnji uze Filipa, i više ga ne vidje uškopljenik; nego otide putem svojijem radujuæi se. ⁴⁰ A Filip se obrete u Azotu; i prolazeæi propovijedaše jevanðelje svima gradovima, dok ne dođe u Æesariju.

9

¹ A Savle još dišuæi prijetnjom i smræu na uèenike Gospodnje pristupi k poglavaru svešteniekome, ² I izmoli u njega poslanice u Damask na zbornice, ako koga nađe od ovoga puta, i ljude i žene svezane da dovede u Jerusolim. ³ A kad bješe na putu i dođe blizu Damaska, ujedanput obasja ga svjetlost s neba, ⁴ I padnuvši na zemlju èu glas gdje mu govori: Savle! Savle! zašto me goniš? ⁵ A on reèe: ko si ti, Gospode? A Gospod reèe: ja sam Isus, kojega ti goniš: teško ti je protivu bodila praæati se. ⁶ A on drkæuæi od straha reèe: Gospode! šta hoæeš da èinim? I Gospod mu reèe: ustani i uði u grad, pa æe ti se kazati šta ti treba èiniti. ⁷ A ljudi koji iðahu s njim stajahu i èuðahu se, jer èujahu glas a ne viðahu nikoga. ⁸ A Savle usta od zemlje, i otvorenijem oèima svojijem nikoga ne viðaše. A oni ga uzeše za ruku i uvedoše u Damask. ⁹ I bješe tri dana slijep, i ne jede, niti pi. ¹⁰ A u Damasku bješe jedan uèenik, po imenu Ananija, i reèe mu Gospod u utvari: Ananija! A on reèe: evo me, Gospode! ¹¹ A Gospod mu reèe: ustani i idi u ulicu koja se zove Prava, i traži u domu Judinom po imenu Savla Taršanina; jer gle, on se moli Bogu, ¹² I vidje u utvari èovjeka, po imenu Ananiju, gdje uđe i metnu ruku na nj da progleda. ¹³ A Ananija odgovori: Gospode! ja èuh od mnogijeh za toga èovjeka kolika zla poèini svetima tvojima u Jerusalimu; ¹⁴ I ovdje ima vlast od glavara svešteniekijeh da veže sve koji prizivaju ime tvoje. ¹⁵ A Gospod mu reèe: idi, jer mi je on sud izbrani da iznese ime moje pred neznabošce i careve i sinove Izrailjeve. ¹⁶ A ja æu mu pokazati

koliko mu valja postradati za ime moje. ¹⁷ I pođe Ananija, i uđe u kuæu, i metnuvši ruke na nj reèe: Savle, brate! Gospod Isus, koji ti se javi na putu kojijem si išao, posla me da progledaš i da se napuniš Duha svetoga. ¹⁸ I odmah otpade od oèiju njegovijeh kao krljušt, i odmah progleda, i ustavši krsti se. ¹⁹ I pošto pojedje okrijepi se; i bi Savle nekoliko dana s uèenicima koji bijahu u Damasku. ²⁰ I odmah po zbornicama propovijedaše Isusa da je on sin Božij. ²¹ A svi koji slušahu divljahu se i govorahu: nije li ovo onaj što gonjaše u Jerusalmu one koji spominjahu ime ovo, i ovdje zato dođe da ih povezane vodi glavarima sveštenikijem. ²² A Savle se veæma siljaše i zabunjivaše Jevreje koji žive u Damasku, dokazujuæi da je ovo Hristos. ²³ A kad se navrši podosta dana, dogovoriše se Jevreji da ga ubiju. ²⁴ Ali Savle doznade njihov dogovor; a oni èuvahu vrata dan i noæ da bi ga ubili; ²⁵ A uèenici ga uzeše noæu i spustiše preko zida u kotarici. ²⁶ A kad dođe Savle u Jerusalm, ogledaše da se pribije uz uèenike; i svi ga se bojahu, jer ne vjerovahu da je uèenik. ²⁷ A Varnava ga uze i dovede k apostolima, i kaza im kako na putu vidje Gospoda, i kako mu govori, i kako u Damasku slobodno propovijeda ime Isusovo. ²⁸ I bijaše s njima i ulazi u Jerusalm i izlazi i slobodno propovijedaše ime Gospoda Isusa. ²⁹ I govoraše i prepiraše se s Grcima; a oni gledahu da ga ubiju. ³⁰ A kad razumješe braæa, svedoše ga u Æesariju, i otpustiše ga u Tars. ³¹ A crkve po svoj Judeji i Galileji i Samariji bijahu na miru, i napredovahu, i hoðahu u strahu Gospodnjem, i umnožavahu se

utjehom svetoga Duha. ³² I dogodi se kad Petar obilažaše sve, da dođe i k svetima koji življahu u Lidi. ³³ I nađe tamo jednoga èovjeka po imenu Eneju, koji veæ osam godina ležaše na odru, jer bješe uzet. ³⁴ I reèe mu Petar: Eneja! iscjeljuje te Isus Hristos, ustani i prostri sam sebi. I odmah usta. ³⁵ I vidješe ga svi koji življahu u Lidi i u Asaronu, i obratiše se ka Gospodu. ³⁶ A u Jopi bješe jedna uèenica, po imenu Tavita, koje znaèi srna, i ona bješe puna dobrih djela i milostinje što èinjaše. ³⁷ I dogodi se u te dane da se ona razbolje i umrije; onda je okupaše i metnuše u gornju sobu. ³⁸ A buduæi da je Lida blizu Jope, onda uèenici èuvši da je Petar u njoj poslaše dva èovjeka moleæi ga da ne požali truda doæi do njih. ³⁹ A Petar ustavši otide s njima, i kad dođe, izvedoše ga u gornju sobu i skupiše se oko njega sve udovice plaèuæi i pokazujuæi suknje i haljine što je radila Srna dok je bila s njima. ⁴⁰ A Petar izgnavši sve napolje kleèe na koljena i pomoli se Bogu, i okrenuvši se k tijelu reèe: Tavito! ustani. A ona otvori oèi svoje, i vidjevši Petra sjede. ⁴¹ Petar pak pruživši joj ruku podiže je; i dozvavši svete i udovice pokaza je živu. ⁴² I ovo se razglasi po svoj Jopi, i mnogi vjerovaše Gospoda. ⁴³ I dogodi se da on osta mnogo dana u Jopi u nekoga Simona kožara.

10

¹ A u Æesariji bješe jedan èovjek po imenu Kornilije, kapetan od èete koja se zvaše Talijanska. ² Pobožan i bogobojazan sa cijelijem domom svojijem, koji davaše milostinju mnogijem ljudima i moljaše se Bogu bez prestanka; ³ On vidje na javi u

utvari oko devetoga sahata dnevi anđela Božijega gdje siđe k njemu i reèe mu: Kornilije! ⁴ A on pogledavši na nj i uplašivši se reèe: što je Gospode? A on mu reèe: molitve tvoje i milostinje iziđoše na pamet Bogu; ⁵ I sad pošlji u Jopu ljude i dozovi Simona prozvanoga Petra: ⁶ On stoji u nekoga Simona kožara, kojega je kuæa kod mora: on æe ti kazati rijeèi kojima æeš se spasti ti i sav dom tvoj. ⁷ I kad otide anđeo koji govori Korniliju, dozavši dvojicu od svojih slugu i jednoga pobožna vojnika od onijeh koji mu služahu, ⁸ I kazavši im sve posla ih u Jopu. ⁹ A sjutradan kad oni iđahu putem i približiše se ka gradu, iziđe Petar u gornju sobu da se pomoli Bogu u šesti sahat. ¹⁰ I ogladnje, i šæaše da jede; a kad mu oni gotovljahu, dođe izvan sebe, ¹¹ I vidje nebo otvoreno i sud nekakav gdje silazi na njega, kao veliko platno, zavezan na èetiri roglja i spušta se na zemlju; ¹² U kome bijahu sva èetvoronožna na zemlji, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske. ¹³ I postade glas k njemu: ustani, Petre! pokolji i pojedj. ¹⁴ A Petar reèe: nipošto, Gospode! jer nikad ne jedoh što pogano ili neèisto. ¹⁵ I gle, glas opet k njemu drugom: što je Bog oèistio ti ne pogani. ¹⁶ I ovo bi triput, i sud se opet uze na nebo. ¹⁷ A kad se Petar u sebi divljaše šta bi bila utvara koju vidje, i gle, ljudi poslani od Kornilija, napitavši i našavši dom Simonov stadoše pred vratima, ¹⁸ I zovnuvši pitahu: stoji li ovdje Simon prozvani Petar? ¹⁹ A dok Petar razmišljavaše o utvari, reèe mu Duh: evo tri èovjeka traže te; ²⁰ Nego ustani i siđi i idi s njima ne premissljajuæi ništa, jer ih ja poslah. ²¹ A Petar sišavši k ljudima poslanijem k sebi od

Kornilija reèe: evo ja sam koga tražite; što ste došli? ²² A oni rekoše: Kornilije kapetan, èovjek pravedan i bogobojazan, poznat kod svega naroda Jevrejskoga, primio je zapovijest od anđela svetoga da dozove tebe u svoj dom i da èuje rijeèi od tebe. ²³ Onda ih dozva unutra i ugosti. A sjutradan ustavši Petar pođe s njima, i neki od braæe koja bješe u Jopi pođoše s njim. ²⁴ I sjutradan uđoše u Æesariju. A Kornilije èekaše ih sazavši rodbinu svoju i ljubazne prijatelje. ²⁵ A kad Petar šæaše da uđe, srete ga Kornilije, i padnuvši na noge njegove pokloni se. ²⁶ I Petar ga podiže govoreæi: ustani, i ja sam èovjek. ²⁷ I s njim govoreæi uđe, i nađe mnoge koji se bijahu sabrali. ²⁸ I reèe im: vi znate kako je neprilièno èovjeku Jevrejinu družiti se ili dolaziti k tuđinu; ali Bog meni pokaza da nijednoga èovjeka ne zovem pogana ili neèista; ²⁹ Zato i bez sumnje dođoh pozvan. Pitam vas dakle zašto poslaste po mene? ³⁰ I Kornilije reèe: od èetvrtoga dana do ovoga èasa ja postih, i u deveti sahat moljah se Bogu u svojoj kuæi; i gle, èovjek stade preda mnom u haljini sjajnoj, ³¹ I reèe: Kornilije! uslišena bi molitva tvoja i milostinje tvoje pomenuše se pred Bogom. ³² Pošlji dakle u Jopu i dozovi Simona koji se zove Petar: on stoji u kuæi Simona kožara kod mora, koji kad dođe kazaæe ti. ³³ Onda ja odmah poslah k tebi; i ti si dobro uèinio što si došao. Sad dakle mi svi stojimo pred Bogom da èujemo sve što je tebi od Boga zapovjeđeno. ³⁴ A Petar otvorivši usta reèe: zaista vidim da Bog ne gleda ko je ko; ³⁵ Nego u svakom narodu koji se boji njega i tvori pravdu mio je njemu. ³⁶ Rijeè što posla sinovima Izrailjevijem,

javljaјуæi mir po Isusu Hristu, ona je Gospod svima. ³⁷ Vi znate govor koji je bio po svoj Judeji poëevši od Galileje po krštenju koje propovijeda Jovan: ³⁸ Isusa iz Nazareta kako ga pomaza Bog Duhom svetijem i silom, koji proëe èineæi dobro i iscjeljujuæi sve koje ðavo bješe nadvladao; jer Bog bijaše s njim. ³⁹ I mi smo svjedoci svemu što uèini u zemlji Judejskoj i Jerusalmu; kojega i ubiše objesivši na drvo. ⁴⁰ Ovoga Bog vaskrse treæi dan, i dade mu da se pokaže, ⁴¹ Ne svemu narodu nego nama svjedocima naprijed izbranima od Boga, koji s njim jedosmo i pismo po vaskrseniju njegovom iz mrtvih. ⁴² I zapovjedi nam da propovijedamo narodu i da svjedoèimo da je on nareèeni od Boga sudija živijem i mrtvijem. ⁴³ Za ovo svjedoèe svi proroci da æe imenom njegovijem primiti oproštenje grijeha svi koji ga vjeruju. ⁴⁴ A dok još Petar govoraše ove rijeèi, siðe Duh sveti na sve koji slušahu rijeè. ⁴⁵ I udiviše se vjerni iz obrezanja koji bijahu došli s Petrom, videæi da se i na neznabošce izli dar Duha svetoga. ⁴⁶ Jer ih slušahu gdje govoraхu jezike, i velièahu Boga. Tada odgovori Petar: ⁴⁷ Eda može ko vodu zabraniti da se ne krste oni koji primiše Duha svetoga kao i mi? ⁴⁸ I zapovjedi im da se krste u ime Isusa Hrista. Tada ga moliše da ostane kod njih nekoliko dana.

11

¹ A èuše i apostoli i braæa koji bijahu u Judeji da i neznabošci primiše rijeè Božiju. ² I kad iziðe Petar u Jerusalm, prepirahu se s njim koji bijahu iz obrezanja, ³ Govoreæi: ušao si k ljudima koji nijesu obrezani, i jeo si s njima. ⁴ A Petar poëevši kazivaše im redom govoreæi: ⁵ Ja bijah u

gradu Jopi na molitvi, i došavši izvan sebe vidjeh utvaru, gdje silazi sud nekakav kao veliko platno na èetiri roglja i spušta se s neba, i doðe do preda me. ⁶ Pogledavši u nj opazih i vidjeh ètvoronožna zemaljska, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske. ⁷ A èuh glas koji mi govori: ustani, Petre! pokolji i pojed. ⁸ A ja rekoh: nipošto, Gospode! jer ništa pogano i neèisto nikad ne uðe u usta moja. ⁹ A glas mi odgovori drugom s neba govoreæi: što je Bog oèistio ti ne pogani. ¹⁰ A ovo bi tripud; i uze se opet sve na nebo. ¹¹ I gle, odmah tri èovjeka staše pred kuæom u kojoj bijah, poslani iz Æesarije k meni. ¹² A Duh mi reèe da idem s njima ne premišljaјуæi ništa. A doðoše sa mnom i ovo šest braæe, i uðosmo u kuæu èovjekovu. ¹³ I kaza nam kako vidje anðela u kuæi svojoj koji je stao i kazao mu: pošlji ljude u Jopu i dozovi Simona prozvanoga Petra, ¹⁴ Koji æe ti kazati rijeèi kojima æeš se spasti ti i sav dom tvoj. ¹⁵ A kad ja poèeh govoriti, siðe Duh sveti na njih, kao i na nas u poèetku. ¹⁶ Onda se opomenuh rijeèi Gospodnje kako govoraše: Jovan je krstio vodom, a vi æete se krstiti Duhom svetijem. ¹⁷ Kad im dakle Bog dade jednak dar kao i nama koji vjerujemo Gospoda svojega Isusa Hrista: ja kò bijah da bih mogao zabraniti Bogu? ¹⁸ A kad èuše ovo, umukoše, i hvaljahu Boga govoreæi: dakle i neznabošcima Bog dade pokajanje za život. ¹⁹ A oni što se rasijaše od nevolje koja posta za Stefana, proðoše tja do Finikije i Kipra i Antiohije, nikomu ne govoreæi rijeèi do samijem Jevrejima. ²⁰ A neki od njih bijahu Kiprani i Kirinci, koji ušavši u Antiohiju govoraхu Grcima propovijedajuæi jevanðelje o Gospodu Is-

usu. ²¹ I bješe ruka Božija s njima; i mnogo ih vjerovaše i obratiše se ka Gospodu. ²² A dođe riječ o njima do ušiju crkve koja bješe u Jerusalmu; i poslaše Varnavu da ide tja do Antiohije; ²³ Koji došavši i vidjevši blagodat Božiju, obradova se, i moljaše sve da tvrdijem srcem ostanu u Gospodu; ²⁴ Jer bješe čovjek blag i pun Duha svetoga i vjere. I obrati se mnogi narod ka Gospodu. ²⁵ Varnava pak iziđe u Tars da traži Savla; i kad ga nađe, dovede ga u Antiohiju. ²⁶ I oni se cijelu godinu sastajahu ondje s crkvom, i učehu mnogi narod; i najprije u Antiohiji nazvaše učehnike hrišćanima. ²⁷ A u te dane siđoše iz Jerusalma proroci u Antiohiju. ²⁸ I ustavši jedan od njih, po imenu Agav, objavi glad veliki koji šćaše biti po vasionom svijetu; koji i bi za Klaudija cesara. ²⁹ A od učehnika odredi svaki koliko koji mogahu da pošlju u pomoć braću koja življahu u Judeji. ³⁰ Koje i učehiše poslavši starješinama preko ruke Varnavine i Savlove.

12

¹ U ono pak vrijeme podiže Irod car ruke da muči neke od crkve. ² I pogubi Jakova brata Jovanova mačem. ³ I vidjevši da je to po volji Jevrejima nastavi da uhvati i Petra a bijahu dani prijesnijeh hljebova ⁴ Kojega i uhvati i baci u tamnicu, i predade ga četvorici četvrtnika vojničkih da ga čuvaju, i mišljaše ga po pashi izvesti pred narod. ⁵ I tako Petra čuvahu u tamnici; a crkva moljaše se za njega Bogu bez prestanka. ⁶ A kad šćaše Irod da ga izvede, onu noć spavaše Petar među dvojicom vojnika, okovan u dvoje verige, a stražari pred vratima čuvahu tamnicu. ⁷ I gle, anđeo Gospodnji pristupi, i svjetlost obasja po sobi, i kucnuvši Pe-

tra u rebra probudi ga govoreći: ustani brže. I spadoše mu verige s ruku. ⁸ A anđeo mu reče: opasi se, i obuj opanke svoje. I učehi tako. I reče mu anđeo: obuci haljinu svoju, pa hajde za mnom. ⁹ I izišavši išaše za njim, i ne znadijaše da je to istina što anđeo činjaše, nego mišljaše da vidi utvaru. ¹⁰ A kad prodoše prvu stražu i drugu i dođoše k vratima gvozdenijem koja vođahu u grad, ona im se sama otvoriše; i izišavši prodoše jednu ulicu, i anđeo odmah otstupi od njega. ¹¹ I kad dođe Petar k sebi reče: sad zaista vidim da Bog posla anđela svojega te me izbavi iz ruku Irodovijeh i od svega čekanja naroda Jevrejskoga. ¹² I razmislivši dođe kući Marije matere Jovana koji se zvaše Marko, gdje bijahu mnogi sabrani i moljahu se Bogu. ¹³ A kad kucnu Petar u vrata od dvora, pristupi djevojka po imenu Roda, da čuje. ¹⁴ I poznavši glas Petrov od radosti ne otvori vrata, nego utreća i kaza da Petar stoji pred vratima. ¹⁵ A oni joj rekoše: jesi li ti luda? A ona potvrdi da je tako. A oni govorahu: anđeo je njegov. ¹⁶ A Petar jednako kućaše. A kad otvoriše, vidješe ga, i udiviše se. ¹⁷ A on mahnuvši na njih rukom da čute, kaza im kako ga Gospod izvede iz tamnice; i reče: javite ovo Jakovu i braću. I izišavši otide na drugo mjesto. ¹⁸ A kad bi dan, bješe ne mala buna među vojnicima, šta to bi od Petra. ¹⁹ A kad ga Irod zaiska i ne nađe, onda ispita stražare, i zapovjedi da ih odvedu; i izišavši iz Judeje u Cesariju onamo življaše. ²⁰ Jer se Irod srđaše na Tirce i Sidonce. Ali oni jednodušno dođoše k njemu, i uzevši na svoju ruku Vlasta, posteljnika careva, iskahu mira, jer se njihove zemlje hranjahu od njegova carstva. ²¹ A u određeni dan obuće se Irod

u carsku haljinu, i sjedavši na prijesto govoraše im; ²² A narod vikaše: ovo je glas Božij, a ne èovjeèij. ²³ Ali ujedanput udari ga anđeo Gospodnji; jer ne dade slave Bogu; i buduæi izjeden od crvi izdahnu. ²⁴ A rijeè Božija rastijaše i množaše se. ²⁵ A Varnava i Savle predavši pomoæ vratiše se iz Jerusalima u Antiohiju, uzevši sa sobom i Jovana koji se zvaše Marko.

13

¹ A u crkvi koja bješe u Antiohiji bijahu neki proroci i uèitelji, to jest: Varnava i Simeun koji se zvaše Nigar, i Lukije Kirinac, i Manail odgajeni s Irodom èetverovlasnikom, i Savle. ² A kad oni služahu Gospodu i pošaahu, reèe Duh sveti: odvojte mi Varnavu i Savla na djelo na koje ih pozvah. ³ Tada postivši i pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih, i otpustiše ih. ⁴ Ovi dakle poslani od Duha svetoga siđoše u Seleukiju, i odande otploviše u Kipar. ⁵ I došavši u Salamin javiše rijeè Božiju u zbornicama Jevrejskima; a imahu i Jovana slugu. ⁶ A kad prođoše ostrvo tja do Pafa, nađoše nekakvoga èovjeka vraèara i lažna proroka, Jevrejina, kome bješe ime Varisus, ⁷ koji bješe s namjesnikom Srđem Pavlom, èovjekom razumnijem. Ovaj dozvavši Varnavu i Savla zaiska da èuje rijeè Božiju. ⁸ A Elima vraèar jer to znaèi ime njegovo) stade im se suprotiti, gledajuæi da odvrati namjesnika od vjere. ⁹ A Savle koji se zvaše i Pavle, pun Duha svetoga pogledavši na nj ¹⁰ Reèe: o napunjeni svakoga lukavstva i svake pakosti, sine ðavolji! neprijatelju svake pravde! zar ne prestaješ kvariti pravijeh putova Gospodnjih? ¹¹ I sad eto ruke

Gospodnje na te, i da budeš slijep da ne vidiš sunca za neko vrijeme. I ujedanput napade na nj mrak i tama, i pipajuæi tražaše voða. ¹² Tada namjesnik, kad vidje šta bi, vjerova, diveæi se nauci Gospodnjoj. ¹³ A kad se Pavle sa svojijem društvom odveze iz Pafa, dođoše u Pergu Pamfilijsku; a Jovan se odvoji od njih, i vrati se u Jerusalem. ¹⁴ A oni otišavši iz Perge dođoše u Antiohiju Pisidijsku, i ušavši u zbornicu u dan subotni sjedoše. ¹⁵ A po èitanju zakona i proroka poslaše starješine zbornièke k njima govoreæi: ljudi braæo! ako je u vama rijeè utjehe za narod, govorite. ¹⁶ A Pavle ustavši i mahnuvši rukom reèe: ljudi Izrailjci i koji se Boga bojite! èujte. ¹⁷ Bog naroda ovoga izabra oce naše, i podiže narod kad bijahu došljaci u zemlji Misirskoj, i rukom visokom izvede ih iz nje. ¹⁸ I do èetrdeset godina prehrani ih u pustinji. ¹⁹ I zatrvši sedam naroda u zemlji Hanaanskoj na kocke razdijeli im zemlju njihovu. ²⁰ I potom na èetiri stotine i pedeset godina dade im sudije do Samuila proroka. ²¹ I od tada iskaše cara, i dade im Bog Saula, sina Kisova, èovjeka od koljena Venijaminova, za èetrdeset godina. ²² I uklonivši njega podiže im Davida za cara, kome i reèe svjedoèæei: nađoh Davida sina Jesejeva, èovjeka po srcu mojemu, koji æe ispuniti sve volje moje. ²³ Od njegovga sjemena podiže Bog po obeæanju Izrailju spasa Isusa; ²⁴ Kad Jovan pred njegovijem dolaskom propovijeda krštenje pokajanja svemu narodu Izrailjevu. ²⁵ I kad svršivaše Jovan teenje svoje, govoraše: ko mislite da sam ja nijesam ja; nego evo ide za mnom, kome ja nijesam dostojan razdriješiti remena na

obuæi njegovoj. ²⁶ Ljudi braæo! sinovi roda Avraamova, i koji se meðu vama Boga boje! vama se posla rijeè ovoga spasenija. ²⁷ Jer oni što žive u Jerusalimu, i knezovi njihovi, ne poznaše ovoga i glasove proroèke koji se èitaju svake subote osudivši ga izvršiše. ²⁸ I ne našavši ni jedne krivice smrtne moliše Pilata da ga pogubi. ²⁹ I kad svršiše sve što je pisano za njega, skinuše ga s drveta i metnuše u grob. ³⁰ A Bog vaskrse ga iz mrtvih. ³¹ I pokaziva se mnogo dana onima što izlaziše s njim iz Galileje u Jerusolim, koji su sad svjedoci njegovi pred narodom. ³² I mi vam javljamo obeæanje koje bi ocevima našima da je ovo Bog ispunio nama, djeci njihovoj, podignuvši Isusa; ³³ Kao što je napisano i u drugom psalmu: ti si moj sin, ja te danas rodih. ³⁴ A da ga iz mrtvih vaskrse da se više ne vrati u truhljenje ovako reèe: daæu vam svetinju Davidovu vjernu. ³⁵ Zato i na drugom mjestu govori: neæeš dati da tvoj svetac vidi truhljenja. ³⁶ Jer David posluživši rodu svojemu po volji Božijoj umrije, i metnuše ga kod otaca njegovijeh, i vidje truhljenje. ³⁷ A kojega Bog podiže ne vidje truhljenja. ³⁸ Tako da vam je na znanje, ljudi braæo! da se kroza nj vama propovijeda oprostjenje grijeha. ³⁹ I od svega, oda šta se ne mogoste opravdati u zakonu Mojsijevu, opravdaæe se u njemu svaki koji vjeruje. ⁴⁰ Gledajte dakle da ne dođe na vas ono što je kazano u prorocima: ⁴¹ Vidite, nemarljivi! i èudite se, i nek vas nestane; jer ja èinim djelo u dane vaše, djelo koje neæete vjerovati ako vam ko uskazuje. ⁴² A kad izlažahu iz zbornice Jevrejske, moljahu neznabošci da im se ove rijeèi u drugu subotu govore. ⁴³ A

kad se sabor razide, poðoše za Pavlom i za Varnavom mnogi od Jevreja i pobožnijeh došljaka; a oni govoreæi im svjetovahu ih da ostanu u blagodat Božijoj. ⁴⁴ A u drugu subotu sabra se gotovo sav grad da èuju rijeèi Božije. ⁴⁵ A kad vidješe Jevreji narod, napuniše se zavisti, i govorahu protivno rijeèima Pavlovijem nasuprot govoreæi i huleæi. ⁴⁶ A Pavle i Varnava oslobodivši se rekoše: vama je najprije trebalo da se govori rijeè Božija; ali kad je odbacujete, i sami se pokazujete da niste dostojni vjeènoga života, evo se obræemo k neznabošcima. ⁴⁷ Jer nam tako zapovjedi Gospod: postavih te za vidjelo neznabošcima, da budeš spasenije do samoga kraja zemlje. ⁴⁸ A kad èuše neznabošci, radovahu se i slavljahu rijeè Božiju, i vjerovali su koliko ih bješe pripravljeno za život vjeèni. ⁴⁹ I rijeè se Božija raznošala po svoj okolini. ⁵⁰ Ali Jevreji podgovoriše pobožne i poštene žene i starješine gradske te podigoše gonjenje na Pavla i Varnavu, i istjeraše ih iz svoje zemlje. ⁵¹ A oni otresavši na njih prah sa svojijeh nogu dođoše u Ikoniju. ⁵² A uèenici punjahu se radosti i Duha svetoga.

14

¹ U Ikoniji pak dogodi se da oni zajedno uđoše u zbornicu Jevrejsku, i govorahu tako da vjerova veliko mnoštvo Jevreja i Grka. ² A Jevreji koji ne vjerovahu podbuniše i razdražiše duše neznabožaca na braæu. ³ Ali oni ostaše dosta vremena govoreæi slobodno u Gospodu koji svjedoèaše rijeè blagodat svoje i davaše te se tvorahu znaci i èudeša rukama njihovijem. ⁴ A mnoštvo gradsko razdijeli se, i jedni bijahu s Jevrejima, a jedni s apostolima.

⁵ A kad navališe i neznabošci i Jevreji sa svojim poglavarima da im dosade i kamenjem da ih pobiju, ⁶ Oni doznavši pobjegoše u gradove Likaonske, u Listru i u Dervu i u okolinu njihovu. ⁷ I onamo propovijedahu jevanđelje. ⁸ I jedan èovjek u Listri sjeðaše nemoæan u nogama, i bješe hrom od utrobe matere svoje, i ne bješe nikad hodio. ⁹ Ovaj slušaše Pavla gdje govori. Pavle pogledavši na nj i vidjevši da vjeruje da æe ozdraviti, ¹⁰ Reèe velikijem glasom: tebi govorim u ime Gospoda Isusa Hrista, ustani na svoje noge upravo. I skoèi, i hoðaše. ¹¹ A kad vidje narod šta uèini Pavle, podigoše glas svoj govoreæi Likaonski: bogovi naèiniše se kao ljudi, i siðoše k nama. ¹² I nazivahu Varnavu Jupiterom, a Pavla Merkurijem, jer on upravljaše rijeðu. ¹³ A sveštenik Jupitera koji bješe pred gradom njihovijem dovede junce, i donese vijence pred vrata, i s narodom šæadijaše da prinosi žrtvu. ¹⁴ A kad èuše apostoli, Varnava i Pavle, razdriješ haljine svoje, i skoèiše meðu narod vièuæi i govoreæi: ¹⁵ Ljudi! šta to èinite? I mi smo kao i vi smrtni ljudi, koji vam propovijedamo jevanđelje da se od ovijeh lažnijeh stvari obratite k Bogu živome, koji stvori nebo i zemlju i more i sve što je u njima; ¹⁶ Koji u prošavšijem naraštajima bješe pustio sve narode da idu svojim putovima: ¹⁷ I opet ne ostavi sebe neposvjedoèena, èineæi dobro, dajuæi nam s neba dažd i godine rodne, puneæi srca naša jelom i veseljem. ¹⁸ I ovo govoreæi jedva ustaviše narod da im ne prinosè žrtve, nego da ide svaki svojoj kuæi. A dok oni življahu ondje i uèahu, ¹⁹ Doðoše iz Antiohije i iz Ikonije nekaki Jevreji, i kad se oni prepirahu

slobodno, podgovoriše narod da ih odustanu, govoreæi da ništa pravo ne govore, nego sve lažu. I podgovorivši narod zasuše Pavla kamenjem i izvukoše ga iz grada misleæi da je mrtav. ²⁰ A kad ga opkoliše uèenici njegovi, ustade i uèe u grad, i sjutradan iziðe s Varnavom u Dervu. ²¹ I propovjedivši jevanđelje gradu onome i nauèivši mnoge vratiše se u Listru i Ikoniju i Antiohiju ²² Utvrðujuæi duše uèenika i svjetujuæi ih da ostanu u vjeri, i da nam kroz mnoge nevolje valja uæi u carstvo Božije. ²³ I postavivši im starješine po svijem crkvama, i pomolivši se Bogu s postom, predadoše ih Gospodu koga vjerovaše. ²⁴ I prošavši Pisidiju doðoše u Pamfiliju. ²⁵ I govorivši rijeè Gospodnju u Perzi siðoše u Ataliju. ²⁶ I odande otploviše u Antiohiju, odakle bijahu predani blagodati Božijoj na djelo koje svršise. ²⁷ A kad doðoše i sabraše crkvu, kazaše sve šta uèini Bog s njima, i kako otvori neznabošcima vrata vjere. ²⁸ I ostaše ondje ne malo vremena s uèenicima.

15

¹ I neki sišavši iz Judeje uèahu braèu: ako se ne obrežete po obièaju Mojsijevu, ne možete se spasti. ² A kad posta raspra, i Pavle i Varnava ne malo se prepiraše s njima, odrediše da Pavle i Varnava i drugi neki od njih idu gore k apostolima i starješinama u Jerusalem za ovo pitanje. ³ A oni onda spremljeni od crkve, prolažahu kroz Finikiju i Samariju kazujuæi obraæanje neznabožaca, i èinjahu veliku radost svoj braèi. ⁴ A kad doðoše u Jerusalem, primi ih crkva i apostoli i starješine, i kazaše sve što uèini Bog s njima, i kako otvori neznabošcima vrata vjere. ⁵ Onda ustaše neki od jeresi farisejske

koji bijahu vjerovali, i govorahu da ih valja obrezati, i zapovjediti da drže zakon Mojsijev. ⁶ A apostoli i starješine sabraše se da izvide ovu riječ. ⁷ I po mnogom vijećanju usta Petar i reče: ljudi braćo! vi znate da Bog od prvijeh dana izabra između nas da iz mojijeh usta èuju neznabošci riječ jevanđelja i da vjeruju. ⁸ I Bog, koji poznaje srca, posvjedoèi im i dade im Duha svetoga kao i nama, ⁹ I ne postavi nikakve razlike među nama i njima, oèistivši vjerom srca njihova. ¹⁰ Sad dakle šta kušate Boga, i hoæete da metnete uèenicima jaram na vrat, kojega ni ocevi naši ni mi mogosmo ponijeti? ¹¹ Nego vjerujemo da æemo se spasti blagodaæu Gospoda Isusa Hrista kao i oni. ¹² Onda umuèe sve mnoštvo, i slušahu Varnavu i Pavla koji pripovijedahu kolike znake i èudesa uèini Bog u neznabošcima preko njih. ¹³ A kad oni umukoše, odgovori Jakov govoreæi: ljudi braćo! poslušajte mene. ¹⁴ Simon kaza kako Bog najprije pohodi i primi iz neznabožaca narod k imenu svojemu. ¹⁵ I s ovijem se udaraju rijeçi proroka, kao što je napisano: ¹⁶ Potom æu se vratiti, i sazidaæu dom Davidov, koji je pao, i njegove razvaline popraviaæu, i podignuæu ga, ¹⁷ Da potraže Gospoda ostali ljudi i svi narodi u kojima se ime moje spomenu, govori Gospod koji tvori sve ovo. ¹⁸ Bogu su poznata od postanja svijeta sva djela njegova; ¹⁹ Zato ja velim da se ne dira u neznabošce koji se obraæaju k Bogu; ²⁰ Nego da im se zapovjedi da se èuvaju od priloga idolskijeh i od kurvarstva i od udavljenoga i od krvi, i što njima nije milo drugima da ne èine. ²¹ Jer Mojsije ima od starijeh vremena u svijem gradovima koji ga propovijedaju, i po zbornicama

èita se svake subote. ²² Tada naðoše za dobro apostoli i starješine sa svom crkvom da izberu između sebe dvojicu i da pošlju u Antiohiju s Pavlom i Varnavom, Judu koji se zvaše Varsava, i Silu, ljude znamenite među braæom. ²³ I napisashe rukama svojim ovo: Apostoli i starješine i braæa pozdravljaju braæu koja su po Antiohiji i Siriji i Kilikiji što su od neznabožaca. ²⁴ Buduæi da mi èusmo da neki od nas izišavši smetoše vas rijeèima, i raslabiše duše vaše govoreæi vam da se obrezujete i da držite zakon, kojima mi ne zapovjedismo; ²⁵ Zato naðosmo za dobro mi jednodušno sabrani izbrane ljude poslati vama s ljubaznijem našijem Varnavom i Pavlom, ²⁶ S ljudima koji su predali duše svoje za ime Gospoda našega Isusa Hrista. ²⁷ Poslasmo dakle Judu i Silu, koji æe to i rijeèima kazati. ²⁸ Jer naðe za dobro sveti Duh i mi da nikakvijeh tegoba više ne meæemo na vas osim ovijeh potrebnijeh: ²⁹ Da se èuvate od priloga idolskijeh i od krvi i od udavljenoga i od kurvarstva, i što neæete da se èini vama ne èinite drugima; od èega ako se èuvate, dobro æete èiniti. Budite zdravi. ³⁰ A kad ih opremiše, doðoše u Antiohiju, i sabravši narod predaše poslanicu. ³¹ A kad proèitaše, obradovaše se utjesi. ³² A Juda i Sila, koji i proroci bijahu, mnogijem rijeèima utješise braæu i utvrdiše. ³³ I pošto biše onamo neko vrijeme, otpustiše ih braæa s mirom k apostolima. ³⁴ No Sila naðe za dobro da ostane onamo, a Juda se vrati u Jerusolim. ³⁵ A Pavle i Varnava življahu u Antiohiji i uèahu i propovijedahu riječ Gospodnju s mnogima drugijem. ³⁶ A poslije nekoliko dana reèe Pavle Varnavi: hajde da se vratimo i da obiðemo braæu

po svijem gradovima po kojima propovijedamo rijeè Gospodnju kako žive. ³⁷ A Varnava šæaše da uzmu sa sobom Jovana prozvanoga Marka. ³⁸ Pavle pak govoraše: onoga koji nas je odustao u Pamfiliji i nije išao s nama na djelo na koje smo bili odreðeni, da ne uzimamo sa sobom. ³⁹ Tako postade raspra da se oni razdvojiše, i Varnava uzevši Marka otplovi u Kipar. ⁴⁰ A Pavle izbravši Silu iziðe predan blagodati Božijoj od braæe. ⁴¹ I prolazaše kroz Siriju i Kilikiju utvrðujuæi crkve.

16

¹ Doðe pak u Dervu i u Listru, i gle, ondje bješe neki uèenik, po imenu Timotije, sin neke žene Jevrejke koja vjerovala, a oca Grka; ² Za njega dobro svjedoèahu braæa koja bijahu u Listri i u Ikoniji. ³ Ovoga namisli Pavle da uzme sa sobom; i uze ga, i obreza Jevreja radi koji bijahu u onijem mjestima: jer svi znadijahu oca njegovu da bješe Grk. ⁴ I kad prolazahu po gradovima, predavaše im da drže uredbe koje urediše apostoli i starješine u Jerusalmu. ⁵ A crkve se utvrðivahu u vjeri, i svaki dan bivaše ih više. ⁶ A kad proðoše Frigiju i Galatijsku zemlju, zabrani im Duh sveti govoriti rijeè u Aziji. ⁷ A kad doðoše u Misiju šæadijahu da idu u Vitiniju, i Duh ne dade. ⁸ A kad proðoše Misiju, siðoše u Troadu. ⁹ I Pavlu se javi utvara noæu: bješe jedan èovjek iz Maædonije, i stajaše moleæi ga i govoreæi: doði u Maædoniju i pomoz nam. ¹⁰ A kad vidje utvaru, odmah gledasmo da iziðemo u Maædoniju, doznavši da nas Gospod pozva da im propovijedamo jevanðelje. ¹¹ A kad se odvezosmo iz Troade, doðosmo u Samotrak, i sjutradan u Neapolj,

¹² A odande u Filibu, koje je prvi grad zemlje Maædonije, naselje Rimsko; i u onom gradu ostasmo nekoliko dana. ¹³ A u dan subotni iziðosmo iz grada k vodi gdje bješe bogomolja; i sjedavši govorismo k ženama koje se bijahu sabrale. ¹⁴ I jedna bogobojazna žena, po imenu Lidija, iz grada Tijatirskoga, koja prodavaše skerlet, slušaše: i Gospod otvori srce njezino da pazi na rijeçi Pavlove. ¹⁵ A kad se krsti ona i kuæa njezina, moljaše nas govoreæi: ako mislite da ja vjerujem Gospoda, uðite u moju kuæu i živite. I natjera nas. ¹⁶ A dogodi se kad iðasmo na molitvu da nas srete jedna robinja koja imala je duh pogaðaeki i vraèajuæi donošaše veliki dobitak svojijem gospodarima. ¹⁷ Ova poðe za Pavlom i za nama, i vikaše govoreæi: ovi su ljudi sluge Boga najvišega, koji javljaju nama put spasenija. ¹⁸ I ovako èinjaše mnogo dana. A kad se Pavlu dosadi, okrenu se i reèe duhu: zapovijedam ti imenom Isusa Hrista, iziði iz nje. I iziðe u taj èas. ¹⁹ A kad vidješe njezini gospodari da iziðe nad njihova dobitka, uzeše Pavla i Silu i odvukoše ih na pazar ka knezovima. ²⁰ I dovedavši ih k vojvodama, rekoše: ovi su ljudi Jevreji, i mute po našem gradu, ²¹ I propovijedaju obièaje kojijeh nama ne valja primati ni tvoriti, jer smo Rimljani. ²² I sleže se narod na njih, i vojvode izdriješe im haljine, i zapovjediše da ih šibaju. ²³ I pošto ih zdravo izbiše baciše ih u tamnicu, i zapovjediše tamnièaru da ih dobro èuva. ²⁴ Primivši takovu zapovijest on ih baci u najdonju tamnicu i noge im metnu u klade. ²⁵ A u ponoæi bijahu Pavle i Sila na molitvi i hvaljahu Boga; a sužnji ih slušahu. ²⁶ A ujedanput tako se vrlo zatrese zemlja da se pomjesti temelj

tamnièki; i odmah se otvoriše sva vrata i svima spadoše okovi. ²⁷ A kad se probudi tamnièar i vidje otvorena vrata tamnièka, izvadi nož i šæaše da se ubije, misleæi da su pobjegli sužnji. ²⁸ A Pavle povika zdravo govoreæi: ne èini sebi zla nikakva, jer smo mi svi ovdje. ²⁹ A on zaiskavši svijeæu uletje i drkæuæi pripade k Pavlu i Sili; ³⁰ I izvedavši ih napolje reèe: gospodo! šta mi treba èiniti da se spasem? ³¹ A oni rekoše: vjeruj Gospoda Isusa Hrista i spašæeš se ti i sav dom tvoj. ³² I kazaše mu rijeè Gospodnju, i svima koji su u domu njegovu. ³³ I uze ih u onaj sahat noæi i opræ im rane; i krsti se on i svi njegovi odmah. ³⁴ I uvedavši ih u svoj dom postavi trpezu, i radovaše se sa svijem domom svojijem što vjerova Boga. ³⁵ A kad bi dan, poslaše vojvode pandure govoreæi: pustite ova dva èovjeka. ³⁶ A tamnièar kaza rijeèi ove Pavlu: poslaše vojvode da se pustite; sad dakle iziðite i idite s mirom. ³⁷ A Pavle reèe njima: izbivši nas pred narodom bez suda, ljude Rimljane, baciše u tamnicu; i sad hoæe tajno da nas puste? Nije tako, nego sami neka doðu i izvedu nas. ³⁸ A panduri kazaše vojvodama ove rijeèi; i uplašiše se kad èuše da su Rimljani; ³⁹ I došavši umoliše ih, i izvedoše moleæi da iziðu iz grada. ⁴⁰ A kad iziðoše iz tamnice, doðoše k Lidiji, i vidjevši braæu utješiše ih, i otidoše.

17

¹ Prošavši pak Amfipolj i Apoloniju doðoše u Solun, gdje bješe zbornica Jevrejska. ² I Pavle po obièaju svome uðe k njima, i tri subote razgovara se s njima iz pisma, ³ Pokazujuæi i dokazujuæi im da je trebalo Hristos da postrada i vaskrsne iz mrtvih, i da ovaj Isus kojega

ja, reèe, propovijedam vama, jest Hristos. ⁴ I neki od njih vjerovaše, i pristaše s Pavlom i sa Silom, i od pobožnijeh Grka mnoštvo veliko, i od žena gospodskih ne malo. ⁵ Ali tvrdovrati Jevreji zaviðahu, i uzevši neke zle ljude od prostoga naroda, i sabravši èetu, uzbuniše po gradu, i napadoše na kuæu Jasonovu, i tražahu ih da izvedu pred narod. ⁶ A kad njih ne naðoše, povukoše Jasona i neke od braæe pred starješine gradske vièuæi: ovi što zamutiše vasioni svijet doðoše i ovdje, ⁷ Koje Jason primi; i ovi svi rade protiv æesarevijeh zapovijesti, govoreæi da ima drugi car, Isus. ⁸ I smutiše narod i starješine gradske koji ovo èuše. ⁹ Ali kad ih Jason i ostali zadovoljiše odgovorom, pustiše ih. ¹⁰ A braæa odmah noæu opraviše Pavla i Silu u Veriju. Došavši onamo uðoše u zbornicu Jevrejsku. ¹¹ Ovi pak bijahu plemenitiji od onijeh što žive u Solunu; oni primiše rijeè sa svijem srcem, i svaki dan istraživahu po pismu je li to tako. ¹² Tako vjerovaše mnogi od njih, i od poštenijeh Grèkijeh žena i od ljudi ne malo. ¹³ A kad razabraše Jevreji Solunski da Pavle u Veriji propovjedi rijeè Božiju, doðoše i onamo te uzdigoše i pobuniše narod. ¹⁴ A braæa onda odmah opraviše Pavla da ide u primorje; a Sila i Timotije ostaše ondje. ¹⁵ A pratioci dovedoše Pavla do Atine; i primivši zapovijest na Silu i Timotija da doðu k njemu što brže, vratiše se. ¹⁶ A kad ih Pavle èekaše u Atini, razdraži se duh njegov u njemu gledajuæi grad pun idola; ¹⁷ I prepiraše se s Jevrejima i bogobojažnima u zbornici, i na pazaru svaki dan s onima s kojima se udešavaše. ¹⁸ A neki od Epikurovaca i od Stojièkijeh mudaraca prepirahu se s njim; i jedni govorahu:

šta hoæe ovaj besposlica? A drugi: vidi se kao da hoæe nove bogove da propovijeda. Jer im propovijedaše jevanðelje o Isusu i o vaskrseniju. ¹⁹ Pa ga uzeše i odvedoše na Areopag govoreæi: možemo li razumjeti kakva je ta nova nauka što ti kazuješ? ²⁰ Jer nešto novo meæeš u naše uši; hoæemo dakle da vidimo šta æe to biti. ²¹ A Atinjani svi i putnici iz drugih zemalja ne bijahu ni za što drugo nego da što novo kazuju ili slušaju. ²² A Pavle stavši nasred Areopaga reèe: ljudi Atinjani! po svemu vas vidim da ste vrlo pobožni; ²³ Jer prolazeæi i motreæi vaše svetinje naðoh i oltar na kome bješe napisano: Bogu nepoznatome. Kojega dakle ne znajuæi poštujete onoga vam ja propovijedam. ²⁴ Bog koji je stvorio svijet i sve što je u njemu, on buduæi gospodar neba i zemlje, ne živi u rukotvorenijem crkvama, ²⁵ Niti prima ugaðanja od ruku èovjeèijih, kao da bi onome trebalo što koji sam daje svima život i dihanje i sve. ²⁶ I uèinio je da od jedne krvi sav rod èovjeèij živi po svemu licu zemaljskome, i postavio je naprijed odreðena vremena i meðe njihovoga življenja: ²⁷ Da traže Gospoda, ne bi li ga barem opipali i našli, premda nije daleko ni od jednoga nas; ²⁸ Jer kroz njega živimo, i mièemo se, i jesmo; kao što i neki od vašijeh pjevaèa rekoše: jer smo i rod njegov. ²⁹ Kad smo dakle rod Božij, ne treba da mislimo da je Božanstvo kao ikone zlatne ili srebrne ili kamene, koje su ljudi majstorski naèinili po smišljanju svome. ³⁰ Ne gledajuæi dakle Bog na vremena neznanja, sad zapovijeda svima ljudima svuda da se pokaju; ³¹ Jer je postavio dan u koji æe suditi vasionome

svijetu po pravdi preko èovjeka koga odredi, i dade svima vjeru vaskrsnuvši ga iz mrtvih. ³² A kad èuše vaskrsenije iz mrtvih, onda se jedni rugahu; a jedni rekoše: da te èujemo opet o tom. ³³ Tako Pavle otide izmeðu njih. ³⁴ A neki ljudi pristaše uza nj i vjerovali; meðu kojima bješe i Ðonisiye Areopagitski, i žena po imenu Damara, i drugi s njima.

18

¹ A potom se odluèi Pavle od Atine i dođe u Korint, ² I nađe jednoga Jevrejina, po imenu Akilu, rodom iz Ponta, koji bješe skoro došao iz Talijanske sa ženom svojom Priskilom jer bješe zapovjedio Klaudije da svi Jevreji idu iz Rima i dođe k njima. ³ I buduæi da bješe onoga istog zanata, osta kod njih i raðaše, jer bijahu æilimarskog zanata. ⁴ A prepiraše se u zbornicama svake subote, i nadgovaraše Jevreje i Grke. ⁵ I kad siðoše iz Maæedonije Sila i Timotije, navali Duh na Pavla da svjedoži Jevrejima da je Isus Hristos. ⁶ A kad se oni protivljahu i huljahu, otrese haljine svoje i reèe im: krv vaša na vaše glave; ja sam èist, otsad idem u neznabošce. ⁷ I otišavši odande dođe u kuæu nekoga po imenu Justa, koji poštovaše Boga, i kojega kuæa bješe kraj zbornice. ⁸ A Krisp, starješina zbornièki, vjerova Gospoda sa svijem domom svojijem; i od Korinæana mnogi koji slušahu vjerovali i krstiše se. ⁹ A Gospod reèe Pavlu noæu u utvari: ne boj se, nego govori, i da ne uæutiš; ¹⁰ Jer sam ja s tobom, i niko se neæe usuditi da ti što uèini; jer ja imam veliki narod u ovome gradu. ¹¹ I on sjedi ondje godinu i šest mjeseci uèeæi ih rijeçi Božijoj. ¹² A kad bješe Galion

namjesnik u Ahaji, napadoše Jevreji jednodušno na Pavla i dovedoše ga na sud.¹³ Govoreæi: ovaj nagovara ljude da poštuju Boga protiv zakona.¹⁴ A kad Pavle šæaše da otvori usta, reèe Galion Jevrejima: da je kakva nepravda bila ili zlo djelo, po dužnosti poslušao bih vas, o Jevreji!¹⁵ Ali kad su prepiranja za rijeèi i za imena i za zakon vaš, gledajte sami; jer ja sudija tome neæu da budem.¹⁶ I izagna ih iz sudnice.¹⁷ Onda svi Grci uhvatiše Sostena, starješinu zbornièkoga, i biše ga pred sudnicom; i Galion nije za to ništa mario.¹⁸ A Pavle osta još pozadugo, i oprostivši se s braæom otplovi u Siriju i s njime Priskila i Akila, i ostriže glavu u Kenhreji, jer se bješe zavjetovao.¹⁹ I dođe u Efes; i njih ostavi ondje, a on uđe u zbornicu, i prepiraše se s Jevrejima.²⁰ A kad ga oni moliše da ostane kod njih više vremena, ne htjede,²¹ Nego se oprostí s njima govoreæi: valja mi, makar kako bilo, ovaj praznik što ide provesti u Jerusalimu; nego, ako Bog htjedbude, vratiaæu se opet k vama. I odveze se iz Efesa; a Akila i Priskila ostaše u Efesu.²² I došavši u Æesariju, iziđe i pozdravi se s crkvom, i siđe u Antiohiju.²³ I provedavši nekoliko vremena iziđe i prođe redom Galatijsku zemlju i Frigiju utvrđujuæi sve uèenike.²⁴ A dođe u Efes jedan Jevrejin, po imenu Apolos, rodóm iz Aleksandrije, èovjek rijeèit i silan u knjigama.²⁵ Ovaj bješe upuæen na put Gospodnji, i goreæi duhom, govoraše i uèaše pravo o Gospodu, a znadijaše samo krštenje Jovanovo.²⁶ I ovaj poèe slobodno propovijedati po zbornicama. A kad ga èuše Akila i Priskila, primiše ga i još mu bolje pokazaše put Gospodnji.²⁷ A kad on šæaše da prijeđe u

Ahaju, poslaše braæa naprijed i pisaše uèenicima da ga prime. I on došavši onamo pomože mnogo onima koji vjerovahu blagodaæu;²⁸ Jer zdravo nadvlađivaše Jevreje jednako pred narodom dokazujuæi iz pisma da je Isus Hristos.

19

¹ Dogodi se pak, kad bješe Apolos u Korintu, da Pavle prolazaše gornje zemlje, i dođe u Efes, i našavši neke uèenike.² Reèe im: jeste li primili Duha svetoga kad ste vjerovali? A oni mu rekoše: nijesmo ni èuli da ima Duh sveti.³ A on im reèe: na što se dakle krstiste? A oni rekoše: na krštenje Jovanovo.⁴ A Pavle reèe: Jovan krsti krštenjem pokajanja, govoreæi narodu da vjeruju onoga koji æe za njim doæi, to jest, Hrista Isusa.⁵ A kad to èuše, krstiše se u ime Gospoda Isusa.⁶ A kad Pavle metnu ruke na njih, siđe Duh sveti na njih, i govorahtu jezike i proricahtu.⁷ A bijaše ljudi svega oko dvanaest.⁸ I ušavši u zbornicu govoraše slobodno tri mjeseca uèeæi i uvjeravajuæi za carstvo Božije.⁹ I kad neki bijahu otvrdnuli i svađahu se huleæi na put Gospodnji pred narodom, otstupi od njih i odluei uèenike, pa se prepiraše svaki dan u školi nekoga Tirana.¹⁰ I ovo je bivalo dvije godine, tako da svi koji življahu u Aziji, i Jevreji i Grci, èuše rijeè Gospoda Isusa.¹¹ I Bog èinjaše ne mala èudesna rukama Pavlovijem,¹² Tako da su i èalme i ubrušeiæe znojave od tijela njegova nosili na bolesnike, i oni se iscjeljivahu od bolesti, i duhovi zli izlažahu iz njih.¹³ I poèe neki od Jevreja, koji se skitahu i zaklinjahu ðavole, spominjati nad onima u kojima bijahu zli duhovi ime Gospoda Isusa govoreæi: zaklinjemo vas Isusom koga Pavle

propovijeda. ¹⁴ A bijahu neki-
 jeh sedam sinova Skeve Jevrejina,
 poglavara sveštenikoga, koji ovo
 einjahu. ¹⁵ A duh zli odgovara-
 juæi reèe: Isusa poznajem, i Pavla
 znam; ali vi ko ste? ¹⁶ I skoèivši
 na njih èovjek u kome bješe zli
 duh nadvlada ih, i pritište ih poda
 se tako da goli i izranjeni utekoše
 iz one kuæe. ¹⁷ I ovo doznadoše
 svi koji življahu u Efesu, i Jevreji
 i Grci; i uðe strah u sve njih, i
 velièaše se ime Gospoda Isusa. ¹⁸ I
 mnogi od onijeh što vjerovahu,
 dolazahu te se ispovijedahu i kazi-
 vahu šta su uèinili. ¹⁹ A mnogi
 od onijeh koji èarahu, sabravši
 knjige svoje spaljivahu ih pred
 svima; i proraèuniše i naðoše
 da su vrijedele pedeset hiljada
 groša. ²⁰ Tako zdravo rastijaše i
 nadvlaðivaše rijeè Gospodnja. ²¹ I
 kad se ovo svrši, namisli Pavle da
 proðe preko Maæedonije i Ahaje,
 i da ide u Jerusalem, i reèe: pošto
 budem tamo, valja mi i Rim vid-
 jeti. ²² I posla u Maæedoniju
 dvojicu od onijeh koji ga služahu,
 Timotija i Erasta; a on osta neko
 vrijeme u Aziji. ²³ A u ono vri-
 jeme podiže se ne mala buna puta
 radi Gospodnjega, ²⁴ Jer nekakav
 zlatar, po imenu Dimitrije, koji
 graðaše Dijani srebrne crkvice i
 davaše majstorima ne mali posao,
²⁵ On skupi ove i drugih ovakovi-
 jeh stvari majstore, i reèe: ljudi!
 vi znate da od ovoga posla mi
 imamo dobitak za svoje življenje;
²⁶ I vidite i èujete da ne samo u
 Efesu nego gotovo po svoj Aziji
 ovaj Pavle odvratil narod mnogi,
 govoreæi: to nijesu bogovi što se
 rukama èovjeèijim grade. ²⁷ I ne
 samo što æe ova nesreæa doæi
 na naš zanat da ne prolazi, nego
 se neæe mariti ni za crkvu ve-
 like boginje Dijane, i propašæe
 velièanstvo one koju sva Azija i
 vasioni svijet poštuje. ²⁸ A kad oni
 ovo èuše, napuniše se gnjeva, i

vikahu govoreæi: velika je Dijana
 Efeska! ²⁹ I sav se grad napuni
 bune: i navalivši jednodušno na
 zborište uhvatiše Gaja i Aristarha
 iz Maæedonije, drugove Pavlove.
³⁰ A kad Pavle šæaše da ide meðu
 narod, ne dadoše mu uèenici.
³¹ A neki i od Azijskijeh poglavara
 koji mu bijahu prijatelji, poslaše k
 njemu svjetujuæi ga da ne izlazi
 na zborište. ³² Jedni pak vikahu
 jedno a drugi drugo; jer bijaše sa-
 bor smuæen, i najviše ih ne znadi-
 jahu zašto su se skupili. ³³ A jedni
 od naroda izvukoše Aleksandra,
 kad ga Jevreji izvedoše. A Alek-
 sandar mahnuvši rukom šæaše da
 odgovori narodu. ³⁴ A kad ga
 poznaše da je Jevrein, povikaše
 svi u glas, i vikahu oko dva saha-
 ta: velika je Dijana Efeska. ³⁵ A pisar
 utišavši narod reèe: ljudi Efesci!
 Ko je taj èovjek koji ne zna da grad
 Efes slavi veliku boginju Dijanu i
 njezin kip nebeski? ³⁶ Kad dakle
 to ne može niko odreæi, valja vi
 da budete mirni, i ništa naglo da
 ne èinite; ³⁷ Jer dovedoste ove
 ljude koji niti su crkvu Dijaninu
 pokrali, niti hule na vašu boginju.
³⁸ A Dimitrije i majstori koji su
 s njim ako imaju kakvu tužbu,
 imaju sudovi, i imaju namjesnici,
 neka tuže jedan drugoga. ³⁹ Ako li
 što drugo ištete, neka se izvidi na
 pravoj skupštini. ⁴⁰ Jer se bojimo
 da ne budemo tuženi za današnju
 bunu; a nijednoga uzroka nema
 kojijem bismo se mogli opravdati
 za ovu bunu. I ovo rekavši ras-
 pusti narod koji se bješe sabrao.

20

¹ A pošto se utiša buna, dozva
 Pavle uèenike, i utješivši ih
 oprostio se s njima, i iziðe da
 ide u Maæedoniju. ² I prošavši
 one zemlje, i svjetovavši ih
 mnogijem rijeèima, doðe u
 Grèku. ³ Poživljevši pak onamo tri
 mjeseca stadoše mu Jevreji raditi

o glavi kad šæaše da se odveze u Siriju, i namisli da se vrati preko Maædonije. ⁴ I poðe s njim do Azije Sosipatar Pirov iz Verije, i Aristarh i Sekund iz Soluna, i Gaj iz Derve i Timotije, i Tihik i Trofim iz Azije. ⁵ Ovi otišavši naprijed èekahu nas u Troadi. ⁶ A mi se odvezosmo poslije dana prijesnijeh hljebova iz Filibe, i doðosmo k njima u Troadu za pet dana, i ondje ostasmo sedam dana. ⁷ A u prvi dan nedjelje, kad se sabraše uèenici da lome hljeb, govoraše im Pavle, jer šæaše sjutraðan da poðe, i proteže besjedu do ponoæi. ⁸ I bijahu mnoge svijeæe gore u sobi gdje se bijasmo sabrali. ⁹ A sjeðaše na prozoru jedno momèe, po imenu Evtih, nadvladano od tvrdoga sna, i kad Pavle govoraše mnogo, naže se u snu i pade dolje s treæega poda, i digoše ga mrtva. ¹⁰ A Pavle sišavši pade na nj, i zagrlivši ga reèe: ne bunite se, jer je duša njegova u njemu. ¹¹ Onda iziðe gore, i prelomivši hljeb okusi, i dovoljno govori do same zore, i tako otide. ¹² A momèe dovedoše živo, i utješise se ne malo. ¹³ A mi došavši u laðu odvezosmo se u As, i odande šæasmo da uzmemo Pavla; jer tako bješe zapovjedio, hoteæi sam da ide pješice. ¹⁴ A kad se sasta s nama u Asu, uzemosmo ga, i doðosmo u Mitilinu. ¹⁵ I odande odvezavši se doðosmo sjutraðan prema Hiju; a drugi dan odvezosmo se u Sam, i noæismo u Trigiliju; i sjutraðan doðosmo u Milit. ¹⁶ Jer Pavle namisli da proðemo mimo Efes da se ne bi zadržao u Aziji; jer hiæaše, ako bude moguæe, da bude o Trojièinu dne u Jerusalimu. ¹⁷ Ali iz Milita posla u Efes i dozva starješine crkvene. ¹⁸ I kad doðoše k njemu, reèe im: vi znate od prvoga dana kad doðoh u Aziju kako s vama jednako bih

¹⁹ Služeæi Gospodu sa svakom poniznosti i mnogijem suzama i napastima koje mi se dogodiše od Jevreja koji mi raðahu o glavi; ²⁰ Kako ništa korisno ne izostavih da vam ne kažem i da vas nauèim pred narodom i po kuæama, ²¹ Svjedoèeæi i Jevrejima i Grcima pokajanje k Bogu i vjeru u Gospoda našega Isusa Hrista. ²² I sad evo ja svezan Duhom idem u Jerusalem ne znajuæi šta æe mi se u njemu dogoditi; ²³ Osim da Duh sveti po svijem gradovima svjedoèi, govoreæi da me okovi i nevolje èekaju. ²⁴ Ali se ni za što ne brinem, niti marim za svoj život, nego da svršim teèenje svoje s radošæu i službu koju primih od Gospoda Isusa: da posvjedoèim jevanðelje blagodati Božije. ²⁵ I evo sad znam da više neæete vidjeti mojega lica, vi svi po kojima prolazih propovijedajuæi carstvo Božije. ²⁶ Zato vam svjedoèim u današnji dan da sam ja èist od krvi svijuju; ²⁷ Jer ne izostavih da pokažem volju Božiju. ²⁸ Pazite dakle na sebe i na sve stado u kome vas Duh sveti postavi vladikama da pasete crkvu Gospoda i Boga koju steèe krvlju svojom; ²⁹ Jer ja ovo znam da æe po odlasku mome uæi meðu vas teški vuci koji neæe štedjeti stada; ³⁰ I između vas samijeh postæe ljudi koji æe govoriti izvrnutu nauku da odvraæaju uèenike za sobom. ³¹ Zato gledajte i opominjite se da tri godine dan i noæ ne prestajah uèeæi sa suzama svakoga od vas. ³² I sad vas, braæo, predajem Bogu i rijeèi blagodati njegove, koji može nazidati i dati vam našljedstvo meðu svima osveæenima. ³³ Srebra, ili zlata, ili ruha ni u jednoga ne zaiskah. ³⁴ Sami znate da potrebi mojoj i onijeh koji su sa mnom bili

poslužiše ove ruke moje. ³⁵ Sve vam pokazah da se tako valja truditi i pomagati nemoenima, i opominjati se riješi Gospoda Isusa koju on reèe: mnogo je blaženije davati negoli uzimati. ³⁶ I ovo rekavši kleèe na koljena svoja sa svima njima i pomoli se Bogu. ³⁷ A sviju stade veliki plaè i zagrlivši Pavla cjelivahu ga, ³⁸ Žalosni najviše za rijeè koju reèe da više neæe vidjeti lica njegova; i otpratiše ga u laðu.

21

¹ I kad bi te se odvezosmo otrgnuvši se od njih, iduæi pravo doðosmo u Ko, i drugi dan u Rod i odande u Pataru. ² I našavši laðu koja polazi u Finikiju, uðosmo i odvezosmo se. ³ A kad nam se ukaza Kipar, ostavismo ga nalijevo, i povljasmo u Siriju, i stadosmo u Tiru; jer ondje valjaše da se istovari laða. ⁴ I našavši uèenike ostasmo ondje sedam dana: oni Pavlu govorahtu Duhom da ne ide gore u Jerusolim. ⁵ A kad bi te mi dane navršismo, izišavši iðasmo, i praæahu nas svi sa ženama i djecom do iza grada, i kleknuvši na brijegu pomolismo se Bogu. ⁶ I oprostivši se jedan s drugim uðosmo u laðu; a oni se vratili svojim kuæama. ⁷ A mi poèevši plovljenje od Tira, doðosmo u Ptolemaidu; i pozdravivši se s braæom ostasmo kod njih jedan dan. ⁸ A sutradan pošavši Pavle i koji bijasmo s njim doðosmo u Æesariju; i ušavši u kuæu Filipa jevanðelista, koji bješe jedan od sedam ðakona, ostasmo u njega. ⁹ I ovaj imaše èetiri kæeri djevojke koje proricahu. ¹⁰ Stojæi mi pak ondje mnogo dana, doðe odozgo iz Judeje jedan prorok, po imenu Agav; ¹¹ I došavši k nama uze pojas Pavlov i svezavši svoje ruke i noge reèe: tako veli Duh

sveti: èovjeka kojega je ovaj pojas, ovako æe ga svezati u Jerusolimu Jevreji, i predaæe ga u ruke neznabožaca. ¹² I kad èusmo ovo, molismo i mi i ondašnji da ne ide gore u Jerusolim. ¹³ A Pavle odgovori i reèe: šta èinite te plaèete i cijepate mi srce? Jer ja ne samo svezan biti hoæu, nego i umrijeti u Jerusolimu gotov sam za ime Gospoda Isusa. ¹⁴ A kad ga ne mogasmo odvratiti, umukosmo rekavši: volja Božija neka bude. ¹⁵ A poslije ovijeh dana spremivši se iziðosmo u Jerusolim. ¹⁶ A doðoše s nama i neki uèenici iz Æesarije vodeæi sa sobom nekoga Mnasona iz Kipra, staroga uèenika, u kojega bismo mi stajali. ¹⁷ I kad doðosmo u Jerusolim, primiše nas braæa ljubazno. ¹⁸ A sutradan otide Pavle s nama k Jakovu, i doðoše sve starješine. ¹⁹ I pozdravivši se s njima kazivaše sve redom šta uèini Bog u neznabošcima njegovom službom. ²⁰ A oni èuvši hvaljahu Boga i rekoše mu: vidiš li, brate! koliko je hiljada Jevreja koji vjrovaše, i svi teže na stari zakon. ²¹ A doznali su za tebe da uèiš otpadanju od zakona Mojsijeva sve Jevreje koji žive meðu neznabošcima, kazujuæi da im ne treba obrezivati djece svoje, niti držati obièaja otaèkijeh. ²² Šta æemo dakle sad? narod æe se sabrati jamaèno; jer æe èuti da si došao. ²³ Ovo dakle uèini što ti reèemo: u nas imaju èetiri èovjeka koji su se zavjetovali Bogu; ²⁴ Ove uzmi i oèisti se s njima, i potroši na njih neka ostrigu glave svoje, i svi æe doznaæi da ono što su èuli za tebe ništa nije, nego da i sam držiš zakon i živiš po njemu. ²⁵ A za neznabošce koji vjrovaše mi poslismo presudivši da oni takovo ništa ne drže osim da se èuvaju od priloga idolskijeh, i od

krvi, i od udavljenoga, i od kurvarstva. ²⁶ Tada Pavle uze one ljude, i sjutradan oèistivši se s njima, uèe u crkvu, i pokaza kako izvršuje dane oèišæenja dokle se ne prinese žrtva za svakoga njih. ²⁷ A kad šæaše da se navrší sedam dana, vidjevši ga u crkvi oni Jevreji što bijahu iz Azije, pobuniše sav narod, i metnuše ruke na nj. ²⁸ Vièuæi: pomagajte, ljudi Izrailjci! ovo je èovjek koji protiv naroda i zakona i protiv ovoga mjesta uèi sve svuda; pa još i Grke uvede u crkvu i opogani sveto mjesto ovo. ²⁹ Jer bijahu vidjeli s njim u gradu Trofima iz Efesa, kojega mišljahu da je uveo Pavle u crkvu. ³⁰ I sav se grad podiže, i navali narod sa sviju strana, i uhvativši Pavla vucijahu ga napolje iz crkve; i odmah se zatvoriše vrata. ³¹ A kad šæahu da ga ubiju, dođe glas gore k vojvodi od èete da se pobuni sav Jerusalem. ³² A on odmah uzevši vojnike i kapetane dotrèa na njih. A oni vidjevši vojvodu i vojnike prestaše biti Pavla. ³³ A vojvoda pristupivši uze ga, i zapovjedi da ga metnu u dvoje verige, i pitaše ko je i šta je uèinio. ³⁴ A jedan vikaše jedno, a drugi drugo po narodu. A kad ne može od bune ništa da razumije upravo, zapovjedi da ga odvedu u oko. ³⁵ A kad bi na basamacima, moraše ga vojnici nositi sile radi naroda. ³⁶ Jer za njim prista mnoštvo naroda koji vikahu: pogubi ga. ³⁷ A kad šæaše Pavle da uèe u oko, reèe vojvodi: je li mi slobodno govoriti što tebi? A on reèe: zar umiješ Grèki? ³⁸ Nijesi li ti Misirac koji prije ovijeh dana podbuni i izvede u pustinju èetiri hiljade hajduka? ³⁹ A Pavle reèe: ja sam èovjek Jevrejin iz Tarsa, graðanin poznatoga grada u Kilikiji: nego te molim dopusti mi da govorim k narodu. ⁴⁰ A

kad mu dopusti, stade Pavle na basamacima i mahnu rukom na narod; i kad posta velika tišina progovori Jevrejskim jezikom govoreæi:

22

¹ Ljudi, braæo i ocevi! èujte sad moj odgovor k vama. ² A kad èuše da im Jevrejskijem jezikom progovori, još veæa tišina posta. I reèe: ³ Ja sam èovjek Jevrejin, koji sam roðen u Tarsu Kilikijskome, i odgajen u ovome gradu kod nogu Gamaliilovijeh, nauèen upravo otaèkom zakonu, i bijah revnitelj Božij kao što ste vi svi danas. ⁴ Ja ovaj put gonih do same smrti, vežuæi i predajuæi u tamnicu i ljude i žene, ⁵ Kao što mi svjedoèi i poglavar sveštenieki i sve starješine; od kojijeh i poslanice primih na braæu koja žive u Damasku; i iðah da dovedem one što bijahu onamo svezane u Jerusalem da se muèe. ⁶ A kad iðah i približih se k Damasku, dogodi mi se oko podne da me ujedanput obasja velika svjetlost s neba. ⁷ I padoh na zemlju, i èuh glas, koji mi govori: Savle! Savle! zašto me goniš? ⁸ A ja odgovorih: ko si ti, Gospode? A on mi reèe: ja sam Isus Nazareæanin, kojega ti goniš. ⁹ A koji bijahu sa mnom vidješe svjetlost i uplašise se; ali ne èuše glasa koji mi govoraše. ¹⁰ A ja rekoh: šta æu èiniti, Gospode? A Gospod mi reèe: ustani i idi u Damask, i tamo æe ti se kazati za sve šta ti je odreðeno da èiniš. ¹¹ I kad obnevidjeh od silne svjetlosti one, voðahu me za ruku oni koji bijahu sa mnom, i doðoh u Damask. ¹² A neki Ananija èovjek pobožan po zakonu, posvjedoèen od sviju Jevreja koji žive u Damasku, ¹³ Došavši k meni stade i reèe mi: Savle brate! progledaj. I ja u taj èas pogledah na nj. ¹⁴ A on mi reèe: Bog otaca

našijeh izabra te da poznaš volju njegovu, i da vidiš pravednika, i da euješ glas iz usta njegovijeh: ¹⁵ Da mu budeš svjedok pred svijem ljudima za ovo što si vidio i èuo. ¹⁶ I sad šta oklijevaš? Ustani i krsti se, i operi se od grijeha svojijeh, prizvavši ime Gospoda Isusa. ¹⁷ A dogodi se, kad se vratih u Jerusalem i moljah se u crkvi Bogu, da postadoh izvan sebe, ¹⁸ I vidjeh ga gdje mi govori: pohiti te iziði iz Jerusalem, jer neæe primiti svjedoèanstva tvojega za mene. ¹⁹ I ja rekoh: Gospode! sami znadu da sam ja metao u tamnice i bio po zbornicama one koji te vjeruju. ²⁰ I kad se proljevaše krv Stefana svjedoka tvojega, i ja stajah i pristajah na smrt njegovu, i èuvah haljine onijeh koji ga ubijahu. ²¹ I reèe mi: idi; jer æu ja daleko da te pošljem u neznabošce. ²² A oni ga slušahu do ove rijeèi, pa podigoše glas svoj govoreæi: uzmi sa zemlje takovoga; jer ne treba da živi. ²³ A kad oni vikahu i zbacivahu haljine i bacahu prah u nebo, ²⁴ Zapovjedi vojvoda da ga odvedu u oko, i reèe da ga bojem ispitaju da dozna za kakvu krivicu tako vikahu na nj. ²⁵ I kad ga pritegoše uzicama, reèe Pavle kapetanu, koji stajaše ondje: zar vi možete biti èovjeka Rimljanina, i još bez suda? ²⁶ A kad èu kapetan, pristupi k vojvodi, i kaza govoreæi: gledaj šta æeš èiniti; jer je ovaj èovjek Rimljanin. ²⁷ A vojvoda pristupivši reèe mu: kaži mi jesi li ti Rimljanin? A on reèe: da. ²⁸ A vojvoda odgovori: ja sam za veliku cijenu ime ovoga graðanstva dobio. A Pavle reèe: a ja sam se i rodio s njime. ²⁹ Onda otstupiše odmah od njega oni što šæadijahu da ga ispituju; a vojvoda se uplaši kad razumje da je Rimljanin i što ga bješe svezao. ³⁰ A sjutradan, želeæi doznati

istinu zašto ga tuže Jevreji, pusti ga iz okova, i zapovjedi da doðu glavari sveštenieki i sav sabor njihov; i svedavši Pavla postavi ga pred njima.

23

¹ A Pavle pogledavši na skupštinu reèe: ljudi braæo! ja sa svom dobrom savjesti življeh pred Bogom do samoga ovog dana. ² A poglavar sveštenieki Ananija zapovjedi onima što stajahu kod njega da ga biju po ustima. ³ Tada mu reèe Pavle: tebe æe Bog biti, zide okreèeni! I ti sjediš te mi sudiš po zakonu, a prestupajuæi zakon zapovijedaš da me biju. ⁴ A oni što stajahu naokolo rekoše: zar psuješ Božijeg poglavara svešteniekoga? ⁵ A Pavle reèe: ne znadoh, braæo, da je poglavar sveštenieki, jer stoji napisano: starješini naroda svojega da ne govoriš ružno. ⁶ A znajuæi Pavle da je jedan dio sadukeja a drugi fariseja, povika na skupštini: ljudi braæo! ja sam farisej i sin farisejev: za nad i za vaskrsenije iz mrtvijeh doveden sam na sud. ⁷ A kad on ovo reèe, postade raspra meðu sadukejima i farisejima, i razdijeli se narod. ⁸ Jer sadukeji govore da nema vaskrsenija, ni anðela ni duha; a fariseji priznaju oboje. ⁹ I postade velika vika, i ustavši književnici od strane farisejske prepirahu se meðu sobom govoreæi: nikakvo zlo ne nalazimo na ovome èovjeku; ako li mu govori duh ili anðeo, da se ne suprotimo Bogu. ¹⁰ A kad posta raspra velika, pobjavši se vojvoda da Pavla ne raskinu, zapovjedi da siðu vojnici i da ga otmu izmeðu njih, i da ga odvedu u oko. ¹¹ A onu noæ stade Gospod predanija i reèe: ne boj se, Pavle, jer kao što si svjedoèio za mene u Jerusalem, tako ti valja i u Rimu

svjedoèiti. ¹² A kad bi dan, uèiniše neki od Jevreja vijeæu i zakleše se govoreæi da neæe ni jesti ni piti dokle ne ubiju Pavla. ¹³ A bješe ih više od èetrdeset koji ovu kletvu uèiniše. ¹⁴ Ovi pristupivši ka glavarima svešteniekijem i starješinama, rekoše: kletvom zaklesmo se da neæemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla; ¹⁵ Sad dakle vi sa saborom kažite vojvodi da ga sjutra svede k vama, kao da biste htjeli doznati bolje za njega; a mi smo gotovi da ga ubijemo prije nego se on približi. ¹⁶ A sin sestre Pavlove èuvši ovu zasjedu dođe i uđe u oko i kaza Pavlu. ¹⁷ A Pavle dozvavši jednoga od kapetana reèe: ovo momèe odvedi k vojvodi, jer ima nešto da mu kaže. ¹⁸ A on ga uze i dovede k vojvodi, i reèe: sužanj Pavle dozva me i zamoli da ovo momèe dovedem k tebi koje ima nešto da ti govori. ¹⁹ A vojvoda uzevši ga za ruku, i otišavši nasamo, pitaše ga: šta je što imaš da mi kažeš? ²⁰ A ono reèe: Jevreji dogovoriše se da te zamole da sjutra svedeš Pavla k njima na skupštinu, kao da bi htjeli bolje ispitati za njega; ²¹ Ali ti ih nemoj poslušati, jer ga èekaju od njih više od èetrdeset ljudi koji su se zakleli da neæe ni jesti ni piti dokle ga ne ubiju; i sad su gotovi, i èekaju tvoje obeæanje. ²² A vojvoda onda otpusti momèe zapovjedivši mu: nikom ne kazuj da si mi ovo javio. ²³ I dozvavši dvojicu od kapetana reèe: pripravite mi dvjesta vojnika da idu do Æesarije, i sedamdeset konjika i dvjesta strijelaca, po treæemu sahatu noæi. ²⁴ I neka dovedu konje da posade Pavla, i da ga prate do Filiksa sudije. ²⁵ I napisa poslanicu u kojoj ovako govoraše: ²⁶ Od Klaudija Lisije èestitome Filiksu pozdravlje. ²⁷ Èovjeka ovoga uhvatiše Jevreji i šæahu da

ga ubiju; ja pak dođoh s vojnicima i oteh ga doznavši da je Rimljanin. ²⁸ I želeæi doznati uzrok za koji ga krive svedoh ga na njihovu skupštinu. ²⁹ Tada nađoh da ga krive za pitanja zakona njihova, a da nema nikakve krivice koja zaslužuje smrt ili okove. ³⁰ I doznavši ja ugovor Jevrejski o glavi ovoga èovjeka odmah ga poslah k tebi zapovjedivši i suparnicima njegovijem da pred tobom kažu što imaju na nj. Zdrav budi! ³¹ A vojnici onda, kao što im se zapovjedi, uzeše Pavla i odvedoše ga noæu u Antipatridu. ³² A sjutradan ostavivši konjike da idu s njim, vratiše se u oko. ³³ A oni došavši u Æesariju, predaše poslanicu sudiji i izvedoše Pavla preda nj. ³⁴ A sudija proèitavši poslanicu zapita odakle je; i doznavši da je iz Kilikije ³⁵ Reèe: ispitaæu te kad suparnici tvoji dođu. I zapovjedi da ga èuvaju u dvoru Irodovom.

24

¹ A poslije pet dana siđe poglavar svešteniekì Ananija sa starješinama i s ritorom nekijem Tertulom, koji iziđoše pred sudiju protiv Pavla. ² A kad njega dozvaše, poèe Tertul tužiti ga govoreæi: što živimo pod tobom u velikom miru, i pravice koje se ovome narodu èine tvojijem promišljanjem, ³ U svakom događaju i svuda, èestiti Filikse! primamo sa svakom zahvalnošæu. ⁴ Ali da ti mnogo ne dosađujem, molim te da nas ukratko poslušáš sa svojom krotošæu. ⁵ Jer nađosmo ovoga èovjeka da je kuga, i podiže bunu protiv sviju Jevreja po vasionom svijetu, i da je kolovođa jeresi Nazaretskoj; ⁶ Koji se usudi i crkvu poganiti; koga mi i uhvatismo, i šæasmo da mu sudimo po zakonu

svojemu. ⁷ Ali dođe Lisija vojvoda, i ote ga iz našijeh ruku na veliku silu, i posla k tebi, ⁸ Zapovjedivši i nama, koji ga tužimo, da idemo k tebi; a od njega možeš sam ispitavši doznati za sve ovo za što ga mi tužimo. ⁹ A i Jevreji se složiše govoreæi da je ovo tako. ¹⁰ A Pavle odgovori kad mu namaže sudija da govori: znajuæi od mnogo godina da si ti pravedni sudija ovome narodu, slobodno odgovaram za sebe: ¹¹ Ti možeš doznati da nema više od dvanaest dana kako ja iziđoh u Jerusalem da se pomolim Bogu, ¹² I niti me u crkvi nađoše da kome govorim, ili bunu da èinim u narodu, ni po zbornicama, ni u gradu, ¹³ Niti oni mogu posvjedoèiti šta tebi sad na mene govore. ¹⁴ Ovo ti pak priznajem da u putu, koji ovi nazivaju jeres, tako služim Bogu otaèkome, vjerujuæi sve što je napisano u zakonu i u prorocima, ¹⁵ I imajuæi nadanje na Boga da æe biti vaskrsenije mrtvima, i pravednicima i grješnicima, koje i sami ovi èekaju. ¹⁶ A za ovo se i ja trudim da imam èistu savjest svagda i pred Bogom i pred ljudima. ¹⁷ I poslije mnogo godina dođoh i donesoh milostinju narodu svome i prinose. ¹⁸ U tome me nađoše oèišæena u crkvi, ni s narodom, ni s vikom. ¹⁹ A imaju i Jevreji neki iz Azije kojima je trebalo da dođu preda te, i da se tuže ako imaju što na me. ²⁰ Ili ovi sami neka kažu, ako su našli na meni kakvu krivicu, kad sam stajao na skupštini, ²¹ Osim jednoga ovoga glasa kojijem povikah stojeæi među njima: za vaskrsenije mrtvijeh dovedoste me danas na sud. ²² A kad Filiks èu ovo, odgodi im znajuæi vrlo dobro za ovaj put i reèe: kad dođe Lisija vojvoda, izvidjeæu vašu stvar. ²³ A kapetanu zapovjedi da se èuva Pavle, i da mu se oblakša,

i nijednome od njegovijeh da se ne zabranjuje posluživati ga ili dolaziti k njemu. ²⁴ A poslije nekoliko dana dođe Filiks sa Drusilom ženom svojom, koja bješe Jevrejka, i dozva Pavla da èuje od njega vjeru u Hrista Isusa. ²⁵ A kad Pavle govoraše o pravdi i o èistoti i o sudu koji æe biti, uplaši se Filiks i odgovori: idi zasad; a kad uzimam kad, dozvaæu te. ²⁶ A uz to se i nadaše da æe mu Pavle dati novaca da bi ga pustio; zato ga i èesto dozivaše i razgovaraše se s njim. ²⁷ A kad se navršise dvije godine, izmijeni Filiksa Porkije Fist. A Filiks, hoteæi Jevrejima uèiniti na volju, ostavi Pavla u sužanjstvu.

25

¹ A Fist onda primivši vlast poslije tri dana iziđe iz Æesarije u Jerusalem. ² Onda glavari sveštenieki i starješine Jevrejske tužiše mu se na Pavla, i moljahu ga, ³ Ištuæi milosti protiv njega, da ga pošlje u Jerusalem; i naređivahu zasjedu da ga ubiju na putu. ⁴ A Fist odgovori da se Pavle èuva u Æesariji, a i on æe sam skoro onamo da ide: ⁵ Koji dakle mogu od vas, reèe, neka idu sa mnom, i ako ima kakva krivica na tom èovjeku neka ga tuže. ⁶ A pošto bi u njih ne više od deset dana, siđe u Æesariju, i sjutradan sjedavši na sudijnsku stolicu zapovjedi da dovedu Pavla. ⁷ A kad ga dovedoše, stadoše unaokolo Jevreji koji bijahu došli iz Jerusalemima, i mnoge i teške krivice iznošahu na Pavla, kojijeh ne mogahu posvjedoèiti, ⁸ Kad se on odgovaraše: niti zakonu Jevrejskome, ni crkvi, ni æesaru što sagriješih. ⁹ Ali Fist, hoteæi Jevrejima uèiniti na volju, odgovori Pavlu i reèe: hoæeš da ideš gore u Jerusalem i ondje da ti sudim za to? ¹⁰ A Pavle reèe: ja

stojim na sudu æesarevu, ovdje treba da mi se sudi: Jevrejima ništa nijesam skrivio, kao što i ti najbolje znaš. ¹¹ Ako li sam skrivio, ili uèinio što što zasluþuje smrt, ne marim umrijeti; ako li pak ništa nema na meni šta ovi na mene potvoraju, niko me ne može njima predati. Æesaru idem. ¹² Tada Fist, pogovorivši sa savjetnicima, odgovori: æesaru reèe da hoæeš: æesaru æeš poæi. ¹³ A pošto proðe nekoliko dana, Agripa car i Vernikija siðoše u Æesariju da pohode Fista. ¹⁴ I buduæi da ondje mnogo dana ostaše, kaza Fist caru za Pavla govoreæi: èovjeka jednoga ostavio je Filiks u tamnici, ¹⁵ Za kojega, kad ja bijah u Jerusalmu, iziðoše preda me glavari sveštenieki i starješine Jevrejske moleæi da ga osudim. ¹⁶ Ja im odgovorih da nije obièaj u Rimljana da se prije pokloni kakav èovjek na smrt dok se optuþeni ne suoèi s onima koji ga tuþe, i ne primi mjesto da odgovara za svoju krivicu. ¹⁷ A kad se oni ovdje sastase, nikakvoga odlaganja ne uèinili, i sjutradan sjedavši na sudijnsku stolicu zapovjedih da dovedu èovjeka. ¹⁸ A oko njega stavši suparnici ni jedne krivice koje ja mišljah ne iznesoše. ¹⁹ Nego imahu protiv njega nekakva pitanja o svojem sujevjerju, i o nekakvom Isusu, koji je umro pa Pavle govoraše da je živ. ²⁰ A ja ne znajuæi u ovome poslu šta æu èiniti, rekoh bi li htio iæi u Jerusalm i onamo da mu se sudi za ovo. ²¹ A kad Pavle reèe da ga èuvamo do suda Avgustova, zapovjedih da ga èuvaju dokle ga pošljem k æesaru. ²² A Agripa reèe Fistu: i ja bih rad èuti toga èovjeka. A on reèe: sjutra æeš ga èuti. ²³ Sjutradan pak, kad Agripa i Vernikija doðoše s velikim ponosom, i uðoše u sudnicu

s vojvodama i sa starješinama onoga grada, i kad zapovjedi Fist, dovedoše Pavla. ²⁴ I reèe Fist: Agripa care! i svi koji ste s nama! Vidite ovoga za kojega mi sve mnoštvo Jevreja dosaðivaše i u Jerusalmu i ovdje, vièuæi da ne valja da on više živi. ²⁵ A ja doznavši da on ništa nije uèinio što zasluþuje smrt, a i on sam reèe da æe da ide k svijetlome æesaru, namislih da ga pošljem. ²⁶ Za kojega nemam šta upravo pisati gospodaru. Zato ga i dovedoh pred vas, a osobito preda te, Agripa care, da bih, pošto bude ispitivanje, imao šta pisati. ²⁷ Jer mi se èini ludo suþnja poslati, a krivice njegove ne javiti.

26

¹ A Agripa reèe Pavlu: dopušta ti se da govoriš sam za se. Onda Pavle pruživši ruku odgovaraše: ² Za sreæu svoju držim, care Agripa! što se danas pred tobom odgovaram za sve što me potvoraju Jevreji, ³ A najviše što znam da ti poznaješ sve Jevrejske obièaje i prepiranja. Zato te molim da me poslušas milostivo. ⁴ Moje dakle življenje od mladosti, koje je isprva bilo meðu narodom mojijem u Jerusalmu, znadu svi Jevreji. ⁵ Kako me znadu isprva, ako hoæe posvjedoèiti, da po poznatoj jeresi naše vjere življeh farisejski. ⁶ I sad stojim pred sudom za nadanje obeæanja koje Bog obreèe ocovima našijem, ⁷ Kome se svi dvanaest koljena našijeh jednako dan i noæ sluþeæi nadaju da æe doæi. Za ovo nadanje optuþen sam, care Agripa, od Jevreja. ⁸ Šta? zar vi mislite da se ne može vjerovati da Bog mrtve podiþe? ⁹ Tako i ja mišljah da mi valja mnoga zla èiniti protiv imena Isusa Nazareæanina, ¹⁰ Kao što i uèinili u Jerusalmu;

i mnoge od svetijeh ja zatvorah u tamnice, primivši vlast od glavara sveštenikijeh; i kad ih ubijahu, pristajah na sud. ¹¹ I po svijem zbornicama muèeæi ih èesto, nagonjah da hule na Isusa; i odviše mrzeæi na njih gonjah ih tja i do tuðijeh gradova. ¹² Za koje iduæi u Damask s vlašæu i zapoviješæu od glavara sveštenikijeh, ¹³ U podne, care, vidjeh na putu s neba svjetlost veæu od sijanja sunèanoga, koja obasja mene i one što iðahu sa mnom. ¹⁴ A kad mi svi padosmo na zemlju, èuh glas gdje govori meni i kazuje Jevrejskijem jezikom: Savle! Savle! zašto me goniš? Teško ti je protivu bodila praæati se. ¹⁵ A ja rekoh: ko si ti, Gospode? A on reèe: ja sam Isus, kojega ti goniš; ¹⁶ Nego ustani i stani na noge svoje; jer ti se za to javih da te uèinim slugom i svjedokom ovome što si vidio i što æu ti pokazati, ¹⁷ Izbavljajuæi te od naroda Jevrejskoga i od neznabožaca, kojima æu te poslati, ¹⁸ Da im otvoriš oèi da se obrate od tame k vidjelu i od oblasti sotonine k Bogu, da prime oproštenje grijeha i dostojanje meðu osveæenima vjerom mojom. ¹⁹ Zato, care Agripa! ne bih nepokoran nebeskoj utvari; ²⁰ Nego najprije onima koji su u Damasku i u Jerusalmu, potom i po svoj zemlji Jevrejskoj, i neznabošcima propovijedah da se pokaju, i da se obrate k Bogu èineæi djela dostojna pokajanja. ²¹ Zato me Jevreji uhvatiše u crkvi i šæahu da me raskinu. ²² Ali dobivši pomoæ Božiju stojim do samoga ovog dana, i svjedoèim i malom i velikom, ne kazujuæi ništa osim što proroci kazaše da æe biti, i Mojsije: ²³ Da æe Hristos postradati, i da æe biti prvi iz vaskrsenija mrtvijeh i propovije-

dati vidjelo narodu Jevrejskome i neznabošcima. ²⁴ A kad on ovo odgovaraše, reèe Fist velikijem glasom: zar luduješ, Pavle? Mnoge te knjige izvode iz pameti. ²⁵ A on reèe: ne ludujem, èestiti Fiste, nego rijeèi istine i razuma kazujem. ²⁶ Jer za ovo zna car, kojemu i govorim slobodno; jer ne vjerujem da mu je što od ovoga nepoznato; jer ovo nije bilo u uglu. ²⁷ Vjeruješ li, care Agripa, prorocima? Znam da vjeruješ. ²⁸ A Agripa reèe Pavlu: još malo pa æeš me nagovoriti da budem hrišæanin. ²⁹ A Pavle reèe: molio bih Boga i za malo i za mnogo da bi ne samo ti nego i svi koji me slušaju danas bili takovi kao i ja što sam, osim okova ovijeh. ³⁰ I kad on ovo reèe, usta car i sudija i Vernikija, i koji sjedahu s njima, ³¹ I otišavši razgovarahu se meðu sobom govoreæi: ovaj èovjek nije uèinio ništa što zaslužuje smrt ili okove. ³² A Agripa reèe Fistu: ovaj èovjek moгаæe biti pušten da ne reèe da hoæe k æesaru. I tako sudija namisli da ga pošlje k æesaru.

27

¹ I kao što bi odreðeno da idemo u Talijansku, predaše i Pavla i druge neke sužnje kapetanu, po imenu Juliju, od æesareve èete. ² A kad uðosmo u laðu Adramitsku da plovimo u Azijska mjesta, otiskosmo se; i s nama bješe Aristarh Maædonac iz Soluna. ³ I drugi dan doðosmo u Sidon. I Julije držaše Pavla lijepo, i dopusti mu da odlazi k svojijem prijateljima i da ga poslužuju. ⁴ I odande odvezavši se doplovismo u Kipar, jer vjetrovi bijahu protivni. ⁵ I preplovivši puèinu Kilikijsku i Pamfilijsku doðosmo u Miru Likijsku. ⁶ I ondje našavši kapetan laðu Aleksandrijsku koja plovi u Talijansku, metnu nas u nju. ⁷ I plo-

vivši mnogo dana sporo, i jedva došavši prema Knidu, jer nam vjetar ne dadijaše, doplovismo pod Krit kod Salmone. ⁸ I jedva se vozeæi pored kraja, dođosmo na jedno mjesto koje se zove Dobra Pristaništa, kod kojega blizu bješe grad Laseja. ⁹ A pošto prođe mnogo vremena, i veæ plovljenje ne bijaše bez straha, jer i post veæ bješe prošao, svjetovaše Pavle ¹⁰ Govoreæi im: ljudi! vidim da æe plovljenje biti s mukom i velikom štetom ne samo tovara i lađe nego i duša našijeh. ¹¹ Ali kapetan posluša veæma kormanoša i gospodara od lađe negoli Pavlove rijeæi. ¹² A ne buduæi pristanište zgodno za zimovnik, svjetovahu mnogi da se odvezu odande, ne bi li kako mogli doæi do Finika, i ondje da zimuju u pristaništu Kritskom, koje gleda k jugu i k zapadu. ¹³ I kad dunu jug, mišljahu da im se volja ispuni, i podignuvši jedra plovljahu pokraj Krita. ¹⁴ Ali ne zadugo potom dunu nasuprot njemu buran vjetar koji se zove Evroklidon. ¹⁵ A kad se lađa ote, i ne mogaše se vjetru protiviti, predadosmo je valovima i nošahu nas. ¹⁶ A kad prođosmo mimo jedno ostrvo koje se zove Klauda, jedva mogosmo održati èamac, ¹⁷ Koji izvukavši, svakojako pomagahu, te ga privezasmo odozdo za lađu; a bojeæi se da ne udari na prud, spustismo jedra, i tako se plavljasmo. ¹⁸ A kad nam veoma dosađivaše bura sjutradan izbacivahu toware. ¹⁹ I u treæi dan svojima rukama izbacismo alat lađarski. ²⁰ A kad se ni sunce ni zvijezde za mnogo dana ne pokazaaše, i bura ne mala navalila, bijaše propao sav nad da æemo se izbaviti. ²¹ I kad se zadugo nije jelo, onda Pavle stavši preda njih reèe: trebaše dakle, o ljudi! poslušati mene, i ne otiskivati se

od Krita, i ne imati ove muke i štete. ²² I evo sad vas molim da budete dobre volje: jer nijedna duša od vas neæe propasti osim lađe; ²³ Jer u ovu noæ stade preda me anđeo Boga kojega sam ja i kome služim, ²⁴ Govoreæi: ne boj se, Pavle! valja ti doæi pred æesara; i evo ti darova Bog sve koji se voze s tobom. ²⁵ Zato ne bojte se, ljudi; jer vjerujem Bogu da æe tako biti kao što mi bi reèeno. ²⁶ Ali valja nam doæi na jedno ostrvo. ²⁷ A kad bi èetrnaesta noæ, i mi se u ponoæi plavljasmo po Adrijanskoj puèini, pomisliše lađari da se približuju k nekakvoj zemlji. ²⁸ I izmjerivši dubinu nađoše dvadeset hvati; i prošavši malo opet izmjeriše, i nađoše petnaest hvati. ²⁹ Onda bojeæi se da kako ne udare na prudovita mjesta baciše sa stražnjega kraja lađe èetiri lengeru, pa se moljasmu Bogu da svane. ³⁰ A kad lađari gledahu da pobjegnu iz lađe, i spustiše èamac u more izgovarajuæi se kao da hoæe s prednjega kraja da spuste lengeru, ³¹ Reèe Pavle kapetanu i vojnicima: ako ovi ne ostanu u laði, vi ne možete živi ostati. ³² Tada vojnici odrezaše uža na èamacu i pustiše ga te pade. ³³ A kad šæaaše da svane, moljaše Pavle sve da jedu, govoreæi: èetrnaesti je dan danas kako èekate i ne jeduæi živite ništa ne okusivši. ³⁴ Zato vas molim da jedete: jer je to za vaše zdravlje. A ni jednome od vas dlaka s glave neæe otpasti. ³⁵ I rekavši ovo uze hljeb, i dade hvalu Bogu pred svima, i prelomivši stade jesti. ³⁶ Onda se svi razveselivši i oni jedoše. ³⁷ A u laði bijaše nas duša svega dvjesta i sedamdeset i šest. ³⁸ I nasitivši se jela, oblakšaše lađu izbacivši pšenicu u more. ³⁹ A kad bi dan ne poznavahu zemlje; nego ugledaaše nekakav zaliv s

pijeskom, na koji se dogovoriše, ako bude moguæe, da izvuku laðu. ⁴⁰ I podignuvši lengere vožahu se po moru, i odriješivši uža na krmama, i raširivši malo jedro prema vjetriæu koji duhaše, vožasmo se kraju. ⁴¹ A kad doðosmo kao na jedan jezik, gdje se more kao razdjeljuje, nasadi se laða; i prednji kraj, koji se nasadi, osta tvrd da se ne može pomaknuti, a krma se razbijaše od sile valova. ⁴² A vojnici se dogovoriše da pobiju sužnje, da koji ne ispliva i ne utee. ⁴³ Ali kapetan želeæi saèuvati Pavla zabrani njihov dogovor, i zapovjedi onima koji znadu plivati da iskoèe najprije, i da iziðu na zemlju; ⁴⁴ A ostali jedni na daskama a jedni na èemu od laðe. I tako iziðoše svi živi na zemlju.

28

¹ I kad iziðoše sreæno iz laðe, tada razumješe da se ostrvo zove Melit. ² A divljaci èinjahu nam ne malu ljubav, jer naložiše oganj i primiše nas sve zbog dažda koji iðaše, i zbog zime. ³ A Pavle zgrabivši gomilu granja naloži na oganj, i izišavši zmija od vruæine skoèi mu na ruku. ⁴ I kad vidješe divljaci zmiyu gdje visi o ruci njegovoj, govorahu jedan drugome: jamaèno je ovaj èovjek krvnik, kojega izbavljena od mora sud Božij ne ostavi da živi. ⁵ A on otresavši zmiyu u oganj ne bi mu ništa zlo. ⁶ A oni èekahu da on oteèe ili ujedanput da padne mrtav. A kad zadugo èekaše, i vidješe da mu ništa zlo ne bi, promijeniše se, i govorahu da je on Bog. ⁷ A naokolo oko onoga mjesta bijahu sela poglavara od ostrva po imenu Poplija, koji nas primi i ugosti ljubazno tri dana. ⁸ A dogodi se da otac Poplijev ležaše od groznice i od srdobolje, kojemu ušavši Pavle pomoli se Bogu i metnu ruke svoje

na nj i iscijeli ga. ⁹ A kad to bi, dolažahu i drugi koji bijahu bolesni na ostrvu onome, i iscjeljivahu se. ¹⁰ I poštovahu nas velikijem èastima; i kad poðosmo, spremiše nam što je od potrebe. ¹¹ A poslije tri mjeseca odvezosmo se na laði Aleksandrijskoj, koja je bila prezimila na ostrvu, i bijahu na njoj napisani Dioskuri. ¹² I doplovivši u Sirakuzu ostasmo ondje tri dana. ¹³ A odande otplovivši doðosmo u Rigiju; i poslije jednoga dana kad dunu jug, doðosmo drugi dan u Potiole. ¹⁴ Ondje naðemo braæu, i oni nas zamole te ostanemo kod njih sedam dana; i tako poðosmo u Rim. ¹⁵ I odande èuvši braæa za nas iziðoše nam na susret tja do Apijeva pazara i tri krème. I kad ih vidje Pavle, dade hvalu Bogu, i oslobodi se. ¹⁶ A kad doðosmo u Rim, kapetan predade sužnje vojvodi. Ali se Pavlu dopusti da živi gdje hoæe s vojnikom koji ga èuvaše. ¹⁷ A poslije tri dana Pavle sazva starješine Jevrejske. I kad se oni skupiše, govoraše im: ljudi braæo! ja ništa ne uèinim protivno narodu ili obièajima otaèkijem; i Jerusalimljani predaše me kao sužnja u ruke Rimljanima, ¹⁸ Koji izvidjevši za mene šeahu da me puste, jer se ne naðe na meni nijedna smrtna krivica. ¹⁹ Ali kad Judejci govorahu nasuprot, natjera me nevolja da se išem pred æesara, ne kao da bih svoj narod imao što tužiti. ²⁰ Toga radi uzroka zamolih vas da se vidimo i da se razgovorimo; jer nada radi Izrailjeva okovan sam u ovo gvoždèe. ²¹ A oni mu rekoše: mi niti primismo pisma za te iz Judeje; niti doðe ko od braæe da javi ili da govori što zlo za tebe. ²² Nego molimo da èujemo od tebe šta misliš; jer nam je poznato za ovu jeres

da joj se svuda nasuprot govori.
²³ I odredivši mu dan dođoše k njemu u gostionicu mnogi; kojima kazivaše svjedoèeæi carstvo Božije i uvjeravajuæi ih za Isusa iz zakona Mojsijeva i iz proroka od jutra do samoga mraka. ²⁴ I jedni vjerovahu onome što govoraše a jedni ne vjerovahu. ²⁵ A buduæi nesložni meðu sobom, odlažahu kad reèe Pavle jednu rijeè: dobro kaza Duh sveti preko proroka Isaije ocevima našijem ²⁶ Govoreæi: idi k narodu ovome i kaži: ušima æete èuti i neæete razumjeti; i oèima æete gledati i neæete vidjeti. ²⁷ Jer odrveni srce ovoga naroda, i ušima teško èuju, i oèima svojijem zažmuriše da kako ne vide oèima, i ušima ne èuju, i srcem ne razumiju, i da se ne obrate da ih iscijelim. ²⁸ Da vam je dakle na znanje da se neznabošcima posla spasenije Božije, oni æe i èuti. ²⁹ I kad on ovo reèe, otidoše Jevreji prepiruæi se meðu sobom. ³⁰ A Pavle ostade pune dvije godine o svome trošku, i doèekivaše sve koji mu dolažahu, ³¹ Propovijedajuæi carstvo Božije, i uèeæi o Gospodu našem Isusu Hristu slobodno, i niko mu ne branjaše.

Poslanica Rimljanima

¹ Od Pavla, sluge Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevanđelje Božije, ² Koje Bog naprijed obećea preko proroka svojijeh u svetijem pismima ³ O sinu svojemu, koji je po tijelu rođen od sjemena Davidova, ⁴ A posvjedošen silno za sina Božijega Duhom svetinje po vaskrseniju iz mrtvijeh, Isusu Hristu Gospodu našem, ⁵ Preko kojega primismo blagodat i apostolstvo, da pokorimo sve neznabošce vjeri imena njegovoga; ⁶ Među kojima ste i vi pozvani Isusu Hristu, ⁷ Svima koji su u Rimu, ljubaznima Bogu, i pozvanima svetima: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. ⁸ Prvo dakle zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista za sve vas što se vjera vaša glasi po svemu svijetu. ⁹ Jer mi je svjedok Bog, kojemu služim duhom svojijem u jevanđelju sina njegova, da vas se opominjem bez prestanka, ¹⁰ Moleći se svagda Bogu u molitvama svojijem da bi mi kad Božija volja pomogla da dođem k vama; ¹¹ Jer želim vidjeti vas, da vam dam kakav duhovni dar za vaše utvrđenje, ¹² To jest, da se s vama utješim vjerom opštom, i vašom i mojom. ¹³ Ali vam neću zatajiti, braćo, da sam mnogo puta htio da vam dođem, pa bih zadržan doslije, da i među vama imam kakav plod, kao i među ostalijem neznabošcima. ¹⁴ Dužan sam i Grcima i divljacima, i mudrima i nerazumnima. ¹⁵ Zato, od moje strane, gotov sam i vama u Rimu propovjediti jevanđelje. ¹⁶ Jer se ne stidim jevanđelja Hristova;

jer je sila Božija na spasenije svakome koji vjeruje, a najprije Jevrejinu i Grku. ¹⁷ Jer se u njemu javlja pravda Božija iz vjere u vjeru, kao što je napisano: pravednik æe od vjere živ biti. ¹⁸ Jer se otkriva gnjev Božij s neba na svaku bezbožnost i nepravdu ljudi koji drže istinu u nepravdi. ¹⁹ Jer što se može doznati za Boga poznato je njima: jer im je Bog javio; ²⁰ Jer što se na njemu ne može vidjeti, od postanja svijeta moglo se poznati i vidjeti na stvorenjima, i njegova vjeena sila i božanstvo, da nemaju izgovora. ²¹ Jer kad poznaše Boga, ne proslaviše ga kao Boga niti mu zahvališe, nego zaludješe u svojijem mislima, i potamnje nerazumno srce njihovo. ²² Kad se građahu mudri, poludješe, ²³ I pretvoriše slavu vjeenoga Boga u oblijeje smrtnoga èovjeka i ptica i èetvoronožnijeh životinja i gadova. ²⁴ Zato ih predade Bog u željama njihovijeh srca u neèistotu, da se pogane tjelesa njihovja među njima samima; ²⁵ Koji pretvoriše istinu Božiju u laž, i veæma poštovaše i poslužiše tvar nego tvorca, koji je blagosloven vavijek. Amin. ²⁶ Zato ih predade Bog u sramne slasti; jer žene njihove pretvoriše putno upotrebljavanje u besputno. ²⁷ Tako i ljudi ostavivši putno upotrebljavanje ženskoga roda, raspališe se željom svojom jedan na drugoga, i ljudi s ljudima èinjahu sram, i platu koja trebaše za prijevaru njihovu primahu na sebi. ²⁸ I kao što ne marahu da poznadu Boga, zato ih Bog predade u pokvaren um da èine što ne valja, ²⁹ Da budu napunjeni svake nepravde, kurvarstva, zloæe, lakomstva, pakosti; puni zavisti, ubistva, svaðe, lukavstva, zloæudnosti; ³⁰ Šaptaèi, opadaèi,

bogomrsci, siledžije, hvališe, ponositi, izmišljaèi zala, nepokorni roditeljima, ³¹ Nerazumni, nevjere, neljubavni, neprimirljivi, nemilostivi. ³² A neki i pravdu Božiju poznavši da koji to èine zaslužuju smrt, ne samo to èine, nego pristaju na to i onima koji èine.

2

¹ Zato se ne možeš izgovoriti, o èovjeèe koji god sudiš! jer kojim sudom sudiš drugome, sebe osuđuješ; jer to èiniš sudeæi. ² A znamo da je sud Božij prav na one koji to èine. ³ Nego pomišljaš li, o èovjeèe koji sudiš onima koji to èine, i sam èiniš to! da æeš ti pobjeæi od suda Božijega? ⁴ Ili ne mariš za bogatstvo njegove dobrote i krotosti i trpljenja, ne znajuæi da te dobrotu Božija na pokajanje vodi? ⁵ Nego svojom drvenosti i nepokajanjem srcem sabiraš sebi gnjev za dan gnjeva u koji æe se pokazati pravedni sud Boga, ⁶ Koji æe dati svakome po djelima njegovijem: ⁷ Onima dakle koji su trpljenjem djela dobroga tražili slavu i èast i neraspadljivost, život vjeèni; ⁸ A onima koji se uz prkos suprote istini a pokoravaju se nepravdi, nemilost i gnjev. ⁹ Nevolja i tuga na svaku dušu èovjeka koji èini zlo, a najprije Jevrejina i Grka; ¹⁰ A slava i èast i mir svakome koji èini dobro, a najprije Jevrejinu i Grku; ¹¹ Jer Bog ne gleda ko je ko. ¹² Jer koji bez zakona sagriješiše, bez zakona æe i izginuti; i koji u zakonu sagriješiše, po zakonu æe se osuditi ¹³ Jer pred Bogom nijesu pravedni oni koji slušaju zakon, nego æe se oni opravdati koji ga tvore; ¹⁴ Jer kad neznabošci ne imajuæi zakona sami od sebe èine što je po zakonu, oni zakona ne imajuæi sami su

sebi zakon: ¹⁵ Oni dokazuju da je ono napisano u srcima njihovijem što se èini po zakonu, buduæi da im savjest svjedoèi, i misli meðu sobom tuže se ili pravdaju) ¹⁶ Na dan kad Bog uzasudi tajne ljudske po jevanđelju momemu preko Isusa Hrista. ¹⁷ Gle, ti se zoveš Jevrejin, a oslanjaš se na zakon i hvališ se Bogom, ¹⁸ I poznaješ volju, i izbiraš što je bolje, jer si nauèen od zakona; ¹⁹ I misliš da si vođ slijepima, vidjelo onima koji su u mraku, ²⁰ Nakazatelj bezumnima, uèitelj djeci, koji imaš ugled razuma i istine u zakonu. ²¹ Uèeæi dakle drugoga sebe ne uèiš; ²² Propovijedajuæi da se ne krade, kradeš; govoreæi: ne èini preljube, èiniš preljubu; gadeæi se na idole, kradeš svetinju; ²³ Koji se hvališ zakonom, a prijestupom zakona sramotiš Boga. ²⁴ Jer se ime Božije zbog vas huli u neznabošcima, kao što stoji napisano. ²⁵ Obrezanje pomaže ako zakon držiš; ako li si prestupnik zakona, obrezanje je tvoje neobrezanje postalo. ²⁶ Ako dakle neobrezanje pravdu zakona drži, zašto se ne bi njegovo neobrezanje za obrezanje uzelo? ²⁷ I onaj koji je od roda neobrezan i izvršuje zakon, osudiæe tebe koji si sa slovima i obrezanjem prestupnik zakona. ²⁸ Jer ono nije Jevrejin koji je spolja Jevrejin, niti je ono obrezanje koje je spolja na tijelu; ²⁹ Nego je ono Jevrejin koji je iznutra, i obrezanje srca duhom a ne slovima, to je obrezanje; kome je hvala ne od ljudi nego od Boga.

3

¹ Šta je dakle bolji Jevrejin od drugih ljudi? Ili šta pomaže obrezanje? ² Mnogo svakojako; prvo što su im povjerene rijeèi Božije. ³ A što neki ne vjerovaše,

šta je za to? Eda æe njihovo nevjerstvo vjeru Božiju ukinuti? ⁴ Bože saèuvaj! nego Bog neka bude istinit, a èovjek svaki laža, kao što stoji napisano: da se opravdaš u svojijem rijeèima, i da pobijediš kad ti stanu suditi. ⁵ Ako li nepravda naša Božiju pravdu podiže, šta æemo reæi? Eda li je Bog nepravedan kad se srdi? Po èovjeku govorim: ⁶ Bože saèuvaj! Jer kako bi mogao Bog suditi svijetu? ⁷ Jer ako istina Božija u mojoj laži veæa postane na slavu njegovu, zašto još i ja kao grješnik da budem osuđen? ⁸ Zašto dakle kao što vièu na nas, i kao što kažu neki da mi govorimo) da ne èinimo zla da dođe dobro? Njima æe sud biti pravedan. ⁹ Šta dakle? Jesmo li bolji od njih? Nipošto! Jer gore dokazasmo da su i Jevreji i Grci svi pod grijehom, ¹⁰ Kao što stoji napisano: ni jednoga nema pravedna; ¹¹ Ni jednoga nema razumna, i ni jednoga koji traži Boga; ¹² Svi se ukloniše i zajedno nevaljali postaðe: nema ga koji èini dobro, nema ni jednoga ciglog. ¹³ Njihovo je grlo grob otvoren, jezicima svojim varaju, i jed je aspidin pod usnama njihovima. ¹⁴ Njihova su usta puna kletve i grèine. ¹⁵ Njihove su noge brze da proljevaju krv. ¹⁶ Na putovima je njihovima raskopavanje i nevolja; ¹⁷ I puta mirnoga ne poznaše. ¹⁸ Nema straha Božijega pred oèima njihovima. ¹⁹ A znamo da ono što zakon govori, govori onima koji su u zakonu, da se svaka usta zatisnu, i sav svijet da bude kriv Bogu; ²⁰ Jer se djelima zakona nijedno tijelo neæe opravdati pred njim; jer kroz zakon dolazi poznanje grijeha. ²¹ A sad se bez zakona javi pravda Božija, posvjedoèena od zakona i od proroka; ²² A pravda Božija

vjerom Isusa Hrista u sve i na sve koji vjeruju; jer nema razlike. ²³ Jer svi sagriješise i izgubili su slavu Božiju, ²⁴ I opravdaæe se zabadava blagodaæu njegovom, otkupom Isusa Hrista. ²⁵ Kojega postavi Bog oèišæenje vjerom u krvi njegovoj da pokaže svoju pravdu oproštenjem preaðšnjijeh grijeha; ²⁶ U podnošenju Božijemu, da pokaže pravdu svoju u sadašnje vrijeme da je on pravedan i da pravda onoga koji je od vjere Isusove. ²⁷ Gdje je dakle hvala? Proðe. Kakijem zakonom? je li zakonom djela? Ne, nego zakonom vjere. ²⁸ Mislimo dakle da æe se èovjek opravdati vjerom bez djela zakona. ²⁹ Ili je samo Jevrejski Bog, a ne i neznabožaèki? Da, i neznabožaèki. ³⁰ Jer je jedan Bog koji æe opravdati obrezanje iz vjere i neobrezanje vjerom. ³¹ Kvarimo li dakle zakon vjerom? Bože saèuvaj! nego ga još utvrðujemo.

4

¹ Šta æemo dakle reæi za Avraama, oca svojega, da je po tijelu našao? ² Jer ako se Avraam djelima opravda, ima hvalu, ali ne u Boga. ³ Jer šta govori pismo? Vjerova Avraam Bogu, i primi mu se u pravdu. ⁴ A onome koji radi ne broji se plata po milosti nego po dugu. ⁵ A onome koji ne radi a vjeruje onoga koji pravda bezbožnika, prima se vjera njegova u pravdu. ⁶ Kao što i David govori da je blago èovjeku kome Bog prima pravdu bez djela zakona: ⁷ Blago onima kojima se oprostise bezakonja, i kojima se grijesi prikrise. ⁸ Blago èovjeku kome Gospod ne prima grijeha. ⁹ Ovo dakle blaženstvo ili je u obrezanju ili u neobrezanju? Jer govorimo da se Avraamu primi

vjera u pravdu. ¹⁰ Kako mu se dakle primi? ili kad je bio u obrezanju ili neobrezanju? Ne u obrezanju nego u neobrezanju. ¹¹ I primi znak obrezanja kao pečat pravde vjere koju imaše u neobrezanju, da bi bio otac sviju koji vjeruju u neobrezanju; da se i njima primi u pravdu; ¹² I da bi bio otac obrezanja ne samo onima koji su od obrezanja, nego i onima koji hode po stopama vjere koja bješe u neobrezanju oca našega Avraama. ¹³ Jer obeæanje Avraamu ili sjemenu njegovu da bude našljednik svijetu ne bi zakonom nego pravdom vjere. ¹⁴ Jer ako su našljednici oni koji su od zakona, propade vjera, i pokvari se obeæanje. ¹⁵ Jer zakon gradi gnjev; jer gdje nema zakona nema ni prijestupa. ¹⁶ Zato od vjere da bude po milosti da obeæanje tvrdo ostane svemu sjemenu, ne samo koje je od zakona nego i koje je od vjere Avraama, koji je otac svima nama, ¹⁷ Kao što stoji napisano: postavih te oca mnogijem narodima) pred Bogom kome vjerova, koji oživljuje mrtve, i zove ono što nije kao ono što jest: ¹⁸ On vjerova na nad kad se nije bilo nièemu nadati da æe on biti otac mnogijem narodima, kao što mu bješe reèeno: tako æe biti sjeme tvoje. ¹⁹ I ne oslabivši vjerom ne pogleda ni na svoje veæ umoreno tijelo, jer mu bješe negdje oko sto godina, ni na mrtvost Sarine materice. ²⁰ I za obeæanje Božije ne posumnja se nevjerovanjem, nego ojaèa u vjeri, i dade slavu Bogu. ²¹ I znadijaše jamaèno da što obeæa kadar je i uèiniti. ²² Zato se i primi njemu u pravdu. ²³ Ali nije pisano za njega jednoga samo da mu se primi, ²⁴ Nego i za nas, kojima æe se primiti ako vjerujemo onoga koji vaskrse Isusa Hrista Gospoda

našega iz mrtvih, ²⁵ Koji se predade za grijehe naše, i ustade za opravdanje naše.

5

¹ Opravdavši se dakle vjerom, imamo mir s Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, ² Kroz kojega i pristup naðosmo vjerom u ovu blagodat u kojoj stojimo, i hvalimo se nadanjem slave Božije. ³ Ne samo pak to, nego se hvalimo i nevoljama, znajuæi da nevolja trpljenje gradi; ⁴ A trpljenje iskustvo, a iskustvo nadanje; ⁵ A nadanje neæe se osramotiti, jer se ljubav Božija izli u srca naša Duhom svetijem koji je dat nama. ⁶ Jer Hristos još kad slabi bjesmo umrije u vrijeme svoje za bezbožnike. ⁷ Jer jedva ko umre za pravednika; za dobroga može biti da bi se ko usudio umrijeti. ⁸ Ali Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kad bijasmo grješnici umrije za nas. ⁹ Mnogo æemo dakle veæma biti kroza nj spaseni od gnjeva kad smo se sad opravdali krvlju njegovom. ¹⁰ Jer kad smo se pomirili s Bogom smræu sina njegova dok smo još bili neprijatelji, mnogo æemo se veæma spasti u životu njegovu kad smo se pomirili. ¹¹ Ne samo pak to, nego se hvalimo i Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, kroz kojega sad primismo pomirenje. ¹² Zato kao što kroz jednoga èovjeka doðe na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt, i tako smrt uðe u sve ljude, jer svi sagriješise. ¹³ Jer grijeh bješe na svijetu do zakona; ali se grijeh ne primaše kad ne bješe zakona; ¹⁴ Nego carova smrt od Adama tja do Mojsija i nad onima koji nijesu sagriješili prestupivši kao Adam, koji je prilika onoga koji šæadijaše doæi. ¹⁵ Ali dar nije tako kao grijeh; jer kad kroz grijeh jednoga pomriješ

mnogi, mnogo se veæa blagodat Božija i dar izli izobilno na mnoge blagodaæu jednoga èovjeka Isusa Hrista. ¹⁶ I dar nije kao grijeh jednoga: jer za grijeh jednoga bi osuðenje, a dar od mnogijeh grijehova opravdanje. ¹⁷ Jer kad za grijeh jednoga carova smrt kroz jednoga, koliko æe veæma oni koji primaju izobilje blagodati i dar pravde u životu carovati kroz jednoga Isusa Hrista! ¹⁸ Zato dakle kao što za grijeh jednoga doðe osuðenje na sve ljude, tako i pravdom jednoga doðe na sve ljude opravdanje života. ¹⁹ Jer kao što neposlušanjem jednoga èovjeka postaðe mnogi grješni, tako æe i poslušanjem jednoga biti mnogi pravedni. ²⁰ A zakon doðe uz to da se umnoži grijeh; jer gdje se umnoži grijeh ondje se još veæma umnoži blagodat, ²¹ Da kao što carova grijeh za smrt, tako i blagodat da caruje pravdom za život vjeèni, kroz Isusa Hrista Gospoda našega.

6

¹ Šta æemo dakle reæi? Hoæemo li ostati u grijehu da se blagodat umnoži? Bože saèuvaj! ² Jer koji umrijesmo grijehu kako æemo još živjeti u njemu? ³ Ili ne znate da svi koji se krstismo u Isusa Hrista, u smrt njegovu krstismo se? ⁴ Tako se s njim pogrebosmo krštenjem u smrt da kao što usta Hristos iz mrtvijeh slavom oèinom, tako i mi u novom životu da hodimo. ⁵ Jer kad smo jednaki s njim jednakom smræu, biæemo i vaskrsenijem; ⁶ Znajuaei ovo da se stari naš èovjek razape s njime, da bi se tijelo grješno pokvarilo, da više ne bismo služili grijehu. ⁷ Jer koji umrije oprosti se od grijeha. ⁸ A ako umrijesmo s Hristom, vjerujemo da æemo i živjeti s

njim, ⁹ Znajuaei da Hristos usta iz mrtvijeh, veæ više ne umire; smrt više neæe obladati njime. ¹⁰ Jer što umrije, grijehu umrije jedanput; a što živi, Bogu živi. ¹¹ Tako i vi dakle držite sebe da ste mrtvi grijehu a živi Bogu u Hristu Isusu Gospodu našem. ¹² Da ne caruje dakle grijeh u vašemu smrtnom tijelu, da ga slušate u slastima njegovijem; ¹³ Niti dajite udova svojijeh grijehu za oružje nepravde; nego dajite sebe Bogu, kao koji ste živi iz mrtvijeh, i ude svoje Bogu za oružje pravde. ¹⁴ Jer grijeh neæe vama obladati, jer nijeste pod zakonom nego pod blagodaæu. ¹⁵ Šta dakle? Hoæemo li griješiti kad nijesmo pod zakonom nego pod blagodaæu? Bože saèuvaj! ¹⁶ Ne znate li da kome dajete sebe za sluge u poslušanje, sluge ste onoga koga slušate, ili grijeha za smrt, ili poslušanja za pravdu? ¹⁷ Hvala dakle Bogu što bivši robovi grijehu poslušaste od srca tu nauku kojoj se i predadoste. ¹⁸ Oprostivši se pak od grijeha postaste sluge pravdi. ¹⁹ Kao èovjek govorim, za slabost vašega tijela. Jer kao što dadoste ude svoje za robove neèistoti i bezakonju na bezakonje, tako sad dajite ude svoje za sluge pravdi na posveæenje. ²⁰ Jer kad bijaste robovi grijehu, prosti bijaste od pravde. ²¹ Kakav dakle onda imadoste plod za koji se sad stidite? Jer je onoga kraj smrt. ²² A sad oprostivši se od grijeha, i postavši sluge Božije, imate plod svoj na posveæenje, a kraj život vjeèni. ²³ Jer je plata za grijeh smrt, a dar Božij je život vjeèni u Hristu Isusu Gospodu našem.

7

¹ Ili ne znate, braæo jer govorim onima koji znadu zakon da zakon

vlada nad èovjekom dokle je živ?
 2 Jer je udata žena privezana zakonom za muža dokle god on živi; a ako li muž njezin umre, razdriješi se od zakona muževljega.
 3 Zato dakle dok joj je muž živ biva preljuboèinica ako pođe za drugog muža; a ako joj umre muž prosta je od zakona da ne bude preljuboèinica ako pođe za drugoga.
 4 Zato, braæo moja, i vi umrijeste zakonu tijelom Hristovijem, da budete drugoga, onoga što usta iz mrtvijenih, da plod donesemo Bogu.
 5 Jer kad bijasmo u tijelu, bijahu slasti grjehovne, koje zakon rađahu u udima našima da se smrti plod donosi.
 6 A sad umrvši izbavismo se od zakona koji nas držaše, da služimo Bogu) u obnovljenju Duha a ne u starini slova.
 7 Šta æemo dakle reæi? Je li zakon grijeh? Bože saèuvaj! nego ja grijeha ne poznah osim kroz zakon; jer ne znadoh za želju da zakon ne kaza: ne zaželi.
 8 A grijeh uze poèetak kroz zapovijest, i naèini u meni svaku želju; jer je grijeh bez zakona mrtav.
 9 A ja življah nekad bez zakona; a kad dođe zapovijest, onda grijeh oživlje,
 10 A ja umrijeh, i nađe se da mi zapovijest bi za smrt koja bješe data za život.
 11 Jer grijeh uzevši poèetak kroz zapovijest prevari me, i ubi me njome.
 12 Tako je dakle zakon svet i zapovijest sveta i pravedna i dobra.
 13 Dobro li dakle bi meni smrt? Bože saèuvaj! nego grijeh, da se pokaže grijeh dobrom èineæi mi smrt, da bude grijeh odviše grješan zapovijesæu.
 14 Jer znamo da je zakon duhovan; a ja sam tjelesan, prodan pod grijeh:
 15 Jer ne znam šta èinim, jer ne èinim ono šta hoæu, nego na što mrzim ono èinim.
 16 Ako li ono èinim šta neæu, hvalim zakon da je dobar.
 17 A ovo više ja ne èinim nego grijeh koji živi u meni.
 18 Jer

znam da dobro ne živi u meni, to jest u tijelu mojemu. Jer htjeti imam u sebi, ali uèiniti dobro ne nalazim.
 19 Jer dobro šta hoæu ne èinim, nego zlo što neæu ono èinim.
 20 A kad èinim ono što neæu, veæ ja to ne èinim nego grijeh koji živi u meni.
 21 Nalazim dakle zakon, kad hoæu dobro da èinim, da me na zlo nagoni.
 22 Jer imam radost u zakonu Božijemu po unutrašnjemu èovjeku;
 23 Ali vidim drugi zakon u udima svojima, koji se suproti zakonu uma mojega, i zarobljava me zakonom grjehovnijem koji je u udima mojih.
 24 Ja nesreæni èovjek! Ko æe me izbaviti od tijela smrti ove?
 25 Zahvaljujem Bogu svome kroz Isusa Hrista Gospoda našega. Tako dakle ja sam umom svojijem služim zakonu Božijemu a tijelom zakonu grjehovnome.

8

1 Nikakva dakle sad nema osuđenja onima koji su u Hristu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu.
 2 Jer zakon duha koji oživljava u Hristu Isusu, oprostio me je od zakona grjehovnoga i smrti.
 3 Jer što zakonu bješe nemoguæe, jer bješe oslabljen tijelom, poslao Bog sina svojega u oblièju tijela grjehovnoga, i za grijeh osudi grijeh u tijelu,
 4 Da se pravda zakona ispuni u nama koji ne živimo po tijelu nego po duhu;
 5 Jer koji su po tijelu tjelesno misle, a koji su po duhu duhovno misle.
 6 Jer tjelesno mudrovanje smrt je, a duhovno mudrovanje život je i mir.
 7 Jer tjelesno mudrovanje neprijateljstvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božijemu niti može.
 8 A koji su u tijelu ne mogu Bogu ugoditi.
 9 A vi nijeste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božij u vama živi. A ako ko nema Duha Hristova, on nije njegov.
 10 A ako je Hristos u vama, onda je

tijelo mrtvo grijeha radi a Duh živ pravde radi. ¹¹ A ako li živi u vama Duh onoga koji je vaskrsao Isusa iz mrtvih, onaj koji je podigao Hrista iz mrtvih oživljeæe i vaša smrtna tjelesa Duhom svojijem koji živi u vama. ¹² Tako dakle, braæo, nijesmo dužni tijelu da po tijelu živimo. ¹³ Jer ako živite po tijelu, pomrijeæete; ako li duhom poslove tjelesne morite, življeæete. ¹⁴ Jer koji se vladaju po duhu Božijemu oni su sinovi Božiji. ¹⁵ Jer ne primiste duha ropstva, opet da se bोजite; nego primiste Duha posinaekoga, kojijem viemo: Ava, oèe! ¹⁶ Ovaj Duh svjedoèi našem duhu da smo djeca Božija. ¹⁷ A kad smo djeca i našljednici smo: našljednici dakle Božiji, a sunašljednici Hristovi: jer s njim stradamo da se s njim i proslavimo. ¹⁸ Jer mislim da stradanja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi koja æe nam se javiti. ¹⁹ Jer èekanje stvari èeka da se jave sinovi Božiji. ²⁰ Jer se tvar pokori propadljivosti ne od svoje volje nego za volju onoga koji je pokori) na nad, ²¹ Da æe se i sama tvar oprostiti od ropstva raspadljivosti na slobodu slave djece Božije. ²² Jer znamo da sva tvar uzdiše i tuži s nama dosad. ²³ A ne samo ona, nego i mi koji novinu duha imamo, i mi sami u sebi uzdišemo èekajuæi posinjenja i izbavljenja tijelu svojemu. ²⁴ Jer se nadom spasosmo. A nad koji se vidi nije nad; jer kad ko vidi što, kako æe mu se nadati? ²⁵ Ako li se nadamo onome što ne vidimo, èekamo s trpljenjem. ²⁶ A tako i Duh pomaže nam u našijem slabostima: jer ne znamo za što æemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanijem. ²⁷ A onaj što ispituje srca zna što je

misao Duha, jer po volji Božijoj moli se za svete. ²⁸ A znamo da onima koji ljube Boga sve ide na dobro, koji su pozvani po namjerenju. ²⁹ Jer koje naprijed pozna one i odredi da budu jednaki oblièju sina njegova, da bi on bio prvorođeni meðu mnogom braæom. ³⁰ A koje odredi one i dozva; a koje dozva one i opravda; a koje opravda one i proslavi. ³¹ Šta æemo dakle reæi na ovo? Ako je Bog s nama, ko æe na nas? ³² Koji dakle svoga sina ne poštedje, nego ga predade za sve nas, kako dakle da nam s njim sve ne daruje? ³³ Ko æe optužiti izbrane Božije? Bog koji pravda? ³⁴ Ko æe osuditi? Hristos Isus, koji umrije, pa još i vaskrse, koji je s desne strane Bogu, i moli za nas? ³⁵ Ko æe nas rastaviti od ljubavi Božije? Nevolja li ili tuga? ili gonjenje? ili glad? ili golotinja? ili strah? ili maè? kao što stoji napisano: ³⁶ Za tebe nas ubijaju vas dan, drže nas kao ovce koje su za klanje. ³⁷ Ali u svemu ovome pobjeđujemo onoga radi koji nas je ljubio. ³⁸ Jer znam jamaèno da ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnje, ni buduæe, ³⁹ Ni visina, ni dubina, ni druga kakva tvar može nas razdvojiti od ljubavi Božije, koja je u Hristu Isusu Gospodu našem.

9

¹ Istinu govorim tako mi Hrista, ne lažem, to mi svjedoèi savjest moja Duhom svetijem: ² Da mi je vrlo žao i srce me moje boli bez prestanka; ³ Jer bih željeo da ja sam budem odluèen od Hrista za braæu svoju koja su mi rod po tijelu, ⁴ Koja su Izrailjci, kojijeh je posinaštvo i slava, i zavjet i zakon, i bogomoljstvo, i obeæanja; ⁵ Kojijeh su i oci, i od kojijeh je Hristos po tijelu, koji je nad svima

Bog blagosloven vavijek. Amin.
⁶ A nije moguæe da rijeè Božija proðe: jer nijesu svi Izrailjci koji su od Izrailja; ⁷ Niti su svi djeca koji su po sjeme Avraamovo, nego u Isaku, reèe, nazvaæe ti se sjeme.
⁸ To jest, nijesu ono djeca Božija što su po tijelu djeca, nego djeca obeæanja primaju se za sjeme.
⁹ Jer je ovo rijeè obeæanja: u ovo vrijeme doæi æu i u Sare æe biti sin. ¹⁰ Ne samo pak ona nego i Reveka, kad zatrudnje od samoga Isaka oca našega. ¹¹ Jer još dok se djeca ne bijahu rodila, ni uèinila dobra ni zla, da ostane Božija naredba po izboru, ¹² Ne za djela, nego onoga radi koji poziva reèe joj se: veæi æe služiiti manjemu, ¹³ Kao što stoji napisano: Jakov mi omilje, a na Isava omrzoh. ¹⁴ Šta æemo dakle na to reæi? Eda li je nepravda u Boga? Bože saèuvaj! ¹⁵ Jer Mojsiju govori: koga æu pomilovati, pomilovaæu, i na koga æu se smilovati, smilovaæu se. ¹⁶ Tako dakle niti stoji do onoga koji hoæe, ni do onoga koji trèi, nego do Boga koji pomiluje. ¹⁷ Jer pismo govori Faraonu: za to te isto podigoh da na tebi pokažem silu svoju, i da se razglasi ime moje po svoj zemlji. ¹⁸ Tako dakle koga hoæe miluje, a koga hoæe otvrdoglavi. ¹⁹ Reæi æeš mi: zašto nas još krivi? jer ko se može suprotiti volji njegovoj? ²⁰ A ko si ti, o èovjeèe! da protivno odgovaraš Bogu? Eda li rukotvorina govori majstoru svome: zašto si me tako naèinio? ²¹ Ili zar lonèar nema vlasti nad kalom da od jedne guke naèini jedan sud za èast a drugi za sramotu? ²² A kad šæaše Bog da pokaže gnjev svoj i da objavi silu svoju, podnese s velikijem trpljenjem sudove gnjeva koji su pripravljeni za pogibao. ²³ I da pokaže bogatstvo slave svoje na

sudima milosti koje pripravi za slavu; ²⁴ Koje nas i dozva ne samo od Jevreja nego i od neznabožaca, ²⁵ Kao što i u Josiji govori: nazvaæu narod svojijem koji nije moj narod, i neljubaznicu ljubaznicom. ²⁶ I biæe na mjestu, gdje im se reèe: vi nijeste moj narod; tamo æe se nazvati sinovi Boga živoga. ²⁷ A Isaija vièe za Izrailja: ako bude broj sinova Izrailjevijeh kao pijesak morski, ostatak æe se spasti. ²⁸ Jer æe on izvršiti rijeè svoju, i naskoro æe izvršiti po pravdi, da, ispuniæe Gospod naskoro rijeè svoju na zemlji. ²⁹ I kao što proreèe Isaija: da nam nije Gospod Savaot ostavio sjemena, onda bismo bili kao Sodom i Gomor. ³⁰ Šta æemo dakle reæi? Da neznabošci koji ne tražiše pravde dokuèiše pravdu, ali pravdu od vjere. ³¹ A Izrailj tražeæi zakon pravde ne dokuèi zakona pravde. ³² Zašto? Jer ne traži iz vjere nego iz djela zakona; jer se spotakoše na kamen spoticanja, ³³ Kao što stoji napisano: evo meæem u Sionu kamen spoticanja i stijenu sablazni; i koji ga god vjeruje neæe se postidjeti.

10

¹ Braæo! želja je mojega srca i molitva k Bogu za spasenije Izrailja. ² Jer im svjedoèim da imaju revnost za Boga, ali ne po razumu. ³ Jer ne poznajuæi pravde Božije i gledajuæi da svoju pravdu utvrde ne pokoravaju se pravdi Božijoj. ⁴ Jer je Hristos svršetak zakona: koji ga god vjeruje opravdan je. ⁵ Jer Mojsije piše za pravdu koja je od zakona: koji èovjek to èini žvljeæe u tom. ⁶ A pravda koja je od vjere ovako govori: da ne reèeš u srcu svome: ko æe iziæi na nebo? to jest da svede Hrista; ⁷ Ili: ko æe siæi u bezdan? to jest da izvede

Hrista iz mrtvih. ⁸ Ali šta govori pismo? Blizu ti je rijeè u ustima tvojima i u srcu tvojemu, to jest rijeè vjere koju propovijedamo. ⁹ Jer ako priznaješ ustima svojima da je Isus Gospod, i vjeruješ u srcu svojem da ga Bog podiže iz mrtvih, biæeš spasen. ¹⁰ Jer se srcem vjeruje za pravdu a ustima se priznaje za spasenije. ¹¹ Jer pismo govori: koji ga god vjeruje neæe se postidjeti. ¹² Jer nema razlike meðu Jevrejinom i Grkom: jer je on Bog sviju, i bogat za sve koji ga prizivlju. ¹³ Jer koji god prizove ime Gospodnje spaæe se. ¹⁴ Kako æe dakle prizvati koga ne vjerovaše? A kako æe vjerovati koga ne èuše? A kako æe èuti bez propovjednika? ¹⁵ A kako æe propovjedati ako ne budu poslani? Kao što stoji napisano: kako su krasne noge onijeh koji donose glas za mir, koji donose glas za dobro! ¹⁶ Ali svi ne poslušашe jevanđelja: jer Isaija govori: Gospode! ko vjerova našem propovjedanju? ¹⁷ Tako dakle vjera biva od propovjedanja, a propovjedanje rijeèju Božijom. ¹⁸ Nego velim: zar ne èuše? Još otide po svoj zemlji glas njihov, i po krajevima vasionoga svijeta rijeèi njihove. ¹⁹ Nego velim: zar ne razumje Izrailj? Prvi Mojsije govori: ja æu vas razdražiti, ne svojijem narodom, nerazumnijem narodom rasrdiaèu vas. ²⁰ A Isaija govori slobodno: nađoše me koji me ne traže; i javih se onima koji za me ne pitaju. ²¹ A k Izrailju govori: vas dan pružah ruke svoje k narodu koji ne da da mu se kaže i odgovara nasuprot.

11

¹ Govorim dakle: eda li Bog odbaci narod svoj? Bože saèuvaj!

Jer sam i ja Izrailjac od sjemena Avraamova od koljena Venijaminova. ² Ne odbaci Bog naroda svojega, koji naprijed pozna. Ili ne znate šta govori pismo za Iliju kako se tuži Bogu na Izrailja govoreæi: ³ Gospode! proroke tvoje pobiše i oltare tvoje raskopaše, a ja ostah jedan i traže dušu moju da je izvade. ⁴ A šta mu govori Božij odgovor? Ostavih sebi sedam hiljada ljudi koji ne prekloniše koljena pred Vaalom. ⁵ Tako dakle i u sadašnje vrijeme ostatak bi po izboru blagodati. ⁶ Ako li je po blagodati, onda nije od djela, jer blagodat veæ ne bi bila blagodat; ako li je od djela nije više blagodat, jer djelo veæ ne bi bilo djelo. ⁷ Šta dakle? Šta iskaše Izrailj ono ne dobi; a izbor dobi; ostali pak zaslijepiše. ⁸ Kao što je napisano: dade im Bog duha neosjetljivoga, oèi da ne vide, i uši da ne èuju do samoga današnjega dana. ⁹ I David govori: da bude trpeza njihova zamka i gvožđa, i sablazan i plata njima; ¹⁰ Da se njihove oèi zaslijepu da ne vide, i leđa njihova jednako da su pognuta. ¹¹ Govorim dakle: eda li se spotakoše da padnu? Bože saèuvaj! Nego je njihova pogreška spasenje neznabošcima, da bi se i oni razdražili. ¹² A kad je pogreška njihova bogatstvo svijetu i šteta njihova bogatstvo neznabošcima, akamoli da se ispune? ¹³ Jer vama govorim neznabošcima; jer, buduæi da sam ja apostol neznabožaca, hoæu da hvalim svoju službu; ¹⁴ Ne bih li kako razdražio svoj rod, i spasio koga od njih. ¹⁵ Jer kad je odmet njihov primirenje svijetu, šta bi bilo primljenje, osim život iz mrtvih? ¹⁶ Ako je kvasac svet, to je i tijesto; i ako je korijen svet, to su i grane. ¹⁷ Ako li se neke od grana odlomiše, i ti, koji si divlja

maslina, pricijepio si se na njih, i postao si zajedničar u korijenu i u masti od masline; ¹⁸ Ne hvali se granama; ako li se pak hvališ, ne nosiš ti korijena nego korijen tebe. ¹⁹ A reæi æeš: odlomiše se grane da se ja pricijepim. ²⁰ Dobro! nevjerstvom odlomiše se, a ti vjerom stojiš; ne ponosi se, nego se boj. ²¹ Jer kad Bog rođenijeh grana ne poštedje, da i tebe kako ne nepoštedi. ²² Gledaj dakle dobrotu i nepošteðenje Božije: nepošteðenje na onima što otpadoše, a na sebi dobrotu Božiju, ako ostaneš u dobroti; ako li pak ne, i ti æeš biti otsjeæen. ²³ A i oni, ako ne ostanu u nevjerstvu, pricijepiæe se; jer ih je Bog kadar opet pricijepiti. ²⁴ Jer kad si ti otsjeæen od roðene divlje masline, i pricijepio se na neroðenu pitomu maslinu; akamoli ovi koji æe se pricijepiti na roðenu svoju maslinu! ²⁵ Jer vam, braæo, neæu zatajiti tajne ove da ne budete ponositi da šljepota Izrailju pade u dijel dokle ne uðe neznabožaca koliko treba. ²⁶ I tako æe se spasti sav Izrailj, kao što je napisano: doæi æe od Siona izbavitelj i odvratiaæ bezbožnost od Jakova. ²⁷ I ovo im je moj zavjet kad otmem njihove grijeha. ²⁸ Po jevanðelju dakle neprijatelji su vas radi; a po izboru ljubazni su otaca radi. ²⁹ Jer se Bog neæe raskajati za svoje darove i zvanje. ³⁰ Jer kao i vi što se nekad suproæaste Bogu a sad biste pomilovani njihovoga radi suproæenja, ³¹ Tako i oni sad ne htješe da vjeruju vašega radi pomilovanja da bi i oni bili pomilovani. ³² Jer Bog zatvori sve u nevjerstvo, da sve pomiluje. ³³ O dubino bogatstva i premudrosti i razuma Božijega! kako su neispitljivi njegovi sudovi i neistražljivi njegovi putovi! ³⁴ Jer ko pozna misao Gospodnju? ³⁵ Ili

ko mu bi savjetnik? Ili ko mu naprijed dade što, da mu se vrati? ³⁶ Jer je od njega i kroz njega i u njemu sve. Njemu slava vavijek. Amin.

12

¹ Molim vas dakle, braæo, milosti Božije radi, da date tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo. ² I ne vladajte se prema ovome vijeku, nego se promijenite obnovljenjem uma svojega, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božija. ³ Jer kroz blagodat koja je meni data kažem svakome koji je meðu vama da ne mislite za sebe više nego što valja misliti; nego da mislite u smjernosti kao što je kome Bog udijelio mjeru vjere. ⁴ Jer kao u jednom tijelu što imamo mnoge ude a udi svi nemaju jedan posao, ⁵ Tako smo mnogi jedno tijelo u Hristu, a po sebi smo udi jedan drugome. ⁶ A imamo različite darove po blagodati koja nam je dana: ako proroštvo, neka bude po mjeri vjere; ⁷ Ako li službu, neka služi; ako je učitelj, neka uçi; ⁸ Ako je tješitelj, neka tješi; koji daje neka daje prosto; koji upravlja neka se brine; koji èini milost neka èini s dobrom voljom. ⁹ Ljubav da ne bude lažna. Mrzeæi na zlo držite se dobra. ¹⁰ Bratskom ljubavi budite jedan k drugome ljubazni. Èašæu jedan drugoga veæeg èinite. ¹¹ Ne budite u poslu lijeni; budite ognjeni u duhu, služite Gospodu. ¹² Nadanjem veselitate se, u nevolji trpite, u molitvi budite jednako. ¹³ Dijelite potrebe sa svetima; primajte rado putnike. ¹⁴ Blagosiljajte one koji vas gone: blagosiljajte, a ne kunite. ¹⁵ Radujte se s radosnima, i plaèite s plaèenima. ¹⁶ Budite jedne misli meðu sobom. Ne

mislite o visokijem stvarima, nego se držite niskijeh. Ne mislite za sebe da ste mudri. ¹⁷ A nikome ne vraćajte zla za zlo; promišljajte o tom što je dobro pred svijem ljudima. ¹⁸ Ako je moguće, koliko do vas stoji, imajte mir sa svijem ljudima. ¹⁹ Ne osvećujte se za sebe, ljubazni, nego podajte mjesto gnjevu, jer stoji napisano: moja je osveta, ja ću vratiti, govori Gospod. ²⁰ Ako je dakle gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga; ako je žedan, napoj ga; jer čineći to uglednije ognjeno skupljaš na glavu njegovu. ²¹ Ne daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrom.

13

¹ Svaka duša da se pokorava vlastima koje vladaju; jer nema vlasti da nije od Boga, a što su vlasti, od Boga su postavljene. ² Tako koji se suproti vlasti suproti se naredbi Božijoj; a koji se suprote primije grijeh na sebe. ³ Jer knezovi nijesu strah dobrijem djelima nego zlijem. Hoćeš li pak da se ne bojiš vlasti, čini dobro, i imaćeš hvalu od nje; ⁴ Jer je sluga Božij tebi za dobro. Ako li zlo činiš, boj se; jer uzalud ne nosi mača, jer je Božij sluga, osvjetnik na gnjev onome koji zlo čini. ⁵ Tako se valja pokoravati ne samo od straha nego i po savjesti. ⁶ Jer zato i poreze dajete; jer su sluge Božije koje su za to isto postavljene. ⁷ Podajte dakle svakome šta ste dužni: kome dakle porezu, porezu; a kome carinu, carinu; a kome strah, strah; a kome čast, čast. ⁸ I ne budite nikome ništa dužni osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi drugoga zakon ispuni. ⁹ Jer ovo: ne čini preljube, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoči lažno, ne zaželi, i ako ima još kakva druga zapovijest, u ovoj se riječi izvršuje, to

jest: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. ¹⁰ Ljubav ne čini zla bližnjemu; daklem je ljubav izvršenje zakona. ¹¹ I znajući ovo vrijeme da je već čas došao da ustanemo od sna; jer nam je sad bliže spasenije negoli kad vjerovasmo. ¹² Noć prođe a dan se približi: da odbacimo dakle sva djela tamna, i da se obučemo u oružje vidjela. ¹³ Da hodimo pošteno kao po danu: ne u žderanju i pijanstvu, ne u kurvarstvu i nečistoti, ne u svađanju i zavisti; ¹⁴ Nego se obucite u Gospoda našega Isusa Hrista; i tijelu ne ugađajte po željama.

14

¹ A slaboga u vjeri primajte lijepo, da se ne smeta savjest. ² Jer jedan vjeruje da smije svašta jesti, a koji je slab jede zelje. ³ Koji jede neka ne ukorava onoga koji ne jede; i koji ne jede neka ne osuđuje onoga koji jede; jer ga Bog primi. ⁴ Ko si ti koji sudiš tuđemu sluzi? On svojemu gospodaru stoji ili pada. Ali će ustati; jer je Bog kadar podignuti ga. ⁵ Tako jedan razlikuje dan od dana, a drugi drži sve dane da su jednaki: svaki da bude uvjeren za svoju misao. ⁶ Koji razlikuje dane, Gospodu razlikuje; i koji ne razlikuje dana, Gospodu ne razlikuje. Koji jede, Gospodu jede: jer hvali Boga; i koji ne jede, Gospodu ne jede, i hvali Boga. ⁷ Jer nijedan od nas ne živi sebi, i nijedan ne umire sebi. ⁸ Jer ako živimo, Gospodu živimo; a ako umiremo, Gospodu umiremo. Ako dakle živimo, ako umiremo, Gospodnji smo. ⁹ Jer zato Hristos i umrije i vaskrse i oživlje da oblada i mrtvima i živima. ¹⁰ A ti zašto osuđuješ brata svojega? Ili ti zašto ukoravaš brata svojega? Jer ćemo svi izići na sud pred Hrista. ¹¹ Jer

je pisano: tako mi života, govori Gospod, pokloniæe mi se svako koljeno, i svaki jezik slaviiæe Boga. ¹² Tako æe dakle svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe. ¹³ Zato da ne osuðujemo više jedan drugoga, nego mjesto toga ovo gledajte da ne postavljate bratu spoticanja ili sablazni. ¹⁴ Znam i uvjeren sam u Hristu Isusu da ništa nije pogano po sebi, osim kad ko misli da je što pogano, onome je pogano. ¹⁵ A ako je brat tvoj jela radi žalostan, veæ se ne vladaš po ljubavi: ne gubi jelom svojijem onoga za kojega Hristos umrije. ¹⁶ Gledajte dakle da se ne huli na vaše dobro. ¹⁷ Jer carstvo Božije nije jelo i piæe, nego pravda i mir i radost u Duhu svetome. ¹⁸ Jer koji ovijem služi Hristu ugodan je Bogu i mio ljudima. ¹⁹ Tako dakle da se staramo za mir i za ono èim vodimo na bolje jedan drugoga. ²⁰ Ne raskopavaj djela Božijega jela radi; jer je sve èisto; nego je pogano za èovjeka koji jede sa spoticanjem. ²¹ Dobro je ne jesti mesa, i vina ne piti, i ono ne èiniti na što se tvoj brat spotièe, ili oda šta gori postaje ili slabi. ²² Ti imaš vjeru? Imaj je sam u sebi pred Bogom. Blago onome koji ne osuðuje sebe za ono šta naðe za dobro. ²³ A koji se sumnja osuðen je ako jede, jer ne èini po vjeri: a šta god nije po vjeri grijeh je.

15

¹ Dužni smo dakle mi jaki slabosti slabijeh nositi, i ne sebi ugaðati. ² I svaki od vas da ugaða bližnjemu na dobro za dobar ugled. ³ Jer i Hristos ne ugodi sebi, nego kao što je pisano: ruženja onijeh koji tebe ruže padoše na me. ⁴ Jer što se naprijed napisa za našu se nauku napisa, da trpljenjem i utjehom pisma nad imamo. ⁵ A Bog trpljenja i utjehe da vam da da složno mislite meðu sobom

po Hristu Isusu, ⁶ Da jednodušno jednijem ustima slavite Boga i oca Gospoda našega Isusa Hrista. ⁷ Zato primajte jedan drugoga kao što i Hristos primi vas na slavu Božiju. ⁸ Ali kažem da je Isus Hristos bio sluga obrezanja istine radi Božije, da utvrdi obeæanje ocevima, ⁹ A neznabošci po milosti da proslave Boga, kao što stoji napisano: zato æu te hvaliti meðu neznabošcima, Gospode, i pjevaæu ime tvoje. ¹⁰ I opet govori: veselite se neznabošci s narodom njegovijem. ¹¹ I opet: hvalite Gospoda svi neznabošci, i slavite ga svi narodi. ¹² I opet Isaija govori: biæe korijen Jesejev, i koji ustane da vlada nad neznabošcima u onoga æe se uzdati neznabošci. ¹³ A Bog nada da ispuni vas svake radosti i mira u vjeri, da imate izobilje u nadu silom Duha svetoga. ¹⁴ A ja sam i sam uvjeren za vas, braæo, da ste i vi sami puni blagodati, napunjeni svakoga razuma, da možete druge nauèiti. ¹⁵ Ali vam opet, braæo, slobodno pisah nekoliko da vam napomenem radi blagodati koja mi je dana od Boga, ¹⁶ Da budem sluga Isusa Hrista u neznabošcima, da služim jevanðelju Božijemu, da budu neznabošci prinos povoljan i osveæen Duhom svetijem. ¹⁷ Imam dakle hvalu u Hristu Isusu kod Boga. ¹⁸ Jer ne smijem govoriti što koje Hristos ne uèini kroza me za poslušanje neznabožaca rijeèju i djelom, ¹⁹ U sili znaka i èudesu silom Duha Božijega; tako da od Jerusalima i naokolo tja do Ilirika napunih jevanðeljem Hristovijem. ²⁰ I tako se potrudih da propovjedim jevanðelje ne gdje se spominjaše Hristos, da na tuðoj zakopini ne zidam; ²¹ Nego kao što je pisano: kojima se ne javi za njega, vidjeæe; i koji ne èuše razumjeæe.

22 To me i zadržā mnogo puta da ne dođem k vama. 23 A sad više ne imajuæi mjesta u ovijem zemljama, a imajuæi želju od mnogo godina da dođem k vama, 24 Ako pođem u Španjolsku, doæi æu vam; jer se nadam da æu tuda proæi i vas vidjeti, i vi æete me otpratiti onamo kad se naprije nekoliko nasitim vas. 25 A sad idem u Jerusālim služeæi svetima. 26 Jer Maædonija i Ahaja uèiniše dragovoljno neku porezu za siromahe svete koji žive u Jerusālimu. 27 Oni uèiniše dragovoljno, a i dužni su im; jer kad neznabošci dobiše dijel u njihovijem duhovnijem iman-jima, dužni su i oni njima u tjelesnima poslužiti. 28 Kad ovo dakle svršim, i ovaj im plod zapeæatim, poæi æu preko vas u Španjolsku. 29 A znam da kad dođem k vama, doæi æu s obilnijem blagoslovom jevanđelja Hristova. 30 Ali vas molim, braæo, zaradi Gospoda našega Isusa Hrista, i zaradi ljubavi Duha, pomozite mi u molitvama za me k Bogu; 31 Da se izbavim od onijeh koji se protive u Judeji, i da služba moja za Jerusālim bude po volji svetima; 32 Da s radošæu dođem k vama, s voljom Božijom, i da se razveselim s vama. 33 A Bog mira sa svima vama. Amin.

16

1 Preporučujem vam pak Fivu sestru našu, koja je sluškinja kod crkve u Kenhrej, 2 Da je primite u Gospodu kao što prilikuje svetima, i da joj budete u pomoæi u svakoj stvari koju od vas zatreba; jer je ona mnogima pomogla, i samome meni. 3 Pozdravite Priskilu i Akilu, pomoænike moje u Hristu Isusu, 4 Koji za dušu svoju vratove položiše, kojima ne ja jedan zahvaljujem, nego i sve crkve

neznabožaæke, i domašnju crkvu njihovu. 5 Pozdravite Epeneta, meni ljubaznoga, koji je novina iz Ahaje u Hrista. 6 Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za nas. 7 Pozdravite Andronika i Juniju, rodbinu moju, i moje drugare u sužanjstvu, koji su znameniti među apostolima, koji i prije mene vjerovaše Hrista. 8 Pozdravite Amplija, meni ljubaznoga u Gospodu. 9 Pozdravite Urbana, pomoænika našega u Hristu, i Stahija, meni ljubaznoga. 10 Pozdravite Apelija, okušanoga u Hristu. Pozdravite domaæe Aristovulove. 11 Pozdravite Irodijona, roðaka mojega. Pozdravite domaæe Narkisove, koji su u Gospodu. 12 Pozdravite Trifenu i Trifosu, koje se trude u Gospodu. Pozdravite Persidu ljubaznu, koja se mnogo trudila u Gospodu. 13 Pozdravite Rufa izbranoga u Gospodu, i mater njegovu i moju. 14 Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Erma, Patrova, Ermija, i braæu koja su s njima. 15 Pozdravite Filologa i Juliju, Nireja i sestru njegovu, i Olimpana, i sve svete koji su s njima. 16 Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem. Pozdravljaju vas sve crkve Hristove. 17 Molim vas pak, braæo, èuvajte se od onijeh koji èine raspre i razdore na štetu nauke koju vi nauèiste, i uklonite se od njih; 18 Jer takovi ne služe Gospodu našem Isusu Hristu nego svojemu trbuhu, i blagijem rijeèima i blagoslovima prelašæuju srca bezazlenijeh. 19 Jer vaše slušanje razglasi se svuda. I radujem se za vas; ali hoæu da ste vi mudri na dobro a prosti na zlo. 20 A Bog mira da satire sotonu pod noge vaše skoro. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin. 21 Pozdravlja vas

Timotije, pomoćnik moj, i Lukije i Jason i Sosipatar, rođaci moji.
²² Pozdravljam vas i ja Tertije, koji napisah ovu poslanicu u Gospodu.
²³ Pozdravlja vas Gaj, domaćin moj i cijele crkve. Pozdravlja vas Erast, haznadar gradski, i brat Kvart. ²⁴ Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin. ²⁵ A onome koji vas može utvrditi po jevanđelju mojemu i propovijedanju Isusa Hrista, po otkrivenju tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta,
²⁶ A sad se javila i obznanila kroz pisma proročka, po zapovijesti vječnoga Boga, za poslušanje vjere među svima neznabošcima,
²⁷ Jedinome premudrome Bogu, kroz Isusa Hrista, slava vavijek. Amin.

1. Korinæanima Poslanica

¹ Od Pavla, voljom Božijom pozvanoga apostola Isusa Hrista, i od Sostena brata, ² Crkvi Božijoj koja je u Korintu, osveæenima u Hristu Isusu, pozvanima svetima, sa svima koji prizivlju ime Gospoda našega Isusa Hrista na svakome mjestu i njihovome i našem: ³ Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. ⁴ Zahvaljujem svagda Bogu svojemu za vas što vam je dana blagodat Božija u Hristu Isusu, ⁵ Te se u svemu obogatiste kroza nj, u svakoj rijeçi i svakom razumu, ⁶ Kao što se svjedoèanstvo Hristovo utvrdi meðu vama; ⁷ Tako da nemate nedostatka ni u jednome daru, vi koji èekate otkrivenja Gospoda našega Isusa Hrista, ⁸ Koji æe vas i utvrditi do samoga kraja da budete pravi na dan Gospoda našega Isusa Hrista. ⁹ Vjeran je Bog koji vas pozva u zajednicu sina svojega Isusa Hrista Gospoda našega. ¹⁰ Molim vas pak, braæo, imenom Gospoda našega Isusa Hrista da svi jedno govorite, i da ne budu meðu vama raspre, nego da budete utvrðeni u jednom razumu i u jednoj misli. ¹¹ Jer sam èuo za vas, braæo moja, od Hlojinijeh domašnjijeh da su svaðe meðu vama, ¹² A to kaæem da jedan od vas govori: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; a treæi: ja sam Kifin; a èetvrti: ja sam Hristov. ¹³ Eda li se Hristos razdijeli? Eda li se Pavle razape za vas? ili se u ime Pavlovo krstiste? ¹⁴ Hvala Bogu što ja nijednoga od vas ne krstih osim Krispa i Gaja; ¹⁵ Da ne reèe ko da u svoje ime krstih. ¹⁶ A krstih i Stefanin dom: dalje ne znam jesam li koga

drugog krstio. ¹⁷ Jer Hristos ne posla mene da krstim, nego da propovijedam jevanðelje, ne premudrijem rijeèima, da ne izgubi silu krst Hristov. ¹⁸ Jer je rijeè krstova ludost onima koji ginu; a nama je koji se spasavamo sila Božija. ¹⁹ Jer je pisano: pogubiaæu premudrost premudrijeh, i razum razumnijeh odbaciaæu. ²⁰ Gdje je premudri? Gdje je knjiæevnik? Gdje je prepiraè ovoga vijeka? Ne pretvori li Bog mudrost ovoga svijeta u ludost? ²¹ Jer buduæi da u premudrosti Božijoj ne pozna svijet premudrošæu Boga, bila je Božija volja da ludošæu pouèenja spase one koji vjeruju. ²² Jer i Jevreji znake ištu, i Grci premudrosti traæe. ²³ A mi propovijedamo Hrista razapeta, Jevrejima dakle sablazan a Grcima bezumlje; ²⁴ Onima pak koji su pozvani, i Jevrejima i Grcima, Hrista, Božiju silu i Božiju premudrost. ²⁵ Jer je ludost Božija mudrija od ljudi, i slabost je Božija jaèa od ljudi. ²⁶ Jer pogledajte znanje svoje, braæo, da nema ni mnogo premudrijeh po tijelu, ni mnogo silnijeh ni mnogo plemenitijeh; ²⁷ Nego što je ludo pred svijetom ono izabra Bog da posrami premudre; i što je slabo pred svijetom ono izabra Bog da posrami jako; ²⁸ I što je neplemenito pred svijetom i uništeno izabra Bog, i što nije, da uništi ono što jest, ²⁹ Da se ne pohvali nijedno tijelo pred Bogom. ³⁰ Iz kojega ste vi u Hristu Isusu, koji nam posta premudrost od Boga i pravda i osveæenje i izbavljenje. ³¹ Da kao što se piše) ko se hvali, Gospodom da se hvali.

2

¹ I ja došavši k vama, braæo, ne doðoh s visokom rijeçi ili premudrosti da vam javljam svje-

doèanstvo Božije. ² Jer nijesam mislio da znam što među vama osim Isusa Hrista, i toga raspeta. ³ I ja bijah među vama u slabosti, i u strahu i u velikom drk-tanju. ⁴ I rijeè moja, i pouèenje moje ne bijaše u nadgovorljivijem rijeèima ljudske premudrosti, nego u dokazivanju Duha i sile. ⁵ Da vjera vaša ne bude u mudrosti ljudskoj nego u sili Božijoj. ⁶ Ali premudrost govorimo koja je u savršenima, a ne premudrost vijeka ovoga ni knezova vijeka ovoga koji prolaze. ⁷ Nego govorimo premudrost Božiju u tajnosti sakrivenu, koju odredi Bog prije svijeta za slavu našu; ⁸ Koje nijedan od knezova vijeka ovoga ne pozna; jer da su je poznali, ne bi Gospoda slave razapeli. ⁹ Nego kao što je pisano: što oko ne vidje, i uho ne èu, i u srce èovjeku ne dođe, ono ugotovi Bog onima, koji ga ljube. ¹⁰ A nama je Bog otkrio Duhom svojim; jer Duh sve ispituje, i dubine Božije. ¹¹ Jer ko od ljudi zna šta je u èovjeku osim duha èovjeèijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega. ¹² A mi ne primismo duha ovoga svijeta, nego Duha koji je iz Boga, da znamo što nam je darovano od Boga; ¹³ Koje i govorimo ne rijeèima što je nauèila èovjeèija premudrost, nego što uèi Duh sveti; i duhovne stvari duhovno radimo. ¹⁴ A tjelesni èovjek ne razumije što je od Duha Božijega; jer mu se èini ludost i ne može da razumije, jer treba duhovno da se razgleda. ¹⁵ Duhovni pak sve razgleda, a njega sama niko ne razgleda. ¹⁶ Jer ko pozna um Gospodnji da ga pouèi? A mi um Hristov imamo.

3

¹ I ja, braæo, ne mogoh s vama govoriti kao s duhovnima nego

kao s tjelesnima, kao s malom djecom u Hristu. ² Mlijekom vas napojih a ne jelom, jer još ne mogaste, i ni sad još ne možete, ³ Jer ste još tjelesni. Jer gdje su među vama zavisti i svađe i nesloge, nijeste li tjelesni, i ne živite li po èovjeku? ⁴ Jer kad govori ko: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; nijeste li tjelesni? ⁵ Ko je dakle Pavle a ko li Apolo do samo sluge kroz koje vjerovaste, kao što i svakome Gospod dade? ⁶ Ja posadih, Apolo zali, a Bog dade te uzraste. ⁷ Tako niti je onaj što koji sadi, ni onaj koji zaljeva, nego Bog koji daje te raste. ⁸ A onaj koji sadi i koji zaljeva jednaki su; i svaki æe primiti svoju platu po svojemu trudu. ⁹ Jer mi smo Bogu pomagaèi, a vi ste Božija njiva, Božija graðevina. ¹⁰ Po blagodati Božijoj koja mi je dana ja kao premudri neimar postavih temelj, a drugi zida u visinu; ali svaki neka gleda kako zida. ¹¹ Jer temelja drugoga niko ne može postaviti osim onoga koji je postavljen, koji je Isus Hristos. ¹² Ako li ko zida na ovome temelju zlato, srebro, drago kamenje, drva, sijeno, slamu, ¹³ Svakoga æe djelo iziæi na vidjelo; jer æe dan pokazati, jer æe se ognjem otkriti, i svako djelo pokazaæe oganj kao što jest. ¹⁴ I ako ostane èije djelo što je nazidao, primiaæe platu. ¹⁵ A èije djelo izgori, otiaæi æe u štetu: a sam æe se spasti tako kao kroz oganj. ¹⁶ Ne znate li da ste vi crkva Božija, i Duh Božij živi u vama? ¹⁷ Ako pokvari ko crkvu Božiju, pokvariaæe njega Bog: jer je crkva Božija sveta, a to ste vi. ¹⁸ Niko neka se ne vara: ako ko među vama misli da je mudar na ovome svijetu, neka bude lud da bude mudar. ¹⁹ Jer je premudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom, jer je pisano: hvata premudre u

njihovu lukavstvu. ²⁰ I opet: Gospod zna pomisli mudrijeh da su ništa. ²¹ Zato niko da se ne hvali èovjekom, jer je sve vaše. ²² Bio Pavle, ili Apolo, ili Kifa, ili svijet, ili život ili smrt, ili sadašnje, ili buduæe: sve je vaše; ²³ A vi ste Hristovi a Hristos Božij.

4

¹ Tako da nas drže ljudi kao sluge Hristove i pristave tajna Božijeh. ² A od pristava se ne traži više ništa, nego da se ko vjeran nađe. ³ A ja malo marim što me sudite vi ili èovjeèij dan; a ni sam sebe ne sudim. ⁴ Jer ne znam ništa na sebi; no za to nijesam opravdan, ali onaj koji mene sudi Gospod je. ⁵ Zato ne sudite ništa prije vremena, dokle Gospod ne dođe, koji æe iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i objaviæe savjete srdaène, i tada æe pohvala biti svakome od Boga. ⁶ A ovo, braæo moja, prigovorih sebi i Apolu vas radi, da se od nas nauèite da ne mislite za sebe više nego što je napisano, i da se koga radi ne nadimate jedan na drugoga. ⁷ Jer ko tebe povišuje? Šta li imaš što nijesi primio? A ako si primio, što se hvališ kao da nijesi primio? ⁸ Eto ste siti, eto se obogatiste, bez nas carujete. O da biste carovali, da bismo i mi s vama carovali! ⁹ Jer mislim da Bog nas apostole najstražnje postavi, kao oni koji su na smrt osuđeni; jer bismo gledanje i svijetu i anđelima i ljudima. ¹⁰ Mi smo budale Hrista radi, a vi ste mudri u Hristu; mi slabi, a vi jaki; vi slavni, a mi sramotni. ¹¹ Do ovoga èasa i gladujemo, i trpimo žeđu, i golotinju, i muke, i potucamo se, ¹² I trudimo se radeæi svojijem rukama. Kad nas psuju, blagosiljamo; kad nas gone, trpimo; ¹³ Kad hule na nas, molimo; postasmo kao smetlište

svijeta, po kojemu svi gaze dosad. ¹⁴ Ne pišem ja ovo da posramim vas, nego vas uèim kao svoju ljubaznu djecu. ¹⁵ Jer ako imate i trista uèitelja u Hristu, ali nemate mnogo otaca. Jer vas ja u Hristu Isusu rodih jevanđeljem. ¹⁶ Nego vas molim, ugledajte se na mene kao i ja na Hrista. ¹⁷ Zato poslah k vama Timotija, koji mi je sin ljubazni i vjerni u Gospodu; on æe vam opomenuti putove moje koji su u Hristu Isusu, kao što svuda i u svakoj crkvi uèim. ¹⁸ Neki se naduše kao da ja neæu doæi k vama. ¹⁹ Ali æu vam doæi skoro, ako Bog da, i neæu gledati na rijeèi onijeh što su se naduli, nego na silu. ²⁰ Jer carstvo Božije nije u rijeèi nego u sili. ²¹ Šta hoæete? da dođem k vama s prutom ili s ljubavi i duhom krotosti?

5

¹ Vrlo se glasi da je kurvarstvo među vama, i takovo kurvarstvo kakovo se ni među neznabošcima ne èuje, da nekakav ima ženu oèinu. ² I vi se još nadimate, mjesto da plaèete, da se izvadi između vas onaj koji je uèinio to djelo. ³ Jer ja, koji ako nijesam kod vas tijelom ali duhom tu živim, veæ otsudih kao da sam tamo, da se onaj koji je to tako uèinio, ⁴ U ime Gospoda našega Isusa Hrista kad se saberete vi i moj duh, sa silom Gospoda našega Isusa Hrista, ⁵ Da se on preda sotoni na muèenje tijela, da bi se duh spasio u dan Gospoda našega Isusa Hrista. ⁶ Nije dobra hvala vaša. Ne znate li da malo kvasca sve tijesto ukiseli? ⁷ Oèistite dakle stari kvasac, da budete novo tijesto, kao što ste prijesni; jer i pasha naša zakla se za nas, Hristos. ⁸ Zato da praznujemo ne u starome kvascu, ni u kvascu pakosti i lukavstva, nego u prijesnome hljebu èistote

i istine. ⁹ Pisah vam u poslanici da se ne miješate s kurvarima; ¹⁰ I to ja ne rekoh za kurvare ovoga svijeta, ili tvrđice, ili hajduke, ili idolopoklonike; jer biste morali iziæi iz svijeta. ¹¹ A sad vam pisah da se ne miješate ako koji koji se brat zove, postane kurvar, ili tvrđica, ili idolopoklonik, ili kavgadžija, ili pijanica, ili hajduk; s takovima da i ne jedete. ¹² Jer šta je meni stalo da sudim i one koji su napolju? Ne sudite li vi one koji su unutra? ¹³ A one koji su napolju sudiæe Bog. Izvadite zloga između sebe.

6

¹ Smije li koji od vas, kad ima tužbu na drugoga, iæi na sud nepravednima, a ne svetima? ² Ne znate li da æe sveti suditi svijetu? Kad æete dakle vi svijetu suditi nijeste li vrijedni suditi manjijem stvarima? ³ Ne znate li da æemo anđelima suditi, akamoli stvarima ovoga svijeta? ⁴ A vi kad imate tužbe za stvari ovoga svijeta, uzmete za sudije one koje u crkvi ne broji niko ni u što! ⁵ Na sramotu vašu govorim: zar nema među vama nijednoga mudra koji može rasuditi među braæom svojom? ⁶ Nego se brat s bratom sudi, i to pred nevjernima! ⁷ I to je veæ vrlo sramno za vas da imate tužbe među sobom. Zašto radije ne trpите nepravdu? Zašto radije ne pregorite štetu? ⁸ Nego vi sami èinite nepravdu i štetu, pa još braæi! ⁹ Ili ne znate da nepravednici neæe naslijediti carstva Božijega? Ne varajte se: ni kurvari, ni idolopoklonici, ni preljuboèinci, ni adžuvani, ni muželožnici, ¹⁰ Ni lupeži, ni lakomci, ni pijanice, ni kavgadžije, ni hajduci, carstva Božijega neæe naslijediti. ¹¹ I ovakovi bijaste neki; nego se opraste i posvetiste i opravdaste

imenom Gospoda našega Isusa Hrista i Duhom Boga našega. ¹² Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali neæu da što oblada mnome. ¹³ Jela su za trbuh, i trbuh je za jela; ali æe Bog i ova i onoga pokvariti. A tijelo nije za kurvarstvo, nego za Gospoda, i Gospod za tijelo. ¹⁴ A Bog i Gospoda podiže, i nas æe podiæi silom svojom. ¹⁵ Ne znate li da su tjelesa vaša udi Hristovi? Hoæu li dakle uzeti ude Hristove i od njih naèiniti ude kurvine? Bože saèuvaj! ¹⁶ Ili ne znate da ko se s kurvom sveže jedno tijelo s njom postane? Jer, reæe, biæe dvoje jedno tijelo. ¹⁷ A ko se Gospoda drži jedan je duh s Gospodom. ¹⁸ Bježite od kurvarstva; jer svaki grijeh koji èovjek èini osim tijela je; a koji se kurva on griješi svome tijelu. ¹⁹ Ili ne znate da su tjelesa vaša crkva svetoga Duha koji živi u vama, kojega imate od Boga, i nijeste svoji? ²⁰ Jer ste kupljeni skupo. Proslavite dakle Boga u tjelesima svojijem i u dušama svojijem, što je Božije.

7

¹ A za ono što mi pisaste: dobro je èovjeku da se ne dohvata do žene: ² Ali zbog kurvarstva svaki da ima svoju ženu, i svaka žena da ima svojega muža; ³ Muž da èini ženi dužnu ljubav, tako i žena mužu. ⁴ Žena nije gospodar od svojega tijela, nego muž; tako i muž nije gospodar od svojega tijela, nego žena. ⁵ Ne zabranjujte se jedno od drugoga, veæ ako u dogovoru za vrijeme, da se postite i molite Bogu; i opet da se sastanete, da vas sotona ne iskuša vašijem neuzdržanjem. ⁶ Ali ovo govorim po svjetu a ne po zapovijesti; ⁷ Jer hoæu da svi ljudi budu kao i ja; ali svaki ima svoj dar od Boga: ovaj dakle ovako a

onaj onako. ⁸ A neoženjenijem i udovicama velim: dobro im je ako ostanu kao i ja što sam. ⁹ Ako li se ne uzdrže, neka se žene i udaju; jer je bolje ženiti se negoli upaljavati se. ¹⁰ A oženjenijem zapovijedam, ne ja nego Gospod, da se žena od muža ne razdvaja. ¹¹ Ako li se pak i razdvoji, da se više ne udaje, ili da se pomiri sa svojim mužem i muž da ne pušća žene. ¹² A ostalima govorim ja a ne Gospod: ako koji brat ima ženu nekršteni i ona se privoli življati s njim, da je ne ostavlja. ¹³ I žena ako ima muža nekrštena i on se privoli življati s njom, da ga ne ostavlja. ¹⁴ Jer se posveti muž nekršten ženom krštenom, i posveti se žena nekrštena od muža krštenoga; jer inače djeca vaša bila bi nečista, a sad su sveta. ¹⁵ Ako li se nekršteni razdvaja, neka se razdvoji; jer se brat ili sestra u takovom događaju ne zarobi; jer nas na mir dozva Gospod Bog. ¹⁶ Jer šta znaš, ženo, da ako muža spaseš? ili šta znaš, mužu, da ako ženu spaseš? ¹⁷ Samo kao što je Bog razdijelio svakome, i kao što je svakoga pozvao Gospod onako neka živi. I tako zapovijedam po svijem crkvama. ¹⁸ Je li ko pozvat obrezan, neka se ne gradi neobrezan; ako li je ko pozvat neobrezan, neka se ne obrezuje. ¹⁹ Obrezanje je ništa, i neobrezanje je ništa; nego držanje zapovijesti Božijeh. ²⁰ Svaki neka ostane u onome zvanju u kome je pozvan. ²¹ Jesi li pozvan rob, ne brini se; nego ako i možeš svoj biti, još radije budi. ²² Jer koji je pozvan u Gospodu rob, slobodnjak je Gospodnji, tako i koji je pozvan slobodnjak, rob je Hristov. ²³ Kupljeni ste skupo, ne budite robovi ljudima. ²⁴ Svaki, braćo, u čemu je ko pozvan u onome neka ostane pred Gospodom. ²⁵ A

za djevojke nemam zapovijesti Gospodnje, nego dajem svjet, kao koji sam pomilovan od Gospoda, da budem vjeran. ²⁶ Mislim dakle ovo da će biti dobro za sadašnju nevolju da je čovjeku dobro tako biti. ²⁷ Jesi li se privezao za ženu, ne traži da se razdriješ; jesi li se odriješio od žene, ne traži žene. ²⁸ A ako li se i oženiš, nijesi sagriješio; i djevojka ako se uda, nije sagriješila: ali će imati takovi nevolje tjelesne; a ja vas žalim. ²⁹ A ovo govorim, braćo, jer je ostalo vrijeme prekraćeno, da će i oni koji imaju žene biti kao oni koji nemaju; ³⁰ I koji plaću kao koji ne plaću; i koji se raduju kao koji se ne raduju; i koji kupuju kao koji nemaju; ³¹ I koji ovaj svijet upotrebljavaju kao da ga ne upotrebljavaju: jer prolazi obliće ovoga svijeta. ³² A ja hoću da ste vi bezbrižni. Ko je neoženjen brine se za Gospodnje, kako će ugoditi Gospodu; ³³ A koji je oženjen brine se za svjetsko, kako će ugoditi ženi. Drugo je žena, a drugo je djevojka. ³⁴ Koja je neudata brine se za Gospodnje, kako će ugoditi Gospodu, da bude sveta i tijelom i duhom; a koja je udata brine se za svjetsko, kako će ugoditi mužu. ³⁵ A ovo govorim na korist vama samijem, ne da vam nametnem zamku na vrat, nego za lijepu i pristojnu službu Gospodu bez smetnje. ³⁶ Ako li pak ko misli da je sramota za njegovu djevojku kad ostane usidjelica, i ne može drukčije biti, neka čini šta hoće, ne griješi ako se uda. ³⁷ A koji stoji tvrdo u srcu, i nema nevolje, a ima vlast nad svojom voljom, i ovo je rasudio u srcu svojem da zadrži djevojku, dobro čini. ³⁸ Tako i onaj koji udaje svoju djevojku dobro čini; ali koji ne udaje bolje čini. ³⁹ Žena je privezana zakonom dokle joj

god živi muž; a ako joj umre muž, slobodna je za koga hoæe da se uda, samo u Gospodu. ⁴⁰ Ali je blaženija ako ostane tako po momemu svjetu; jer mislim da i ja imam Duha Božijega.

8

¹ A za meso što je klato idolima znamo, jer svi razum imamo. Razum dakle nadima, a ljubav popravlja. ² Ako li ko misli da što zna, ne zna još ništa kao što treba znati. ³ A ako ko ljubi Boga, Bog ga je naučio. ⁴ A za jelo idolskih žrtava, znamo da idol nije ništa na svijetu, i da nema drugoga Boga osim jedinoga. ⁵ Jer ako i ima koji se bogovi zovu, ili na nebu ili na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo gospoda: ⁶ Ali mi imamo samo jednoga Boga oca, od kojega je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz kojega je sve, i mi kroza nj. ⁷ Ali nema svatko razuma; jer neki koji još i sad misle da su idoli nešto, kao idolske žrtve jedu, i savjest njihova, slaba buduæi, pogani se. ⁸ Ali jelo nas ne postavlja pred Bogom: jer niti æemo biti veæi ako jedemo, ni manji ako ne jedemo. ⁹ Ali se èuvajte da kako ova sloboda vaša ne postane spoticanje slabima. ¹⁰ Jer ako tebe, koji imaš razum, vidi ko u idolskoj crkvi gdje sjediš za trpezom, neæe li njegova savjest, slaba buduæi, osloboditi se da jede idolske žrtve? ¹¹ I s tvoga razuma poginuæe slabi brat, za kojega Hristos umrije. ¹² Tako kad se griješite o braæu, i bijete njihovu slabu savjest, o Hrista se griješite. ¹³ Zato ako jelo sablažnjava brata mojega, neæu jesti mesa dovijeka, da ne sablažnim brata svojega.

9

¹ Nijesam li ja apostol? Nijesam li sam svoj? Ne vidjeh li ja Isusa Hrista, Gospoda našega? Nijeste li vi djelo moje u Gospodu? ² Ako drugima i nijesam apostol, ali vama jesam, jer ste vi peæat mogega apostolstva u Gospodu. ³ Moj odgovor onima koji me uspitaju ovo je: ⁴ Eda li nemamo vlasti jesti i piti? ⁵ Eda li nemamo vlasti sestru ženu voditi, kao i ostali apostoli, i braæa Gospodnja, i Kifa? ⁶ Ili jedan ja i Varnava nemamo vlasti ovo èiniti? ⁷ Ko vojuje kad o svome trošku? Ili ko sadi vinograd i od rodova njegovijeh da ne jede? Ili ko pase stado i od mlijeka stada da ne jede? ⁸ Eda li ovo govorim po èovjeku? Ne govori li ovo i zakon? ⁹ Jer je u Mojsijevu zakonu napisano: da ne zavežeš usta volu koji vrše. Eda li se Bog brine za volove? ¹⁰ Ili govori jamaèno za nas? Jer se za nas napisa: koji ore treba u nadanju da ore; i koji vrše u nadanju da æe dobiti od onoga što vrše. ¹¹ Kada mi vama duhovna sijasmo, je li to što veliko ako mi vama tjelesna požnjemo? ¹² Kad se drugi mi-ješaju u vašu vlast, akamoli da ne bi mi? Ali ne uèinismo po vlasti ovoj nego sve trpimo da ne uèinimo kake smetnje jevanðelju Hristovu. ¹³ Ne znate li da oni koji èine svetu službu od svetinje se hrane? i koji oltaru služe s oltarom dijele? ¹⁴ Tako i Gospod zapovjedi da oni koji jevanðelje propovijedaju od jevanðelja žive. ¹⁵ A ja to nijedno ne uèinim. I ne pišem ovo da tako bude za mene; jer bih voljeo umrijeti nego da ko slavu moju uništi. ¹⁶ Jer ako propovijedam jevanðelje, nema mi hvale: jer mi je za nevolju; i teško meni ako jevanðelja ne propovijedam. ¹⁷ Ako dakle ovo èinim od svoje volje, platu imam; a ako li èinim za nevolju, služba

mi je predata. ¹⁸ Kakva mi je dakle plata? Da propovijedajuæi jevanðelje uèinim bez plate jevanðelje Hristovo, da ne èinim po svojoj vlasti u propovijedanju jevanðelja. ¹⁹ Jer premda sam slobodan od sviju, svima sebe uèinim robom, da ih više pridobijem. ²⁰ Jevrejima sam bio kao Jevrejin da Jevreje pridobijem; onima koji su pod zakonom bio sam kao pod zakonom, da pridobijem one koji su pod zakonom; ²¹ Onima koji su bez zakona bio sam kao bez zakona, premda nijesam Bogu bez zakona nego sam u zakonu Hristovu, da pridobijem one koji su bez zakona. ²² Slabima bio sam kao slab, da slabe pridobijem; svima sam bio sve, da kakogod spasem koga. ²³ A ovo èinim za jevanðelje, da bih imao dijel u njemu. ²⁴ Ne znate li da oni što trèe na trku, svi trèe, a jedan dobije dar? Tako trèite da dobijete. ²⁵ Svaki pak koji se bori od svega se uzdržava: oni dakle da dobiju raspadljiv vijenac, a mi neraspadljiv. ²⁶ Ja dakle tako trèim, ne kao na nepouzdanu; tako se borim, ne kao onaj koji bje vjetar; ²⁷ Nego morim tijelo svoje i trudim da kako sam drugima propovijedajuæi izbaèen ne budem.

10

¹ Ali neæu vam zatajiti, braæo, da ocevi naši svi pod oblakom biše, i svi kroz more prodoše; ² I svi se u Mojsija krstiše u oblaku i moru; ³ I svi jedno jelo duhovno jedoše; ⁴ I svi jedno piæe duhovno piše; jer pijahu od duhovne stijene koja iðaðe za njima: a stijena bješe Hristos. ⁵ Ali mnogi od njih ne bijahu po Božijoj volji, jer biše pobijeni u pustinji. ⁶ A ovo biše ugledi nama, da mi ne želimo zala, kao i oni što želješe. ⁷ Niti bivajte idolopoklonici, kao neki

od njih, kao što stoji napisano: sjedoše ljudi da jedu i da piju, i ustaše da igraju. ⁸ Niti da se kurvamo, kao neki od njih što se kurvaše, i pade ih u jedan dan dvadeset i tri hiljade. ⁹ Niti da kušamo Hrista, kao što neki od njih kušaše, i od zmija izgiboše. ¹⁰ Niti da vièemo na Boga, kao neki od njih što vikaše, i izgiboše od krvnika. ¹¹ Ovo se pak sve dogaðaðe ugledi njima, a napisa se za nauku nama, na koje pošljedak svijeta doðe. ¹² Jer koji misli da stoji neka se èuva da ne padne. ¹³ Drugo iskušenje ne doðe na vas osim èovjeèijega; ali je vjeran Bog koji vas neæe pustiti da se iskušate veæma nego što možete, nego æe uèiniti s iskušanjem i kraj, da možete podnijeti. ¹⁴ Zato, ljubazna braæo moja, bjegajte od idolopoklonstva. ¹⁵ Kao mudrima govorim; sudite vi šta govorim. ¹⁶ Èaða blagoslova koju blagosiljamo nije li zajednica krvi Hristove? Hljeb koji lomimo nije li zajednica tijela Hristova? ¹⁷ Jer smo jedan hljeb, jedno tijelo mnogi; jer svi u jednome hljebu imamo zajednicu. ¹⁸ Gledajte Izrailja po tijelu: koji jedu žrtve nijesu li zajednièari oltara? ¹⁹ Šta dakle govorim? da je idol što? ili idolska žrtva da je što? ²⁰ Nije; nego što žrtvuju neznabošci, da ðavolima žrtvuju, a ne Bogu; a ja neæu da ste vi zajednièari s ðavolima. ²¹ Ne možete piti èaðe Gospodnje i èaðe ðavolske; ne možete imati zajednice u trpezi Gospodnjoj i u trpezi ðavolskoj. ²² Ili da prkosimo Gospodu? Eda li smo mi jaèi od njega? ²³ Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na dobro. ²⁴ Niko da ne gleda što je njegovo, nego svaki da gleda što je drugoga. ²⁵ Sve što se prodaje na mesarnici, jedite,

i ništa ne ispitujte savjesti radi; ²⁶ Jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj. ²⁷ Ako li vas ko od nevjernika pozove, i hoæete iæi, jedite sve što se pred vas donese, i ne pomišljajte ništa savjesti radi. ²⁸ Ako li vam pak ko reèe: ovo je idolska žrtva, ne jedite radi onoga koji vam kaže, i radi savjesti; jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj. ²⁹ Ali ne govorim za savjest tvoju, nego drugoga; jer zašto da moju slobodu sudi savjest drugoga? ³⁰ Ako ja s blagodaæu uživam, zašto da se huli na mene za ono za što ja zahvaljujem? ³¹ Ako dakle jedete, ako li pijete, ako li što drugo èinite, sve na slavu Božiju èinite. ³² Ne budite na sablazan ni Jevrejima, ni Grcima, ni crkvi Božijoj, ³³ Kao što i ja u svaèemu svima ugađam, ne tražeæi svoje koristi nego mnogijeh, da se spasu.

11

¹ Ugladajte se na mene, kao i ja na Hrista. ² Hvalim vas pak, braæo, što sve moje pamтите i držite zapovijesti kao što vam predadoh. ³ Ali hoæu da znate da je svakome mužu glava Hristos; a muž je glava ženi; a Bog je glava Hristu. ⁴ Svaki muž koji se s pokrivenom glavom moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju. ⁵ I svaka žena koja se gologlava moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju; jer je sve jedno kao da je obrijana. ⁶ Ako se dakle ne pokriva žena, neka se striže; ako li je ružno ženi striæi se ili brijati se, neka se pokriva. ⁷ Ali muž da ne pokriva glave, jer je oblièje i slava Božija; a žena je slava muževlja. ⁸ Jer nije muž od žene nego žena od muža. ⁹ Jer muž nije sazdan žene radi nego žena muža radi. ¹⁰ Zato žena treba da ima vlast na glavi, anđela radi. ¹¹ Ali

niti je muž bez žene ni žena bez muža u Gospodu. ¹² Jer kako je žena od muža, tako je i muž iz žene; a sve je od Boga. ¹³ Sami meðu sobom sudite je li lijepo da se žena gologlava moli Bogu? ¹⁴ Ili ne uèi li vas i sama priroda da je mužu sramota ako gaji dugaèku kosu; ¹⁵ A ženi je slava ako gaji dugaèku kosu? Jer joj je kosa dana mjesto pokrivala. ¹⁶ Ako li je ko svadljiv, mi takovoga obièaja nemamo, niti crkve Božije. ¹⁷ Ali ovo zapovijedajuæi ne hvalim da se ne na bolje nego na gore sabirate. ¹⁸ Prvo dakle kađ se sabirate u crkvu, èujem da imaju raspore meðu vama; i nešto vjerujem od ovoga. ¹⁹ Jer treba i jeresi da budu meðu vama, da se pokažu poštenu koji su meðu vama. ²⁰ A kađ se skupite na jedno mjesto, ne jede se veèera Gospodnja. ²¹ Jer svaki svoju veèeru uzme najprije i jede, i tako jedan gladuje a drugi se opija. ²² Eda li dakle nemate kuæa da jedete i pijete? Ili ne marite za crkvu Božiju, i sramotite one koji nemaju? Šta æu vam reæi? Hoæu li vas pohvaliti za to? Neæu. ²³ Jer ja primih od Gospoda što vam i predadoh, da Gospod Isus onu noæ u koju bivaše predan uze hljeb, ²⁴ I zahvalivši prelomi i reèe: uzмите, jedite, ovo je tijelo moje, koje se za vas lomi; ovo èinite meni za spomen. ²⁵ Tako i èašu, po veèeri, govoreæi: ova je èaša novi zavjet u mojoj krvi; ovo èinite, kađ god pijete, meni za spomen. ²⁶ Jer kađ god jedete ovaj hljeb i èašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete, dokle ne dođe. ²⁷ Tako koji nedostojno jede ovaj hljeb ili pije èašu Gospodnju, kriv je tijelu i krvi Gospodnjoj. ²⁸ Ali èovjek da ispituje sebe, pa onda od hljeba da jede i od èaše da pije; ²⁹ Jer koji nedostojno jede i pije, sud sebi jede i pije,

ne razlikujuæi tijela Gospodnjega. ³⁰ Zato su meðu vama mnogi slabi i bolesni, i dovoljno ih spavaju. ³¹ Jer kad bismo sebe rasuðivali, ne bismo osuðeni bili. ³² Ali kad smo suðeni, nakazuje nas Gospod, da se ne osudimo sa svijetom. ³³ Zato, braæo moja, kad se sastajete da jedete, išèekujte jedan drugoga. ³⁴ Ako li je ko gladan, neka jede kod kuæe, da se na grijeh ne sastajete. A za ostalo urediaæu kad doðem.

12

¹ A za duhovne darove neæu vam, braæo, zatajiti. ² Znaete da kad bijaste neznabošci idoste k idolima bezglasnima, kako vas voðahu. ³ Zato vam dajem na znanje da niko ko duhom Božijim govori neæe reæi: anatemate Isusa; i niko ne može Isusa Gospodom nazvati osim Duhom svetijem. ⁴ Darovi su razlièni, ali je Duh jedan. ⁵ I razliène su sluþbe, ali je jedan Gospod. ⁶ I razliène su sile, ali je jedan Bog koji èini sve u svemu. ⁷ A u svakome se pojavljuje Duh na korist; ⁸ Jer jednome se daje Duhom rijeè pre-mudrosti; a drugome rijeè razuma po istome Duhu; ⁹ A drugome vjera, tijekom istijem Duhom; a drugome dar iscjeljivanja, po tome istom Duhu; ¹⁰ A drugome da èini èudesa, a drugome proroštvo, a drugome da razlikuje duhove, a drugome razlièni jezici, a drugome da kazuje jezike. ¹¹ A ovo sve èini jedan i taj isti Duh razdjeljujuæi po svojoj vlasti svakome kako hoæe. ¹² Jer kao što je tijelo jedno i ude ima mnoge, a svi udi jednoga tijela, premda su mnogi, jedno su tijelo: tako i Hristos. ¹³ Jer jednijem Duhom mi se svi krstismo u jedno tijelo, bili Jevreji, ili Grci, ili robovi, ili sami svoji; i svi se jednijem Duhom napojismo. ¹⁴ Jer tijelo nije jedan ud, nego

mnogi. ¹⁵ Ako reèe noga: ja nijesam ruka, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? ¹⁶ I ako reèe uho: ja nijesam oko, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? Kad bi sve tijelo bilo oko, gdje je èuvenje? ¹⁷ A kad bi sve bilo èuvenje, gdje je mirisanje? ¹⁸ Ali Bog postavi sve ude u tijelu kako je koga htio. ¹⁹ A kad bi svi bili jedan ud, gdje je tijelo? ²⁰ Sad su pak mnogi udi a jedno tijelo. ²¹ Ali oko ne može reæi ruci: ne trebaš mi; ili opet glava nogama: ne trebate mi. ²² Nego još koji se udi tijela èine da su najslabiji najpotrebniji su. ²³ I koji nam se èine da su najsrमतniji na tijelu, na one udaramo najveæu èast; ²⁴ I nepošteni naši udi najveæe poštenje imaju; a poštenu udi ne trebaju. Ali Bog složi tijelo i najhuðemu udu daje najveæu èast, ²⁵ Da ne bude raspre u tijelu, nego da se udi jednako brinu jedan za drugoga. ²⁶ I ako strada jedan ud, s njim stradaju svi udi; a ako li se jedan ud slavi, s njim se raduju svi udi. ²⁷ A vi ste tijelo Hristovo, i udi meðu sobom. ²⁸ I jedne dake postavi Bog u crkvi prvo apostole, drugo proroke, treæe uèitelje, a potom èudotvorce, onda darove iscjeljivanja, pomaganja, upravljanja, razliène jezike. ²⁹ Eda li su svi apostoli? Eda li su svi proroci? Eda li su svi uèitelji? Eda li su svi èudotvorci? ³⁰ Eda li svi imaju darove iscjeljivanja? Eda li svi govore jezike? Eda li svi kazuju? ³¹ Starajte se pak za veæe darove; pa æu vam još bolji put pokazati.

13

¹ Ako jezike èovjeèije i anðelske govorim a ljubavi nemam, onda sam kao zvono koje zvoni, ili praporac koji zveèi. ² I ako imam proroštvo i znam sve tajne i sva znanja, i ako imam svu vjeru

da i gore premještam, a ljubavi nemam, ništa sam. ³ I ako razdam sve imanje svoje, i ako predam tijelo svoje da se sažeže, a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže. ⁴ Ljubav dugo trpi, milokrvna je; ljubav ne zavidi; ljubav se ne velièa, ne nadima se, ⁵ Ne èini što ne valja, ne traži svoje, ne srdi se, ne misli o zlu, ⁶ Ne raduje se nepravdi, a raduje se istini, ⁷ Sve snosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi. ⁸ Ljubav nikad ne prestaje, a proroštvo ako æe i prestati, jezici ako æe umuknuti, razuma ako æe nestati. ⁹ Jer nešto znamo i nešto prorokujemo; ¹⁰ A kad dođe savršeno, onda æe prestati što je nešto. ¹¹ Kad ja bijah malo dijete kao dijete govora, kao dijete mišljah, kao dijete razmišljavah; a kad postadoh èovjek, odbacih djetinjstvo. ¹² Tako sad vidimo kao kroz staklo u zagonetki, a onda æemo licem k licu; sad poznajem nešto, a onda æu poznati kao što sam poznat. ¹³ A sad ostaje vjera, nad, ljubav, ovo troje; ali je ljubav najveæa meðu njima.

14

¹ Držite se ljubavi, a starajte se za duhovne dare, a osobito da prorokujete. ² Jer koji govori jezike, ne govori ljudima nego Bogu: jer niko ne sluša, a on duhom govori tajne. ³ A koji prorokuje govori ljudima za popravlanje i utjehu i utvrðenje. ⁴ Jer koji govori jezike sebe popravlja, a koji prorokuje crkvu popravlja. ⁵ Ali ja bih htio da vi svi govorite jezike, a još više da prorokujete: jer je veæi onaj koji prorokuje negoli koji govori jezike, veæ ako ko kazuje, da se crkva popravlja. ⁶ A sad, braæo, ako doðem k vama jezike govoreæi, kaku æu korist uèiniti ako vam ne govorim ili u otkrivenju, ili u razumu, ili u

proroštvu, ili u nauci? ⁷ Kao neke stvari bezdušne koje daju glas, bila svirala ili gusle, ako razlièna glasa ne daju, kako æe se razumjeti šta se svira ili gudi? ⁸ Jer ako truba da nerazgovijetan glas, ko æe se pripremiti na boj? ⁹ Tako i vi ako nerazumljivu rijeè reèete jezikom, kako æe se razumjeti šta govorite? Jer æete govoriti u vjetar. ¹⁰ Ima na svijetu Bog zna koliko razliènijeh glasova, ali nijedan nije bez znaèenja. ¹¹ Ako dakle ne znam sile glasa, biæu nijemac onome kome govorim, i onaj koji govori biæe meni nijemac. ¹² Tako i vi, buduæi da se starate za duhovne darove, gledajte da budete onima bogati koji su na popravlanje crkve. ¹³ Zato koji govori jezikom neka se moli Bogu da kazuje. ¹⁴ Jer ako se jezikom molim Bogu, moj se duh moli, a um je moj bez ploda. ¹⁵ Šta æe se dakle èiniti? Moliæu se Bogu duhom, a moliæu se i umom; hvaliæu Boga duhom, a hvaliæu i umom. ¹⁶ Jer kad blagosloviš duhom kako æe onaj koji stoji mjesto prostaka reæi amin po tvome blagoslovu, kad ne zna šta govoriš? ¹⁷ Ti dobro zahvaljuješ, ali se drugi ne popravlja. ¹⁸ Hvala Bogu mojemu što govorim jezike veæma od sviju vas. ¹⁹ Ali u crkvi volim pet rijeèi umom svojijem reæi, da se i drugi pomognu, negoli hiljadu rijeèi jezikom. ²⁰ Braæo! ne budite djeca umom, nego pakošæu djetinjite, a umom budite savršeni. ²¹ U zakonu piše: drugijem jezicima i drugijem usnama govoriæu narodu ovome, i ni tako me neæe poslušati, govori Gospod. ²² Zato su jezici za znak ne onima koji vjeruju, nego koji ne vjeruju; a proroštvo ne onima koji ne vjeruju, nego koji vjeruju. ²³ Ako se dakle skupi crkva sva

na jedno mjesto, i svi uzgovorite jezicima, a dođu i prostaci, ili nevjernici, neæe li reæi da ste poludjeli? ²⁴ A ako svi prorokuju, i dođe kakav nevjernik ili prostak, bude pokaran od sviju i suđen od sviju. ²⁵ I tako tajne srca njegova bivaju javljene, i tako padnuvši niæice pokloniæe se Bogu, i kazaæe da je zaista Bog s vama. ²⁶ Šta æe se dakle èiniti, braæo? Kad se sabirate svaki od vas ima psalam, ima nauku, ima jezik, ima otkrivenje, ima kazivanje; a sve da biva na popravljanje. ²⁷ Ako govori ko jezikom, ili po dvojica, ili najviše po trojica, i to poredom; a jedan da kazuje. ²⁸ Ako li ne bude nikoga da kazuje, neka æuti u crkvi, a sebi neka govori i Bogu. ²⁹ A proroci dva ili tri neka govore, i drugi neka rasuđuju. ³⁰ Ako li se otkrije što drugome koji sjedi, neka èeka dok prvi uæuti. ³¹ Jer možete prorokovati svi, jedan po jedan, da se svi uæe, i svi da se tješe. ³² I duhovi proroèki pokoravaju se prorocima; ³³ Jer Bog nije Bog bune, nego mira, kao po svima crkvama svetijeh. ³⁴ Žene vaše da æute u crkvama; jer se njima ne dopusti da govore, nego da slušaju, kao što i zakon govori. ³⁵ Ako li hoæe èemu da se nauèe, kod kuæe muževe svoje neka pitaju; jer je ružno ženi da govori u crkvi. ³⁶ Eda li od vas rijeè Božija iziđe? ili samijem vama dođe? ³⁷ Ako ko misli da je prorok ili duhovan, neka razumije što vam pišem, jer su Gospodnje zapovijesti. ³⁸ Ako li ko ne razumije, neka ne razumije. ³⁹ Zato, braæo moja, starajte se da prorokujete, i ne zabranjujte govoriti jezicima. ⁴⁰ A sve neka biva pošteno i uredno.

15

¹ Ali vam napominjem, braæo,

jevanðelje, koje vam objavih, koje i primiste, u kome i stojite, ² Kojijem se i spasavate, ako držite kako vam objavih; veæ ako da uzalud vjerovaste. ³ Jer vam najprije predadoh što i primih da Hristos umrije za grijehæ naše, po pismu, ⁴ I da bi ukopan, i da usta treæi dan, po pismu, ⁵ I da se javi Kifi, potom jedanaestorici apostola; ⁶ A potom ga vidješe jednom više od pet stotina braæe, od kojijeh mnogi žive i sad, a neki i pomriješe; ⁷ A potom se javi Jakovu, pa onda svima apostolima; ⁸ A poslije sviju javi se i meni, kao kakvom nedonošæetu. ⁹ Jer sam ja najmlaði meðu apostolima, koji nijesam dostojan nazvati se apostol, jer gonih crkvu Božiju. ¹⁰ Ali po blagodati Božijoj jesam što jesam, i blagodat njegova što je u meni ne osta prazna, nego se potrudih više od sviju njih, ali ne ja nego blagodat Božija koja je sa mnom. ¹¹ Bio dakle ja ili oni, tako propovijedamo, i tako vjerovaste. ¹² A ako se Hristos propovijeda da ustade iz mrtvijeh, kako govore neki meðu vama da nema vaskrsenija mrtvijeh? ¹³ I ako nema vaskrsenija mrtvijeh, to ni Hristos ne usta. ¹⁴ A ako Hristos ne usta, uzalud dakle propovijedanje naše, a uzalud i vjera vaša. ¹⁵ A nalazimo se i lažni svjedoci Božiji što svjedoèimo na Boga da vaskrse Hrista, kojega ne vaskrse kad mrtvi ne ustaju. ¹⁶ Jer ako mrtvi ne ustaju, ni Hristos ne usta. ¹⁷ A ako Hristos ne usta, uzalud vjera vaša: još ste u grijesima svojijem. ¹⁸ Dakle i oni koji pomriješe u Hristu, izgiboše. ¹⁹ I ako se samo u ovom životu uzdamo u Hrista, najnesreæniji smo od sviju ljudi. ²⁰ Ali Hristos usta iz mrtvijeh, i bi novina onima koji umriješe. ²¹ Jer buduæi da kroz èovjeka bi smrt, kroz èovjeka i vaskrsenije mrtvijeh. ²² Jer kako

po Adamu svi umiru, tako æe i po Hristu svi oživljati. ²³ Ali svaki u svom reðu: novina Hristos; a potom oni koji vjrovaše Hristu o njegovu dolasku; ²⁴ Onda kraj, kad preda carstvo Bogu i ocu, i kad ukine svako poglavarstvo i svaku vlast i silu. ²⁵ Jer njemu valja carovati dokle ne položi sve neprijatelje svoje pod noge svoje. ²⁶ A pošljednji æe se neprijatelj ukinuti smrt. ²⁷ Jer sve pokori pod noge njegove. Ali kad veli da je sve njemu pokoreno, pokazuje se da je osim onoga koji mu pokori sve. ²⁸ A kad mu sve pokori, onda æe se i sam sin pokoriti onome koji mu sve pokori, da bude Bog sve u svemu. ²⁹ Šta dakle èine oni koji se krste mrtvih radi? Kad mrtvi jamaèno ne ustaju, što se i kršæavaju mrtvih radi? ³⁰ I mi zašto podnosimo muke i nevolje svaki èas? ³¹ Svaki dan umirem, tako mi, braæo, vaše slave, koju imam u Hristu Isusu Gospodu našem. ³² Jer ako sam se po èovjeku borio sa zvjerovima u Efesu, kaka mi je korist ako mrtvi ne ustaju? Da jedemo i pijemo, jer æemo sutra umrijeti. ³³ Ne varajte se: zli razgovori kvare dobre obièaje. ³⁴ Otriježite se jedanput kao što treba, i ne griješite; jer neki ne znadu za Boga, na sramotu vama kažem. ³⁵ Ali æe reæi ko: kako æe ustati mrtvi? i u kakom æe tijelu doæi? ³⁶ Bezumnièe! ti što siješ neæe oživljati ako ne umre. ³⁷ I što siješ ne siješ tijelo koje æe biti, nego golo zrno, bilo pšenièno ili drugo kako. ³⁸ A Bog mu daje tijelo kako hoæe, i svakom sjemenu svoje tijelo. ³⁹ Nije svako tijelo jedno tijelo, nego je drugo tijelo èovjeèije, a drugo skotsko, a drugo riblje, a drugo ptièije. ⁴⁰ I imaju tjelesa nebeska i tjelesa zemaljska: ali je

druga slava nebeskima, a druga zemaljskima. ⁴¹ Druga je slava suncu, a druga slava mjesecu, i druga slava zvijezdama; jer se zvijezda od zvijezde razlikuje u slavi. ⁴² Tako i vaskrsenije mrtvih: sije se za raspadljivost, a ustaje za neraspadljivost; ⁴³ Sije se u sramoti, a ustaje u slavi; sije se u slabosti, a ustaje u sili; ⁴⁴ Sije se tijelo tjelesno, a ustaje tijelo duhovno. Ima tijelo tjelesno, i ima tijelo duhovno. ⁴⁵ Tako je i pisano: prvi èovjek Adam postade u tjelesnom životu, a pošljednji Adam u duhu koji oživljuje. ⁴⁶ Ali duhovno tijelo nije prvo, nego tjelesno, pa onda duhovno. ⁴⁷ Prvi je èovjek od zemlje, zemljan; drugi je èovjek Gospod s neba. ⁴⁸ Kakav je zemljani taki su i zemljani; i kakav je nebeski taki su i nebeski. ⁴⁹ I kako nosimo oblièje zemljanoga tako æemo nositi i oblièje nebeskoga. ⁵⁰ A ovo govorem, braæo, da tijelo i krv ne mogu naslijediti carstva Božijega, niti raspadljivost neraspadljivosti našljeðuje. ⁵¹ Evo vam kazujem tajnu: jer svi æemo se pretvoriti, ⁵² Ujedanput, u trenuæu oka u pošljednjoj trubi; jer æe zatrubiti i mrtvi æe ustati neraspadljivi, i mi æemo se pretvoriti. ⁵³ Jer ovo raspadljivo treba da se obuèe u neraspadljivost, i ovo smrtno da se obuèe u besmrtnost. ⁵⁴ A kad se ovo raspadljivo obuèe u neraspadljivost i ovo se smrtno obuèe u besmrtnost, onda æe se zbiti ona rijeè što je napisana: pobjeda proždrije smrt. ⁵⁵ Gdje ti je, smrti, žalac? Gdje ti je, pakle, pobjeda? ⁵⁶ A žalac je smrti grijeh, a sila je grijeha zakon. ⁵⁷ A Bogu hvala koji nam daje pobjedu kroz Gospoda našega Isusa Hrista. ⁵⁸ Zato, braæo moja ljubazna, budite tvrdi, ne dajte

se pomaknuti, i napredujte jednako u djelu Gospodnjemu znajući da trud vaš nije uzalud pred Gospodom.

16

¹ A za milostinju svetima, kao što uredih po crkvama Galatijskim onako i vi èinite. ² Svaki prvi dan nedjelje neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može, da ne bivaju zbiranja kad dođem. ³ A kad dođem, koje nađete za vrijedne one æu s poslanicama poslati u Jerusalem neka odnesu vašu pomoæ. ⁴ A ako bude vrijedno da i ja idem, poæi æe sa mnom. ⁵ A k vama æu doæi kad prođem Maæedoniju, jer æu proæi kroz Maæedoniju. ⁶ A u vas može biti da æu se zabaviti, ili i zimovati, da me vi pratite kud pođem. ⁷ Sad vas u prolaženju neæu vidjeti, a nadam se neko vrijeme ostati kod vas, ako Gospod dopusti. ⁸ A u Efesu æu ostati do Trojièina dne; ⁹ Jer mi se otvoriše velika i bogata vrata, i protivnika ima mnogo. ¹⁰ A ako dođe Timotije, gledajte da bude kod vas bez straha; jer on radi djelo Gospodnje kao i ja. ¹¹ Da ga niko dakle ne prezre, nego ga ispratite s mirom da dođe k meni; jer ga èekam s braæom. ¹² A za brata Apola, mnogo ga molih da dođe k vama s braæom: i nikako ne bješe mu volja da sad dođe; ali æe doæi kad imadbude kad. ¹³ Pazite, stojte u vjeri, muški se držite, utvrđujte se. ¹⁴ Sve da vam biva u ljubavi. ¹⁵ Molim vas pak, braæo, znate dom Stefanin da je novina od Ahaje, i na služenje svetima odredi se; ¹⁶ Da ste i vi pokorni takovima, i svakome koji pomaže i trudi se. ¹⁷ Ali se obradovah dolasku Stefaninu i Fortunatovu i Ahajkovu, jer mi oni naknadiše što sam bio bez vas; ¹⁸ Jer umiriše duh moj i vaš. Pripoznajte

dakle takove. ¹⁹ Pozdravljaju vas crkve Azijske. Pozdravljaju vas u Gospodu mnogo Akila i Priskila s domašnjom svojom crkvom. ²⁰ Pozdravljaju vas braæa sva. Pozdravite jedan drugoga cjelevom svetijem. ²¹ Pozdravljam vas ja Pavle svojom rukom. ²² Ako ko ne ljubi Gospoda Isusa Hrista da bude proklet, maran ata. ²³ Blagodati Gospoda našega Isusa Hrista s vama; ²⁴ I ljubav moja sa svima vama u Hristu Isusu. Amin.

2. Korinæanima Poslanica

¹ Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božijoj i brata Timotija crkvi Božijoj u Korintu, sa svima svetima koji su u svoj Ahaji: ² Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista. ³ Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, otac milosti i Bog svake utjehe, ⁴ Koji nas utješava u svakoj nevolji našoj, da bismo mogli utješiti one koji su u svakoj nevolji utjehom kojom nas same Bog utješava. ⁵ Jer kako se stradanja Hristova umnožavaju na nama tako se i utjeha naša umnožava kroz Hrista. ⁶ Ako li smo pak u nevolji, za vašu je utjehu i spasenije, koje postaje u trpljenju tijeh istijeh stradanja koja i mi podnosimo. ⁷ I nadanje naše tvrdo je za vas. Ako li se utješavamo, za vašu je utjehu i spasenije, znajuæi da kao što ste zajedniæari u našem stradanju tako i u utjesi. ⁸ Jer vam neæemo, braæo, zatajiti nevolje naše koja nam se dogodi u Aziji kad nam je bilo preteško i preko sile tako da se nijesmo nadali ni življjeti; ⁹ Nego sami u sebi osudismo da nam valja pomrijeti da se veæ ne uzdamo u sebe nego u Boga koji podiže mrtve. ¹⁰ Koji nas je od tolike smrti izbavio, i izbavlja; i u njega se uzdamo da æe nas i još izbaviti, ¹¹ S pomoæu i vaše molitve za nas; da mnogi ljudi mnogu hvalu daju Bogu za dare koji su nama dati vas radi. ¹² Jer je naša slava ovo: svjedoèanstvo savjesti naše da smo u prostoti i èistoti Božijoj a ne u mudrosti tjelesnoj nego po blagodati Božijoj življeli na svijetu, a osobito među vama. ¹³ Jer vam drugo ne pišemo

nego što èitate i razumijevate. A nadam se da æete i do kraja razumjeti. ¹⁴ Kao što neki i razumjeste da smo vam slava kao i vi nama za dan Gospoda našega Isusa Hrista. ¹⁵ I u ovom pouzdanju šæadijah da vam doðem prije, da drugu blagodat imate; ¹⁶ I kroz vas da doðem u Maæedoniju, i opet iz Maæedonije da doðem k vama, i vi da me pratite u Judeju. ¹⁷ Ali kad sam ovo htio, eda li sam dakle što nepostojano èinio? Ili što se nakanjujem, da se po tijelu nakanjujem, da bude u mene da da, a ne ne? ¹⁸ Ali je Bog vjeran, te rijeè naša k vama ne bi da i ne. ¹⁹ Jer sin Božij Isus Hristos, kojega mi vama propovijedasmo ja i Silvan i Timotije, ne bi da i ne, nego u njemu bi da. ²⁰ Jer koliko je obeæanja Božijeh, u njemu su da, i u njemu amin, Bogu na slavu kroz nas. ²¹ A Bog je koji nas utvrdi s vama u Hristu, i pomaza nas, ²² Koji nas i zapeèati, i dade zalog Duha u srca naša. ²³ A ja za svjedoka Boga prizivam na svoju dušu da štedæei vas ne doðoh više u Korint. ²⁴ Ne kao da mi vladamo vjerom vašom, nego smo pomogaæi vaše radosti; jer u vjeri stojite.

2

¹ Ovo pak sudih u sebi da opet ne doðem k vama u žalosti. ² Jer ako ja èinim žalost vama, ko je koji æe mene veseliti osim onoga koji prima žalost od mene? ³ I pisah vam ovo isto, da kad doðem ne primim žalost na žalost, a za koje bi valjalo da se veselim nadajuæi se na sve vas da je moja radost sviju vas. ⁴ Jer od brige mnoge i tuge srca napisah vam s mnogijem suzama, ne da biste se ožalostili nego da biste poznali ljubav koju imam izobilno k vama. ⁵ Ako li je ko mene ražalio, ne ražali mene, do nekoliko, da

ne otežam svima vama. ⁶ Jer je dovoljno takovome kar ovaj od mnogijeh. ⁷ Zato vi nasuprot veæma da opraštate i tješite, da takovi kako ne padne u preveliku žalost. ⁸ Zato vas molim, utvrdite k njemu ljubav. ⁹ Jer vam zato i pisah, da poznam poštenje vaše jeste li u svaæemu poslušni. ¹⁰ A kome vi što oprostite onome opraštam i ja; jer ja ako što kome oprostih, oprostih mu vas radi mjesto Isusa Hrista, ¹¹ Da nas ne prevari sotona; jer znamo šta on misli. ¹² A kad doдох u Troadu da propovijedam jevanðelje Hristovo, i otvoriše mi se vrata u Gospodu, ¹³ Ne imadoh mira u duhu svojem, ne našavši Tita, brata svojega; nego oprostivši se s njima iziдох u Maæedoniju. ¹⁴ Ali hvala Bogu koji svagda nama daje pobjedu u Hristu Isusu, i kroz nas javlja miris poznanja svojega na svakom mjestu. ¹⁵ Jer smo mi Hristov miris Bogu i meðu onima koji se spasavaju i koji ginu: ¹⁶ Jednima dakle miris smrtni za smrt, a drugima miris životni za život. I za ovo ko je vrijedan? ¹⁷ Jer mi nijesmo kao mnogi koji neeisto propovijedaju rijeè Božiju, nego iz eistote, i kao iz Boga, pred Bogom, u Hristu govorimo.

3

¹ Poèinjemo li se opet sami hvaliti vama? Ili trebamo kao neki preporuèenijeh poslanica na vas ili od vas? ² Jer ste vi naša poslanica napisana u srcima našima, koju poznaju i eítaju svi ljudi; ³ Koji ste se pokazali da ste poslanica Hristova, koju smo mi služeæi napisali ne mastilom nego Duhom Boga živoga, ne na kamenijem daskama nego na mesanijem daskama srca. ⁴ A takovo pouzdanje imamo kroz Hrista u Boga, ⁵ Ne da smo vrsni

od sebe pomisliti što, kao od sebe, nego je naša vrsnoæa od Boga; ⁶ Koji i ueini nas vrsne da budemo sluge novom zavjetu, ne po slovu nego po duhu; jer slovo ubija, a duh oživljuje. ⁷ Ako li služba smrti koja je u kamenju izrezana slovima, bi u slavi da sinovi Izrailjevi ne mogoše pogledati na lice Mojsijevo od slave lica njegova koja prestaje: ⁸ Akamoli neæe mnogo veæma služba duha biti u slavi? ⁹ Jer kad je služba osuðenja slava, mnogo veæma izobiluje služba pravde u slavi. ¹⁰ Jer i nije slavno što se proslavi s ove strane prema prevelikoj slavi. ¹¹ Jer kad je slavno ono što prestaje, mnogo æe veæma biti u slavi ono što ostaje. ¹² Imajuæi dakle takovi nad s velikom slobodom radimo; ¹³ I ne kao što Mojsije metaše pokrivalo na lice svoje, da ne bi mogli sinovi Izrailjevi gledati svršetka onome što prestaje. ¹⁴ No zaslijepiše pomisli njihove; jer do samoga ovog dana stoji ono pokrivalo neotkriveno u eítanju starog zavjeta, jer u Hristu prestaje. ¹⁵ Nego do danas kad se eíta Mojsije, pokrivalo na srcu njihovom stoji. ¹⁶ A kad se obrate ka Gospodu, uzeæe se pokrivalo. ¹⁷ A Gospod je Duh: a gdje je Duh ondje je sloboda. ¹⁸ Mi pak svi koji otkrivenijem licem gledamo slavu Gospodnju, preobražavamo se u to isto oblijeje iz slave u slavu, kao od Gospodnjega Duha.

4

¹ Zato imajuæi ovu službu kao što bismo pomilovani, ne dosaðuje nam se; ² Nego se odrekosmo tajnoga srama da ne živimo u lukavstvu, niti da izvræemo rijeè Božiju, nego javljanjem istine da se pokažemo svakoj savjesti eovjeèijoj pred Bogom. ³ Ako li je pak pokriveno jevanðelje naše, u onima je

pokriveno koji ginu, ⁴ U kojima Bog svijeta ovoga oslijepi razume nevjernika, da im ne zasvijetli vidjelo jevanđelja slave Hristove, koji je oblièje Boga, koji se ne vidi. ⁵ Jer sebe ne propovijedamo nego Hrista Isusa Gospoda, a sebe same vaše sluge Isusa Gospoda radi. ⁶ Jer Bog koji reèe da iz tame zasvijetli vidjelo, zasvijetli u srcima našima na svjetlost poznanja slave Božije u licu Isusa Hrista. ⁷ Ali ovo blago imamo u zemljanijem sudovima, da premnoštvo sile bude od Boga a ne od nas. ⁸ U svemu imamo nevolje, ali nam se ne dosađuje; zbunjeni smo, ali ne gubimo nada; ⁹ Progone nas, ali nijesmo ostavljeni; obaljuju nas, ali ne ginemo. ¹⁰ I jednako nosimo na tijelu smrt Gospoda Isusa, da se i život Isusov na tijelu našem pokaže. ¹¹ Jer mi živi jednako se predajemo na smrt za Isusa, da se i život Isusov javi na smrtnome tijelu našem. ¹² Zato dakle smrt vlada u nama, a život u vama. ¹³ Imajuæi pak onaj isti duh vjere kao što je napisano: vjerovah, zato govorih; mi vjerujemo, zato i govorimo. ¹⁴ Znajuaæi da æe onaj koji podiže Isusa, i nas podignuti s Isusom, i postaviti s vama. ¹⁵ Jer je sve vas radi, da blagodat umnožena izobiluje hvalama na slavu Božiju. ¹⁶ Zato nam se ne dosađuje; no ako se naš spoljašnji èovjek i raspada, ali se unutrašnji obnavlja svaki dan. ¹⁷ Jer naša laka sadašnja briga donosi nam vjeènu i od svega pretežniju slavu, ¹⁸ Nama koji ne gledamo na ovo što se vidi, nego na ono što se ne vidi; jer je ovo što se vidi, za vrijeme, a ono što se ne vidi, vjeèno.

5

¹ Jer znamo da kad se ze-

maljska naša kuæa tijela raskopa, imamo zgradu od Boga, kuæu nerukotvorenu, vjeènu na nebesima. ² Jer za tijem uzdišemo, želeæi obuæi se u svoj nebeski stan. ³ I da se obuèeni, ne goli naðemo! ⁴ Jer buduæi u ovome tijelu, uzdišemo otežali; jer neæemo da se svuèemo, nego da se preobuèemo, da život proždere smrtno. ⁵ A onaj koji nas za ovo isto stvori, Bog je, koji nam i daje zalog Duha. ⁶ Dobre smo dakle volje jednako, jer znamo da putujemo u tijelu, daleko od Gospoda. ⁷ Jer po vjeri živimo a ne po gledanju. ⁸ Ali se ne bojimo, i mnogo volimo otiaæi od tijela, i iaæi ka Gospodu. ⁹ Zato se i staramo, ili ulazili ili odlazili, da budemo njemu ugodni. ¹⁰ Jer nam se svima valja javiti na sudu Hristovu, da primimo svaki što je koji u tijelu èinio, ili dobro ili zlo; ¹¹ Znajuaæi dakle strah Gospodnji ljude svjetujemo; a Bogu smo poznati, a nadamo se da smo i u vašijem savjestima poznati. ¹² Jer se ne hvalimo opet pred vama, nego vama dajemo uzrok da se hvalite nama, da imate što odgovoriti onima koji se hvale onijem što je spolja a ne što je u srcu. ¹³ Jer ako se odviše hvalimo, Bogu se hvalimo; ako li smo smjerni, vama smo. ¹⁴ Jer ljubav Božija nagoni nas, kad mislimo ovo: ako jedan za sve umrije, to dakle svi umriješe. ¹⁵ Hristos za sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego onome koji za njih umrije i vaskrse. ¹⁶ Zato i mi otsad nikoga ne poznajemo po tijelu; i ako Hrista poznasmo po tijelu, ali ga sad više ne poznajemo. ¹⁷ Zato ako je ko u Hristu, nova je tvar: staro proðe, gle, sve novo postade. ¹⁸ Ali je sve od Boga, koji pomiri nas sa sobom kroz Isusa Hrista, i daje nam službu pomirenja.

19 Jer Bog bješe u Hristu, i svi-
jet pomiri sa sobom ne primivši
im grijeha njihovijeh, i metnuvši
u nas rijeè pomirenja. 20 Tako
smo mi poslani mjesto Hrista, kao
da Bog govori kroz nas; molimo
vas u ime Hristovo, pomirite se
s Bogom. 21 Jer onoga koji ne
znadijaše grijeha nas radi uèini
griježom, da mi budemo pravda
Božija u njemu.

6

1 Molimo vas pak kao pomagaèi
da ne primite uzalud blagodat
Božiju. 2 Jer on govori: u vri-
jeme najbolje poslušah te, i u dan
spasenija pomogoh ti. Evo sad je
vrijeme najbolje, evo sad je dan
spasenija! 3 Nikakvo ni u èemu ne
dajte spoticanje, da se služba ne
kudi; 4 Nego u svemu pokažite se
kao sluge Božije, u trpljenju mno-
gom, u nevoljama, u bijedama, u
tjesnotama, 5 U ranama, u tamni-
cama, u bunama, u trudovima, u
nеспavanju, u postu, 6 U èistoti, u
razumu, u podnošenju, u dobroti,
u Duhu svetom, u ljubavi istinitoj,
7 U rijeèi istine, u sili Božijoj,
s oružjem pravde i nadesno i
nalijevo, 8 Slavom i sramotom,
kuđenjem i pohvalom, kao var-
alice i istiniti, 9 Kao neznani i
poznati, kao oni koji umiru i
evo smo živi, kao nakaženi a ne
umoreni, 10 Kao žalosni a koji se
jednako vesele, kao siromašni, a
koji mnoge obogaævavaju, kao oni
koji ništa nemaju a sve imaju.
11 Usta naša otvoriše se k vama,
Korinæani, i srce naše raspros-
trani se. 12 Vama nije tijesno
mjesto u nama, ali vam je tijesno
u srcima vašijem. 13 A da mi
vratite kao djeci govorim raspros-
tranite se i vi. 14 Ne vucite u
tuðemu jarmu nevjernika; jer šta
ima pravda s bezakonjem? ili
kakvu zajednicu ima vidjelo s tam-
mom? 15 Kako li se slaže Hristos

s Velijarom? ili kakav dijel ima
vjerni s nevjernikom? 16 Ili kako
se udara crkva Božija s idolima?
Jer ste vi crkve Boga živoga, kao
što reèe Bog: useljaèu se u njih, i
življeæu u njima, i biæu im Bog,
i oni æe biti moj narod. 17 Zato
iziðite izmeðu njih i odvojte se,
govori Gospod, i ne dohvatajte se
do neèistote, i ja æu vas primiti,
18 I biæu vam otac, i vi æete biti
moji sinovi i kæeri, govori Gospod
svedržitelj.

7

1 Imajuæi dakle ovaka
obeæanja, o ljubazni! da
oèistimo sebe od svake
poganštine tijela i duha, i da tvo-
rimo svetinju u strahu Božijemu.
2 Primite nas, nikome ne uèinismo
nažao, nikoga ne pokvarismo,
nikoga ne zanesosmo. 3 Ne
govorim na osuðenje, jer prije
rekoh da ste u srcima našijem, da
bih s vama i umro i življeo. 4 Vrlo
slobodno govorim k vama, mnogo
se hvalim vama, napunio sam
se utjehe, izobilan sam radošæu
pored sviju briga našijeh. 5 Jer
kad doðosmo u Maædoniju,
nikaka mira nemaše tijelo naše,
nego u svemu bijaše u nevolji:
spolja borbe, iznutra strah. 6 Ali
Bog, koji tješi ponižene, utješi
nas dolaskom Titovijem. 7 A
ne samo dolaskom njegovijem,
nego i utjehom kojom se on
utješi za vas kazujuæi vašu želju,
vaše plakanje, vaše staranje za
mene, tako da se još veæma
obradovah. 8 Jer ako sam vas i
ražalio poslanicom, ne kajem se,
ako se i bijah raskajao: jer vidim
da ona poslanica, ako i za malo,
ražali vas. 9 Ali se sad radujem,
ne što biste žalosni, nego što
se ožalostiste na pokanjanje: jer
se ožalostiste po Bogu, da od
nas ni u èemu ne štetujete.
10 Jer žalost koja je po Bogu

donosi za spasenije pokajanje, za koje se nigda ne kaje; a žalost ovoga svijeta smrt donosi. ¹¹ Jer, gle, ovo samo što se po Bogu ožalostiste, koliko uèini staranje meðu vama? kakovo pravdanje, kaku nepovoljnost, kakav strah, kaku želju, kaku revnost, kaku osvetu? U svemu pokazaste se da ste èisti u djelu. ¹² Jer ako vam i pisah, ne onoga radi koji je skrivio, niti onoga radi kome je krivo uèinjeno, nego da se pokaže meðu vama staranje naše za vas pred Bogom. ¹³ Zato se utješismo utjehom vašom; a još se veæma obradovasmo radosti Titovoj, jer vi svi umiriste duh njegov. ¹⁴ Jer što sam mu se za vas pohvalio, nijesam se posramio; nego kako je sve istina što govorismo vama, tako i pohvala naša k Titu istinita bi. ¹⁵ I srce je njegovo puno ljubavi k vama kad se opominje poslušanja sviju vas, kako ste ga sa strahom i drktanjem primili. ¹⁶ Radujem se dakle što se u svemu smijem osloniti na vas.

8

¹ Dajemo vam pak na znanje, braæo, blagodat Božiju koja je dana u crkvama Maæedonskima, ² Da u mnogome kušanju nevolja suvišak radosti njihove i puko siromaštvo njihovo izobilova u bogatstvu prostote njihove. ³ Jer po moguæstvu njihovu ja sam svjedok) i preko moguæstva dobroljnij bihaju, ⁴ I s mnogijem moljenjem moliše nas da primimo blagodat i zajednicu službe k svetima. ⁵ I ne kao što se nadasmo nego najprije sebe predaše Gospodu i nama, po volji Božijoj, ⁶ Da mi umolismo Tita da kao što je poèeo onako i svrši i meðu vama blagodat ovu. ⁷ A vi kako ste u svemu izobilni, u vjeri, i u rijeèi, i u razumu, i u svakom staranju, i u ljubavi

svojoj k nama, da i u ovoj blagodat izobilujete. ⁸ Ne govorim po zapovijesti, nego kad se drugi staraju, i vašu ljubav kušam je li istinita. ⁹ Jer znate blagodat Gospoda našega Isusa Hrista da, bogat buduæi, vas radi osiromaši, da se vi njegovijem siromaštvom obogatite. ¹⁰ I svjet dajem u tom; jer je ovo na korist vama, koji ne samo èiniti nego i htjeti poèeste još od lanjske godine. ¹¹ A sad dovršite to i èiniti, da kao što bi dobra volja htjeti tako da bude i uèiniti, od toga što imate. ¹² Jer ako ima ko dobru volju, mio je po onome što ima, a ne po onome što nema. ¹³ Jer se ne želi da drugima bude radost a vama žalost, nego jednako. ¹⁴ Da u sadašnje vrijeme vaš suvišak bude za njihov nedostatak, da i njihov suvišak bude za vaš nedostatak; da bude jednakost, ¹⁵ Kao što je pisano: ko je mnogo skupio, nije mu preteklo; i ko je malo skupio, nije mu nedostalo. ¹⁶ A hvala Bogu, koji je dao takovo staranje za vas u srce Titovo. ¹⁷ Jer primi moljenje; a buduæi da se tako vrlo stara, svojevolutno otide k vama. ¹⁸ Poslasmo pak s njim i brata, kojega je pohvala u jevanđelju po svijem crkvama. ¹⁹ A ne samo to, nego je i izabran od crkava da ide s nama u ovu blagodat u kojoj mi služimo za samoga Gospoda slavu i vašu dobru volju: ²⁰ Èuvajuæi se toga da nas ko ne pokudi za ovo obilje u kome mi služimo, ²¹ I promišljajuæi za dobro ne samo pred Bogom nego i pred ljudima. ²² A poslasmo s njima i brata svojega, kojega mnogo puta poznasmo u mnogijem stvarima da je ustalac, a sad mnogo veæi zbog velikoga nadanja na vas. ²³ A za Tita, on je moj drug i pomagae meðu vama; a za braæu našu, oni su poslanici crkveni i slava

Hristova. ²⁴ Pokažite dakle na njima svjedočanstvo svoje ljubavi i naše hvale vama i pred crkvama.

9

¹ Jer za takovu porezu koja se kupi svetima nije mi trijebe pisati vam; ² Jer poznajem vašu dobru volju, za koju se o vama hvalim Maæedoncima da se Ahaja prigotovi od lanjske godine, i vaša revnost razdraži mnoge. ³ A braæu poslah da se hvala naša vama ne isprazni u ovoj stvari, nego da budete prigotovljeni, kao što sam govorio; ⁴ Da se, ako dođu sa mnom Maæedonci i nađu vas neprigotovljene, ne osramotimo mi da ne reëm vi) u toj hvali. ⁵ Tako nađoh da je potrebno umoliti braæu da naprijed idu k vama, i da pripreme ovaj naprijed obreëeni vaš blagoslov da bude gotov tako kakono ti blagoslov, a ne kao lakomstvo. ⁶ Ovo pak velim: koji s tvrđom sije, s tvrđom æe i požnjeti; a koji blagoslov sije, blagoslov æe i požnjeti. ⁷ Svaki po volji svojega srca, a ne sa žalošæu ili od nevolje; jer Bog ljubi onoga koji dragovoljno daje. ⁸ A Bog je kadar uëiniti da je među vama izobilna svaka blagodat, da u svemu svagda svako dovoljstvo imajuæi izobilujete za svako dobro djelo; ⁹ Kao što je pisano: prosu, dade siromasima; pravda njegova ostaje vavijek. ¹⁰ A koji daje sjeme sijaèu, daæe i hljeb za jelo: i umnožiæe sjeme vaše, i daæe da uzrastu žita pravde vaše; ¹¹ Da se u svemu obogatite za svaku prostotu koja kroz nas èini hvalu Bogu. ¹² Jer služba ove poreze ne ispunjuje samo nedostatak svetijeh, nego èini te se i mnoge hvale daju Bogu, ¹³ Ogledom poreze ove hvaleæi Boga za vaše pokorno priznanje jevanđelja Hristova, i za prostotu podjele k njima i k svima, ¹⁴ I da

se mole Bogu za vas i da èeznu za vama za premnogu blagodat Božiju na vama. ¹⁵ A hvala Bogu na njegovu neiskazanome daru.

10

¹ A sam ja Pavle molim vas krotosti radi i tišine Hristove, koji sam pred vama ponižen prema vama, a kad nijesam kod vas, slobodan sam prema vama. ² Molim pak da mi ne bude trijebe kad budem kod vas, onako slobodan biti kao što mislim da smijem protiv nekijeh koji misle za nas da po tijelu živimo; ³ Jer ako i živimo u tijelu, ne borimo se po tijelu. ⁴ Jer oružje našega vojevanja nije tjelesno, nego silno od Boga na raskopavanje gradova, da kvarimo pomisli ⁵ I svaku visinu koja se podiže na poznanje Božije, i robimo svaki razum za pokornost Hristu, ⁶ I u pripravnosti imamo osvetu za svaku nepokornost, kad se izvrši vaša pokornost. ⁷ Gledate li na ono što vam je pred oëima? Ako se ko uzda da je Hristov neka misli opet u sebi da kako je on Hristov tako smo i mi Hristovi. ⁸ Jer ako se što i više pohvalim vlašæu našom koju nam dade Gospod na popravljanje, a ne na kvarenje vaše, neæu se postidjeti. ⁹ Ali da se ne pokažem kao da vas plašim poslanicama; ¹⁰ Jer su poslanice, veli, teške i jake, a kad je tijelom pred nama, slab je, i rijeè njegova ne valja ništa. ¹¹ Ovo neka pomisli takovi da kaki smo u rijeçi po poslanicama kad nijesmo kod vas, taki smo i u djelu kad smo tu. ¹² Jer ne smijemo sebe miješati ili se porediti s drugima koji hvale sami sebe; ali kad sami po sebi sebe mjere i poredi sami sebe sa sobom, ne razumijevaju. ¹³ A mi se neæemo hvaliti preko mjere, nego po mjeri pravila kojega nam Bog mjeru razdijeli da dopremo i do vas. ¹⁴ Jer se mi daleko ne

prostiremo, kao da ne dosežemo do vas; jer doprijesmo i do vas s jevanđeljem Hristovijem, ¹⁵ Ne hvaleæi se preko mjere u tuđijem poslovima, imajuæi pak nad kad uzraste vjera vaša da æemo se u vama veliæati po pravilu svojemu izobilno, ¹⁶ Da i u daljnijem stranama od vas propovjedimo jevanđelje, i da se ne pohvalimo onijem što je po tuđemu pravilu uređeno. ¹⁷ A koji se hvali, Gospodom neka se hvali. ¹⁸ Jer onaj nije valjan koji se sam hvali, nego kojega Gospod hvali.

11

¹ O da biste malo potrpljeli moje bezumlje! no i potrpite me. ² Jer revnujem za vas Božijom revnosti, jer vas obrekoh mužu jednome, da djevojku èistu izvedem pred Hrista. ³ Ali se bojim da kako kao što zmija Evu prevari lukavstvom svojijem tako i razumi vaši da se ne odvrate od prostote koja je u Hristu. ⁴ Jer ako onaj koji dolazi drugoga Isusa propovijeda kojega mi ne propovijedasmo, ili drugoga Duha primite kojega ne primiste, ili drugo jevanđelje koje ne primiste, dobro biste potrpljeli. ⁵ Jer mislim da ni u èemu nijesam manji od prevelikijeh apostola. ⁶ Jer ako sam i prostak u rijeèi, ali u razumu nijesam. No u svemu smo poznati meðu vama. ⁷ Ili grijeh uèinih ponižujuæi sebe da se vi povisite? Jer vam zabavava Božije jevanđelje propovjedih. ⁸ Od drugihjeh crkava oteh uzevši platu za služenje vama; i došavši k vama, i bivši u sirotinji, ne dosadih nikome. ⁹ Jer moju sirotinju potpuniše braæa koja dođoše iz Maæedonije, i u svemu bez dosade vama sebe držah i držaæu. ¹⁰ Kao što je istina Hristova u meni tako se hvala ova neæe uzeti od mene u Ahajskijem krajevima. ¹¹ Zašto? Što vas ne

ljubim? Bog zna. A što èinim i èiniae, ¹² Da otsijeèem uzrok onima koji traže uzrok, da bi u onome èim se hvale našli se kao i mi. ¹³ Jer takovi lažni apostoli i prevarljivi poslenici pretvaraju se u apostole Hristove. ¹⁴ I nije èudo, jer se sam sotona pretvara u anđela svijetla. ¹⁵ Nije dakle ništa veliko ako se i sluge njegove pretvaraju kao sluge pravde, kojima æe svršetak biti po djelima njihovijem. ¹⁶ Opet velim da niko ne pomisli da sam ja bezuman; ako li ne, a ono barem kao bezumna primite me, da se i ja što pohvalim. ¹⁷ A što govorim ne govorim po Gospodu, nego kao u bezumlju, u ovoj struci hvale. ¹⁸ Buduæi da se mnogi hvale po tijelu, i ja æu da se hvalim. ¹⁹ Jer ljubazno primite bezumne kad ste sami mudri. ²⁰ Jer primite ako vas ko natjera da budete sluge, ako vas ko jede, ako ko uzme, ako vas ko po obrazu bije, ako se ko veliæa. ²¹ Na sramotu govorim, jer kao da mi oslabismo. Na što je ko slobodan po bezumlju govorim i ja sam slobodan. ²² Jesu li Jevreji? i ja sam; jesu li Izrailjci? i ja sam; jesu li sjeme Avraamovo? i ja sam; ²³ Jesu li sluge Hristove? ne govorim po mudrosti) ja sam još više. Više sam se trudio, više sam boja podnio, više puta sam bio u tamnici, mnogo puta sam dolazio do straha smrtnoga; ²⁴ Od Jevreja primio sam pet puta èetrdeset manje jedan udarac; ²⁵ Triput sam bio šiban, jednom su kamenje bacali na me, tri puta se lađa sa mnom razbijala, noæ i dan proveo sam u dubini morskoj. ²⁶ Mnogo puta sam putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabožaca, u strahu u gradovima, u strahu u pustinji, u strahu na moru,

u strahu među lažnom braæom; ²⁷ U trudu i poslu, u mnogom nespavanju, u gladovanju i žeði, u mnogom pošæenju, u zimi i golotinji; ²⁸ Osim što je spolja, navaljivanje ljudi svaki dan, i briga za sve crkve. ²⁹ Ko oslabi, i ja da ne oslabim? Ko se sablazni, i ja da se ne raspalim? ³⁰ Ako mi se valja hvaliti, svojom æu se slabošæu hvaliti. ³¹ Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji je blagosloven vavijek, zna da ne lažem. ³² U Damasku nezna-obožaeki knez cara Arete æuvaše grad Damask i šæaše da me uhvati; i kroz prozor spustiše me u kotarici preko zida, i izbjegoh iz njevogijeh ruku.

12

¹ Ali mi se ne pomaže hvaliti, jer æu doæi na viđenja i otkrivenja Gospodnja. ² Znam æovjeka u Hristu koji prije èetрнаest godina ili u tijelu, ne znam; ili osim tijela, ne znam: Bog zna) bi odnesen do treæega neba. ³ I znam za takovog æovjeka ili u tijelu, ili osim tijela, ne znam: Bog zna) ⁴ Da bi odnesen u raj, i æu neiskazane rijeèi kojijeh æovjeku nije slobodno govoriti. ⁵ Tijem æu se hvaliti, a sobom se neæu hvaliti, veæ ako slabostima svojima. ⁶ Jer kad bih se i htio hvaliti, ne bih bio bezuman, jer bih istinu kazao; ali štedim da ne bi ko više pomislio za mene nego što me vidi ili æuje što od mene. ⁷ I da se ne bih ponio za premnoga otkrivenja, dade mi se žalac u meso, anðeo sotonin, da me æuša da se ne ponosim. ⁸ Zato triput Gospoda molih da otstupi od mene. ⁹ I reèe mi: dosta ti je moja blagodat; jer se moja sila u slabosti pokazuje sasvijem. Daklem æe se najslaðe hvaliti svojijem slabostima, da se useli u mene sila Hristova. ¹⁰ Zato sam dobre volje

u slabostima, u ruženju, u nevoljama, u progonjenjima, u tugama za Hrista: jer kad sam slab onda sam silan. ¹¹ Postadoh bezuman hvaleæi se: vi me natjeraste: jer je trebalo da me vi hvalite; jer ni u èemu nijesam manji od prevelikijeh apostola, ako i jesam ništa. ¹² Jer znaci apostolovi uèiniše se među vama u svakom trpljenju, u znacima i èudesima i silama. ¹³ Jer šta je u èemu ste manji od ostalih crkava, osim samo što vam ja sam ne dosadih? Bacite na mene ovu krivicu. ¹⁴ Evo sam gotov treæi put da vam doðem, i ne dosađujem vam; jer ne tražim što je vaše nego vas. Jer djeca nijesu dužna roditeljima imanja teæi nego roditelji djeci. ¹⁵ A ja dragovoljno potrošiae u biaæu potrošen za duše vaše, ako i ljubim ja vas odviše, a vi mene manje ljubite. ¹⁶ Ali neka bude, ja ne dosadih vama, nego lukav buduæi dobih vas prijevarom. ¹⁷ Eda li vas što zakidoh preko koga od onijeh koje slah k vama? ¹⁸ Umolih Tita, i s njim poslah brata: eda li vas Tit što zakide? Ne hodismo li jednijem duhom? ne jednijem li stopama? ¹⁹ Mislite li opet da vam se odgovaramo? Pred Bogom u Hristu govorimo, a sve je, ljubazni, za vaše popravljivanje. ²⁰ Jer se bojim da kad po èem doðem neæu vas naæi kakove hoæu, i ja æu se naæi vama kakova me neæete: da kako ne budu svaðe, zavisti, srdnje, prkosi, opadanja, šaptanja, nadimanja, bune: ²¹ Da me opet kad doðem ne ponizi Bog moj u vas, i ne usplaæem za mnogima koji su prije sagriješili i nijesu se pokajali za neèistotu i kurvarstvo i sramotu, što poèiniše.

13

¹ Ovo treæi put idem k vama; u ustima dva ili tri svjedoka ostaæe

svaka rijeè. ² Naprijed kazah i naprijed govorim kako u vas bivši drugi put, i sad ne buduæi kod vas pišem onima koji su prije sagriješili i svima ostalima da ako doðem opet neæu poštediti. ³ Jer tražite da iskušate Hrista što u meni govori, koji meðu vama nije slab, nego je silan meðu vama. ⁴ Jer ako i raspet bi po slabosti, ali je živ po sili Božijoj; jer smo i mi slabi u njemu, ali æemo biti živi s njim silom Božijom meðu vama. ⁵ Sami sebe okušajte jeste li u vjeri, sami sebe ogledajte. Ili ne poznajete sebe da je Isus Hristos u vama? veæ ako da u èemu nijeste valjani. ⁶ A nadam se da æete poznati da mi nijesmo nevaljani. ⁷ A molimo se Bogu da vi ne èinite nikakva zla, ne da se mi valjani pokažemo, nego da vi dobro èinite, a mi kao nevaljani da budemo. ⁸ Jer ništa ne možemo na istinu nego za istinu. ⁹ Jer se radujemo kad mi slabimo a vi jaèate. A zato se i molimo Bogu, za vaše savršenstvo. ¹⁰ Zato, ne buduæi kod vas, pišem ovo da kad doðem ne uèinim bez štedjenja po vlasti koju mi je Gospod dao na popravljanje a ne na raskopavanje. ¹¹ A dalje, braæo, radujte se, savršujte se, utješavajte se, jednako mislite, mir imajte: i Bog ljubavi i mira biæe s vama. ¹² Pozdravite jedan drugoga cje-livom svetijem. Pozdravljaju vas svi sveti. ¹³ Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista i ljubav Boga i oca i zajednica svetoga Duha sa svima vama. Amin.

Poslanica Galaeanima

¹ Pavle apostol, ni od ljudi, ni kroz èovjeka, nego kroz Isusa Hrista i Boga oca, koji ga vaskrse iz mrtvih, ² I sva braæa koja su sa mnóm, crkvama Galatijskim: ³ Blagodat vam i mir od Boga oca i Gospoda našega Isusa Hrista, ⁴ Koji dade sebe za grijehe naše da izbavi nas od sadašnjega svijeta zloga, po volji Boga i oca našega, ⁵ Kojemu slava vavijek vijeka. Amin. ⁶ Èudim se da se tako odmah odvræate na drugo jevanðelje od onoga koji vas pozva blagodaæu Hristovom, ⁷ Koje nije drugo, samo što neki smetaju vas, i hoæe da izvrnu jevanðelje Hristovo. ⁸ Ali ako i mi, ili anðeo s neba javi vam jevanðelje drukèije nego što vam javismo, proklet da bude! ⁹ Kao što prije rekosmo i sad opet velim: ako vam ko javi jevanðelje drukèije nego što primiste, proklet da bude! ¹⁰ Zar ja sad ljude nagovaram ili Boga? Ili tražim ljudima da ugaðam? Jer kad bih ja još ljudima ugaðao, onda ne bih bio sluga Hristov. ¹¹ Ali vam dajem na znanje, braæo, da ono jevanðelje koje sam ja javio, nije po èovjeku. ¹² Jer ga ja ne primih od èovjeka, niti nauèih, nego otkrivenjem Isusa Hrista. ¹³ Jer ste èuli moje življenje nekad u Jevrejstvu, da sam odviše gonio crkvu Božiju i raskopavao je. ¹⁴ I napredovah u Jevrejstvu veæma od mnogijeh vrsnika svojijeh u rodu svome, i odviše revnovah za otaèke svoje obièaje. ¹⁵ A kad bi ugodno Bogu, koji me izabra od utrobe matere moje i prizva blagodaæu svojom, ¹⁶ Da javi sina svojega u meni, da ga jevanðeljem objavim

meðu neznabošcima; odmah ne pitah tijela i krvi, ¹⁷ Niti iziðoh u Jerusalim k starijim apostolima od sebe, nego otidoh u Arapsku, i opet se vratih u Damask. ¹⁸ A poslije toga na tri godine iziðoh u Jerusalim da vidim Petra, i ostadoh u njega petnaest dana. ¹⁹ Ali drugoga od apostola ne vidjeh, osim Jakova brata Gospodnjega. ²⁰ A što vam pišem evo Bog vidi da ne lažem. ²¹ A potom doðoh u zemlje Sirske i Kilikijske. ²² A bijah licem nepoznat Hristovim crkvama Judejskima; ²³ Nego samo bijahu èuli da onaj koji nas nekad goni sad propovijeda vjeru koju nekad raskopavaše. ²⁴ I slavljahu Boga za mene.

2

¹ A potom na èetrnaest godina opet iziðoh u Jerusalim s Varnavom, uzevši sa sobom i Tita. ² Ali iziðoh po otkrivenju, i razgovorih se s njima za jevanðelje koje propovijedam u neznabošcima, ali nasamo s onima koji se brojahu kao najstariji, da uzalud ne trèim ili ne bih trèao. ³ Ali ni Tit, koji bješe sa mnóm, i bješe Grk, ne bi natjeran da se obreže. ⁴ I za lažnu braæu koja doðoše i privukoše se da uhode slobodu našu koju imamo u Hristu Isusu, da nas zarobe; ⁵ Kojima se ni sahat ne podasmo u pokornost, da istina jevanðelja ostane meðu nama. ⁶ A za one koji se brojahu da su nešto, kakovi bili da bili, ja ne marim ništa; jer Bog ne gleda ko je ko; jer oni koji se brojahu kao najstariji, meni ništa ne dodaše; ⁷ Nego nasuprot doznavši da je meni povjereno jevanðelje u neobrezanima, kao Petru u obrezanima ⁸ Jer onaj koji pomaže Petru u apostolstvu meðu obrezanima onaj pomaže i meni meðu neznabošcima ⁹ I poznavši blagodat koja je meni

dana, Jakov i Kifa i Jovan, koji se brojahu da su stubovi, dadoše desnice meni i Varnavi, i pristadoše da mi propovijedamo u neznabošcima, a oni u obrezanima; ¹⁰ Samo da se opominjemo siromašnijeh, za koje sam se i starao tako èiniti. ¹¹ A kad dođe Petar u Antiohiju, u oèi njemu protiv stadoh; jer bješe zazoran. ¹² Jer prije dok ne dođoše neki od Jakova, jeđaše s neznabošcima, a kad dođoše, ustruèavaše se i odvajaoše bojeæi se onijeh koji su iz obrezanja. ¹³ I dvolièahu s njim i ostali Judejci, tako da i Varnava prista u njihovo dvolièenje. ¹⁴ A kad ja vidjeh da ne idu pravo k istini jevanðelja, rekoh Petru pred svima: kad ti koji si Jevrejîn, neznabožaèki a ne Jevrejski živiš, zašto neznabošce nagoniš da žive Jevrejski? ¹⁵ Mi koji smo rođeni Jevreji, a ne grješnici iz neznabožaca, ¹⁶ Pa doznavši da se èovjek neæe opravdati djelima zakona, nego samo vjerom Isusa Hrista, i mi vjerovasmo Hrista Isusa da se opravdamo vjerom Hristovom, a ne djelima zakona: jer se djelima zakona nikakvo tijelo neæe opravdati. ¹⁷ Ako li se mi koji tražimo da se opravdamo Hristom, naðosmo i sami grješnici, dakle je Hristos grijehu sluga? Bože saèuvaj! ¹⁸ Jer ako opet zidam ono što razvalih, pokazujem se da sam prestupnik. ¹⁹ Jer ja zakonom zakonu umrijevah da Bogu živim; s Hristom se razapeh. ²⁰ A ja više ne živim, nego živi u meni Hristos. A što sad živim u tijelu, živim vjerom sina Božijega, kojemu omiljevah, i predade sebe za mene. ²¹ Ne odbacujem blagodati Božije; jer ako pravda kroz zakon dolazi, to Hristos uzalud umrije.

3

¹ O nerazumni Galati! ko vas

je opèinio da se ne pokoravate istini? Vi, kojima pred oèima bješe napisan Isus Hristos, a sad se među vama razape. ² Ovo jedno hoæu od vas da doznam, ili Duha primiste kroz djela zakona ili kroz èuvenje vjere? ³ Tako li ste nerazumni? Poèevši Duhom, sad tijelom svršujete? ⁴ Tako li uzalud postradaste? Kad bi bilo samo uzalud! ⁵ Koji vam dakle daje Duha i èini èudesu među vama, èini li djelima zakona ili èuvenjem vjere? ⁶ Kao što Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu. ⁷ Poznajte dakle da su oni sinovi Avraamovi koji su od vjere. ⁸ A pismo vidjevši unapredak da Bog vjerom neznabošce pravda, naprijed objavi Avraamu: u tebi æe se blagosloviti svi neznabošci. ⁹ Tako koji su od vjere, blagosloviæe se s vjernijem Avraamom. ¹⁰ Jer koji su god od djela zakona pod kletvom su, jer je pisano: proklet svaki koji ne ostane u svemu što je napisano u knjizi zakonskoj da èini. ¹¹ A da se zakonom niko ne opravdava pred Bogom, poznato je: jer pravednik od vjere živiljeæe. ¹² A zakon nije od vjere; nego èovjek koji to tvori živiljeæe u tome. ¹³ Hristos je nas iskupio od kletve zakonske postavši za nas kletva, jer je pisano: proklet svaki koji visi na drvetu: ¹⁴ Da među neznabošcima bude blagoslov Avraamov u Hristu Isusu, da obeæanje Duha primimo kroz vjeru. ¹⁵ Braæo, po èovjeku govorim, niko èovjeèijega potvrðena zavjeta ne odbacuje niti mu što domeæe. ¹⁶ A Avraamu i sjemenu njegovu reèena biše obeæanja. A ne veli: i sjemenima, kao za mnoga, nego kao za jedno: i sjemenu tvojemu, koje je Hristos. ¹⁷ Ovo pak velim: zavjeta, koji je

od Boga potvrđen za Hrista, ne odbacuje zakon, koji je postao poslije èetiri stotine i trideset godina, da ukine obeaenje. ¹⁸ Jer ako je našljedstvo od zakona, onda veæ nije od obeaenja, a Avraamu obeaenjem darova Bog. ¹⁹ Šta æe dakle zakon? Radi grijeha dodade se dokle dođe sjeme kojemu se obeæa, i postavili su ga anđeli rukom posrednika. ²⁰ Ali posrednik nije jednoga; a Bog je jedan. ²¹ Eda li je dakle zakon protivan obeaenjima Božijim? Bože saèuvaj! Jer da je dan zakon koji može oživjeti, zaista bi od zakona bila pravda. ²² Ali pismo zatvori sve pod grijeh, da se obeaenje dade kroz vjeru Isusa Hrista onima koji vjeruju. ²³ A prije dolaska vjere bismo pod zakonom èuvani i zatvoreni za vjeru koja se htjela pokazati. ²⁴ Tako nam zakon bi èuvar do Hrista, da se vjerom opravdamo. ²⁵ A kad dođe vjera, veæ nijesmo pod èuvarom. ²⁶ Jer ste vi svi sinovi Božiji vjerom Hrista Isusa; ²⁷ Jer koji se god u Hrista krstiste, u Hrista se obukoste. ²⁸ Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svi jedno u Hristu Isusu. ²⁹ A kad ste vi Hristovi, onda ste sjeme Avraamovo, i po obeaenju našljednici.

4

¹ Ali velim: dok je našljednik mlad ništa nije bolji od roba, ako i jest gospodar od svega; ² Nego je pod zapovjednicima i èuvarima tja do roka oèina. ³ Tako i mi kad bijasmo mladi, bijasmo pod stihijama svijeta zarobljeni; ⁴ A kad se navršì vrijeme, posla Bog sina svojega jedinorodnoga, koji je rođen od žene i pokoren zakonu, ⁵ Da iskupi one koji su pod zakonom, da primimo posinaštvo.

⁶ I buduæi da ste sinovi, posla Bog Duha sina svojega u srca vaša, koji vièe: Ava oèe! ⁷ Tako veæ nijesi rob, nego sin; a ako si sin, i našljednik si Božij kroz Isusa Hrista. ⁸ Ali tada ne znajuæi Boga služiste onima koji po sebi nijesu bogovi. ⁹ A sad poznavši Boga, i još poznati bivši od Boga, kako se vraæate opet na slabe i rðave stihije, kojima opet iznova hoæete da služite? ¹⁰ Gledate na dane i mjesece, i vremena i godine. ¹¹ Bojim se za vas da se ne budem uzalud trudio oko vas. ¹² Budite kao ja što sam; jer sam ja kao vi što ste. Braæo! molim vas, ništa mi ne uèiniste nažao. ¹³ A znate da vam u slabosti tijela najprije propovjedih jevanðelje; ¹⁴ I napasti moje, koja bijaše tijelu mome, ne prezreste, ni popljuvaste, nego me primiste kao anđela Božijega, kao Hrista Isusa. ¹⁵ Kakovo bijaše onda vaše blaženstvo? Jer vam svjedoèim da biste, kad bi moguæe bilo, izvadili oèi svoje i dali meni. ¹⁶ Tijem li vam postadoh neprijatelj istinu vam govoreæi? ¹⁷ Oni ne revnuju dobro za vas, nego hoæe da vas odvoje, da im revnujete. ¹⁸ A dobro je revnovati svagda u dobru, i ne samo kad sam ja kod vas. ¹⁹ Djeèice moja, koju opet s mukom raðam, dokle Hristovo oblièje ne postane u vama; ²⁰ Ali bih htio sad da sam kod vas, i da izmijenim glas svoj, jer ne mogu da se naèudim za vas. ²¹ Kažite mi, vi koji hoæete pod zakonom da budete, ne slušate li zakona? ²² Jer je pisano da Avraam dva sina imade, jednoga od robinje, a drugoga od slobodne. ²³ Ali koji bješe od robinje, po tijelu se rodi; a koji od slobodne, po obeaenju. ²⁴ Koje znaèi drugo: jer su ovo dva zavjeta: jedan dakle od gore Sinajske, koja raða za robovanje, i to je Agar. ²⁵ Jer

Agar znaèi Sinaj gora u Arapskoj, i poredi se sa sadašnjijem Jerusalimom, i služi sa djecom svojom. ²⁶ A gornji Jerusalim slobodna je, koji je mati svima nama. ²⁷ Jer je pisano: razveseli se, nerotkinjo koja ne rađaš; prokini i povièi, ti koja ne trpiš muke porođaja; jer pusta ima mnogo više djece negoli ona koja ima muža. ²⁸ A mi smo, braæo, po Isaku djeca obeæanja. ²⁹ No kako onda onaj što se rodi po tijelu gonjaše duhovnoga, tako i sad. ³⁰ Ali šta govori pismo? Istjeraj robinju i sina njezina; jer sin robinjin neæe naslijediti sa sinom slobodne. ³¹ Tako, braæo, nijesmo djeca robinjina nego slobodne.

5

¹ Stojte dakle u slobodi kojom nas Hristos oslobodi, i ne dajte se opet u jaram ropstva uhvatiti. ² Evo ja Pavle kaŕem vam da ako se obrežete Hristos vam ništa neæe pomoæi. ³ A opet svjedoèim svakome èovjeku koji se obrezuje da je duŕan sav zakon tvoriti. ⁴ Izgubiste Hrista, vi koji hoæete zakonom da se opravdate, i otpadoste od blagodati. ⁵ Jer mi duhom èekamo od vjere nad pravde. ⁶ Jer u Hristu Isusu niti što pomaŕe obrezanje ni neobrezanje, nego vjera, koja kroz ljubav radi. ⁷ Dobro trèaste; ko vam zabrani da se ne pokoravate istini? ⁸ To odvraæanje nije od onoga koji vas pozva. ⁹ Malo kvasca ukiseli sve tijesto. ¹⁰ Ja se za vas nadam u Gospodu da ništa drugo neæete misliti. A koji vas smeta ponijeæe grijeh, makar ko bio. ¹¹ A ja, braæo, ako još obrezanje propovijedam, zašto me gone? Tako se ukide sablazan krstova. ¹² O da bi otsjeèeni bili oni koji vas kvare! ¹³ Jer ste vi, braæo, na slobodu pozvani: samo da vaša sloboda ne bude na ŕelju tjelesnu, nego iz ljubavi

sluŕite jedan drugome. ¹⁴ Jer se sav zakon izvrŕuje u jednoj rijeèi, to jest: ljubi bliŕnjega svojega kao sebe. ¹⁵ Ali ako se meðu sobom koljete i jedete, gledajte da jedan drugoga ne istrijebite. ¹⁶ Velim pak: po duhu hodite, i ŕelja tjelesnijeh ne izvrŕujte. ¹⁷ Jer tijelo ŕeli protiv duha, a duh protiv tijela; a ovo se protivi jedno drugome, da ne èinite ono ŕta hoæete. ¹⁸ Ako li vas duh vodi, nijeste pod zakonom. ¹⁹ A poznata su djela tjelesna, koja su preljuboèinstvo, kurvarstvo, neèistota, besramnost, ²⁰ Idolopoklonstvo, èaranja, neprijateljstva, svađe, pakosti, srdnje, prkosi, raspre, sablazni, jeresi, ²¹ Zavisti, ubistva, pijanstva, ŕderanja, i ostala ovakova, za koja vam naprijed kazujem, kao ŕto i kazah naprijed, da oni koji takova èine neæe naslijediti carstva Boŕijega. ²² A rod je duhovni ljubav, radost, mir, trpljenje, dobrotâ, milost, vjera, ²³ Krotost, uzdrŕanje; na to nema zakona. ²⁴ A koji su Hristovi, raspeŕe tijelo sa slastima i ŕeljama. ²⁵ Ako u duhu ŕvivimo, po duhu i da hodimo, ²⁶ Da ne traŕimo laŕne slave razdraŕujuæi jedan drugoga, i zavideæi jedan drugome.

6

¹ Braæo! ako i upadne èovjek u kakav grijeh, vi duhovni ispravljajte takovoga duhom krotosti, èuvajuæi sebe da i ti ne budeŕ iskuŕan. ² Nosite bremena jedan drugoga, i tako æete ispuniti zakon Hristov. ³ Jer ako ko misli da je ŕto a nije ništa, umom vara sebe. ⁴ A svaki da ispita svoje djelo, i tada æe sam u sebi imati slavu, a ne u drugome. ⁵ Jer æe svaki svoje breme nositi. ⁶ A koji se uèi rijeèi neka daje dijel

od svakoga dobra onome koji ga uèi. ⁷ Ne varajte se: Bog se ne da ružiti; jer šta èovjek posije ono æe i požnjeti. ⁸ Jer koji sije u tijelo svoje, od tijela æe požnjeti pogibao; a koji sije u duh, od duha æe požnjeti život vjeèni. ⁹ A dobro èiniti da nam se ne dosadi; jer æemo u svoje vrijeme požnjeti ako se ne umorimo. ¹⁰ Zato dakle dok imamo vremena da èinimo dobro svakome, a osobito onima koji su s nama u vjeri. ¹¹ Vidite koliko vam napisah rukom svojom! ¹² Koji hoæe da se hvale po tijelu oni vas nagone da se obrezujete, samo da ne budu gonjeni za krst Hristov. ¹³ Jer ni oni sami koji se obrezuju ne drže zakona, nego hoæe da se vi obrezujete da se vašijem tijelom hvale. ¹⁴ A ja Bože saèuvaj da se èim drugijem hvalim osim krstom Gospoda našega Isusa Hrista, kojega radi razape se meni svijet, i ja svijetu. ¹⁵ Jer u Hristu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego nova tvar. ¹⁶ I koliko ih god po ovome pravilu žive, na njima biæe mir i milost, i na Izrailju Božijemu. ¹⁷ Više da mi niko ne dosađuje, jer ja rane Gospoda Isusa na tijelu svojem nosim. ¹⁸ Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem, braæo. Amin.

Poslanica Efežanima

¹ Od Pavla, po volji Božijoj apostola Isusa Hrista, svetima koji su u Efesu, i vjernima u Hristu Isusu: ² Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. ³ Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas je blagoslovio svakijem blagoslovom duhovnijem na nebesima kroz Hrista; ⁴ Kao što nas izabra kroz njega prije postanja svijeta, da budemo sveti i pravedni pred njim u ljubavi, ⁵ Odredivši nas naprijed kroz Isusa Hrista sebi na posinaštvo, po ugodnosti volje svoje, ⁶ Na pohvalu slavne blagodati svoje kojom nas oblagodati u ljubaznome, ⁷ U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom, i oproštenje grijeha, po bogatstvu blagodati njegove, ⁸ Koju je preumnožio u nama u svakoj premudrosti i razumu, ⁹ Pokazavši nam tajnu volje svoje, po ugodnosti svojoj koju naprijed pokaza u njemu, ¹⁰ Za uredbu izvršetka vremena, da se sve sastavi u Hristu što je na nebesima i na zemlji; u njemu, ¹¹ Kroz kojega i našljednici postasmo, naprijed određeni bivši po naredbi Boga koji sve èini po savjetu volje svoje, ¹² Da bismo bili na hvalu slave njegove, mi koji smo se naprijed uzdali u Hrista, ¹³ Kroz kojega i vi, èuvši rijeè istine, jevanðelje spasenija svojega, u kojemu i vjerovavši zapeèatiste se svetijem duhom obeæanja, ¹⁴ Koji je zalog našljedstva našega za izbavljenje teèevine na hvalu slave njegove. ¹⁵ Zato i ja èuvši vašu vjeru u Hrista Isusa, i ljubav k svima svetima, ¹⁶ Ne prestajem zahvaljivati za vas, i spominjati vas u svojijem

molitvama, ¹⁷ Da Bog Gospoda našega Isusa Hrista, otac slave, dade vam Duha premudrosti i otkrivenja da ga poznate, ¹⁸ I bistre oèi srca vašega da biste mogli vidjeti koje je nad njegova zvanja, i koje je bogatstvo slave našljedstva njegova u svetima, ¹⁹ I kakva je izobilna veličina sile njegove na nama koji vjerujemo po èinjenju prevelike sile njegove, ²⁰ Koju uèini u Hristu, kad ga podiže iz mrtvih i posadi sebi s desne strane na nebesima, ²¹ Nad svijem poglavarstvima, i vlastima, i silama, i gospodstvima, i nad svakijem imenom što se može nazvati, ne samo na ovome svijetu nego i na onome koji ide. ²² I sve pokori pod noge njegove, i njega dade za glavu crkvi, nad svima, ²³ Koja je tijelo njegovo, punina onoga koji sve ispunjava u svemu.

2

¹ I vas koji bijaste mrtvi za prestupljenja i grijeha svoje, ² U kojima nekad hodiste po vijeku ovoga svijeta, po knezu koji vlada u vjetru, po duhu koji sad radi u sinovima protivljenja; ³ U kojima i mi svi življesimo negda po željama tijela svojega, èineæi volju tijela i pomisli, i bijasmo rođena djeca gnjeva, kao i ostali; ⁴ Ali Bog, koji je bogat u milosti, za premnogu ljubav svoju, koju ima k nama, ⁵ I nas koji bijasmo mrtvi od grijehova oživlje s Hristom blagodaæu ste spaseni ⁶ I s njim vaskrse i posadi na nebesima u Hristu Isusu. ⁷ Da pokaže u vijekovima koji idu preveliko bogatstvo blagodati svoje dobrotom na nama u Hristu Isusu. ⁸ Jer ste blagodaæu spaseni kroz vjeru; i to nije od vas, dar je Božij. ⁹ Ne od djela, da se niko ne pohvali. ¹⁰ Jer smo njegov posao, sazđani u Hristu Isusu za djela dobra, koja Bog naprijed pripravi

da u njima hodimo. ¹¹ Zato se opominjite da vi koji ste negda po tijelu neznabošci bili i nazivani neobrezanje od onijeh koji su se zvali po tijelu obrezanje, koje se rukom radilo, ¹² Da bijaste u ono vrijeme bez Hrista, odvojeni od društva Izrailjeva, i bez dijela u zavjetima obećanja, nada ne imajuæi, i bezbožni na svijetu: ¹³ A sad u Hristu Isusu, vi koji ste negda bili daleko, blizu postadoste krvlju Hristovom. ¹⁴ Jer je on mir naš, koji oboje sastavi u jedno, i razvali plot koji je rastavljao, neprijateljstvo, tijelom svojim. ¹⁵ Zakon zapovijesti naukama ukinuviši; da iz oboga naèini sobom jednoga novog èovjeka, èineæi mir; ¹⁶ I da pomiri s Bogom oboje u jednom tijelu krstom, ubivši neprijateljstvo na njemu. ¹⁷ I došavši propovjedi u jevanđelju mir vama daljnima i onima koji su blizu. ¹⁸ Jer on dovede k ocu oboje u jednom duhu. ¹⁹ Tako dakle više nijeste tuði i došljaci, nego živite sa svetima i domaæi ste Bogu, ²⁰ Nazidani na temelju apostola i proroka, gdje je kamen od ugla sam Isus Hristos, ²¹ Na kome sva graðevina sastavljena raste za crkvu svetu u Gospodu; ²² Na kome æete se i vi sazidati za stan Božij u duhu.

3

¹ Toga sam radi ja Pavle sužanj Isusa Hrista za vas neznabošce, ² Buduæi da èuste službu blagodat Božije koja je meni dana meðu vama, ³ Da se meni po otkrivenju kaza tajna; kao što gore napisah ukratko, ⁴ Odakle možete èitajuæi poznati moj razum u tajni Hristovoj, ⁵ Koja se u drugijem naraštajima ne kaza sinovima èovjeèijim, kako se sad otkri svetijem njegovijem apostolima i prorocima Duhom

svetijem; ⁶ Da neznabošci kroz jevanđelje postanu sunašljednici i sutjelesnici i zajedniæari u obećanju njegovom u Hristu Isusu, ⁷ Kojemu postadoh sluga po daru blagodat Božije, koja mi je dana po èinjenju sile njegove. ⁸ Meni najmanjemu od sviju svetijeh dade se ova blagodat da objavim meðu neznabošcima neiskazano bogatstvo Hristovo, ⁹ I da otkrijem svima što je služba tajne od postanja svijeta sakrivene u Bogu, koji je sazdao sve kroz Isusa Hrista; ¹⁰ Da se kroz crkvu sad obznani poglavarstvima i vlastima na nebu mnogorazlièna premudrost Božija, ¹¹ Po naredbi vijekova, koju uèini u Hristu Isusu Gospodu našem, ¹² U kome imamo slobodu i pristup u nadu vjerom njegovom. ¹³ Zato vas molim da se ne oslabite zbog nevolja mojijeh za vas, koje su slava vaša. ¹⁴ Toga radi preklanjam koljena svoja pred ocem Gospoda našega Isusa Hrista, ¹⁵ Po kome se sva èeljad i na nebesima i na zemlji zovu, ¹⁶ Da vam da silu po bogatstvu slave svoje, da se utvrdite Duhom njegovijem za unutrašnjeg èovjeka, ¹⁷ Da se Hristos useli vjerom u srca vaša, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni; ¹⁸ Da biste mogli razumjeti sa svima svetima što je širina i dužina i dubina i visina, ¹⁹ I poznati pretežniju od razuma ljubav Hristovu, da se ispuniti svakom puninom Božijom. ²⁰ A onome koji može još izobilnije sve èiniti što ištemo ili mislimo, po sili koja èini u nama, ²¹ Onome slava u crkvi po Hristu Isusu u sve naraštaje va vijek vijeka. Amin.

4

¹ Molim vas dakle ja sužanj u Gospodu, da se vladate kao što prilikuje vašemu zvanju u

koje ste pozvani, ² Sa svakom poniznošæu i krotošæu, s trpljenjem, trpeæi jedan drugoga u ljubavi, ³ Starajuæi se držati jedinstvo Duha u svezi mira; ⁴ Jedno tijelo, jedan duh, kao što ste i pozvani u jednom nadu zvanja svojega. ⁵ Jedan Gospod, jedna vjera, jedno krštenje, ⁶ Jedan Bog i otac sviju, koji je nad svima, i kroza sve, i u svima nama. ⁷ A svakome se od nas daje blagodat po mjeri dara Hristova. ⁸ Zato govori: izišavši na visinu zaplijenio si plijen, i daje dare ljudima. ⁹ A što iziðe, šta je, osim da i siðe u najdonja mjesta zemlje? ¹⁰ Koji siðe to je onaj koji i iziðe više sviju nebesa da ispuni sve. ¹¹ I on je dao jedne apostole, a jedne proroke, a jedne jevanðeliste, a jedne pastire i uèitelje, ¹² Da se sveti pripreve za djelo sluþbe, na sazidanje tijela Hristova; ¹³ Dokle dostignemo svi u jedinstvo vjere i poznanje sina Boþijega, u èovjeka savršena, u mjeru rasta visine Hristove; ¹⁴ Da ne budemo više mala djeca, koju ljlulja i zanosi svaki vjetar nauke, u laþi èovjeèijoj, putem prijevare; ¹⁵ Nego vladajuæi se po istini u ljubavi da u svemu uzrastemo u onome koji je glava, Hristos. ¹⁶ Iz kojega je sve tijelo sastavljeno i sklopljeno svakijem zglavkom, da jedno drugome pomaþe dobro po mjeri svakoga uda, i èini da raste tijelo na popravljanje samoga sebe u ljubavi. ¹⁷ Ovo dakle govorim i svjedoèim u Gospodu da više ne hodite kao što hode i ostali neznabošci u praznosti uma svojega, ¹⁸ Koji imaju smisao tamom pokriven, i udaljeni su od života Boþijega za neznanje koje je u njima, za okamenjenje srca svojijeh; ¹⁹ Koji ostavivši poštenje predadoše se besramnosti, na èinjenje svake neèistote i lakomstva. ²⁰ Ali vi

tako ne poznaste Hrista; ²¹ Jer ga èuste i u njemu se nauèiste, kao što je istina u Isusu, ²² Da odbacite, po prvome þivljenju, staroga èovjeka, koji se raspada u þeljama prevarljivijem; ²³ I da se obnovite duhom uma svojega, ²⁴ I obuèete u novoga èovjeka, koji je sazdan po Bogu u pravdi i u svetinji istine. ²⁵ Zato odbacite laþ, i govorite istinu svaki sa svojijem bliþnijem; jer smo udi jedan drugome. ²⁶ Gnjevite se i ne grijete; sunce da ne zaðe u gnjevu vašem. ²⁷ Niti dajte mjesta ðavolu. ²⁸ Koji je krao više da ne krade, nego još da se trudi, èineæi dobro rukama svojima da ima šta davati potrebnome. ²⁹ Nikakva rðava rijeè da ne izlazi iz usta vaþijeh, nego samo što je dobro za napredovanje vjere, da da blagodat onima koji sluþaju. ³⁰ I ne oþalošæavajte svetoga Duha Boþijega, kojijem ste zapeèaæeni za dan izbavljenja. ³¹ Svaka gorèina, i gnjev, i ljutina, i vika i hula, da se uzme od vas, sa svakom pakošæu. ³² A budite jedan drugome blagi, milostivi, praštajuæi jedan drugome, kao što je i Bog u Hristu oprostio vama.

5

¹ Ugledajte se dakle na Boga, kao ljubazna djeca, ² I þivite u ljubavi, kao što je i Hristos ljubio nas, i predade sebe za nas u prilog i þrtvu Bogu na slatki miris. ³ A kurvarstvo i svaka neèistota i lakomstvo da se i ne spominje meðu vama, kao što se pristoji svetima; ⁴ Tako i sramotne i lude rijeèi, ili šale, što se ne pristoji; nego još zahvaljivanje. ⁵ Jer ovo da znate da nijedan kurvar, ili neèist, ili tvrdica koji je idolopoklonik neæe imati dijela u carstvu Hrista i Boga. ⁶ Niko da vas ne vara praznijem rijeèima;

jer ovijeh radi ide gnjev Božij na sinove nepokornosti. ⁷ Ne bivajte dakle zajedničari njihovih. ⁸ Jer bijaste negda tama, a sad ste vidjelo u Gospodu: kao djeca vidjela živite; ⁹ Jer je rod duhovni u svakoj dobroti i pravdi i istini. ¹⁰ Istražujte što je Bogu ugodno. ¹¹ I ne pristajte na bezrodna djela tame, nego još karajte. ¹² Jer je sramno i govoriti šta oni tajno èine. ¹³ A sve za što se kara, vidjelo objavljuje; jer sve što se objavljuje, vidjelo je; ¹⁴ Zato govori: ustani ti koji spavaš i vaskrsni iz mrtvih, i obasjaæ te Hristos. ¹⁵ Gledajte dakle da uredno živite, ne kao nemudri, nego kao mudri; ¹⁶ Pazite na vrijeme, jer su dani zli. ¹⁷ Toga radi ne budite nerazumni, nego poznajte što je volja Božija. ¹⁸ I ne opijajte se vinom, u kome je kurvarstvo, nego se još ispunjavajte duhom, ¹⁹ Govoreæi meðu sobom u psalmima i pojanju i pjesmama duhovnijem, pjevajuæi i pripijevajuæi u srcima svojijem Gospodu; ²⁰ Zahvaljujuæi za svašto u ime Gospoda našega Isusa Hrista Bogu i ocu; ²¹ Slušajuæi se meðu sobom u strahu Božijemu. ²² Žene! slušajte svoje muževe kao Gospoda. ²³ Jer je muž glava ženi kao što je i Hristos glava crkvi, i on je spasitelj tijela. ²⁴ No kao što crkva sluša Hrista tako i žene svoje muževe u svemu. ²⁵ Muževi! ljubite svoje žene kao što i Hristos ljubi crkvu, i sebe predade za nju, ²⁶ Da je osveti oèistivši je kupanjem vodenijem u rijeèi; ²⁷ Da je metne preda se slavnu crkvu, koja nema mane ni mrštine, ili takoga èega, nego da bude sveta i bez mane. ²⁸ Tako su dužni muževi ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa; jer koji ljubi svoju ženu, sebe samoga ljubi.

²⁹ Jer niko ne omrznu kad na svoje tijelo, nego ga hrani i grije, kao i Gospod crkvu. ³⁰ Jer smo udi tijela njegova, od mesa njegova, i od kostiju njegovijeh. ³¹ Toga radi ostaviæe èovjek oca svojega i mater, i prilijepiæe se k ženi svojoj, i biæe dvoje jedno tijelo. ³² Tajna je ovo velika; a ja govorim za Hrista i za crkvu. ³³ Ali i vi svaki da ljubi onako svoju ženu kao i sebe samoga; a žena da se boji svojega muža.

6

¹ Djeco! slušajte svoje roditelje u Gospodu: jer je ovo pravo. ² Poštuj oca svojega i mater; ovo je prva zapovijest s obeæanjem: ³ Da ti blago bude, i da živiš dugo na zemlji. ⁴ I vi ocevi! ne razdražujte djece svoje, nego ih gajite u nauci i u strahu Gospodnjemu. ⁵ Sluge! slušajte gospodare svoje po tijelu, sa strahom i drktanjem, u prostoti srca svojega, kao i Hrista; ⁶ Ne samo pred oèima radeæi kao ljudima da ugađate, nego kao sluge Hristove, tvoreæi volju Božiju od srca. ⁷ Dragovoljno služite, kao Gospodu a ne kao ljudima, ⁸ Znajuæi da svaki što uèini dobro ono æe i primiti od Gospoda, bio rob ili slobodnjak. ⁹ I vi gospodari, tako èinite njima ostavljajuæi prijjetnje, znajuæi da je i vama samijem i njima gospodar na nebesima, i on ne gleda ko je ko. ¹⁰ A dalje, braæo moja, jaèajte u Gospodu i u sili jaèine njegove. ¹¹ Obucite se u sve oružje Božije, da biste se mogli održati protiv lukavstva èavolskoga: ¹² Jer naš rat nije s krvlju i s tijelom, nego s poglavarima i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba. ¹³ Toga radi uzmite sve oružje Božije, da biste se mogli braniti

u zli dan, i svršivši sve održati se. ¹⁴ Stanite dakle opasavši bedra svoja istinom i obukavši se u oklop pravde, ¹⁵ I obuvši noge u pripravu jevanđelja mira; ¹⁶ A svrh svega uzmite štit vjere o koji æete moæi pogasiti sve raspaljene strijele neæastivoga; ¹⁷ I kacigu spasenija uzmite, i maè duhovni koji je rijeè Božija. ¹⁸ I svakom molitvom i moljenjem molite se Bogu duhom bez prestanka, i uz to stražite sa svakijem trpljenjem i molitvom za sve svete, ¹⁹ I za mene, da mi se da rijeè kad otvorim usta svoja, da obznanim sa slobodom tajnu jevanđelja, ²⁰ Za koje sam poslanik u okovima, da u njemu govorim slobodno, kao što mi se pristoji. ²¹ A da i vi znate kako sam ja i šta radim, sve æe vam kazati Tihik, ljubazni brat i vjerni sluga u Gospodu, ²² Kojega poslah k vama za to isto da znate kako smo mi, i da utješi srca vaša. ²³ Mir braæi i ljubav s vjerom od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista. ²⁴ Blagodat sa svima koji ljube Gospoda našega Isusa Hrista jednako. Amin.

Poslanica Filipljanima

¹ Od Pavla i Timotija, slugu Isusa Hrista, svima svetima u Hristu Isusu koji su u Filibi, s vladikama i đakonima: ² Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. ³ Zahvaljujem Bogu svojemu kad se god opomenem vas, ⁴ Svagda u svakoj molitvi svojoj za sve vas s radošæu moleæi se, ⁵ Što vi postadoste zajedničari u jevanđelju, od prvoga dana i do danas; ⁶ Uzdajuæi se u ovo isto da æe onaj koji je poèeo dobro djelo u vama dovršiti ga tja do dana Isusa Hrista. ⁷ Kao što je pravo da ja ovo mislim za sve vas, jer vas imam u srcu u okovima svojima i u odgovoru i potvrđivanju jevanđelja, kao sve zajedničare sa mnom u blagodati. ⁸ Jer Bog mi je svjedok da vas ljubim ljubavlju Isusa Hrista, ⁹ I zato se molim Bogu da ljubav vaša još više i više izobiluje u razumu i svakoj volji, ¹⁰ Da kušate šta je bolje, da budete èisti i bez spoticanja na dan Hristov, ¹¹ Napunjeni plodova pravde kroz Isusa Hrista, na slavu i hvalu Božiju. ¹² Hoæu pak da znate, braæo, da ovo što se radi sa mnom iziđe za napredak jevanđelja, ¹³ Tako da se razglasi u svoj sudnici i kod sviju ostalih da su moji okovi za Hrista. ¹⁴ I mnoga braæa u Gospodu oslobodivši se okovima mojima veæma smiju govoriti rijeè Božiju bez straha. ¹⁵ Istina, jedni iz zavisti i svađe, a jedni od dobre volje Hrista propovijedaju. ¹⁶ Tako ovi uz prkos Hrista objavljuju neisto, misleæi da æe nanijeti žalost mojim okovima; ¹⁷ A ovi iz ljubavi, znajuæi da za obranu jevanđelja ležim u tamnici. ¹⁸ Šta dakle? Bilo

kako mu drago, dvolièenjem ili istinom, Hristos se propovijeda; i zato se radujem, a i radovaæu se; ¹⁹ Jer znam da æe mi se ovo zbiti na spasenije vašom molitvom i pomoæu Duha Isusa Hrista. ²⁰ Kao što èekam i nadam se da se ni u èemu neæu postidjeti, nego da æe se i sad kao svagda sa svakom slobodom Hristos veličati u tijelu mojemu, bilo životom ili smræu. ²¹ Jer je meni život Hristos a smrt dobitak. ²² A kad mi življenje u tijelu plod donosi, to ne znam šta æu izabrati. ²³ A oboje mi je milo, imajuæi želju otiaæi i s Hristom biti, koje bi mnogo bolje bilo; ²⁴ Ali ostati u tijelu potrebnije je vas radi. ²⁵ I ovo znam jamaèno da æu biti i ostati kod sviju vas na vaš napredak i radost vjere, ²⁶ Da hvala vaša mnome izobiluje u Hristu Isusu kad vam opet doðem. ²⁷ Samo živite kao što se pristoji jevanđelju Hristovu, da vas vidim kad doðem ili ako vam ne doðem da èujem za vas da stojite u jednome duhu i jednodušno borite se za vjeru jevanđelja, ²⁸ I ni u èem da se ne plašite od protivnika; koje je njima znak pogibli a vama spasenija, i to od Boga; ²⁹ Jer se vama darova Hrista radi ne samo da ga vjerujete nego i da stradate za nj, ³⁰ Imajuæi onu istu borbu kakovu u meni vidjeste i sad èujete za mene.

2

¹ Ako ima dakle koje pouèenje u Hristu, ili ako ima koja utjeha ljubavi, ako ima koja zajednica duha, ako ima koje srce žalostivo i milost, ² Ispunite moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jednodušni i jedinomisljeni: ³ Ništa ne èinite uz prkos ili za praznu slavu; nego poniznošæu èinite jedan drugoga veæeg od sebe. ⁴ Ne gledajte svaki za svoje, nego i za drugih.

5 Jer ovo da se misli među vama što je i u Hristu Isusu, 6 Koji, ako je i bio u oblièju Božijemu, nije se otimao da se isporedi s Bogom; 7 Nego je ponizio sam sebe uzevši oblièje sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oèi naèe se kao èovjek, 8 Ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove. 9 Zato i Bog njega povisi, i darova mu ime koje je veæe od svakoga imena. 10 Da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onijeh koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom; 11 I svaki jezik da prizna da je Gospod Isus Hristos na slavu Boga oca. 12 Tako, ljubazni moji, kao što me svagda slušaste, ne samo kad sam kod vas, nego i sad mnogo veæma kad nijesam kod vas, gradite spasenije svoje sa strahom i drktanjem. 13 Jer je Bog što èini u vama da hoæete i uèinite kao što mu je ugodno. 14 Sve èinite bez vike i premišljanja, 15 Da budete pravi i cijeli, djeca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojemu svijetlite kao vidjela na svijetu, 16 Pridržavajuæi rijeè života, na moju hvalu za dan Hristov, da mi ne bude uzalud trëanje i trud. 17 No ako i žrtvovan budem na žrtvu i službu vjere vaše, radujem se, i radujem se s vama svima. 18 Tako i vi radujte se i budite sa mnom radosni. 19 A nadam se u Gospoda Isusa da æu skoro poslati k vama Timotija, da se i ja razveselim razabravši kako ste vi. 20 Jer nijednoga nemam jednake misli sa sobom koji se upravo brine za vas. 21 Jer svi traže što je njihovo, a ne što je Hrista Isusa. 22 A njegovo poštenje poznajete, jer kao dijete ocu sa mnom je poslužio u jevanðelju. 23 Njega dakle nadam se da æu poslati odmah kako razberem šta je za mene. 24 A nadam se u

Gospoda da æu i sam skoro doæi k vama. 25 Ali naðoh za potrebno da pošljem k vama brata Epafrodita, svojega pomagaèa i drugara u vojevanju, a vašega poslanika i slugu moje potrebe; 26 Jer željaše od srca vas sve da vidi, i žaljaše što ste èuli da je bolovao. 27 Jer bješe bolestan do smrti; no Bog pomilova ga, ne samo njega, nego i mene, da mi ne dođe žalost na žalost. 28 Zato ga poslah skorije, da se obradujete kad ga opet vidite, i meni da olakša malo. 29 Primite ga dakle u Gospodu sa svakom radosti, i takove poštuju; 30 Jer za djelo Hristovo dođe od same smrti, ne marivši za svoj život da naknadi u službi mojoj što vas nemam.

3

1 A dalje, braæo moja, radujte se u Gospodu. Jer sve jedno da vam pišem meni nije dosadno, a vama je potrebno. 2 Èuvajte se od pasa, èuvajte se od zlijeh poslenika, èuvajte se od sijeèenja. 3 Jer mi smo obrezanje koji duhom Bogu služimo i hvalimo se Hristom Isusom, a ne uzdamo se u tijelo. 4 Premda bih se i ja mogao uzdati u tijelo. Ako ko drugi misli da se može uzdati u tijelo, ja još veæma, 5 Koji sam obrezan osmi dan, od roda Izrailjeva, koljena Venijaminova, Jevrejina od Jevreja, po zakonu farisej. 6 Po revnosti gonih crkvu Božiju, po pravdi zakonskoj bih bez mane. 7 No što mi bješe dobitak ono primih za štetu Hrista radi. 8 Jer sve držim za štetu prema prevažnome poznanju Hrista Isusa Gospoda svojega, kojega radi sve ostavih, i držim sve da su trice, samo da Hrista dobijem, 9 I da se naðem u njemu, ne imajuæi svoje pravde koja je od zakona, nego koja je od vjere Isusa Hrista, pravdu koja

je od Boga u vjeri; ¹⁰ Da poznam njega i silu vaskrsenija njegovga i zajednicu njegovijeh muka, da budem nalik na smrt njegovu, ¹¹ Da bih kako dostigao u vaskrsenije mrtvijeh; ¹² Ne kao da veæ dostigoh ili se veæ savrših, nego tjeram ne bih li dostigao kao što me dostiže Hristos Isus. ¹³ Braæo! ja još ne mislim da sam dostigao; jedno pak velim: što je ostrag zaboravljam, a za onijem što je naprijed sežem se, ¹⁴ I trëim k biljezi, k daru gornjega zvanja Božijega u Hristu Isusu. ¹⁵ Koji smo god dakle savršeni ovako da mislimo; ako li što drugo mislite, i ovo æe vam Bog otkriti. ¹⁶ Ali šta dostigosmo u onome jednako da mislimo, i po onome pravilu da živimo. ¹⁷ Ugledajte se na mene, braæo, i gledajte na one koji tako žive kao što nas imate za ugled. ¹⁸ Jer mnogi hode, za koje vam mnogo puta govorih, a sad i plaæuæi govorim, neprijatelji krsta Hristova; ¹⁹ Kojima je svršetak pogibao, kojima je Bog trbuh, i slava u sramu njihovu, koji zemaljski misle. ²⁰ Jer je naše življenje na nebesima, otkuda i spasitelja oèekujemo Gospoda svojega Isusa Hrista, ²¹ Koji æe preobraziti naše poniženo tijelo da bude jednako tijelu slave njegovge, po sili da može sve sebi pokoriti.

4

¹ Zato, braæo moja ljubazna i poželjena, radosti i vijenèe moj! tako stojte u Gospodu, ljubazni. ² Evodiju molim, i Sintihiju molim da jedno misle u Gospodu. ³ Da, molim i tebe, družèe pravi, pomaži njima koje se u jevanđelju trudiše sa mnom, i Klimentom, i s ostalima pomagaèima mojima, kojijeh su imena u knjizi života. ⁴ Radujte se svagda u Gospodu, i opet velim:

radujte se. ⁵ Krotost vaša da bude poznata svijem ljudima. ⁶ Gospod je blizu. Ne brinite se ni za što nego u svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljaju Bogu iskanja vaša. ⁷ I mir Božij, koji prevazilazi svaki um, da saèuva srca vaša i misli vaše u Gospodu Isusu. ⁸ A dalje, braæo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god preèisto, što je god preljubazno, što je god slavno, i još ako ima koja dobrodjatelj, i ako ima koja pohvala, to mislite. ⁹ Što i nauèiste, i primiste, i èuste, i vidjeste u meni, ono èinite, i Bog mira biaæe s vama. ¹⁰ Obradovah se pak vrlo u Gospodu što se opet opomenuste starati se za mene; kao što se i staraste, ali se nezgodnijem vremenom zadržaste. ¹¹ Ne govorim zbog nedostatka, jer se ja navikoh biti dovoljan onijem u èemu sam. ¹² Znam se i poniziti, znam i izobilovati; u svemu i svakojako navikoh, i sit biti, i gladovati, i izobilovati, i nemati. ¹³ Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moæ daje. ¹⁴ Ali dobro uèiniste što se primiste moje nevolje. ¹⁵ A znate i vi, Filipljanjani, da od poèetka jevanđelja, kad iziđoh iz Maæedonije, nijedna mi crkva ne prista u stvar davanja i uzimanja osim vas jednijeh; ¹⁶ Jer i u Solun i jednom i drugom poslaste mi u potrebu moju. ¹⁷ Ne kao da tražim dara, nego tražim ploda koji se množi na korist vašu. ¹⁸ A ja sam primio sve i imam izobila. Ispunio sam se primivši od Epafrodita što ste mi poslali, slatki miris, prilog prijatan, ugodan Bogu. ¹⁹ A Bog moj da ispuni svaku potrebu vašu po bogatstvu svojemu u slavi, u Hristu Isusu. ²⁰ A Bogu i ocu našem slava va vijek vijeka. Amin. ²¹ Pozdravite svakoga svetog u Hristu Isusu.

Pozdravljaju vas braæa što su sa mnom. ²² Pozdravljaju vas svi sveti, a osobito koji su iz doma Æesareva. ²³ Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

Poslanica Kološanima

¹ Od Pavla, po volji Božijoj apostola Isusa Hrista i brata Timotija, ² Svetima koji su u Kolosima i vjernoj braći u Hristu Isusu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. ³ Zahvaljujemo Bogu i ocu Gospoda svojega Isusa Hrista, moleći se svagda za vas, ⁴ Ćuvši vjeru vašu u Hrista Isusa, i ljubav koju imate k svima svetima, ⁵ Za nad ostavljeni vama na nebesima, za koji naprijed ěuste u rijeći istine jevanĊelja, ⁶ Koje je u vama, kao i u svemu svijetu, i plodno je i raste, kao i u vama, od onoga dana kako ěuste i razumjeste blagodat Božiju u istini, ⁷ Kao što i doznaste od Epafrasa, ljubaznoga našeg drugara u služenju, koji je za vas vjerni sluga Hristov, ⁸ Koji nam i javi vašu ljubav u duhu. ⁹ Toga radi i mi od onoga dana kako ěusmo ne prestajemo za vas moliti se Bogu i iskati da se ispunite poznanjem volje njegove u svakoj premudrosti i razumu duhovnome, ¹⁰ Da živate pristojno Bogu na svako ugađanje i u svakome dobrom djelu da budete plodni, i da rastete u poznanju Božijemu, ¹¹ Jačajući svakom snagom po sili slave njegove, i u svakom trpljenju i dugom podnošenju s radošću; ¹² Zahvaljujući Bogu i ocu, koji nas prizva u dijel našljedstva svetijeh u vidjelu; ¹³ Koji nas izbavi od vlasti tamne, i premjesti nas u carstvo sina ljubavi svoje, ¹⁴ U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom i oproštenje grijeha; ¹⁵ Koji je oblieje Boga što se ne vidi, koji je roĊen prije svake stvari. ¹⁶ Jer kroz njega bi

sazdano sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza nj i za nj sazda. ¹⁷ I on je prije svega, i sve je u njemu. ¹⁸ I on je glava tijelu crkve, koji je poěetak i prvoroĊeni iz mrtvijeh, da bude on u svemu prvi; ¹⁹ Jer bi volja oěina da se u nj useli sva punina, ²⁰ I kroza nj da primiri sve sa sobom, umirivši krvlju krsta njegova, kroza nj sve, bilo na zemlji ili na nebu. ²¹ I vas koji ste nekad bili odluěeni i neprijatelji kroz pomisli u zlijem djelima, ²² A sad vas primiri u tijelu mesa njegova smrću njegovom, da vas svete i bez mane i bez krivice izvede preda se; ²³ Ako samo ostanete u vjeri utemeljeni i tvrdi, i nepokretni od nada jevanĊelja, koje ěuste, koje je propovijedano svoj stvari pod nebom, kojemu ja Pavle postadoh sluga. ²⁴ Sad se radujem u svojemu stradanju za vas, i dovršujem nedostatak nevolja Hristovijeh na tijelu svojemu za tijelo njegovo koje je crkva, ²⁵ Kojoj ja postadoh sluga po naredbi Božijoj koja mi je dana među vama da ispunim rijeć Božiju, ²⁶ Tajnu koja je bila sakrivena od postanja svijeta i naraštaja, a sad se javi svetima njegovijem, ²⁷ Kojima Bog naumi pokazati kako je bogata slava tajne ove među neznabošcima, koje je Hristos u vama, nad slave; ²⁸ Kojeja mi propovijedamo svjetujući svakoga ěovjeka, i uěeći svakoj premudrosti, da pokažemo svakoga ěovjeka savršena u Hristu Isusu. ²⁹ Za što se i trudim i borim po njegovoj moći koja u meni silno ěini.

2

¹ Hoću dakle da vi znate koliku borbu imam za vas i za one što su u Laodikiji i u Jerapolju, i za

sve koji ne vidješe lica mojega u tijelu, ² Da se utješe srca njihova, i da se stegnu u ljubavi, i u svakome bogatstvu punoga razuma, na poznanje tajne Boga i oca i Hrista, ³ U kojoj je sve blago premudrosti i razuma sakriveno. ⁴ A ovo govorim, da vas niko ne prevari slatkijem riječima. ⁵ Jer ako tijelom i nijesam kod vas, ali sam duhom s vama, radujuæi se i videæi vaša red i tvrðu vaše vjere u Hrista. ⁶ Kako dakle primiste Hrista Isusa Gospoda onako živite u njemu, ⁷ Ukorijenjeni i nazidani u njemu i utvrðeni vjerom kao što nauèiste, izobilujuæi u njoj zahvalnošæu. ⁸ Braæo! èuvajte se da vas ko ne zarobi filozofijom i praznom prijevaram, po kazivanju èovjeèijemu, po nauci svijeta, a ne po Hristu. ⁹ Jer u njemu živi svaka punina Božanstva tjelesno. ¹⁰ I da budete ispunjeni u njemu koji je glava svakome poglavarstvu i vlasti; ¹¹ U kome i obrezani biste obrezanjem nerukotvorenijem, odbacivši tijelo grijeha mesnijeh obrezanjem Hristovijem; ¹² Zakopavši se s njim krštenjem, u kojemu s njim i ustaste vjerom sile Boga koji ga vaskrsnu iz mrtvih. ¹³ I vas koji ste bili mrtvi u grijesima i u neobrezanju tijela svojega, oživljeo je s njim, poklonivši nam sve grijeha, ¹⁴ I izbrisavši pismo uredbe koja bješe protiv nas, i to uzevši sa srijede prikova ga na krstu; ¹⁵ I svukavši poglavarstva i vlasti izvede ih na ugled slobodno, i pobijedi ih na njemu. ¹⁶ Da vas dakle niko ne osuðuje za jelo ili za piæe, ili za kakav praznik, ili za mladine, ili za subote; ¹⁷ Koje je sve bilo sjen od onoga što šæaše da doðe, i tijelo je Hristovo. ¹⁸ Niko da vas ne vara, po svojoj volji izabranom poniznošæu i službom anðela, istražujuæi i što ne vidje, i uzalud nadimajuæi

se umom tijela svojega, ¹⁹ A ne držeæi se glave, iz koje je sve tijelo s pomoæu zglavaka i sveza sastavljeno, i raste za rast Božij. ²⁰ Ako dakle umrijeste s Hristom stihijama svijeta, zašto se kao živeæi u svijetu prepirete: ²¹ Ne dohvati se, ne okusi, ne opipaj; koje je sve na pogibao onome koji èini, ²² Po zapovijestima i naukama ljudskima? ²³ Koje je samo po rijeèi premudrost samovoljno izabrane službe i poniznosti i nešteðenja tijela, ne za èast kaku, za punjenje tijela.

3

¹ Ako dakle vaskrsnuste s Hristom, tražite ono što je gore gdje Hristos sjedi s desne strane Boga. ² Mislite o onome što je gore a ne što je na zemlji. ³ Jer umrijeste, i vaša je život sakriven s Hristom u Bogu. ⁴ A kad se javi Hristos, život vaša, onda æete se i vi s njime javiti u slavi. ⁵ Pomorite dakle ude svoje koji su na zemlji: kurvarstvo, neèistotu, slast, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo; ⁶ Za koje ide gnjev Božij na sinove protivljenja; ⁷ U kojima i vi negda hoðaste kad življaste meðu njima. ⁸ A sad odbacite i vi to sve: gnjev, ljutinu, pakost, huljenje, sramotne rijeèi iz usta svojijeh. ⁹ Ne lažite jedan na drugoga; svucite staroga èovjeka s djelima njegovijem, ¹⁰ I obucite novoga, koji se obnavlja za poznanje, po oblièju onoga koji ga je sazdao: ¹¹ Gdje nema Grka ni Jevrejina, obrezanja ni neobrezanja, divljaka ni Skita, roba ni slobodnjaka, nego sve i u svemu Hristos. ¹² Obucite se dakle kao izbrani Božiji, sveti i ljubazni, u srdaènu milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje, ¹³ Snoseæi jedan drugoga, i opraštajuæi jedan drugome ako ima ko tužbu na koga: kao što je

i Hristos vama oprostio tako i vi. ¹⁴ A svrh svega toga obucite se u ljubav, koja je sveza savršenstva. ¹⁵ I mir Božij da vlada u srcima vašima, na koji ste i pozvani u jednom tijelu, i zahvalni budite. ¹⁶ Rijeè Hristova da se bogato useli među vas, u svakoj premudrosti uèeæi i svjetujuæi sami sebe sa psalmima i pojanjem i pjesmama duhovnijem, u blagodati pjevajuæi u srcima svojima Gospodu. ¹⁷ I sve što god èinite rijeðu ili djelom, sve èinite u ime Gospoda Isusa Hrista hvaleæi Boga i oca kroza nj. ¹⁸ Žene! slušajte svoje muževe kao što treba u Gospodu. ¹⁹ Muževi! ljubite žene svoje i ne srdite se na njih. ²⁰ Djeco! slušajte roditelje svoje u svaèemu; jer je ovo ugodno Gospodu. ²¹ Ocevi! ne razdražujte djece svoje, da ne gube volje. ²² Sluge! slušajte u svemu svoje tjelesne gospodare, ne samo pred oèima radeæi kao da ljudima ugađate, nego u prostoti srca, bojeæi se Boga, ²³ I sve šta god èinite, od srca èinite kao Gospodu a ne kao ljudima; ²⁴ Znajuæi da æete od Gospoda primiti platu našljedstva; jer Gospodu Hristu služite. ²⁵ A koji skrivili primieæe što je skrivio: i nema gledanja ko je ko.

4

¹ Gospodari! pravdu i jednakost èinite slugama znajuæi da i vi imate gospodara na nebesima. ² Da vam se ne dosadi molitva; i stražite u njoj sa zahvaljivanjem, ³ Moleæi se i za nas ujedno da nam Bog otvori vrata rijeèi, da propovijedamo tajnu Hristovu, za koju sam i svezan, ⁴ Da je javim kao što mi treba govoriti. ⁵ Mudro živite prema onima koji su napolju, pazeæi na vrijeme. ⁶ Rijeè vaša da biva svagda

u blagodati, solju zaèinjena, da znate kako vam svakome treba odgovarati. ⁷ Za mene kazaæe vam sve Tihik ljubazni brat i vjerni sluga i drugar u Gospodu, ⁸ Kojega poslah k vama za to isto da razbere kako ste vi, i da utješi srca vaša, ⁹ S Onisimom vjernijem i ljubaznijem bratom našijem, koji je od vas. Oni æe vam sve kazati kako je ovdje. ¹⁰ Pozdravlja vas Aristarh, koji je sa mnom u sužanjstvu, i Marko neæak Varnavin, za kojega primiste zapovijesti ako dođe k vama, primite ga ¹¹ I Isus prozvani Just, koji su iz obrezanja. Ovo su jedini moji pomagaèi u carstvu Božijemu koji mi biše utjeha. ¹² Pozdravlja vas Epafras, koji je od vas, sluga Isusa Hrista; on se jednako trudi za vas u molitvama da budete savršeni i ispunjeni svakom voljom Božijom. ¹³ Jer ja svjedoèim za njega da ima veliku revnost i brigu za vas i za one koji su u Laodikiji i u Jerapolju. ¹⁴ Pozdravlja vas Luka ljekar ljubazni, i Dimas. ¹⁵ Pozdravite braæu u Laodikiji, i Nimfana i domašnju crkvu njegovu. ¹⁶ I kad se ova poslanica proèita kod vas, uèinite da se proèita i u Laodikijskoj crkvi, i onu što je pisana u Laodikiju da i vi proèitate. ¹⁷ I kažite Arhipu: gledaj na službu koju si primio u Gospodu da je dovršiš. ¹⁸ Pozdrav mojom rukom Pavlovom. Opominjite se mojijeh okova. Blagodat sa svima vama. Amin.

1. Solunjanima Poslanica

¹ Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu i Gospodu Isusu Hristu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. ² Zahvaljujemo Bogu svagda za sve vas spominjuæi vas u molitvama svojim, ³ I spominjuæi bez prestanka vaše djelo vjere, i trud ljubavi, i trpljenje nada Gospoda našega Isusa Hrista, pred Bogom i ocem našijem, ⁴ Znajuæi, braæo ljubazna, od Boga izbor vaš. ⁵ Jer jevanðelje naše ne bi k vama samo u rijeèi nego i u sili i u Duhu svetome, i u velikom priznanju, kao što znate kakovi bismo meðu vama vas radi. ⁶ I vi se ugledaste na nas i na Gospoda primivši rijeè u velikoj nevolji s radošæu Duha svetoga, ⁷ Tako da postadoste ugled svima koji vjeruju u Maædoniji i u Ahaji. ⁸ Jer se od vas promèe rijeè Gospodnja ne samo u Maædoniji i Ahaji, nego i u svako mjesto iziðe vjera vaša u Boga tako da nam nije trijebe što govoriti. ⁹ Jer oni obznanjuju za vas kakav ulazak imasmo k vama, i kako se obratiste Bogu od idola, da sluþite Bogu þivu i istinu, ¹⁰ I da èekate sina njegova s nebesa kojega vaskrse iz mrtvih, Isusa, koji nas izbavlja od gnjeva koji æe doæi.

2

¹ Jer sami znate, braæo, ulazak naš k vama da ne bi uzalud; ² Nego postradavši prije i osramoæeni bivši, kao što znate, u Filibi, oslobodismo se u Bogu svojem kazivati vama jevanðelje Boþije s velikom borbom. ³ Jer utjeha naša nije od prijevare, ni od neèistote, ni u lukavstvu; ⁴ Nego kako nas

okuša Bog da smo vjerni da primimo jevanðelje, tako govorimo, ne kao ljudima ugaðajuæi nego Bogu koji kuša srca naša. ⁵ Jer nigda iz laskanja ne govorismo k vama, kao što znate, niti iz uzroka lakomstva: Bog je svjedok; ⁶ Niti traþeæi od ljudi slave, ni od vas, ni od drugih. ⁷ Mogli smo vam biti na dosadu, kao Hristovi apostoli; ali bismo krotki meðu vama, kao što dojljica njeguje svoju djecu. ⁸ Tako smo vas rado imali da smo gotovi bili dati vam ne samo jevanðelje Boþije, nego i duše svoje, jer ste nam omiljeli. ⁹ Jer pamтите, braæo, trud naš i posao: jer dan i noæ radeæi da ne dosaðimo nijednome od vas, propovijedasmo vam jevanðelje Boþije. ¹⁰ Vi ste svjedoci i Bog kako sveti i pravedni i bez krivice bismo vama koji vjerujete, ¹¹ Kao što znate da svakoga vas kao otac djecu svoju ¹² Molismo i utješavasmo, i svjedoèismo vam da živite kao što se pristoji Bogu, koji vas je prizvao u svoje carstvo i slavu. ¹³ Toga radi i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka što vi primivši od nas rijeè èuvenja Boþijega primiste ne kao rijeè èovjeèiju, nego kao što zaista jest) rijeè Boþiju, koja i èini u vama koji vjerujete. ¹⁴ Jer vi, braæo, proðoste kao crkve Boþije koje su u Judeji u Hristu Isusu; jer tako i vi postradaste od svojega roda kao i oni od Jevreja, ¹⁵ Koji ubiše i Gospoda Isusa i proroke njegove, i koji nas istjeraše, i Bogu ne ugodiše, i koji se svijem ljudima protive, ¹⁶ I zabranjuju nam kazivati neznabošcima da se spasu; da ispune grijehe svoje svagda; ali napošljtku doðe gnjev na njih. ¹⁷ A mi, braæo, osirotevjši za vama neko vrijeme licem a ne srcem, veæma hiaæasmo da vidimo lice vaše s velikom željom. ¹⁸ Zato šæadijasmo da doðemo k vama, ja Pavle jednom i drugom,

i zabrani nam sotona. ¹⁹ Jer ko je naš nad ili radost, ili viđenost slave? Nijeste li i vi pred Gospodom našijem Isusom Hristom o njegovu dolasku? ²⁰ Jer ste vi naša slava i radost.

3

¹ Zato ne moguæi više trpljeti naumismo sami ostati u Atini, ² I poslasmø Timotija, brata svojega i slugu Božijega, i pomagaèa svojega u jevanðelju Hristovu, da vas utvrði i utješi u vjeri vašoj; ³ Da se niko ne smete u ovijem nevoljama; jer sami znate da smo na to odreðeni. ⁴ Jer kad bijasmo kod vas kazasmo vam naprijed da æemo padati u nevolje, koje i bi, i znate. ⁵ Toga radi i ja ne moguæi više trpljeti poslah da poznam vjeru vašu, da vas kako ne iskuša kušaè, i da uzalud ne bude trud naš. ⁶ A sad kad doðe Timotije k nama od vas i javi nam vašu vjeru i ljubav, i da imate dobar spomen o nama svagda, želeæi nas vidjeti, kao i mi vas, ⁷ Zato se utješismo, braæo, vama u svakoj žalosti i nevolji svojoj vašom vjerom; ⁸ Jer smo mi sad živi kad vi stojite u Gospodu. ⁹ Jer kakvu hvalu možemo dati Bogu za vas, za svaku radost, kojom se radujemo vas radi pred Bogom svojijem? ¹⁰ Dan i noæ molimo se Bogu preizobilno da vidimo lice vaše, i da ispunimo nedostatak vjere vaše. ¹¹ A sam Bog i otac naš i Gospod naš Isus Hristos da upravi put naš k vama. ¹² A vas Gospod da umnoži, i da imate izobilnu ljubav jedan k drugome i k svima, kao i mi k vama. ¹³ Da bi se utvrdila srca vaša bez krivice u svetinji pred Bogom i ocem našijem, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista sa svima svetima njegovijem. Amin.

4

¹ Dalje, braæo, molimo vas i svjetujemo u Hristu Isusu, kao što primiste od nas, kako vam treba živjeti i ugaðati Bogu, kao što živite, da bivate sve izobilniji. ² Jer znate kakve vam zapovijesti dadosmo kroz Gospoda Isusa. ³ Jer je ovo volja Božija, svetost vaša, da se èuvate od kurzarstva, ⁴ I svaki od vas da zna držati svoj sud u svetinji i u èasti, ⁵ A ne u slasti želja, kao i neznabošci, koji ne poznaju Boga; ⁶ I da ne prestupate i zakidate u stvari brata svojega; jer æe Gospod pokajati sve to, kao što vam i prije kazasmo i posvjedoèismo. ⁷ Jer Bog nas ne dozva na neèistotu, nego u svetost. ⁸ Koji dakle odbacuje, ne odbacuje èovjeka nego Boga, koji je dao svetoga Duha svojega u vas. ⁹ A za bratoljublje ne trebate da vam se piše, jer ste sami od Boga nauèeni da se ljubite meðu sobom, ¹⁰ Jer to èinite sa svom braæom po cijeloj Maædoniji. Ali vas molimo, braæo, da još izobilnije èinite, ¹¹ I da se ljubazno starate da ste mirni, i da gledate svoj posao, i da radite svojijem rukama, kao što vam zapovjedismo; ¹² Da se vladate pošteno prema onima što su napolju, i da od njih ništa ne trebate. ¹³ Neæu vam pak zatajiti, braæo, za one koji su umrli, da ne žalite kao i ostali koji nemaju nada. ¹⁴ Jer ako vjerujemo da Isus umrije i vaskrse, tako æe Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim. ¹⁵ Jer vam ovo kazujemo rijeèju Gospodnjom da mi koji živimo i ostanemo za dolazak Gospodnji, neæemo preteæi onijeh koji su pomrli. ¹⁶ Jer æe sam Gospod sa zapovijesæu, s glasom aranðelovijem, i s trubom Božijom siaæi s neba; i mrtvi u Hristu vaskrsnuæe na-

jprije; ¹⁷ A potom mi živi koji smo ostali, zajedno s njima biæemo uzeti u oblake na susret Gospodu na nebo, i tako æemo svagda s Gospodom biti. ¹⁸ Tako utješavajte jedan drugoga ovijem rijeèima.

5

¹ A za èase i vremena, braæo, nije vam trijebe pisati; ² Jer sami znate jamaèno da æe dan Gospodnji doæi kao lupež po noæi. ³ Jer kad reku: mir je, i nema se šta bojati, onda æe iznenada napasti na njih pogibao kao bol na trudnu ženu, i neæe uteæi. ⁴ Ali vi, braæo, nijeste u tami da vas dan kao lupež zastane. ⁵ Jer ste vi svi sinovi vidjela i sinovi dana: nijesmo noæi niti tame. ⁶ Tako dakle da ne spavamo kao i ostali, nego da pazimo i da budemo trijezni. ⁷ Jer koji spavaju, u noæi spavaju, i koji se opijaju, u noæi se opijaju. ⁸ Ali mi koji smo sinovi dana da budemo trijezni i obuèeni u oklop vjere i ljubavi, i s kacigom nada spasenija; ⁹ Jer nas Bog ne postavi za gnjev, nego da dobijemo spasenije kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, ¹⁰ Koji umrije za nas da mi, stražili ili spavali, zajedno s njim živimo. ¹¹ Toga radi utješavajte jedan drugoga, i popravljajte svaki bližnjega, kao što i èinite. ¹² Molimo vas pak, braæo, pripoznajte one koji se trude meðu vama, i nastojnike svoje u Gospodu, i uèitelje svoje, ¹³ I imajte ih u izobilnoj ljubavi za djelo njihovo. Budite mirni meðu sobom. ¹⁴ Molimo vas pak, braæo, pouèavajte neuredne, utješavajte malodušne, branite slabe, snosite svakoga. ¹⁵ Gledajte da niko ne vraæa kome zla za zlo; ¹⁶ Nego svagda idite za dobrom, i meðu sobom, prema svima. ¹⁷ Radujte se svagda. ¹⁸ Molite se Bogu

bez prestanka. Na svaèemu zahvaljajte; jer je ovo volja Božija u Hristu Isusu od vas. ¹⁹ Duha ne gasite. Proroštva ne prezirite. ²⁰ A sve kušajuæi dobro držite. ²¹ Uklanjanje se od svakoga zla. ²² A sam Bog mira da posveti vas cijele u svaèemu; ²³ I cijel vaš duh i duša i tijelo da se saèuva bez krivice za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista. ²⁴ Vjerman je onaj koji vas dozva, koji æe i uèiniti. ²⁵ Braæo! molite se Bogu za nas. ²⁶ Pozdravite braæu svu cijelivom svetijem. ²⁷ Zaklinjem vas Gospodom da proèitate ovu poslanicu pred svom braæom svetom. ²⁸ Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin.

2. Solunjanima Poslanica

¹ Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu našem i Gospodu Isusu Hristu: ² Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. ³ Dužni smo svagda zahvaljivati Bogu za vas, braæo, kao što treba; jer raste vrlo vjera vaša, i množi se ljubav svakoga vas među vama, ⁴ Tako da se mi sami hvalimo vama crkvama Božijima, vašijem trpljenjem i vjerom u svima vašijem gonjenjima i nevoljama koje podnosite, ⁵ Za znak pravednoga suda Božijega da se udostojite carstva Božijega, za koje i stradate. ⁶ Jer je pravedno u Boga da vrati muke onima koji vas muèe; ⁷ A vama koje muèe pokoj s nama kad se pokaže Gospod Isus s neba s anđelima sile svoje ⁸ U ognju plamenome, koji æe dati osvetu onima koji ne poznaju Boga i ne slušaju jevanđelja Gospoda našega Isusa Hrista; ⁹ Koji æe primiti muku, pogibao vjeènu od lica Gospodnjega i od slave njegove, ¹⁰ Kad dođe da se proslavi u svetima svojim, i divan da bude u svima koji ga vjerovaše; jer se primi svjedoèanstvo naše među vama u onaj dan. ¹¹ Zato se i molimo svagda za vas da vas udostoji Bog naš zvanja, i ispuni svaku radost dobrote i djelo vjere u sili; ¹² Da se proslavi ime Gospoda našega Isusa Hrista u vama i vi u njemu, po blagodatima Boga našega i Gospoda Isusa Hrista.

2

¹ Ali vas molimo, braæo, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista, i za naš sastanak u njemu, ² Da se ne date lasno pokrenuti od

uma, niti da se plašite, ni duhom ni rijeèju, ni poslanicom, kao da je od nas poslana, da je veæ nastao dan Hristov. ³ Da vas niko ne prevari nikakijem naèinom; jer neæe doæi dok ne dođe najprije otpad, i ne pokaže se èovjek bezakonja, sin pogibli, ⁴ Koji se protivi i podiže više svega što se zove Bog ili se poštuje, tako da æe on sjesti u crkvi Božijoj kao Bog pokazujuæi sebe da je Bog. ⁵ Ne pamтите li da sam vam ovo kazivao još kad sam kod vas bio? ⁶ I sad znate što zadržava da se ne javi u svoje vrijeme. ⁷ Jer se veæ radi tajna bezakonja, samo dok se ukloni onaj koji sad zadržava. ⁸ Pa æe se onda javiti bezakonik, kojega æe Gospod Isus ubiti duhom usta svojijeh, i iskorijeniti svjetlošæu dolaska svojega; ⁹ Koje ga je dolazak po èinjenju sotoninu sa svakom silom, i znacima i lažnijem èudesima, ¹⁰ I sa svakom prijevarom nepravde među onima koji ginu: jer ljubavi istine ne primiše, da bi se spasli. ¹¹ I zato æe im Bog poslati silu prijevare, da vjeruju laži; ¹² Da prime sud svi koji ne vjerovaše istini, nego volješe nepravdu. ¹³ A mi smo dužni svagda zahvaljivati Bogu za vas, braæo ljubazna Gospodu! što vas je Bog od poèetka izabrao za spasenje u svetinji Duha i vjeri istine. ¹⁴ U koje vas dozva jevanđeljem našijem, da dobjete slavu Gospoda našega Isusa Hrista. ¹⁵ Tako dakle, braæo, stojte i držite uredbe kojima se nauèiste ili rijeèju ili iz poslanice naše. ¹⁶ A sam Gospod naš Isus Hristos, i Bog i otac naš, kojemu omiljesmo i dade nam utjehu vjeènu i nad dobri u blagodatima, ¹⁷ Da utješi srca vaša i da vas utvrdi u svakoj rijeèi i djelu dobrome.

3

¹ Dalje, braæo, molite se Bogu za nas da rijeè Gospodnja trèi, i da se slavi kao i meðu vama; ² I da se izbavimo od besputnijeh i zlijeh ljudi; jer vjera nije sviju, ³ A Gospod je vjeran, koji æe vas utvrditi i saèuvati oda zla. ⁴ A uzdamo se u Gospoda za vas da ono što vam zapovijedamo i èinite i èiniæete. ⁵ A Gospod da upravi srca vaša na ljubav Božiju i na trpljenje Hristovo. ⁶ Zapovijedamo vam pak, braæo, u ime Gospoda našega Isusa Hrista, da se odvojite od svakoga brata koji živi neuredno, a ne po uredbi koju primiše od nas. ⁷ Jer sami znate kako treba da se ugledate na nas, jer ne življesimo neuredno meðu vama, ⁸ Niti zabadava hljeb jedosmo u koga, nego u trudu i u poslu, dan i noæ radeæi, da ne budemo na dosadu nikome od vas. ⁹ Ne kao da nemamo vlasti, nego da sebe damo vama za ugled, da budete kao i mi. ¹⁰ Jer kad bijasmo u vas, ovo vam zapovijedasmo da ako ko neæe da radi da i ne jede. ¹¹ Jer èujemo da neki neuredno žive meðu vama, ništa ne radeæi, nego okrajèe i miješaju se u tuđe poslove. ¹² Takovima zapovijedamo i molimo ih u Gospodu našem Isusu Hristu da mirno radeæi svoj hljeb jedu. ¹³ A vama, braæo, da ne dotuži dobro èiniti. ¹⁴ A ako ko ne posluša rijeèi naše, onoga poslanicom naznaèite, i ne miješajte se s njim, da se posrami. ¹⁵ Ali ga ne držite kao neprijatelja, nego ga svjetujte kao brata. ¹⁶ A sam Gospod mira da vam da mir svagda u svakom događaju. Gospod sa svima vama. ¹⁷ Pozdrav mojom rukom Pavlovom, koje je znak u svakoj poslanici, ovako pišem: ¹⁸ Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

1. Timoteju Poslanica

¹ Od Pavla, apostola Isusa Hrista, po zapovijesti Boga spasa našega i Gospoda Isusa Hrista, nada našega, ² Timotiju, pravome sinu u vjeri, blagodat, milost, mir od Boga oca našega i Hrista Isusa Gospoda našega. ³ Kao što te molih da ostaneš u Efesu, kad iđah u Maædoniju, da zapovjediš nekima da ne uèe drukèije, ⁴ Niti da gledaju na laži i na teftere od plemena kojima nema kraja, i koji prije èine prepiranja negoli Božij napredak u vjeri. ⁵ A namjera je zapovijesti ljubav od èista srca i dobre savjesti i vjere nelicemjerne; ⁶ U kojima neki pogriješivši svrnuše u prazne govore, ⁷ I htjeli bi da budu zakonici, a ne razumiju ni šta govore, ni šta utvrđuju. ⁸ A znamo da je zakon dobar ako ga ko drži kao što treba. ⁹ Znajuæi ovo da pravedniku zakon nije postavljen, nego bezakonicima i nepokornima i bezbožnicima i grješnicima, nepravednima i poganima, krvnicima oca i matere, krvnicima ljudskima, ¹⁰ Kurvarima, muželožnicima, ljudokradicama, lažljivcima, kletvoprestupnicima, i ako što drugo ima protivno zdravoj nauci, ¹¹ Po jevanđelju slave blaženoga Boga, koje je meni povjereno. ¹² I zahvaljujem Hristu Isusu Gospodu našem koji mi daje moæ, što me za vjerna primi i postavi me u službu, ¹³ Koji sam prije bio hulnik i gonitelj i siledžija; ali bih pomilovan, jer ne znajuæi uèinih u nevjerstvu. ¹⁴ Ali se još veæma umnoži blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vjerom i ljubavi u Hristu

Isusu. ¹⁵ Istinita je rijeè i svakoga primanja dostojna da Hristos Isus dođe na svijet da spase grješnike, od kojijeh sam prvi ja. ¹⁶ Ali toga radi ja bih pomilovan da na meni prvome pokaže sve trpljenje Isus Hristos za ugled onima koji mu hoæe vjerovati za život vjeèni. ¹⁷ A caru vjeènome, neraspadljivome, koji se ne vidi, jedinome premudrome Bogu èast i slava vavijek vijeka. Amin. ¹⁸ Ovu pak zapovijest predajem ti, sine Timotije, po predašnjijem proroštvima za tebe: da ratuješ u njima dobar rat, ¹⁹ Imajuæi vjeru i dobru savjest, koju neki odbacivši otpadoše od vjere; ²⁰ Među kojima su Imenej i Aleksandar koje predadoh sotoni da se nauèe ne huliti.

2

¹ Molim dakle prije svega da se èine iskanja, molitve, moljenja, zahvaljivanja za sve ljude, ² Za careve, i za sve koji su u vlasti, da tihi i mirni život poživimo u svakoj pobožnosti i poštenju. ³ Jer je ovo dobro i prijatno pred spasiteljem našijem Bogom, ⁴ Koji hoæe da se svi ljudi spasu, i da dođu u poznanje istine. ⁵ Jer je jedan Bog, i jedan posrednik Boga i ljudi, èovjek Hristos Isus, ⁶ Koji sebe daje u otkup za sve, za svjedodoèanstvo u svoje vrijeme, ⁷ Za koje sam postavljen propovjednik i apostol istinu govorim u Hristu, ne lažem uèitelj neznabožaca, u vjeri i istini. ⁸ Hoæu dakle da molitve èine ljudi na svakome mjestu, podižuæi svete ruke bez gnjeva i premišljanja. ⁹ Tako i žene u pristojnom odijelu, sa stidom i poštenjem da ukrašuju sebe, ne pletenicama, ni zlatom, ili biserom, ili haljinama skupocjenima, ¹⁰ Nego dobrijem djelima kao što se pristoji ženama koje se

obeavaju pobožnosti. ¹¹ Žena na miru da se uèi sa svakom pokornošæu. ¹² Ali ženi ne dopuštam da uèi niti da vlada mužem, nego da bude mirna. ¹³ Jer je Adam najprije sazdan pa onda Eva; ¹⁴ I Adam se ne prevari, a žena prevarivši se postade prestupnica; ¹⁵ Ali æe se spasti rađanjem djece, ako ostane u vjeri i ljubavi i u svetinji s poštenjem.

3

¹ Istinita je rijeè: ako ko vladieanstva želi dobru stvar želi. ² Ali vladika treba da je bez mane, jedne žene muž, trijezan, pametan, pošten, gostoljubiv, vriedan da uèi; ³ Ne pijanica, ne bojac, ne lakom, nego krotak, miran, ne srebroljubac; ⁴ Koji svojijem domom dobro upravlja, koji ima poslušnu djecu sa svakijem poštenjem; ⁵ A ako ko ne umije svojijem domom upravljati, kako æe se moæi starati za crkvu Božiju? ⁶ Ne novokršten, da se ne bi naduo, i upao u sud đavolji. ⁷ A valja da ima i dobro svjedoèanstvo od onijeh koji su napolju, da ne bi upao u sramotu i u zamku đavolju. ⁸ Tako i đakoni treba da budu poštene, ne dvoježeni, ne koji mnogo vina piju, ne lakomi na dobitak pogan, ⁹ Koji imaju tajnu vjere u èistoj savjesti. ¹⁰ A i ovi da se kušaju najprije, pa onda da služe, ako su bez mane. ¹¹ Tako i žene treba da su poštene, ne koje opadaju, trijezne, vjerne u svemu. ¹² Đakoni da bivaju jedinijeh žena muževi, koji dobro upravljaju djecom i svojijem domovima. ¹³ Jer koji dobro služe oni dobivaju sebi dobar postup, i veliku slobodu u vjeri Isusa Hrista. ¹⁴ Ovo ti pišem nadajuæi se da æu skoro doæi k tebi. ¹⁵ Ako li se zabavim, da znaš kako treba življeti u domu Božijemu, koji je crkva Boga živoa, stup i tvrða

istine. ¹⁶ I, kao što je priznato, velika je tajna pobožnosti: Bog se javi u tijelu, opravda se u Duhu, pokaza se anđelima, propovjedi se neznabošcima, vjerova se na svijetu, uznese se u slavi.

4

¹ A Duh razgovijetno govori da æe u pošljednja vremena otstupiti neki od vjere slušajuæi lažne duhove i nauke đavolske, ² U licemjerju laža, žigosanijeh na svojoj savjesti, ³ Koji zabranjuju ženiti se, i zapovijedaju uzdržavati se od jela koja Bog stvori za jelo sa zahvalnošæu vjernima i onima koji poznaše istinu. ⁴ Jer je svako stvorenje Božije dobro i ništa nije na odmet kad se prima sa zahvalnošæu. ⁵ Jer se osveæuje rijeèju Božijom i molitvom. ⁶ Ovo sve kazujuæi braæi biæeš dobar sluga Isusa Hrista, odgajen rijeèima vjere i dobrom naukom koju si primio. ⁷ A poganijeh i bapskijeh gatalica kloni se; a obuèavaj se u pobožnosti. ⁸ Jer tjelesno obuèavanje malo je korisno, a pobožnost je korisna za svašto, imajuæi obeæanje života sadašnjega i onoga koji ide. ⁹ Ovo je istinita rijeè i dostojna svakoga primanja. ¹⁰ Jer se zato i trudimo i bivamo sramotni, jer se uzdamo u Boga živa, koji je spasitelj svima ljudima, a osobito vjernima. ¹¹ Ovo zapovijedaj i uèi. ¹² Niko da ne postane nemarljiv za tvoju mladost; nego budi ugled vjernima u rijeèi, u življenju, u ljubavi, u duhu, u vjeri, u èistoti. ¹³ Dokle dođem pazi na èitanje, utješavanje i uèenje. ¹⁴ Ne pusti u nemar dar u sebi koji ti je dan po proroštvu metnuvši starješine ruke na tebe. ¹⁵ U ovom se pouèavaj, u ovom stoj, da se napredak tvoj pokaže u svemu. ¹⁶ Pazi na sebe i na nauku, i stoj

u tome; jer ovo èineæi spašæeš i samoga sebe i one koji te slušaju.

5

¹ Starca ne karaj, nego mu govori kao ocu; momèadma kao braæi; ² Staricama kao materama; mladima kao sestrama, sa svakom èistotom. ³ Udovice poštuju, koje su prave udovice. ⁴ Ako li koja udovica ima djecu ili unuèad, da se uèe najprije svoj dom poštovati, i zajam vraæati roditeljima; jer je ovo ugodno pred Bogom. ⁵ A prava udovica i usamljena uzda se u Boga, i živi u molitvama i u moljenju dan i noæ. ⁶ A koja živi u sladostima, živa je umrla. ⁷ I ovo zapovijedaj, da budu bez mane. ⁸ Ako li ko za svoje a osobito za domaæe ne promišlja, odrekao se vjere, i gori je od neznabošca. ⁹ A udovica da se ne prima mlaða od šezdeset godina, i koja je bila jednome mužu žena; ¹⁰ I koja ima svjedoèanstvo u dobrijem djelima, ako je djecu odgajila, ako je gostoljubiva bila, ako je svetima noge prala, ako je nevoljnima pomagala, ako je išla za svakijem dobrijem djelom. ¹¹ A mladijeh udovica proði se; jer kad pobjesne protiv Hrista, hoæe da se udaju, ¹² I imaju grijeh što prvu vjeru odbaciše. ¹³ A k tome i besposlene uèe se skitati po kuæama, ne samo pak besposlene, nego i jezièene i sveznale, pa govore što ne treba. ¹⁴ Hoæu dakle da se mlade udovice udaju, djecu raðaju, kuæu kuæe, a nikakva uzroka da ne daju protivniku za huljenje. ¹⁵ Jer se evo neke okrenuše za sotonom. ¹⁶ Ako koji vjerni ili vjerna ima udovice, neka se stara za njih, i da ne dosaðuju crkvi da one koje su prave udovice može zadovoljiti. ¹⁷ A sveštenicima koji se dobro staraju da se daje dvoguba èast,

a osobito onima koji se trude u rijeèi i u nauci. ¹⁸ Jer pismo govori: volu koji vrše ne zavezuju usta, i: radin je dostojan svoje plate. ¹⁹ Na sveštenika ne primaj tužbe, osim kad imaju dva ili tri svjedoka. ²⁰ A koji griješe pokaraj ih pred svima, da i drugi imaju strah. ²¹ Zaklinjem te pred Bogom i Gospodom Isusom Hristom i izbranima njegovijem anđelima da ovo držiš bez licemjerja, ne èineæi ništa po hateru. ²² Ruku odmah ne meæi ni na koga, niti pristaj u tuđe grijehe. Drži sebe èista. ²³ Više ne pij vode, nego pij po malo vina, želuca radi svojega i èestijeh svojijeh bolesti. ²⁴ A nekijeh su ljudi grijesi poznati koji naprijed vode na sud, a nekijeh idu za njima. ²⁵ Tako su i dobra djela poznata, i koja su drukèija ne mogu se sakriti.

6

¹ Robovi koji su god pod jarmom da pokazuju svaku èast svojijem gospodarima, da se ne huli na ime Božije i na nauku. ² A koji imaju krštene gospodare, da ne postaju nemarljivi za njih što su braæa, nego još bolje da služe, jer su vjerni i ljubazni, zajednièari u blagodati. Ovo uèi i svjetuj. ³ Ako li ko drukèije uèi, i ne pristaje na zdrave rijeèi Gospoda našega Isusa Hrista i na nauku pobožnu, ⁴ Nadu se ne znajuæi ništa, nego bolujuæi od zapitkivanja i praznijeh prepiranja, oda šta postaje zavist, svaða, huljenje, zle misli, ⁵ Zaludna prepiranja onakovijeh ljudi koji imaju um izopaèen i nemaju istine, koji misle da je pobožnost trgovina. Kloni se takovijeh. ⁶ Ali jest velika trgovina pobožnost sa zadovoljstvom. ⁷ Jer ništa ne doneosmo na ovaj svijet, dakle ne možemo ništa ni odnijeti. ⁸ A kad

imamo hranu i odjeæu, ovijem da budemo dovoljni. ⁹ A koji hoæe da se obogate oni upadaju u napasti i zamke, i u mnoge lude škodljive želje, koje potapaju èovjeka u propast i pogibao. ¹⁰ Jer je korijen sviju zala srebroljublje kojemu neki predavši se zaðoše od vjere i na sebe navukoše muke velike. ¹¹ A ti, o èovjeèe Božij! bjegaj od ovoga, a idi za pravdom, pobožnosti, vjerom, ljubavi, trpljenjem, krotosti. ¹² Bori se u do-broj borbi vjere, muèi se za vjeèni život na koji si i pozvan, i priznao si dobro priznanje pred mnogijem svjedocima. ¹³ Zapovijedam ti pred Bogom koji sve oživljuje, i Hristom Isusom koji svjedoèi za vladanja Pontija Pilata dobro priznanje, ¹⁴ Da držiš zapovijest èistu i nezazornu do dolaska Gospoda našega Isusa Hrista, ¹⁵ Koji æe u svoje vrijeme pokazati blaženi i jedini silni car nad carevima i gospodar nad gospodarima, ¹⁶ Koji sam ima besmrtnost, i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti, kojega niko od ljudi nije vidio, niti može vidjeti, kojemu èast i država vjeèna. Amin. ¹⁷ Bogatima na ovome svijetu zapovijedaj da se ne ponose niti uzdaju u bogatstvo propadljivo, nego u Boga živoga, koji nam sve daje izobilno za užitak; ¹⁸ Neka dobro èine, neka se bogate u dobrijem djelima, neka budu podašni, zajednièni, ¹⁹ Sabirajuæi sebi temelj do-bar za unapredak, da prime život vjeèni. ²⁰ O Timotije! saèuvaj što ti je predano, kloni se pogani-jeh praznijeh razgovora i prepri-ranja lažno nazvanoga razuma, ²¹ Kojijem se neki hvaleæi otpadoše od vjere. Blagodat s tobom. Amin.

2. Timoteju Poslanica

¹ Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božijoj za obećanje života u Isusu Hristu, ² Timotiju, ljubaznome sinu, blagodat, milost, mir od Boga oca i Hrista Isusa Gospoda našega. ³ Zahvaljujem Bogu, kojemu služim od praroditelja èistom savjesti, što bez prestanka imam spomen za tebe u molitvama svojijem dan i noæ, ⁴ Želeæi da te vidim, opominjuæi se suza tvojijeh, da se radosti ispunim; ⁵ Opominjuæi se nelicemjerne u tebi vjere koja se useli najprije u babu tvoju Loidu i u mater tvoju Evnikiju; a uvjeren sam da je i u tebi; ⁶ Zaradi kojega uzroka napominjem ti da pogrijevaš dar Božij koji je u tebi kako sam metnuo ruke svoje na tebe. ⁷ Jer nam Bog ne daje duha straha, nego sile i ljubavi i èistote. ⁸ Ne postidi se dakle svjedoèanstva Gospoda našega Isusa Hrista, ni mene sužnja njegov; nego postradaj s jevanđeljem Hristovijem po sili Boga, ⁹ Koji nas spase i prizva zvanjem svetijem, ne po djelima našima, nego po svojoj naredbi i blagodati, koja nam je dana u Hristu Isusu prije vremena vjeènijeh; ¹⁰ A sad se pokaza u dolasku spasitelja našega Isusa Hrista, koji raskopa smrt, i obasja život i neraspadljivost jevanđeljem; ¹¹ Za koje sam ja postavljen apostol i uèitelj neznažbožaca. ¹² Zaradi kojega uzroka i ovo stradam; ali se ne stidim, jer znam kome vjerovah, i uvjeren sam da je kadar amanet moj saèuvati za dan onaj. ¹³ Imaj u pameti obraz zdravijeh rijeèi koje si èuo od mene, u vjeri i ljubavi Hrista Isusa. ¹⁴ Dobri

amanet saèuvaj Duhom svetijem koji živi u nama. ¹⁵ Znaš ovo da se odvратиše od mene svi u Aziji, među kojima je Figel i Ermogen. ¹⁶ A Gospod da da milost Onisiforovu domu; jer me mnogo puta utješi, i okova mojijeh ne postidje se; ¹⁷ Nego došavši u Rim potraži me još s veæijem staranjem i naðe. ¹⁸ Da da njemu Gospod da naðe milost od Gospoda u dan onaj. I u Efesu koliko mi posluži, ti znaš dobro.

2

¹ Ti dakle, sine moj, jaèaj u blagodati Isusa Hrista; ² I što si èuo od mene pred mnogijem svjedocima, ono predaj vjernijem ljudima, koji æe biti vrijedni i druge nauèiti. ³ Ti dakle trpi zlo kao dobar vojnik Isusa Hrista; ⁴ Jer se nikakav vojnik ne zapleæe u trgovine ovoga svijeta da ugodi vojvodi. ⁵ Ako i vojuje, ne dobija vijenca ako pravo ne vojuje. ⁶ Radin koji se trudi najprije treba da okusi od roda. ⁷ Razumij što govorim; a Gospod da ti da razum u svemu. ⁸ Opominji se Gospoda Isusa Hrista koji usta iz mrtvijeh, od sjemena Davidova, po jevanđelju mojemu, ⁹ U kojemu trpim zlo do samijeh okova kao zloèinac; ali se rijeè Božija ne veže. ¹⁰ Zato trpim sve izbranijeh radi da i oni dobiju spasenije u Hristu Isusu sa slavom vjeènem. ¹¹ Istinita je rijeè: ako s njim umriješmo, to æemo s njim i oživjeti. ¹² Ako trpimo, s njim æemo i carovati. Ako se odreèemo, i on æe se nas odreæi. ¹³ Ako ne vjerujemo, on ostaje vjeran; jer se sam sebe ne može odreæi. ¹⁴ Ovo napominji, i posvjedoèi pred Gospodom da se ne prepiru, koje ništa ne pomaže, nego smeta one koji slušaju. ¹⁵ Postaraj se da se pokažeš pošten pred Bogom, kao radin koji se nema šta

stidjeti, i pravo upravlja rijeèuju istine. ¹⁶ A poganih praznih razgovora kloni se; jer najviše pomažu u bezbožnosti, ¹⁷ I rijeè njihova kao živina toèi: među kojima je Imenej i Filit, ¹⁸ Koji u istini pogriješiše govoreæi da je vaskrsenje veæ bilo; i smetaju vjeru nekijeh. ¹⁹ Tvrdo dakle stoji temelj Božij imajuæi ovaj peæat: pozna Gospod svoje; i: da odstupi od nepravde svaki koji spominje ime Gospodnje. ²⁰ A u velikome domu nijesu sudi samo zlatni i srebrni, nego i drveni i zemljani: i jedni za èast, a jedni za sramotu. ²¹ Ako dakle ko oèisti sebe od ovoga, biæe sud za èast, osveæen, i potreban domaæinu, pripravljen za svako dobro djelo. ²² Bježi od želja mladosti, a drži se pravde, vjere, ljubavi, mira, sa svima koji prizivlju Gospoda od èistoga srca; ²³ A ludijeh i praznijeh zapitkivanja kloni se znajuæi da raðaju svaðe. ²⁴ A sluga Gospodnji ne treba da se svaða, nego da bude krotak k svima, pouèljiv, koji nepravdu može podnositi, ²⁵ I s krotošæu pouèavati one koji se protive: eda bi im kako Bog dao pokajanje za poznanje istine, ²⁶ I da se iskopaju iz zamke ðavola, koji ih je ulovio žive za svoju volju.

3

¹ Ali ovo znaj da æe u pošljednje dane nastati vremena teška. ² Jer æe ljudi postati samoživci, srebroljupci, hvališe, ponositi, hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodarni, nepravedni, neljubavni, ³ Neprimirljivi, opadaèi, neuzdržnici, bijesni, nedobrovoljubivi, ⁴ Izdajnici, nagli, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga, ⁵ Koji imaju oblièje pobožnosti, a sile su se njezine odrekli. I ovijeh se kloni. ⁶ Jer su od ovijeh oni

koji se zavlæe po kuæama, i robe ženice koje su natovarene grijesima i vode ih razliène želje, ⁷ Koje se svagda uèe, i nikad ne mogu da doðu k poznanju istine. ⁸ Kao što se Janije i Jamvrije protiviše Mojsiju, tako se i ovi protive istini, ljudi izopaæenoga uma, nevješti u vjeri. ⁹ Ali neæe dugo napredovati; jer æe njihovo bezumlje postati javno pred svima, kao i onijeh što posta. ¹⁰ A ti si se ugledao na moju nauku, življenje, namjeru, vjeru, snošenje, ljubav, trpljenje, ¹¹ Protjerivanja, stradanja, kakova mi se dogodiše u Antiohiji, i u Ikoniji, i u Listri, kakova protjerivanja podnesoh, i od svijuu me izbavi Gospod. ¹² A i svi koji pobožno hoæe da žive u Hristu Isusu, biæe gonjeni. ¹³ A zli ljudi i varalice napredovaæe na gore, varajuæi i varajuæi se. ¹⁴ Ali ti stoj u tome što si nauèio i što ti je povjereno, znajuæi od koga si se nauèio, ¹⁵ I buduæi da iz malena umiješ sveta pisma, koja te mogu umudriti na spasenje u Hrista Isusa. ¹⁶ Sve je pismo od Boga dano, i korisno za uèenje, za karanje, za popravlanje, za pouèavanje u pravdi, ¹⁷ Da bude savršen èovjek Božij, za svako dobro djelo pripravljen.

4

¹ Zaklinjem te dakle pred Bogom i Gospodom našijem Isusom Hristom, koji æe suditi živima i mrtvima, dolaskom njegovijem i carstvom njegovijem: ² Propovijedaj rijeè, nastoj u dobro vrijeme i u nevrijeme, pokaraj, zaprijeti, umoli sa svakijem snošenjem i uèenjem; ³ Jer æe doæi vrijeme kad zdrave nauke neæe slušati, nego æe po svojijem željama nakupiti sebi uèitelje, kao što ih uši svrbe,

⁴ I odvratiaæ uši od istine, i okrenuæ se ka gatalicama. ⁵ A ti budi trijezan u svaèemu, trpi zlo, uèini djelo jevanðelista, službu svoju svrši. ⁶ Jer ja se veæ žrtvujem, i vrijeme mojega odlaska nastala. ⁷ Dobar rat ratovah, trku svrših, vjeru održah. ⁸ Dalje dakle meni je pripravljen vijenac pravde, koji æe mi dati Gospod u dan onaj, pravedni sudija; ali ne samo meni, nego i svima koji se raduju njegovu dolasku. ⁹ Postaraj se da doðeš brzo k meni; ¹⁰ Jer me Dimas ostavi, omiljevši mu sadašnji svijet, i otide u Solun; Kriskent u Galatiju, Tit u Dalmaciju; Luka je sam kod mene. ¹¹ Marka uzmi i dovedi ga sa sobom; jer mi je dobar za službu. ¹² A Tihika poslao sam u Efes. ¹³ Kad doðeš donesi mi kabanicu što sam ostavio u Troadi kod Karpa, i knjige, a osobito kožne. ¹⁴ Aleksandar kovaè mnogo mi zla uèini. Da mu Gospod plati po djelu njegovu. ¹⁵ Èuvaj se i ti od njega; jer se vrlo protivi našijem rijeèima. ¹⁶ U prvi moj odgovor niko ne osta sa mnom, nego me svi ostaviše. Da im se ne primi! ¹⁷ Ali Gospod bi sa mnom i dade mi pomoæ da se kroza me svrši propovijedanje, i da èuju svi neznabošci; i izbavih se od usta lavovijeh. ¹⁸ I Gospod æe me izbaviti od svakoga zla djela, i saèuvaæ me za carstvo svoje nebesko; kojemu slava va vijek vijeka. Amin. ¹⁹ Pozdravi Priskilu i Akilu, i Onisiforov dom. ²⁰ Erast osta u Korintu. A Trofima ostavih u Miletu bolesna. ²¹ Postaraj se da doðeš prije zime. Pozdravlja te Euvul, i Pud, i Lin, i Klaudija, i braæa sva. ²² Gospod Isus Hristos sa duhom tvojijem. Blagodat s vama. Amin.

Poslanica Titu

¹ Od Pavla, sluge Božijega, a apostola Isusa Hrista po vjeri izbranih Božijih, i po poznanju istine pobožnosti, ² Za nad vjeènoga života, koji obeæa nelažni Bog prije vremena vjeènijeh, ³ A javi u vremena svoja rijeè svoju propovijedanjem, koje je meni povjereno po zapovijesti spasitelja našega Boga, ⁴ Titu, pravome sinu po vjeri nas obojice, blagodat, milost, mir od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista, spasa našega. ⁵ Zato te ostavih u Kritu da popraviš što je nedovršeno, i da postaviš po svijem gradovima sveštenike, kao što ti ja zapovjedih, ⁶ Ako je ko bez mane, jedne žene muž, i ima vjernu djecu, koju ne kore za kurvarstvo ili za nepokornost. ⁷ Jer vladika treba da je bez mane, kao Božij pristav; ne koji sebi ugaða, ne gnjevljiv, ne pijanica, ne bojac, ne lakom na pogani dobitak; ⁸ Nego gostoljubiv, blag, pošten, pravedan, svet, èist; ⁹ Koji se drži vjerne rijeèi po nauci, da bude kadar i svjetovati sa zdravom naukom, i pokarati one koji se protive. ¹⁰ Jer ima mnogo neposlušnijeh, praznogovornijeh, i umom prevarenijeh, a osobito koji su iz obrezanja, ¹¹ Kojima treba usta zatvoriti; koji cijele kuæe izopaèuju uèeæi što ne treba, poganoga dobitka radi. ¹² A reèe neko od njih, njihov prorok: Kriæani svagda lažljivi, zli zvjerovi, besposleni trbusi. ¹³ Svjedoèanstvo je ovo istinito; zaradi toga uzroka karaj ih bez štedjenja, da budu zdravi u vjeri, ¹⁴ Ne slušajuæi Jevrejskijeh gatalica ni zapovijesti ljudi koji se odvræaju od istine.

¹⁵ Èistima je sve èisto; a poganima i nevjernima ništa nije èisto, nego je opoganjen njihov i um i savjest. ¹⁶ Govore da poznaju Boga, a djelima ga se odrièu; jer su mrski i neposlušni, i ni za kakvo dobro djelo valjani.

2

¹ A ti govori što pristoji zdravoj nauci: ² Starcima da budu trijezni, poštene, èisti, zdravi u vjeri, u ljubavi, u trpljenju; ³ Staricama takoðer da žive kao što se pristoji svetima, da ne budu opadljive, da se ne predaju vrlo vinu, da uèe dobru, ⁴ Da uèe mlade da ljube muževe, da ljube djecu, ⁵ Da budu poštene, èiste, dobre kuæanice, blage, pokorne svojijem muževima, da se ne huli na rijeè Božiju. ⁶ Tako i mladice svjetuj da budu poštene. ⁷ A u svemu sam sebe podaji za ugled dobrih djela, u nauci cijelost, poštenje, ⁸ Rijeè zdravu, nezazornu: da se posrami onaj koji se protivi, ne imajuæi ništa zlo govoriti za nas. ⁹ Sluge da slušaju svoje gospodare, da budu ugodni u svaèemu, da ne odgovaraju, ¹⁰ Da ne krađu, nego u svaèemu da pokazuju dobru vjeru, da nauku spasitelja našega Boga ukrašuju u svaèemu. ¹¹ Jer se pokaza blagodat Božija koja spasava sve ljude, ¹² Uèeæi nas da se odreèemo bezbožnosti i želja ovoga svijeta, i da pošteno i pravedno i pobožno poživimo na ovome svijetu, ¹³ Èekajuæi blažena nada i javljenja slave velikoga Boga i spasa našega Isusa Hrista, ¹⁴ Koji je dao sebe za nas da nas izbavi od svakoga bezakonja, i da oèisti sebi narod izbrani koji èezne za dobrijem djelima. ¹⁵ Ovo govori, i svjetuj, i karaj sa svakom zapoviješæu da te niko ne prezire.

3

¹ Opominji ih da budu pokorni i poslušni gospodarima i zapovjednicima, i gotovi na svako dobro djelo; ² Ni na koga da ne hule, da se ne svađaju, nego da budu mirni, svaku krotost da pokazuju svijem ljudima, ³ Jer i mi bijasmo negda ludi, i nepokorni, i prevareni, služeači razliènijem željama i slastima, u pakosti i zavisti živeači, mrski buduæi i mrzeači jedan na drugoga. ⁴ A kad se pokaza blagodat i èovjekoljublje spasa našega Boga, ⁵ Ne za djela pravedna koja mi uèinismo, nego po svojoj milosti spase nas banjom preroðenja i obnovljenjem Duha svetoga, ⁶ Kojega izli na nas obilno kroz Isusa Hrista spasitelja našega, ⁷ Da se opravdamo blagodaæu njegovom, i da budemo našljednici života vjeènoga po nadu. ⁸ Sine Tite! istinita je rijeè, i u ovome hoæu da utvrðuješ, da se oni koji vjerovaše Bogu trude i staraju za dobro djelo: ovo je korisno ljudima i dobro. ⁹ A ludijeh zapitkivanja i teftera od plemena, i svaða i prepiranja o zakonu kloni se; jer je to nekorisno i prazno. ¹⁰ Èovjeka jeretika po prvome i drugom svjetovanju kloni se, ¹¹ Znajuæi da se takovi izopaèio, i griješi, i sam je sebe osudio. ¹² Kad pošljem k tebi Artemu ili Tihika, postaraj se da dođeš k meni u Nikopolj, jer sam namislio da ondje zimujem. ¹³ Zinu zakonika i Apola lijepo opremi da imaju sve što im treba. ¹⁴ Ali i naši neka se uèe napredovati u dobrijem djelima, ako gdje bude od potrebe da ne budu bez roda. ¹⁵ Pozdravljaju te svi koji su sa mnom. Pozdravi sve koji nas ljube u vjeri. Blagodat sa svima vama. Amin.

Poslanica Filemonu

¹ Od Pavla, sužnja Isusa Hrista, i Timotija brata, Filimonu ljubaznome i pomagaèu našem, ² I Apfiji, sestri ljubaznoj, i Arhipu, našem drugaru u vojevanju, i domašnjoj tvojoj crkvi: ³ Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista. ⁴ Zahvaljujem Bogu svojemu spominjuæi te svagda u molitvama svojim, ⁵ Èuvši ljubav tvoju i vjeru koju imaš ka Gospodu Isusu i k svima svetima: ⁶ Da tvoja vjera, koju imamo zajedno, bude silna u poznanju svakoga dobra, koje imate u Hristu Isusu. ⁷ Jer imam veliku radost i utjehu radi ljubavi tvoje, što srca svetijeh poèinuše kroza te, brate! ⁸ Toga radi ako i imam veliku slobodu u Hristu da ti zapovijedam što je potrebno, ⁹ Ali opet molim ljubavi radi, ja koji sam takovi kao starac Pavle, a sad sužanj Isusa Hrista; ¹⁰ Molimo te za svojega sina Onisima, kojega rodih u okovima svojim; ¹¹ Koji je tebi negda bio nepotreban, a sad je i tebi i meni vrlo potreban, kojega poslao sam natrag; ¹² A ti ga, to jest, moje srce primi. ¹³ Ja ga šæadijah da zadržim kod sebe, da mi mjesto tebe posluži u okovima jevanðelja; ¹⁴ Ali bez tvoje volje ne htjedoh ništa èiniti, da ne bi tvoje dobro bilo kao za nevolju, nego od dobre volje. ¹⁵ Jer može biti da se za to rastade s tobom na neko vrijeme da ga dobiješ vjeèno, ¹⁶ Ne više kao roba, nego više od roba, brata ljubaznoga, a osobito meni, akamoli tebi, i po tijelu i u Gospodu. ¹⁷ Ako dakle držiš mene za svojega drugara, primi njega kao mene. ¹⁸ Ako li ti u èemu skrivi, ili je dužan, to na mene zapiši. ¹⁹ Ja Pavle

napisao rukom svojom, ja æu platiti: da ti ne reèem da si i sam sebe meni dužan. ²⁰ Da brate! da imam korist od tebe u Gospodu, razveseli srce moje u Gospodu. ²¹ Uzdajuæi se u tvoju poslušnost napisao sam ti znajuæi da æeš još više uèiniti nego što govorim. ²² A uz to ugotovi mi i konak; jer se nadam da æu za vaše molitve biti darovan vama. ²³ Pozdravlja te Epafras koji je sa mnom sužanj u Hristu Isusu, Marko, Aristarh, Dimas, Luka, pomagaèi moji. ²⁴ Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem. Amin.

Poslanica Jevrejima

¹ Bog koji je negda mnogo puta i razliènijem naèinom govorio ocevima preko proroka, govori i nama u pošljedak dana ovijeh preko sina, ² Kojega postavi našljednika svemu, kroz kojega i svijet stvori. ³ Koji buduæi sjajnost slave i oblièje biæa njegova, i noseæi sve u rijeèi sile svoje, uèinivši sobom oèišæenje grijeha našijeh, sjede s desne strane prijestola velièine na visini, ⁴ I toliko bolji posta od anðela koliko preslavnije ime od njihova dobi. ⁵ Jer kome od anðela reèe kad: sin moj ti si, ja te danas rodih? I opet: ja æu mu biti otac, i on æe mi biti sin. ⁶ I opet uvodeæi prvorodnoga u svijet govori: i da mu se poklone svi anðeli Božiji. ⁷ Tako i anðelima govori: koji èini anðele svoje duhove, i sluge svoje plamen ognjeni. ⁸ A sinu: prijestol je tvoj, Bože, va vijek vijeka; palica je pravde palica carstva tvoga. ⁹ Omiljela ti je pravda, i omrzao si na bezakonje: toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti veæma od drugova tvojijeh. ¹⁰ I opet: ti si, Gospode, u poèetku osnovaò zemlju, i nebesa su djela ruku tvojijeh: ¹¹ Ona æe proæi, a ti ostaješ: i sva æe ostarjeti kao haljina, ¹² I saviaèeš ih kao haljinu, i izmijeniaèe se: a ti si onaj isti, i tvojijeh godina neæe nestati. ¹³ A kome od anðela reèe kad: sjedi meni s desne strane dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima? ¹⁴ Nijesu li svi službeni duhovi koji su poslani na službu onima koji æe naslijediti spasenije?

2

¹ Toga radi valja nam veæma

paziti na rijeèi koje slušamo, da kako ne otpadnemo. ² Jer ako je ono što je govoreno preko anðela utvrðeno, i svaki prestupak i oglušak pravednu platu primio: ³ Kako æemo pobjeæi na marivši za toliko spasenije? koje poèe Gospod propovijedati, i oni koji su èuli potvrdiše meðu nama, ⁴ Kad i Bog posvjedoèi i znacima i èudesima i razliènijem silama, i Duha svetoga razdjeljivanjem po svojoj volji. ⁵ Jer Bog ne pokori anðelima vasionoga svijeta, koji ide i o kome govorimo. ⁶ Ali neko posvjedoèi negdje govoreæi: šta je èovjek da ga se opomeneš, ili sin èovjeèij da ga obiðeš? ⁷ Umalio si ga malijem neèim od anðela, slavom i èasti vjenèao si ga, i postavio si ga nad djelima ruku svojijeh: ⁸ Sve si pokorio pod noge njegove. A kad mu pokori sve, ništa ne ostavi njemu nepokoreno; ali sad još ne vidimo da mu je sve pokoreno. ⁹ A umaljenoga malijem èim od anðela vidimo Isusa, koji je za smrt što podnese vjenèan slavom i èasti, da bi po blagodati Božijoj za sve okusio smrt. ¹⁰ Jer prilikovaše njemu za kojega je sve i kroz kojega je sve, koji dovede mnoge sinove u slavu, da dovrši poglavara spasenija njihova stradanjem. ¹¹ Jer i onaj koji osveæuje, i oni koji se osveæuju, svi su od jednoga; zaradi toga uzroka ne stidi se nazvati ih braæom ¹² Govoreæi: objaviaæu ime tvoje braæi svojoj, i posred crkve zapjevaæu te. ¹³ I opet: ja æu se u njega uzdati. I opet: evo ja i djeca moja koju mi je dao Bog. ¹⁴ Buduæi pak da djeca imaju tijelo i krv, tako i on uze dijel u tome, da smræu satre onoga koji ima državu smrti, to jest ðavola; ¹⁵ I da izbavi one koji god od straha smrti u svemu životu biše robovi. ¹⁶ Jer se zaista ne prima

anđela, nego se prima sjemena Avraamova. ¹⁷ Zato bješe dužan u svemu da bude kao braća, da bude milostiv i vjeran poglavar sveštenički pred Bogom, da očisti grijeha narodne. ¹⁸ Jer u èemu postrada i iskušan bi u onome može pomoæi i onima koji se iskušavaju.

3

¹ Zato, braæo sveta, zajednièari zvanja nebeskoga, poznajte poslanika i vladiku, kojega mi priznajemo, Isusa Hrista, ² Koji je vjeran onome koji ga stvorio, kao i Mojsije u svemu domu njegovu. ³ Jer ovaj posta toliko dostojan veæe èasti od Mojsija, koliko veæu od doma èast ima onaj koji ga je naèinio. ⁴ Jer svaki dom treba neko da naèini; a ko je sve stvorio ono je Bog. ⁵ I Mojsije dakle bješe vjeran u svemu domu njegovu, kao sluga, za svjedoèanstvo onoga što je trebalo da se govori. ⁶ Ali je Hristos kao sin u domu svojem: kojega smo dom mi, ako slobodu i slavu nada do kraja tvrdo odrđimo. ⁷ Zato, kao što govori Duh sveti: danas ako glas njegov èujete, ⁸ Ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste u dane napasti u pustinji, ⁹ Gdje me iskušasæe ocevi vaši, iskušasæe me, i gledasæe djela moja èetrdeset godina. ¹⁰ Toga radi rasrdih se na taj rod, i rekoh: jednako se metu u srcima, ali oni ne poznasæe putova mojijeh; ¹¹ Zato se zakleh u gnjevu svojem da neæe uæi u pokoj moj. ¹² Gledajte, braæo, da ne bude kad u kome od vas zlo srce nevjerstva da odstupi od Boga živoga; ¹³ Nego se utješavajte svaki dan, dokle se danas govori, da koji od vas ne odrveni od prijave grjehovne; ¹⁴ Jer postasmo zajednièari Hristu, samo ako kako smo poèeli u njemu biti do kraja

tvrdo odrđimo; ¹⁵ Dokle se govori: danas, ako glas njegov èujete, ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste. ¹⁶ Jer neki èuvši prognjeviše se, ali ne svi koji iziðosæe iz Misira s Mojsijem. ¹⁷ A na koje mrzi èetrdeset godina? Nije li na one koji sagriješiše, koji ostaviše kosti u pustinji? ¹⁸ A kojima se zakle da neæe uæi u pokoj njegov, nego onima koji ne htjesæe da vjeruju? ¹⁹ I vidimo da ne mogoše uæi za nevjerstvo.

4

¹ Da se bojimo dakle da kako dok je još ostavljeno obeæanje da se ulazi u pokoj njegov, ne odocni koji od vas. ² Jer je nama objavljeno kao i onima; ali onima ne pomaže èuvena rijeè, jer ne vjerovaše oni koji èuše. ³ Jer mi koji vjerovasmo ulazimo u pokoj, kao što reèe: zato se zakleh u gnjevu svojem da neæe uæi u pokoj moj, ako su djela i bila gotova od postanja svijeta. ⁴ Jer negdje reèe za sedmi dan ovako: i poèinu Bog u dan sedmi od sviju djela svojijeh. ⁵ I na ovom mjestu opet: neæe uæi u pokoj moj. ⁶ Buduæi pak da neki imaju da uðu u njega, i oni kojima je najprije javljeno ne uðosæe za neposlušanje; ⁷ Opet odredi jedan dan, danas, govoreæi u Davidu po tolikom vremenu, kao što se prije kaza: danas ako glas njegov èujete, ne budite drvenastijeh srca. ⁸ Jer da je Isus one doveo u pokoj, ne bi za drugi dan govorio potom. ⁹ Daklem je ostavljeno još poèivanje narodu Božijemu. ¹⁰ Jer koji uðu u pokoj njegov, i on poèiva od djela svojijeh, kao i Bog od svojijeh. ¹¹ Da se postaramo dakle uæi u taj pokoj, da ne upadne ko u onu istu gatku nevjerstva. ¹² Jer je živa rijeè Božija, i jaka, i oštrija od

svakoga maèa oštra s obje strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomislama srdaènijem. ¹³ I nema tvari nepoznate pred njim, nego je sve golo i otkriveno pred oèima onoga kojemu govorimo. ¹⁴ Imajuæi dakle velikoga poglavara sveštenikoga, koji je prošao nebesa, Isusa sina Božijega, da se držimo priznanja. ¹⁵ Jer nemamo poglavara sveštenikoga koji ne može postradati s našijem slabostima, nego koji je u svaèemu iskušán kao i mi, osim grijeha. ¹⁶ Da pristupimo dakle slobodno k prijestolu blagodati, da primimo milost i naðemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoæ.

5

¹ Jer svaki poglavar sveštenikèki koji se iz ljudi uzima, za ljude se postavlja na službu k Bogu, da prinosi dare i žrtve za grijeha, ² Koji može postradati s onima koji ne znadu i zalaze; jer je i on pod slabošæu. ³ I zato je dužan kako za narodne tako i za svoje grijeha prinositi. ⁴ I niko sam sebi ne daje èasti, nego koji je pozvan od Boga, kao i Aron. ⁵ Tako i Hristos ne proslavi sam sebe da bude poglavar sveštenikèki, nego onaj koji mu reèe: ti si moj sin, ja te danas rodih. ⁶ Kao što i na drugome mjestu govori: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. ⁷ On u dane tijela svojega moljenja i molitve k onome koji ga može izbaviti od smrti s vikom velikom i sa suzama prinošaše, i bi utješén po svojoj pobožnosti. ⁸ Iako i bijaše sin Božij, ali od onoga što postrada nauèi se poslušanju. ⁹ I savršivši se, postade svima koji ga poslušáše uzrok spasenija vjeènoga. ¹⁰ I bi nareèen od Boga

poglavar sveštenikèki po redu Melhisedekovu. ¹¹ Za kojega bismo vam imali mnogo govoriti što je teško iskazati; jer ste postali slabi na slušanju. ¹² Jer vi koji bi valjalo da ste uèitelji po godinama, opet trebate da uèite koje su prva slova rijeèi Božije; i postadoste da trebate mlijeka, a ne jake hrane. ¹³ Jer koji se god hrani mlijekom, ne razumije rijeèi pravde, jer je dijete. ¹⁴ A savršenijeh je tvrda hrana, koji imaju osjeæanja dugijem uèenjem obuèena za razlikovanje i dobra i zla.

6

¹ Zato da ostavimo poèetak Hristove nauke i da se damo na savršenstvo: da ne postavljamo opet temelja pokajanja od mrtvijeh djela, i vjere u Boga, ² Nauke krštenja, i metanja ruku, i vaskrsenija mrtvijeh, i suda vjeènoga. ³ I ovo æemo uèiniti ako Bog dopusti. ⁴ Jer nije moguæe one koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga, postali zajednièari Duha svetoga, ⁵ I okusili dobre rijeèi Božije, i sile onoga svijeta, i otpali, ⁶ Opet obnoviti na pokajanje, jer sami sebi nanovo raspinju i ruže sina Božijega. ⁷ Jer zemlja koja pije dažd što èesto na nju pada, i koja raða povræe dobro onima koji je rade, prima blagoslov od Boga; ⁸ A koja iznosi trnje i èieèak, nepotrebna je i kletve blizu, koja se najposlije sažeže. ⁹ Ali od vas, ljubazni, nadamo se boljemu i što se drži spasenija, ako i govorimo tako. ¹⁰ Jer Bog nije nepravedan da zaboravi djelo vaše i trud ljubavi koju pokazaste u ime njegovo, posluživši svetima i služuæi. ¹¹ Ali želimo da svaki od vas pokaže to isto staranje da se nad održi tvrdo do samoga kraja; ¹² Da

ne budete ljenivi, nego da se ugledate na one koji vjerom i trpljenjem dobijaju obećanja. ¹³ Jer kad Bog Avraamu obeća, ne imajući nièim većijem da se zakune, zakle se sobom, ¹⁴ Govoreći: zaista blagosiljajući blagosloviæu te, i umnožavajući umnožiæu te. ¹⁵ I tako trpeći dugo, dobi obećanje. ¹⁶ Jer se ljudi većijem kunu, i svakoj njihovoj svađi svršetak je zakletva za potvrđenje. ¹⁷ Zato i Bog kad šæaše našljednicima obećanja obilnije da pokaže tvrðu savjeta svojega, uèini posrednika kletvu; ¹⁸ Da bi u dvjema nepokolebljivim stvarima, u kojima Bogu nije moguæe slagati, imali jaku utjehu mi koji smo pribjegli da se uhvatimo za nad koji nam je dan, ¹⁹ Koji imamo kao tvrd i pouzdan lenger duše, koji ulazi i za najdalje zavjese, ²⁰ Gdje Isus uđe naprijed za nas, postavši poglavar sveštenički do vijeka po redu Melhisedekovu.

7

¹ Jer ovaj Melhisedek bješe car Salimski, sveštenik Boga najvišega, koji srete Avraama kad se vraćaše s boja careva, i blagoslovi ga; ² Kojemu i Avraam dade desetak od svega. Prvo dakle znaèi car pravde, potom i car Salimski, to jest car mira; ³ Bez oca, bez matere, bez roda, ne imajući ni poèetka danima, ni svršetka životu, a isporođen sa sinom Božijim, i ostaje sveštenik do vijeka. ⁴ Ali pogledajte koliki je ovaj kome je i Avraam patrijarh dao desetak od plijena. ⁵ Istina, i oni od sinova Levijevijeh koji primiše sveštenstvo, imaju zapovijest da uzimaju po zakonu desetak od naroda, to jest braæe svoje, ako su i izišli iz bedara Avraamovijeh. ⁶ Ali onaj koji se ne broji od njihova roda, uze desetak od

Avraama, i blagoslovi onoga koji ima obećanje. ⁷ Ali bez svakoga izgovora manje blagoslovi veæe. ⁸ I tako ondje uzimaju desetak ljudi koji umiru, a onamo onaj za kojega se posvjedoèi da živi. ⁹ I, da ovako reèem, Levije koji uze desetak, dao je desetak kroz Avraama: ¹⁰ Jer bijaše još u bedrima oèinima kad ga srete Melhisedek. ¹¹ Ako je dakle savršenstvo postalo kroz Levitsko sveštenstvo jer je narod pod njim zakon primio kaka je još potreba bila govoriti da æe drugi sveštenik postati po redu Melhisedekovu a ne po redu Aronovu? ¹² Jer kad se promijenjeni sveštenstvo, mora se i zakon promijeniti. ¹³ Jer za koga se ovo govori on je od drugoga koljena, od kojega niko ne pristupi k oltaru. ¹⁴ Jer je poznato da Gospod naš od koljena Judina iziđe, za koje koljeno Mojsije ne govori ništa o sveštenstvu. ¹⁵ I još je više poznato da æe po redu Melhisedekovu drugi sveštenik postati, ¹⁶ Koji nije postao po zakonu tjelesne zapovijesti nego po sili života vjeènoga. ¹⁷ Jer svjedoèi: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. ¹⁸ Tako se ukida pređašnja zapovijest, što bi slaba i zaludna. ¹⁹ Jer zakon nije ništa savršio; a postavi bolji nad, kroz koji se približujemo k Bogu. ²⁰ I još ne bez zakletve; ²¹ Jer oni bez zakletve postaju sveštenici; a ovaj sa zakletvom kroz onoga koji mu govori: zakle se Gospod i neæe se raskajati: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. ²² Toliko boljega zavjeta posta Isus jamac. ²³ I oni mnogi biše sveštenici, jer im smrt ne dade da ostanu. ²⁴ A ovaj, budući da ostaje vavijek, ima vjeèno sveštenstvo. ²⁵ Zato i može vavijek spasti one koji kroza nj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za

njih. ²⁶ Jer takov nama trebaše poglavar sveštenički: svet, bezazlen, èist, odvojen od grješnika, i koji je bio više nebesa; ²⁷ Kojemu nije potrebno svaki dan, kao sveštenicima, najprije za svoje grijeha žrtve prinositi, a potom za narodne, jer on ovo uèini jednom, kad sebe prinese. ²⁸ Jer zakon postavlja ljude za sveštenike koji imaju slabost; a rijeè zakletve koja je reèena po zakonu, postavi sina vavijek savršena.

8

¹ A ovo je glava od toga što govorimo: imamo takovoga poglavara svešteničkoga koji sjede s desne strane prijestola velièine na nebesima; ² Koji je sluga svetinjama i istinitoj skiniji, koju naèini Gospod, a ne èovjek. ³ Jer se svaki poglavar sveštenički postavlja da prinosi dare i žrtve; zato valja da i ovaj što ima što æe prinijeti. ⁴ Jer da je na zemlji, ne bi bio sveštenik, kad imaju sveštenici koji prinosе dare po zakonu, ⁵ Koji služe oblièju i sjenu nebeskijeh stvari, kao što bi reèeno Mojsiju kad šæaše skiniju da naèini: gledaj, reèe, da naèiniš sve po prilici koja ti je pokazana na gori. ⁶ A sad dobi bolju službu, kao što je i posrednik boljega zavjeta, koji se na boljijem obeæanjima utvrdi. ⁷ Jer da je onaj prvi bez mane bio, ne bi se drugome tražilo mjesta. ⁸ Jer kudeæi ih govori: evo dani idu, govori Gospod, i naèiniæu s domom Izrailjevijem i s domom Judinijem nov zavjet; ⁹ Ne po zavjetu koji naèinih s ocevim a njihovima u onaj dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske; jer oni ne ostaše u zavjetu mome, i ja ne marih za njih, govori Gospod. ¹⁰ Jer je ovo zavjet koji æu naèiniti

s domom Izrailjevijem poslije onijeh dana, govori Gospod: daæu zakone svoje u misli njihovih, i na srcima njihovima napisæu ih, i biæu im Bog, i oni æe biti meni narod. ¹¹ I nijedan neæe uèiti svojega bližnjega, i nijedan brata svojega, govoreæi: poznaj Gospoda; jer æe me svi poznati od maloga do velikoga meðu njima. ¹² Jer æu biti milostiv nepravdama njihovima, i grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh neæu više spominjati. ¹³ A kad veli: nov zavjet, prvi naèini vethijem; a što je vetho i ostarjelo, blizu je kraja.

9

¹ Tako i prvi zavjet imaše pravde bogomoljstva i svetinju zemaljsku. ² Jer skinija bješe naèinjena prva, u kojoj bijaše svijeænjak i trpeza i postavljeni hljebovi, što se zove svetinja. ³ A za drugijem zavjesom bijaše skinija, koja se zove svetinja nad svetinjama, ⁴ Koja imaše zlatnu kadionicu, i kovèeg zavjeta okovan svuda zlatom, u kome bijaše zlatan sud s manom, i palica Aronova, koja se bješe omladila, i ploèe zavjeta. ⁵ A više njega bijahu heruvimi slave, koji osjenjavahu oltar; o èemu se ne može sad govoriti redom. ⁶ A kad ovo bijaše tako ureðeno, ulažahu sveštenici svagda u prvu skiniju i savršivahu službu Božiju. ⁷ A u drugu ulažæe jednom u godini sam poglavar sveštenički, ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za narodna neznanja. ⁸ Ovijem pokazivaše Duh sveti da se još nije otvorio put svetijeh, dokle prva skinija stoji; ⁹ Koja ostade prilika za sadašnje vrijeme, u koje se prinosе dare i žrtve, i ne mogu da se svrše po savjesti onoga koji služi, ¹⁰ Osim u jelima i piæima, i razliènom umi-

vanju i pravdanju tijela, koje je postavljeno do vremena popravljenja. ¹¹ Ali došavši Hristos, poglavar sveštenički dobara koja æe doæi, kroz bolju i savršeniju skiniju, koja nije rukom graðena, to jest, nije ovoga stvorenja, ¹² Ni s krvlju jarèijom, niti teleæom, nego kroz svoju krv uðe jednom u svetinju, i naðe vjeèni otkup. ¹³ Jer ako krv junèija i jarèija, i pepeo junièin, pokropivši njom opoganjene, osveæuje na tjelesnu èistotu; ¹⁴ Akamoli neæe krv Hrista, koji Duhom svetijem sebe prinese bez krivice Bogu, oèistiti savjest našu od mrtvih djela, da sluþimo Bogu živome i istinome? ¹⁵ I zato je novome zavjetu posrednik, da kroz smrt, koja bi za otkup od prestupaka u prvome zavjetu, obeæanje vjeènoga našljedstva prime zvani. ¹⁶ Jer gdje je zavjet valja da bude i smrt onoga koji èini zavjet. ¹⁷ Jer je zavjet po smrti potvrðen: buduæi da nema nikakve sile dok je živ onaj koji ga je naèinio. ¹⁸ Jer ni prvi nije utvrðen bez krvi. ¹⁹ Jer kad Mojsije izgovori sve zapovijesti po zakonu svemu narodu, onda uze krvi jarèije i teleæe, s vodom i vunom crvenom i isopom, te pokropi i knjigu i sav narod ²⁰ Govoreæi: ovo je krv zavjeta koji Bog naèini s vama. ²¹ A tako i skiniju i sve sudove sluþbene pokropi krvlju. ²² I gotovo sve se krvlju èisti po zakonu, i bez proljeva krvi ne biva oproštenje. ²³ Tako je trebalo da se oblièja nebeskijeh ovima èiste, a sama nebeska bolijem þrtvama od ovijeh. ²⁴ Jer Hristos ne uðe u rukotvorenu svetinju, koja je prilika prave, nego u samo nebo, da se pokaþe sad pred licem Boþijim za nas; ²⁵ Niti da mnogo puta prinosi sebe, kao što poglavar sveštenički ulazi u svetinju svake

godine s krvlju tuðom: ²⁶ Inaèe bi on morao mnogo puta stradati od postanja svijeta; a sad jednom na svršetku vijeka javi se da svojom þrtvom satire grijeh. ²⁷ I kao što je ljudima odreðeno jednom umrijeti, a potom sud: ²⁸ Tako se i Hristos jednom prinese, da uzme mnogijeh grijehe; a drugom æe se javiti bez grijeha na spasenije onima koji ga èekaju.

10

¹ Jer zakon imajuæi sjen dobara koja æe doæi, a ne samo oblièje stvari, ne moþe nikada savršiti one koji pristupaju svake godine i prinosе one iste þrtve. ² Inaèe bi prestale prinositi se, kad oni koji sluþe ne bi više imali nikake savjesti za grijehe, kad se jednom oèiste; ³ Nego se njima svake godine èini spomen za grijehe. ⁴ Jer krv junèija i jarèija ne moþe uzeti grijeha. ⁵ Zato ulazeæi u svijet govori: þrtava i darova nijesi htio, ali si mi tijelo pripravio. ⁶ Þrtve i prilozii za grijeh nijesu ti bili ugodni. ⁷ Tada rekoh: evo doðoh, u poèetku knjige pisano je za mene, da uèinim volju tvoju, Boþe. ⁸ I više kazavši: priloga i prinosa i þrtava, i þrtava za grijehe nijesi htio, niti su ti bili ugodni, što se po zakonu prinosе; ⁹ Tada reèe: evo doðoh da uèinim volju tvoju, Boþe. Ukida prvo da postavi drugo. ¹⁰ Po kojoj smo volji mi osveæeni prinosom tijela Isusa Hrista jednom. ¹¹ I svaki sveštenik stoji svaki dan sluþeæi i jedne þrtve mnogo puta prinosеæi koje nikad ne mogu uzeti grijeha. ¹² A on prinesavši jedinu þrtvu za grijehe sjedi svagda s desne strane Bogu, ¹³ Èekajuæi dalje dok se poloþe neprijatelji njegovi podnoþje nogama njegovima. ¹⁴ Jer jednijem prinosom savršio je vavijek one koji bivaju

osveæeni. ¹⁵ A svjedoèi nam i Duh sveti; jer kao što je naprijed kazano: ¹⁶ Ovo je zavjet koji æu naèiniti s njima poslije onih dana, govori Gospod: daæu zakone svoje u srca njihova, i u mislima njihovijem napisæu ih; ¹⁷ I grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh neæu više spominjati. ¹⁸ A gdje je oproštenje ovijeh ondje više nema priloga za grijeh. ¹⁹ Imajuæi dakle slobodu, braæo, ulaziti u svetinju krvlju Isusa Hrista, putem novijem i živijem, ²⁰ Koji nam je obnovio zavjesom, to jest tijelom svojijem, ²¹ I sveštenika velikoga nad domom Božijim: ²² Da pristupamo s istinitijem srcem u punoj vjeri, oèišæeni u srcima od zle savjesti, i umiveni po tijelu vodom èistom; ²³ Da se držimo tvrdo priznanja nada: jer je vjeran onaj koji je obeæao; ²⁴ I da razumijevamo jedan drugoga u podbunjivanju k ljubavi i dobrijem djelima, ²⁵ Ne ostavljajuæi skupštine svoje, kao što neki imaju obièaj, nego jedan drugoga svjetujuæi, i toliko veæma koliko vidite da se približuje dan sudni. ²⁶ Jer kad mi griješimo navalice pošto smo primili poznanje istine, nema više žrtve za grijeh; ²⁷ Nego strašno èekanje suda, i revnost ognja koji æe da pojede one koji se suprote. ²⁸ Ko prestupi zakon Mojsijev, bez milosti umire kod dva ili tri svjedoka. ²⁹ Koliko mislite da æe gore muke zaslužiti onaj koji sina Božijega pogazi, i krv zavjeta kojom se osveti za poganu uzdrži, i Duha blagodat naruži? ³⁰ Jer znamo onoga koji reèe: moja je osveta, ja æu vratiti, govori Gospod; i opet: Gospod æe suditi narodu svojemu. ³¹ Strašno je upasti u ruke Boga živoga. ³² Opominjte se pak prvijeh dana svojijeh, u koje se prosvijetliste i mnogo borbu stradanja podne-

soste, ³³ Koje postavši gledanje sa sramota i nevolja, a koje postavši drugovi onima koji žive tako. ³⁴ Jer se na okove moje sažaliste, i dadoste s radošæu da se razgrabi vaše imanje, znajuæi da imate sebi imanje bolje i nepropadljivo na nebesima. ³⁵ Ne odbacujte dakle slobode svoje, koja ima veliku platu. ³⁶ Jer vam je trpljenje od potrebe da volju Božiju savršivši primite obeæanje. ³⁷ Jer još malo, vrlo malo, pak æe doæi onaj koji treba da dođe i neæe odocniti. ³⁸ A pravednik življeæe od vjere; ako li odstupi neæe biti po volji moje duše. ³⁹ A mi, braæo, nijesmo od onijeh koji otpustaju na pogibao, nego od onijeh koji vjeruju da spasu duše.

11

¹ Vjera je pak tvrdo èekanje onoga èemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo. ² Jer u njoj stari dobiše svjedoèanstvo. ³ Vjerom poznajemo da je svijet rijeèju Božijom svršen, da je sve što vidimo iz ništa postalo. ⁴ Vjerom prinese Avelj Bogu veæu žrtvu nego Kain, kroz koju dobi svjedoèanstvo da je pravednik, kad Bog posvjedoèi za dare njegove; i kroz nju on mrtav još govori. ⁵ Vjerom bi Enoh prenesen da ne vidi smrti; i ne nađe se, jer ga Bog premjesti, jer prije nego ga premjesti, dobi svjedoèanstvo da ugoditi Bogu. ⁶ A bez vjere nije moguæe ugoditi Bogu; jer onaj koji hoæe da dođe k Bogu, valja da vjeruje da ima Bog i da plaæa onima koji ga traže. ⁷ Vjerom Noje primivši zapovijest i pobojavši se onoga šta još ne vidje, naèini kovèeg za spasenije doma svojega, kojijem osudi sav svijet, i posta našljednik pravde po vjeri. ⁸ Vjerom posluša Avraam kad bi pozvan da iziđe

u zemlju koju šæaše da primi u nasljedstvo, i iziðe ne znajuæi kuda ide. ⁹ Vjerom doðe Avraam u zemlju obeæanu, kao u tuðu, i u kolibama življaše s Isakom i s Jakovom, sunašljednicima obeæanja toga. ¹⁰ Jer èekaše grad koji ima temelje, kojemu je zidar i tvorac Bog. ¹¹ Vjerom i sama Sara nerotkinja primi silu da zatrudni, i rodi preko vremena starosti; jer dræaše za vjerna onoga koji obeæa. ¹² Zato se i rodiše od jednoga, još gotovo mrtvoga, kao zvijezde nebeske mnoštvom, i kao nebrojeni pijesak pokraj mora. ¹³ U vjeri pomriješe svi ovi ne primivši obeæanja, nego ga vidjevši izdaleka, i poklonivši mu se, i priznavši da su gosti i došljaci na zemlji. ¹⁴ Jer koji tako govore pokazuju da traæe otaèanstva. ¹⁵ I da bi se oni opomenuli onoga iz kojega iziðoše, imali bi vrijeme da se vrate. ¹⁶ Ali sad bolje æele, to jest nebesko. Zato se Bog ne stidi njih nazivati se Bog njihov; jer im pripravi grad. ¹⁷ Vjerom privede Avraam Isaka kad bi kušan, i jedinorodnoga prinošaše, pošto bješe primio obeæanje, ¹⁸ U kojemu bješe kazano: u Isaku nazvaæe ti se sjeme; ¹⁹ Pomislivši da je Bog kadar i iz mrtvih vaskrsnuti; zato ga i uze za priliku. ²⁰ Vjerom blagoslovi Isak Jakova i Isava u stvarima koje æe doæi. ²¹ Vjerom blagoslovi Jakov umiruæi svakoga sina Josifova, i pokloni se vrhu palice njegove. ²² Vjerom se opominja Josif umiruæi izlaska sinova Izrailjevijeh, i zapovijeda za kosti svoje. ²³ Vjerom Mojsija, pošto se rodi, kriše tri mjeseca roditelji njegovi, jer vidješe krasno dijete, i ne pobojaše se zapovijesti careve. ²⁴ Vjerom Mojsije, kad bi veliki, ne htjede da se naziva sin kæeri Faraonove; ²⁵ I

volje stradati s narodom Boæijim, negoli imati zemaljsku sladost grijeha: ²⁶ Dræavši sramotu Hristovu za veæe bogatstvo od svega blaga Misirskoga; jer gledaše na platu. ²⁷ Vjerom ostavi Misir, ne pobjavši se ljutine careve; jer se dræaše onoga koji se ne vidi, kao da ga viðaše. ²⁸ Vjerom uèini pashu i proljev krvi, da se onaj koji gubljaše prvoroðene ne dotakne do njih. ²⁹ Vjerom prijeðoše Crveno More kao po suhoj zemlji; koje i Misirci okuævši potopiše se. ³⁰ Vjerom padoše zidovi Jerihonski, kad se obilazi oko njih sedam dana. ³¹ Vjerom Raav kurva ne pogibe s nevjernicima, primivši uhode s mirom, i izvedavši ih drugim putem. ³² I šta æu još da kaæem? Jer mi ne bi dostalo vremena kad bih stao pripovijedati o Gedeonu, i o Varaku i Samsonu i Jeftaju, o Davidu i Samuilu, i o drugim prorocima, ³³ Koji vjerom pobijediše carstva, uèiniše pravdu, dobiše obeæanja, zatvoriše usta lavovima, ³⁴ Ugasiše silu ognjenu, utekoše od oštrica maèa, ojaèaše od nemoæi, postaše jaki u bitkama, rastjeraše vojske tuðe; ³⁵ æene primiše svoje mrtve iz vaskrsenija; a drugi biše pobijeni, ne primivši izbavljenja, da dobiju bolje vaskrsenije; ³⁶ A drugi ruganje i boj podnesoše, pa još i okove i tamnice; ³⁷ Kamenjem pobijeni biše, pretrveni biše, iskušani biše, od maèa pomriješe; idoše u koæusima i u kozijim koæama, u sirotinji, u nevolji, u sramoti; ³⁸ Kojijeh ne bijaše dostojan svijet, po pustinjama potucaše se, i po gorama i po peæinama i po rupama zemaljskijem. ³⁹ I ovi svi dobivši svjedoèanstvo vjerom ne primiše obeæanja; ⁴⁰ Jer Bog nešto bolje za nas odredi, da ne prime bez

nas savršenstva.

12

¹ Zato dakle i mi imajuæi oko sebe toliku gomilu svjedoka, da odbacimo svako breme i grijeh koji je za nas prionuo, i s trpljenjem da trèimo u bitku koja nam je odreðena, ² Gledajuæi na naèelnika vjere i svršitelja Isusa, koji mjesto odreðene sebi radosti pretrplje krst, ne mareæi za sramotu, i sjede s desne strane prijestola Božijega. ³ Pomislite dakle na onoga koji je takovo protivljenje protiv sebe od grješnika podnio, da ne oslabe duše vaše i da vam ne dotuži. ⁴ Jer još do krvi ne doðoste boreæi se protiv grijeha, ⁵ I zaboraviste utjehu koju vam govori, kao sinovima: sine moj! ne puštaj u nemar karanja Gospodnja, niti gubi volje kad te on pokara; ⁶ Jer koga ljubi Gospod onoga i kara; a bije svakoga sina kojega prima. ⁷ Ako trpite karanje, kao sinovima pokazuje vam se Bog: jer koji je sin kojega otac ne kara? ⁸ Ako li ste bez karanja, u kojemu svi dijel dobiše, daklem ste kopilad, a ne sinovi. ⁹ Ako su nam dakle tjelesni ocevi naši karaèi, i bojimo ih se, kako da ne slušamo oca duhova, da živimo? ¹⁰ Jer oni za malo dana, kako im ugodno bješe, karahu nas; a ovaj na korist, da dobijemo dijel od njegove svetinje. ¹¹ Jer svako karanje kad biva ne èini se da je radost, nego žalost; ali poslije daæe miran rod pravde onima koji su nauèeni njime. ¹² Zato oslabljene ruke i oslabljena koljena ispravite, ¹³ I staze poravnite nogama svojima, da ne svrne što je hromo, nego još da se iscijeli. ¹⁴ Mir imajte i svetinju sa svima; bez ovoga niko neæe vidjeti Gospoda. ¹⁵ Gledajte da ko ne ostane bez blagodatí Božije: da

ne uzraste kakav korijen grèine, i ne uèini pakost, i tijekom da se mnogi ne opogane. ¹⁶ Da ne bude ko kurvar ili opoganjen, kao Isav, koji je za jedno jelo dao prvorodstvo svoje. ¹⁷ Jer znate da je i potom, kad šæaše da primi blagoslov, odbaèen; jer pokajanje ne naðe mjesta, ako ga i sa suzama tražaše. ¹⁸ Jer ne pristupiste ka gori koja se može opipati, i ognju razgorjelom, oblaku, i pomrèini, i oluji, ¹⁹ I trubnom glasu, i glasu rijeèi, kojega se odrekoše oni koji èuše, da ne èuju više rijeèi; ²⁰ Jer ne mogahu da podnesu ono što se zapovijedaše: ako se i zvijer dotakne do gore, biæe kamenjem ubijena. ²¹ I tako strašno bješe ono što se vidje da Mojsije reèe: uplašio sam se i drkæem. ²² Nego pristupiste k Sionskoj gori, i ka gradu Boga živoga, Jerusalimu nebeskome, i mnogijem hiljadama anðela, ²³ K saboru i crkvi prvorodnijeh koji su napisani na nebesima, i Bogu, sudiji svijuu, i duhovima savršenijeh pravednika, ²⁴ I k Isusu, posredniku zavjeta novoga, i krvi kropljenja, koja bolje govori negoli Aveljeva. ²⁵ Ali gledajte da se ne odreèete onoga koji govori; jer kad oni ne utekoše koji se odrekoše onoga koji prorokovaše na zemlji, akamolí mi koji se odrièemo nebeskoga, ²⁶ Kojega glas potrese onda zemlju, a sad obeæa govoreæi: još jednom ja æu potresti ne samo zemlju nego i nebo. ²⁷ A što veli: još jednom, pokazuje da æe se ukinuti ono što se pomièe, kao stvoreno, da ostane ono što se ne pomièe. ²⁸ Zato, primajuæi carstvo nepokolebano, da imamo blagodat kojom služimo za ugodnost Bogu, s poštovanjem i sa strahom. ²⁹ Jer je Bog naš oganj koji spaljuje.

13

¹ Ljubav bratinska da ostane među vama. ² Gostoljubivosti ne zaboravljajte; jer neki ne znajuæi iz gostoljubivosti primiše anðele na konak. ³ Opominjite se sužanja kao da ste s njima svezani, onijeh kojima se nepravda èini kao da ste i sami u tijelu. ⁴ Ženidbu da drže svi u èasti, i postelja ženidbena da bude èista; a kurvarima i preljuboèincima sudiaæe Bog. ⁵ Ne budite srebroljupci; budite zadovoljni onijem što imate. Jer on reèe: neæu te ostaviti, niti æu od tebe oступiti; ⁶ Tako da smijemo govoriti: Gospod je moj pomoænik, i neæu se bojati; šta æe mi uèiniti èovjek? ⁷ Opominjite se svojijeh uèitelja koji vam kazivaše rijeè Božiju; gledajte na svršetak njihova življenja, i ugledajte se na vjeru njihovu. ⁸ Isus Hristos juèe je i danas onaj isti i vavijek. ⁹ U nauke tuðe i razliène ne pristajte; jer je dobro blagodaæu utvrðivati srca, a ne jelima, od kojijeh ne imaše koristi oni koji življeše u njima. ¹⁰ Imamo pak oltar od kojega oni ne smiju jesti koji služe skiniji. ¹¹ Jer kojijeh životinja krv unosí poglavar sveštenieki u svetinju za grijehe, onijeh se tjelesa spaljuju izvan okola. ¹² Zato Isus, da osveti narod krvlju svojom, izvan grada postrada. ¹³ Zato dakle da izlazimo k njemu izvan okola, noseæi njegovu sramotu. ¹⁴ Jer ovdje nemamo grada koji æe ostati, nego tražimo onaj koji æe doæi. ¹⁵ Kroz njega dakle da svagda prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest, plod usana koje priznaju ime njegovo. ¹⁶ A dobro èiniti i davati milostinju ne zaboravljajte; jer se takovijem žrtvama ugaða Bogu. ¹⁷ Slušajte uèitelje svoje i pokoravajte im se, jer se oni staraju za duše vaše, kao

koji æe dati odgovor, da to s radošæu èine, a ne uzdišuæi; jer vam ovo ne pomaže. ¹⁸ Molite se Bogu za nas. Jer se nadamo da imamo dobru savjest, starajuæi se u svemu dobro da živimo. ¹⁹ A odviše molim èinite ovo, da bih se prije vratio k vama. ²⁰ A Bog mira, koji izvede iz mrtvijeh velikoga pastira ovcama, krvlju zavjeta vjeènoga, Gospoda našega Isusa Hrista, ²¹ Da vas savršu i svakome djelu dobrom, da uèinite volju njegovu, èineæi u vama što je ugodno pred njim, kroz Isusa Hrista, kojemu slava va vijek vijeka. Amin. ²² Molim vas pak, braæo, primite rijeè pouèenja; jer ukratko napisah i poslah vam. ²³ Znajte da je otišao naš brat Timotije, s kojijem, ako skoro doðe, vidjeæu vas. ²⁴ Pozdravite sve uèitelje svoje i sve svete. Pozdravljaju vas braæa, koja su iz Talijanske. ²⁵ Blagodat sa svima vama. Amin.

Jakovljeva Poslanica

¹ Od Jakova, Boga i Gospoda Isusa Hrista sluge, svima dvanaest koljena rasijanijem po svijetu pozdravlje. ² Svaku radost imajte, braæo moja, kad padate u razliène napasti, ³ Znajuaei da kušanje vaše vjere gradi trpljenje; ⁴ A trpljenje neka djelo dovršuje, da budete savršeni i cijeli bez ikake mane. ⁵ Ako li kome od vas nedostaje premudrosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i daæe mu se; ⁶ Ali neka ište s vjerom, ne sumnjajuæi ništa; jer koji se sumnja on je kao morski valovi, koje vjetrovi podižu i razmeæu. ⁷ Jer takovi èovjek neka ne misli da æe primiti što od Boga. ⁸ Koji dvoumi nepostojan je u svima putovima svojijem. ⁹ A poniženi brat neka se hvali visinom svojom; ¹⁰ A bogati svojom poniznošæu; jer æe proæi kao cvijet travni. ¹¹ Jer sunce ogrija s vruæinom, i osuši travu, i cvijet njezin otpade, i krasota lica njezina pogibe; tako æe i bogati u hođenju svojem uvenuti. ¹² Blago èovjeku koji pretrpi napast; jer kad bude kušan primiaæe vijenac života, koji Bog obreèe onima koji ga ljube. ¹³ Nijedan kad se kuša da ne govori: Bog me kuša; jer se Bog ne može zlom iskušati, i on ne kuša nikoga; ¹⁴ Nego svakoga kuša njegova slast, koja ga vuèe i mami. ¹⁵ Tada zatrudnjevši slast raða grijeh; a grijeh uèinjen raða smrt. ¹⁶ Ne varajte se, ljubazna braæo moja! ¹⁷ Svaki dobri dar i svaki poklon savršeni odozgo je, dolazi od oca svjetlosti, u kojega nema promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka; ¹⁸ Jer nas dragovoljno porodi rijeèju istine,

da budemo novina od njegova stvorenja. ¹⁹ Zato, ljubazna braæo moja, neka bude svaki èovjek brz èuti a spor govoriti i spor srditi se; ²⁰ Jer srdnja èovjeèija ne èini pravde Božije. ²¹ Zato odbacite svaku neèistotu i suvišak zlobe, i s krotošæu primite usaðenu rijeè koja može spasti duše vaše. ²² Budite pak tvorci rijeèi, a ne samo slušaèi, varajuæi sami sebe. ²³ Jer ako ko sluša rijeè a ne tvori, on je kao èovjek koji gleda lice tijela svojega u ogledalu; ²⁴ Jer se ogleda pa otide, i odmah zaboravi kakav bješe. ²⁵ Ali koji providi u savršeni zakon slobode i ostane u njemu, i ne bude zaboravni slušaè, nego tvorac djela, onaj æe biti blažen u djelu svojem. ²⁶ Ako koji od vas misli da vjeruje, i ne zauzdava jezika svojega, nego vara srce svoje, njegova je vjera uzalud. ²⁷ Jer vjera èista i bez mane pred Bogom i ocem jest ova: obilaziti sirote i udovice u njihovijem nevoljama, i držati sebe neopoganjena od svijeta.

2

¹ Braæo moja! u vjeri Gospoda našega slavnoga Isusa Hrista ne gledajte ko je ko; ² Jer ako dođe u crkvu vašu èovjek u zlatnijem prstenom i u svijetloj haljini, a dođe i siromah u rðavoj haljini, ³ I pogledate na onoga u svijetloj haljini, i reèete mu: ti sjedi ovdje lijepo, a siromahu reèete: ti stani tamo, ili sjedi ovdje niže podnožja mojega; ⁴ I ne rasudiste u sebi, nego biste sudije zlijeh pomisli. ⁵ Eujte, ljubazna braæo moja, ne izabra li Bog siromahe ovoga svijeta da budu bogati vjerom, i našljednici carstva koje obreèe onima koji njega ljube? ⁶ A vi osramotiste siromaha. Nijesu li to bogati koji vas muèe i vuku vas na sudove? ⁷ Ne hule li oni

na dobro ime vaše kojijem ste se nazvali? ⁸ Ako dakle zakon carski izvršujete po pismu: ljubi bližnjega kao samoga sebe, dobro èinite; ⁹ Ako li gledate ko je ko, grijeh èinite, i biæete pokarani od zakona kao prestupnici; ¹⁰ Jer koji sav zakon održi a sagriješi u jednome, kriv je za sve. ¹¹ Jer onaj koji je rekao: ne èini preljube, rekao je i: ne ubij. Ako dakle ne uèiniš preljube a ubiješ, postao si prestupnik zakona. ¹² Tako govorite i tako tvorite kao oni koji æe zakonom slobode biti suðeni; ¹³ Jer æe onome biti sud bez milosti koji ne èini milosti; i hvali se milost na sudu. ¹⁴ Kakva je korist, braæo moja, ako ko reèe da ima vjeru a djela nema? Zar ga može vjera spasti? ¹⁵ Ako, na priliku, brat ili sestra goli budu, ili nemaju šta da jedu, ¹⁶ I reèe im koji od vas: idite s mirom, grijte se, i nasitite se, a ne da im potrebe tjelesne, šta pomaže? ¹⁷ Tako i vjera ako nema djela, mrtva je po sebi. ¹⁸ No može ko reæi: ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi vjeru svoju bez djela svojijeh, a ja æu tebi pokazati vjeru svoju iz djela svojijeh. ¹⁹ Ti vjeruješ da je jedan Bog; dobro èiniš; i ðavoli vjeruju, i drkæu. ²⁰ Ali hoæeš li razumjeti, o èovjeèe sujetni! da je vjera bez djela mrtva? ²¹ Avraam otac naš ne opravda li se djelima kad prinese Isaka sina svojega na oltar? ²² Vidiš li da vjera pomože djelima njegovijem, i kroz djela savrši se vjera? ²³ I izvrši se pismo koje govori: Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu, i prijatelj Božij nazva se. ²⁴ Vidite li dakle da se djelima pravda èovjek, a ne samom vjerom? ²⁵ A tako i Raav kurva ne opravda li se djelima kad primi uhode, i izvede ih drugijem putem? ²⁶ Jer kao što je tijelo bez

duha mrtvo, tako je i vjera bez dobrih djela mrtva.

3

¹ Ne tražite, braæo moja, da budete mnogi uèitelji, znajuæi da æemo veæma biti osuðeni, ² Jer svi pogrješujemo mnogo puta. Ali ko u rijeèi ne pogrješuje, onaj je savršen èovjek, može zauzdati i sve tijelo. ³ Jer gle, i konjma meæemo žvale u usta da nam se pokoravaju, i sve tijelo njihovo okreæemo. ⁴ Gle i lađe, ako su i velike i silni ih vjetrovi gone, okreæu se malom krmicom kuda hoæe onaj koji upravlja. ⁵ A tako je i jezik mali ud, i mnogo èini. Gle, mala vatra, i kolike velike šume sažeže. ⁶ I jezik je vatra, svijet pun nepravde. Tako i jezik živi meðu našijem udima, poganeæi sve tijelo, i paleæi vrijeme života našega, i zapaljujuæi se od pakla. ⁷ Jer sav rod zvjerinja i ptica, i bubina i riba, pripitomljava se i pripitomio se rodu èovjeèijemu; ⁸ A jezika niko od ljudi ne može pripitomiti, jer je nemirno zlo, puno ijeda smrtonosnoga. ⁹ Njim blagosiljamo Boga i oca, i njim kunemo ljude, koji su stvoreni po oblièju Božijemu. ¹⁰ Iz jednijeh usta izlazi blagoslov i kletva. Ne valja, ljubazna braæo moja, da ovo tako biva. ¹¹ Eða li može izvor iz jedne glave toèiti slatko i grko? ¹² Može li, braæo moja, smokva masline raðati ili vinova loza smokve? Tako nijedan izvor ne daje slane i slatke vode. ¹³ Ko je meðu vama mudar i pametan neka pokaže od dobra življenja djela svoja u krotosti i premudrosti. ¹⁴ Ako li imate grku zavist i svaðu u srcima svojijem, ne hvalite se, ni lažite na istinu. ¹⁵ Ovo nije ona premudrost što silazi odozgo, nego zemaljska, ljudska, ðavolska. ¹⁶ Jer gdje je zavist i svaða ondje je

nesloga i svaka zla stvar. ¹⁷ A koja je premudrost odozgo ona je najprije èista, a potom mirna, krotka, pokorna, puna milosti i dobrih plodova, bez hatera, i nelicemjerna. ¹⁸ A plod pravde u miru sije se onima koji mir èine.

4

¹ Otkuda ratovi i raspre među nama? Ne otuda li, od slasti vašijeh, koje se bore u vašijem udima? ² Želite i nemate; ubijate i zavidite, i ne možete da dobijete; borite se i vojujete, i nemate, jer ne ištete. ³ Ištete, i ne primate, jer zlo ištete, da u slastima svojijem trošite. ⁴ Preljuboèinci i preljuboèinice! ne znate li da je prijateljstvo ovoga svijeta neprijateljstvo Bogu? Jer koji hoæe svijetu prijatelj da bude, neprijatelj Božij postaje. ⁵ Ili mislite da pismo uzalud govori: duh koji u nama živi mrzi na zavist? ⁶ A on daje veæu blagodat. Jer govori: Gospod suproti se ponositima, a poniženima daje blagodat. ⁷ Pokorite se dakle Bogu, a protivite se ðavolu, i pobjeæi æe od vas. ⁸ Približite se k Bogu, i on æe se približiti k vama. Oèistite ruke, grješnici, popravite srca svoja, nepostojani. ⁹ Budite žalosni i plaèite i jauèite: smijeh vaš neka se pretvori u plaè, i radost u žalost. ¹⁰ Ponizite se pred Gospodom, i podignuæe vas. ¹¹ Ne opadajte jedan drugoga, braæo; jer ko opada brata ili osuðuje brata svojega opada zakon i osuðuje zakon, a ako zakon osuðuješ, nijesi tvorac zakona, nego sudija. ¹² Jedan je zakonodavac i sudija, koji može spasti i pogubiti; a ti ko si što drugoga osuðuješ? ¹³ Slušajte sad vi koji govorite: danas ili sutra poæi æemo u ovaj ili onaj grad, i sjediæemo ondje jednu godinu, i trgovæemo i dobijaæemo. ¹⁴ Vi

koji ne znate šta æe biti sutra. Jer šta je vaš život? On je para, koja se za malo pokaže, a potom je nestane. ¹⁵ Mjesto da govorite: ako Gospod htjedbude, i živi budemo, uèiniæemo ovo ili ono. ¹⁶ A sad se hvalite svojijem ponosom. Svaka je hvala takova zla. ¹⁷ Jer koji zna dobro èiniti i ne èini, grijeh mu je.

5

¹ Hodite vi sad, bogati, plaèite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas. ² Bogatstvo vaše istruhnu, i haljine vaše pojedoše moljci; ³ Zlato vaše i srebro zarða, i rða njihova biæe svjedoèanstvo na vas: izješæe tijelo vaše kao oganj. Stekoste bogatstvo u pošljednje dane. ⁴ Gle, vièe plata vašijeh poslenika koji su radili njive vaše i vi ste im otkinuli; i vika žetelaca dođe do ušiju Gospoda Savaota. ⁵ Veseliste se na zemlji, i nasladiste se; uhraniste srca svoja, kao na dan zaklanja. ⁶ Osudiste, ubiste pravednika, i ne brani vam se. ⁷ Trpите dakle, braæo moja, do dolaska Gospodnjega. Gle, težak èeka plemenitoga roda iz zemlje, i rado trpi dok ne primi dažd rani i pozni. ⁸ Trpите dakle i vi, i utvrdite srca svoja, jer se dolazak Gospodnji približi. ⁹ Ne uzdišite jedan na drugoga, braæo, da ne budete osuðeni: gle, sudija stoji pred vratima. ¹⁰ Uzmite, braæo moja, za ugled stradanja proroke koji govoriše u ime Gospoda. ¹¹ Gle, blažene nazivamo one koji pretrplješe. Trpljenje Jovljevo èuste, i pošljedak Gospodnji vidjeste: jer je Gospod milostiv i smiluje se. ¹² A prije svega, braæo moja, ne kunite se ni nebom ni zemljom, ni drugom kakvom kletvom; nego neka bude što jest da, i što nije ne, da ne padnete pod sud. ¹³ Muèi li se ko među vama, neka se moli

Bogu; je li ko veseo, neka hvali Boga. ¹⁴ Boluje li ko među vama, neka dozove starješine crkvene, te neka èitaju molitvu nad njim, i neka ga pomažu uljem u ime Gospodnje. ¹⁵ I molitva vjere pomoæi æe bolesniku, i podignuæe ga Gospod; i ako je grijehèe uèinio, oprostiaæe mu se. ¹⁶ Ispovijedajte dakle jedan drugome grijehèe, i molite se Bogu jedan za drugoga, da ozdravljate; jer neprestana molitva pravednoga mnogo može pomoæi. ¹⁷ Ilija bješe èovjek smrtnan kao i mi, i pomoli se Bogu da ne bude dažd, i ne udari dažd na zemlji za tri godine i šest mjeseci. ¹⁸ I opet se pomoli i nebo dade dažd, i zemlja iznese rod svoj. ¹⁹ Braæo! ako ko od vas zađe s puta istine, i obrati ga ko, ²⁰ Neka zna da æe onaj koji obrati grješnika s krivoga puta njegova spasti dušu od smrti, i pokriti mnoštvo grijeha.

1. Petrova Poslanica

¹ Od Petra, apostola Isusa Hrista, izbranijem došljacima, rasijanijem po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji i Vitiniji; ² Po providenju Boga oca, svetinjom Duha dovedenijem u poslušanje i kropoljenje krvi Isusa Hrista: da vam se umnoži blagodat i mir. ³ Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas po velikoj milosti svojoj prerodi za živ nad vaskrsenijem Isusa Hrista iz mrtvijeh, ⁴ Za našljedstvo nepropadljivo, koje neæe istruhnuti ni uvenuti, saèuvano na nebesima za vas, ⁵ Koje je sila Božija vjerom saèuvala za spasenije, pripravljeno da se javi u pošljednje vrijeme; ⁶ Kojemu radujete se, premda ste sad malo gdje je potrebno) žalosni u razliènijem napastima, ⁷ Da se kušanje vaše vjere mnogo vrednije od zlata propadljivoga koje se kuša ognjem nađe na hvalu i èast i slavu, kad se pokaže Isus Hristos; ⁸ Kojega ne vidjevši ljubite, i kojega sad ne gledajuæi no vjerujuæi ga radujete se radošæu neiskazanom i proslavljenom, ⁹ Primajuæi kraj svoje vjere, spasenije dušama. ¹⁰ Koje spasenije tražiše i ispiti-vaše za nj proroci, koji za vašu blagodat prorekoše; ¹¹ Ispitujuæi u kakovo ili u koje vrijeme javljaše Duh Hristov u njima, naprijed svjedoèeæi za Hristove muke i za slave po tome; ¹² Kojima se otkri da ne samijem sebi nego nama služahu ovijem što vam se sad javi po onima koji vam propovjediše jevanðelje poslanijem s neba Duhom svetijem, u koje anđeli žele zaviriti. ¹³ Zato, ljubazni, zapregnuvši

bedra svojega uma budite trijezni, i zacijelo se nadajte blagodat i koja æe vam se prinijeti kad dođe Isus Hristos. ¹⁴ Kao poslušna djeca, ne vladajuæi se po prvijem željama u svojem neznanju, ¹⁵ Nego po svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju. ¹⁶ Jer je pisano: budite sveti, jer sam ja svet. ¹⁷ I ako zovete ocem onoga, koji ne gledajuæi ko je ko, sudi svakome po djelu, provodite vrijeme svojega življenja sa strahom, ¹⁸ Znajuæi da se propadljivijem srebrom ili zlatom ne iskupiste iz sujetnoga svojeg življenja, koje ste vidjeli od otaca; ¹⁹ Nego skupocjenom krvlju Hrista, kao bezazlena i preèista jagnjeta; ²⁰ Koji je određen još prije postanja svijeta, a javio se u pošljednja vremena vas radi, ²¹ Koji kroz njega vjerujete Boga koji ga podiže iz mrtvijeh, i dade mu slavu, da bi vaša vjera i nadanje bilo u Boga. ²² Duše svoje oèistivši u poslušanju istine Duhom za bratoljublje nedvolieño, od èista srca ljubite dobro jedan drugoga, ²³ Kao prerođeni ne od sjemena koje truhne, nego od onog koje ne truhne, rijeèju živoga Boga, koja ostaje dovijeka. ²⁴ Jer je svako tijelo kao trava, i svaka slava èovjeèija kao cvijet travni: osuši se trava, i cvijet njezin otpade; ²⁵ Ali rijeè Gospodnja ostaje dovijeka. A ovo je rijeè što je objavljena meðu vama.

2

¹ Odbacite dakle svaku pakost i svaku prijevaru i licemjerje i zavist i sva opadanja, ² I budite željni razumnoga i pravoga mlijeka, kao novorođena djeca, da o njemu uzrastete za spasenije; ³ Jer okusiste da je blag Gospod. ⁴ Kad doçete k njemu,

kao kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbačen, ali od Boga izabran i pribran: ⁵ I vi kao živo kamenje zidajte se u kuću duhovnu i sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isusa Hrista. ⁶ Jer u pismu stoji napisano: evo mećem u Sionu kamen krajeugalan izabrani i skupocjeni; i ko njega vjeruje neće se postidjeti. ⁷ Vama dakle koji vjerujete čast je; a onima koji se protive kamen koji odbaciše zidari on posta glava od ugla, i kamen spoticanja i stijena sablazni: ⁸ Na koji se i spotiču koji se protive riječi, na što su i određeni. ⁹ A vi ste izabrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrotjetelji onoga koji vas dozva iz tame k čudnome vidjelu svome; ¹⁰ Koji nekad ne bijaste narod, a sad ste narod Božij; koji ne bijaste pomilovani, a sad ste pomilovani. ¹¹ Ljubazni! molim vas, kao došljake i goste, da se čuvate od tjelesnijeh želja, koje vojuju na dušu. ¹² A vladajte se dobro među neznabošcima, da bi za ono za što vas opadaju kao zločince, vidjevši vaša dobra djela, hvalili Boga u dan pohođenja. ¹³ Budite dakle pokorni svakoj vlasti čovječijoj, Gospoda radi: ako caru, kao gospodaru; ¹⁴ Ako li knezovima, kao njegovijem poslanicima za osvetu zloincima, a za hvalu dobrotvorima. ¹⁵ Jer je tako volja Božija da dobrijem djelima zadržavate neznanje bezumnijeh ljudi. ¹⁶ Kao slobodni, a ne kao da biste imali slobodu za pokrivač pakosti, nego kao sluge Božije. ¹⁷ Poštujte svakoga: braću ljubite, Boga se bojte, cara poštujte. ¹⁸ Sluge! budite pokorni sa svakijem strahom gospodarima ne samo dobrima i krotkima nego i zlima. ¹⁹ Jer je ovo ugodno pred

Bogom ako Boga radi podnese ko žalosti, stradajućei na pravdi. ²⁰ Jer kakva je hvala ako za krivicu muke trpíte? Nego ako dobro činećei muke trpíte, ovo je ugodno pred Bogom. ²¹ Jer ste na to i pozvani, jer i Hristos postrada za nas, i nama ostavi ugled da idemo njegovijem tragom; ²² Koji grijeha ne učini, niti se naše prijevara u ustima njegovijem; ²³ Koji ne psova kad ga psovaše; ne prijeti kad strada; nego se oslanjaše na onoga koji pravo sudi; ²⁴ Koji grijehe naše sam iznese na tijelu svojemu na drvo, da za grijehe umremo, i za pravdu živimo; kojega se ranom iscijeliste. ²⁵ Jer bijaste kao izgubljene ovce, koje nemaju pastira; no sad se obratiste k pastiru i vladici duša svojijeh.

3

¹ A tako i vi žene budite pokorne svojijem muževima, da ako koji i ne vjeruju riječi ženskiem življenjem bez riječi da se dobiju, ² Kad vide čisto življenje vaše sa strahom; ³ Vaša ljepota da ne bude spolja u pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblačenju haljina; ⁴ Nego u tajnome čovjeku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogocjeno. ⁵ Jer se tako nekad ukrašavahu i svete žene, koje se uzdahu u Boga i pokoravahu se svojijem muževima, ⁶ Kao što Sara slušaše Avraama, i zvaše ga gospodarom; koje ste vi kaeri postale, ako činite dobro, i ne bojíte se nikakvoga straha. ⁷ Tako i vi muževi živíte sa svojijem ženama po razumu, i poštujte ih kao slabiji ženski sud, i kao sunašljednice blagodati života, da se ne smetu molitve vaše. ⁸ A najposlije budíte svi složni, žalostivi, bratoljubivi, milostivi, ponizni; ⁹ Ne vraćajte zla za

zlo, ni psovke za psovku; nego nasuprot blagosiljajte, znajuæi da ste na to pozvani da naslijedite blagoslov. ¹⁰ Jer koji je rad da živi i da vidi dane dobre, neka zadrži jezik svoj od zla, i usne svoje, da ne govore prijevare; ¹¹ Neka se ukloni od zla, i neka uèini dobro; neka traži mira i neka se drži njega. ¹² Jer oèi Gospodnje gledaju na pravednike, i uši njegove na molitvu njihovu; a lice Gospodnje na one koji zlo èine da ih istrijebi sa zemlje. ¹³ I ko može vama nauditi ako uzidete za dobrom? ¹⁴ Nego ako i stradate pravde radi, blaženi ste. Ali straha njihova ne bojte se, niti se plašite; ¹⁵ Nego Gospoda Boga svetite u srcima svojijem. A budite svagda gotovi na odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje. ¹⁶ S krotošæu i strahom imajte dobru savjest; da ako vas opadaju za što kao zloèince da se postide oni što kude vaše dobro življenje po Hristu. ¹⁷ Jer je bolje, ako hoæe volja Božija, da stradate dobro èineæi, negoli zlo èineæi. ¹⁸ Jer i Hristos jedanput za grijehe naše postrada, pravednik za nepravednike, da nas privede k Bogu, ubijen, istina, bivši tijelom, no oživljevši Duhom; ¹⁹ Kojijem sišavši propovijeda i duhovima koji su u tamnici, ²⁰ Koji nekad ne htješe da slušaju kad ih oèekivaše Božije trpljenje u vrijeme Nojevo, kad se građaše kovèeg, u kome malo, to jest osam duša, ostade od vode. ²¹ Za spomen toga i nas sad spasava krštenje, ali ne pranje tjelesne neèistote, nego obeæanje dobre savjesti Bogu, vaskrsenijem Isusa Hrista. ²² Koji je s desne strane Bogu, otišavši na nebo, i slušaju ga anđeli i vlasti i sile.

4

¹ Kad dakle Hristos postrada za nas tijelom, i vi se tom misli

naoružajte: jer koji postrada tijelom, prestaje od grijeha, ² Da ostalo vrijeme života u tijelu ne živi više željama èovječijim, nego volji Božijoj. ³ Jer je dosta što smo prošavše vrijeme života proveli po volji neznabožaèkoj, živeæi u neèistotama, u slastima, u pijanstvu, u žderanju, u pijenju i bogomrskijem neznaboštva. ⁴ Zato se èude što vi ne trèite s njima u to isto neuredno življenje, i hule na vas. ⁵ Oni æe dati odgovor onome koji je gotov da sudi živima i mrtvima. ⁶ Zato se i mrtvima propovjedi jevanđelje, da prime sud po èovjeku tijelom a po Bogu da žive duhom. ⁷ A svemu se kraj približi. Budite dakle mudri i trijezni u molitvama. ⁸ A prije svega imajte neprestanu ljubav meðu sobom; jer ljubav pokriva mnoštvo grijeha. ⁹ Budite gostoljubivi meðu sobom bez mrmljanja; ¹⁰ I služite se meðu sobom, svaki darom koji je primio, kao dobri pristavi razliène blagodati Božije. ¹¹ Ako ko govori, neka govori kao rijeèi Božije; ako ko služi neka služi kao po moæi koju Bog daje: da se u svaèemu slavi Bog kroz Isusa Hrista, kome je slava i država va vijek vijeka. Amin. ¹² Ljubazni! ne èudite se vruæini koja vam se dogaða za kušanje vaše, kao da vam se što novo dogaða; ¹³ Nego se radujte što stradate s Hristom, da biste, i kad se javi slava njegova, imali radost i veselje. ¹⁴ Ako bivate ukoreni za ime Hristovo, blago vama! jer Duh slave i Boga poèiva na vama: oni dakle hule na nj, a vi ga proslavljate. ¹⁵ Samo da ne postrada koji od vas kao krvnik, ili kao lupež, ili kao zloèinac, ili kao onaj koji se miješa u tuđe poslove; ¹⁶ A ako li kao hrišæanin, neka se ne stidi, veæ neka slavi Boga u ovom događaju. ¹⁷ Jer je vrijeme da

se poène sud od kuæe Božije; ako li se najprije od vas poène, kakav æe biti posljedak onima što se protive Božijemu jevanđelju? ¹⁸ I kad se pravednik jedva spase, bezbožnik i grješnik gdje æe se javiti? ¹⁹ Zato i koji stradaju po volji Božijoj neka mu kao vjerne nome tvorcu predadu duše svoje u dobrijem djelima.

5

¹ Starješine koje su među vama molim koji sam i sam starješina i svjedok Hristova stradanja, i imam dijel u slavi koja æe se javiti: ² Pasite stado Božije, koje vam je predato, i nadgledajte ga, ne silom, nego dragovoljno, i po Bogu, niti za nepravedne dobitke, nego iz dobra srca; ³ Niti kao da vladate narodom; nego bivate ugledi stadu; ⁴ I kad se javi poglavar pastirski, primiaete vijenac slave koji neæe uvenuti. ⁵ Tako vi mladi slušajte starješine; a svi se slušajte među sobom, i stecite poniznost; jer se Bog ponositima suproti, a poniženima daje blagodat. ⁶ Ponizite se dakle pod silnu ruku Božiju, da vas povisi kad dođe vrijeme. ⁷ Sve svoje brige bacite na nj, jer se on brine za vas. ⁸ Budite trijezni i pazite, jer suparnik vaš, đavo, kao lav rièuæi hodi i traži koga da proždere. ⁹ Branite se od njega tvrdom u vjeri, znajuæi da se takova stradanja događaju vašoj braæi po svijetu. ¹⁰ A Bog svake blagodati, koji vas pozva na vjeènu svoju slavu u Hristu Isusu, on da vas, pošto malo postradate, savrši, da utvrdi, da ukrijepi, da utemelji. ¹¹ Njemu slava i država va vijek vijeka. Amin. ¹² Po Silvanu, vašemu vjernom bratu, kao što mislim, pišem vam ovo malo, svjetujuæi i svjedoèeæi da je ovo prava blagodat Božija u kojoj stojite. ¹³ Pozdravlja vas

crkva s vama izbrana u Vavilonu, i Marko sin moj. ¹⁴ Pozdravite jedan drugoga cjelivom ljubavi. Mir vam svima u Hristu Isusu. Amin.

2. Petrova Poslanica

¹ Od Simona Petra, sluge i apostola Isusa Hrista, onima što su primili s nama jednu èasnu vjeru u pravdi Boga našega i spasa Isusa Hrista: ² Blagodat i mir da vam se umnoži poznavanjem Boga i Hrista Isusa Gospoda našega. ³ Buduæi da su nam sve božanstvene sile njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti, darovane poznavanjem onoga koji nas pozva slavom i dobrodjetelju, ⁴ Kroz koje se nama darovaše èasna i prevelika obeæanja, da njih radi imate dijel u Božijoj prirodi, ako uteèete od tjelesnijeh želja ovoga svijeta. ⁵ I na samo ovo okrenite sve staranje svoje da pokazete u vjeri svojoj dobrodjetelj, a u dobrodjetelji razum, ⁶ A u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje, a u trpljenju pobožnost, ⁷ A u pobožnosti bratoljublje, a u bratoljublju ljubav. ⁸ Jer kad je ovo u vama, i množi se, neæe vas ostaviti lijene niti bez ploda u poznanju Gospoda našega Isusa Hrista. ⁹ A ko nema ovoga slijep je, i pipa zaboravivši oèišæenje od starijeh svojijeh grijeha. ¹⁰ Zato, braæo, postarajte se još veæma da svoju službu i izbor utvrdite; jer èineæi ovo neæete pogriješiti nikad; ¹¹ Jer vam se tako obilno dopusti ulazak u vjeèno carstvo Gospoda našega i spasa Isusa Hrista. ¹² Zato se neæu olijeniti opominjati vam jednako ovo, ako i znate i utvrðeni ste u ovoj istini; ¹³ Jer mislim da je pravo dokle sam god u ovom tijelu da vas budim opominjanjem, ¹⁴ Znajuaæi da æu skoro tijelo svoje odbaciti kao što mi kaza i Gospod naš Isus Hristos. ¹⁵ A trudiaæu se svakojako da se i po rastanku momu možete opominjati ovoga;

¹⁶ Jer vam ne pokazasmo sile i dolaska Gospoda našega Isusa Hrista po pripovijetkama mudro izmišljenijem, nego sami vidjeli slavu njegovu. ¹⁷ Jer on primi od Boga oca èast i slavu kad dođe k njemu takovi glas: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji. ¹⁸ I ovaj glas mi èusmo gdje siđe s neba kad bijasmo s njim na svetoj gori. ¹⁹ I imamo najpouzdaniju proroèku rijeè, i dobro èinite što pazite na nju, kao na vidjelo koje svijetli u tamnome mjestu, dokle dan ne osvane i danica se ne rodi u srcima vašima. ²⁰ I ovo znajte najprije da nijedno proroštvo književno ne biva po svome kazivanju; ²¹ Jer nikad proroštvo ne bi od èovjeèije volje, nego nauèeni od svetoga Duha govoriše sveti Božiji ljudi.

2

¹ A bijaše i lažnijeh proroka u narodu, kao što æe i među vama biti lažnijeh uèitelja, koji æe unijeti jeresi pogibli, i odricaæe se gospodara koji ih iskupi i dovodiaæe sebi naglu pogibao. ² I mnogi æe poæi za njihovijem neèistotama kojima æe se huliti na put istine. ³ I u lakomstvu loviaæe vas izmišljenijem rijeèima. Njihov sud odavno ne docni, i pogibao njihova ne drijema. ⁴ Jer kad Bog ne poštedje anđela koji sagriješise, nego ih metnu u okove mraka paklenoga, i predade da se èuvaju za sud; ⁵ I prvoga svijeta ne poštedje, nego saèuvavši samosmoga Noja, propovjednika pravde, navede potop na svijet bezbožnièki; ⁶ I gradove Sodom i Gomor sažeže i razvali i osudi, i postavi ugled bezbožnicima koji bi postali; ⁷ I izbavi pravednoga Lota, koga osramotiše bezakoniènièistotom življenja; ⁸ Jer kad življaše pravednik među njima,

gledajuæi i slušajuæi bezakona djela, muèaše od dana do dana pravednu dušu; ⁹ Zna Gospod pobožne izbavljati od napasti, a nepravедnike muèeæi èuvati za dan sudni; ¹⁰ A osobito one koji idu za tjelesnijem željama neèistote, i ne mare za poglavarstvo, i koji su bezobrazni i samovoljni, i ne drkæu huleæi na slavu. ¹¹ Kad anđeli, koji veæu snagu i silu imaju, ne izgovaraju na njih pred Gospodom hulnoga suda; ¹² A oni, kao nerazumna životinja, koja je od prirode na to stvorena da se hvata i kolje, hule na ono što ne razumiju, i u pogibli svojoj propašæe ¹³ Primajuæi platu nepravde. Oni misle da je slast èastiti se svaki dan; oni su sramota i grijeh, koji se hrane svojijem prijevarama, jeduæi s vama; ¹⁴ Imaju oèi pune preljuboèinstva i neprestanoga grijeha; prelašæuju neutvrđene duše; imaju srce nauèeno lakomstvu, djeca kletve; ¹⁵ Ostavivši pravi put, zađoše, i idu putem Valaama Vosorova, kome omilje plata nepravедna; ¹⁶ Ali bi pokaran za svoje bezakonje: skot nijemi progovorivši glasom èovjeèijim zabrani bezumlje prorokovo. ¹⁷ Ovo su bezvodni izvori, i oblaci i magle koje progone vjetrovi, za koje se èuva mrak tamni vavijek. ¹⁸ Jer govoreæi ponosite i lažljive rijeèi prelašæuju na neèistote tjelesnijeh želja one koji otkora bježe od onijeh što žive u prijevari. ¹⁹ I obeæavaju im slobodu a sami su robovi pogibli; jer koga ko nadvlada onaj mu i robuje. ²⁰ Jer ako odbjegnju od neèistote svijeta poznanjem Gospoda i spasa našega Isusa Hrista, pa se opet zapletu u njih i budu nadvladani, bude im pošljednje gore od prvoga; ²¹ Jer

im bješe bolje da ne poznaše puta pravde, negoli kad poznaše da se vrate natrag od svete zapovijesti koja im je predana. ²² Jer im se dogodi istinita pripovijest: pas se povraæa na svoju bljuvotinu, i: svinja okupavši se, u kaljužu.

3

¹ Evo vam, ljubazni, veæ pišem drugu poslanicu u kojima budim napominjanjem vaš èisti razum, ² Da se opominjete rijeèi koje su naprijed kazali sveti proroci, i zapovijesti svojijeh apostola od Gospoda i spasa. ³ I ovo znajte najprije da æe u pošljednje dane doæi rugaèi koji æe živjeti po svojijem željama, ⁴ I govoriti: gdje je obeæanje dolaska njegovog? Jer otkako oci pomriješe sve stoji tako od poèetka stvorenja. ⁵ Jer navalice neæe da znadu da su nebesa bila otprije i zemlja iz vode i usred vode Božijom rijeèi. ⁶ Zato tadašnji svijet bi vodom potopljen i pogibe. ⁷ A sadašnja nebesa i zemlja tom istom rijeèi zadržana su te se èuvaju za dan strašnoga suda i pogibli bezakonijeh ljudi. ⁸ Ali ovo jedno da vam ne bude nepoznato, ljubazni, da je jedan dan pred Gospodom kao hiljada godina, i hiljada godina kao jedan dan. ⁹ Ne docni Gospod s obeæanjem, kao što neki misle da docni, nego nas trpi, jer neæe da ko pogine, nego svi da dođu u pokajanje. ¹⁰ Ali æe doæi dan Gospodnji kao lupèž noæu, u koji æe nebesa s hukom proæi, a stihije æe se od vatre raspasti a zemlja i djela što su na njoj izgorjeæe. ¹¹ Kad æe se dakle ovo sve raskopati, kakovijem treba vama biti u svetom življenju i pobožnosti, ¹² Èekajuæi i želeæi da bude skorije dolazak Božijega dana, kojega æe se radi nebesa spaliti i

raskopati, i stihije od vatre rastopiti? ¹³ Ali čekamo po obećanju njegovu novo nebo i novu zemlju, gdje pravda živi. ¹⁴ Zato, ljubazni, čekajućei ovo starajte se da vas on nađe èiste i prave u miru. ¹⁵ I trpljenje Gospoda našega držite za spasenje; kao što vam i ljubazni naš brat Pavle po danoj mu premudrosti pisa. ¹⁶ Kao što govori o ovome i u svima svojijem poslanicama, u kojima imaju neke stvari teške razumjeti, koje nenaučeni i neutvrđeni izvræu, kao i ostala pisma, na svoju pogibao. ¹⁷ A vi dakle, ljubazni, znajućei naprijed, èuvajte se da prijevarom bezakonika ne budete odvedeni s njima, i ne otpadnete od svoje tvrðe; ¹⁸ Nego napredujte u blagodati i u poznanju Gospoda našega i spasa Isusa Hrista. Njemu slava i sad i u vječna vremena. Amin.

1. Jovanova Poslanica

¹ Što bješe ispoèetka, što èusmo, što vidjesmo oèima svojim, što razmotrismo i ruke naše opipaše, o rijeèi života: ² I život se javi, i vidjesmo, i svjedoèimo, i javljamo vam život vjeèni, koji bješe u oca, i javi se nama; ³ Što vidjesmo i èusmo to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu; a naša je zajednica s ocem i sa sinom njegovijem Isusom Hristom. ⁴ I ovo vam pišemo da radost vaša bude ispunjena. ⁵ I ovo je obeæanje koje èusmo od njega i javljamo vama, da je Bog vidjelo, i tame u njemu nema nikakve. ⁶ Ako reèemo da imamo zajednicu s njim a u tami hodimo, lažemo i ne tvorimo istine. ⁷ Ako li u vidjelu hodimo, kao što je on sam u vidjelu, imamo zajednicu jedan s drugim, i krv Isusa Hrista, sina njegova, oèišæava nas od svakoga grijeha. ⁸ Ako reèemo da grijeha nemamo, sebe varamo, i istine nema u nama. ⁹ Ako priznajemo grijehne svoje, vjeran je i pravedan da nam oprostí grijehne naše, i oèisti nas od svake nepravde. ¹⁰ Ako reèemo da ne sagriješismo, gradimo ga lažom, i rijeè njegova nije u nama.

2

¹ Djeèice moja! ovo vam pišem da ne griješite; i ako ko sagriješi, imamo zastupnika kod oca, Isusa Hrista pravednika, ² I on oèišæa grijehne naše, i ne samo naše nego i svega svijeta. ³ I po tom razumijemo da ga poznamo, ako zapovijesti njegove držimo. ⁴ Koji govori: poznajem ga, a zapovijesti njegovijeh ne drži, laža

je, i u njemu istine nema; ⁵ A koji drži rijeè njegovu, u njemu je zaista ljubav Božija savršena; po tom poznajemo da smo u njemu. ⁶ Koji govori da u njemu stoji, i taj treba tako da hodi kao što je on hodio. ⁷ Ljubazni! ne pišem vam nove zapovijesti, nego zapovijest staru koju imaste ispoèetka. Zapovijest stara jest rijeè koju èuste ispoèetka. ⁸ Opet vam pišem novu zapovijest, koja je zaista u njemu i u vama; jer tama prolazi, i vidjelo pravo veæ svijetli. ⁹ Koji govori da je u vidjelu, a mrzi na svojega brata, još je u tami. ¹⁰ Koji ljubi brata svojega, u vidjelu živi, i sablazni u njemu nema. ¹¹ A koji mrzi na svojega brata, u tami je, i u tami hodi, i ne zna kuda ide, jer mu tama zaslijepi oèi. ¹² Pišem vam, djeèice, da vam se opraštaju grijesi imena njegova radi. ¹³ Pišem vam, oci, jer poznaste onoga koji nema poèetka. Pišem vam, mladiæi, jer nadvladaste neèastivoga. Pišem vam, djeco, jer poznaste oca. ¹⁴ Pisah vam, oci, jer poznaste onoga koji je od poèetka. Pisah vam, mladiæi, jer ste jaki, i rijeè Božija u vama stoji, i nadvladaste neèastivoga. ¹⁵ Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet, nema ljubavi oèine u njemu. ¹⁶ Jer sve što je na svijetu, tjelesna želja, i želja oèiju, i ponos života, nije od oca, nego je od ovoga svijeta. ¹⁷ I svijet prolazi i želja njegova; a koji tvori volju Božiju ostaje dovijeka. ¹⁸ Djeco! pošljednje je vrijeme, i kao što èuste da æe doæi antihrist, i sad mnogi antihristi postaše; po tom poznajemo da je pošljednji èas. ¹⁹ Od nas iziðoše, ali ne biše od nas: kad bi bili od nas onda bi ostali s nama; ali da se jave da nijesu svi od nas. ²⁰ I vi imate pomazanje od svetoga, i znate

sve. ²¹ Ne pisah vam kao da ne znate istine, nego što je znate, i znate da nikakva laž nije od istine. ²² Ko je lažljivac osim onoga koji odrièe da Isus nije Hristos? Ovo je antihrist, koji se odrièe oca i sina. ²³ Koji se god odrièe sina ni oca nema; a koji priznaje sina, i oca ima. ²⁴ Vi dakle što èuste ispoèetka u vama neka stoji; ako u vama ostane što èuste ispoèetka, i vi æete ostati u sinu i u ocu. ²⁵ I ovo je obeæanje koje nam on obeæa, život vjeèni. ²⁶ Ovo vam pisah za one koji vas varaju. ²⁷ I vi pomazanje što primiste od njega, u vama stoji, i ne trebate da vas ko uèi; nego kako vas to samo pomazanje uèi u svemu, i istinito je, i nije laž, i kao što vas nauèi ostanite u njemu. ²⁸ I sad, djeèice, ostanite u njemu da imamo slobodu kad se javi, i da se ne osramotimo pred njim o njegovu dolasku. ²⁹ Ako znate da je pravednik, poznajte da je svaki koji tvori pravdu od njega rođen.

3

¹ Vidite kakvu nam je ljubav dao otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo; zato svijet ne poznaje nas, jer njega ne pozna. ² Ljubazni! sad smo djeca Božija, i još se ne pokaza šta æemo biti; nego znamo da kad se pokaže, biæemo kao i on, jer æemo ga vidjeti kao što jest. ³ I svaki koji ovaj nad ima na njega, èisti se, kao i on što je èist. ⁴ Svaki koji èini grijeh i bezakonje èini: i grijeh je bezakonje. ⁵ I znate da se on javi da grijehe naše uzme; i grijeha u njemu nema. ⁶ Koji god u njemu stoji ne griješi; koji god griješi ne vidje ga niti ga pozna. ⁷ Djeèice! niko da vas ne vara: koji pravdu tvori pravednik je, kao što je on pravedan; ⁸ Koji tvori grijeh od ðavola je, jer ðavo griješi od poèetka. Zato se javi

sin Božij da raskopa djela ðavolja. ⁹ Koji je god rođen od Boga ne èini grijeha, jer njegovo sjeme stoji u njemu, i ne može griješiti, jer je rođen od Boga. ¹⁰ Po tom se poznaju djeca Božija i djeca ðavolja: koji god ne tvori pravde, nije od Boga, i koji ne ljubi brata svojega. ¹¹ Jer je ovo zapovijest, koju èuste ispoèetka, da ljubimo jedan drugoga. ¹² Ne kao što Kain bješe od neæastivoga i zakla brata svojega. I za koji ga uzrok zakla? Jer djela njegova bijahu zla, a brata mu pravedna. ¹³ Ne èudite se, braæo moja, ako svijet mrzi na vas. ¹⁴ Mi znamo da prijeðosmo iz smrti u život, jer ljubimo braæu; jer ko ne ljubi brata ostaje u smrti. ¹⁵ Svaki koji mrzi na brata svojega krvnik je ljudski; i znate da nijedan krvnik ljudski nema u sebi vjeènoga života. ¹⁶ Po tom poznasmo ljubav što on za nas dušu svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braæu. ¹⁷ Koji dakle ima bogatstvo ovoga svijeta, i vidi brata svojega u nevolji i zatvori srce svoje od njega, kako ljubav Božija stoji u njemu? ¹⁸ Djeèice moja! da se ne ljubimo rijeèju ni jezikom, nego djelom i istinom. ¹⁹ I po tom doznajemo da smo od istine, i pred njim tješimo srca svoja. ²⁰ Jer ako nam zazire srce naše, Bog je veæi od srca našega i zna sve. ²¹ Ljubazni! ako nam srce naše ne zazre, slobodu imamo pred Bogom; ²² I što god zaistemo, primæemo od njega, jer zapovijesti njegove držimo i èinimo što je njemu ugodno. ²³ I ovo je zapovijest njegova da vjerujemo u ime sina njegova Isusa Hrista, i da ljubimo jedan drugoga kao što nam je dao zapovijest. ²⁴ I koji drži zapovijesti njegove u njemu stoji, i on u njemu. I po tom poznajemo da stoji u nama, po Duhu koga nam je dao.

4

¹ Ljubazni! ne vjerujte svakome duhu, nego kušajte duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci iziđoše na svijet. ² Po ovome poznajte Duha Božijega, i duha lažnoga; svaki duh koji priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, od Boga je; ³ A svaki duh koji ne priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, nije od Boga: i ovaj je antihristov, za kojega èuste da æe doæi, i sad je veæ na svijetu. ⁴ Vi ste od Boga, djeèice, i nadvladaste ih, jer je veæi koji je u vama negoli koji je na svijetu. ⁵ Oni su od svijeta, zato govore od svijeta, i svijet ih sluša. ⁶ Mi smo od Boga; koji poznaje Boga sluša nas, a koji nije od Boga ne sluša nas. Po ovom poznajemo duha istine i duha prijevare. ⁷ Ljubazni! da ljubimo jedan drugoga; jer je ljubav od Boga, i svaki koji ima ljubav od Boga je rođen, i poznaje Boga. ⁸ A koji nema ljubavi ne pozna Boga; jer je Bog ljubav. ⁹ Po tom se pokazala ljubav Božija k nama što Bog sina svojega jedinorodnoga poslao na svijet da živimo kroza nj. ¹⁰ U ovom je ljubav ne da mi pokazasmo ljubav k Bogu, nego da on pokazala ljubav k nama, i poslao sina svojega da oèisti grijehne naše. ¹¹ Ljubazni! kad je ovako Bog pokazao ljubav k nama, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga. ¹² Boga niko ne vidje nikad: ako imamo ljubav među sobom, Bog u nama stoji, i ljubav je njegova savršena u nama. ¹³ Po tom doznajemo da u njemu stojimo, i on u nama, što nam je dao od Duha svojega. ¹⁴ I mi vidjesmo i svjedoèimo da otac poslao sina da se spase svijet. ¹⁵ Koji prizna da je Isus sin Božij, Bog u njemu stoji i on u Bogu. ¹⁶ I mi poznasmo i vjerovasmo ljubav koju Bog ima k nama. Bog je

ljubav, i koji stoji u ljubavi, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji. ¹⁷ Tijem se ljubav u nama savršuje da imamo slobodu na dan sudni; jer kao što je on i mi smo na svijetu ovom. ¹⁸ U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav izgoni strah napolje; jer strah ima muku. A ko se boji nije savršen u ljubavi. ¹⁹ Da imamo mi ljubav k njemu, jer on najprije pokazala ljubav k nama. ²⁰ Ako ko reèe: ja ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi? ²¹ I ovu zapovijest imamo od njega: koji ljubi Boga da ljubi i brata svojega.

5

¹ Koji god vjeruje da je Isus Hristos, od Boga je rođen; i koji god ljubi onoga koji je rodio, ljubi i onoga koji je rođen od njega. ² Po tom znamo da ljubimo djecu Božiju kad Boga ljubimo i njegove zapovijesti držimo. ³ Jer je ovo ljubav Božija da zapovijesti njegove držimo; i zapovijesti njegove nijesu teške. ⁴ Jer svaki koji je rođen od Boga pobjeđuje svijet; i vjera je naša ova pobjeda koja pobijedi svijet. ⁵ Ko je koji svijet pobjeđuje osim onoga koji vjeruje da je Isus sin Božij? ⁶ Ovo je Isus Hristos što dođe vodom i krvlju i Duhom, ne samo vodom nego vodom i krvlju; i Duh je koji svjedoèi, jer je Duh istina. ⁷ Jer je troje što svjedoèi na nebu: Otac, Rijeè, i sveti Duh; i ovo je troje jedno. ⁸ I troje je što svjedoèi na zemlji: duh, i voda, i krv; i troje je zajedno. ⁹ Kad primamo svjedoèanstvo èovjeèije, svjedoèanstvo je Božije veæe; jer je ovo svjedoèanstvo Božije što svjedoèi za sina svojega. ¹⁰ Koji vjeruje sina Božijega ima svjedoèanstvo u sebi; koji ne vjeruje

Bogu naèinio ga je lažom, jer ne vjerova svjedoèanstvu koje svjedoèi Bog za sina svojega. ¹¹ I ovo je svjedoèanstvo da nam je Bog dao život vjeèni; i ovaj život vjeèni u sinu je njegovom. ¹² Ko ima sina Božijega ima život; ko nema sina Božijega nema života. ¹³ Ovo pisah vama koji vjerujete u ime sina Božijega, da znate da imate život vjeèni i da vjerujete u ime sina Božijega. ¹⁴ I ovo je sloboda koju imamo k njemu da ako što molimo po volji njegovoj posluša nas. ¹⁵ I kad znamo da nas sluša što god molimo, znamo da æe nam dati što ištemo u njega. ¹⁶ Ako ko vidi brata svojega gdje griješi grijeh ne k smrti, neka moli, i daæe mu život, onima koji griješe ne k smrti. Ima grijeh k smrti: za taj ne govorim da moli. ¹⁷ Svaka je nepravda grijeh; i ima grijeh ne k smrti. ¹⁸ Znamo da nijedan koji je rođen od Boga, ne griješi, nego koji je rođen od Boga èuva se, i neèastivi ne dohvata se do njega. ¹⁹ Znamo da smo od Boga i sav svijet leži u zlu. ²⁰ A znamo da sin Božij dođe, i dao nam je razum da poznamo Boga istinoga, i da budemo u istinome sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istini Bog i život vjeèni. ²¹ Djeèice! èuvajte se od neznaòstva. Amin.

2. Jovanova Poslanica

¹ Od starješine izbranoj gospođi i djeci njezinoj, koju ja ljubim vaistinu, i ne samo ja nego svi koji poznaše istinu, ² Za istinu koja u nama stoji i biæe s nama dovijeka: ³ Da bude s vama blagodat, milost, mir od Boga oca i od Gospoda Isusa Hrista, sina oèina, u istini i u ljubavi. ⁴ Obradovah se vrlo što naðoh neke od tvoje djece koji hode u istini, kao što primismo zapovijest od oca. ⁵ I sad molim te, gospoðo, ne kao da ti novu zapovijest pišem, nego koju imamo ispoèetka, da imamo ljubav meðu sobom. ⁶ I ova je ljubav da živimo po zapovijestima njegovijem. Ova je zapovijest, kao što èuste ispoèetka, da u njoj živite. ⁷ Jer mnoge varalice iziðoše na svijet koji ne priznaju Isusa Hrista da je došao u tijelu; ovo je varalica i antihrist. ⁸ Èuvajte se da ne izgubimo što smo zaradili, nego da primimo platu potpuno. ⁹ Koji god prestupa i ne stoji u nauci Hristovoj onaj nema Boga; a koji stoji u nauci Hristovoj onaj ima i oca i sina. ¹⁰ Ako ko dolazi k vama i ove nauke ne donosi, ne primajte ga u kuæu, i ne pitajte se s njim; ¹¹ Jer ko se upita s njim, prima dijel u njegovijem zlijem djelima. ¹² Mnogo bih vam imao pisati, ali ne htjedoh hartijom i mastilom; jer se nadam da æu doæi k vama i iz usta govoriti, da radost vaša bude ispunjena. ¹³ Pozdravljaju te djeca tvoje sestre izbrane. Amin.

3. Jovanova Poslanica

¹ Od starješine Gaju ljubaznome, kojega ja ljubim vaistinu.
² Ljubazni! molim se Bogu da ti u svemu bude dobro, i da budeš zdrav, kao što je tvojoj duši dobro. ³ Obradovah se vrlo kad dođoše braæa i posvjedoïše tvoju istinu, kako ti u istini živiš.
⁴ Nemaam veæe radosti od ove da ÷ujem moja djeca u istini da hode. ⁵ Ljubazni! vjerno radiš što èiniš braæi i gostima, ⁶ Koji posvjedoïše tvoju ljubav pred crkvom; i dobro æeš uèiniti ako ih spremiš kao što treba pred Bogom. ⁷ Jer imena njegova radi iziðoše ne primivši ništa od neznaþoþaca. ⁸ Mi smo dakle duþni primati takove, da budemo pomagaèi istini. ⁹ Ja pisah crkvi; ali Diotref, koji Źeli da bude najstariji meðu njima, ne prima nas. ¹⁰ Zato, ako doðem, spomenuæu njegova djela koja tvori ruþeæi nas zlijem rijeèima; i nije mu to dosta, nego sam braæe ne prima, i zabranjuje onima koji bi htjeli da ih primaju, i izgoni ih iz crkve. ¹¹ Ljubazni! ne ugledaj se na zlo, nego na dobro: koji dobro èini od Boga je, a koji zlo èini ne vidje Boga.
¹² Dimitriju svjedoïše svi, i sama istina; a i mi svjedoèimo; i znate da je svjedoèanstvo naæe istinito.
¹³ Mnogo imadoh da pišem; ali neæu mastilom i perom da ti pišem; ¹⁴ Nego se nadam da æu te skoro vidjeti, i iz usta govoriti.
¹⁵ Mir ti! pozdravljaju te prijatelji. Pozdravi prijatelje po imenu. Amin.

Judina Poslanica

¹ Od Jude, Isusa Hrista sluga, a brata Jakovljeva, zvanima, koji su osveæeni Bogom ocem i održani Isusom Hristom: ² Milost i mir i ljubav da vam se umnoži. ³ Ljubazni! starajuæi se jednako da vam pišem za opšte vaše spasenije, bi mi potrebno da vam pišem moleæi da se borite za pravednu vjeru, koja je jedanput dana svetima. ⁴ Jer se uvukoše neki bezbožni ljudi, koji su davno određeni na ovo osuðenje, i Boga našega blagodat pretvaraju u neèistotu, i jedinoga gospodara Boga i Gospoda našega Isusa Hrista odriðu se. ⁵ Ali æu vam napomenuti, kad i vi znate ovo jedanput, da Gospod izbavi narod iz zemlje Misirske, potom pogubi one koji ne vjerovali. ⁶ I anđele koji ne držaše svojega starješinstva nego ostaviše svoj stan æuva u vjeènijem okovima pod mrakom za sud velikoga dana. ⁷ Kao što i Sodom i Gomor, i okolni njihovi gradovi, koji su se prokurvali onako kao i oni, i hodili za drugim mesom, postaviše se za ugled i muèe se u vjeènom ognju: ⁸ Tako dakle i ovi što sanjajuæi tijelo pogane, a poglavarstva se odriðu, i na slavu hule. ⁹ A Mihailo Aranđel, kad se prepiraše s đavolom i govoraše za Mojsijevo tijelo, ne smijaše prokleta suda da izgovori, nego reèe: Gospod neka ti zaprijeti. ¹⁰ A ovi hule na ono što ne znadu; a što znadu po prirodi kao nerazumna životinja, u onom se raspadaju. ¹¹ Teško njima! jer putem Kainovijem poðoše i u prijevaru Valaamove plate padoše, i u buni Koreovoj izgiboše. ¹² Ovo su oni što pogane vaše milostinje jeduæi s vama bez straha i gojeæi se; oblaci

bezvodni, koje vjetrovi prenose; jesenska drveta nerodljiva, koja su dvaput umrla, i iz korijena išeušana; ¹³ Bijesni valovi morski, koji se pjene svojijem sramotama, zvijezde lažne, kojima se æuva mrak vjeène tame. ¹⁴ Ali i za ovake prorokova Enoh, sedmi od Adama, govoreæi: gle, ide Gospod s hiljadama svetijeh anđela svojijeh ¹⁵ Da uèini sud svima, i da pokara sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožnost èiniše, i za sve ružne rijeèi njihove koje bezbožni grješnici govoriše na nj. ¹⁶ Ovo su nezadovoljni vikaèi, koji po željama svojijem žive, i usta njihova govore ponosite rijeèi, i za dobitak gledaju ko je ko. ¹⁷ A vi, ljubazni, opominjite se rijeèi koje naprijed kazaše apostoli Gospoda našega Isusa Hrista, ¹⁸ Jer vam kazaše da æe u pošljednje vrijeme postati rugaèi, koji æe hoditi po svojijem željama i bezbožnostima. ¹⁹ Ovo su oni što se odvajaju od jedinosti vjere i jesu tjelesni, koji duha nemaju. ²⁰ A vi, ljubazni, naziðujte se svojom svetom vjerom, i molite se Bogu Duhom svetijem. ²¹ I sami sebe držite u ljubavi Božijoj, èekajuæi milosti Gospoda našega Isusa Hrista za život vjeèni. ²² I tako razlikujuæi jedne milujte, ²³ A jedne strahom izbavljajte i iz ognja vadite; a karajte sa strahom, mrzeæi i na haljinu opoganjenu od tijela. ²⁴ A onome koji vas može saèuvati bez grijeha i bez mane, i postaviti prave pred slavom svojom u radosti, ²⁵ Jedinome premudrome Bogu i spasu našem, kroz Isusa Hrista Gospoda našega, slava i velièanstvo, država i vlast prije sviju vijekova i sad i u sve vijekove. Amin.

Otkrivenje Jovanovo — Apokalipsa

¹ Otkrivenje Isusa Hrista, koje dade njemu Bog, da pokaže slugama svojim što æe skoro biti, i pokaza, poslavši po anđelu svojemu sluzi svojemu Jovanu, ² Koji svjedoèi rijeè Božiju i svjedoèanstvo Isusa Hrista, i šta god vidje. ³ Blago onome koji èita i onima koji slušaju rijeèi proroštva, i drže što je napisano u njemu; jer je vrijeme blizu. ⁴ Od Jovana na sedam crkava koje su u Aziji: blagodat vam i mir od onoga koji jest, i koji bješe, i koji æe doæi; i od sedam duhova koji su pred prijestolom njegovijem; ⁵ I od Isusa Hrista, koji je svjedok vjerni, i prvenac iz mrtvih, i knez nad carevima zemaljskima, koji nas ljubi, i umi nas od grijeha našijeh krvlju svojom; ⁶ I uèini nas careve i sveštenike Bogu i ocu svojemu; tome slava i država va vijek vijeka. Amin. ⁷ Eno, ide s oblacima, i ugledaæe ga svako oko, i koji ga probodoše; i zaplakaæe za njim sva koljena zemaljska. Da, zaista. ⁸ Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak, govori Gospod, koji jest, i koji bješe, i koji æe doæi, svedržitelj. ⁹ Ja Jovan, koji sam i brat vaš i drug u nevolji, i u carstvu i trpljenju Isusa Hrista, bijah na ostrvu koje se zove Patam, za rijeè Božiju i za svjedoèanstvo Isusa Hrista. ¹⁰ Bijah u duhu u dan nedjeljni, i èuh za sobom glas veliki kao trube koje govoraše: ja sam alfa i omega, prvi i pošljednji; ¹¹ I: što vidiš napiši u knjigu, i pošlji crkvama koje su u Aziji: u Efes, i u Smirnu, i u Pergam, i u Tijatir, i u Sard, i u Filadelfiju, i u Laodikiju. ¹² I obazreh se

da vidim glas koji govoraše sa mnom; i obazrevši se vidjeh sedam svijeænjaka zlatnijeh, ¹³ I usred sedam svijeænjaka kao sina èovjeèijega, obuèena u dugaèku haljinu, i opasana po prsima pojasom zlatnijem. ¹⁴ A glava njegova i kosa bijaše bijela kao bijela vuna, kao snijeg; i oèi njegove kao plamen ognjeni; ¹⁵ I noge njegove kao mjed kad se rastopi u peæi; i glas njegov kao huka voda mnogijeh; ¹⁶ I držaše u svojoj desnoj ruci sedam zvijezda, i iz usta njegovijeh izlažaše maè oštar s obje strane, i lice njegovo bijaše kao što sunce sija u sili svojoj. ¹⁷ I kad ga vidjeh, padoh k nogama njegovijem kao mrtav, i metnu desnicu svoju na me govoreæi mi: ne boj se, ja sam prvi i pošljednji, ¹⁸ I živi; i bijah mrtav i evo sam živ va vijek vijeka, amin. I imam kljuèeve od pakla i od smrti. ¹⁹ Napiši dakle šta si vidio, i šta je, i šta æe biti potom; ²⁰ Tajna sedam zvijezda koje si vidio na desnici mojoj, i sedam svijeænjaka zlatnijeh: sedam zvijezda jesu anđeli sedam crkava; i sedam svijeænjaka koje si vidio jesu sedam crkava.

2

¹ Anđelu Efeske crkve napiši: tako govori onaj što drži sedam zvijezda u desnici svojoj, i što hodi posred sedam svijeænjaka zlatnijeh: ² Znam tvoja djela, i trud tvoj, i trpljenje tvoje, i da ne možeš snositi zlijeh, i iskušao si one koji govore da su apostoli a nijesu, i našao si ih lažne; ³ I podnio si mnogo, i trpljenje imaš, i za ime moje trudio si se, i nijesi sustao. ⁴ No imam na tebe, što si ljubav svoju prvu ostavio. ⁵ Opomeni se dakle otkuda si spao, i pokaj se, i prva djela èini; ako li ne, doæi æu ti skoro, i dignuæu

svijeænjak tvoj s mjesta njegova, ako se ne pokaješ. ⁶ No ovo imaš što mrziš na djela Nikolinaca, na koja i ja mrzim. ⁷ Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daæu mu da jede od drveta životnoga koje je nasred raja Božijega. ⁸ I anđelu crkve Smiranske napiši: tako govori prvi i posljednji, koji bješe mrtav, i evo je živ: ⁹ Znam tvoja djela, i nevolju i siromaštvo ali si bogat i hule onijeh koji govore da su Jevreji a nijesu, nego zbornica sotonina. ¹⁰ Ne boj se ni oda šta što æeš postradati. Gle, ðavo æe neke od vas metati u tamnicu, da se iskušate, i imaæete nevolju do deset dana. Budi vjeran do same smrti, i daæu ti vijenac života. ¹¹ Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi neæe mu nauditi druga smrt. ¹² I anđelu Pergamske crkve napiši: tako govori onaj što ima maè oštar s obje strane: ¹³ Znam djela tvoja, i gdje živiš, gdje je prijesto sotonin; i držiš ime moje, i nijesi se odrekao vjere moje i u one dane u koje je Antipa, vjerni svjedok moj, ubijen kod vas, gdje živi sotona. ¹⁴ No imam na tebe malo, što imaš tu koji drže nauku Valaama, koji uèaše Valaka da položi sablazan pred sinovima Izrailjevijem, da jedu žrtve idolske, i da se kurvaju. ¹⁵ Tako imaš i ti koji drže nauku Nikolinaca, na koju ja mrzim. ¹⁶ Pokaj se dakle; ako li ne, doæi æu ti skoro, i vojevaæu s njima maèem usta svojijeh. ¹⁷ Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daæu mu da jede od mane sakrivene, i daæu mu kamen bijel, i na kamenu novo ime napisano, kojega niko ne zna osim onoga koji primi. ¹⁸ I anđelu Tijatirske crkve napiši: tako govori sin Božij, koji ima

oèi svoje kao plamen ognjeni, i noge njegove kao mjed: ¹⁹ Znam tvoja djela, i ljubav, i službu, i vjeru, i trpljenje tvoje, i djela tvoja, i da posljednjijeh ima više od prvijeh; ²⁰ No imam na tebe malo, što dopuštaš ženi Jezaveli, koja govori da je proroèica, da uèi i da vara sluge moje da èine preljubu i da jedu žrtvu idolsku. ²¹ I dadoh joj vrijeme da se pokaje od kurvarstva svojega, i ne pokaja se. ²² Evo je ja meæem na odar, i one koji èine preljubu s njom u nevolju veliku, ako se ne pokaju od svojijeh djela. ²³ I djecu njezinu pobiaæu na mjesto; i poznaæe srce crkve da sam ja koji ispitujem srca i bubrege, i daæu vam svakome po djelima vašima: ²⁴ A vama govorim i ostalima koji su u Tijatiru koji nemaju nauke ove, i koji ne poznaju dubina sotoninijeh kao što govore): neæu metnuti na vas drugoga bremena, ²⁵ Osim koje imate, držite dokle doðem. ²⁶ I koji pobijedi i održi djela moja do kraja, daæu mu vlast nad neznabošcima; ²⁷ I pašæe ih s gvozdеном palicom, i oni æe se razdrobiti kao sudovi lonèarski; kao i ja što primih od oca svojega; ²⁸ I daæu mu zvijezdu danicu. ²⁹ Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama.

3

¹ I anđelu Sardske crkve napiši: tako govori onaj što ima sedam Duhova Božijih, i sedam zvijezda: znam tvoja djela, da imaš ime da si živ, a mrtav si. ² Straži, i utvrðuj ostale koji hoæe da pomru; jer ne naðoh tvojijeh djela savršenijeh pred Bogom svojijem. ³ Opominji se dakle, kako si primio i kako si èuo, i drži i pokaj se. Ako li ne uzastražiš, doæi æu na tebe kao lupež, i neæeš èuti u koji æu èas doæi na tebe. ⁴ Ali imaš malo imena i u Sardu, koji

ne opoganiše svojijeh haljina, i hodiæe sa mnom u bijelima, jer su dostojni. ⁵ Koji pobijedi on æe se obuæi u haljine bijele, i neæu izbrisati imena njegova iz knjige života, i priznaæu ime njegovo pred ocem svojijem i pred anðelima njegovima. ⁶ Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama. ⁷ I anðelu Filadelfijske crkve napiši: tako govori sveti istiniti, koji ima kljuè Davidov, koji otvori i niko ne zatvori, koji zatvori i niko ne otvori. ⁸ Znam tvoja djela; gle, dadoh pred tobom vrata otvorena, i niko ih ne može zatvoriti; jer imaš malo sile, i držao si moju rijeè, i nijesi se odrekao imena mojega. ⁹ Evo dajem one iz zbornice sotonine koji govore da su Jevreji a nijesu, nego lažu; evo æu ih uèiniti da doðu i da se poklone pred nogama tvojima, i da poznadu da te ja ljubim. ¹⁰ Jer si održao rijeè trpljenja mojega, i ja æu tebe saèuvati od èasa iskušenja, koji æe doæi na sav vasioni svijet da iskuša one koji žive na zemlji. ¹¹ Eyo æu doæi brzo: drži što imaš, da niko ne uzme vijenca tvoje. ¹² Koji pobijedi uèiniæu ga stub u crkvi Boga svojega, i više neæe iziæi napolje; i napisæu na njemu ime Boga svojega, i ime novoga Jerusalima, grada Boga mojega, koji silazi s neba od Boga mojega, i ime moje novo. ¹³ Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama. ¹⁴ I anðelu Laodikijske crkve napiši: tako govori Amin, svjedok vjerni i istiniti, poèetak stvorenja Božijega: ¹⁵ Znam tvoja djela da nijesi ni studen ni vruæ. O da si studen ili vruæ! ¹⁶ Tako, buduæi mlak, i nijesi ni studen ni vruæ, izbljuvæu te iz usta svojijeh. ¹⁷ Jer govoriš: bogat sam, i obogatim sam se, i ništa ne potrebujem; a ne znaš da si ti nesreæan, i nevoljan, i siromah,

i slijep, i go. ¹⁸ Svjetujem te da kupiš u mene zlata žeženoga u ognju, da se obogatiš; i bijele haljine, da se obuèeš, i da se ne pokaže sramota golotinje tvoje; i masti oèinjom pomaži oèi svoje da vidiš. ¹⁹ Ja koje god ljubim one i karam i pouèavam; postaraj se dakle, i pokaj se. ²⁰ Evo stojim na vratima i kucam: ako ko èuje glas moj i otvori vrata, uæi æu k njemu i veèeraæu s njime, i on sa mnom. ²¹ Koji pobijedi daæu mu da sjede sa mnom na prijestolu mojemu, kao i ja što pobijedih i sjedoh s ocem svojijem na prijestolu njegovu. ²² Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama.

4

¹ Potom vidjeh: i gle, vrata otvorena na nebu, i glas prvi koji èuh kao trubu gdje govori sa mnom, reèe: popni se amo, i pokazaæu ti šta æe biti za ovijem. ² I odmah bih u duhu; i gle, prijesto stajaše na nebu, i na prijestolu sjeðaše neko. ³ I onaj što sjeðaše bijaše po viđenju kao kamen jaspis i sard; i oko prijestola bješe duga po viđenju kao smaragd. ⁴ I oko prijestola bijahu dvadeset i èetiri prijestola; i na prijestolima vidjeh dvadeset i èetiri starješine gdje sjede, obuèene u bijele haljine, i imahu krune zlatne na glavama svojima. ⁵ I od prijestola izlažahu munje i gromovi i glasovi; i sedam žižaka ognjenijeh gorahu pred prijestolom, koje su sedam duhova Božijih. ⁶ I pred prijestolom bijaše stakleno more, kao kristal; i nasred prijestola i oko prijestola èetiri životinje, pune oèiju sprijed i sastrag. ⁷ I prva životinja bješe kao lav, i druga životinja kao tele, i treæa životinja imaše lice kao èovjek, i èetvrta životinja bješe kao orao

kad leti. ⁸ I svaka od èetiri životinje imaše po šest krila naokolo, i unutra puna oèiju, i mira ne imaju dan i noæ govoreæi: svet, svet, svet Gospod Bog svedržitelj, koji bješe, i koji jest, i koji æe doæi. ⁹ I kad daše životinje slavu i èast i hvalu onome što sjeðaše na prijestolu, što živi va vijek vijeka, ¹⁰ Padoše dvadeset i èetiri starješine pred onijem što sjeðaše na prijestolu, i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka, i metnuše krune svoje pred prijestolom govoreæi: ¹¹ Dostojan si, Gospode, da primiš slavu i èast i silu; jer si ti sazdao sve, i po volji tvojoj jest i stvoreno je.

5

¹ I vidjeh u desnici onoga što sjeðaše na prijestolu knjigu napisanu iznutra i spolja, zapèææenu sa sedam peèata. ² I vidjeh anđela jaka gdje propovijeda glasom velikijem: ko je dostojan da otvori knjigu i da razlomi peèate njezine? ³ I niko ne moğaše ni na nebu ni na zemlji, ni pod zemljom da otvori knjige ni da zagleda u nju. ⁴ I ja plakah mnogo što se niko ne nađe dostojan da otvori i da proèita knjigu, niti da zagleda u nju. ⁵ I jedan od starješina reèe mi: ne plaèi, evo je nadvladao lav, koji je od koljena Judina, korijen Davidov, da otvori knjigu i razlomi sedam peèata njezinijeh. ⁶ I vidjeh, i gle, nasred prijestola i èetiri životinje, i posred starješina jagnje stajaše kao zaklano, i imaše sedam rogova, i sedam oèiju, koje su sedam duhova Božijih poslanijeh po svemu svijetu. ⁷ I dođe i uze knjigu iz desnice onoga što sjeðaše na prijestolu. ⁸ I kad uze knjigu, èetiri životinje i dvadeset i èetiri starješine padoše pred jagnjetom, imajuæi svaki gusle, i

zlatne èaše pune tamjana, koje su molitve svetijeh. ⁹ I pjevahu pjesmu novu govoreæi: dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvoriš peèate njezine; jer si se zaklao, i iskupio si nas Bogu krvlju svojom od svakoga koljena i jezika i naroda i plemena, ¹⁰ I uèinio si nas Bogu našem careve i sveštenike, i carovaæemo na zemlji. ¹¹ I vidjeh, i èuh glas anđela mnogijeh oko prijestola i životinja i starješina, i bješe broj njihov hiljada hiljada, ¹² Govoreæi glasom velikijem: dostojno je jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jaèinu i èast i slavu i blagoslov. ¹³ I svako stvorenje, što je na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima, sve èuh gdje govore: onome što sjedi na prijestolu, i jagnjetu blagoslov i èast i slava i država va vijek vijeka. ¹⁴ I èetiri životinje govorahu: amin. I dvadeset i èetiri starješine padoše i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka.

6

¹ I vidjeh kad otvori jagnje jedan od sedam peèata, i èuh jednu od èetiri životinje gdje govori kao glas gromovni: doði i viði. ² I vidjeh, i gle, konj bijel, i onaj što sjeðaše na njemu imadijaše strijelu; i njemu se dade vijenac, i iziđe pobjeđujuæi, i da pobijedi. ³ I kad otvori drugi peèat, èuh drugu životinju gdje govori: doði i viði. ⁴ I iziđe drugi konj riđ, i onome što sjeðaše na njemu dade se da uzme mir sa zemlje, i da ubija jedan drugoga, i dade mu se maè veliki. ⁵ I kad otvori treæi peèat, èuh treæu životinju gdje govori: doði i viði. I vidjeh, i gle, konj vran, i onaj što sjeðaše na njemu imadaše mjerila u ruci svojoj. ⁶ I èuh glas izmeðu

èetiri životinje gdje govori: oka pšenice za groš, i tri oke jeëma za groš; a ulja i vina neæe ni biti. ⁷ I kad otvori èetvrti peàat, èuh glas èetvrte životinje gdje govori: doði i viði. ⁸ I vidjeh, i gle, konj blijed, i onome što sjeðaše na njemu bješe ime smrt, i pakao iðaše za njim; i njemu se daðe oblast na èetvrtom dijelu zemlje da ubije maèem i glaðu i smræu i zvjerinjem zemaljskijem. ⁹ I kad otvori peti peàat, vidjeh pod oltarom duše pobijenijeh za rijeè Božiju i za svjedoèanstvo koje imahu. ¹⁰ I povikaše glasom velikijem govoreæi: dokle, gospodaru sveti i istiniti! ne sudiš i ne kaješ krvi naše na onima što žive na zemlji? ¹¹ I dane biše svakome od njih haljine bijele, i reèeno im bi da poèinu još malo vremena, dokle se navrše i drugari njihovi i braæa njihova, koji valja da budu pobijeni kao i oni. ¹² I vidjeh kad otvori èesti peàat, i gle, zatrese se zemlja vrlo, i sunce posta crno kao vreæa od kostrijeti, i mjesec posta kao krv; ¹³ I zvijezde nebeske padoše na zemlju kao što smokva odbacuje pupke svoje kad je veliki vjetar zaljulja. ¹⁴ I nebo se izmaèe kao knjiga kad se savije, i svaka gora i ostrvo s mjesta svojijeh pokrenuše se. ¹⁵ I carevi zemaljski, i boljari, i bogati, i vojvode, i silni, i svaki rob, i svaki slobodnjak, sakriše se po peæinama i po kamenjacima gorskijem; ¹⁶ I govoriše gorama i kamenju: padnite na nas, i sakrijte nas od lica onoga što sjedi na prijestolu, i od gnjeva jagnjetova. ¹⁷ Jer doðe veliki dan gnjeva njegova, i ko može ostati?

7

¹ I potom vidjeh èetiri anðela gdje stoje na èetiri ugla zemlje, i drže èetiri vjetra zemaljska,

da ne duše vjetar na zemlju, ni na more, niti na ikako drvo. ² I vidjeh drugoga anðela gdje se penje od istoka sunèanoga, koji imaše peàat Boga živoga; i povika glasom velikijem na èetiri anðela kojima bješe dano da kvare zemlju i more, govoreæi: ³ Ne kvarite ni zemlje, ni mora, ni drveta, dokle zapeèatim sluge Boga našega na èelima njihovima. ⁴ I èuh broj zapeèaæenijeh, sto i èetrdeset i èetiri hiljade zapeèaæenijeh od sviju koljena sinova Izrailjevijeh; ⁵ Od koljena Judina dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Ruvimova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Gadova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; ⁶ Od koljena Asirova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Neftalimova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Manasijna dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; ⁷ Od koljena Simeunova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Levijeva dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Isaharova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; ⁸ Od koljena Zavulonova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Josifova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Venijaminova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh. ⁹ Potom vidjeh, i gle, narod mnogi, kojega ne može niko izbrojiti, od svakoga jezika i koljena i naroda i plemena, stajaše pred prijestolom i pred jagnjetom, obuèn u haljine bijele, i palme u rukama njihovima. ¹⁰ I povikaše glasom velikijem govoreæi: spasenije Bogu našem, koji sjedi na prijestolu, i jagnjetu. ¹¹ I svi anðeli stajahu oko prijestola i starješine i èetiri životinje, i padoše na lice pred prijestolom, i pokloniše se Bogu, ¹² Govoreæi: amin;

blagoslov i slava i premudrost i hvala i èast i sila i jaèina Bogu našemu va vijek vijeka. Amin. ¹³ I odgovori jedan od starješina govoreæi mi: ovi obuèeni u bijele haljine ko su, i otkuda doðoše? ¹⁴ I rekoh mu: gospodaru! ti znaš. I reèe mi: ovo su koji doðoše od nevolje velike, i opraše haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi jagnjetovoj. ¹⁵ Zato su pred prijestolom Božijim, i služe mu dan i noæ u crkvi njegovoj; i onaj što sjedi na prijestolu useliæe se u njih. ¹⁶ Više neæe ogladnjeti ni ožednjeti, i neæe na njih pasti sunce, niti ikakva vrueæina. ¹⁷ Jer jagne, koje je nasred prijestola, pašæe ih, i uputiæe ih na izvore žive vode; i Bog æe otrti svaku suzu od oèiju njihovijeh.

8

¹ I kad otvori sedmi peèat, posta tišina na nebu oko po sahata. ² I vidjeh sedam anðela koji stajahu pred Bogom, i dade im se sedam truba. ³ I drugi anðeo dođe, i stade pred oltarom, i imaše kadionicu zlatnu; i bijaše mu dano mnogo tamjana da da molitvama sviju svetijeh na oltar zlatni pred prijestolom. ⁴ I dim od kaðenja u molitvama svetijeh iziđe od ruke anðelove pred Boga. ⁵ I uze anðeo kadionicu, i napuni je ognja s oltara, i baci je na zemlju, i postaaše glasovi i gromovi i sijevanje munja i tresenje zemlje. ⁶ I sedam anðela koji imahu sedam truba, pripraviše se da zatrube. ⁷ I prvi anðeo zatrubi, i posta grad i oganj, smiješani s krvlju, i padoše na zemlju; i treæina drva izgorje, i svaka trava zelena izgorje. ⁸ I drugi anðeo zatrubi; i kao velika gora ognjem zapaljena pade u more; i treæina mora posta krv. ⁹ I umrije treæina stvorenja koje živi u moru, i treæina laði

propade. ¹⁰ I treæi anðeo zatrubi, i pade s neba velika zvijezda, koja goraše kao svijeæa, i pade na treæinu rijeka i na izvore vodene. ¹¹ I ime zvijezdi bješe Pelen; i treæina voda posta pelen, i mnogi ljudi pomriješe od voda, jer bijahu grke. ¹² I èetvrti anðeo zatrubi, i udarena bi treæina sunca, i treæina mjeseca, i treæina zvijezda, da pomrèa treæina njihova, i treæina dana da ne svijetli, tako i noæi. ¹³ I vidjeh, i èuh jednoga anðela gdje leti posred neba i govori glasom velikijem: teško, teško, teško onima koji žive na zemlji od ostalih glasova trubnijeh trojice anðela, koji æe trubiti.

9

¹ I peti anðeo zatrubi, i vidjeh zvijezdu gdje pade s neba na zemlju, i dade joj se kluè od studenca bezdana; ² I otvori studenac bezdana, i iziđe dim iz studenca kao dim velike peæi, i pocrnje sunce i nebo od dima studenèeva; ³ I iz dima iziðoše skakavci na zemlju, i dade im se oblast, kao što i skorprije imaju oblast na zemlji. ⁴ I reèe im se da ne ude travi zemaljskoj, niti ikakoj zeleni, niti ikaku drvetu, nego samo ljudima koji nemaju peèata Božijega na èelima svojima. ⁵ I dade im se da ih ne ubijaju, nego da ih muèe pet mjeseci; i muèenje njihovo bijaše kao muèenje skorpijno kad ujedee òovjeka; ⁶ I u te dane tražiæe ljudi smrt, i neæe je naæi; i željeæe da umru, i smrt æe od njih bježati. ⁷ I skakavci bijahu kao konji spremljeni na boj; i na glavama njihovima kao krune od zlata, i lica njihova kao lica òovjeèija. ⁸ I imahu kose kao kose ženske, i zubi njihovi bijahu kao u lavova; ⁹ I imahu oklope kao oklope gvozdena, i glas krila njihovijeh bijaše kao glas kola kad mnogi konji trèe na boj; ¹⁰ I imahu repove

kao skorpijinje, i žalci bijahu na repovima njihovima; i dana im bješe oblast da ude ljudima pet mjeseci. ¹¹ I imahu nad sobom cara anđela bezdana kojemu je ime Jevrejski Avadon, a Grèki Apolion. ¹² Jedno zlo prođe, evo idu još dva zla za ovijem. ¹³ I šesti anđeo zatrubi, i èuh glas jedan od èetiri roglja zlatnoga oltara, koji je pred Bogom, ¹⁴ Gdje govori šestome anđelu koji imaše trubu: odriješi èetiri anđela koji su svezani kod rijeke velike Eufrata. ¹⁵ I biše odriješena èetiri anđela koji bijahu pripravljeni na sahat, i dan, i mjesec, i godinu, da pobiju treæinu ljudi. ¹⁶ I broj vojnika na konjma bijaše dvjesta hiljada hiljada; i èuh broj njihov. ¹⁷ I tako vidjeh u utvari konje, i one što sjeđahu na njima, koji imahu oklope ognjene i plavetne i sumporne; i glave konja njihovijeh bijahu kao glave lavova, i iz usta njihovijeh izlažaše oganj i dim i sumpor. ¹⁸ I od ova tri zla pogibe treæina ljudi, od ognja i od dima i od sumpora što izlažaše iz usta njihovijeh. ¹⁹ Jer sila konja bješe u ustima njihovima, i u repovima njihovima; jer repovi njihovi bivahu kao zmije i imahu glave, i njima iđahu. ²⁰ I ostali ljudi koji ne biše pobijeni zlima ovima, ne pokajaše se od djela ruku svojijeh da se ne poklanjaju đavolima, ni idolima zlatnima i srebrnima i mjedenima i kamenima i drvenima, koji ni mogu vidjeti, ni èuti, ni hoditi; ²¹ Niti se pokajaše od ubistva svojijeh, ni od èaranja svojijeh, ni od kurvarstva svojega, ni od krađa svojijeh.

10

¹ I vidjeh drugoga anđela jaka gdje silazi s neba, koji bješe obuèen u oblak, i duga bješe na glavi njegovoj, i lice njegovo bješe

kao sunce, i noge njegove kao stubovi ognjeni; ² I imaše u ruci svojoj knjižicu otvorenu, i metnu nogu svoju desnu na more, a lijevu na zemlju. ³ I povika glasom velikijem, kao lav kad rièe; i kad on povika, govoriše sedam gromova glasove svoje. ⁴ I kad govoriše sedam gromova glasove svoje, šæadijah da pišem; i èuh glas s neba koji mi govori: za-peèati šta govoriše sedam gromova, i ovo ne piši. ⁵ I anđeo kojega vidjeh gdje stoji na moru i na zemlji, podiže ruku svoju k nebu, ⁶ I zakle se onijem koji živi va vijek vijeka, koji sazda nebo i što je na njemu, i zemlju i što je na njoj, i more i što je u njemu, da vremena veæ neæe biti; ⁷ Nego u dane glasa sedmoga anđela, kad zatrubi, onda æe se svršiti tajna Božija, kao što javi svojijem slugama prorocima. ⁸ I glas koji èuh s neba, opet progovori ša mnom i reèe: idi i uzmi knjižicu otvorenu iz ruke onoga anđela što stoji na moru i na zemlji. ⁹ I otidoh k anđelu, i rekoh mu: daj mi knjižicu. I reèe mi: uzmi i izjedi je; i grka æe biti u trbuhu tvojemu, ali u ustima biæe ti slatka kao med. ¹⁰ I uzeh knjižicu iz ruke anđelove, i izjedoh je; i bješe u ustima mojima kao med slatka, a kad je izjedoh, bijaše grka u trbuhu mojemu. ¹¹ I reèe mi: valja ti opet prorokovati narodima i plemenima i jezicima i carevima mnogima.

11

¹ I dade mi se trska kao palica govoreæi: ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjaju u njoj; ² A portu što je izvan crkve, izbaci napolje, niti je mjeri, jer je dana neznaošcima; i grad sveti gaziæe èetrdeset i dva mjeseca. ³ I daæu dvojici svojijeh svjedoka, i proricaæe hiljadu i

dvjesta i šezdeset dana obuèeni u vreæe. ⁴ Ovi su dvije masline i dva žiška što stoje pred gospodarom zemaljskijem. ⁵ I ako im ko nepravdu uèini, oganj izlazi iz usta njihovijeh, i poješæ neprijatelje njihove; i ko htjedbude da im uèini nažao onaj valja da bude ubijen. ⁶ I ovi æe imati vlast da zatvore nebo, da ne padne dažd na zemlju u dane njihova proricanja; i imaæe vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv, i da udare zemlju svakom mukom, kad god htjedbudu. ⁷ I kad svrše svjedoèanstvo svoje, onda æe zvijer što izlazi iz bezdana uèiniti s njima rat, i pobijediæ ih i ubiæe ih. ⁸ I tjelesa njihova ostaviæe na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir, gdje i Gospod naš razapet bi. ⁹ I gledaæe neki od naroda i plemena i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i neæe dati da se njihova tjelesa metnu u grobove. ¹⁰ I koji žive na zemlji, obradovaæe se i razveseliæe se za njih, i slaæe dare jedan drugome, jer ova dva proroka muèiše one što žive na zemlji. ¹¹ I poslije tri dana i po duh života od Boga uðe u njih; i staše oba na nogama svojima, i strah veliki napade na one koji ih gledahu. ¹² I èuše glas veliki s neba, koji im govori: iziđite amo. I iziðoše na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi. ¹³ I u taj èas zatrese se zemlja vrlo, i deseti dijel grada pade, i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena èovjeèijih; i ostali se uplašiše, i daše slavu Bogu nebeskome. ¹⁴ Zlo drugo proðe; evo zlo treæe ide brzo. ¹⁵ I sedmi anđeo zatrubi i postaše veliki glasovi na nebesima govoreæi: posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova, i carovaæe va vijek vijeka. ¹⁶ I dvadeset i èetiri star-

ješine koje sjeðahu pred Bogom na prijestolima svojima, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu ¹⁷ Govoreæi: hvalimo te, Gospode Bože svedržitelju, koji jesi, i bješe, i biæeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ. ¹⁸ I neznabošci se prognjeviše, i dođe gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se sudi, i da se da plata slugama tvojima, prorocima i svetima, i onima koji se boje imena tvojega, malima i velikima, i da se pogube oni koji zemlju pogubiše. ¹⁹ I otvori se crkva Božija na nebu, i pokaza se æivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj; i biše sijevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje, i grad veliki.

12

¹ I znak veliki pokaza se na nebu: žena obuèena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda. ² I bješe trudna, i vikaše od muke, i muèaše se da rodi. ³ I pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogova; i na glavama njezinijem sedam kruna; ⁴ I rep njezin odvuèe treæinu zvijezda nebeskijeh, i baci ih na zemlju. I aždaha stajaše pred ženom koja šæaše da se porodi, da joj proðdere dijete kad rodi. ⁵ I rodi muško, sina, koji æe pasti sve narode s palicom gvozdenom; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu. ⁶ A žena uteèe u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga, da se onamo hrani hiljadu i dvjesta i šezdeset dana. ⁷ I posta rat na nebu. Mihailo i anđeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i anđeli njezini. ⁸ I ne nadvladaše, i više im se ne naðe mjesta na nebu. ⁹ I zbaèena bi aždaha velika, stara zmiija, koja

se zove đavo i sotona, koji vara sav vasioni svijet, i zbaèena bi na zemlju, i anđeli njezini zbaèeni biše s njom. ¹⁰ I èuh glas veliki na nebu koji govori: sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova; jer se zbaci opadaè braæe naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noæ. ¹¹ I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom i rijeèju svjedoèanstva svojega, i ne mariše za život svoj do same smrti. ¹² Zato veselite se nebesa i vi koji živite na njima. Teško vama koji živite na zemlji i moru, jer đavo siđe k vama, i vrlo se rasrdio, znajuæi da vremena malo ima. ¹³ I kad vidje aždaha da zbaèena bi na zemlju, gonjaše ženu koja rodi muško. ¹⁴ I ženi dana biše dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mjesto, gdje æe se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmi-jina. ¹⁵ I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku, da je utopi u rijeci. ¹⁶ I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh. ¹⁷ I razgnjevi se zmija na ženu, i otide da se pobije sa ostalijem sjemenom njezinijem, koje drži zapovijesti Božije i ima svjedoèanstvo Isusa Hrista.

13

¹ I stadoh na pijesku morskome; i vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i rogova deset, i na rogovima njezinijem deset kruna, a na glavama njezinijem imena hulna. ² I zvijer koju vidjeh bijaše kao ris, i noge joj kao u medvjeda, i usta njezina kao usta lavova, i dade joj zmija silu svoju, i prijestol svoj, i oblast veliku. ³ I vidjeh jednu od glava njezinijeh kao ranjenu na smrt, i rana smrti njezine izlijeèi se. I èudi se sva zemlja iza zvijeri,

i pokloniše se zmiji, koja dade oblast zvijeri. ⁴ I pokloniše se zvijeri govoreæi: ko je kao zvijer? i ko može ratovati s njom? ⁵ I dana joj biše usta koja govore velike stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da èini èetrdeset i dva mjeseca. ⁶ I otvori usta svoja za huljenje na Boga, da huli na ime njegovo, i na kuæu njegovu, i na one koji žive na nebu. ⁷ I dano joj bi da se bije sa svetima, i da ih pobijedi; i dana joj bi oblast nad svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom. ⁸ I pokloniše joj se svi koji žive na zemlji kojima imena nijesu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta, koje je zaklano od postanja svijeta. ⁹ Ako ko ima uho neka èuje. ¹⁰ Ko u ropstvo vodi, biæe u ropstvo odveden; ko nožem ubije valja da on nožem bude ubijen. Ovdje je trpljenje i vjera svetijeh. ¹¹ I vidjeh drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, i imaše dva roga kao u jagnjeta; i govoraše kao aždaha. ¹² I svu vlast prve zvijeri èinjaše pred njom; i uèini da zemlja i koji žive na njoj pokloni se prvoj zvijeri kojoj se iscijeli rana smrtna. ¹³ I uèini èudesna velika, i uèini da i oganj silazi s neba na zemlju pred ljudima. ¹⁴ I vara one koji žive na zemlji znacima, koji joj biše dani da èini pred zvijeri, govoreæi onima što žive na zemlji da naèine ikonu zvijeri koja imade ranu smrtnu i osta živa. ¹⁵ I bi joj dano da dade duh ikoni zvijerinoj, da progovori ikona zvijerina, i da uèini da se pobiju koji se god ne poklone ikoni zvijerinoj. ¹⁶ I uèini sve, male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robove, te im dade žig na desnoj ruci njihovoj ili na èelima njihovima, ¹⁷ Da niko ne može ni kupiti ni prodati, osim ko ima žig, ili ime zvijeri, ili broj

imena njezina. ¹⁸ Ovdje je mudrost. Ko ima um neka izraèuni broj zvijeri: jer je broj èovjekov i broj njezin šest stotina i šezdeset i šest.

14

¹ I vidjeh, i gle, jagnje stajaše na gori Sionskoj, i s njim sto i èetrdeset i èetiri hiljade, koji imahu ime oca njegova napisano na èelima svojima. ² I èuh glas s neba kao glas voda mnogijeh, i kao glas groma velikoga; i èuh glas gudaèa koji guèahu u gusle svoje. ³ I pjevahu kao novu pjesmu pred prijestolom i pred èetiri životinje i pred starješinama; i niko ne mogaše nauèiti pjesme, osim onijeh sto i èetrdeset i èetiri hiljade koji su otkupljeni sa zemlje. ⁴ Ovo su koji se ne opoganiše sa ženama, jer su djevstvenici, oni idu za jagnjetom kud god ono poèe. Ovi su kupljeni od ljudi prvenci Bogu i jagnjetu. ⁵ I u njihovijem ustima ne naèe se prijevara, jer su bez mane pred prijestolom Božijim. ⁶ I vidjeh drugoga anðela gdje leti posred neba, koji imaše vjeèno jevanðelje da objavi onima koji žive na zemlji, i svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu. ⁷ I govoraše velikijem glasom: bojte se Boga, i podajte mu slavu, jer doèe èas suda njegova; i poklonite se onome koji je stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodene. ⁸ I drugi anðeo za njim ide govoreæi: pade, pade Vavilon grad veliki: jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode. ⁹ I treæi anðeo za njim ide govoreæi glasom velikijem: ko se god pokloni zvijeri i ikoni njezinoj, i primi žig na èelo svoje ili na ruku svoju, ¹⁰ I on æe piti od vina gnjeva Božijega, koje je nepomiješano utoèeno u èašu gnjeva njegova, i biæe muèn ognjem i sumporom

pred anðelima svetima i pred jagnjetom. ¹¹ I dim muèenja njihova izlaziæe va vijek vijeka; i neæe imati mira dan i noæ koji se poklanjaju zvijeri i ikoni njezinoj, i koji primaju žig imena njezina. ¹² Ovdje je trpljenje svetijeh, koji drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu. ¹³ I èuh glas s neba gdje mi govori: napiši: blago mrtvima koji umiru u Gospodu otsad. Da, govori Duh, da poèinu od trudova svojijeh; jer djela njihova idu za njima. ¹⁴ I vidjeh, i gle, oblak bijel, i na oblaku sjeðaše kao sin èovjeèij, i imaše na glavi svojoj krunu zlatnu, i u ruci svojoj srp oštar. ¹⁵ I drugi anðeo izièe iz crkve vièuæi velikijem glasom onome što sjedi na oblaku: zamahni srpom svojijem i žnji, jer doèe vrijeme da se žnje, jer se osuši žito zemaljsko. ¹⁶ I onaj što sjeðaše na oblaku baci srp svoj na zemlju, i poženjeva bi zemlja. ¹⁷ I drugi anðeo izièe iz crkve što je na nebu, i imaše i on kosijer oštar. ¹⁸ I drugi anðeo izièe iz oltara, koji imaše oblast nad ognjem, i povika s velikom vikom onome koji imaše kosijer oštri, govoreæi: zamahni kosijerom svojijem oštrijem, i odreži grožde vinograda zemaljskoga; jer veæ sazreše puca njegova. ¹⁹ I baci anðeo kosijer svoj na zemlju, i obra vinograd zemaljski, i metnu u kacu velikoga gnjeva Božijega. ²⁰ I otoèi se kaca izvan grada, i izièe krv iz kace tja do uzda konjma hiljadu i šest stotina potrkališta.

15

¹ I vidjeh drugi veliki znak na nebu i èudo: sedam anðela koji imahu sedam pošljednijeh zala, jer se u njima savršu gnjev Božij. ² I vidjeh kao stakleno more smiješano s ognjem, i one što pobi-

jediše zvijer i ikonu njezinu, i žig njezin, i broj imena njezina, gdje stoje na moru staklenome i imaju gusle Božije; ³ I pjevahu pjesmu Mojsija sluge Božijega, i pjesmu jagnjetovu, govoreæi: velika su i divna djela tvoja, Gospode Bože svedržitelju, pravedni su i istiniti putovi tvoji, care svetijeh. ⁴ Ko se neæe pobojati tebe, Gospode, i proslaviti ime tvoje? Jer si ti jedan svet; jer æe svi neznabošci doæi i pokloniti se pred tobom; jer se tvoji sudovi javiše. ⁵ I poslije ovoga vidjeh, i gle, otvori se crkva skinije svjedoèanstva na nebu, ⁶ I iziðoše sedam anðela iz crkve, koji imahu sedam zala, obuèeni u èiste i bijele haljine od platna, i opasani po prsima pojasa zlatnijem; ⁷ I jedna od èetiri životinje dade sedmorici anðela sedam èaša zlatnijeh napunjenijeh gnjeva Boga, koji živi va vijek vijeka. ⁸ I napuni se crkva dima od slave Božije i od sile njegove; i niko ne mogaše doæi u crkvu, dok se ne svršì sedam zala sedmorice anðela.

16

¹ I èuh glas veliki iz crkve gdje govori sedmorici anðela: idite, i izlijte sedam èaša gnjeva Božijega na zemlju. ² I otide prvi anðeo, i izli èašu svoju na zemlju; i postaše rane zle i ljute na ljudima koji imaju žig zvijerin i koji se klanjaju ikoni njezinoj. ³ I drugi anðeo izli èašu svoju u more; i posta krv kao od mrtvacu, i svaka duša živa umrije u moru. ⁴ I treæi anðeo izli èašu svoju na rijeke i na izvore vodene; i posta krv. ⁵ I èuh anðela vodenoga gdje govori: pravedan si, Gospode, koji jesi, i koji bješe, i svet, što si ovo sudio; ⁶ Jer proliše krv svetijeh i proroka, i krv si im dao da piju, jer su zaslužili. ⁷ I èuh drugoga iz oltara gdje govori: da, Gospode Bože, svedržitelju,

istiniti su i pravi sudovi tvoji. ⁸ I èetvrti anðeo izli èašu svoju na sunce, i dano mu bi da žeže ljude ognjem. ⁹ I opališe se ljudi od velike vruæine, i huliše na ime Boga koji ima oblast nad zlima ovima, i ne pokajaše se da mu dadu slavu. ¹⁰ I peti anðeo izli èašu svoju na prijesto zvijerin; i carstvo njezino posta tamno, i žvatahu jezike svoje od bola. ¹¹ I huliše na ime Boga nebeskoga od bola i od rana svojijeh, i ne pokajaše se od djela svojijeh. ¹² I šesti anðeo izli èašu svoju na veliku rijeku Eufkrat; i presahnu voda njezina, da se pripravi put carevima od istoka sunèanoga. ¹³ I vidjeh iz usta aždahinijeh, i iz usta zvijerinijeh, i iz usta lažnoga proroka, gdje iziðoše tri neèista duha, kao žabe. ¹⁴ Jer su ovo duhovi ðavolski koji èine èudesu, i izlaze k carevima svega vasionoga svijeta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga svedržitelja. ¹⁵ Evo idem kao lupež; blago onome koji je budan i koji èuva haljine svoje, da go ne hodi i da se ne vidi sramota njegova. ¹⁶ I sabra ih na mjesto, koje se Jevrejski zove Armagedon. ¹⁷ I sedmi anðeo izli èašu svoju po nebu, i iziðe glas veliki iz crkve nebeske od prijestola govoreæi: svršì se. ¹⁸ I biše sijevanja munja i gromovi, i glasovi, i bi veliko tresenje zemlje, kakovo nikad ne bi otkako su ljudi na zemlji, toliko tresenje, tako veliko. ¹⁹ I grad veliki razdijeli se na tri dijela, i gradovi neznabožaèki padoše; i Vavilon veliki spomenu se pred Bogom da mu da èašu vina ljutoga gnjeva svojega. ²⁰ I sva ostrva pobjgoše, i gore se ne naðoše, ²¹ I grad veliki kao glava pade s neba na ljude; i ljudi huliše na Boga od zla gradnoga, jer je velika muka njegova vrlo.

17

¹ I dođe jedan od sedam anđela koji imahu sedam èaša, i govori sa mnogom govoreæi mi: hodi da ti pokažem sud kurve velike, koja sjedi na vodama mnogima; ² S kojom se kurvaše carevi zemaljski, i koji žive na zemlji opiše se vinom kurvarstva njezina. ³ I uvede me duh u pusto mjesto; i vidjeh ženu gdje sjedi na zvijeri crvenoj koja bješe puna imena hulnijeh i imашe sedam glava i deset rogova. ⁴ I žena bješe obuèena u porfiru i skerlet i nakiaèena zlatom i kamenjem dragijem i biserom, i imашe èašu u ruci svojoj punu mrzosti i poganštine kurvarstva svojega; ⁵ I na èelu njezinu napisano ime: tajna, Vavilon veliki, mati kurvama i mrzostima zemaljskima. ⁶ I vidjeh ženu pijanu od krvi svetijeh; i od krvi svjedoka Isusovijeh; i zaèudih se èudom velikijem kad je vidjeh. ⁷ I reèe mi anđeo: šta se èudiš? Ja æu ti kazati tajnu ove žene, i zvijeri što je nosi i ima sedam glava i deset rogova. ⁸ Zvijer, koju si vidio bješe i nije, i iziæi æe iz bezdana i otiæi æe u propast; i udiviæe se koji žive na zemlji, kojima imena napisana nijesu u knjigu života od postanja svijeta, kad vide zvijer, koja bješe, i nije, i doæi æe opet. ⁹ Ovdje je um, koji ima mudrost. Sedam glava, to su sedam gora na kojima žena sjedi. ¹⁰ I jesu sedam careva. Pet je njih palo, i jedan jest, a drugi još nije došao; i kad dođe za malo æe ostati. ¹¹ I zvijer koja bješe i nije, i ona je osmi, i jest od sedmorice i u propast ide. ¹² I deset rogova, koje si vidio, to su deset careva, koji carstva još ne primiše, nego æe oblast kao carevi na jedno vrijeme primiti sa zvijeri. ¹³ Ovi jednu volju imaju, i silu i oblast svoju daæe zvijeri. ¹⁴ Ovi æe se pobiti s jagnjetom,

i jagnje æe ih pobijediti, jer je gospodar nad gospodarima i car nad carevima; i koji su s njim, jesu pozvani i izbrani i vjerni. ¹⁵ I reèe mi: vode, što si vidio, gdje sjedi kurva, ono su ljudi i narodi, i plemena i jezici. ¹⁶ I deset rogova, što si vidio na zvijeri, oni æe omrznuti na kurvu, i opustošiæe je i ogoluzniti, i meso njezino poješæe i sažeæi æe je ognjem. ¹⁷ Jer je Bog dao u srca njihova da uèine volju njegovu, i da uèine volju jednu, i da dadu carstvo svoje zvijeri, dok se svršèe rijeèi Božije. ¹⁸ I žena, koju si vidio, jest grad veliki, koji ima carstvo nad carevima zemaljskima.

18

¹ I poslije ovoga vidjeh drugoga anđela gdje silazi s neba, koji imашe oblast veliku; i zemlja se zasvijetli od slave njegove. ² I povika jakijem glasom govoreæi: pade, pade Vavilon veliki, i posta stan ðavolima, i tamnica svakome duhu neèistome, i tamnica sviju ptica neèistijeh i mrskijeh; jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode; ³ I carevi zemaljski s njom se kurvaše, i trgovci zemaljski obogatiše se od bogatstva slasti njezine. ⁴ I èuh glas drugi s neba koji govori: iziðite iz nje, narode moj, da se ne pomiješate u grijehèe njezine, i da vam ne naude zla njezina. ⁵ Jer grijesi njezini dopriješe tja do neba, i Bog se opomenu nepravde njezine. ⁶ Platite joj kao što i ona plati vama, i podajte joj dvojinom onoliko po djelima njezinima: kojom èašom zahvati vama zahvatajte joj po dva puta onoliko. ⁷ Koliko se proslavi i nasladi toliko joj podajte muka i žalosti; jer govori u srcu svojemu: sjedim kao carica, i nijesam udovica, i žalosti neæu vidjeti. ⁸ Zato æe

u jedan dan doæi zla njezina: smrt i plaè i glad, i sažeæi æe se ognjem; jer je jak Gospod Bog koji joj sudi. ⁹ I zaplakaæe i zajaukati za njom carevi zemaljski koji se s njom kurvaše i bjesniše, kad vide dim gorenja njezina, ¹⁰ Izdaleka stojeæi od straha muka njezinijeh i govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki Vavilone, grade tvrdi, jer u jedan èas dođe sud tvoj! ¹¹ I trgovci zemaljski zaplakaæe i zajaukati za njom, što njihovijeh tovara niko više ne kupuje; ¹² Tovara zlata i srebra i kamenja dragoga i bisera i uzvoda i porfire i svile i skerleta, i svakoga mirisnog drveta, i svakojakijeh sudova od fildiša, i svakojakijeh sudova od najskupljega drveta, mjedi i gvožđa i mermera, ¹³ I cimeta i tamjana i mira i livana, i vina i ulja, i nišesteta i pšenice, i goveda i ovaca, i konja i kola, i tjelesa i duša èovjeèijih. ¹⁴ I voæa želja duše tvoje otidoše od tebe, i sve što je masno i dobro otide od tebe, i više ga neæeš naæi. ¹⁵ Trgovci koji se ovijem tovarima obogatiše od nje, staæe izdaleka od straha muèenja njezina, plaèuæi i jauèuæi, ¹⁶ I govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki, obuèeni u svilu i porfiru i skerlet, i nakiaeni zlatom i kamenjem dragijem i biserom; ¹⁷ Jer u jedan èas pogibe toliko bogatstvo! I svi gospodari od lađa, i sav narod u lađama, i lađari, i koji god rade na moru, stadoše izdaleka, ¹⁸ I vikahu, vidjevši dim gorenja njezina, i govorahu: ko je bio kao ovaj grad veliki? ¹⁹ I baciše prah na glave svoje, i povikaše plaèuæi i ridajuæi, govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki, u kome se obogatiše svi koji imaju lađe na moru od bogatstva njegova, jer u jedan èas opustje! ²⁰ Veseli se nad njim nebo, i sveti apostoli i proroci,

jer Bog pokaja sud vaš na njemu. ²¹ I uze jedan anđeo jak kamen veliki, kao kamen vodenieni, i baci u more govoreæi: tako æe sa hukom biti baèen Vavilon grad veliki, i neæe se više naæi; ²² I glas gudaèa i pjevaèa i sviraèa i trubaèa neæe se više èuti u tebi; i nikakav majstor ni od kakva zanata neæe se više naæi u tebi, i huka kamenja vodenienoga neæe se èuti u tebi; ²³ I vidjelo žiška neæe se više svijetliti u tebi, i glas ženika i neveste neæe više biti èuven u tebi; jer trgovci tvoji bijahu boljari zemaljski, jer tvoji-jem èaranjem prevareni biše svi narodi. ²⁴ I u njemu se nađe krv proroèka i svetijeh, i sviju koji su pobijeni na zemlji.

19

¹ I poslije ovoga èuh glas veliki naroda mnogoga na nebu gdje govori: aliluja! spasenije i slava i èast i sila Gospodu našem; ² Jer su istiniti i pravi sudovi njegovi, što je osudio kurvu veliku, koja pokvari zemlju kurvarstvom svojijem, i pokajao krv slugu svojijeh od ruke njezine. ³ I drugom rekoše: aliluja! I dim njezin izlažaše va vijek vijeka. ⁴ I padoše dvadeset i èetiri starješine, i èetiri životinje, i pokloniše se Bogu koji sjeðaše na prijestolu, govoreæi: amin, aliluja! ⁵ I glas iziđe od prijestola koji govori: hvalite Boga našega sve sluge njegove, i koji ga se bojite, i mali i veliki. ⁶ I èuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogijeh, i kao glas gromova jakijeh, koji govore: aliluja! jer caruje Gospod Bog svedržitelj. ⁷ Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu njemu; jer dođe svadba jagnjetova, i žena njegova pripravlila se; ⁸ I dano joj bi da se obuèe u svilu èistu i bijelu: jer je svila pravda svetijeh. ⁹ I reèe mi:

napiši: blago onima koji su pozvani na veèeru svadbe jagnjetove. I reèe mi: ove su rijeèi istinite Božije. ¹⁰ I padnuvši pred nogama njegovima poklonih mu se; i reèe mi: gle, nemoj, ja sam sluga kao i ti i braæa tvoja koja imaju svjedoèanstvo Isusovo. Bogu se pokloni; jer je svjedoèanstvo Isusovo Duh proroštva. ¹¹ I vidjeh nebo otvoreno, i gle, konj bijel, i koji sjedaše na njemu zove se vjeran i istinit, i sudi po pravdi i vojuje. ¹² A oèi su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, kojega niko ne zna do on sam. ¹³ I bješe obuèen u haljinu crvenu od krvi, i ime se njegovo zove: rijeè Božija. ¹⁴ I vojske nebeske iðahu za njim na konjma bijelijem, obuèene u svilu bijelu i èistu. ¹⁵ I iz usta njegovijeh iziðe maè oštar, da njime pobije neznabošce; i on æ ih pasti s palicom gvozdеноm; i on gazi kacu vina srdnje i gnjeva Boga svedržitelja. ¹⁶ I ima na haljini i na stegnu svome ime napisano: car nad carevima i gospodar nad gospodarima. ¹⁷ I vidjeh jednoga anđela gdje stoji na suncu i povika glasom velikijem govoreæi svima pticama koje lete ispod neba: dođite i skupite se na veliku veèeru Božiju, ¹⁸ Da jedete mesa od careva, i mesa od vojvoda, i mesa od junaka, i mesa od konja i od onijeh koji sjede na njima, i mesa od sviju slobodnjaka i robova, i od malijeh i od velikijeh. ¹⁹ I vidjeh zvijer i careve zemaljske i vojnike njihove skupljene da se pobiju s onijem što sjedi na konju i s vojskama njegovijem. ²⁰ I bi uhvaæena zvijer, i s njom lažni prorok koji uèini pred njom znake kojima prevari one koji primiše žig zvijerin i koji se poklanjaju ikoni njezinoj: živi biše baèeni oboje u jezero

ognjeno, koje gori sumporom. ²¹ A ostali pobijeni biše maèem onoga što sjedi na konju, koji iziðe iz usta njegovijeh: i sve se ptice nasitiše od mesa njihova.

20

¹ I vidjeh anđela gdje silazi s neba, koji imaše kljuè od bezdana i verige velike u ruci svojoj. ² I uhvati aždahu, staru zmiju, koja je ðavo i sotona, i sveza je na hiljadu godina, ³ I u bezdan baci je, i zatvori je, i zapeèati nad njom, da više ne prelašæuje naroda, dok se ne navrši hiljada godina; i potom valja da bude odriješena na malo vremena. ⁴ I vidjeh prijestole, i sjedahu na njima, i dade im se sud, i duše isjeèenijeh za svjedoèanstvo Isusovo i za rijeè Božiju, koji se ne pokloniše zvijeri ni ikoni njezinoj, i ne primiše žiga na èelima svojima i na ruci svojoj; i oživlješe i carovaše s Hristom hiljadu godina. ⁵ A ostali mrtvaci ne oživlješe, dokle se ne svrši hiljada godina. Ovo je prvo vaskrsenje. ⁶ Blažen je i svet onaj koji ima dijel u prvom vaskrseniju; nad njima druga smrt nema oblasti, nego æe biti sveštenici Bogu i Hristu, i carovaæe s njim hiljadu godina. ⁷ I kad se svrši hiljada godina, pustiæe se sotona iz tamnice svoje, ⁸ I iziæi æe da vara narode po sva èetiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi na boj, kojijeh je broj kao pijesak morski. ⁹ I iziðoše na širinu zemlje, i opkoliše oko svetijeh, i grad ljubazni; i siðe oganj od Boga s neba, i pojede ih. ¹⁰ I ðavo koji ih varaše bi baèen u jezero ognjeno i sumporito, gdje je zvijer i lažni prorok; i biæe muèeni dan i noæ va vijek vijeka. ¹¹ I vidjeh veliki bijel prijestol, i onoga što sjedaše na njemu, od èijega lica bježaše nebo

i zemlja, i mjesta im se ne nađe. ¹² I vidjeh mrtvace male i velike gdje stoje pred Bogom, i knjige se otvoriše; i druga se knjiga otvori, koja je knjiga života; i sud primiše mrtvaci kao što je napisano u knjigama, po djelima svojim. ¹³ I more dade svoje mrtvace, i smrt i pakao dadoše svoje mrtvace; i sud primiše po djelima svojim. ¹⁴ I smrt i pakao bačeni biše u jezero ognjeno. I ovo je druga smrt. ¹⁵ I ko se ne nađe napisan u knjizi života, bačen bi u jezero ognjeno.

21

¹ I vidjeh nebo novo i zemlju novu; jer prvo nebo i prva zemlja prodoše, i mora više nema. ² I ja Jovan vidjeh grad sveti, Jerusalem nov, gdje silazi od Boga s neba, pripremljen kao nevjesta ukrašena mužu svojemu. ³ I euh glas veliki s neba gdje govori: evo skinije Božije među ljudima, i življeæe s njima, i oni æe biti narod njegov, i sam Bog biæe s njima Bog njihov. ⁴ I Bog æe otrti svaku suzu od oèiju njihovijeh, i smrti neæe biti više, ni plaèa, ni vike, ni bolesti neæe biti više; jer prvo prođe. ⁵ I reèe onaj što sjedaše na prijestolu: evo sve novo tvorim. I reèe mi: napiši, jer su ove rijeçi istinite i vjerne. ⁶ I reèe mi: svrši se. Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak. Ja æu žednome dati iz izvora vode žive zabadava. ⁷ Koji pobijedi, dobiæe sve, i biæu mu Bog, i on æe biti moj sin. ⁸ A strašljivima i nevjernima i poganima i krvnicima, i kurvarima, i vraçarima, i idolopoklonicima, i svima lažama, njima je dijel u jezeru što gori ognjem i sumporom; koje je smrt druga. ⁹ I dođe k meni jedan od sedam anđela koji imahu sedam èaša napunjenijeh sedam zala pošljednijeh, i reèe mi govoreæi:

hodi da ti pokažem nevjestu, jagnjetovu ženu. ¹⁰ I odvede me u duhu na goru veliku i visoku, i pokaza mi grad veliki, sveti Jerusalem, gdje silazi s neba od Boga, ¹¹ I imaše slavu Božiju; i svjetlost njegova bijaše kao dragi kamen, kao kamen jaspis svijetli, ¹² I imaše zid veliki i visok, i imaše dvanaestora vrata, i na vratima dvanaest anđela, i imena napisana, koja su imena dvanaest koljena Izrailjevijeh. ¹³ Od istoka vrata troja, i od sjevera vrata troja, od juga vrata troja, i od zapada vrata troja. ¹⁴ I zid gradski imaše dvanaest temelja, i na njima imena dvanaest apostola jagnjetovijeh. ¹⁵ I onaj što govoraše sa mnom, imaše trsku zlatnu da izmjeri grad i vrata njegova i zidove njegove. ¹⁶ I grad na èetiri ugla stoji, i dužina je njegova tolika kolika i širina. I izmjeri grad trskom na dvanaest hiljada potrkališta: dužina i širina i visina jednaka je. ¹⁷ I razmjeri zid njegov na sto i èetrdeset i èetiri lakta, po mjeri èovjeèijoj, koja je anđelova. ¹⁸ I bješe graða zida njegova jaspis, i grad zlato èisto, kao èisto staklo. ¹⁹ I temelji zidova gradskih bijahu ukrašeni svakijem dragijem kamenjem: prvi temelj bijaše jaspis, drugi safir, treæi halkidon, èetvrti smaragd, ²⁰ Peti sardoniks, šesti sard, sedmi hrisolit, osmi viril, deveti topaz, deseti hrisopras, jedanaesti jakint, dvanaesti ametist. ²¹ I dvanaest vrata, dvanaest zrna bisera: svaka vrata bijahu od jednoga zrna bisera: i ulice gradske bijahu zlato èisto, kao staklo presvijetlo. ²² I crkve ne vidjeh u njemu: jer je njemu crkva Gospod Bog svedržitelj, i jagnje. ²³ I grad ne potrebuje sunca ni mjeseca da svijetle u njemu; jer ga slava Božija prosvijetli, i žižak je njegov jagnje. ²⁴ I narodi koji su spaseni

hodiæ u vidjelu njegovu, i carevi zemaljski donijeæe slavu i èast svoju u njega. ²⁵ I vrata njegova neæe se zatvorati danju, jer ondje noæi neæe biti. ²⁶ I donijeæe slavu i èast neznabožaca u njega. ²⁷ I neæe u njega uæi ništa pogano, i što èini mrzost i laž, nego samo koji su napisani u životnoj knjizi jagnjeta.

22

¹ I pokaza mi èistu rijeku vode života, bistru kao kristal, koja izlažaše od prijestola Božijega i jagnjetova. ² Nasred ulica njegovijeh i s obje strane rijeke drvo života, koje rađa dvanaest rodova dajuæi svakoga mjeseca svoj rod; i lišæe od drveta bijaše za iscjeljivanje narodima. ³ I više neæe biti nikakve prokletinje; i prijestol Božij i jagnjetov biæe u njemu; i sluge njegove posluživaæe ga, ⁴ I gledaæe lice njegovo, i ime njegovo biæe na èelima njihovima. ⁵ I noæi tamo neæe biti, i neæe potrebovati vidjela od žiška, ni vidjela sunèanoga, jer æe ih obasjavati Gospod Bog; i carovaæe va vijek vijeka. ⁶ I reèe mi: ovo su rijeèi vjerne i istinite, i Gospod Bog svetijeh proroka posla anđela svojega da pokaže slugama svojim šta æe biti skoro. ⁷ Evo æu doæi skoro: blago onome koji drži rijeèi proroštva knjige ove. ⁸ I ja Jovan vidjeh ovo i èuh; i kad èuh i vidjeh, padoh da se poklonim na noge anđela koji mi ovo pokaza. ⁹ I reèe mi: gle, nemoj, jer sam i ja sluga kao i ti i braæa tvoja proroci i oni koji drže rijeèi knjige ove. Bogu se pokloni. ¹⁰ I reèe mi: ne zapeæaæavaj rijeèi proroštva knjige ove; jer je vrijeme blizu. ¹¹ Ko èini nepravdu, neka èini još nepravdu; i ko je pogan, neka se još pogani; i ko je pravedan, neka još èini pravdu; i

ko je svet, neka se još sveti. ¹² I evo æu doæi skoro, i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem. ¹³ Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak, prvi i pošljednji. ¹⁴ Blago onima koji tvore zapovijesti njegove, da im bude vlast na drvo života, i da uđu na vrata u grad. ¹⁵ A napolju su psi i vraèari i kurvari i krvnici i idolopoklonici i svaki koji ljubi i èini laž. ¹⁶ Ja Isus poslah anđela svojega da vam ovo posvjedoèi u crkvama. Ja sam korijen i rod Davidov, i sjajna zvijezda danica. ¹⁷ I Duh i nevjesta govore: doði. I koji èuje neka govori: doði. I ko je žedan neka dođe, i ko hoæe neka uzme vodu života zabadava. ¹⁸ Jer svjedoèim svakome koji èuje rijeèi proroštva knjige ove; ako ko dometne ovome, Bog æe nametnuti na njega zla napisana u knjizi ovoj; ¹⁹ I ako ko oduzme od rijeèi knjige proroštva ovoga, Bog æe oduzeti njegov dijel od knjige života, i od grada svetoga, i od onoga što je napisano u knjizi ovoj. ²⁰ Govori onaj koji svjedoèi ovo: da, doæi æu skoro! Amin. Da, doði, Gospode Isuse. ²¹ Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

Psalmi

1

¹ Blago èovjeku koji ne ide na vijeæe bezbožnièko, i na putu grješnièkom ne stoji, i u društvu nevaljalijeh ljudi ne sjedi, ² Nego mu je omilio zakon Gospodnji i o zakonu njegovu misli dan i noæ! ³ On je kao drvo usaðeno kraj potoka, koje rod svoj donosi u svoje vrijeme, i kojemu list ne vene: što god radi, u svemu napreduje. ⁴ Nijesu taki bezbožnici, nego su kao prah koji rasipa vjetar. ⁵ Zato se neæe bezbožnici održati na sudu, ni grješnici na zboru pravednièkom. ⁶ Jer Gospod zna put pravednièki; a put bezbožnièki propašæe.

2

¹ Zašto se bune narodi i plemena pomišljaju zaludne stvari? ² Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospoda i na pomazanika njegova. ³ "Raskinimo sveze njihove i zbacimo sa sebe jaram njihov." ⁴ Onaj, što živi na nebesima, smije se, Gospod im se potsmijeva. ⁵ Pa im govori u gnjevu svojem i jarošæu svojom zbunjuje ih: ⁶ "Ja sam pomazao cara svojega na Sionu, na svetoj gori svojoj." ⁷ Kazaæu naredbu Gospodnju; on reèe meni: "ti si sin moj, ja te sad rodih. ⁸ Išti u mene, i daæu ti narode u našljedstvo, i krajeve zemaljske tebi u državu. ⁹ Udariæeš ih gvozdenom palicom; razbiæeš ih kao lonèarski sud." ¹⁰ Sad, carevi, orazumite se; nauèite se sudije zemaljske! ¹¹ Služite Gospodu sa strahom, i radujte se s trepetom. ¹² Poštujte sina, da se ne razgnjevi, i vi ne izginete na putu svome; jer æe se gnjev

njegov brzo razgorjeti. Blago svjema koji se u nj uzdaju!

3

¹ Gospode! kako je mnogo neprijatelja mojih! Mnogi ustaju na me. ² Mnogi govore za dušu moju: nema mu pomoæi od Boga. ³ Ali ti si, Gospode, štit koji me zaklanja, slava moja; ti podižeš glavu moju. ⁴ Glasom svojim vièem ka Gospodu, i èuje me sa svete gore svoje. ⁵ Ja liježem, spavam i ustajem, jer me Gospod èuva. ⁶ Ne bojim se mnogo tisuæa naroda što sa svijeh strana navaljuje na me. ⁷ Ustani, Gospode! pomози mi, Bože moj! jer ti udaraš po obrazu sve neprijatelje moje; razbijaš zube bezbožnicima. ⁸ Od Gospoda je spasenje; neka bude na narodu tvom blagoslov tvoj!

4

¹ Kad te zovem, èuj me, Bože, pravdo moja! u tjeskobi daj mi prostor; smiluj se na me i usliši molitvu moju. ² Sinovi èovjeèiji! dokle æe slava moja biti u sramoti? dokle æete ljubiti ništavilo i tražiti laži? ³ Znajte da Gospod divno èuva svetoga svojega; Gospod èuje kad ga zovem. ⁴ Gnjeveæi se ne griješite; razmislite u srcima svojim na posteljama svojim, i utolite. ⁵ Prinesite žrtvu za pravdu, i uzdajte se u Gospoda. ⁶ Mnogi govore: ko æe nam pokazati što je dobro? Obrati k nama, Gospode, svijetlo lice svoje. ⁷ A meni si dao u srce radost veæu nego što je oni imaju, kad im rodi pšenica i vino. ⁸ Ja mirno liježem i spavam; jer ti, Gospode, sam daješ mi te sam bez straha.

5

¹ Èuj, Gospode, rijeèi moje, razumij pomisli moje. ² Slušaj viku moju, care moj i Bože

moj! jer se tebi molim, Gospode!
³ Ujutru slušaš glas moj, ujutru stojim pred tobom, i čekam. ⁴ Jer si ti Bog koji neæe bezakonja; u tebe nema mjesta ko je zao. ⁵ Bezbožnici neæe izaæi pred oèi tvoje; ti nenavidiš sve koji èine bezakonje. ⁶ Potireš lažljivce; na krvopioce i lukave mrzi Gospod. ⁷ A ja po velikoj milosti tvojoj ulazim u dom tvoj, i klanjam se u svetoj crkvi tvojoj sa strahom tvojim. ⁸ Gospode! vodi me u pravdi svojoj; radi neprijatelja mojih poravni preda mnom put svoj. ⁹ Jer nema u ustima njihovijem istine; u njima je nevaljalstvo; grlo im je grob otvoren; na jeziku im je dvolièenje. ¹⁰ Bože! ne daj im napretka, neka se razbiju pomisli njihove. Za mnoga nevaljalstva njihova obori ih, jer se pobuniše na tebe. ¹¹ Pa æe se radovati svi koji se u te uzdaju; dovijeka æe se veseliti koje ti zaklanjaš; dièiæe se koji ljube ime tvoje. ¹² Jer ti, Gospode, blagosiljaš pravednika, kao štitom zaklanjaš ga milošæu svojom.

6

¹ Gospode! nemoj me pokarati u jarosti svojoj, niti me u gnjevu svojem nakazati. ² Smiluj se na me, Gospode, jer sam iznemogao; iscijeli me, jer su kosti moje ustreptale, ³ I duša se moja vrlo uzdrhtala. A ti, Gospode, dokle æeš? ⁴ Obrati se, Gospode, izbavi dušu moju, pomози mi radi milosti svoje. ⁵ Jer mrtvi ne spominju tebe; u grobu ko æe te slaviti? ⁶ Iznemogoh uzdišuai; svaku noæ kvasim odar svoj, suzama svojim natapam postelju svoju. ⁷ Usahnu od žalosti oko moje, postara se od množine neprijatelja mojih. ⁸ Idite od mene svi koji èinite bezakonje, jer Gospod èu plaè moj. ⁹ Èu Gospod molbu

moju, Gospod molitvu moju primi. ¹⁰ Nek se postide i prepadnu svi neprijatelji moji, neka se povrate i postide odmah.

7

¹ Gospode, Bože moj! u tebe se uzdam, saèuvaj me od svih koji me gone, i izbavi me. ² Da mi neprijatelj ne išèupa duše kao lav. Èupa, a nema ko da izbavi. ³ Gospode, Bože moj! ako sam to uèinio, ako je nepravda u rukama mojima, ⁴ Ako sam zlo vratio prijatelju svojem, ili krivo uèinio onima koji na me na pravdi napadahu; ⁵ Neka goni neprijatelj dušu moju, i neka je stigne, i pogazi na zemlju život moj i slavu moju u prah obrati. ⁶ Ustani, Gospode, u gnjevu svojem; digni se na žestinu neprijatelja mojih; probudi se meni na pomoæ, i otvori sud. ⁷ I ljudstvo æe se sleæi oko tebe; iznad njega izaði u visinu. ⁸ Gospod sudi narodima. Sudi mi, Gospode, po pravdi mojoj, i po bezazlenosti mojoj neka mi bude. ⁹ Nek se prekine zloæa bezbožnika, a pravednika potpomози, jer ti ispituješ srca i utrobe, Bože pravedni! ¹⁰ Štit je meni u Boga, koji èuva one koji su prava srca. ¹¹ Bog je pravedan sudija, i Bog je svaki dan gotov na gnjev. ¹² Ako se neæe bezbožnik da obrati, on oštri maè svoj, nateže luk svoj, i naperuje ga; ¹³ I zapinje smrtnu strijelu, èini strijele svoje da pale. ¹⁴ Gle, bezbožnik zaèe nepravdu, trudan bijaše zloèinstvom, i rodi sebi prijevaru. ¹⁵ Kopa jamu i iskopa, i pade u jamu koju je naèinio. ¹⁶ Zloba njegova obrati se na njegovu glavu, i zloèinstvo njegovo pade na tjeme njegovo. ¹⁷ Hvalim Gospoda za pravdu njegovu, i pjevam imenu Gospoda višnjega.

8

¹ Gospode, Gospode naš! kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji! Podigao si slavu svoju više nebesa. ² U ustima male djece i koja sisaju èiniš sebi hvalu nasuprot neprijateljima svojim, da bi uèinio da zamukne neprijatelj i nemirnik. ³ Kad pogledam nebesa tvoja, djelo prsta tvojih, mjesec i zvijezde, koje si ti postavio; ⁴ Šta je èovjek, te ga se opominješ, ili sin èovjeèji, te ga polaziš? ⁵ Uèinio si ga malo manjega od anđela, slavom i èašæu vjenèao si ga; ⁶ Postavio si ga gospodarom nad djelima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove, ⁷ Ovce i volove sve, i divlje zvjerinje, ⁸ Ptice nebeske i ribe morske, što god ide morskim putovima. ⁹ Gospode, Gospode naš! kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji!

9

¹ Hvalim te, Gospode, iz svega srca svojega, kazujem sva èudesa tvoja. ² Radujem se i veselim se o tebi, pjevam imenu tvojemu, višnji! ³ Neprijatelji se moji vratiše natrag, spotakoše se i nesta ih ispred lica tvogoga; ⁴ Jer si svršio sud moj i odbranio me; sio si na prijesto, sudija pravedni. ⁵ Rasrdio si se na narode i ubio bezbožnika, ime si im zatro dovikajeka, zasvagda. ⁶ Neprijatelju nesta maèeva sasvijem; gradove ti si razvalio; pogibe spomen njihov. ⁷ Ali Gospod uvijek živi; spremio je za sud prijesto svoj. ⁸ On æe suditi vasionome svijetu po pravdi, usudiæe narodima pravo. ⁹ Gospod je utoèište ubogome, utoèište u nevolji. ¹⁰ U tebe se uzdaju koji znaju ime tvoje, jer ne ostavljaš onijeh koji te traže, Gospode! ¹¹ Pojte Gospodu, koji živi na Sionu; kazujte narodu

djela njegova; ¹² Jer on osveæuje krv, pamti je; ne zaboravlja jauka nevoljnijeh. ¹³ Smiluj se na me, Gospode; pogledaj kako stradam od neprijatelja svojih, ti, koji me podižeš od vrata smrtnijeh, ¹⁴ Da bih kazivao sve hvale tvoje na vratima kæeri Sionove, i slavio spasenje tvoje. ¹⁵ Popadaše narodi u jamu, koju su iskopali; u zamku, koju su sami namjestili, uhvati se noga njihova. ¹⁶ Poznaše Gospoda; on je sudio; u djela ruku svojih zaplete se bezbožnik. ¹⁷ Vratiaæe se u pakao bezbožnici, svi narodi koji zaboravljaju Boga; ¹⁸ Jer neæe svagda biti zaboravljen ubogi, i nada nevoljnicima neæe nigda poginuti. ¹⁹ Ustani, Gospode, da se ne posili èovjek, i da prime narodi sud pred tobom. ²⁰ Pusti, Gospode, strah na njih; neka poznadu narodi da su ljudi.

10

¹ Zašto, Gospode, stojiš daleko, kriješ se kad je nevolja? ² S oholosti bezbožnikove muèe se ubogi; hvataju se ubogi prijevaram koju izmišljaju bezbožnici. ³ Jer se bezbožnik dièi željom duše svoje, grabljivca pohvaljuje. ⁴ Bezbožnik u objesti svojoj ne mari za Gospoda: "on ne vidi." Nema Boga u mislima njegovijem. ⁵ Svagda su putovi njegovi krivi; za sudove tvoje ne zna; na neprijatelje svoje neæe ni da gleda. ⁶ U srcu svojem veli: neæu posrnuti; zlo neæe doæi nigda. ⁷ Usta su mu puna nevaljalijeh rijeèi, prijevare i uvrede, pod jezikom je njegovijem muka i pogibao. ⁸ Sjedi u zasjedi iza kuæe; u potaji ubija pravoga; oèi njegove vrebaju ubogoga. ⁹ Sjedi u potaji kao lav u peæini; sjedi u zasjedi da uhvati ubogoga; hvata ubogoga uvukavši u mrežu svoju. ¹⁰ Pritaji se, privilegne, i ubogi padaju u

jake nokte njegove. ¹¹ Kaže u srcu svome: "Bog je zaboravio, okrenuo je lice svoje, neæe vidjeti nigda." ¹² Ustani, Gospode! digni ruku svoju, ne zaboravi nevoljnijeh. ¹³ Zašto bezbožnik da ne mari za Boga govoreæi u srcu svom da ti neæeš vidjeti? ¹⁴ Ti vidiš; jer gledaš uvrede i muke i pišeš ih na ruci. Tebi predaje sebe ubogi; siroti ti si pomoænik. ¹⁵ Satri mišicu bezbožnome i zlome, da se traži i ne naðe bezbožnost njegova. ¹⁶ Gospod je car svagda, dovijeka, nestaeæe neznabožaca sa zemlje njegove. ¹⁷ Gospode! ti èuješ želje ništih; utvrdi srce njihovo; otvori uho svoje, ¹⁸ Da daš sud siroti i nevoljniku, da prestanu goniti èovjeka sa zemlje.

11

¹ U Gospoda se uzdam; zašto govorite duši mojoj: "leti u goru kao ptica; ² Jer evo grješnici nategoše luk, zapeše strijelu svoju za tetivu, da iz mraka strijeljaju prave srcem. ³ Kad su raskopani temelji, šta æe uèiniti pravednik?" ⁴ Gospod je u svetom dvoru svom, prijesto je Gospodnji na nebesima; oèi njegove gledaju; vjeðe njegove ispituju sinove èovjeèije. ⁵ Gospod ispituje pravednoga; a bezbožnoga i kojemu je milo èiniti zlo nena-vidi duša njegova. ⁶ Pustiæe na bezbožnike dažd od živoga ugljenvlja, ognja i sumpora; i ognjeni vjetar biæe im dio iz èaše; ⁷ Jer je Gospod pravedan, ljubi pravdu; lice æe njegovo vidjeti pravednici.

12

¹ Pomagaj, Gospode; jer nesta svetijeh, jer je malo vjernijeh meðu sinovima èovjeèijim. ² Laž govore jedan drugome, usnama lažljivijem govore iz srca dvolièna. ³ Istrijebiæe Gospod

sva usta lažljiva, jezik velièavi, ⁴ Ljude, koji govore: jezikom smo jaki, usta su naša u nas, ko je gospodar nad nama? ⁵ Videæi stradanje nevoljnih i uzdisanje ništih, sad æu ustati, veli Gospod, i izbaviti onoga kome zlobe. ⁶ Rijeèi su Gospodnje rijeèi èiste, srebro u vatri oèišæeno od zemlje, sedam puta pretopljeno. ⁷ Ti æeš nas, Gospode, odbraniti, i saèuvati nas od roda ovoga dovijeka. ⁸ Bezbožnici idu naokolo; kad se oni podižu, sramote se sinovi èovjeèiji.

13

¹ Dokle æeš me, Gospode, sasvijem zaboravljati? dokle æeš odvraæati lice svoje od mene? ² Dokle æu se domišljati u duši svojoj, mutiti se u srcu svom dan i noæ? dokle æe se neprijatelj moj podizati nada mnom? ³ Pogledaj, usliši me, Gospode, Bože moj! Prosvijetli oèi moje da ne zaspim na smrt. ⁴ Da ne reèe neprijatelj moj: nadvladao sam ga; da se ne raduju koji me gone, ako posrnem. ⁵ A ja se uzdam u milost tvoju; radovaæe se srce moje za spasenje tvoje. ⁶ Pjevaæu Gospodu, koji mi dobro èini.

14

¹ Reèe bezumnik u srcu svojem: nema Boga; nevaljali su, gadna su djela njihova; nema nikoga dobro da tvori. ² Gospod pogleda s neba na sinove èovjeèije, da vidi ima li koji razuman, traži li koji Boga. ³ Svi su zašli, svi se pokvarili, nema nikoga dobro da tvori, nema nijednoga. ⁴ Zar se neæe opametiti koji èine bezakonje, jedu narod moj kao što jedu hljeb, ne prizivaju Gospoda? ⁵ Ondje æe zadrhtati od straha; jer je Gospod u rodu pravednom. ⁶ Smijete se onome što ubogi radi;

ali Gospod njega zaklanja. ⁷ Ko æe poslata sa Siona pomoæ Izrailju? Kad Gospod povrati zarobljeni narod svoj, onda æe se radovati Jakov i veselijaæe se Izrailj.

15

¹ Gospode! ko može sjedjeti u sjenici tvojoj? ko može nastavati na svetoj gori tvojoj? ² Ko hodi bez mane, tvori pravdu, i govori istinu iz srca svojega; ³ Ko ne opada jezikom svojim, ne èini drugome zla, i ne ruži bližnjega svojega; ⁴ Ko ne gleda onoga koga je Bog odbacio, nego poštuje one koji se boje Gospoda; ko se kune bližnjemu pa ne poriee; ⁵ Ko ne daje srebra svojega na dobit, i ne prima mita na pravoga. Ko ovako radi, neæe posrnuti dovijeka.

16

¹ Èuvaj me, Bože; jer se u te uzdam. ² Rekoh Gospodu: ti si Gospod moj, nemam dobra osim tebe. ³ U svetima koji su na zemlji i u velikima sva je utjeha moja. ⁴ Neka drugi umnožavaju idole svoje, neka trèe k tuđima; ja im neæu ljevati krvavih naljeva, niti æu metnuti imena njihovijeh u usta svoja. ⁵ Gospod je moj dio našljedstva i èaše; ti podižeš dostojanje moje. ⁶ Uže mi je zahvatilo prekrasna mjesta, i dio mi je moj mio. ⁷ Blagosiljam Gospoda, koji me urazumljuje; tomu me i noæu uèi što je u meni. ⁸ Svagda vidim pred sobom Gospoda: on mi je s desne strane da ne posrnem. ⁹ Toga radi raduje se srce moje, i veseli se jezik moj, još æe se i tijelo moje smiriti u uzdanju; ¹⁰ Jer neæeš ostaviti duše moje u paklu, niti æeš dati da svetac tvoj vidi truhlost. ¹¹ Pokazaæeš mi put životni: obilje je radosti pred licem tvojim, utjeha u desnici tvojoj dovijeka.

17

¹ Usliši, Gospode, pravdu, èuj glas moj, primi u uši molitvu moju ne iz usta lažljivijeh. ² Od lica tvojega neka izaðe sud moj, oèi tvoje neka pogledaju na pravicu. ³ Ispitaj srce moje, obidi noæu; u ognju me okušaj, i neæeš naæi nepravde moje. ⁴ Usta se moja ne dohvataju djela ljudskih; radi rijeèi usta tvojih držim se putova oštih. ⁵ Utvrdi stope moje na stazama svojim da ne zalaze koraci moji. ⁶ Tebe prizivljem, jer æeš me uslišiti, Bože! prigni k meni uho svoje, i èuj rijeèi moje. ⁷ Pokaži divnu milost svoju, koji izbavljaš one koji se u te uzdaju od onijeh koji se protive desnici tvojoj. ⁸ Èuvaj me kao zjenicu oka: sjenom krila svojih zakloni me ⁹ Od bezbožnika koji na me napadaju, od neprijatelja duše moje, koji su me opkolili. ¹⁰ Srce svoje zatvoriše; ustima svojim govore oholo. ¹¹ Izagnavši me opet su oko mene; oèi su svoje uprli da me obore na zemlju. ¹² Oni su kao lav koji hoæe da rastrže, i kao laviæ koji sjedi u potaji. ¹³ Ustani, Gospode, preteci ih, obori ih. Odbrani dušu moju maèem svojim od bezbožnika, ¹⁴ Rukom svojom, Gospode, od ljudi ovijeh, od ljudi ovoga svijeta, kojima je dio ovaj život, kojima si trbuh napunio svoga bogatstva, da æe im i sinovi biti siti i ostatak ostaviti svojoj djeci. ¹⁵ A ja æu u pravdi gledati lice tvoje; kad se probudim, biæu sit od prilike tvoje.

18

¹ Ljubiaæu te, Gospode, krjeposti moja, ² Gospode, grade moj, zaklone moj, koji se oboriti ne može, izbavitelju moj, Bože moj, kamena goro, na kojoj se ne bojim

zla, štite moj, rože spasenja moge-
 jega, utoèište moje! ³ Prizivljem
 Gospoda, kojemu se klanjati valja,
 i opraštam se neprijatelja svojih.
⁴ Obuzeše me smrtne bolesti, i
 potoci nevaljalijeh ljudi uplašiše
 me. ⁵ Opkoliše me bolesti paklene,
 stegoše me zamke smrtne. ⁶ U
 svojoj tjeskobi prizvah Gospoda, i
 k Bogu svojemu povikah; on èu
 iz dvora svojega glas moj, i vika
 moja dođe mu do ušiju. ⁷ Zatrese
 se i pokoleba se zemlja, zadrmaše
 se i pomjeriše iz temelja gore,
 jer se on razljuti. ⁸ Podiže se
 dim od gnjeva njegova, iz usta
 njegovijeh oganj, koji proždire, i
 živo ugljenvlje otskakaše od njega.
⁹ Savi nebesa i siđe. Mrak bješe
 pod nogama njegovijem. ¹⁰ Sjede
 na heruvima i podiže se, i po-
 letje na krilima vjetrnijem. ¹¹ Od
 mraka naèini sebi krov, sjenicu
 oko sebe, od mraènijeh voda,
 oblaka vazdušnijeh. ¹² Od sije-
 vanja pred njim kroz oblake nje-
 gove udari grad i živo ugljenvlje.
¹³ Zagrmje na nebesima Gospod, i
 višnji pusti glas svoj, grad i živo
 ugljenvlje. ¹⁴ Pusti strijele svoje, i
 razmetnu ih; silu munja, i rasu ih.
¹⁵ I pokazaše se izvori vodeni, i
 otkriše se temelji vasionoj od pri-
 jetnje tvoje, Gospode, od dihanja
 duha gnjeva tvojega. ¹⁶ Tada pruži
 s visine ruku, uhvati me, izvuèe
 me iz vode velike. ¹⁷ Izbavi me
 od neprijatelja mogega silnoga i
 od mojih nenavidnika, kad bijahu
 jaèi od mene. ¹⁸ Ustaše na me
 u dan nevolje moje, ali mi Gos-
 pod bi potpora. ¹⁹ Izvede me na
 prostrano mjesto, i izbavi me, jer
 sam mu mio. ²⁰ Dade mi Gospod
 po pravdi mojoj, i za èistotu ruku
 mojih dariva me. ²¹ Jer se držah
 putova Gospodnjih, i ne odmet-
 nuh se Boga svojega, ²² Nego su svi
 zakoni njegovi preda mnom, i za-
 povijesti njegovijeh ne uklanjam

od sebe. ²³ Bih mu vjeran, i èuvah
 se od bezakonja svojega. ²⁴ Dade
 mi Gospod po pravdi mojoj, po
 èistoti ruku mojih pred oèima
 njegovima. ²⁵ Sa svetima postupaš
 sveto, s èovjekom vjernim vjerno,
²⁶ S èistim èisto, a s nevaljalim
 nasuprot njemu. ²⁷ Jer ti po-
 mažeš ljudima nevoljnim, a oèi
 ponosite ponižavaš. ²⁸ Ti ras-
 paljuješ vidjelo moje; Gospod moj
 prosvjetljuje tamu moju. ²⁹ S
 tobom razbijam vojsku, i s Bogom
 svojim skaèem preko zida. ³⁰ Put
 je Božji vjeran, rijeè Gospodnja
 èista. On je štit svjema koji se
 u nj uzdaju. ³¹ Jer ko je Bog
 osim Gospoda, i ko je obrana osim
 Boga našega? ³² Ovaj Bog opasuje
 me snagom, i èini mi vjeran put.
³³ Daje mi noge kao u jelena, i
 na visine stavlja me. ³⁴ Uèi ruke
 moje boju, i mišice moje èini da
 su luk od mjedi. ³⁵ Ti mi daješ štit
 spasenja svojega; desnica tvoja
 drži me, i milost tvoja èini me
 velika. ³⁶ Ti širiš korak moj, te se
 ne spotièu noge moje. ³⁷ Tjeram
 neprijatelje svoje i stižem ih, i ne
 vraæam se dok ih ne istrijebim.
³⁸ Obaram ih, i ne mogu ustati,
 padaju pod noge moje. ³⁹ Jer
 me ti opasuješ snagom za boj,
 i koji ustanu na me, obaraš ih
 preda mnom. ⁴⁰ Neprijatelja mo-
 jih pleæi ti mi obraæaš, i potirem
 nenavidnike svoje. ⁴¹ Oni vièu,
 ali nema pomagaèa, ka Gospodu,
 ali ih on ne sluša. ⁴² Rasipam ih
 kao prah po vjetru, kao blato po
 ulicama gazim ih. ⁴³ Ti me izbavl-
 jaš od bune narodne, postavl-
 jaš me da sam glava tuèim ple-
 menima; narod kojega ne poze-
 navah, služi mi. ⁴⁴ Po samome
 èuvenju slušaju me, tuèini pokor-
 ni su mi. ⁴⁵ Tuèini blijede, dršæu
 u gradovima svojim. ⁴⁶ Živ je
 Gospod, i da je blagosloven braniè
 moj! Da se uzvisi Bog spasenja

mojega, ⁴⁷ Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode, ⁴⁸ Koji me izbavlja od neprijatelja, podiže me nad one koji ustaju na me i od èovjeka žestoka izbavlja me! ⁴⁹ Toga radi hvalim te, Gospode, pred narodima, i pojem imenu tvojemu, ⁵⁰ Koji slavno izbavljaš cara svojega, i èiniš milost pomazaniku svojemu Davidu i nabražju njegovu dovijeka.

19

¹ Nebesa kazuju slavu Božiju, i djela ruku njegovijeh glasi svod nebeski. ² Dan danu dokazuje, i noæ noæi javlja. ³ Nema jezika, niti ima govora, gdje se ne bi èuo glas njihov. ⁴ Po svoj zemlji ide kazivanje njihovo i rijeèi njihove na kraj vasiljene. Suncu je postavio stan na njima; ⁵ I ono izlazi kao ženik iz ložnice svoje, kao junak veselo teèe putem. ⁶ Izlazak mu je nakraj neba, i hod mu do kraja njegova; i niko nije sakriven od toplote njegove. ⁷ Zakon je Gospodnji svršen, krijepi dušu; svjedoèanstvo je Gospodnje vjerno, daje mudrost nevještome. ⁸ Naredbe su Gospodnje pravedne, vesele srce. Zapovijest je Gospodnja svijetla, prosvjetljuje oèi. ⁹ Strah je Gospodnji èist, ostaje dovijeka. Sudovi su njegovi istini, pravedni svikoliki. ¹⁰ Bolji su od zlata i dragog kamenja, slaði od meda koji teèe iz sata. ¹¹ I slugu tvojega oni su prosvjetlili; ko ih drži ima veliku platu. ¹² Ko æe znati sve svoje pogriješke? Oèisti me i od tajnijeh; ¹³ I od voljnijeh saèuvaj slugu svojega, da ne obladaju mnome. Tada æu biti svršen i èist od velikoga prijestupa. ¹⁴ Da su ti rijeèi usta mojih ugodne, i pomisao srca mojega pred tobom, Gospode, krjeposti moja i izbavitelju moj!

20

¹ Da te usliši Gospod u dan žalosti, da te zaštiti ime Boga Jakovljeva. ² Da ti pošlje pomoæ iz svetinje, i sa Siona da te potkrijepi. ³ Da se opomene svijeh prinosa tvojijeh, i žrtva tvoja paljenica da se naðe pretila. ⁴ Da ti da Gospod po srcu tvojemu; što god poèneš, da ti izvrši. ⁵ Radovaæemo se za spasenje tvoje, i u ime Boga svojega dignaæemo zastavu. Da ispuni Gospod sve molbe tvoje. ⁶ Sad vidim da Gospod èuva pomazanika svojega; sluša ga sa svetoga neba svojega; jaka je desnica njegova, koja spasava. ⁷ Jedni se hvale kolima, drugi konjma, a mi imenom Gospoda Boga svojega. ⁸ Oni posræu i padaju, a mi stojimo i ne kolebamo se. ⁹ Gospode! pomози caru, i usliši nas kad te zovemo.

21

¹ Gospode! s tvoje se sile veseli car; i kako mu je velika radost što ti pomažeš! ² Što mu je srce željelo, dao si mu, i molitve usta njegovijeh nijesi odbio. ³ Jer si ga doèekao blagoslovima milosnim, metnuo si mu na glavu vijenac od dragoga kamenja. ⁴ Molio te je za život i dao si mu da mu se produlje dani dovijeka. ⁵ Velika je slava njegova tvojom pomoæu; slavu si i krasotu metnuo na nj. ⁶ Dao si mu blagoslove dovijeka, razveselio si ga radošæu lica svojega. ⁷ Jer se car uzda u Gospoda i u milost višnjega; i ne koleba se. ⁸ Naæi æe ruka tvoja sve neprijatelje tvoje, naæi æe desnica tvoja one koji mrze na tebe. ⁹ Uèiniæeš ih kao peæe zažarenu, kad se razgnjeviš; gnjev æe ih Gospodnji progutati, i oganj æe ih proždrijeti. ¹⁰ Rod njihov istrijebiæeš sa zemlje, i sjeme njihovo između sinova èovjeèijih;

11 Jer podigoše na tebe zlo, smisliše i ne moguše izvršiti. 12 Jer æeš ih metnuti za biljegu, iz lukova svojijeh pustiaeš strijele u lice njihovo. 13 Podigni se, Gospode, silom svojom; mi æemo pjevati i slaviti jakost tvoju.

22

1 Bože, Bože moj! zašto si me ostavio udaljivši se od spasenja mojega, od rijeèi vike moje? 2 Bože moj! viëm danju, a ti me ne slušaš, i noæu, ali nemam mira. 3 Sveti, koji živiš u pohalama Izrailjevim! 4 U tebe se uzdaše oci naši, uzdaše se, i ti si ih izbavljao. 5 Tebe prizivaše, i spasavaše se; u tebe se uzdaše, i ne ostajaše u sramoti. 6 A ja sam crv, a ne èovjek; potsmijeh ljudima i rug narodu. 7 Koji me vide, svi mi se rugaju, razvaljuju usta, mašu glavom, 8 I govore: oslonio se na Gospoda, neka mu pomože, neka ga izbavi, ako ga miluje. 9 Ta, ti si me izvadio iz utrobe; ti si me umirio na sisi matere moje. 10 Za tobom pristajem od rođenja, od utrobe matere moje ti si Bog moj. 11 Ne udaljuj se od mene; jer je nevolja blizu, a nema pomoænika. 12 Opteèe me mnoštvo telaca; jaki volovi Vasanski opkoliše me; 13 Razvališe na me usta svoja. Lav je gladan lova i rièe. 14 Kao voda razlih se; rasuše se sve kosti moje; srce moje posta kao vosak, rastopilo se u meni. 15 Sasuši se kao crijep krjepost moja, i jezik moj prionu za grlo, i u prah smrtni meæeš me. 16 Opkoliše me psi mnogi; èeta zlikovaca ide oko mene, probodoše ruke moje i noge moje. 17 Mogao bih izbrojiti sve kosti svoje. Oni gledaju, i od mene naèiniše stvar za gledanje. 18 Dijele haljine moje meðu sobom, i za dolamu koju bacaju ždrijeb. 19 Ali ti, Gospode,

ne udaljuj se. Silo moja, pohitaj mi u pomoæ. 20 Izbavi od maèa dušu moju, od psa jedinicu moju. 21 Saèuvaj me od usta lavovijeh, i od rogova bivolovih, èuvši, izbavi me. 22 Kazujem ime tvoje braæi; usred skupštine hvaliaèu te. 23 Koji se bojite Gospoda, hvalite ga. Sve sjeme Jakovljevo! poštuju ga. Boj ga se, sve sjeme Izrailjevo! 24 Jer se ne oglušimolitve ništoga niti je odbi; ne odvrati od njega lica svojega, nego ga usliši kad ga zazva. 25 Tebe æu hvaliti na skupštini velikoj; zavjete svoje svršiaèu pred onima koji se njega boje. 26 Neka jedu ubogi i nasite se, i neka hvale Gospoda koji ga traže; živo da bude srce vaše dovijeka. 27 Opomenuæe se i obratiaèe se ka Gospodu svi krajevi zemaljski, i pokloniaèe se pred njim sva plemena neznabožaèka. 28 Jer je Gospodnje carstvo; on vlada narodima. 29 Ješæe i pokloniaèe se svi pretili na zemlji; pred njim æe pasti svi koji slaze u prah, koji ne mogu saèuvati duše svoje u životu. 30 Sjeme æe njihovo služiti njemu. Kazivaæe se za Gospoda rodu potonjemu. 31 Doæi æe, i kazivaæe pravdu njegovu ljudima njegovijem, koji æe se roditi; jer je on uèinio ovo.

23

1 Gospod je pastir moj, ništa mi neæe nedostajati. 2 Na zelenoj paši pase me, vodi me na tihu vodu. 3 Dušu moju oporavlja, vodi me stazama pravednim imena radi svojega. 4 Da poðem i dolinom sjena smrtnoga, neæu se bojati zla; jer si ti sa mnom; štap tvoj i palica tvoja tješi me. 5 Postavio si preda mnom trpezu na vidiku neprijateljima mojim; namazao si uljem glavu moju, i èaša je moja preopuna. 6 Da! dobrota i milost tvoja pratiaèe me

u sve dane života mojega, i ja æu nastavati u domu Gospodnjem zadugo.

24

¹ Gospodnja je zemlja i što je god u njoj, vasiljena i sve što živi na njoj. ² Jer je on na morima osnova, i posred rijeka utvrdi je. ³ Ko æe izaæi na goru Gospodnju? i ko æe stati na svetom mjestu njegovu? ⁴ U koga su èiste ruke i srce bezazleno, ko ne izrièe imena njegova uzalud i ne kune se lažno. ⁵ On æe dobiti blagoslov od Gospoda, i milost od Boga spasa svojega. ⁶ Taki je rod onijeh koji ga traže, i koji su radi stajati pred licem tvojim, Bože Jakovljevi! ⁷ Vrata! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vjeèna! Ide car slave. ⁸ Ko je taj car slave? Gospod krjepak i silan, Gospod silan u boju. ⁹ Vrata! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vjeèna! Ide car slave. ¹⁰ Ko je taj car slave? Gospod nad vojskama; on je car slave.

25

¹ K tebi, Gospode, podižem dušu svoju. ² Bože moj! u tebe se uzdam; ne daj da se osramotim, da mi se ne svete neprijatelji moji. ³ I koji se god u te uzdaju, neæe se osramotiti; osramotiæe se oni koji se odmeæu od tebe besputno. ⁴ Pokaži mi, Gospode, putove svoje, nauèi me hoditi stazama tvojim. ⁵ Uputi me istini svojoj, i nauèi me; jer si ti Bog spasenja mojega, tebi se nadam svaki dan. ⁶ Opomeni se milosrða svojega, Gospode, i milosti svoje; jer su otkako je vijeka. ⁷ Grijeхова mladosti moje, i mojih prijestupa ne pominji; po milosti svojoj pomeni mene, radi dobrote svoje, Gospode! ⁸ Dobar je i pravedan Gospod; toga radi pokazuje grješnicima put. ⁹ Upuæuje krotke

istini, uèi krotke hoditi putem njegovijem. ¹⁰ Svi su putovi Gospodnji milost i istina onima koji drže zavjet njegov i otkrivenje njegovo. ¹¹ Radi imena svojega, Gospode, oprostì grijeh moj, jer je velik. ¹² Koji se èovjek boji Gospoda? On æe mu pokazati koji put da izbere. ¹³ Duša æe njegova u dobru poèivati, i sjeme æe njegovo vladati zemljom. ¹⁴ Tajna je Gospodnja u onijeh koji ga se boje, i zavjet svoj javlja im. ¹⁵ Oèi su mi svagda upravljene ka Gospodu, jer on izvlaèi iz zamke noge moje. ¹⁶ Pogledaj me i smiluj se na me, jer sam inokosan i nevoljnik. ¹⁷ Nek se raširi stisnuto srce moje, iz tjeskobe moje izvadi me. ¹⁸ Vidi jade moje i muku moju, i oprostì mi sve grijehe moje. ¹⁹ Pogledaj neprijatelje moje kako ih je mnogo i kakvom me pakosnom nenavišæu nenavide. ²⁰ Saèuvaj dušu moju i izbavi me; ne daj da se osramotim, jer se u tebe uzdam. ²¹ Bezazlenost i pravda neka me saèuva, jer se u tebe uzdam. ²² Izbavi, Bože, Izrailja od svih nevolja njegovijeh.

26

¹ Sudi mi, Gospode, jer u prostoti svojoj hodim i u Gospoda se uzdam; neæu se pokolebati. ² Ispitaj me, Gospode, i iskušaj me; pretopi što je u meni i srce moje. ³ Jer je milost tvoja pred oèima mojima, i hodim u istini tvojoj. ⁴ Ne sjedim s bezumnicima, i s lukavima se ne miješam. ⁵ Nenauidim društvo bezakonikòko, i s bezbožnicima ne sjedim. ⁶ Umivam pravdom ruke svoje, i idem oko žrtvenika tvogega, Gospode, ⁷ Da razglašujem hvalu tvoju i kazujem sva èudesa tvoja. ⁸ Gospode! omilìo mi je stan doma tvogega, i mjesto naselja

slave tvoje. ⁹ Nemoj duše moje pogubiti, ni života mojega s krvopilcima, ¹⁰ Kojima je zloèinstvo u rukama, i kojima je desnica puna mita. ¹¹ A ja hodim u prostoti svojoj, izbavi me, i smiluj se na me. ¹² Noga moja stoji na pravom putu; na skupštinama æu blagosiljati Gospoda.

27

¹ Gospod je vidjelo moje i spasenje moje; koga da se bojim? Gospod je krjepost života mojega; koga da se strašim? ² Ako navale na me zlikovci da pojedu tijelo moje, protivnici i neprijatelji moji, spotaæi æe se i pašæe. ³ Ako protiv mene vojska u oko stane, neæe se uplašiti srce moje; ako se na me rat digne, ja se ni onda neæu bojati. ⁴ Za jedno samo molim Gospoda, samo to išem, da živim u domu Gospodnjem sve dane života svojega, da gledam krasotu Gospodnju i ranim u crkvu njegovu. ⁵ Jer bi me sakrio u kolibi svojoj u zlo doba; sklonio bi me pod krovom šatora svojega; na kamenu goru popeo bi me. ⁶ Tada bih podigao glavu svoju pred neprijateljima koji bi me opkolili; prinio bih u njegovu šatoru žrtvu hvale; zapjevao bih i hvalio Gospoda. ⁷ Èuj, Gospode, glas moj, tebe prizivljem, smiluj se na me i usliši me. ⁸ Srce moje govori pred tobom što si rekao: "tražite lice moje"; tražim lice tvoje, Gospode! ⁹ Nemoj odvratiti od mene lica svojega, nemoj u gnjevu ostaviti sluge svojega; buði pomoænik moj; nemoj me odbiti, i nemoj me ostaviti, Bože, spasitelju moj! ¹⁰ Jer otac moj i mati moja ostaviše me; ali Gospod neka me prihvati. ¹¹ Uputi me, Gospode, na put svoj i vodi me pravom stazom poradi onijeh koji me vrebaju. ¹² Nemoj me dati na volju neprijateljima

mojim; jer ustaše na me lažni svjedoci; ali zloba govori sama protiv sebe. ¹³ Vjerujem da æu vidjeti dobrotu Gospodnju na zemlji živijeh. ¹⁴ Uzđaj se u Gospoda, buði slobodan; neka bude srce tvoje krjepko, uzđaj se u Gospoda.

28

¹ K tebi, Gospode, viæem; grade moj, nemoj mi muæati, da ne bih, ako uzmuèiš, bio kao oni koji odlaze u grob. ² Èuj molitveni glas moj, kad vapijem k tebi, kad dižem ruke svoje k svetoj crkvi tvojoj. ³ Nemoj me zahvatiti s grješnicima, i s onima koji èine nepravdu, koji s bližnjima svojim mirno govore, a u srcu im je zlo. ⁴ Podaj im, Gospode, po djelima njihovijem, po zlomu postupanju njihovu; po djelima ruku njihovijeh podaj im, podaj im što su zaslužili. ⁵ Jer ne paze na djela Gospodnja, i na djela ruku njegovijeh. Da ih razori i ne sazida. ⁶ Da je blagosloven Gospod, jer usliši glas moljenja mojega! ⁷ Gospod je krjepost moja i štit moj; u njega se pouzda srce moje, i on mi pomože. Zato se veseli srce moje, i pjesmom svojom slavim ga. ⁸ Gospod je krjepost naroda svojega, i obrana koja spasava pomazanika njegova. ⁹ Spasi narod svoj, blagoslovi dostojanje svoje; spasi ih i uzdiži ih dovijeka.

29

¹ Dajte Gospodu, sinovi Božiji, dajte Gospodu slavu i èast. ² Dajte Gospodu slavu imena njegova. Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. ³ Glas je Gospodnji nad vodom, Bog slave grmi, Gospod je nad vodom velikom. ⁴ Glas je Gospodnji silan, glas je Gospodnji slavan. ⁵ Glas Gospodnji lomi kedre, Gospod lomi kedre Livanske. ⁶ Kao tele skaèu od njega; Livan

i Sirion kao mlad bivo. ⁷ Glas Gospodnji sipa plamen ognjeni. ⁸ Glas Gospodnji potresa pustinju, potresa Gospod pustinju Kades. ⁹ Glas Gospodnji oprašta košute bremena, i sa šuma skida odijelo; i u crkvi njegovoj sve govori o slavi njegovoj. ¹⁰ Gospod je sjedio nad potopom, i sjedjeæe Gospod kao car uvijek. ¹¹ Gospod æe dati silu narodu svojemu, Gospod æe blagosloviti narod svoj mirom.

30

¹ Uzvišivaæu te, Gospode, jer si me oteo, i nijesi dao neprijateljima mojim da mi se svete. ² Gospode, Bože moj! zavikah k tebi, i iscijelio si me. ³ Gospode! izveo si iz pakla dušu moju, i oživio si me da ne siðem u grob. ⁴ Pojte Gospodu, sveci njegovi, i slavite sveto ime njegovo. ⁵ Gnjev je njegov za trenuæe oka, a do života milost njegova, veèerom dolazi plaè, a jutrom radost. ⁶ I ja rekoh u dobru svom: neæu posrnuti dovijeka. ⁷ Ti šæaše, Gospode, te gora moja stajaše tvrdo. Ti odvрати lice svoje, i ja se smetoh. ⁸ Tada tebe, Gospode, zazivah, i Gospoda molih: ⁹ "Kakva je korist od krvi moje, da siðem u grob? hoæe li te prah slaviti ili kazivati istinu tvoju?" ¹⁰ Èuj, Gospode, i smiluj se na me; Gospode! budi mi pomoænik." ¹¹ I ti promijeni plaè moj na radost, skide s mene vreæu, i opasa me veseljem. ¹² Zato æe ti pjevati slava moja i neæe umuknuti; Gospode, Bože moj! dovijeka æu te hvaliti.

31

¹ U tebe se, Gospode, uzdam; nemoj me ostaviti pod sramotom dovijeka, po pravdi svojoj izbavi me. ² Prigni k meni uho svoje, pohitaj, pomoz mi. Budi mi kameni grad, tvrda ograda, gdje

bih se spasao. ³ Jer si ti kamena gora moja i ograda moja, imena svojega radi vodi me i upravljaj mnom. ⁴ Izvadi me iz mreže, koju mi tajno zamjestiše; jer si ti krjepost moja. ⁵ U tvoju ruku predajem duh svoj; izbjavljaø si me, Gospode, Bože istini! ⁶ Nenavidim one koji poštuju propadljive idole; ja se u Gospoda uzdam. ⁷ Radovaæu se i veseliti se o milosti tvojoj, kad pogledaš na moju muku, poznaš tugu duše moje, ⁸ Ne daš me u ruku neprijatelju, postaviš noge moje na prostranom mjestu. ⁹ Smiluj se na me, Gospode; jer me je tuga, od jada iznemože oko moje, duša moja i srce moje. ¹⁰ Išeilje u žalosti život moj, i godine moje u uzdisanju; oslabi od muke krjepost moja, i kosti moje sasahnuše. ¹¹ Od mnošine neprijatelja svojih postadoh potsmijeh i susjedima svojim, i strašilo znancima svojim; koji me vide na ulici, bježe od mene. ¹² Zaboravljen sam kao mrtav, nema me u srcima; ja sam kao razbijen sud. ¹³ Jer slušam grdnju od mnogih, otkuda strah, kad se dogovaraju na me, misle išèupati dušu moju. ¹⁴ A ja se, Gospode, u tebe uzdam i velim: ti si Bog moj. ¹⁵ U tvojoj su ruci dani moji; otmi me iz ruku neprijatelja mojijeh, i od onijeh, koji me gone. ¹⁶ Pokaži svijetlo lice svoje služi svojemu; spasi me milošæu svojom. ¹⁷ Gospode! nemoj me ostaviti pod sramotom; jer tebe prizivljem. Nek se posrame bezbožnici, neka zamuknu i padnu u pakao. ¹⁸ Neka onijeme usta lažljiva, koja govore na pravednika obijesno, oholo i s porugom. ¹⁹ Kako je mnogo u tebe dobra, koje èuvaš za one koji te se boje, i koje daješ onima koji se u te uzdaju pred sinovima èovjeèijim! ²⁰ Sakrivaš ih pod krov lica svo-

jega od buna ljudskih; sklanjaš ih pod sjen od svadljivijeh jezika. ²¹ Da je blagosloven Gospod, što mi pokaza divnu milost kao da me uvede u tvrd grad! ²² Ja rekoh u smetnji svojoj: odbaèen sam od oèiju tvojijeh; ali ti èu molitveni glas moj, kad te prizvah. ²³ Ljubite Gospoda svi sveti njegovi; Gospod drži vjeru; i uvršeno vraæa onima koji postupaju oholo. ²⁴ Budite slobodni, i neka bude jako srce vaše, svi koji se u Gospoda uzdate.

32

¹ Blago onome, kojemu je oproštena krivica, kojemu je grijeh pokriven. ² Blago èovjeku, kojemu Gospod ne prima grijeha i u èijem duhu nema lukavstva. ³ Kad muèah, posahnuše kosti moje od uzdisanja mojega po vas dan. ⁴ Jer dan i noæ tištaše me ruka tvoja; nesta soka u meni kao na ljetnoj pripeci. ⁵ Grijeh svoj kazah tebi, i krivice svoje ne zatajih; rekoh: ispovijedam Gospodu prijestupe svoje; i ti skide s mene krivicu grijeha mojega. ⁶ Zato neka ti se moli svaki svetac, kad se možeš naæi; i onda potop velike vode neæe ga stignuti. ⁷ Ti si zaklon moj, ti me èuvaš od tjeskobe; okružavaš me radostima u izbavljanju. ⁸ Urazumiæu te, i pokazaæu ti put kojim da ideš; svjetovaæu te, oko je moje na tebi. ⁹ Nemojte biti kao konj, kao mazga bez razuma, kojima uzdom i žvalama valja obuzdati gubicu, kad ne idu k tebi. ¹⁰ Mnogo muke ima bezbožnik, a koji se uzda u Gospoda, oko njega je milost. ¹¹ Radujte se o Gospodu, i pjevajte, pravednici; veselite se svi koji ste prava srca.

33

¹ Veselite se pravednici pred Gospodom; pravednima dolikuje

slaviti. ² Slavite Gospoda guslami, udarajte mu u psaltir od deset žica. ³ Pjevajte mu pjesmu novu, složno udarajte podvikujuæi; ⁴ Jer je prava rijeè Gospodnja, i svako djelo njegovo istinito. ⁵ On ljubi pravdu i sud, dobrote je Gospodnje puna zemlja. ⁶ Rijeèju Gospodnjom nebesa se stvoriše, i duhom usta njegovijeh sva vojska njihova. ⁷ Kao u gomilu sabra vodu morsku, i propasti metnu u spreme. ⁸ Nek se boji Gospoda sva zemlja, i neka strepi pred njim sve što živi po vasiljenoj; ⁹ Jer on reèe, i postade; on zapovjedi, i pokaza se. ¹⁰ Gospod razbija namjere neznabošcima, uništava pomisli narodima. ¹¹ Namjera je Gospodnja tvrda dovijeka, misli srca njegova od koljena na koljeno. ¹² Blago narodu, kojemu je Bog Gospod, plemenu, koje je on izabrao sebi za naslijeðe. ¹³ S neba gleda Gospod, vidi sve sinove ljudske; ¹⁴ S prijestola, na kome sjedi, pogleda na sve koji žive na zemlji. ¹⁵ On je stvorio sva srca njihova, on i zna sva djela njihova. ¹⁶ Neæe pomoæi caru velika sila, neæe zaštititi jakoga velika snaga; ¹⁷ Nije u konju uzdanje da æe pomoæi; ako mu je i velika snaga, neæe izbaviti. ¹⁸ Gle, oko je Gospodnje na onima koji ga se boje, i na onima koji èekaju milost njegovu. ¹⁹ On æe dušu njihovu izbaviti od smrti, i prehraniti ih u gladne godine. ²⁰ Duša se naša uzda u Gospoda; on je pomoæ naša i štit naš. ²¹ O njemu se veseli srce naše; jer se u sveto ime njegovo uzdamo. ²² Da bude milost tvoja, Gospode, na nama, kao što se uzdamo u tebe.

34

¹ Blagosiljam Gospoda u svako doba, hvala je njegovu svagda u ustima mojima. ² Gospodom

se hvali duša moja; neka èuju koji stradaju, pa neka se raduju. ³ Velièajte Gospoda sa mnom, uzvišujmo ime njegovo zajedno. ⁴ Tražih Gospoda, i èu me, i svijeh nevolja mojih oprostí me. ⁵ Koji u njega gledaju prosvjetljuju se, i lica se njihova neæe postidjeti. ⁶ Ovaj stradalac zavika, i Gospod ga èu, i oprostí ga svijeh nevolja njegovijeh. ⁷ Anđeli Gospodnji stanom stoje oko onijeh koji se njega boje, i izbavljaju ih. ⁸ Ispitajte i vidite kako je dobar Gospod; blago èovjeku koji se uzda u nj. ⁹ Bojte se Gospoda, sveti njegovi; jer koji se njega boje, njima nema oskudice. ¹⁰ Lavovi su ubogi i gladni, a koji traže Gospoda, ne premièe im se nijednoga dobra. ¹¹ Hodite, djeco, poslušajte me; nauèiæu vas strahu Gospodnjemu. ¹² Koji èovjek želi života, ljubi dane da bi vidio dobro? ¹³ Ustavljaj jezik svoj oda zla, i usta svoja od prijevarne rijeèi. ¹⁴ Kloni se oda zla, i èini dobro, traži mira i idi za njim. ¹⁵ Oèi su Gospodnje obraæene na pravednike, i uši njegove na jauk njihov. ¹⁶ Ali je strašno lice Gospodnje za one koji èine zlo, da bi istrijebio na zemlji spomen njihov. ¹⁷ Vièu pravedni, i Gospod ih èuje, i izbavlja ih od svijeh nevolja njihovijeh. ¹⁸ Gospod je blizu onijeh koji su skrušena srca, i pomaže onima koji su smjerna duha. ¹⁹ Mnogo nevolje ima pravednik, ali ga od svijeh izbavlja Gospod. ²⁰ Èuva Gospod sve kosti njegove, nijedna se od njih neæe slomiti. ²¹ Bezbožnika ubiæe zlo, i koji ne navide pravednika prevariæe se. ²² Gospod iskupljuje dušu sluga svojih, i koji se god u njega uzdaju, neæe se prevariti.

35

¹ Gospode! budi suparnik su-

parnicima mojim; udri one koji udaraju na me. ² Uzmi oružje i štit, i digni se meni u pomoæ. ³ Potegni koplje, i presijeci put onima koji me gone, reci duši mojoj: ja sam spasenje tvoje. ⁴ Neka se postide i posrame koji traže dušu moju; neka se odbiju natrag i postide koji mi zlo hoæe. ⁵ Neka budu kao prah pred vjetrom, i anđeo Gospodnji neka ih progoni. ⁶ Neka bude put njihov taman i klizav, i anđeo Gospodnji neka ih tjera. ⁷ Jer ni za što zastriješe mrežom jamu za mene, ni za što iskopaše jamu duši mojoj. ⁸ Neka dođe na njega pogibao nenadna, i mreža koju je namjestio neka ulovi njega, neka on u nju padne na pogibao. ⁹ A duša æe se moja radovati o Gospodu, i veselæe se za pomoæ njegovu. ¹⁰ Sve æe kosti moje reæi: Gospode! ko je kao ti, koji izbavljaš stradalca od onoga koji mu dosađuje, i ništega i ubogoga od onoga koji ga upropašæuje? ¹¹ Ustaše na me lažni svjedoci; što ne znam, za ono me pitaju. ¹² Plaæaju mi zlo za dobro, i sirotovanje duši mojoj. ¹³ Ja se u bolesti njihovoj oblaèih u vreæu, muèih postom dušu svoju, i molitva se moja vraæaše u prsima mojima. ¹⁴ Kao prijatelj, kao brat postupah; bijah sjetan i s oborenom glavom kao onaj koji za materom žali. ¹⁵ A oni se raduju kad se ja spotaknem, i kupe se, kupe se na me, zadaju rane, ne znam zašto, èupaju i ne prestaju. ¹⁶ S nevaljalijem i podrugljivijem besposlièarima škrguæu na me zubima svojima. ¹⁷ Gospode! hoæeš li dugo gledati? Otni dušu moju od napadanja njihova, od ovijeh lavova jedinicu moju. ¹⁸ Priznavaæu te u saboru velikom, usred mnogoga naroda hvaliæu te: ¹⁹ Da mi se ne bi svetili koji mi zlobe nepravедno,

i namigivali oèima koji mrze na me ni za što. ²⁰ Jer oni ne govore o miru, nego na mirne na zemlji izmišljaju lažne stvari. ²¹ Razvaljuju na me usta svoja, i govore: dobro! dobro! vidi oko naše. ²² Vidiš, Gospode! nemoj muèati; Gospode! nemoj otstupiti od mene. ²³ Probudi se, ustani na sud moj, Bože moj i Gospode, i na parnicu moju. ²⁴ Sudi mi po pravdi svojoj, Gospode, Bože moj, da mi se ne svete. ²⁵ Ne daj da govore u srcu svojem: dobro! to smo htjeli! Ne daj da govore: proždrijesmo ga. ²⁶ Nek se postide i posrame svi koji se raduju zlu mojemu, nek se obuku u stid i u sram koji se razmeæu nada mnom. ²⁷ Neka se raduju i vesele koji mi žele pravdu, i govore jednako: velik Gospod, koji želi mira sluzi svojemu! ²⁸ I moj æe jezik kazivati pravdu tvoju, i hvalu tebi svaki dan.

36

¹ Bezakoniku je bezbožna rijeè u srcu; nema straha Božijega pred oèima njegovijem. ² Ali laže sebi u oèi, mjesto da prizna svoje bezakonje i omrzne na nj. ³ Rijeèi su usta njegovijeh nepravda i lukavstvo, neæe da se opameti da tvori dobro. ⁴ Bezakonje smišlja na postelji svojoj, stoji na putu rðavom, zlo mu nije mrsko. ⁵ Gospode! do neba je milost tvoja, i istina tvoja do oblaka. ⁶ Pravda je tvoja kao gore Božije, sudovi tvoji bezdana velika; ljude i stoku ti èuvaš, Gospode! ⁷ Kako je dragocjena milost tvoja, Bože! sinovi ljudski u sjenu krila tvojih ne boje se. ⁸ Hrane se od izobila doma tvojega, i iz potoka sladosti svojih ti ih napajaš. ⁹ Jer je u tebe izvor životu, tvojom svjetlošæu vidimo svjetlost. ¹⁰ Raširi milost svoju na one koji te znadu, i pravdu svoju na dobra srca. ¹¹ Ne daj

da stane na mene noga ohola, i ruka bezbožnièka da me zaljulja. ¹² Onamo neka padnu koji èine bezakonje, neka se stropoštaju i ne mogu ustati.

37

¹ Nemoj se žestiti gledajuæi nevaljale, nemoj zavidjeti onima koji èine bezakonje. ² Jer se kao trava brzo kose, i kao zeleno bilje venu. ³ Uzday se u Gospoda i tvori dobro; živi na zemlji i hrani istinu. ⁴ Tješi se Gospodom, i uèiniæe ti što ti srce želi. ⁵ Predaj Gospodu put svoj, i uzday se u njega, on æe uèiniti. ⁶ I izvešæe kao vidjelo pravdu tvoju, i pravicu tvoju kao podne. ⁷ Osloni se na Gospoda, i èekaj ga. Nemoj se žestiti gledajuæi koga gdje napreduje na putu svojem, èovjeka, koji radi što namisli. ⁸ Utišaj gnjev, i ostavi jarost; nemoj se dražiti da zlo èiniš. ⁹ Jer æe se istrijebiti koji èine zlo, a koji èekaju Gospoda naslijediæe zemlju. ¹⁰ Još malo, pa neæe biti bezbožnika; pogledaæeš na mjesto njegovo, a njega nema. ¹¹ A smjerni æe naslijediti zemlju, i naslaðivaæe se množinom mira. ¹² Zlo misli bezbožnik pravedniku, i škrguæe na nj zubima svojim. ¹³ Ali mu se Gospod smije, jer vidi da se primiæe dan njegov. ¹⁴ Maè potežu bezbožnici, zapinju luk svoj, da obore ubogoga i ništega i pokolju one koji idu pravim putem. ¹⁵ Maè æe njihov udariti u njihovo srce, i lukovi njihovi polomiæe se. ¹⁶ Bolje je malo u pravednika nego bogatstvo mnogih bezbožnika. ¹⁷ Jer æe se mišice bezbožnicima potrti, a pravednike utvrðuje Gospod. ¹⁸ Zna Gospod dane bezazlenima, i dio njihov traje dovjeka. ¹⁹ Neæe se postidjeti u zlo doba, u dane gladne biæe siti. ²⁰ A bezbožnici

ginu, i neprijatelji Gospodnji kao ljepota šumska prolaze, kao dim prolaze. ²¹ Bezbožnik uzaima i ne vraća, a pravednik poklanja i daje. ²² Jer koje on blagoslovi, oni naslijede zemlju, a koje on prokune, oni se istrijebe. ²³ Gospod utvrđuje korake svakoga èovjeka i mio mu je put njegov. ²⁴ Kad posrne da padne, neæe pasti, jer ga Gospod drži za ruku. ²⁵ Bijah mlad i ostarjeh, i ne vidjeh pravednika ostavljena, ni djece njegove da prose hljeba. ²⁶ Svaki dan poklanja i daje u zajam, i na natražju je njegovu blagoslov. ²⁷ Uklančaj se oda zla, i èini dobro, i živi dovijeka. ²⁸ Jer Gospod ljubi pravedni sud, i ne ostavlja svetaca svojijeh; uvijek se oni èuvaju; a pleme æe se bezbožnièko istrijebiti. ²⁹ Pravednici æe naslijediti zemlju, i živjeæe na njoj dovijeka. ³⁰ Usta pravednikova govore mudrost, i jezik njegov kazuje istinu. ³¹ Zakon je Boga njegova njemu u srcu, stopala se njegova ne spotieù. ³² Bezbožnik vreba pravednika, i traži da ga ubije; ³³ Ali ga Gospod neæe pustiti u ruke njegove, niti æe dati da ga okrive kad se stanu suditi. ³⁴ Èekaj Gospoda i drži se puta njegova, i on æe te postaviti da vladaš zemljom; vidjeæeš kako æe se istrijebiti bezbožnici. ³⁵ Vidjeh bezbožnika strašna koji se raširivaše kao granato drvo; ³⁶ Ali prođe, i evo nema ga; tražim ga i ne nađim. ³⁷ Hrani èistotu i pazi pravdu, jer æe u èovjeka mirna ostati natražje. ³⁸ A bezakonika æe nestati sasvijem; natražje æe se bezbožnièko zatrti. ³⁹ Od Gospoda je spasenje pravednicima; on je krjepost njihova u nevolji. ⁴⁰ Gospod æe im pomoæi, i izbaviæe ih; izbaviæe ih od bezbožnika, i saèuvaæe ih, jer se

u njega uzdaju.

38

¹ Gospode! nemoj me karati u gnjevu svojem, niti me nakazati u jaresti svojoj. ² Jer strijele tvoje ustrijeliše me, i ruka me tvoja tišti. ³ Nema zdrava mjesta na tijelu mojem od gnjeva tvogega; nema mira u kostima mojim od grijeha mojega. ⁴ Jer bezakonja moja izadoše vrh glave moje, kao teško breme otežase mi. ⁵ Usurdješe se i zagnojiše se rane moje od bezumlja mojega. ⁶ Zgrèio sam se i pogurio veoma, vas dan idem sjetan; ⁷ Jer sam iznutra pun ognja, i nema zdrava mjesta na tijelu mojem. ⁸ Iznemogoh i veoma oslabih, rièem od trzanja srca svojega. ⁹ Gospode! pred tobom su sve želje moje, i uzdisanje moje nije od tebe sakriveno. ¹⁰ Srce moje jako kuca, ostavi me snaga moja, i vid oeiju mojijeh, ni njega mi nema. ¹¹ Drugovi moji i prijatelji moji videæi rane moje otstupiše, daleko stoje bližnji moji. ¹² Koji traže dušu moju namještaju zamku, i koji su mi zlu radi, govore o pogibli i po vas dan misle o prijevari. ¹³ A ja kao gluh ne èujem i kao nijem koji ne otvora usta svojijeh. ¹⁴ Ja sam kao èovjek koji ne èuje ili nema u ustima svojim pravdanja. ¹⁵ Jer tebe, Gospode, èekam, ti odgovaraj za mene, Gospode, Bože moj! ¹⁶ Jer rekoh: da mi se ne svete, i da se ne razmeæu nada mnom, kad se spotakne noga moja. ¹⁷ Jer sam gotov pasti, i tuga je moja svagda sa mnom. ¹⁸ Priznajem krivicu svoju, i tužim radi grijeha svojega. ¹⁹ Neprijatelji moji žive, jaki su, i sila ih ima što me nenavide na pravdi. ²⁰ Koji mi vraæaju zlo za dobro, neprijatelji su mi zato što sam pristao za dobrim.

21 Nemoj me ostaviti, Gospode, Bože moj! nemoj se udaljiti od mene. 22 Pohitaj u pomoæ meni, Gospode, spasitelju moj!

39

1 Rekoh: èuvaæu se na putovima svojim da ne zgriješim jezikom svojim; zauzdavaæu usta svoja, dok je bezbožnik preda mnom. 2 Bijah nijem i glasa ne pustih; muèah i o dobru. Ali se tuga moja podiže, 3 Zapali se srce moje u meni, u mislima mojim razgorje se oganj; progovori jezikom svojim: 4 Kaži mi, Gospode, kraj moj, i dokle æe trajati dani moji? da znam kako sam ništa. 5 Evo s pedi dao si mi dane, i vijek je moj kao ništa pred tobom. Baš je ništa svaki èovjek živ. 6 Baš hodi èovjek kao utvara; baš se uzalud kida, sabira, a ne zna kome æe dopasti. 7 Pa šta da èekam, Gospode? Nad je moj u tebi. 8 Iz svega bezakonja mojega izbavi me, ne daj me bezumnome na potsmijeh. 9 Nijem sam, neæu otvoriti usta svojijeh; jer si me ti udario. 10 Olakšaj mi udarac svoj, silna ruka tvoja ubi me. 11 Ako æeš karati èovjeka za prijestupe, rastoèiæe se kao od moljaca krasota njegov. Baš je ništa svaki èovjek. 12 Slušaj molitvu moju, Gospode, i èuj jauk moj. Gledajuæi suze moje nemoj muèati. Jer sam gost u tebe i došljak kao i svi stari moji. 13 Nemoj me više gnjevno gledati, pa æu odahnuti prije nego otidem i više me ne bude.

40

1 Dugo èekah Gospoda, i saže se k meni, i èu viku moju. 2 Izvadi me iz jame, koja buèi, i iz gliba, i postavi na kamen noge moje, i utvrdi stope moje. 3 I metnu u usta moja pjesmu novu, hvalu Bogu našem. Vide mnogi, i

poèinju se bojati Gospoda, i uzdati se u njega. 4 Blago onome koji na Gospoda stavlja nadanje svoje, i ne obraæa se oholima i onijem koji teže na laž. 5 Mnoga su èudesa tvoja, koja si uèinio, Gospode, Bože moj, i mnoge su misli tvoje s nama. Nema ti ravna. Htio bih javljati i kazivati, ali im broja nema. 6 Źrtve i darova neæeš; ti si mi uši otvorio; Źrtve paljenice i koja se za grijeh prinosi ne tražiš. 7 I po tome rekoh: evo idem, kao što je u knjizi pisano za mene; 8 Hoæu èiniti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u srcu. 9 Kazujem pravdu na saboru velikom; evo, usta svojih ne ustavljam; Gospode, ti znaš. 10 Pravde tvoje ne sakrivam u srcu svom, kazujem vjernost tvoju i spasenje tvoje; i ne tajim milosti tvoje i istine tvoje od sabora velikog. 11 Gospode, nemoj zatvoriti srca svojega od mene; milost tvoja i istina tvoja jednako neka me èuvaju. 12 Jer me opkoliše zla nebrojena; stigoše me nepravde moje, da ne mogu gledati; ima ih više nego kose na glavi mojoj, srce me moje ostavi. 13 Gospode, voljan budi izbaviti me, Gospode, pohitaj mi u pomoæ. 14 Nek se postide i posrame svi koji traže pogibao duši mojoj! Nek se vrate natrag i postide koji mi žele zlo! 15 Nek se povrate u smetnji svojoj koji mi govore: ha! ha! 16 Neka se tješe i vesele tobom svi koji traže tebe, Gospode, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: velik Gospod! 17 Ja sam nesreæan i ništ, neka se Gospod postara za me! Ti si pomoæ moja i izbavitelj moj, Bože moj, ne èasi.

41

1 Blago onome koji razumije ništemu! Gospod æe ga izbaviti u zli dan. 2 Gospod æe

ga saèuvati i poživiae ga; biæe blažen na zemlji. Neæeš ga dati na volju neprijateljima njegovijem. ³ Gospod æe ga ukrijepiti bolna na odru. Sasvijem mijenjaš postelju njegovu u bolesti njegovoj. ⁴ Ja viæem: Gospode! smiluj se na me, iscijeli dušu moju, sagriješih ti. ⁵ Neprijatelji moji govore zlobno za mene: "kad æe umrijeti, i ime njegovo poginuti?" ⁶ I ako ko dođe da me vidi, laska; srce njegovo slaže u sebi nepravdu, i otišavši kazuje. ⁷ Šapæu o meni među sobom neprijatelji moji, i misle mi zlo: ⁸ "Zla stvar dođe na njega, legao je; neæe više ustati." ⁹ I èovjek mira mojega, u kojega se uzdah, koji jeđaðe hljeb moj, podiže na me petu. ¹⁰ Ali ti, Gospode, smiluj se na me, i podigni me; a ja æu im vratiti. ¹¹ Po tome æu poznati da sam ti mio, ako se ne uzraduje neprijatelj moj nada mnom. ¹² A mene cijela saèuvaj, i daj mi da stojim pred licem tvojim do vijeka. ¹³ Blagosloven Bog Izrailjev od vijeka do vijeka. Amin, amin.

42

¹ Kao što košuta traži potoke, tako duša moja traži tebe, Bože! ² Žedna je duša moja Boga, Boga živoga, kad æu doæi i pokazati se licu Božijemu? ³ Suze su mi hljeb dan i noæ, kad mi svaki dan govore: gdje je Bog tvoj? ⁴ Duša se moja proljeva kad se opominjem kako sam hodio sred mnogoga ljudstva, stupao u dom Božji, a ljudstvo praznujuæi pjevaše i podvikivaše. ⁵ Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdam se u Boga; jer æu ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega. ⁶ Klonula je u meni duša zato što te pominjem u zemlji Jordanskoj, na Ermonu,

na gori maloju. ⁷ Bezdana bezdanu doživlje glasom slapova tvojih; sve vode tvoje i vali tvoji na mene navalise. ⁸ Danju je javljao Gospod milost svoju, a noæu mu je pjesma u mene, molitva Bogu života mojega. ⁹ Reæi æu Bogu, gradu svojemu: zašto si me zaboravio? zašto idem sjetan od pakosti neprijateljeve? ¹⁰ Koji mi pakoste, prebijajuæi kosti moje, rugaju mi se govoreæi mi svaki dan: gdje ti je Bog? ¹¹ Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdam se u Boga; jer æu ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

43

¹ Sudi mi, Bože, i raspravi parbu moju s narodom rðavim! od èovjeka nepravednoga i lukavoga izbavi me. ² Jer si ti Bog krjeposti moje; zašto si me odbacio? Zašto idem sjetan od pakosti neprijateljeve? ³ Pošlji vidjelo svoje i istinu svoju, neka me vode, i izvedu na svetu goru tvoju i u dvorove tvoje. ⁴ Onda æu pristupiti k žrtveniku Božijemu, k Bogu radosti i veselja svojega, i uz gusle slavieæu te, Bože, Bože moj! ⁵ Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdam se u Boga; jer æu ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

44

¹ Bože, svojim ušima slušasmo, oci nam naši pripovijedaše djelo koje si uèinio u njihovo vrijeme, u staro vrijeme. ² Rukom svojom izgnao si narode, a njih posadio; iskorijenio si plemena, a njih namnožio. ³ Jer ne zadobiše zemlje svojim maæem, niti im mišica njihova pomože, nego tvoja desnica i tvoja mišica, i svjetlost lica tvojeg, jer ti bijahu omiljeli. ⁴ Bože, care moj, ti si onaj isti, pošlji pomoæ Jakovu!

5 S tobom æemo izbosti neprijatelje svoje, i s imenom tvojim izgaziæemo one koji ustaju na nas. 6 Jer se ne uzdam u luk svoj, niti æe mi maè moj pomoæi. 7 Nego æeš nas ti izbaviti od neprijatelja našijeh, i nenavidnike naše posramiæeš. 8 Bogom æemo se hvaliti svaki dan, i ime tvoje slaviiæemo dovijeka. 9 Ali sad si nas povrgao i posramio, i ne ideš s vojskom našom. 10 Obraæaš nas te bježimo ispred neprijatelja, i neprijatelji nas naši haraju. 11 Dao si nas kao ovce da nas jedu, i po narodima rasijao si nas. 12 U bescjenje si prodao narod svoj, i nijesi nu podigao cijene. 13 Dao si nas na potsmijeh susjedima našijem, da nam se rugaju i sramote nas koji žive oko nas. 14 Naèinio si od nas prièu u naroda, gledajuæi nas mašu glavom tuđinci. 15 Svaki je dan sramota moja preda mnom, i stid je popao lice moje 16 Od rijeèi potsmjevaèevih i rugaèevih, i od pogleda neprijateljèevih i osvetljivèevih. 17 Sve ovo snaðe nas; ali ne zaboravimo tebe, niti prestupismo zavjeta tvojega. 18 Ne otstupi natrag srce naše, i stope naše ne zaðoše s puta tvojega. 19 Kad si nas bio u zemlji zmajevskoj, i pokrivao nas sjenom smrtnijem, 20 Onda da bijasmo zaboravili ime Boga svojega i podigli ruke svoje k Bogu tuðemu, 21 Ne bi li Bog iznašao to? Jer on zna tajne u srcu. 22 A ubijaju nas za tebe svaki dan; s nama postupaju kao s ovcama klanicama. 23 Ustani, što spavaš, Gospode! Probudi se, nemoj odbaciti zavgda. 24 Zašto kriješ lice svoje? zaboravljaš nevolju i muku našu? 25 Duša naša pade u prah, tijelo je naše baèeno na zemlju. 26 Ustani, pomoæi naša, i izbavi nas radi milosti svoje.

45

1 Teèe iz srca mojega rijeè dobra; rekoh: djelo je moje za cara; jezik je moj trska hitroga pisara. 2 Ti si najljepši izmeðu sinova ljudskih, blagodat teèe iz usta tvojih, jer te je blagoslovio Bog dovijeka. 3 Pripaši, junaèe, uz bedru svoju maè svoj, èast svoju i krasotu svoju. 4 I tako okiæen pohitaj, sjedi na kola za istinu i krotku pravdu, i desnica æe tvoja pokazati èudesa. 5 Oštre su strijele tvoje; narodi æe pasti pod vlast tvoju; prostrijeliæe srca neprijatelja carevijeh. 6 Prijesto je tvoj, Bože, vjeèan i nepokolebljiv; skiptar je carstva tvojega skiptar pravice. 7 Ljubiš pravdu i mrziš na bezakonje; toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti više nego drugove tvoje. 8 Sve haljine tvoje mirišu smirnom, alojem i kasijom. Koji žive u dvorima od Minijske slonove kosti, oni te vesele. 9 Carske kæeri dvore te; s desne ti strane stoji carica u Ofirskom zlatu. 10 Èuj, kæeri, pogledaj i obrati k meni uho svoje, zaboravi narod svoj i dom oca svojega. 11 I caru æe omiljeti ljepota tvoja; jer je on Gospod tvoj, i njemu se pokloni. 12 Kæi Tirova doæi æe s darovima, najbogatiji u narodu tebe æe moliti. 13 Sva je ukrašena kæi careva iznutra, haljina joj je zlatom iskiæena. 14 U vezenoj haljini vode je k caru; za njom vode k tebi djevojke, druge njezine. 15 Vode ih veselo i radosno, ulaze u dvor carev. 16 Mjesto otaca tvojih biæe sinovi tvoji, postaviæeš ih knezovima po svoj zemlji. 17 Uèiniæu da se ne zaboravlja ime tvoje od koljena na koljeno; po tom æe te slaviti narodi vavijek vijeka.

46

1 Bog nam je utoèište i sila, pomoænik, koji se u nevoljama brzo

nalazi. ² Zato se neæemo bojati, da bi se zemlja pomjestila, i gore se prevalile u srce morima. ³ Neka buèi i kipi voda njihovih; ⁴ Potoci vesele grad Božji, sveti stan višnjega. ⁵ Bog je usred njega, neæe se pomjestiti, Bog mu pomaže od zore. ⁶ Uzbuèaše narodi, zadrmaše se carstva; ali on pusti glas svoj i zemlja se rastapaše. ⁷ Gospod nad vojskama s nama je, braniè je naš Bog Jakovljevi. ⁸ Hodite i vidite djela Gospoda, koji uèini èudesna na zemlji, ⁹ Prekide ratove do kraja zemlje, luk prebi, koplje slomi, i kola sažeže ognjem. ¹⁰ Utolite i poznajte da sam ja Bog; ja sam uzvišen po narodima, uzvišen na zemlji. ¹¹ Gospod nad vojskama s nama je, braniè je naš bog Jakovljevi.

47

¹ Svi narodi, zaplještite rukama, pokliknite Bogu glasom radosnijem. ² Jer je višnji Gospod strašan, car veliki nad svom zemljom. ³ Pokori nam narode i plemena pod noge naše. ⁴ Izbra nam dostojanje naše, krasotu Jakova, koji mu omilje. ⁵ Ide Bog uz podvikivanje, Gospod uz glas trubni. ⁶ Pojte Bogu, pojte; pojte caru našem, pojte; ⁷ Jer je Bog car od sve zemlje, pojte pjesmu. ⁸ Bog caruje nad narodima; Bog sjedi na svetom prijestolu svom. ⁹ Knezovi narodni sastavljaju se s narodom Boga Avramova. Jer su štitovi zemaljski Božiji. Da je uzvišen!

48

¹ Velik je Gospod i slavan veoma u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj. ² Prekrasna je visina, utjeha svoj zemlji gora Sion, na sjevernoj strani njezinoj grad cara

velikoga. ³ Bog u dvorima njegovijem zna se da je braniè. ⁴ Jer, gle, carevi se zemaljski sabraše, ali prodoše svi. ⁵ Vidješe i zaèudiše se, prepadoše se i pobjegoše. ⁶ Trepet obuze ih ondje, muèiše se kao porodilja. ⁷ Vjetrom istoènim razbio si korablje Tarsiske. ⁸ Što slušamo to i vidimo u gradu Gospoda nad vojskama, u gradu Boga našega. Bog ga utvrdi dovijeka. ⁹ Kazujemo, Bože, milost tvoju usred crkve tvoje. ¹⁰ Kao što je ime tvoje, Bože, tako je i hvala tvoja na krajevima zemaljskim; pravde je puna desnica tvoja. ¹¹ Nek se veseli gora Sion, nek se raduju kæseri Judejske sudova radi tvojih. ¹² Pođite oko Siona i obiđite ga, izbrojte kule njegove; ¹³ Pogledajte bedeme njegove, razmotrite dvorove njegove, da pripovijedate mlađim naraštajima. ¹⁴ Jer je ovaj Bog naš Bog uvijek i dovijeka, on æe biti vođ naš dovijeka.

49

¹ Slušajte ovo svi narodi, pazite svi koji živite po vasiljenoj, ² Prostaci i gospodo, bogati i siromasi. ³ Usta æe moja kazati premudrost, i srce moje reæi æe razum. ⁴ Prignuæu uho svoje k prièi, uz gusle æu otvoriti zagonetku svoju. ⁵ Èega da se bojim u zle dane, kad me zloba mojih neprijatelja opkoli? ⁶ Koji se uzdate u silu svoju, i hvalite se velikijem bogatstvom svojim! ⁷ Èovjek neæe nikako brata osloboditi, neæe dati Bogu otkupa za nj. ⁸ Velik je otkup za dušu, i neæe biti nigda ⁹ Da ko dovijeka živi, i ne vidi groba. ¹⁰ Svi vide gdje umiru kao i neznalica i bezumnik što ginu, i ostavljaju drugima imanje svoje. ¹¹ Oni misle da æe kuæe njihove trajati dovijeka, i stanovi

njihovi od koljena na koljeno; imenima svojim zovu zemlje; ¹² Ali èovjek u èasti neæe dugo ostati, izjednaèiæe se sa stokom, koju kolju. ¹³ Ovaj im se put èini probitaèan, i koji za njima idu, hvale misli njihove; ¹⁴ Ali æe ih kao ovce zatvoriti u pakao, smrt æe im biti pastir; i ujutru hodiæe po njima pravednici, i oblik njihov zbrisaæe pakao rastavivši ih s naseljem. ¹⁵ Ali æe Bog dušu moju izbaviti iz ruku paklenih; jer me on prima. ¹⁶ Ne boj se kad se ko bogati; kad raste slava doma njegova. ¹⁷ Jer kad umre, neæe ništa ponijeti, niti æe poæi za njim slava njegova. ¹⁸ Jer dušu njegovu blagosiljaju za života njegova, i slave tebe, što ugaðaš sebi. ¹⁹ Ali æe on otiaèi u stan otaca svojih, gdje svijeta nigda ne vide. ²⁰ Èovjek u èasti, ako nije razuman, izjednaèiæe se sa stokom, koju kolju.

50

¹ Bog nad bogovima, Gospod, govori, i doziva zemlju od istoka sunèanoga do zapada. ² Sa Siona, koji je vrh krasote, javlja se Bog. ³ Ide Bog naš, i ne muèi; pred njim je oganj koji proždire, oko njega je bura velika. ⁴ Doziva nebo ozgo i zemlju, da sudi narodu svojemu: ⁵ "Skupite mi svece moje, koji su uèinili sa mnom zavjet na žrtvi. ⁶ I nebesa oglašise pravdu njegovu, jer je taj sudija Bog.) ⁷ Slušaj, narode moj, što æu ti kazati, Izrailju, što æu ti javiti. Ja sam Bog, Bog tvoj. ⁸ Neæu te za žrtve tvoje karati; tvoje žrtve paljenice svagda su preda mnom. ⁹ Ne treba mi uzimati teleta iz doma tvojega, ni jariæa iz torova tvojih. ¹⁰ Jer je moje sve gorsko zvijerje, i stoka po planinama na tisuæe. ¹¹ Znam sve ptice po gorama, i krasota poljska preda

mnom je. ¹² Da ogladnim, ne bih tebi rekao, jer je moja vasiljena i sve što je u njoj. ¹³ Zar ja jedem meso volujsko, ili krv jareæu pijem? ¹⁴ Prinesi Bogu hvalu na žrtvu, i izvršuj višnjemu zavjete svoje. ¹⁵ Prizovi me u nevolji svojoj, izbaviæu te, i ti me proslavi." ¹⁶ A bezbožniku reèe Bog: zašto kazuješ uredbe moje i nosiš zavjet moj u ustima svojima? ¹⁷ A sam mrziš na nauku, i rijeèi moje bacaš za leða. ¹⁸ Kad vidiš lupeža, pristaješ s njim, i s preljuboèincima imaš dijel. ¹⁹ Usta si svoja pustio da govore zlo, i jezik tvoj plete prijevare. ²⁰ Sjediš i govoriš na brata svojega, sina matere svoje opadaš. ²¹ Ti si to èinio, ja muèah, a ti pomisli da sam ja kao ti. Oblièiæu te, metnuæu ti pred oèi grijeha tvoje. ²² Razumijte ovo koji zaboravljate Boga! inaèe æu zgrabiti, pa neæe niko izbaviti. ²³ Onaj mene poštuje koji prinosi hvalu na žrtvu i koji je putem na opazu. Ja æu mu pokazati spasenje Božije.

51

¹ Smiluj se na me, Bože, po milosti svojoj, i po velikoj dobroti svojoj oèisti bezakonje moje. ² Operi me dobro od bezakonja mojega, i od grijeha mojega oèisti me. ³ Jer ja znam prijestupe svoje, i grijeh je moj jednako preda mnom. ⁴ Samome tebi zgriješih, i na tvoje oèi zlo uèinih, a ti si pravedan u rijeèima svojim i èist u sudu svojem. ⁵ Gle, u bezakonju rodih se, i u grijehu zatrudnje mati moja mnom. ⁶ Gle, istinu ljubiš u srcu, i iznutra javljaš mi mudrost. ⁷ Pokropi me isopom, i oèistiæu se; umij me, i biaæu bjelji od snijega. ⁸ Daj mi da slušam radost i veselje, da se prenu kosti koje si potro. ⁹ Odvрати

lice svoje od grijeha mojih, i sva bezakonja moja oèisti. ¹⁰ Uèini mi, Bože, èisto srce, i duh prav ponovi u meni. ¹¹ Nemoj me odvrnuti od lica svojega, i svetoga duha svojega nemoj uzeti od mene. ¹² Vрати mi radost spasenja svojega, i duh vladalaèki neka me potkrijepi. ¹³ Nauèiaæu bezakonike putovima tvojim, i grješnici k tebi æe se obratiti. ¹⁴ Izbavi me od krvi, Bože, Bože, spasitelju moj, i jezik æe moj glasiti pravdu tvoju. ¹⁵ Gospode! otvori usta moja, i ona æe kazati hvalu tvoju. ¹⁶ Jer žrtve neæeš: ja bih je prinio; za žrtve paljenice ne mariš. ¹⁷ Žrtva je Bogu duh skrušen, srca skrušena i poništena ne odbacuješ, Bože. ¹⁸ Po dobroti svojoj, Gospode, èini dobro Sionu, podigni zidove Jerusalimske. ¹⁹ Onda æe ti biti mile žrtve pravde, prinosi i žrtve paljenice; onda æe metati na žrtvenik tvoj teoce.

52

¹ Što se hvališ nevaljalstvom, silni? Milost je Božija svaki dan sa mnom. ² Nepravdu izmišlja jezik tvoj; on je u tebe kao britva naoštrena, lukavi! ³ Voliš zlo nego dobro, voliš lagati nego istinu govorigi. ⁴ Ljubiš svakojake rijeèi od pogibli, i jezik lukav. ⁵ Toga radi Bog æe te poraziti sasvijem, izbaciaæe te i išèupaæe te iz stana, i korijen tvoj iz zemlje živijeh. ⁶ Vidjeæe pravednici i pobojaæe se, i potsmijevaæe mu se: ⁷ Gle èovjeka koji ne držaše u Bogu krjeposti svoje, nego se uzdaše u velièinu bogatstva svojega i utvrðivaše se zloæom svojom. ⁸ A ja, kao maslina zelena u domu Gospodnjem, uzdam se u milost Božiju bez prestanka i dovijeka. ⁹ Dovijeka æu hvaliti tebe, jer do-

bro èiniš, i uzdaæu se u ime tvoje; jer si dobar k svecima svojim.

53

¹ Reèe bezumnik u srcu svojemu: nema Boga; pronevaljališe se i zagrdješe u bezakonju, nema nikoga dobro da tvori. ² Bog s neba pogleda na sinove èovjeèije da vidi ima li koji razuman, i traži li koji Boga. ³ Svi zastraniše, svi se pokvariše, nema nikoga dobro da tvori, nema ni jednoga. ⁴ Zar neæe da se orazume koji god èine bezakonje, jedu narod moj kao što jedu hljeb, i ne prizivaju Boga? ⁵ Drktaæe od straha gdje straha nema. Jer æe Bog rasuti kosti onijeh koji ustaju na tebe. Ti æeš ih posramiti, jer ih Bog odvrže. ⁶ Ko æe poslati sa Siona spasenje Izrailju? Kad Bog povrati zarobljeni narod svoj, radovaæe se Jakov, veseliaæe se Izrailj.

54

¹ Bože! imenom svojim pomози mi, i krjepošæu svojom odbrani me na šudu. ² Bože! usliši molitvu moju, èuj rijeèi usta mojih. ³ Jer tuđini ustaše na me, i silni traže dušu moju; nemaju Boga pred sobom. ⁴ Gle, Bog je pomoænik moj, Gospod daje snagu duši mojoj. ⁵ Obratiae zlo na neprijatelje moje, istinom svojom istrijebiaæe ih. ⁶ Rado æu prinijeti žrtvu, proslaviaæu ime tvoje, Gospode, jer je dobro. ⁷ Jer me izbavljaš od svake nevolje, i na neprijatelje moje bez straha gleda oko moje.

55

¹ Usliši, Bože, molitvu moju, i nemoj se sakriti od moljenja mojega. ² Pazi, i saslušaj me; cvilim u jadu svom i uzdišem ³ Od vike neprijateljske i od dosade bezbožnièke; jer dižu na me zlo, i u gnjevnu gone me. ⁴ Srce je moje uzdrktalo u meni, i strah smrtni

popade me; ⁵ Strah i trepet dođe na me, i groza poduze me. ⁶ I rekoh: ko bi mi dao krila golubinja? ja bih odleteo i poèinuo; ⁷ Daleko bih pobjegao, i nastanio se u pustinji. ⁸ Pohitao bih da uteëm od vihora i od bure. ⁹ Porazi, Gospode, i razdijeli jezike njihove, jer vidim nasilje i svađu u gradu; ¹⁰ Danju i noæu to hodi po zidovima njegovijem; zloèinstvo je i muka posred njega. ¹¹ Usred njega je pogibao, s ulice njegove ne odlazi prijevara i lukavstvo. ¹² Jer ne ruži me neprijatelj moj, to bih podnio; ne ustaje na me javni nenavidnik, od njega bih se sakrio. ¹³ Nego ti koji si mi bio to što ja sam, drug moj i znanac moj. ¹⁴ S kojim mi bješe radost dijeliti tajnu, i u dom Božji hodih kroz sabor narodni. ¹⁵ Neka ih ugrabi smrt, neka živi siđu u pakao, jer je zloèinstvo u stanu njihovu i u njima. ¹⁶ Ja Boga prizivljem, i Gospod æe me spasti. ¹⁷ Veëerom i jutrom i u podne tužim i uzdišem, i èuæe glas moj; ¹⁸ Uèiniæe, te æe duša moja biti mirna od onijeh koji napadaju na me, jer ih mnogo imam. ¹⁹ Da usliši, i ukroti ih Bog, koji živi od vijeka; jer se ne mijenjaju i ne boje se Boga. ²⁰ Dižu ruke svoje na one koji su s njima u miru, i raskidaju svoju družbu. ²¹ Usta su im meka kao maslo, a na srcu im je rat. Rijeèi su im blaže od ulja, ali su goli maèevi. ²² Stavi na Gospoda breme svoje, i on æe te potkrijepiti. Neæe dati dovijeka pravedniku da posrne. ²³ Ti æeš ih, Bože, svaliti u jamu pogibli; krvopije i lukavi neæe sastaviti polovine dana svojih. A ja se u tebe uzdam.

56

¹ Smiluj se na me, Bože, jer èovjek hoæe da me proguta,

neprijatelj me svaki dan priješnjuje. ² Neprijatelji moji svaki dan traže da me progutaju; jer mnogi napadaju na me oholo. ³ Kad me je strah, ja se u tebe uzdam. ⁴ Bogom se hvalim za rijeè njegovu; u Boga se uzdam, ne bojim se; šta æe mi uèiniti tijelo? ⁵ Svaki dan izvræu rijeèi moje; što god misle, sve meni o zlu. ⁶ Skupljaju se, prikrivaju se, paze za petama mojima; jer traže dušu moju. ⁷ Kod ovake zloæe izbavi od njih, u gnjevu obori narode, Bože. ⁸ U tebe je izbrojeno moje potucanje, suze se moje èuvaju u sudu kod tebe, one su u knjizi tvojoj. ⁹ Neprijatelji moji ustupaju natrag, kad tebe prizivljem; po tom znam da je Bog sa mnom. ¹⁰ Bogom se hvalim za rijeè njegovu, Gospodom se hvalim za rijeè njegovu. ¹¹ U Boga se uzdam, ne bojim se; šta æe mi uèiniti èovjek? ¹² Tebi sam se, Bože, zavjetovao; tebe æu hvaliti; ¹³ Jer si izbavio dušu moju od smrti, noge moje od spoticanja, da bih hodio pred licem Božjim, u svjetlosti živijeh.

57

¹ Smiluj se na me, Bože, smiluj se na me; jer se u tebe uzda duša moja, i pod sjen krila tvojih sklanjam se dok ne prođu nevolje. ² Prizivam Boga višnjega, Boga, koji mi dobro èini; ³ Da pošlje s neba i saèuva me, da posrami onoga koji traži da me proždre; da pošlje Bog milost svoju i istinu svoju. ⁴ Duša je moja među lavovima, ležim među onima koji dišu plamenom. Zubi su sinova ljudskih koplja i strijele, i njihov jezik maè oštar. ⁵ Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji neka bude slava tvoja! ⁶ Metnuše zamku nogama mojima, i stegoše dušu moju, iskopaše preda

mnom jamu, i sami padoše u nju. ⁷ Utvrdilo se srce moje, Bože, utvrdilo se srce moje; pjevaæu te i slavijaæu. ⁸ Probudi se, slavo moja, probudi se, psaltire i gusle; ustaaæu rano. ⁹ Hvaliaæu Gospoda po narodima, pjevaæu ti po plemenima. ¹⁰ Jer je velika do nebesa milost tvoja, i istina tvoja do oblaka. ¹¹ Uzvisi se više nebesa, Bože, po svojoj zemlji neka bude slava tvoja!

58

¹ Govorite li zaista istinu, silni, sudite li pravo, sinovi èovjeèiji? ² Ta, bezakonja sastavljate u srcu, meæete na mjerila zloèinstva ruku svojih na zemlji. ³ Od samoga roðenja zastraniše bezakonici, od utrobe materine tumaraju govoreæi laž. ⁴ U njima je jed kao jed zmijinji, kao gluhe aspide, koja zatiskuje uho svoje, ⁵ Koja ne èuje glasa bajaæu, vraæaru, vještu u vraæanju. ⁶ Bože! polomi im zube u ustima njihovijem; razbij èeljusti lavovima, Gospode! ⁷ Nek se proliju kao voda, i nestane ih. Kad puste strijele, neka budu kao slomljene. ⁸ Kao puž, koji se rašèinja, neka išèile; kao dijete, koje žena pobaci, neka ne vide sunca. ⁹ Prije nego kotlovi vaši osjete toplotu od potpaljena trnja, i sirovo i nagorjelo neka raznese vihor. ¹⁰ Obradovaæe se pravednik kad vidi osvetu, opraaæe noge svoje u krvi bezbožnikovoj. ¹¹ I reæi æe ljudi: zaista ima ploda pravedniku! zaista je Bog sudija na zemlji!

59

¹ Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože moj, i od onijeh, što ustaju na me, zakloni me. ² Izbavi me od onijeh koji èine bezakonje, i od krvopija saèuvaj me. ³ Evo zlo namišljaju duši mojoj, skupljaju

se na me silni, bez krivice moje i bez grijeha mojega, Gospode. ⁴ Bez krivice moje stjeèu se i oružaju se; ustani za mene, i gledaj. ⁵ Ti, Gospode, Bože nad vojskama, Bože Izrailjev, probudi se, obiði sve ove narode, nemoj požaliti odmetnika. ⁶ Nek se vrate uveèe, laju kao psi, i idu oko grada. ⁷ Evo ruže jezikom svojim, maè im je u ustima, jer, vele, ko æe èuti? ⁸ Ali ti æeš se, Gospode, smijati njima i posramiti sve ove narode. ⁹ Oni su jaki, ali ja na tebe pogledam, jer si ti Bog èuvar moj. ¹⁰ Bog, koji me miluje, ide preda mnom, Bog mi daje bez straha da gledam neprijatelje svoje. ¹¹ Nemoj ih pobiti, da ne bi zaboravio narod moj; raspi ih silom svojom i obori ih, Gospode, branièu naš, ¹² Za grijeh usta njihovijeh, za rijeèi jezika njihovaj; nek se uhvate u oholosti svojoj za kletvu i laž koju su govorili. ¹³ Raspi u gnjevju, raspi, da ih nema; i neka poznadu da Bog vlada nad Jakovom i do krajeva zemaljskih. ¹⁴ Nek se vrate uveèe, laju kao psi, i idu oko grada. ¹⁵ Neka tumaraju tražeæi hrane, i ne nasitivši se neka noæi provode. ¹⁶ A ja æu pjevati silu tvoju, rano jutru glasiti milost tvoju; jer si mi bio obrana i utoèište u dan nevolje moje. ¹⁷ Silo moja! tebi æu pjevati, jer si ti Bog èuvar moj, Bog koji me miluje.

60

¹ Bože, rasrdio si se na nas, rasuo si nas, gnjevio si se; povrati nas. ² Zatresao si zemlju, i razvalio si je; stegni rasjeline njezine, jer se njija. ³ Dao si narodu svojemu da pozna ljutu nevolju, napojio si nas vina od kojega se zanesosmo. ⁴ Podigni zastavu za one koji te se boje, da uteku od luka, ⁵ Da se izbave mili tvoji. Pomozi desnicom svojom i usliši

me. ⁶ Bog reèe u svetinji svojoj: veseljaèu se, razdjeljaèu Sihem, i dolinu Sokot razmjeriaèu. ⁷ Moj je Galad, moj je Manasija, Jefrem je krjepost glave moje, Juda skiptar moj, ⁸ Moav èaša moja, iz koje se umivam, na Edoma pružiaèu obuaèu svoju. Pjevaj mi, Filistejska zemljo! ⁹ Ko æe me odvesti u tvrdi grad? Ko æe me otpratiti do Edoma? ¹⁰ Zar neæeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskom našom? ¹¹ Daj nam pomoæ u tjeskobi. A obrana je èovjeèija uzalud. ¹² Bogom smo jaki; on gazi neprijatelje naše.

61

¹ Èuj, Bože, viku moju, slušaj molitvu moju. ² Od kraja zemlje vièem k tebi, kad klonu srce moje. Izvedi me na goru, gdje se ne mogu popeti. ³ Jer si ti utoèište moje, tvrdi zaklon od neprijatelja. ⁴ Da živim u stanu tvom dovijeka, i poèinem pod krovom krila tvojih. ⁵ Jer ti, Bože, èuješ zavjete moje i daješ mi dostojanje onijeh koji poštuju ime tvoje. ⁶ Dodaj dane k danima carevijem, i godine njegove produlji od koljena na koljeno. ⁷ Neka caruje dovijeka pred Bogom; zapovjedi milosti i istini neka ga èuvaju. ⁸ Tako æu pjevati imenu tvojemu svagda, izvršujuæi zavjete svoje svaki dan.

62

¹ Ta, u Boga je mir duši mojoj, od njega je spasenje moje! ² Ta, on je grad moj i spasenje moje, utoèište moje, neæu posrnuti nimalo. ³ Dokle æete napadati na èovjeka? Svi hoæete da ga oborite kao zid navaljen, kao ogradu isprovaljivanu. ⁴ Baš nau-miše da ga svrgnu s visine, omilje im laž, ustima blagosiljaju a u srcu kunu. ⁵ Da, u Bogu se smiri, dušo moja; jer je u njemu nad

moj. ⁶ On je grad moj i spasenje moje, utoèište moje, neæu posrnuti. ⁷ U Bogu je spasenje moje i slava moja, tvrdi grad i pristanište meni je u Bogu. ⁸ Narode! uzdaj se u njega u svako doba; izlivajte pred njim srce svoje; Bog je naše utoèište. ⁹ Ta, sinovi su prostaèki ništa, sinovi su gospodski laž, da se metnu na mjerila, bili bi lakši nego ništa. ¹⁰ Ne uzdajte se u vlast ni u otimanje, nemojte biti ništavi; kad raste bogatstvo, ne dajte da vam srce prione za nj. ¹¹ Jednom reèe Bog i više puta èuh, da je krjepost u Boga. ¹² I u tebe je, Gospode, milost; jer ti plaæaš svakome po djelima njegovijem.

63

¹ Bože! ti si Bog moj, k tebi ranim, žedna je tebe duša moja, za tobom èezne tijelo moje u zemlji suhoj, žednoj i bezvodnoj. ² Tako bih te ugledao u svetinji, da bih vidio silu tvoju i slavu tvoju. ³ Jer je dobrota tvoja bolja od života. Usta bi moja hvalila tebe; ⁴ Tako bih te blagosiljao za života svoga, u ime tvoje podigao bih ruke svoje. ⁵ Kao salom i uljem nasitila bi se duša moja, i radosnijem glasom hvalila bi te usta moja. ⁶ Kad te se sjeæam na postelji, sve noæne straže razmišljam o tebi. ⁷ Jer si ti pomoæ moja, i u sjenu krila tvojih veselim se. ⁸ Duša se moja prilljepila za tebe, desnica tvoja drži me. ⁹ Koji traže pogibao duši mojoj, oni æe otiaèi pod zemlju. ¹⁰ Izginuæe od maèa, i dopašæe lisicama. ¹¹ A car æe se veseliti o Bogu, hvaliaèe se svaki koji se kune njim, kad se zatisnu usta onima koji govore laž.

64

¹ Èuj, Bože, glas moj u jadu mom; od strašnoga neprijatelja

saèuvaj život moj. ² Sakrij me od gomile bezakonika, od èete zloèinaca, ³ Koji naoštriše jezik svoj kao maè, strijeljaju rijeèima, koje zadaju rane, ⁴ Da bi iz potaje ubili pravoga. Iznenada udaraju na nj i ne boje se; ⁵ Utvrđuju sebe u zlijem namjerama, dogovaraju se kako æe zamke sakriti, vele: ko æe ih vidjeti? ⁶ Izmišljaju zloèinstva i govore: svršeno je! šta æe se raditi, smišljeno je! A što je unutra i srce u èovjeka duboko je. ⁷ Ali æe ih Bog poraziti; udariæe ih strijela iznenada. ⁸ Oboriæe jedan drugoga jezikom svojim. Ko ih god vidi, bježaæe od njih. ⁹ Svi æe se ljudi bojati i kazivaæe èudo Božije, i poznaæe u tome djelo njegovo. ¹⁰ A pravednik æe se veseliti o Gospodu i uzdaæe se u njega, i hvaliæe se svi koji su prava srca.

65

¹ U tebi je uzdanje, Bože, tebi pripada hvala na Sionu, i tebi se izvršuju zavjeti. ² Ti slušaš molitvu; k tebi dolazi svako tijelo. ³ Bezakonja me pritiskuju, ti æeš oèistiti grijehe naše. ⁴ Blago onome koga izbiraš i primaš, da živi u dvoru tvom! Nasitiæemo se dobrom doma tvojega, svetinjom crkve tvoje. ⁵ Divno nam odgovaraš po pravdi svojoj, Bože, spasitelju naš, uzdanico svijeh krajeva zemaljskih, i naroda preko mora daleko. ⁶ Koji si postavio gore svojom silom, opasao se jaèinom, ⁷ Koji utišavaš huku morsku, huku vala njihovijeh i bunu po narodima! ⁸ Boje se tvojih èudesu koji žive na krajevima zemaljskim; sve što se javlja jutrom i veèerom ti budiš da slavi tebe. ⁹ Nadgledaš zemlju i zalivaš je, obilno je obogaæavaš; potok je Božji pun vode, spremaš za njih žito, jer si tako uredio.

¹⁰ Brazde njezine napajaš, ravniš grude njezine, kišnim kapljama razmekšavaš je, blagosiljaš je da raða. ¹¹ Ti vjenèavaš godinu, kojoj dobro èiniš; stope su tvoje pune masti. ¹² Tiju paše po pustinjama, i humovi se opasuju radošæu. ¹³ Luke se osipaju stadima, i polja se zaodijevaju pšenicom; vesele se i pjevaju.

66

¹ Poklikni Bogu, sva zemljo! ² Zapjevajte slavu imenu njegovu, dajte mu hvalu i slavu. ³ Recite Bogu: kako si strašan u djelima svojim! radi velike sile tvoje laskaju ti neprijatelji tvoji. ⁴ Sva zemlja nek se pokloni tebi i poje tebi, neka poje imenu tvome. ⁵ Hodite i vidite djela Boga strašnoga u djelima svojim nad sinovima ljudskim. ⁶ On je pretvorio more u suhotu, preko rijeke prijeðosmo nogama; ondje smo se veselili o njemu; ⁷ Vlada silom svojom uvijek, oèi njegove gledaju na narode. Buntovnici, da se nijeste podigli! ⁸ Blagosiljajte, narodi, Boga našega, i glasite hvalu njemu. ⁹ On je darovao duši našoj život, i nije dao da poklizne noga naša. ¹⁰ Ti si nas okušao, Bože, pretopio si nas, kao srebro što se pretapa. ¹¹ Uveo si nas u mrežu, metnuo si breme na leða naša. ¹² Dao si nas u jaram èovjeku, uðosmo u oganj i u vodu; ali si nas izveo na odmor. ¹³ Uæi æu u dom tvoj sa žrtvama što se sažižu, izvršiaæu ti zavjete svoje, ¹⁴ Koje rekoše usta moja, i kaza jezik moj u tjeskobi mojoj. ¹⁵ Žrtve paljenice pretile æu ti prinijeti s dimom od pretiline ovnujske, prinijeæu ti teoce s jariæima. ¹⁶ Hodite, èujte svi koji se bojite Boga, ja æu vam kazati šta je uèinio duši mojoj. ¹⁷ K njemu zavikah ustima svojim, i

jezikom svojim proslaviv ga. ¹⁸ Da sam vidio u srcu svom bezakonje, ne bi me uslišio Gospod. ¹⁹ Ali Bog usliši, primi glas moljenja mojega. ²⁰ Blagosloven Bog, koji ne odvrže molitve moje i ne ostavi me bez milosti svoje!

67

¹ Bože, budi nam milostiv i blagosiljaj nas, obasjavaj nas licem svojim, ² Da bi se znao na zemlji put tvoj, po svima narodima spasenje tvoje. ³ Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi! ⁴ Da se vesele i raduju plemena; jer sudiš narodima pravo, i plemenima na zemlji upravljaš. ⁵ Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi! ⁶ Zemlja dade plod svoj. Da nas blagosilja Bog, Bog naš! ⁷ Da nas blagosilja Bog, i da ga se boje svi krajevi zemaljski!

68

¹ Ustaæe Bog, i rasuaæe se neprijatelji njegovi, i pobjeæi æe od lica njegova koji mrze na nj. ² Ti æeš ih razagnati kao dim što se razgoni; kao što se vosak topi od ognja, tako æe bezbožnici izginuti od lica Božijega. ³ A pravednici æe se veseliti, radovaæe se pred Bogom, i slaviti u radosti. ⁴ Pojte Bogu, popijevajte imenu njegovu; ravnite put onome što ide preko pustinje; Gospod mu je ime, radujte mu se. ⁵ Otac je sirotama i sudija udovicama Bog u svetome stanu svom. ⁶ Bog samcima daje zadrugu, sužnje izvodi na mjesta obilna, a nepokorni žive gdje je suša. ⁷ Bože! kad si išao pred narodom svojim, kad si išao preko pustinje, ⁸ Zemlja se tresijaše, i nebo se rastapaše od lica Božijega, i ovaj Sinaj od lica Boga, Boga Izrailjeva. ⁹ Blagodatni si dažd izlivao, Bože, i kad iznemagaše dostojanje tvoje,

ti si ga krijepio. ¹⁰ Stado tvoje življaše ondje; po dobroti svojoj, Bože, ti si gotovio hranu jadnome. ¹¹ Gospod daje rijeè; glasnika veliko je mnoštvo. ¹² Carevi nad vojskama bježe, bježe, a koja sjedi doma, dijeli plijen. ¹³ Smirivši se u svojim krajevima, vi ste kao golubica, kojoj su krila posrebrena a perje joj se zlatni. ¹⁴ Kad je svemoguæi rasipao careve na ovoj zemlji, ona se blistaše kao snijeg na Selmonu. ¹⁵ Gora je Vasanska gora Božija; gora je Vasanska gora humovita. ¹⁶ Zašto gledate zavidljivo, gore humovite? Evo gora, na kojoj omilje Bogu živjeti, i na kojoj æe Gospod živjeti dovijeka. ¹⁷ Kola Božijih ima sila, tisuæe tisuæa. Među njima je Gospod, Sinaj u svetinji. ¹⁸ Ti si izašao na visinu, doveo si roblje, primio darove za ljude, a i za one koji se protive da ovdje nastavaš, Gospode Bože! ¹⁹ Blagosloven Gospod svaki dan! Ako nas ko pretovara, Bog nam pomaže. ²⁰ Ovaj je Bog naš Bog spasitelj, u vlasti su Gospodu vrata smrtna. ²¹ Gospod satire glavu neprijateljima svojim i vlasato tjeme onoga koji ostaje u bezakonju svojem. ²² Reæe Gospod: od Vasana æu dovesti, dovešæu iz dubine morske, ²³ Da ti ogrezne noga u krvi neprijateljskoj i jezik pasa tvojih da je liže. ²⁴ Vidješe kako ideš, Bože, kako sveto ide Bog moj, car moj. ²⁵ Naprijed iðahu pjevaæi, za njima sviraæi sred djevojaka s bubnjima: ²⁶ "Na saboru blagosiljajte Gospoda Boga, koji ste iz izvora Izrailjeva!" ²⁷ Ondje mladi Venijamin, starješina njihov; knezovi Judini, vladaoci njihovi; knezovi Zavulonovi, knezovi Neftalimovi. ²⁸ Bog tvoj darovao ti je silu. Utvrdi, Bože, ovo što si uèinio za nas! ²⁹ U crkvi tvojoj, u Jerusalimu, carevi æe prinositi

dare. ³⁰ Ukroti zvijer u ritu, kod volova s teocima naroda, da bi popadali pred tobom sa šipkama srebra; raspi narode koji žele bojeve. ³¹ Doæi æe vlastela iz Misira, Etiopija æe pružiti ruke svoje k Bogu. ³² Carstva zemaljska, pojte Bogu, popijevajte Gospodu, ³³ Koji sjedi na nebesima nebesa iskonskih. Evo grmi glasom jakim. ³⁴ Dajte slavu Bogu; veličanstvo je njegovo nad Izrailjem i sila njegova na oblacima. ³⁵ Divan si, Bože, u svetinji svojoj! Bog Izrailjev daje silu i krjepost narodu. Blagosloven Bog!

69

¹ Pomozi mi, Bože, jer dođe voda do duše. ² Propadam u dubokom glibu, gdje nema dna; tonem vodi u dubine, i vali me zatrpavaju. ³ Iznemogoh vièuæi, promuee mi grlo, pobijelješe mi oèi pogledajuæi Boga. ⁴ Onijeh koji mrze na me ni za što ima više nego kose na glavi mojoj; osiliše koji hoæe da me pogube, lažljivi neprijatelji moji. Što nijesam oti-mao, valja da vratim. ⁵ Bože! ti znaš je li u meni bezumlje, i krivice moje nijesu sakrivene od tebe. ⁶ Nemoj da se postide u meni koji se uzdaju u tebe, Gospode, Gospode nad vojskama! Nemoj da se posrame u meni koji traže tebe, Bože Izrailjev! ⁷ Jer tebe radi podnosim rug, i sramota popade lice moje. ⁸ Tuđin postadoh braæi svojoj, i neznan sinovima matere svoje. ⁹ Jer revnost za kuæu tvoju jede me i ruženja onijeh koji tebe ruže padaju na me. ¹⁰ Plaèem, postim se dušom svojom, i to mi se prima za zlo; ¹¹ Mjesto haljine oblaèim vreæu, i bivam im prièa. ¹² O meni se razgovaraju sjedeæi na vratima, pijuæi vino pjevaju me. ¹³ A ja se molim tebi,

Gospode; vrijeme je da se smiluješ, Bože; po velikoj milosti svojoj usliši me, jer je istinito spasenje tvoje. ¹⁴ Izvadi me iz gliba, da ne propadnem; da se izbavim od nenavidnika i iz duboke vode; ¹⁵ Da me ne uzme voda na maticu, da me ne proždre puèina, i da ne sklopi jama nada mnoom ždrijela svojega. ¹⁶ Usliši me, Gospode, jer je blagost tvoja milosrdna, po velikoj dobroti svojoj pogledaj me. ¹⁷ Nemoj odvratiti lica svojega od sluge svojega; jer me je tuga; pohitaj, usliši me. ¹⁸ Približi se duši mojoj, izbavi je; nasuprot neprijateljima mojim izbavi me. ¹⁹ Ti znaš pod kakvim sam rugom, stidom i sramotom; pred tobom su svi neprijatelji moji. ²⁰ Sramota satr srce moje, iznemogoh; èekam hoæe li se kome sažaliti, ali nema nikoga; hoæe li me ko potješiti, ali ne nalazim. ²¹ Daju mi žuè da jedem, i u žeđi mojoj poje me octom. ²² Trpeza njihova neka im bude mreža i zamka, to neka im bude plata. ²³ Neka im potamne oèi njihove, da ne vide, i njihove bedre raslabi zasnagda. ²⁴ Izlij na njih jarost svoju, i plamen gnjeva tvojega neka ih obuzme! ²⁵ Stan njihov neka opusti, i u njihovijem šatorima neka ne bude nikoga da živi. ²⁶ Jer koga si ti porazio, oni gone, i umnožavaju jade onima koje si ti ranio. ²⁷ Meæi na njih krivicu za krivicom, da ne dođu do pravde tvoje. ²⁸ Neka se izbrišu iz knjige živijeh, i s pravednicima nek ne budu zapisani. ²⁹ A ja sam ništ i bolan; pomoæ tvoja, Bože, nek me zakloni. ³⁰ Slavieæu ime Božije u pjesmi, velieææu ga u hvali. ³¹ To je Bogu milije od vola, od teleta s rogovima i s papcima. ³² Vidjeæe ništi i radovaæe se. Koji tražite Boga, oživjeæe srce vaše. ³³ Jer Bog èuje uboge, i sužanja svojih ne

ogluša se. ³⁴ Neka ga hvale nebesa i zemlja, mora i sve što se u njima mièe! ³⁵ Jer æ Bog spasti Sion, sazidaæe gradove Judine; i ljudi æ se ondje naseliti i naslijediæe ga. ³⁶ I natražje æ se sluga njegovijeh utvrditi u njemu, i koji ljube ime njegovo nastavaæe na njemu.

70

¹ Bože, pohitaj da me izbaviš, Gospode, da mi pomožeš! ² Nek se postide i posrame koji traže dušu moju! Nek ustupe natrag, i osramote se koji mi zlo žele! ³ Sa stidom nek se vrate natrag koji mi govore: ha! ha! ⁴ Nek se tješe i vesele tobom koji traže tebe, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: velik je Bog! ⁵ A ja sam ništ i ubog, Bože, pohitaj k meni! ti si pomoæ moja i izbavitelj moj, Gospode, ne èasi!

71

¹ U tebe se, Gospode, uzdam, nemoj me ostaviti pod sramotom vjeenom. ² Pravdom svojom izbavi me, i oprosti me, prigni k meni uho svoje i pomози mi. ³ Budi mi grad gdje bih svagda dolazio da živim, uredi spasenje moje; jer si ti grad moj i krjepost moja. ⁴ Bože moj! uzmi me iz ruke bezbožnikove, iz ruke bezakonikove i nasilnikove. ⁵ Jer si ti nadanje moje, Gospod je Gospod pouzdanje moje od mladosti moje. ⁶ Tebe se držim od rođenja, od utrobe matere moje ti si branièe moj; tobom se hvalim svagda. ⁷ Èudo sam mnogima, a ti si utoèište moje jako. ⁸ Usta su moja puna hvale tvoje, slave tvoje svaki dan. ⁹ Nemoj me odbaciti pod starost, kad me izdaje snaga moja, nemoj me ostaviti. ¹⁰ Jer neprijatelji moji misle o meni, i koji vrebaju dušu moju dogovaraju se,

¹¹ Govoreæi: Bog ga je ostavio, potjerajte i uhvatite ga, jer ga nema ko izbaviti. ¹² Bože! Ne budi daleko od mene; Bože moj! pohitaj mi u pomoæ. ¹³ Nek se postide i poginu protivnici duše moje; neka popadne stid i sramota na one koji mi traže zla! ¹⁴ A ja æu se svagda uzdati, i ponavljaæu hvale tebi. ¹⁵ Usta æe moja kazivati pravdu tvoju, svaki dan dobroèinstva tvoja, jer im ne znam broja. ¹⁶ Uæi æu u sili Gospoda Gospoda, i slavijaæu samo tvoju pravdu. ¹⁷ Bože! ti si me uèio od mladosti, i do danas kazujem èudesu tvoja. ¹⁸ Ni u starosti i kad osijedjeh nemoj me ostaviti, Bože, eda bih kazivao mišicu tvoju natražju, svoj omladini silu tvoju. ¹⁹ Pravda je tvoja, Bože, do najviše visine; u velikim djelima, koja si uèinio, Bože, ko je kao ti? ²⁰ Koliko si me puta bacao u velike i ljute nevolje, pak si me opet ostavio meðu živima i iz bezdana me zemaljskih opet izvadio. ²¹ Mnogo si me puta podizao i ponavljao utjehe. ²² I ja te hvalim uz psaltir, tvoju vjernost, Bože moj; udaram ti u gusle, sveèe Izrailjev! ²³ Raduju se usta moja kad pjevam tebi, i duša moja, koju si izbavio. ²⁴ I jezik moj svaki dan kazuje pravdu tvoju; jer su postiðeni i posramljeni koji mi traže zla.

72

¹ Bože, daj caru sud svoj, i pravdu svoju sinu carevu: ² On æe suditi narodu tvojemu po pravdi, i nevoljnicima tvojim po pravici. ³ Rodiaæe narodu gore mirom, i humovi pravdom. ⁴ On æe suditi nevoljnicima u narodu, pomoæi æe sinovima ništega, i nasilnika æe oboriti, ⁵ Bojaæe se tebe dok je sunca i mjesece, od koljena do koljena. ⁶ Siæi æe kao dažd na pokošenu livadu, kao kaplje koje

porašaju zemlju. ⁷ Procvjetaæe u dane njegove pravednik i svuda mir dokle teæe mjeseca. ⁸ Vladaæe od mora do mora, i od rijeke do krajeva zemaljskih. ⁹ Pred njim æe popadati divljaci, i neprijatelji njegovi prah æe lizati. ¹⁰ Carevi Tarsiski i ostrvljani donijeæe dare, carevi Šavski i Savski daæe danak. ¹¹ Klanjaæe mu se svi carevi, svi narodi biæe mu pokorni. ¹² Jer æe izbaviti ubogoga koji cvili i nevoljnoga koji nema pomoænika. ¹³ Biæe milostiv ništemu i ubogom, i duše æe jadnima spasti. ¹⁴ Od prijekare i nasilja iskupieæe duše njihove, i skupa æe biti krv njihova pred oèima njegovima. ¹⁵ Oni æe dobro živjeti, i donijeæe mu zlato iz Šave; i svagda æe se moliti za njega, i svaki æe ga dan blagosiljati. ¹⁶ Biæe pšenice na zemlji izobila; po vrhovima gorskim lelijaæe se klasje njezino kao Livan-ska šuma, i po gradovima cvjetaæe ljudi kao trava na zemlji. ¹⁷ Ime æe njegovo biti uvijek; dokle teæe sunca, ime æe njegovo rasti. Blagosloviæe se u njemu, svi æe ga narodi zvati blaženim. ¹⁸ Blagosloven Gospod Bog, Bog Izrailjev, koji jedan èini èudesu! ¹⁹ I blagosloveno slavno ime njegovo uvijek! slave njegove napuniæe se sva zemlja. Amin i amin. ²⁰ Svršiše se molitve Davida, sina Jesejeva.

73

¹ Ta dobar je Bog Izrailju, on-ima koji su èista srca. ² A noge moje umalo ne zaðoše, umalo ne popuznuše stopala moja, ³ Jer se rasrdih na bezumnike videæi kako bezbožnici dobro žive. ⁴ Jer ne znaju za nevolju do same smrti, i tijelo je njihovo pretilo. ⁵ Na poslovima èovjeèijim nema ih, i ne muèe se s drugim ljudima.

⁶ Toga radi optoèeni su ohološæu kao ogrlicom, i obuèeni u objest kao u stajaæe ruho. ⁷ Od debljine izbuljeno im je oko, srce puno klape. ⁸ Potsmijevaju se, pakosno govore o nasilju, oholo govore. ⁹ Usta svoja dižu u nebo, i zemlju prolazi jezik njihov. ¹⁰ I zato se onamo navraæaju neki iz naroda njegova, i piju vodu iz puna izvora. ¹¹ I govore: kako æe razabrati Bog? zar višnji zna? ¹² Pa eto, ovi bezbožnici sreæeni na svijetu umnožavaju bogatstvo. ¹³ Zar dakle uzalud èistim srce svoje, i umivam bezazlenošæu ruke svoje, ¹⁴ Dopadam rana svaki dan, i muke svako jutro? ¹⁵ Kad bih kazao: govoriæu kao i oni, iznevjerio bih rod sinova tvojih. ¹⁶ I tako stadoh razmišljati da bih ovo razumio; ali to bješe teško u oèima mojima. ¹⁷ Dok najposlije uðoh u svetinju Božiju, i doznah kraj njihov. ¹⁸ Ta na klizavom mjestu postavio si ih, i bacaš ih u propast! ¹⁹ Kako zaèas propadaju, ginu, nestaje ih od nenadne strahote! ²⁰ Kao san, kad se èovjek probudi, tako probudivši ih, Gospode, u ništa obraæaš utvaru njihovu. ²¹ Kad kipljaše srce moje i rastrzah se u sebi, ²² Tada bijah neznalica i ne razumijevah; kao živinèe bijah pred tobom. ²³ Ali sam svagda kod tebe, ti me držiš za desnu ruku. ²⁴ Po svojoj volji vodiš me, i poslije imeš me odvesti u slavu. ²⁵ Koga imam na nebu? i s tobom nièega neæu na zemlji. ²⁶ Èezne za tobom tijelo moje i srce moje; Bog je grad srca mojega i dio moj dovijeka. ²⁷ Jer evo koji otstupiše od tebe, ginu; ti istrebljavaš svakoga koji èini preljubu ostavljajuæi tebe. ²⁸ A meni je dobro biti blizu Boga. Na Gospoda polažem nadanje svoje, i kazivaæu sva èudesu tvoja.

74

¹ Zašto se, Bože, srdiš na nas dugo; dimi se gnjev tvoj na ovce paše tvoje? ² Opomeni se sabora svojega, koji si stekao od starine, iskupio sebi u nasljednu državu, gore Siona, na kojoj si se naselio. ³ Podigni stope svoje na stare razvaline: sve je razrušio neprijatelj u svetinji. ⁴ Rièu neprijatelji tvoji na mjestu sabora tvojih, svoje obièaje postavljaju mjesto naših obièaja. ⁵ Vidiš, oni su kao onaj koji podiže sjekiru na spletene grane u drvetu. ⁶ Sve u njemu što je rezano razbiše sjekirama i bradvama. ⁷ Ognjem sažegoše svetinju tvoju; na zemlju obalivši oskrvniše stan imena tvojega. ⁸ Rekoše u srcu svojem: potrimo ih sasvijem. Popališe sva mjesta sabora Božijih na zemlji. ⁹ Obièaja svojih ne vidimo, nema više proroka, i nema u nas ko bi znao dokle æe to trajati. ¹⁰ Dokle æe se, Bože, rugati nasilnik? hoæe li dovijeka protivnik prkositi imenu tvomemu? ¹¹ Zašto ustavljaš ruku svoju i desnicu svoju? Pruži iz njedara svojih, i istrijebi ih. ¹² Bože, care moj, koji od starine tvoriš spasenje posred zemlje! ¹³ Ti si silom svojom raskinuo more, i satro glave vodenim nakazama. ¹⁴ Ti si razmrskao glavu krokodilu, dao ga onima koji žive u pustinji da ga jedu. ¹⁵ Ti si otvorio izvore i potoke, ti si isušio rijeke koje ne presišu. ¹⁶ Tvoj je dan i tvoja je noæ, ti si postavio zvijezde i sunce. ¹⁷ Ti si utvrdio sve krajeve zemaljske, ljeto i zimu ti si uredio. ¹⁸ Opomeni se toga, neprijatelj se ruga Gospodu, i narod bezumni ne mari za ime tvoje. ¹⁹ Ne daj zvijerima duše grlice svoje, nemoj zaboraviti stada stradalaca svojih zasvagda. ²⁰ Pogledaj na zavjet; jer su sve peæine zemaljske pune

stanova bezakonja. ²¹ Nevoljnik nek se ne vrati sramotan, ništi i ubogi neka hvala ime tvoje. ²² Ustani, Bože, brani stvar svoju, opomeni se kako ti se bezumni ruga svaki dan! ²³ Ne zaboravi objijesti neprijatelja svojih, vike, koju jednako dižu protivnici tvoji!

75

¹ Hvalimo te, Bože, hvalimo; blizu je ime tvoje. Za tebe kazuju èudesa tvoja. ² "Kad vidim da je vrijeme, sudiaæu pravo. ³ Njiha se zemlja sa svijema koji žive na njoj, ja utvrðujem stupove njezine." ⁴ Kažem hvališama: ne hvalite se, i bezakonicima: ne dižite roga. ⁵ Ne dižite u vis roga svojega, ne govorite tvrdoglavo. ⁶ Jer uzvišivanje ne dolazi ni od istoka ni od zapada ni od pustinje; ⁷ Nego je Bog sudija, jednoga ponižuje a drugoga uzvišuje. ⁸ Jer je èaša u ruci Gospodu, vino vri, natoèio je punu, i razdaje iz nje. I talog æe njezin progutati, ispiæe svi bezbožnici na zemlji. ⁹ A ja æu kazivati dovijeka, pjevaæu Bogu Jakovljevu. ¹⁰ "Sve æu rogove bezbožnicima polomiti, a rogovi pravednikovi uzvisiæe se."

76

¹ Zna se u Judeji za Boga, u Izrailja je veliko ime njegovo. ² U Salimu je stan njegov i naselje njegovo na Sionu. ³ Ondje je polomio krilate strijele luku, štit i maè i rat. ⁴ Ti si svijetao; divniji od gora hajduèkih. ⁵ Koji su junaèkog srca postaše plijen, zaspasæe snom svojim, i junaci ne naðoše ruku svojih. ⁶ Od prijjetnje tvoje, Bože Jakovljeve, drijemlju kola i konj. ⁷ Ti si strašan, i ko æe se održati pred licem tvojim kad se razgnjeviš? ⁸ S neba javljaš sud; zemlja se prepada i muèi, ⁹ Kad Bog ustaje na sud, da pomože svima koji stradaju na

zemlji. ¹⁰ I gnjev ljudski obraæa se u slavu tebi, kad se jednom opašeš gnjevom. ¹¹ Polazite i izvršujte zavjete Gospodu Bogu svojemu; svi koji ste oko njega, nosite dare strašnome. ¹² On ukroæava duh knezovima, on je strašan carevima zemaljskim.

77

¹ Glas moj ide k Bogu, i ja prizivljem njega; glas moj ide k Bogu, i on æe me uslišiti. ² U dan tuge svoje tražih Gospoda; noæu je ruka moja podignuta, i ne spušta se; duša moja neæe da se utješi. ³ Pominjem Boga, i uzdišem; razmišljam, i trne duh moj. ⁴ Držim oèi svoje da su budne; klonuo sam, i ne mogu govoriti. ⁵ Prebrajam stare dane i godine od vijekova. ⁶ Opominjem se pjesama svojih noæu; razgovaram se sa srcem svojim, i ispitujem duh svoj: ⁷ "Zar æe se dovikjeka gnjevit na nas Gospod, i neæe više ljubiti? ⁸ Zar je zavgda prestala milost njegova, i rijeè se prekinula od koljena na koljeno? ⁹ Zar je zaboravio milostiv biti i u gnjevu zatvorio milosrðe svoje?" ¹⁰ I rekoh: žalosna je za mene ova promjena desnice višnjega. ¹¹ Pamtim djela Gospodnja; pamtim predašnje èudo tvoje. ¹² Mislio sam o svijem djelima tvojim, razmišljao o radnji tvojoj; ¹³ Bože! put je tvoj svet; koji je Bog tako velik kao Bog naš? ¹⁴ Ti si Bog, koji si èinio èudesu, pokazivao silu svoju meðu narodima; ¹⁵ Mišicom si odbranio narod svoj, sinove Jakovljeve i Josifove. ¹⁶ Vidješe te vode, Bože, vidješe te vode, i ustreptaše, i bezdane se zadrmaše. ¹⁷ Iz oblaka lijaše voda, oblaci davahu glas, i strijele tvoje leæahu. ¹⁸ Grmljahu gromovi tvoji po nebu; munje tvoje sijevahu po vasiljenoj, zemlja se

tresijaše i njijaše. ¹⁹ Po moru bijaše put tvoj, i staze tvoje po velikoj vodi, i trag tvoj ne poznavашe se. ²⁰ Vodio si narod svoj kao ovce rukom Mojsijevom i Aronovom.

78

¹ Èuj, narode moj, nauk moj, prigni uho svoje k rijeèima usta mojih. ² Otvoram za prièu usta svoja, kazaaèu stare pripovijetke. ³ Što slušasmo i doznasmo, i što nam kazivaše oci naši, ⁴ Neæemo zatajiti od djece njihove, naraštaju poznom javiaèemo slavu Gospodnju i silu njegovu i èudesu koja je uèinio. ⁵ Svjedoèanstvo podiže u Jakovu, i u Izrailju postavi zakon, koji dade ocima našim da ga predadu djeci svojoj; ⁶ Da bi znao potonji naraštaj, djeca koja æe se roditi, pa i oni da bi kazivali svojoj djeci ⁷ Da polažu na Boga nadanje svoje, i ne zaboravljaju djela Božijih, i zapovijesti njegove da drže; ⁸ I da ne budu kao oci njihovi, rod nevaljao i uporan, rod koji ne bješe tvrd srcem svojim, niti vjeran Bogu duhom svojim. ⁹ Sinovi Jefremovi naoružani, koji strijeljaju iz luka, vratiše se natrag, kad bijaše boj. ¹⁰ Ne saèuvaše zavjeta Božijega, i po zakonu njegovu ne htješe hoditi. ¹¹ Zaboraviše djela njegova, i èudesu, koja im je pokazao, ¹² Kako pred ocima njihovijem uèini èudesu u zemlji Misirskoj, na polju Soanu; ¹³ Razdvoji more, i provede ih, od vode naèini zid; ¹⁴ I vodi ih danju oblakom, i svu noæ svijetlijem ognjem; ¹⁵ Raskida stijene u pustinji, i poji ih kao iz velike bezdane; ¹⁶ Izvodi potoke iz kamena, i vodi vodu rijekama. ¹⁷ Ali oni još jednako griješiše njemu, i gnjeviše višnjega u pustinji. ¹⁸ I kušaše Boga u srcu svom, ištuæi jela po

volji svojoj, ¹⁹ I vikaše na Boga, i rekoše: "može li Bog zgotoviti trpezu u pustinji?" ²⁰ Evo! on udari u kamen, i poteče voda, i rijeke ustadoše; može li i hljeba dati? hoće li i mesa postaviti narodu svojemu?" ²¹ Gospod èu i razljuti se, i oganj se razgorje na Jakova, i gnjev se podiže na Izrailja. ²² Jer ne vjerovalaše Bogu i ne uzdaše se u pomoć njegovu. ²³ Tada zapovjedi oblacima odozgo, i otvori vrata nebeska, ²⁴ I pusti, te im podaždje mana za jelo, i hljeb nebeski dade im. ²⁵ Hljeba anđelskoga jeđalaše èovjek; posla im jela do sitosti. ²⁶ Pusti nebom ustoku, i navede silom svojom jug; ²⁷ I kao prahom zasu ih mesom, i kao pijeskom morskim pticama krilatim; ²⁸ Pobaca ih sred okola njihova, oko šatora njihovijeh. ²⁹ I najedoše se i dade im što su željeli. ³⁰ Ali ih još i ne prođe želja, još bješe jelo u ustima njihovijem, ³¹ Gnjev se Božji podiže na njih i pomori najjače među njima, i mladice u Izrailju pobi. ³² Preko svega toga još griješiše, i ne vjerovalaše èudesima njegovijem. ³³ I pusti, te dani njihovi prolaziše uzalud, i godine njihove u strahu. ³⁴ Kad ih ubijaše, onda pritjecahu k njemu, i obračahu se i iskahu Boga; ³⁵ I pominjahu da je Bog obrana njihova, i višnji izbavitelj njihov. ³⁶ Laskahu mu ustima svojima, i jezikom svojim lagahu mu. ³⁷ A srce njihovo ne bješe njemu vjerno, i ne bijahu tvrdi u zavjetu njegovu. ³⁸ Ali on bješe milostiv, i pokrivaše grijeh, i ne pomori ih, èesto ustavljaše gnjev svoj, i ne podizaše sve jarosti svoje. ³⁹ Opominjaše se da su tijekom vjetar, koji prolazi i ne vraća se. ⁴⁰ Koliko ga puta rasrdiše u pustinji, i uvrijediše u zemlji gdje se ne živi! ⁴¹ Sve nanovo kušalaše

Boga, i sveca Izrailjeva dražiše. ⁴² Ne sjećaše se ruke njegove i dana, u koji ih izbavi iz nevolje, ⁴³ U koji učini u Misiru znake svoje i èudesna svoja na polju Soanu; ⁴⁴ I provrže u krv rijeke njihove i potoke njihove, da ne mogoše piti. ⁴⁵ Posla na njih bubine da ih kolju, i žabe da ih more. ⁴⁶ Ljetinu njihovu dade crvu, i muku njihovu skakavcima. ⁴⁷ Vinograde njihove pobi gradom, i smokve njihove slanom. ⁴⁸ Gradu predade stoku njihovu, i stada njihova munji. ⁴⁹ Posla na njih ognjeni gnjev svoj, jarost, srdnju i mržnju, èetu zlijeh anđela. ⁵⁰ Ravni stazu gnjevu svojemu, ne èuva duša njihovijeh od smrti, i život njihov predade pomoru. ⁵¹ Pobi sve prvence u Misiru, prvi porod po kolibama Hamovijem. ⁵² I povede narod svoj kao ovce, i vodi ih kao stado preko pustinje. ⁵³ Vodi ih pouzdano, i oni se ne bojalaše, a neprijatelje njihove zatrpala more. ⁵⁴ I dovede ih na mjesto svetinje svoje, na ovu goru, koju zadobi desnica njegova. ⁵⁵ Odagna ispred lica njihova narode; zdrijebom razdjeli njihovo dostojanje, i po šatorima njihovijem naseli koljena Izrailjeva. ⁵⁶ Ali oni kušalaše i srdiše Boga višnjega i uredaba njegovijeh ne sačuvalaše. ⁵⁷ Odustalaše i odvrgoše se, kao i oci njihovi, slagaše kao rđav luk. ⁵⁸ Uvrijediše ga visinama svojim, i idolima svojim razdražiše ga. ⁵⁹ Bog èu i razgnjevi se i rasrdi se na Izrailja veoma. ⁶⁰ Ostavi naselje svoje u Silomu, šator, u kojem življalaše s ljudma. ⁶¹ I opravi u ropstvo slavu svoju, i krastotu svoju u ruke neprijateljeve. ⁶² I predade maèu narod svoj, i na dostojanje svoje zaplamtje se. ⁶³ Mladice njegove jede oganj, i djevojkama njegovijem ne pjevalaše svatovskih pjesama;

64 Sveštenici njegovi padaše od mača, i udovice njegove ne plakaše. 65 Najposlije kao iza sna probudi se Gospod, prenu se kao junak kad se napije vina. 66 I pobi neprijatelje svoje s leđa, vječnoj sramoti predade ih. 67 I ne htje šatora Josifova, i koljena Jefremova ne izabra. 68 Nego izabra koljeno Judino, goru Sion, koja mu omilje. 69 I sagradi svetinju svoju kao gornje svoje stanove, i kao zemlju utvrdi je do vijeka. 70 I izabra Davida slugu svojega, i uze ga od torova ovčijih, 71 I od dojljica dovede ga da pase narod njegov, Jakova, i našljedstvo njegovo, Izrailja. 72 I on ih pase èistijem srcem, i vodi ih mudrijem rukama.

79

1 Bože! neznabošci dođoše u dostojanje tvoje; oskrvrniše svetu crkvu tvoju, Jerusolim pretvoriše u zidine. 2 Truplje sluga tvojih dadoše pticama nebeskijem da ih jedu, tijela svetaca tvojih zvijerima zemaljskim. 3 Proliše krv njihovu kao vodu oko Jerusalama, i ne bješe ko da pogrebe. 4 Postadosmo potsmijeh u susjeda svojih, rugaju nam se i sramote nas koji su oko nas. 5 Dokle æeš se, Gospode, jednako gnjeviti, jarost tvoja gorjeti kao oganj? 6 Izlij gnjev svoj na narode koji te ne znaju, i na carstva koja ne prizivlju tvojega imena. 7 Jer izjedoše Jakova, i naselje njegovo opustiše. 8 Ne pominji predašnjih bezakonja naših, veæ pohitaj da nas presreteš milosrdem svojim, jer smo veoma ološali. 9 Pomozi nam, Bože, spasitelju naš, radi slave imena svojega, izbavi nas i oèisti od grijeha naših radi imena svojega. 10 Zašto da govore neznabošci: gdje je Bog njihov? Neka se pokaže pred

oèima našim osveta nad neznabošcima za prolitu krv sluga tvojih! 11 Neka izađu pred lice tvoje uzdasi sužanjski, silom mišice svoje saèuvaj namijenjene smrti. 12 Sedminom vrati u njedra susjedima našim ruženje, kojim te ružiše, Gospode! 13 A mi narod tvoj i ovce paše tvoje do vijeka æemo tebe slaviti i od koljena na koljeno kazivati hvalu tvoju.

80

1 Pastire Izrailjev, èuj! koji vodiš sinove Josifove kao ovce, koji sjediš na heruvimima, javi se! 2 Pred Jefremom i Venjaminom i Manasijom probudi krjepost svoju, i hodi da nam pomogneš. 3 Bože! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo! 4 Gospode, Bože nad vojskama! dokle æeš se gnjeviti kad te moli narod tvoj? 5 Hraniš ih hljebom suznijem, i pojiš ih suzama trostrukom mjerom. 6 Uèinio si da se oko nas svađaju susjedi naši, i neprijatelji se naši smiju među sobom. 7 Bože nad vojskama! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo! 8 Iz Misira si prenio èokot, izagnao narode, i posadio ga. 9 Okrèio si za nj, i on pusti žile, i zauze svu zemlju. 10 Gore se pokriše njegovijem sjenom, i loze su mu kao kedri Božiji. 11 Pustio je loze svoje do mora i ogranke svoje do rijeke. 12 Zašto si mu razvalio ogradu, da ga kida ko god prođe? 13 Gorski vepar podgriza ga, i poljska zvijer jede ga. 14 Bože nad vojskama! obrati se, pogledaj s neba i vidi, i obiði vinograd ovaj, 15 Sad ovaj, koji je posadila desnica tvoja, i sina, kojega si ukrijepio sebi! 16 Popaljen je ognjem, isjeèen, od strašnoga pogleda tvojega propade. 17 Neka bude ruka tvoja nad èovjekom desnice tvoje,

nad sinom èovjeèijim kojega si utvrdio sebi! ¹⁸ I neæemo otstupiti od tebe, oživi nas, i ime tvoje prizivaæemo. ¹⁹ Gospode, Bože nad vojskama! povrati nas, neka zasja lice tvoje, da se spasemo!

81

¹ Radujte se Bogu, koji nam daje krjepost; poklikujte Bogu Jakovljevu. ² Podignite pjesme, dajte bubanj, slatke gusle sa psaltirom. ³ Trubite o mijeni u trubu, o uštapu radi praznika našega. ⁴ Jer je taki zakon u Izrailja, naredba od Boga Jakovljeva. ⁵ Za svjedoèanstvo postavi Josifu ovo, kad iðaše na zemlju Misirsku. Jezik, kojega ne znah, èuh: ⁶ "Uklonio sam ramena njegova od bremena, ruke njegove oprostiše se kotarica. ⁷ U nevolji si me zazvao, i izbavih te, usliših te usred groma, na vodi Merivi iskušah te. ⁸ Slušaj, narode moj, i zasvjedoèiaæu ti, Izrailju, o kad bi me poslušao: ⁹ Da ne bude u tebe tuðega Boga, i Bogu stranome nemoj se klanjati. ¹⁰ Ja sam Gospod, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske; otvori usta svoja, i ja æu ih napuniti. ¹¹ Ali ne poslušaj narod moj glasa mojega, Izrailj ne mari za me. ¹² I ja ih pustih na volju srca njihova, neka hode po svojim mislima. ¹³ O kad bi narod moj slušao mene, i sinovi Izrailjevi hodili putovima mojim! ¹⁴ Brzo bih pokorio neprijatelje njihove, i na protivnike njihove digao bih ruku svoju; ¹⁵ Koji mrze na Gospoda, bili bi im pokorni, i dobri dani njihovi bili bi dovijeka; ¹⁶ Najboljom bi pšenicom hranio njih, i medom bih iz kamena sitio ih."

82

¹ Bog stade na saboru Božijem, usred bogova izreèe sud:

² "Dokle æete suditi nepravo, i bezbožnicima gledati ko je ko? ³ Sudite ubogome i siroti, onoga koga gone i ništtega pravdajte. ⁴ Izbavljajte ubogoga i ništtega, iz ruke bezbožnièke otimajte. ⁵ Ne poznaše, niti razumješe, hode po tami; zadrmaše se zemlji svi temelji. ⁶ Rekoh: bogovi ste, i sinovi višnjega svi. ⁷ Ali æete kao ljudi pomrijeti, i kao svaki knez pašæete." ⁸ Ustani, Bože, sudi zemlji; jer su tvoji po našljedstvu svi narodi.

83

¹ Bože! nemoj zamuknuti, nemoj šutjeti, niti poèivaj, Bože! ² Jer evo neprijatelji tvoji uzavreše, i koji te nenavide, podigoše glavu. ³ Po narod tvoj zlo naumiše, i dogovaraju se na izbrane tvoje. ⁴ Rekoše: hodite da ih istrijebimo izmeðu naroda da se više ne spominje ime Izrailjevo. ⁵ Složno pristaše i suprot tebi vjeru uhvatiše: ⁶ Naselja Edomova i Ismailovci, Moav i Agareni, ⁷ Geval i Amon i Amalik, Filisteji s Tircima; ⁸ I Asur udruži se s njima; postadoše mišica sinovima Lotovijem. ⁹ Uèini im onako kao Madijamu, kao Sisari, kao Javinu na potoku Kisonu, ¹⁰ Koji su istrijebljeni u Aendoru, nagnojiše sobom zemlju. ¹¹ Uradi s njima, s knezovima njihovijem, kao s Orivom i Zivom, i sa svima glavarima njihovijem kao sa Zevejem i Salmanom. ¹² Jer govore: osvojimo naselja Božija. ¹³ Bože moj! zapovjedi neka budu kao prah, kao pijesak pred vjetrom. ¹⁴ Kao što oganj sažiže šumu, i kao plamen što zapaljuje gore, ¹⁵ Tako ih pognaj burom svojom i vihorom svojim smeti ih. ¹⁶ Pokrij lice njihovo sramotom, da bi tražili ime tvoje, Gospode! ¹⁷ Neka se stide i srame dovijeka,

neka se smetu i izginu! ¹⁸ I neka znadu da si ti, kojemu je ime Gospod, jedini najviši nad svom zemljom.

84

¹ Kako su mili stanovi tvoji, Gospode nad silama! ² Gine duša moja želeći u dvore Gospodnje; srce moje i tijelo moje otima se k Bogu živome. ³ I ptica nahodi kuæu, i lastavica gnijezdo sebi gdje leže ptiaæ svoje, kod oltara tvojih, Gospode nad silama, care moj i Bože moj! ⁴ Blago onima koji žive u domu tvom! Oni te hvale bez prestanka. ⁵ Blago onima kojima je sila u tebi, i kojima su u srcu putovi tvoji! ⁶ Iduæi dolinom plaèevnom, pretvaraju je u izvore, i dažd je odijeva blagoslovima. ⁷ Idu zbor za zborom, javljaju se pred Bogom na Sionu. ⁸ Gospode, Bože nad silama! usliši molitvu moju, Bože Jakovljevi! ⁹ Bože, branièu naš! sagni se i vidi lice pomazanika svojega! ¹⁰ Jer je bolje jedan dan u dvorima tvojim od hiljade. Volim biti na pragu doma Božijega nego živjeti u šatorima bezbožnièkim. ¹¹ Jer je Gospod Bog sunce i štit, Gospod daje blagodat i slavu; onima koji hode u bezazlenosti ne ukraæuje nijednoga dobra. ¹² Gospode nad silama! blago èovjeku, koji se u te uzda!

85

¹ Smilovao si se, Gospode, na zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo. ² Prostio si nepravdu narodu svojemu, pokrio si sve grijehe njegove. ³ Ustavio si svu jarost svoju, ublažio žestinu gnjeva svojega. ⁴ Povrati nas, Bože spasitelju naš, prekini srdnju svoju na nas. ⁵ Zar æeš se dovijeka gnjeviti na nas, i protegnuti gnjev svoj od koljena na

koljeno? ⁶ Zar se neæeš povratiti i oživiti nas, da bi se narod tvoj radovao o tebi? ⁷ Pokaži nam, Gospode, milost svoju, i pomoæ svoju daj nam. ⁸ Da poslušam što govori Gospod Bog. On izrièe mir narodu svojemu i svecima svojim, i onima koji se obraæaju srcem k njemu. ⁹ Da, blizu je onijeh koji ga se boje pomoæ njegova, da bi naselio slavu u zemlji našoj! ¹⁰ Milost i istina srešæe se, pravda i mir poljubiaæ se. ¹¹ Istina æe niknuti iz zemlje i pravda æe s neba priniknuti. ¹² I Gospod æe dati dobro, i zemlja naša daæe plod svoj. ¹³ Pravda æe pred njim iaæi, i postaviaæ na put stope svoje.

86

¹ Prigni, Gospode! uho svoje i usliši me, jer sam nevoljan i ništ. ² Saèuvaj dušu moju, jer sam tvoj poklonik. Spasi slugu svojega, Bože moj, koji se u te uzda. ³ Smiluj se na me, Gospode, jer k tebi vièem vas dan. ⁴ Obeseli dušu slugu svojega, jer k tebi, Gospode, podižem dušu svoju. ⁵ Jer si ti, Gospode, dobar i milosrdan i veoma milostiv svima koji te prizivlju. ⁶ Èuj, Gospode, molitvu moju, i slušaj glas moljenja mojega. ⁷ U dan tuge svoje prizivljem te, jer æeš me uslišiti. ⁸ Nema meðu bogovima takoga kakav si ti, Gospode, i nema djela takijeh kakva su tvoja. ⁹ Svi narodi, koje si stvorio, doæi æe i pokloniti se pred tobom, Gospode, i slaviti ime tvoje. ¹⁰ Jer si ti velik i tvoriš èudesu; ti si jedan Bog. ¹¹ Pokaži mi, Gospode, put svoj, i iaæi æu u istini tvojoj; uèini neka se mili srcu mojemu bojati se imena tvojega. ¹² Slaviaæu te, Gospode Bože moj, svijem srcem svojim, i poštovaæu ime tvoje dovijeka. ¹³ Jer je milost tvoja

velika nada mnom, i izvadio si dušu moju iz pakla najdubljea. ¹⁴ Bože, oholice ustaše na mene, i gomila nasilnika traži dušu moju, i nemaju tebe pred sobom. ¹⁵ Ali ti, Gospode, Bože milostivi i blagi, strpljivi i bogati dobrotom i istinom, ¹⁶ Pogledaj na me i smiluj mi se, daj silu svoju sluzi svojemu, i pomozu sinu sluškinje svoje; ¹⁷ Uèini sa mnom èudo dobrote. Neka vide koji me nenavide, i postide se, što si mi, Gospode, pomogao i utješio me.

87

¹ Što je sam osnovao na gorama svetijem, ² Vrata Sionska ljubi Gospod više svijeh stanova Jakovljevijeh. ³ Slavno kazuju za tebe, grade Božji! ⁴ "Među one, koji me znaju, brojiæu Misir i Vavilon. Gle i Filisteji i Tir s Etiopskom ondje su se rodili." ⁵ O Sionu æe se govoriti: taj se i taj rodio u njemu; sam višnji utvrđuje ga. ⁶ Gospod æe u prijepisu naroda zavikati: ovaj se rodio u njemu. ⁷ I koji pjevaju i vesele se, svi su izvori moji u tebi.

88

¹ Gospode Bože, spasitelju moj, danju viëm i noæu pred tobom. ² Nek izađe preda te molitva moja, prigni uho svoje k jauku mojemu; ³ Jer je duša moja puna jada, i život se moj primaèe paklu. ⁴ Izjednaèih se s onima koji u grob odlaze, postadoh kao èovjek bez sile, ⁵ Kao među mrtve baèen, kao ubijeni, koji leže u grobu, kojih se više ne sjeæaš, i koji su od ruke tvoje daleko. ⁶ Metnuo si me u jamu najdonju, u tamu, u bezdanu. ⁷ Oteža mi gnjev tvoj, i svima valima svojim udaraš me. ⁸ Udaljio si od mene poznanike moje, njima si me omrazio; zatvoren sam, i ne mogu izaæi. ⁹ Oko moje usahnu od jada, viëm

te, Gospode, vas dan, pružam k tebi ruke svoje. ¹⁰ Eda li æeš na mrtvima èiniti èudesa? ili æe mrtvi ustati i tebe slaviti? ¹¹ Eda li æe se u grobu pripovijedati milost tvoja, i istina tvoja u truhljenju? ¹² Eda li æe u tami poznati èudesa tvoja, i pravdu tvoju gdje se sve zaboravlja? ¹³ Ali ja, Gospode, k tebi viëm, i jutrom molitva moja sreća te. ¹⁴ Zašto, Gospode, odbacuješ dušu moju, i odvraæaš lice svoje od mene? ¹⁵ Muëm se i izdišem od udaraca, podnosim strahote tvoje, bez nadanja sam. ¹⁶ Gnjev tvoj stiže me, strahote tvoje razdiru me. ¹⁷ Optjeèu me svaki dan kao voda, stežu me otvuda. ¹⁸ Udaljio si od mene druga i prijatelja; poznanici moji sakrili su se u mrak.

89

¹ Milosti æu Gospodnje pjevati uvijek, od koljena na koljeno javljaæu istinu tvoju ustima svojima. ² Jer znam da je zavavijek osnovana milost, i na nebesima da si utvrdio istinu svoju, rekavši: ³ "Uèinih zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, sluzi svojemu: ⁴ Dovijeka æu utvrđivati sjeme tvoje i prijesto tvoj uređivati od koljena do koljena. ⁵ Nebo kazuje èudesa tvoja, Gospode, i istinu tvoju sabor svetijeh. ⁶ Jer ko je nad oblacima ravan Gospodu? ko æe se izjednaèiti s Gospodom među sinovima Božijim? ⁷ Bogu se valja klanjati na saboru svetijeh, strašniji je od svijeh koji su oko njega. ⁸ Gospode, Bože nad vojskama! ko je silan kao ti, Bože? I istina je tvoja oko tebe. ⁹ Ti vladaš nad silom morskom; kad podigne vale svoje, ti ih ukroæavaš. ¹⁰ Ti si oborio oholi Misir kao ranjenika, krjepkom mišicom svojom rasijao si neprijatelje svoje. ¹¹ Tvoje je

nebo i tvoja je zemlja; ti si sazdao vasiljenu i što je god u njoj.
 12 Sjever i jug ti si stvorio, Tavor i Ermon o tvom se imenu raduje.
 13 Tvoja je mišica krjepka, silna je ruka tvoja, i visoka desnica tvoja.
 14 Blagost je i pravda podnožje prijestolu tvomemu, milost i istina ide pred licem tvojim.
 15 Blago narodu koji zna trubnu pokliè! Gospode! u svjetlosti lica tvoga oni hode;
 16 Imenom se tvojim raduju vas dan, i pravdom tvojom uzvišuju se.
 17 Jer si ti krasota sile njihove, i po milosti tvojoj uzvišuje se rog naš.
 18 Jer je od Gospoda obrana naša, i od svetoga Izrailjeva car naš.
 19 Tada si govorio u utvari vjernima svojim, i rekao: "poslah pomoæ junaku, uzvisih izbranoga svojega iz naroda.
 20 Naðoh Davida slugu svojega, svetim uljem svojim pomazah ga.
 21 Ruka æe moja biti jednako s njim, i mišica moja kriepiæe ga.
 22 Neæe ga neprijatelj nadvladati, i sin bezakonja neæe mu dosaditi.
 23 Potræu pred licem njegovim neprijateljæe njegove, i nenavidnike njegove poraziæu.
 24 Istina je moja i milost moja s njim; i u moje ime uzvisiæe se rog njegov.
 25 Pružiæu na more ruku njegovu, i na rijeke desnicu njegovu.
 26 On æe me zvati: ti si otac moj, Bog moj i grad spasenja mojega.
 27 I ja æu ga uèiniti prvencem, višim od careva zemaljskih.
 28 Dovijeka æu mu hraniti milost svoju, i zavjet je moj s njim vjeran.
 29 Produljiæu sjeme njegovo dovijeka, i prijesto njegov kao dane nebeske.
 30 Ako sinovi njegovi ostave zakon moj, i ne uzidu u zapovijestima mojim;
 31 Ako pogaze uredbe moje, i zapovijesti mojih ne saèuvaju,
 32 Onda æu ih pokarati prutom za nepokornost, i ranama za bezakonje njihovo;

33 Ali milosti svoje neæu uzeti od njega, niti æu prevrnuti istinom svojom;
 34 Neæu pogaziti zavjeta svojega, i što je izašlo iz usta mojih neæu poreæi.
 35 Jednom se zakleh svetošæu svojom; zar da slažem Davidu?
 36 Sjeme æe njegovo trajati dovijeka, i prijesto njegov kao sunce preda mnom;
 37 On æe stajati uvijek kao mjesec i vjerni svjedok u oblacima."
 38 A sad si odbacio i zanemario, razgnjevio si se na pomazanika svojega;
 39 Zanemario si zavjet sa slugom svojim, bacio si na zemlju vijenac njegov.
 40 Razvalio si sve ograde njegove, gradove njegove obratio si u zidine.
 41 Plijene ga svi koji prolaze onuda, posta potsmijeh u susjeda svojijeh.
 42 Uzvisio si desnicu neprijatelja njegovijeh, obradovao si sve protivnike njegove.
 43 Zavratio si ostrice maèa njegova, i nijesi ga ukrijepio u boju;
 44 Uzeo si mu svjetlost, i prijesto njegov oborio si na zemlju;
 45 Skratio si dane mladosti njegove i obukao ga u sramotu.
 46 Dokle æeš se, Gospode, jednako odvraæati, dokle æe kao oganj plamtjeti gnjev tvoj?
 47 Opomeni se kakav je vijek moj, kako si ni na što stvorio sve sinove Adamove?
 48 Koji je èovjek živio i nije smrti vidio, i izbavio dušu svoju iz ruku paklenijeh?
 49 Gdje su preðasnje milosti tvoje, Gospode? Kleo si se Davidu istinom svojom.
 50 Opomeni se, Gospode, prijekora sluga svojih, koji nosim u njedrima svojim od svijeh silnijeh naroda,
 51 Kojim kore neprijatelji tvoji, Gospode, kojim kore trag pomazanika tvoga.
 52 Blagosloven Gospod uvijek! Amin, amin.

90

1 Gospode! ti si nam utoèište od koljena do koljena.
 2 Prije nego se gore rodiše i sazda se zemlja i vasiljena, i od vijeka i do vijeka ti

si Bog. ³ Ti povraæaš èovjeka u truhlež, i govoriš: vratite se sinovi ljudski! ⁴ Jer je tisuæa godina pred oèima tvojima kao dan juèerašnji, kad mine, i kao straža noæna. ⁵ Ti ih kao povodnjem odnosiš; oni su kao san, kao trava, koja rano vene, ⁶ Ujutru cvjeta i uvene, uveèe se pokosi i sasuši. ⁷ Jer nas nestaje od gnjeva tvojega, i od jarosti tvoje u smetnji smo. ⁸ Stavio si bezakonja naša preda se, i tajne naše na svjetlost lica svojega. ⁹ Svi se dani naši prekraæuju od srdnje tvoje, godine naše prolaze kao glas. ¹⁰ Dana godina naših svega ima do sedamdeset godina, a u jaèega do osamdeset godina: i sam je cvijet njihov muka i nevolja; jer teku brzo, i mi odlijeæemo. ¹¹ Ko zna silu gnjeva tvojega i tvoju jarost, da bi te se kao što treba bojao? ¹² Nauèi nas tako brojiti dane naše, da bismo stekli srce mudro. ¹³ Povrati se, Gospode! Dokle æeš? Smiluj se na sluge svoje. ¹⁴ Ujutru nas nasiti dobrote svoje, i radovaæemo se i veseliti u sve dane svoje. ¹⁵ Obraduj nas prema danima, u koje si nas muèio, i prema godinama, u koje smo gledali nevolju. ¹⁶ Neka se pokaže na slugama tvojim djelo tvoje, i slava tvoja na sinovima njihovijem. ¹⁷ Neka bude dobra volja Gospoda Boga našega s nama, i djelo ruku naših dovrši nam, i djelo ruku naših dovrši.

91

¹ Koji živi u zaklonu višnjega, u sjenu svemoguæega poèiva. ² Govori Gospodu: ti si utoèište moje i braniè moj, Bog moj, u kojega se uzdam. ³ On æe te izbaviti iz zamke ptièareve, i od ljutoga pomora; ⁴ Perjem svojim osjeniae te, i pod krilima njegovijem zakloniaeš se; istina je njegova štit i ograda. ⁵ Neæeš

se bojati strahote noæne, strijele, koja leti danju, ⁶ Pomora, koji ide po mraku, bolesti, koja u podne mori. ⁷ Pašæe koja tebe tisuæa i deset tisuæa s desne strane tebi, a tebe se neæe dotaæi. ⁸ Samo æeš gledati oèima svojima, i vidjeæeš platu bezbožnicima. ⁹ Jer si ti, Gospode, pouzdanje moje. Višnjega si izabrao sebi za utoèište. ¹⁰ Neæe te zlo zadesiti, i udarac neæe dosegnuti do kolibe tvoje. ¹¹ Jer anđelima svojim zapovijeda za tebe da te èuvaju po svijem putovima tvojim. ¹² Na ruke æe te uzeti da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. ¹³ Na lava i na aspidu nastupaæeš i gaziæeš laviæa i zmaja. ¹⁴ "Kad me ljubi, izbaviæu ga; zakloniæu ga, kad je poznao ime moje. ¹⁵ Zazvaæe me, i uslišiæu ga; s njim æu biti u nevolji, izbaviæu ga i proslaviæu ga. ¹⁶ Duga života nastiæu ga, i pokazaæu mu spasenje svoje."

92

¹ Lijepo je hvaliti Gospoda, i pjevati imenu tvojemu, višnji, ² Javljati jutrom milost tvoju, i istinu tvoju noæu, ³ Uz deset žica i uz psaltir, i uz jasne gusle! ⁴ Jer si me razveselio, Gospode, djelima svojim, s djela ruku tvojih radujem se. ⁵ Kako su velika djela tvoja, Gospode! Veoma su duboke pomisli tvoje. ⁶ Bezumnik ne zna, i neznalica ne razumije toga. ⁷ Kad bezbožnici nièu kao trava i cvjetaju svi koji èine bezakonje, to hiva zato da bi se istrijebili dovijeka. ⁸ A ti si, Gospode, visok uvijek. ⁹ Jer evo neprijatelji tvoji, Gospode, jer evo neprijatelji tvoji ginu, i rasipaju se svi koji èine bezakonje; ¹⁰ A moj rog ti uzvišuješ kao rog u jednoroga, ja sam pomazan novijem

uljem. ¹¹ I oko moje vidi neprijatelje moje, i o bezakonicima, koji ustaju na mene, slušaju uši moje. ¹² Pravednik se zeleni kao finik, kao kedar na Livanu uzvišuje se. ¹³ Koji su zasađeni u domu Gospodnjem, zelene se u dvorovima Boga našega; ¹⁴ Rodni su i u starosti, jedri i zeleni, ¹⁵ Javljajuæi da je pravedan Gospod, braniè moj, i da nema u njemu nepravde.

93

¹ Gospod caruje. Obukao se u velièanstvo, obukao se Gospod u silu, i opasao se. Zato je vasiljena tvrda, i neæe se pomjeriti. ² Prijesto tvoj stoji od iskona; od vijeka ti si. ³ Podižu rijeke, Gospode, podižu rijeke glas svoj, podižu rijeke vale svoje: ⁴ Od hujanja vode mnoge i silne, od vala morskih silniji je na visini Gospod. ⁵ Svjedoèanstva su tvoja veoma tvrda; domu tvojemu pripada svetost, Gospode, na dugo vrijeme.

94

¹ Bože od osвете, Gospode, Bože od osвете, pokaži se! ² Podigni se, sudijo zemaljski, podaj zaslugu oholima. ³ Dokle æe se bezbožnici, Gospode, dokle æe se bezbožnici hvaliti? ⁴ Ruže i oholo govore, velièaju se svi koji èine bezakonje. ⁵ Gaze narod tvoj, Gospode, i dostojanje tvoje muèe. ⁶ Udovicu i došljaka ubijaju, i sirote more. ⁷ I govore: neæe vidjeti Gospod, i neæe doznati Bog Jakovljevi. ⁸ Orazumite se, preludi ljudi! budale! kad æete biti pametni? ⁹ Koji je stvorio uho, zar ne èuje? i koji je oko naèinio, zar ne vidi? ¹⁰ Zar neæe oblièiti koji narode urazumljuje, koji uèi èovjeka da zna? ¹¹ Gospod zna misli ljudima kako su ništave. ¹² Blago èovjeku

koga ti, Gospode, urazumljuješ, i zakonom svojim uèiš; ¹³ Da bi mu dao mir u zle dane, dok se iskopa jama bezbožniku. ¹⁴ Jer neæe odbaciti Gospod naroda svojega, i dostojanja svojega neæe ostaviti. ¹⁵ Jer æe se sud vratiti na pravdu, i njega æe naèi svi prava srca. ¹⁶ Ko æe ustati za mene suprot zlima? ko æe stati za mene suprot onima koji èine bezakonje? ¹⁷ Kad mi Gospod ne bi bio pomoènik, brzo bi se duša moja preselila onamo gdje se muèi. ¹⁸ Kad reèem: drkæe mi noga, milost tvoja, Gospode, prihvata me. ¹⁹ Kad se umnože brige u srcu mom, utjehe tvoje razgovaraju dušu moju. ²⁰ Eda li æe blizu tebe stati prijesto krvnièki, i onaj koji namišlja nasilje nasuprot zakonu? ²¹ Spremaju se na dušu pravednikovu, i krv pravu okrivljuju. ²² Ali je Gospod moje pristanište, i Bog je moj tvrdo utoèište moje. ²³ On æe im vratiti za bezakonje njihovo, za njihovu zloæu istrijebiæe ih, istrijebiæe ih Gospod, Bog naš.

95

¹ Hodite, zapjevajte Gospodu, pokliknimo Bogu, gradu spasenja svojega! ² Izađimo pred lice njegovo s hvalom, u pjesmama pokliknimo mu! ³ Jer je Gospod velik Bog i velik car nad svijem bogovima. ⁴ U njegovoj su ruci dubine zemaljske, i visine gorske njegove su. ⁵ Njegovo je more i on ga je stvorio, i suhotu ruke su njegove naèinile. ⁶ Hodite, poklonimo se, pripadnimo, kleknimo pred Gospodom tvorcem svojim. ⁷ Jer je on Bog naš, i mi narod paše njegove i ovce ruke njegove. Sad kad biste poslušali glas njegov: ⁸ "Nemojte da vam odrveni srce vaše kao u Merivi, kao u dan kušanja u pustinji, ⁹ Gdje me

kušaše oci vaši, ispitaše i vidješe djelo moje. ¹⁰ Èetrdeset godina srdih se na rod onaj, i rekoh: ovi ljudi tumaraju srcem, i ne znaju putova mojih; ¹¹ I zato se zakleh u gnjevu svom da neæe uæi u mir moj."

96

¹ Pjevajte Gospodu pjesmu novu, pjevaj Gospodu, sva zemljo! ² Pjevajte Gospodu, blagosiljajte ime njegovo, javljajte od dana na dan spasenje njegovo. ³ Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemenima èudesa njegova. ⁴ Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti: strašniji je od svih bogova. ⁵ Jer su svi bogovi u naroda ništa: a Gospod je nebesa stvorio. ⁶ Slava je i veličanstvo pred licem njegovijem, sila i krasota u svetinji njegovoj. ⁷ Dajte Gospodu, plemena narodna, dajte Gospodu slavu i èast. ⁸ Dajte Gospodu slavu prema imenu njegovu. Nosite dare i idite u dvore njegove. ⁹ Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. Strepi pred njim, sva zemljo! ¹⁰ Recite narodima: Gospod caruje; zato je vasiljena tvrda i neæe se pomjestiti; on æe suditi narodima pravo. ¹¹ Nek se vesele nebesa, i zemlja se raduje; nek pljeska more i što je u njemu; ¹² Neka skaèe polje i sve što je na njemu; tada nek se raduju sva drveta šumska ¹³ Pred licem Gospodnjim; jer ide, jer ide da sudi zemlji. Sudiaæ vasiljenoj po pravdi, i narodima po istini svojoj.

97

¹ Gospod caruje: nek se raduje zemlja! nek se vesele ostrva mnoga. ² Oblak je i mrak oko njega; blagost i pravda podnože prijestolu njegovu. ³ Oganj pred

njim ide, i pali naokolo neprijatelje njegove. ⁴ Munje njegove sijevaju po vasiljenoj; vidi i strepi zemlja. ⁵ Gore kao vosak tope se od lica Gospodnjega, od lica Gospoda svoj zemlji. ⁶ Nebesa kazuju pravdu njegovu, i svi narodi vide slavu njegovu. ⁷ Nek se stide svi koji se klanjaju kipovima, koji se hvale idolima svojim. Poklonite mu se svi bogovi. ⁸ Èuje i raduje se Sion, i kæeri se Judejske vesele radi sudova tvojih, Gospode! ⁹ Jer si ti, Gospode, visok nad svom zemljom i nadvišuješ sve bogove. ¹⁰ Koji ljubite Gospoda, mrzite na zlo. On èuva duše svetaca svojih; iz ruku bezbožnièkih otima ih. ¹¹ Svjetlost se prosipa na pravednika, i veselje na one koji su prava srca. ¹² Radujte se pravedni o Gospodu, i slavite sveto ime njegovò.

98

¹ Pojte Gospodu pjesmu novu, jer uèini èudesa. Pomože mu desnica njegova i sveta mišica njegova. ² Javi Gospod spasenje svoje, pred narodima otkri pravdu svoju. ³ Opomenu se milosti svoje i vjernosti svoje k domu Izrailjevu. Vidješe svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega. ⁴ Raduj se Gospodu, sva zemljo; pjevajte, poklikujte i popijevajte! ⁵ Udarajte Gospodu u gusle, u gusle i s glasom psalamskim. ⁶ U trube i rogove zatrubite pred carem Gospodom. ⁷ Neka pljeska more i što je u njemu, vasiljena i koji u njoj žive; ⁸ Rijeke neka pljeskaju rukama; skupa gore nek se raduju ⁹ Pred licem Gospodnjim; jer ide da sudi zemlji; sudiaæ vasiljenoj pravedno, i narodima vjerno.

99

¹ Gospod caruje: neka strepe

narodi; sjedi na heruvimima: nek se drma zemlja! ² Gospod je na Sionu velik, i visok nad svima narodima. ³ Neka slave veliko i strašno ime tvoje; da je svet! ⁴ Neka slave silu cara koji ljubi pravdu. Ti si utvrdio pravdu; sud i pravdu ti si uredio u Jakovu. ⁵ Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se podnožju njegovu; da je svet! ⁶ Mojsije i Aron, sveštenici njegovi, i Samuilo jedan od onih koji prizivlju ime njegovo, prizivahu Boga, i on ih usliši. ⁷ U stupu od oblaka govoraše njima; oni ěuvaše zapovijesti njegove i uredbu koju im dade. ⁸ Gospode, Bože naš, ti si ih uslišio; ti si im bio Bog blag i plaæao za djela njihova. ⁹ Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se na svetoj gori njegovoj, jer je svet Gospod Bog naš.

100

¹ Raduj se Gospodu, sva zemljo! ² Služite Gospodu veselo; idite pred lice njegovo pjevajuæi! ³ Poznajte Gospod da je Bog. On nas je stvorio, i mi smo dostojanje njegovo, narod njegov i ovce paše njegove. ⁴ Ulazite na vrata njegova sa slavom, u dvore njegove s hvalom. Slavite ga, i blagosiljajte ime njegovo. ⁵ Jer je dobar Gospod; milost je njegova uvijek, i istina njegova od koljena na koljeno.

101

¹ Milost i pravdu pjevam; tebe, Gospode, slavim. ² Razmišljam o putu pravom, kad bi god došao k meni, hodim u bezazlenosti srca svojega u domu svom. ³ Ne stavljam pred oæi svoje rijeði nepotrebne, mrzim na djela koja su protiv zakona, ne pristajem za njima. ⁴ Srce pokvareno daleko je od mene; zlijeh ne znam. ⁵ Ko

tajno opada blišnjega svojega, toga izgonim; ko je ohola oka i naduta srca, toga ne trpim. ⁶ Oæi su moje obraæene na vjerne na zemlji, da bi sjedjeli sa mnom. Ko hodi putem pravijem, taj služi meni. ⁷ Ne živi u domu mojem koji radi lukavo; koji govori laž, ne stoji pred oèima mojima. ⁸ Jutrom zatirem sve bezbožnike na zemlji, da bih istrijebio iz grada Gospodnjega sve koji ěine bezakonje.

102

¹ Gospode! ěuj molitvu moju, i vika moja nek izaěe preda te. ² Nemoj odvratiti lica svojega od mene; u dan kad sam u nevolji prigni k meni uho svoje, u dan kad te prizivam, pohitaj, usliši me. ³ Jer proěoše kao dim dani moji, kosti moje kao topionica ogorješe. ⁴ Pokošeno je kao trava i posahlo srce moje, da zaboravih jesti hljeb svoj. ⁵ Od uzdisanja mojega prionu kost moja za meso moje. ⁶ Postadoh kao gem u pustinji; ja sam kao sova na zidinama. ⁷ Ne spavam, i sjedim kao ptica bez druga na krovu. ⁸ Svaki dan ruže me neprijatelji moji, i koji su se pomamili na mene, mnom se uklinju. ⁹ Jedem pepeo kao hljeb, i piæe svoje rastvaram suzama ¹⁰ Od gnjeva tvojega i srdnje tvoje; jer podigavši me bacio si me. ¹¹ Dani su moji kao sjen, koji prolazi, i ja kao trava osuši se. ¹² A ti, Gospode, ostaješ dovijeka, i spomen tvoj od koljena do koljena. ¹³ Ti æeš ustati, smilovaæeš se na Sion, jer je vrijeme smilovati se na nj, jer je došlo vrijeme; ¹⁴ Jer slugama tvojim omilje i kamenje njegovo, i prah njegov žale. ¹⁵ Tada æe se neznabošci bojati imena Gospodnjega, i svi carevi zemaljski slave njegove; ¹⁶ Jer æe Gospod sazidati Sion, i javiti se u slavi svojoj; ¹⁷ Pogledaæe na

molitvu onijeh koji nemaju pomoći, i neæe se oglušiti molbe njihove. ¹⁸ Napisæe se ovo potonjemu rodu, i narod nanovo stvoren hvaliæe Gospoda, ¹⁹ Što je prinikao sa svete visine svoje, Gospod pogledao s neba na zemlju, ²⁰ Da èuje uzdisanje sužnjevo, i odriješi sinove smrtne; ²¹ Da bi kazivali na Sionu ime Gospodnje i hvalu njegovu u Jerusalimu, ²² Kad se skupe narodi i carstva da služe Gospodu. ²³ Strošio je na putu krjepost moju, skratio dane moje. ²⁴ Rekoh: Bože moj! nemoj me uzeti u polovini dana mojih. Tvoje su godine od koljena do koljena. ²⁵ Davno si postavio zemlju, i nebesa su djelo ruku tvojih. ²⁶ To æe proæi, a ti æeš ostati; sve æe to kao haljina ovetšati, kao haljinu promijenitæeš ih i promijenitæe se. ²⁷ Ali ti si taj isti i godine tvoje neæe isteæi. ²⁸ Sinovi æe sluga tvojih živjeti, i sjeme æe se njihovo utvrditi pred licem tvojim.

103

¹ Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i sve što je u meni sveto ime njegovo. ² Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i ne zaboravljaj nijednoga dobra što ti je uèinio. ³ On ti prašta sve grijeha i iscjeljuje sve bolesti tvoje; ⁴ Izbavlja od groba život tvoj, vjenèava te dobrotom i milošæu; ⁵ Ispunja dobrim želje tvoje, ponavlja se kao u orla mladost tvoja. ⁶ Gospod tvori pravdu i sud svima kojima se krivo èini. ⁷ Pokaza putove svoje Mojsiju, sinovima Izrailjevim djela svoja. ⁸ Milostiv je i dobar Gospod, spor na gnjev i veoma blag. ⁹ Ne gnjevi se jednako, niti se dovijeka srdi. ¹⁰ Ne postupa s nama po grijesima našim, niti nam vraæa po nepravdama našim. ¹¹ Nego koliko je nebo

visoko od zemlje, tolika je milost njegova k onima koji ga se boje. ¹² Koliko je istok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas bezakonja naša. ¹³ Kako otac žali sinove, tako Gospod žali one koji ga se boje. ¹⁴ Jer zna graðu našu, opominje se da smo prah. ¹⁵ Dani su èovjeèiji kao trava; kao cvijet u polju, tako cvjeta. ¹⁶ Dune vjetar na nj, i nestane ga, niti æe ga više poznati mjesto njegovo. ¹⁷ Ali milost Gospodnja ostaje od vijeka i do vijeka na onima koji ga se boje, i pravda njegova na sinovima sinova, ¹⁸ Koji drže zavjet njegov, i pamte zapovijesti njegove, da ih izvršuju. ¹⁹ Gospod na nebesima postavi prijesto svoj, i carstvo njegovo svijem vlada. ²⁰ Blagosiljajte Gospoda anđeli njegovi, koji ste silni krjepošæu, izvršujete rijeè njegovu slušajuæi glas rijeèi njegove. ²¹ Blagosiljajte Gospoda sve vojske njegove, sluge njegove, koje tvorite volju njegovu. ²² Blagosiljajte Gospoda sva djela njegova, po svijem mjestima vlade njegove! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda!

104

¹ Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda! Gospode, Bože moj, velik si veoma, obukao si se u velièanstvo i krasotu. ² Obukao si svjetlost kao haljinu, razapeo nebo kao šator; ³ Vodom si pokrio dvorove svoje, oblake naèinio si da su ti kola, ideš na krilima vjetrnijem. ⁴ Èiniš vjetrove da su ti anđeli, plamen ognjeni da su ti sluge. ⁵ Utvrdio si zemlju na temeljima njezinim, da se ne pomjesti va vijek vijeka. ⁶ Bezdanom kao haljinom odjenuo si je; na gorama stoje vode. ⁷ Od prijetnje tvoje bježe, od gromovnoga glasa tvojega teku. ⁸ Izlaze na gore i slaze u doline,

na mjesto koje si im utvrdio.
 9 Postavio si među, preko koje ne prelaze, i ne vraćaju se da pokriju zemlju. 10 Izveo si izvore po dolinama, između gora teku vode.
 11 Napajaju sve zvijeri poljske; divlji magarci gase žeđu svoju.
 12 Na njima ptice nebeske žive; kroz grane razliježe se glas njihov.
 13 Napajaš gore s visina svojih, plodima djela tvojih siti se zemlja.
 14 Daješ te raste trava stoci, i zelen na korist èovjeku, da bi izvodio hljeb iz zemlje. 15 I vino veseli srce èovjeku, i lice se svijetli od ulja, i hljeb srce èovjeku krijepi.
 16 Site se drveta Božija, kedri Livanski, koje si posadio. 17 Na njima ptice viju gnijezda; stanak je rođin na jelama. 18 Gore visoke divokozama, kamen je utoèište zeèevima. 19 Stvorio si mjesec da pokazuje vremena, sunce poznaje zapad svoj. 20 Stereš tamu, i biva noć, po kojoj izlazi sve zvijerje šumsko; 21 Lavovi rièu za plijenom, i traže od Boga hrane sebi. 22 Sunce grane, i oni se sakrivaju i liježu u lože svoje.
 23 Izlazi èovjek na posao svoj, i na rad svoj do veèera. 24 Kako je mnogo djela tvojih, Gospode! Sve si premudro stvorio; puna je zemlja blaga tvogega. 25 Gle, more veliko i široko, tu gmižu bez broja, životinja mala i velika; 26 Tu lađe plove, krokodil, kojega si stvorio da se igra po njemu.
 27 Sve tebe èeka, da im daješ piæu na vrijeme. 28 Daješ im, primaju; otvoriš ruku svoju, site se dobra. 29 Odvratiš lice svoje, žaloste se; uzmeš im duh, ginu, i u prah svoj povraćaju se. 30 Pošlješ duh svoj, postaju, i ponavljaš lice zemlji. 31 Slava Gospodu uvijek; nek se veseli Gospod za djela svoja! 32 On pogleda na zemlju, i ona se trese; dotakne se gora, i dime se. 33 Pjevaæu Gospodu

za života svojega; hvaliaæu Boga svojega dok sam god. 34 Neka mu bude mila besjeda moja! veseliæu se o Gospodu. 35 Neka nestane grješnika sa zemlje, i bezbožnika neka ne bude više! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda! Aliluja!

105

1 Hvalite Gospoda; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova. 2 Pjevajte mu i slavite ga; kazujte sva èudesa njegova. 3 Hvalite se svetijem imenom njegovijem; nek se veseli srce onijeh koji traže Gospoda. 4 Tražite Gospoda i silu njegovu, tražite lice njegovo bez prestanka. 5 Pamтите èudesa njegova koja je uèinio, znake njegove i sudove usta njegovijeh. 6 Sjeme Avramovo sluge su njegove, sinovi Jakovljevi izbrani njegovi. 7 On je Gospod Bog naš, po svoj su zemlji sudovi njegovi. 8 Pamti uvijek zavjet svoj, rijeè, koju je dao na tisuæu koljena, 9 Što je zavjetovao Avramu, i za što se kleo Isaku. 10 To je postavio Jakovu za zakon, i Izrailju za zavjet vjeèni, 11 Govoreæi: tebi æu dati zemlju Hanansku u našljedni dio. 12 Tada ih još bijaše malo na broj, bijaše ih malo, i bjehu došljaci. 13 Iðahu od naroda do naroda, iz jednoga carstva k drugome plemenu. 14 Ne dade nikome da im naudi, i karaše za njih careve: 15 "Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne èinite zla." 16 I pusti glad na onu zemlju; i potr sav hljeb što je za hranu. 17 Posla pred njima èovjeka; u roblje prodan bi Josif. 18 Okovima stegoše noge njegove, gvoždè tištaše dušu njegovu, 19 Dok se steèe rijeè njegova, i rijeè Gospodnja proslavi ga. 20 Posla car i odriješi ga; gospodar nad narodima, i pusti ga. 21 Postavi ga gospodarem nad

domom svojim, i zapovjednikom nad svijem što imaše. ²² Da vlada nad knezovima njegovijem po svojoj volji, i starješine njegove urazumljuje. ²³ Tada dođe Izrailj u Misir, i Jakov se preseli u zemlju Hamovu. ²⁴ I namnoži Bog narod svoj i uèini ga jaèega od neprijatelja njegovijeh. ²⁵ Prevrnu se srce njihovo te omrznuše na narod njegov, i èiniše lukavstvo slugama njegovijem. ²⁶ Posla Mojsija, slugu svojega, Arona izbranika svojega. ²⁷ Pokazaše meðu njima èudotvornu silu njegovu i znake njegove u zemlji Hamovoj. ²⁸ Pusti mrak i zamraèi, i ne protivíše se rijeèi njegovoj. ²⁹ Pretvori vodu njihovu u krv, i pomori ribu njihovu. ³⁰ Provre zemlja njihova žabama, i klijeti careva njihovijeh. ³¹ Reèe, i dođoše bubine, uši po svijem krajevima njihovijem. ³² Mjesto dažda posla na njih grad, živi oganj na zemlju njihovu. ³³ I pobi èokote njihove i smokve njihove, i potr drveta u krajevima njihovijem. ³⁴ Reèe, i dođoše skakavci i gusjenice nebrojene; ³⁵ I izjedoše svu travu po zemlji njihovoj, i pojedoše rod u polju njihovu. ³⁶ I pobi sve prvence u zemlji njihovoj, prvine svakoga truda njihova. ³⁷ Izvede Izrailjce sa srebrom i zlatom, i ne bješe sustala u plemenima njihovijem. ³⁸ Obradova se Misir izlasku njihovu, jer strah njihov bješe na nj pao. ³⁹ Razastrije im oblak za pokrivaè, i oganj da svijetli noæu. ⁴⁰ Moliše, i posla im prepelice, i hljebom ih nebeskim hrani. ⁴¹ Otvori kamen i proteèe voda, rijeke protekoše po suhoj pustinji. ⁴² Jer se opominjaše svete rijeèi svoje k Avramu, sluzi svojemu. ⁴³ I izvede narod svoj u radosti, izbrane svoje u veselju. ⁴⁴ I dade im zemlju naroda i trud

tuđinaca u našljedstvo. ⁴⁵ Da bi èuvali zapovijesti njegove, i zakone njegove pazili. Aliluja.

106

¹ Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je dovijeka milost njegova. ² Ko æe iskazati silu Gospodnju? isprièati svu slavu njegovu? ³ Blago onima koji drže istinu i tvore pravo svagda! ⁴ Opomeni me se, Gospode, po svojoj milosti k narodu svojemu; pohodi me pomoæu svojom, ⁵ Da bih vidio u dobru izbrane tvoje, veselio se u veselju naroda tvoje, hvalio se zajedno s našljedstvom tvojim. ⁶ Zgriješismo s ocima svojim, postasmo krivci, bezakonici. ⁷ Oci naši u Misiru ne razumješe èudesu tvojih, ne opominjaše se velikih milosti tvojih, i vikaše kraj mora, kraj Crvenoga Mora. ⁸ Ali im on pomože imena svojega radi, da bi pokazao silu svoju. ⁹ Zaprijeti Crvenom Moru, i presahnu; i prevede ih preko bezdane kao preko pustinje; ¹⁰ I saèuva ih od ruke nenavidnikove, i izbavi ih iz ruke neprijateljeve. ¹¹ Pokri voda neprijatelje njihove, nijedan od njih ne osta. ¹² Tada vjerovaše rijeèima njegovijem, i pjevaše mu hvalu. ¹³ Ali brzo zaboraviše djela njegova, i ne poèekaše volje njegove. ¹⁴ Polakomiše se u pustinji, i stadoše kušati Boga u zemlji gdje se ne živi. ¹⁵ On ispuni molbu njihovu, ali posla pogibao na dušu njihovu. ¹⁶ Pozavidješe Mojsiju i Aronu, kojega bješe Gospod osvetio. ¹⁷ Rasjede se zemlja, i proždrije Datana i zatrpa èetu Avironovu. ¹⁸ I spali oganj èetu njihovu, i plamen sažeže bezbožnike. ¹⁹ Naèiniše tele kod Horiva, i klanjahu se kipu. ²⁰ Mijenjahu slavu svoju na priliku vola, koji jede travu. ²¹ Zaboraviše Boga, spasitelja svojega, koji je uèinio velika djela u

Misiru, ²² Divna u zemlji Hamovoj, strašna na Crvenom Moru. ²³ I šeaše ih istrijebiti, da Mojsije izbranik njegov ne stade kao u rasjelini pred njim, i ne odvрати jarost njegovu da ih ne istrijebi. ²⁴ Poslije ne mariše za zemlju željenu, ne vjerovaše riječi njegovoj. ²⁵ Pobuniše se u šatorima svojim, ne slušaše glasa Gospodnjega. ²⁶ I on podiže ruku svoju na njih, da ih pobije u pustinji, ²⁷ Da pobije pleme njihovo među narodima, i rasije ih po zemljama. ²⁸ I pristaše za Velfegorom, i jedoše prineseno na žrtvu mrtvima. ²⁹ I rasrdiše Boga djelima svojim, i udari u njih pogibao. ³⁰ I ustade Fines, i umilostivi, i prestade pogibao. ³¹ I to mu se primi u pravdu, od koljena do koljena dovijeka. ³² I razgnjeviše Boga na vodi Merivi, i Mojsije postrada njih radi; ³³ Jer dotužiše duhu njegovu, i pogriješi ustima svojima. ³⁴ Ne istrijebiše naroda, za koje im je Gospod rekao; ³⁵ Nego se pomiješaše s neznabošcima, i naučеше djela njihova. ³⁶ Stadoše služiti idolima njihovijem, i oni im biše zamka. ³⁷ Sinove svoje i kæeri svoje prinosiše na žrtvu đavolima. ³⁸ Prolivaše krv pravu, krv sinova svojih i kæeri svojih, koje prinošahu na žrtvu idolima Hananskim, i oskvrni se zemlja krvnijem djelima. ³⁹ Oskvrniše sebe djelima svojim, i èiniše preljubu postupanjem svojim. ⁴⁰ I planu gnjev Gospodnji na narod njegov, i omrznu mu dio njegov. ⁴¹ I predade ih u ruke neznabožaèke, i nenavidnici njihovi stadoše gospodariti nad njima. ⁴² Dosađivaše im neprijatelji njihovi, i oni biše pokoreni pod vlast njihovu. ⁴³ Mnogo ih je puta izbavljao, ali ga oni srdiše namjerama svojim, i biše poništeni za bezakonje svoje. ⁴⁴ Ali on

pogleda na nevolju njihovu, èuvši tužnjavu njihovu, ⁴⁵ I opomenu se zavjeta svojega s njima, i pokaja se po velikoj milosti svojoj; ⁴⁶ I uèini, te ih stadoše žaliti svi koji ih bjehu zarobili. ⁴⁷ Spasi nas, Gospode Bože naš, i pokupi nas iz neznabožaca, da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom! ⁴⁸ Blagosloven Gospod Bog Izrailjev od vijeka i do vijeka! I sav narod neka kaže: amin! Aliluja!

107

¹ Hvalite Gospoda, jer je dobar; jer je dovijeka milost njegova. ² Tako neka reku koje je izbavio Gospod, koje je izbavio iz ruke neprijateljeve, ³ Skupio ih iz zemalja, od istoka i zapada, od sjevera i mora. ⁴ Lutaše po pustinji gdje se ne živi, puta gradu naseljenome ne nahodiše; ⁵ Bjehu gladni i žedni, i duša njihova iznemagaše u njima; ⁶ Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj; i izbavi ih iz nevolje njihove. ⁷ I izvede ih na prav put, koji ide u grad naseljeni. ⁸ Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za èudesa njegova radi sinova ljudskih! ⁹ Jer siti dušu taštu, i dušu gladnu puni dobra. ¹⁰ Sjedješe u tami i u sjenu smrtnom, okovani u tugu i u gvožde; ¹¹ Jer ne slušaše riječi Božijih, i ne mariše za volju višnjega. ¹² On poništi srce njihovo stradanjem; spotakoše se, i ne bješe ko da pomože. ¹³ Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove; ¹⁴ Izvede ih iz tame i sjena smrtnoga, i raskide okove njihove. ¹⁵ Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za èudesa njegova radi sinova ljudskih! ¹⁶ Jer razbi vrata mjedena, i prijevornice gvozdene slomi. ¹⁷ Bezumnici stradaše za nevaljale putove svoje, i za nepravde svoje. ¹⁸ Svako se jelo

gadilo duši njihovoj, i dođoše do vrata smrtnijeh. ¹⁹ Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove. ²⁰ Posla riječ svoju i iscijeli ih, i izbavi ih iz groba njihova. ²¹ Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za èudesa njegova radi sinova ljudskih! ²² I neka prinesu žrtvu za hvalu, i kazuju djela njegova u pjesmama! ²³ Koji plove po moru na korabljima, i rade na velikim vodama, ²⁴ Oni su vidjeli djela Gospodnja, i èudesa njegova u dubini. ²⁵ Kaže, i diže se silan vjetar, i ustaju vali na njemu, ²⁶ Dižu se do nebesa i spuštaju do bezdana: duša se njihova u nevolji razliva; ²⁷ Posræu i ljuljaju se kao pijani; sve mudrosti njihove nestaje. ²⁸ Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izvede ih iz nevolje njihove. ²⁹ On obraæa vjetar u tišinu, i vali njihovi umuknu. ³⁰ Vesele se kad se stišaju, i vodi ih u pristanište koje žele. ³¹ Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za èudesa njegova radi sinova ljudskih! ³² Neka ga uzvišuju na saboru narodnom, na skupštini starješinskoj slave ga! ³³ On pretvara rijeke u pustinju, i izvore vodene u suhotu, ³⁴ Rodnu zemlju u slanu pustaru za nevaljalstvo onijeh koji žive na njoj. ³⁵ On pretvara pustinju u jezera, i suhu zemlju u izvore vodene, ³⁶ I naseljava onamo gladne. Oni zidaju gradove za življenje; ³⁷ Siju polja, sade vinograde i sabiraju ljetinu. ³⁸ Blagosilja ih i množe se jako, i stoke im ne umaljuje. ³⁹ Prije ih bijaše malo, padahu od zla i nevolje, što ih stizaše. ⁴⁰ On sipa sramotu na knezove, i ostavlja ih da lutaju po pustinji gdje nema putova. ⁴¹ On izvlaèi ubogoga iz nevolje, i plemena množi kao stado. ⁴² Dobri vide i raduju se, a svako nevaljalstvo zatiskuje usta

svoja. ⁴³ Ko je mudar, neka zapamti ovo, i neka poznadu milosti Gospodnje.

108

¹ Gotovo je srce moje, Bože; pjevaæu i hvaliaæu zajedno sa slavom svojom. ² Preni se psaltire i gusle, ustaæu rano. ³ Slaviaæu tebe, Gospode, po narodima, pojaæu tebi po plemenima. ⁴ Jer je svrh nebesa milost tvoja i do oblaka istina tvoja. ⁵ Uzvisi se više nebesa, Bože, i po svoj zemlji neka bude slava tvoja! ⁶ Da bi se izbavili mili tvoji, pomози desnicom svojom, i usliši me. ⁷ Bog reèe u svetinji svojoj: “veseliaæu se, razdijeliaæu Sihem, i dolinu Sokot razmjeriaæu. ⁸ Moj je Galad, moj je Manasija, Jefrem je krjepost glave moje, Juda skiptar moj. ⁹ Moav je èaša iz koje se umivam, Edomu æu pružiti obuæu svoju; nad zemljom Filistejskom popijevaæu.” ¹⁰ Ko æe me odvesti u tvrdi grad? ko æe me otpratiti do Edoma? ¹¹ Zar neæeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskama našim? ¹² Daj nam pomoæ u tjeskobi, obrana je èovjeèija uzalud. ¹³ Bogom smo jaki; on gazi neprijatelje naše.

109

¹ Bože, slavo moja, nemoj muèati, ² Jer se usta bezbožnika i usta lukava na me otvoriše; govore sa mnom jezikom lažljivijem. ³ Rijeèima zlobnijem sa svijeh strana gone me, i oružaju se na me ni za što. ⁴ Za ljubav moju ustaju na mene, a ja se molim. ⁵ Vraæaju mi zlo za dobro, i mržnju za ljubav moju. ⁶ Postavi nad njim starješinu bezbožnika, i protivnik neka mu stane s desne strane. ⁷ Kad se stane suditi, neka izaðe kriv, i molitva njegova neka bude grijeh. ⁸ Neka budu

dani njegovi kratki, i vlast njegovu neka dobije drugi. ⁹ Djeca njegova nek budu sirote, i žena njegova udovica. ¹⁰ Djeca njegova nek se potucaju i prose, i neka traže hljeba izvan svojih pustoljina. ¹¹ Neka mu uzme dužnik sve što ima, i neka razgrabe tuđini muku njegovu. ¹² Nek se ne nađe niko ko bi ga ljubio, ni ko bi se smilovao na sirote njegove. ¹³ Natražje njegovo nek se zatre, u drugom koljenu neka pogine ime njihovo. ¹⁴ Bezakonje starijeh njegovijeh nek se spomene u Gospoda, i grijeh matere njegove nek se ne izbriše. ¹⁵ Neka budu svagda pred Gospodom, i on neka istrijebi spomen njihov na zemlji; ¹⁶ Zato što se nije sjeæao èiniti milost, nego je gonio èovjeka ništuga i ubogoga, i tužnome u srcu tražio smrt. ¹⁷ Ljubio je kletvu, neka ga i stigne; nije mario za blagoslov, neka i otide od njega. ¹⁸ Nek se obuèe u kletvu kao u haljinu, i ona nek uđe u njega kao voda, i kao ulje u kosti njegove. ¹⁹ Nek mu ona bude kao haljina, u koju se oblaèi, i kao pojas, kojim se svagda paše. ²⁰ Taka plata nek bude od Gospoda onima koji me nenavide, i koji govore zlo na dušu moju. ²¹ A meni, Gospode, Gospode, uèini što prilièi imenu tvojemu. Ti si dobar, milošæu svojom izbavi me. ²² Jer sam nevoljan i ništ, i srce je moje ranjeno u meni. ²³ Nestaje me kao sjena, kad se odmièe; tjeraju me kao skakavce. ²⁴ Koljena moja iznemogoše od posta, i tijelo moje omrša. ²⁵ Postadoh potsmijeh njima; videæi me mašu glavom svojom. ²⁶ Pomozi mi, Gospode, Bože moj, spasi me po milosti svojoj. ²⁷ Neka poznadu da je ovo tvoja ruka, i ti, Gospode, da si ovo uèinio. ²⁸ Oni kunu, a ti blagoslovi; ustaju, ali nek se

postide, i sluga se tvoj obraduje. ²⁹ Nek se protivnici moji obuku u sramotu, i kao haljinom nek se pokriju stidom svojim. ³⁰ Hvaliaæu Gospoda veoma ustima svojima, i usred mnogih slaviaæu ga, ³¹ Jer stoji s desne strane ubogome, da bi ga spasao od onijeh koji osuđuju dušu njegovu.

110

¹ Reèe Gospod Gospodu momu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojima. ² Skiptar sile daje ti Gospod sa Siona: vladaj sred neprijatelja svojih. ³ U dan rata tvojeja narod je tvoj gotov u svetoj krasoti. Kao rosa zori iz utrobe, taka je u tebe mladost tvoja. ⁴ Gospod se zakleo, i neæe se pokajati: ti si sveštenik dovijeka po redu Melhisedekovu. ⁵ Gospod je tebi s desne strane. Pobiæe u dan gnjeva svojega careve; ⁶ Sudiaæe narodima, napuniaæe zemlju trupova; satraæe glavu na zemlji širokoj. ⁷ Iz potoka æe na putu piti, i zato æe podignuti glavu.

111

¹ Hvalim te, Gospode, od svega srca na vijeæu pravednièkom i na saboru. ² Velika su djela Gospodnja, draga svima koji ih ljube. ³ Djelo je njegovo slava i krasota, i pravda njegova traje dovijeka. ⁴ Èudesa je svoja uèinio da se ne zaborave; dobar je i milostiv Gospod. ⁵ Hranu daje onima koji ga se boje, pamti uvijek zavjet svoj. ⁶ Silu djela svojih javio je narodu svojem davši im našljedstvo naroda. ⁷ Djela su ruku njegovijeh istina i pravda; vjerne su sve zapovijesti njegove; ⁸ Tvrde su za vavijek vijeka, osnovane na istini i pravdi. ⁹ Izbavljenje posla narodu svojem; postavi zavavijek zavjet

svoj. Ime je njegovo sveto, i valja mu se klanjati. ¹⁰ Početak je mudrosti strah Gospodnji; dobra su razuma svi koji ih tvore. Hvala njegova traje dovijeka.

112

¹ Blago èovjeku koji se boji Gospoda, kome su veoma omiljele zapovijesti njegove. ² Silno æe biti na zemlji sjeme njegovo, rod pravednièki biæe blagosloven. ³ Obilje je i bogatstvo u domu njegovu, i pravda njegova traje dovijeka. ⁴ U tami sjaje vidjelo pravednicima od dobroga, milostivoga i pravednoga. ⁵ Blago onome koji je milostiv i daje u zajam! On æe dati tvrðu rijeèima svojim na sudu. ⁶ Jer neæe posrnuti dovijeka, pravednik æe se spominjati uvijek. ⁷ Ne boji se zla glasa; srce je njegovo stalno, uzda se u Gospoda. ⁸ Utvrðeno je srce njegovo, neæe se pobojati, i vidjeæe kako padaju neprijatelji njegovi. ⁹ Prosipa, daje ubogima; pravda njegova traje dovijeka, rog se njegov uzvišuje u slavi. ¹⁰ Bezbožnik vidi i jedi se, škrguæe zubima svojim, i sahne. Želja æe bezbožnicima propasti.

113

¹ Hvalite, sluge Gospodnje, hvalite ime Gospodnje, ² Da bude ime Gospodnje blagosloveno otsad i dovijeka. ³ Od istoka sunèanoga do zapada da se slavi ime Gospodnje. ⁴ Uzvišen je nad svima narodima Gospod; svrh nebesa je slava njegova. ⁵ Ko je kao Gospod, Bog naš, koji sjedi na visini; ⁶ Koji se sagiba da vidi što je na nebesima i na zemlji; ⁷ Koji iz praha podiže ubogoga, i iz kala uzvišuje ništega; ⁸ I posaðuje ga s knezovima, s knezovima u narodu njegovu; ⁹ Od nerotkinje naseljava

kuæu, uèinivši je radosnom majkom sinovima. Aliluja!

114

¹ Kad izaðe Izrailj iz Misira, dom Jakovljevi iz naroda tuðega, ² Judeja postade svetinja Božija, Izrailj oblast njegova. ³ More vidje i pobježe; Jordan se obrati natrag. ⁴ Gore skakaše kao ovnovi, brdašca kao jaganjci. ⁵ Što ti bi, more, te pobježe i tebi, Jordane, te se obrati natrag? ⁶ Gore, što skaæete kao ovnovi, i brdašca, kao jaganjci? ⁷ Pred licem Gospodnjim drkæi, zemljo, pred licem Boga Jakovljeva. ⁸ Koji pretvara kamen u jezero vodeno, granit u izvor vodeni.

115

¹ Ne nama, Gospode, ne nama, nego imenu svojemu daj slavu, po milosti svojoj, po istini svojoj. ² Zašto da govore narodi: gdje li je Bog njihov? ³ Bog je naš na nebesima, tvori sve što hoæe. ⁴ Idoli su njihovi srebro i zlato, djelo ruku èovjeèijih. ⁵ Usta imaju, a ne govore; oèi imaju, a ne vide; ⁶ Uši imaju, a ne èuju; nozdrve imaju, a ne mirišu; ⁷ Ruke imaju, a ne hvataju; noge imaju, a ne hode, i ne puštaju glasa iz grla svojega. ⁸ Taki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih. ⁹ Dome Izrailjev, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoæ i štit. ¹⁰ Dome Aronov, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoæ i štit. ¹¹ Koji se bojite Gospoda, uzdajte se u Gospoda; on im je pomoæ i štit. ¹² Gospod nas se opominje, blagosilja nas, blagosilja dom Izrailjev, blagosilja dom Aronov; ¹³ Blagosilja one koji se boje Gospoda, male i velike. ¹⁴ Da vam Gospod umnoži blagoslove, vama i sinovima vašim! ¹⁵ Gospod da vas blagoslovi, tvorac neba i

zemlje! ¹⁶ Nebo je nebo Gospodnje, a zemlju je dao sinovima èovjeèijim. ¹⁷ Neæe te mrtvi hvaliti, Gospode, niti oni koji siðu onamo gdje se muèi. ¹⁸ Nego æemo mi blagosiljati Gospoda ot-sad i dovijeka. Aliluja!

116

¹ Milo mi je što Gospod usliši molitveni glas moj; ² što prignu k meni uho svoje; i zato æu ga u sve dane svoje prizivati. ³ Opkoliše me bolesti smrtna, i jadi pakleni zadesiše me, naiðoh na tugu i muku; ⁴ Ali prizvah ime Gospodnje: Gospode! izbavi duðu moju! ⁵ Dobar je Gospod i pravedan, i Bog je naš milostiv; ⁶ Èuva proste Gospod; bijah u nevolji, i pomože mi. ⁷ Vрати se, duðu moja, u mir svoj! jer je Gospod dobrotvor tvoj! ⁸ Ti si izbavio duðu moju od smrti, oko moje od suza, nogu moju od spoticanja. ⁹ Hodiaæu pred licem Gospodnjim po zemlji živijeh. ¹⁰ Vjerovah kad govorih: u ljutoj sam nevolji. ¹¹ Rekoh u smetnji svojoj: svaki je èovjek laða. ¹² Šta æu vratiti Gospodu za sva dobra što mi je uèinio? ¹³ Uzeæu èašu spasenja, i prizvaæu ime Gospodnje. ¹⁴ Izvršiaæu obeæanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem. ¹⁵ Skupa je pred Gospodom smrt svetaca njegovijeh. ¹⁶ O Gospode! ja sam sluga tvoj, ja sam sluga tvoj, sin sluškinje tvoje; raskovao si s mene okove moje. ¹⁷ Źrtvu za hvalu prinijeæu tebi, i ime Gospodnje prizvaæu. ¹⁸ Izvršiaæu obeæanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem, ¹⁹ U dvoru doma Gospodnjega, usred tebe, Jerusali-me. Aliluja!

117

¹ Hvalite Gospoda svi narodi, slavite ga sva plemena; ² Jer je

velika milost njegova k nama, i istina Gospodnja traje dovijeka. Aliluja!

118

¹ Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je dovijeka milost njegova. ² Neka reèe Izrailj da je dovijeka milost njegova; ³ Neka reèe dom Aronov da je dovijeka milost njegova; ⁴ Neka reku svi koji se boje Gospoda da je dovijeka milost njegova. ⁵ Iz tjeskobe povikah ka Gospodu i usliši me, izvede me na prostrano mjesto Gospod. ⁶ Gospod je sa mnom, ne bojim se; šta æe mi uèiniti èovjek? ⁷ Gospod mi je pomoænik: slobodno æu gledati u neprijatelje svoje. ⁸ Bolje je uzdati se u Gospoda negoli se oslanjati na èovjeka; ⁹ Bolje je uzdati se u Gospoda negoli se oslanjati na knezove. ¹⁰ Svi me narodi opkoliše; ali ih u ime Gospodnje razbih. ¹¹ Optekoše, opkoliše me; ali ih u ime Gospodnje razbih. ¹² Opkoliše me kao pèele sat, i ugasiše se kao oganj u trnju: u ime ih Gospodnje razbih. ¹³ Otisnuo si me da padnem, ali me Gospod prihvati. ¹⁴ Gospod je hvala moja i pjesma; on mi postade spasitelj. ¹⁵ Glas radosti i spasenja èuje se u kolibama pravednièkim: "desnica Gospodnja daje silu; ¹⁶ Desnica Gospodnja uzviðuje, desnica Gospodnja daje silu." ¹⁷ Neæu umrijeti, nego æu živ biti, i kazivati djela Gospodnja. ¹⁸ Karajuæi pokara me Gospod; ali me smrti ne dade. ¹⁹ Otvorite mi vrata od pravde, uæi æu na njih, slaviaæu Gospoda. ²⁰ "Evo vrata Gospodnja, na koja ulaze pravednici!" ²¹ Hvalim te, što si me uslišio, i postao mi spasitelj. ²² Kamen koji odbaciše zidari, posta glava od ugla. ²³ To bi

od Gospoda i divno je u našim oèima. ²⁴ Evo dan, koji stvori Gospod! Radujmo se i veselimo se u nj! ²⁵ O Gospode, pomoz! o Gospode, daj da bude u napredak! ²⁶ Blagosloven koji ide u ime Gospodnje! Blagosiljamo vas iz doma Gospodnjega. ²⁷ Gospod je Bog krjepak, i on nas obasja; žrtvu prazniènu, vezanu vrvicama, vodite k rogovima žrtveniku. ²⁸ Ti si Bog moj, tebe hvalim, Bože moj, tebe uzvišujem. ²⁹ Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je milost njegova dovijeka.

119

¹ Blago onima kojima je put èist, koji hode u zakonu Gospodnjem. ² Blago onima koji èuvaju otkrivenja njegova, svijem srcem traže ga; ³ Koji ne èine bezakonja, hode putovima njegovijem! ⁴ Ti si dao zapovijesti svoje, da se èuvaju dobro. ⁵ Kad bi putovi moji bili upravljeni da èuvam naredbe tvoje! ⁶ Onda se ne bih postidio, pazeæi na zapovijesti tvoje; ⁷ Hvalio bih te s pravijem srcem, uèeæi se pravednijem zakonima tvojim. ⁸ Èuvaæu naredbe tvoje, nemoj me ostaviti sasvijem. ⁹ Kako æe mladiae oèistiti put svoj? Vladajuæi se po tvojim rijeèima. ¹⁰ Svijem srcem svojim tražim tebe, ne daj mi da zaðem od zapovijesti tvojih. ¹¹ U srce svoje zatvorio sam rijeè tvoju, da ti ne griješim. ¹² Blagosloven si, Gospode! nauèi me naredbama tvojim. ¹³ Ustima svojim javljam sve sudove usta tvojih. ¹⁴ Na putu otkrivenja tvojih radujem se kao za veliko bogatstvo. ¹⁵ O zapovijestima tvojim razmišljam, i pazim na putove tvoje. ¹⁶ Naredbama tvojim tješim se, ne zaboravljam rijeèi tvoje. ¹⁷ Uèini milost sluzi svojemu, da bih živio i èuvao

rijeè tvoju. ¹⁸ Otvori oèi moje, da bih vidio èudesa zakona tvojega; ¹⁹ Gost sam na zemlji, nemoj sakriti od mene zapovijesti svojih. ²⁰ Iznemože duša moja želeæi bez prestanka poznati sudove tvoje. ²¹ Ti si strašan prokletim oholicama, koje zastranjaju od zapovijesti tvojih. ²² Odvрати od mene rug i sramotu, jer èuvam otkrivenja tvoja. ²³ Sjede knezovi i dogovaraju se na mene; a sluga tvoj razmišlja o naredbama tvojim. ²⁴ Otkrivenja su tvoja utjeha moja, savjetnici moji. ²⁵ Duša moja leži u prahu; oživi me po rijeèi svojoj. ²⁶ Kazujem putove svoje, i èuješ me; nauèi me naredbama tvojim. ²⁷ Urazumi me o putu zapovijesti svojih, i razmišljaæu o èudesima tvojim. ²⁸ Suze proliva duša moja od tuge, okrijepi me po rijeèi svojoj. ²⁹ Put lažni ukloni od mene i zakon svoj daruj mi. ³⁰ Put istini izbrah, zakone tvoje tražim. ³¹ Prionuh za otkrivenja tvoja, Gospode; nemoj me osramotiti. ³² Putem zapovijesti tvojih trèim, jer si raširio srce moje. ³³ Pokaži mi, Gospode, put naredaba svojih, da ga se držim do kraja. ³⁴ Urazumi me, i držaæu se zakona tvojega, i èuvati ga svijem srcem. ³⁵ Postavi me na stazu zapovijesti svojih, jer mi je ona omiljela. ³⁶ Privij srce moje k otkrivenjima svojim, a ne k lakomstvu. ³⁷ Odvрати oèi moje da ne gledaju ništavila, putem svojim oživi me. ³⁸ Ispuni sluzi svojemu rijeèi svoju da te se boji. ³⁹ Ukloni rug moj, kojega se plašim; jer su sudovi tvoji blagi. ⁴⁰ Mile su mi zapovijesti tvoje, pravdom svojom oživi me. ⁴¹ Neka dođe na me milost tvoja, Gospode, pomoæ tvoja po rijeèi tvojoj. ⁴² I ja æu odgovoriti onome koji me ruži; jer se uzdam u rijeè tvoju. ⁴³ Nemoj uzeti

nigda od usta mojih rijeèi istine, jer èekam sudove tvoje. ⁴⁴ I èuvaæu zakon tvoj svagda, dovijeka i bez prestanka. ⁴⁵ Hodiaæu slobodno, jer tražim zapovijesti tvoje. ⁴⁶ Govoriaæu o otkrivenjima tvojim pred carevima, i neæu se stidjeti. ⁴⁷ Tješiaæu se zapovijestima tvojim, koje ljubim. ⁴⁸ Ruke svoje pružam k zapovijestima tvojim, koje ljubim, i razmišljam o naredbama tvojim. ⁴⁹ Opomeni se rijeèi svoje k služi svojem, na koju si mi zapovjedio da se oslanjam. ⁵⁰ U nevolji mojoj tješi me što me rijeè tvoja oživljava. ⁵¹ Oholi mi se rugaju veoma; ali ja ne odstupam od zakona tvojega. ⁵² Pamtim sudove tvoje od iskona, Gospode, i tješim se. ⁵³ Gnjev me obuzima na bezbožnike, koji ostavljaju zakon tvoj. ⁵⁴ Naredbe su tvoje pjesma moja u putnièkom stanu mojem. ⁵⁵ Noæu pominjem ime tvoje, Gospode, i èuvam zakon tvoj. ⁵⁶ To je moje, da èuvam zapovijesti tvoje. ⁵⁷ Dio moj ti si, Gospode; naumio sam èuvati rijeèi tvoje. ⁵⁸ Molim ti se iz svega srca, smiluj se na me po rijeèi svojoj. ⁵⁹ Razmatram putove svoje, i obraæam noge svoje k otkrivenjima tvojim. ⁶⁰ Hitim, i ne za težem se èuvati zapovijesti tvoje. ⁶¹ Mreže bezbožnièke opkoliše me, ali zakona tvojega ne zaboravljam. ⁶² U po noæi ustajem da te slavim za pravedne sudove tvoje. ⁶³ U zajednici sam sa svima koji se tebe boje i koji èuvaju zapovijesti tvoje. ⁶⁴ Dobrote je tvoje, Gospode, puna sva zemlja; naredbama svojim nauèi me. ⁶⁵ Uèinio si dobro služi svojem, Gospode, po rijeèi svojoj. ⁶⁶ Dobroj misli i znanju nauèi me, jer zapovijestima tvojim vjerujem. ⁶⁷ Prije stradanja svojega lutah, a sad èuvam rijeè tvoju. ⁶⁸ Ti si dobar, i dobro èiniš; nauèi me naredbama

svojim. ⁶⁹ Oholi pletu na mene laž, ali se ja svijem srcem držim zapovijesti tvojih. ⁷⁰ Zadriglo je srce njihovo kao salo, a ja se tješim zakonom tvojim. ⁷¹ Dobro mi je što stradam, da se nauèim naredbama tvojim. ⁷² Miliji mi je zakon usta tvojih nego tisuæe zlata i srebra. ⁷³ Ruke tvoje stvorile su me i naèinile me; urazumi me, i nauèiaæu se zapovijestima tvojim. ⁷⁴ Koji se tebe boje, videjæe me, i radovaæe se što se uzdam u tvoju rijeè. ⁷⁵ Znam da su sudovi tvoji, Gospode, pravedni, i po pravdi me karaš. ⁷⁶ Neka bude dobrota tvoja utjeha moja, kao što si rekao služi svojem. ⁷⁷ Neka dođe k meni milosrðe tvoje, i oživim; jer je zakon tvoj utjeha moja. ⁷⁸ Nek se postide oholi; jer me bez krivice oboriše. Ja razmišljam o zapovijestima tvojim. ⁷⁹ Nek se obrate k meni koji se tebe boje, i koji znadu otkrivenja tvoja. ⁸⁰ Srce moje neka bude savršeno u naredbama tvojim, da se ne postidim. ⁸¹ Èezne duša moja za spasenjem tvojim, rijeè tvoju èekam. ⁸² Èeznu oèi moje za rijeèju tvojom; govorim: kad æeš me utješiti? ⁸³ Postadoh kao mijeh u dimu, ali tvojih naredaba ne zaboravim. ⁸⁴ Koliko æe biti dana sluge tvojega? Kad æeš suditi onima koji me gone? ⁸⁵ Oholi iskopaše mi jamu nasuprot zakonu tvojemu. ⁸⁶ Sve su zapovijesti tvoje istina; bez krivice me gone, pomoz mi. ⁸⁷ Umalo me ne ubiše na zemlji, ali ja ne ostavljam zapovijesti tvojih. ⁸⁸ Po milosti svojoj oživi me, i èuvaæu otkrivenja usta tvojih. ⁸⁹ Dovijeka je, Gospode, rijeè tvoja utvrðena na nebesima, ⁹⁰ Od koljena do koljena istina tvoja; ti si postavio zemlju, i stoji. ⁹¹ Po tvojoj naredbi sve stoji sad; jer sve služi tebi. ⁹² Da nije zakon tvoj bio utjeha

moja, poginuo bih u nevolji svojoj. ⁹³ Zapovijesti tvojih neæu zaboraviti dovijeka, jer me njima oživljavaš. ⁹⁴ Ja sam tvoj, pomozi mi, jer tražim zapovijesti tvoje. ⁹⁵ Bezbožnici gledaju da me ubiju; a ja razmišljam o tvojim otkrivenjima. ⁹⁶ Svemu savršenome vidjeh kraj; ali je zapovijest tvoja veoma široka. ⁹⁷ Kako ljubim zakon tvoj! Vas dan mislim o njemu. ⁹⁸ Zapovijest tvoja èini me mudrijega od neprijatelja mojih; jer je sa mnom uvijek. ⁹⁹ Razumniji postah od svih uèitelja svojih; jer razmišljam o tvojim otkrivenjima. ¹⁰⁰ Mudriji sam od staraca; jer zapovijesti tvoje èuvam. ¹⁰¹ Od svakoga zloga puta zaustavljam noge svoje, da bih èuvao rijeè tvoju. ¹⁰² Od naredaba tvojih ne odstupam; jer si me ti nauèio. ¹⁰³ Kako su slatke jeziku mojemu rijeèi tvoje, slaðe od meda ustima mojima! ¹⁰⁴ Od zapovijesti tvojih postadoh razuman; toga radi mrzim na svaki put lažni. ¹⁰⁵ Rijeè je tvoja žižak nozi mojoj, i vidjelo stazi mojoj. ¹⁰⁶ Zakleh se da æu èuvati naredbe pravde tvoje, i izvršiae. ¹⁰⁷ Poništen sam veoma, Gospode, oživi me po rijeèi svojoj. ¹⁰⁸ Neka ti bude ugodna, Gospode, dobrovoljna žrtva usta mojih, i sudovima svojim nauèi me. ¹⁰⁹ Duša je moja u ruci mojoj neprestano u nevolji; ali zakona tvoga ne zaboravljam. ¹¹⁰ Bezbožnici su mi metnuli zamku; ali od zapovijesti tvojih ne zastranih. ¹¹¹ Prisvojih otkrivenja tvoja zavavijek; jer su radost srcu mojemu. ¹¹² Privolio sam srce svoje da tvori naredbe tvoje navijek, do kraja. ¹¹³ Koji prestupaju zakon, ja na njih mrzim, a zakon tvoj ljubim. ¹¹⁴ Ti si zaklon moj i štit moj; rijeè tvoju èekam. ¹¹⁵ Idite od mene, bezakonici! I èuvaæu zapovi-

jesti Boga svojega. ¹¹⁶ Ukrijepi me po rijeèi svojoj i biaæu živ, i nemoj me osramotiti u nadanju mom. ¹¹⁷ Utvrdi me, i spašæu se, i razmišljaæu o naredbama tvojim bez prestanka. ¹¹⁸ Obaraš sve koji odstupaju od naredaba tvojih; jer su pomisli njihove laž. ¹¹⁹ Kao gar bacaš sve bezbožnike na zemlji; toga radi omilješe mi otkrivenja tvoja. ¹²⁰ Drkæe od straha tvoga tijelo moje, i sudova tvojih bojim se. ¹²¹ Èinim sud i pravdu, ne daj me onima koji me gone. ¹²² Odbrani slugu svojega na dobro njegovo, da mi ne èine sile oholi. ¹²³ Oèi moje èeznu za spasenjem tvojim i za rijeèju pravde tvoje. ¹²⁴ Uèini sluzi svojemu po milosti svojoj, i naredbama svojim nauèi me. ¹²⁵ Ja sam sluga tvoj; urazumi me, i poznaæu otkrivenja tvoja. ¹²⁶ Vrijeme je da Gospod radi; oboriše zakon tvoj. ¹²⁷ Toga radi ljubim zapovijesti tvoje veæma nego zlato i drago kamenje. ¹²⁸ Toga radi zapovijesti tvoje držim da su vjerne, na svaki put lažni mrzim. ¹²⁹ Divna su otkrivenja tvoja; zato ih èuva duša moja. ¹³⁰ Rijeèi tvoje kad se jave, prosvjetljuju i urazumljuju proste. ¹³¹ Otvoram usta svoja da odahnem, jer sam žedan za zapovijesti tvojih. ¹³² Pogledaj me i smiluj se na me, kao što radiš s onima koji ljube ime tvoje. ¹³³ Tvrdi stope moje u rijeèi svojoj, i ne daj nikakome bezakonju da oblada mnom. ¹³⁴ Izbavi me od nasilja ljudskoga, i èuvaæu zapovijesti tvoje. ¹³⁵ Svjetlošæu lica svojega obasaj slugu svojega, i nauèi me naredbama svojim. ¹³⁶ Oèi moje liju potoke, zato što ne èuvaju zakona tvoga. ¹³⁷ Pravedan si, Gospode, i pravi su sudovi tvoji. ¹³⁸ Javio si pravdu u otkrivenjima svojim, i istinu cijelu. ¹³⁹ Revnost moja

jede me, zato što moji neprijatelji zaboraviše riječi tvoje. ¹⁴⁰ Riječi je tvoja veoma čista, i sluga je tvoj veoma ljubi. ¹⁴¹ Ja sam malen i poništen, ali zapovijesti tvojih ne zaboravljam. ¹⁴² Pravda je tvoja pravda vječna, i zakon tvoj istina. ¹⁴³ Tuga i nevolja nađe me, zapovijesti su tvoje utjeha moja. ¹⁴⁴ Vječna je pravda u otkrivenjima tvojim; urazumi me, i biću živ. ¹⁴⁵ Višem iz svega srca: usliši me, Gospode; sačuvavaću naredbe tvoje. ¹⁴⁶ Prizivam te, pomoz mi; držaću se otkrivenja tvojih. ¹⁴⁷ Pretječem svanuće, i višem; riječi tvoju čekam. ¹⁴⁸ Pretječū oči moje jutrenju stražu, da bih razmišljao o riječi tvojoj. ¹⁴⁹ Ćuj glas moj po milosti svojoj, Gospode; po sudu svom oživi me. ¹⁵⁰ Prikućuju se koji ljube bezakonje; udaljili su se od zakona tvojega. ¹⁵¹ Ti si blizu, Gospode, i sve su zapovijesti tvoje istina. ¹⁵² Odavna znam za otkrivenja tvoja, da si ih postavio zavavijek. ¹⁵³ Pogledaj nevolju moju, i izbavi me, jer ne zaboravljam zakona tvojega. ¹⁵⁴ Primi se stvari moje, i odbrani me; po riječi svojoj oživi me. ¹⁵⁵ Daleko je od bezbožnika spasenje, jer se ne drže naredaba tvojih. ¹⁵⁶ Milosrđe je tvoje, Gospode, veliko; po pravome sudu svom oživi me. ¹⁵⁷ Mnogo je protivnika mojih i neprijatelja mojih; ali ja ne otstupam od otkrivenja tvojih. ¹⁵⁸ Vidim odmetnike, i mrsko mi je; jer ne čuvaju riječi tvoje. ¹⁵⁹ Gledaj, kako ljubim zapovijesti tvoje, Gospode, po milosti svojoj oživi me. ¹⁶⁰ Osnova je riječi tvoje istina, i vječan je svaki sud pravde tvoje. ¹⁶¹ Knezovi me gone ni za što, ali se srce moje boji riječi tvoje. ¹⁶² Radujem se riječi tvojoj kao onaj koji zadobije velik plijen. ¹⁶³ Mrzim na laž i gadim se na

nju, ljubim zakon tvoj. ¹⁶⁴ Sedam puta na dan hvalim te za sudove pravde tvoje. ¹⁶⁵ Velik mir imaju oni koji ljube zakon tvoj, i u njih nema spoticanja. ¹⁶⁶ Ćekam spasenje tvoje, Gospode, i zapovijesti tvoje izvršujem. ¹⁶⁷ Duša moja čuva otkrivenja tvoja, i ja ih ljubim veoma. ¹⁶⁸ Ćuvam zapovijesti tvoje i otkrivenja; jer su svi putovi moji pred tobom. ¹⁶⁹ Neka izađe tužnja moja preda te, Gospode! Po riječi svojoj urazumi me. ¹⁷⁰ Neka dođe moljenje moje preda te! Po riječi svojoj izbavi me. ¹⁷¹ Usta će moja pjevati hvalu, kad me naučiš naredbama svojim. ¹⁷² Jezik će moj kazivati riječi tvoju, jer su sve zapovijesti tvoje pravedne. ¹⁷³ Neka mi bude ruka tvoja u pomoći; jer mi omilješe zapovijesti tvoje; ¹⁷⁴ Žedan sam spasenja tvojega, Gospode, i zakon je tvoj utjeha moja. ¹⁷⁵ Neka živi duša moja i tebe hvali, i sudovi tvoji neka mi pomogu. ¹⁷⁶ Zađoh kao ovca izgubljena: traži slugu svojega; jer zapovijesti tvojih ne zaboravih.

120

¹ Ka Gospodu zavikah u nevolji svojoj, i usliši me. ² Gospode! izbavi dušu moju od usta lažljivijeh i od jezika lukavoga. ³ Šta će ti dati i šta će ti prinijeti jezik lukavi? ⁴ On je kao oštre strijele u jakoga, kao ugljevlje smrekovo. ⁵ Teško meni kad sam tuđin kod Meseha, živim kod šatora Kidarskih. ⁶ Dugo je živjela duša moja s onima koji mrze na mir. ⁷ Ja sam miran; ali kad stanem govoriti, u njih je rat.

121

¹ Podižem oči svoje ka gorama, odakle mi dolazi pomoć. ² Pomoć je meni od Gospoda, koji je stvorio nebo i zemlju.

3 Neæe dati da popuzne noga tvoja; ne drijemlje èuvar tvoj. 4 Gle, ne drijemlje i ne spava èuvar Izrailjev. 5 Gospod je èuvar tvoj, Gospod je sjen tvoj, on ti je s desne strane. 6 Danju te neæe sunce ubiti ni mjesec noæu. 7 Gospod æe te saèuvati od svakoga zla, saèuvaæe duðu tvoju Gospod. 8 Gospod æe èuvati ulazak tvoj i izlazak tvoj, otsad i dovijeka.

122

1 Obradovah se kad mi rekoše: hajdemo u dom Gospodnji! 2 Evo, stoje noge naše na vratima tvojim, Jerusalime! 3 Jerusalem je izidan, kao grad sliven u jednu zgradu. 4 Onamo idu plemena, plemena Gospodnja, po naredbi Izrailjevoj da slave ime Gospodnje. 5 Ondje stoje prijestoli sudski, prijestoli doma Davidova. 6 Ištite mira Jerusalimu; neka bude dobro onima koji ljube tebe! 7 Neka bude mir oko zidova tvojih, i èestitost u dvorima tvojim! 8 Radi braæe svoje, i prijatelja svojih govorim: mir ti! 9 Radi doma Gospoda Boga našega želim ti dobro.

123

1 K tebi podižem oèi svoje, koji živiš na nebesima! 2 Kao što su oèi slugama uprte u ruku gospodara njihovijeh, kao oèi sluškinjine u ruku gospođe njezine, tako su oèi naše u Gospoda Boga našega, dok se smiluje na nas. 3 Smiluj se na nas, Gospode, smiluj se na nas, jer smo se dovoljno napitali sramote; 4 Dovoljno se napitala duša naša ruga od ponositijeh, i sramote od oholijeh.

124

1 Da nije bio Gospod s nama, neka reèe Izrailj, 2 Da nije bio Gospod s nama, kad ljudi ustaše na nas, 3 Žive bi nas proždrlji,

kad se raspali gnjev njihov na nas; 4 Potopila bi nas voda, rijeka bi pokrila duðu našu; 5 Pokrila bi duðu našu silna voda. 6 Blagosloven Gospod, koji nas ne daje zubima njihovijem da nas rastržu! 7 Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke lovaèke; zamka se raskide, i mi se izbavimo. 8 Pomoæ je naša u imenu Gospodnjem, koji je stvorio nebo i zemlju.

125

1 Ko se uzda u Gospoda, on je kao gora Sion, ne pomješta se, ostaje dovijeka. 2 Oko Jerusalima su gore, i Gospod je oko naroda svojega otsad i dovijeka. 3 Jer neæe ostati skiptar bezbožnièki nad dijelom pravednièkim, da ne bi pravednici pružili ruke svoje na bezakonje. 4 Uèini, Gospode, dobro dobrima i onima koji su prava srca. 5 A koji svraèu na krive pute, otjeraæe Gospod s onima koji èine bezakonje. Mir Izrailju!

126

1 Kad vraæaše Gospod roblje Sionsko, bijasmo kao u snu. 2 Tada usta naša bijahu puna radosti, i jezik naš pjevanja. Tada govorahu po narodima: veliko djelo èini Gospod na njima. 3 Veliko djelo èini Gospod na nama; razveselismo se. 4 Vraæaj, Gospode, roblje naše, kao potoke na sasušenu zemlju. 5 Koji su sa suzama sijali, neka žanju s pjevanjem. 6 Ide i plaèe koji nosi sjeme da sije; poæi æe s pjesmom noseæi snopove svoje.

127

1 Ako Gospod neæe graditi doma, uzalud se muèe koji ga grade; ako neæe Gospod èuvati grada, uzalud ne spava stražar. 2 Uzalud ranite, dockan liježete, jedete hljeb umorni; milome

svojemu on daje san. ³ Evo našljedstva od Gospoda: djeca, porod je dar od njega. ⁴ Što su strijele u ruci jakome, to su sinovi mladi. ⁵ Blago èovjeku koji je njima napunio tul svoj! Neæe se osramotiti kad se stanu razgovarati s neprijateljima na vratima.

128

¹ Blago svakome, koji se boji Gospoda, koji hodi putovima njegovijem! ² Jer æe jesti od trudova ruku svojih. Blago tebi, i dobro ti je. ³ Žena je tvoja kao rodna loza usred doma tvogjega; sinovi tvoji kao grane maslinove oko stola tvogjega. ⁴ Gle, tako æe biti blagosloven èovjek koji se boji Gospoda. ⁵ Blagosloviae te Gospod sa Siona, i gledaæeš dobro Jerusalimsko u sve dane života svojega; ⁶ Vidjeæeš sinove u sinova svojih. Mir Izrailju!

129

¹ Mnogo mi dosađivaše od mladosti moje, neka reèe Izrailj, ² Mnogo mi dosađivaše od mladosti moje, ali me ne svladaše. ³ Na leđima mojim oraše oraèi, i vodiše duge brazde svoje. ⁴ Gospod je pravedan; isijeèe konopce bezbožnièke. ⁵ Postidjeæe se, odbiae se svi koji nenavide Sion. ⁶ Biæe kao trava na krovovima, koja se sasušuje prije nego se poèupa, ⁷ Od koje neæe žetelac napuniti ruke svoje, niti naruèja svojega vezilac; ⁸ I koji prolaze neæe reæi: "Blagoslov Gospodnji na vama! blagosiljamo vas imenom Gospodnjim."

130

¹ Iz dubine viëm k tebi, Gospode! ² Gospode! èuj glas moj. Neka paze uši tvoje na glas moljenja mojega. ³ Ako æeš

na bezakonje gledati, Gospode: Gospode, ko æe ostati? ⁴ Ali je u tebe praštanje, da bi te se bojali. ⁵ Èekam Gospoda; èeka duša moja; uzdam se u rijeè njegovu. ⁶ Duša moja èeka Gospoda veæma nego straže jutrnje, koje straže jutrom. ⁷ Neka èeka Izrailj Gospoda; jer je u Gospoda milost, i velik je u njega otkup. ⁸ I on æe otkupiti Izrailja od svijeh bezakonja njegovijeh.

131

¹ Gospode! ne nadima se srce moje, niti se uznose oèi moje; niti idem na veliko, ni na ono što je više od mene. ² Smjieran sam i krotak dušom svojom, kao dijete kraj matere; kao dijete duša je moja u meni. ³ Nek se uzda Izrailj u Gospoda otsad i dovijeka.

132

¹ Opomeni se, Gospode, Davida i sve smjernosti njegove, ² Kako se kunijaše Gospodu, i zavjetovaše Bogu Jakovljevu: ³ "Neæu uæi u šator doma svojega, niti æu leæi na postelju odra svojega; ⁴ Neæu dati sna oèima svojim, ni vjeðama svojim drijema; ⁵ Dok ne naðem mjesta Gospodu, stana Bogu Jakovljevu." ⁶ Evo, èusmo da je u Jefremovoj zemlji, naðosmo ga na poljima Kirijat-Jarimskim. ⁷ Uðimo u stan njegov, poklonimo se podnožju nogu njegovijeh. ⁸ Stani, Gospode, na poèivalištu svojem, ti i kovèeg sile tvoje. ⁹ Sveštenici tvoji nek se obuku u pravdu, i sveci tvoji nek se raduju. ¹⁰ Radi Davida sluge svojega nemoj odvratiti lica od pomazanika svojega. ¹¹ Zakle se Gospod Davidu u istini, od koje neæe ostepiti; od poroda tvogjega posadiau na prijestolu tvogjemu. ¹² Ako sinovi tvoji ušeuavaju zavjet moj i otkrivenja moja kojima æu

ih nauèiti, onda æe i sinovi njihovi do vijeka sjedjeti na prijestolu svom. ¹³ Jer je izabrao Gospod Sion, i omilje mu živjeti na njemu. ¹⁴ Ovo je poèivalište moje uvijek, ovdje æe se naseliti; jer mi je omiljelo. ¹⁵ Hranu æe njegovu blagosloviti, nište njegove nasitiæu hljeba. ¹⁶ Sveštenike æe njegove obuæi u spasenje, i sveti æe se njegovi radovati. ¹⁷ Tu æe uèiniti da uzraste rog Davidu, postaviæu vidjelo pomazaniku svojemu. ¹⁸ Neprijatelje æe njegove obuæi u sramotu; a na njemu æe cvjetati vijenac njegov.

133

¹ Kako je lijepo i krasno kad sva braæa žive zajedno! ² Kao dobro ulje na glavi, koje se stae na bradu, bradu Aronovu, koje se stae na skut od haljine njegove; ³ Kao rosa na Ermonu, koja slazi na gore Sionske. Jer je ondje utvrdio Gospod blagoslov i život do vijeka.

134

¹ Sad blagosiljajte Gospoda, sve sluge Gospodnje, koje stojite u domu Gospodnjem noæu. ² Podignite ruke svoje k svetinji, i blagosiljajte Gospoda. ³ Blagosloviæe te sa Siona Gospod, koji je stvorio nebo i zemlju.

135

¹ Hvalite ime Gospodnje, hvalite, sluge Gospodnje, ² Koji stojite u domu Gospodnjem, u dvorima doma Boga našega. ³ Hvalite Gospoda, jer je dobar Gospod; pojte imenu njegovu, jer je slatko. ⁴ Jer Jakova izabra sebi Gospod, Izrailja za dostojanje svoje. ⁵ Jer poznah da je velik Gospod, i Gospod naš svrh svijeh bogova. ⁶ Što god hoæe, sve Gospod èini, na

nebesima i na zemlji, u morima i u svima bezdanima. ⁷ Izvodi oblake od kraja zemlje, munje èini usred dažda, izvodi vjetar iz staja njegovijeh. ⁸ On pobi prvence u Misiru od èovjeka do živinèeta. ⁹ Pokaza znake i èudesa usred tebe, Misire, na Faraonu i na svijem slugama njegovijem. ¹⁰ Pobi narode velike, i izgubi careve jake: ¹¹ Siona, cara Amorejskoga, i Oga, cara Vasanskoga, i sva carstva Hananska; ¹² I dade zemlju njihovu u dostojanje, u dostojanje Izrailju, narodu svojemu. ¹³ Gospode! ime je tvoje vjeèno; Gospode! spomen je tvoj od koljena do koljena. ¹⁴ Jer æe suditi Gospod narodu svojemu, i na sluge svoje smilovaæe se. ¹⁵ Idoli su neznabožaèki srebro i zlato, djelo ruku èovjeèijih; ¹⁶ Usta imaju, a ne govore; oèi imaju, a ne vide; ¹⁷ Uši imaju, a ne èuju; niti ima dihanja u ustima njihovijem. ¹⁸ Kakvi su oni onaki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih. ¹⁹ Dome Izrailjev, blagosiljaj Gospoda; dome Aronov, blagosiljaj Gospoda; ²⁰ Dome Levijev, blagosiljaj Gospoda; koji se bojite Gospoda, blagosiljajte Gospoda. ²¹ Blagosloven Gospod na Sionu, koji živi u Jerusalmu! Aliluja!

136

¹ Slavite Gospoda, jer je dobar; jer je do vijeka milost njegova; ² Slavite Boga nad bogovima; jer je do vijeka milost njegova. ³ Slavite gospodara nad gospodarima; jer je do vijeka milost njegova; ⁴ Onoga, koji jedan tvori èudesa velika; jer je do vijeka milost njegova; ⁵ Koji je stvorio nebesa premudro; jer je do vijeka milost njegova; ⁶ Utvrdio zemlju na vodi; jer je do vijeka milost njegova; ⁷ Stvorio velika vidjela; jer je

dovijeka milost njegova; ⁸ Sunce, da upravlja danom; jer je dovijeka milost njegova; ⁹ Mjesec i zvijezde, da upravljaju noæu; jer je dovijeka milost njegova; ¹⁰ Koji pobi Misir u prvencima njegovijem; jer je dovijeka milost njegova; ¹¹ Izvede iz njega Izrailja; jer je dovijeka milost njegova; ¹² Rukom krjepkom i mišicom podignutom; jer je dovijeka milost njegova; ¹³ Koji razdvoji Crveno More; jer je dovijeka milost njegova; ¹⁴ I provede Izrailja kroz sred njega; jer je dovijeka milost njegova; ¹⁵ A Faraona i vojsku njegovu vræe u More Crveno; jer je dovijeka milost njegova; ¹⁶ Prevede narod svoj preko pustinje; jer je dovijeka milost njegova; ¹⁷ Pobi careve velike; jer je dovijeka milost njegova; ¹⁸ I izgubi careve znatne; jer je dovijeka milost njegova; ¹⁹ Siona cara Amorejskoga; jer je dovijeka milost njegova; ²⁰ I Oga cara Vasanskoga; jer je dovijeka milost njegova; ²¹ I dade zemlju njihovu u dostojanje; jer je dovijeka milost njegova; ²² U dostojanje Izrailju, sluzi svomjemu; jer je dovijeka milost njegova; ²³ Koji nas se opomenu u poniženju našem; jer je dovijeka milost njegova; ²⁴ I izbavi nas od neprijatelja naših; jer je dovijeka milost njegova; ²⁵ Koji daje hranu svakomu tijelu; jer je dovijeka milost njegova; ²⁶ Slavite Boga nebeskoga; jer je dovijeka milost njegova.

137

¹ Na vodama Vavilonskim sjeðasmo i plakasmo opominjuæi se Siona. ² O vrbama sred njega vjeðasmo harfe svoje. ³ Ondje iskahu koji nas zarobiše da se veselimo: "pjevajte nam pjesmu Sionsku." ⁴ Kako æemo pjevati

pjesmu Gospodnju u zemlji tuðoj? ⁵ Ako zaboravim tebe, Jerusalime, neka me zaboravi desnica moja. ⁶ Neka prione jezik moj za usta moja, ako tebe ne usпамtim, ako ne uzdræim Jerusallima svrh veselja svojega. ⁷ Napomeni, Gospode, sinovima Edomovijem dan Jerusallimski, kad govoriše: raskopajte, raskopajte ga do temelja. ⁸ Kæeri Vavilonska, krvnico, blago onome ko ti plati za djelo koje si nama uæinila! ⁹ Blago onome koji uzme i razbije djecu tvoju o kamen.

138

¹ Slavim te, Gospode, od svega srca svojega, pred bogovima pjevam tebi. ² Poklanjam se pred svetom crkvom tvojom, i slavim ime tvoje, za dobrotu tvoju i za istinu tvoju; jer si po svakom imenu svom podigao rijeæ svoju. ³ U dan, u koji zazvah, ti si me uslišio, dunuo slobodu u dušu moju. ⁴ Slavlaæ te, Gospode, svi carevi zemaljski, kad æuju rijeæi usta tvojih; ⁵ I pjevlaæ putove Gospodnje, jer je velika slava Gospodnja. ⁶ Jer je visok Gospod, i vidi niskoga, i visokoga izdaleka poznaje. ⁷ Ako poðem u tuzi, ti æeš me oæiviti; na zloæu neprijatelja mojih pruælaæ ruku svoju i zaklonlaæ me desnica tvoja. ⁸ Gospod æe svršiti za mene. Gospode! milost je tvoja dovijeka; djela ruku svojih ne ostavlja.

139

¹ Gospode! ti me kušaš i znaš. ² Ti znaš kad sjedem i kad ustanem; ti znaš pomisli moje izdaleka; ³ Kad hodim i kad se odmaram, ti si oko mene, i sve putove moje vidiš. ⁴ Još nema rijeæi na jeziku mom, a ti, Gospode, gle, veæ sve znaš. ⁵ Sastrag i sprijed ti si me zaklonio, i stavio

na me ruku svoju. ⁶ Èudno je za me znanje tvoje, visoko, ne mogu da ga dokuèim. ⁷ Kuda bih otišao od duha tvogega, i od lica tvogega kuda bih utekao? ⁸ Da izaðem na nebo, ti si ondje. Da siðem u pakao, ondje si. ⁹ Da se dignem na krilima od zore, i preselim se na kraj mora: ¹⁰ I ondje æe me ruka tvoja voditi, i držati me desnica tvoja. ¹¹ Da reèem: da ako me mrak sakrije; ali je i noæ kao vidjelo oko mene. ¹² Ni mrak neæe zamraèiti od tebe, i noæ je svijetla kao dan: mrak je kao vidjelo. ¹³ Jer si ti stvorio što je u meni, sastavio si me u utrobi matere moje. ¹⁴ Hvalim te, što sam divno sazdan. Divna su djela tvoja, i duša moja to zna dobro. ¹⁵ Nijedna se kost moja nije sakrila od tebe, ako i jesam sazdan tajno, otkan u dubini zemaljskoj. ¹⁶ Zametak moj vidješe oèi tvoje, u knjizi je tvojoj sve to zapisano, i dani zabilježeni, kad ih još nije bilo nijednoga. ¹⁷ Kako su mi nedokuèljive pomisli tvoje, Bože! Kako im je velik broj! ¹⁸ Da ih brojim, više ih je nego pijeska. Kad se probudim, još sam s tobom. ¹⁹ Da hoæeš, Bože, ubiti bezbožnika! Krvopije, idite od mene. ²⁰ Oni govore ružno na tebe; uzimaju ime tvoje uzalud neprijatelji tvoji. ²¹ Zar da ne mrzim na one, koji na te mrze, Gospode, i da se ne gadim na one koji ustaju na tebe? ²² Punom mrzošæu mrzim na njih; neprijatelji su mi. ²³ Okušaj me, Bože, i poznaj srce moje, ispitaj me, i poznaj pomisli moje. ²⁴ I vidi jesam li na zlu putu, i vodi me na put vjeèni.

140

¹ Izbavi me, Gospode, od èovjeka zloga, saèuvaj me od nasilnika, ² Koji pomišljaju zlo u

srcu i svaki dan podižu rat; ³ Oštre jezik svoj kao zmija, jed je aspidin u ustima njihovijem. ⁴ Saèuvaj me, Bože, od ruku bezbožnièkih, od nasilnika sahrani me, koji misle da potkinu noge moje. ⁵ Oholi mi namjestiše zamke i prugla, metnuše mi mrežu na put, preðu razapeše mi. ⁶ Rekoh Gospodu: ti si Bog moj, usliši, Gospode, glas moljenja mojega. ⁷ Gospode, Gospode, krjepki spasitelju moj, zakloni glavu moju u dan ratni! ⁸ Ne daj, Gospode, bezbožniku što želi, ne daj mu da dokuèi što je naumio, da se ne uznose. ⁹ Otrov onijeh što su oko mene, pogibao usta njihovijeh neka se obrati na njih. ¹⁰ Neka padne na njih živo ugljevlje; neka ih on baci u oganj, u propasti, da ne ustanu. ¹¹ Èovjek jezièan neæe se utvrditi na zemlji, nepravednoga æe zloæa uvaliti u pogibao. ¹² Znam da æe Gospod pokazati pravdu nevoljnome i pravicu ubogima. ¹³ Da! pravedni æe slaviti ime tvoje, pravi æe ostati pred licem tvojim.

141

¹ Gospode, vièem k tebi, pohiti k meni, èuj glas moljenja mojega, kad vièem k tebi. ² Nek izaðe molitva moja kao kad pred lice tvoje, dizanje ruku mojih kao prinos veèernji. ³ Postavi, Gospode, stražu kod jezika mojega, èuvaj vrata usta mojih. ⁴ Ne daj srcu mojemu da zastrani na zle pomisli, da èini djela bezbožna s ljudima koji postupaju nepravedno; i da ne okusim sladosti njihovijeh. ⁵ Neka me bije pravednik, to je milost; neka me kara, to je ulje za glavu moju; glava moja neæe odbaciti, ako æe i više; nego je molitva moja protiv zloæe njihove. ⁶ Rasuše se po kamenijem

vrljetima sudije njihove, i èuše rijeèi moje kako su blage. ⁷ Kao kad ko sijeèe i teše, tako se razletješe kosti naše do èeljusti paklenijeh. ⁸ Ali su k tebi, Gospode, Gospode, upravljene oèi moje, u tebe se uzdam, nemoj odbaciti duše moje. ⁹ Saèuvaj me od zamke, koju mi metnuše, od lukavstva onijeh, koji èine bezakonje. ¹⁰ Pašæe u mreže svoje bezbožnici, a ja æu jedan proæi.

142

¹ Glasom svojim ka Gospodu vièem, glasom svojim Gospodu se molim. ² Izlivam pred njim moljenje svoje, tugu svoju pred njim kazujem, ³ Kad iznemogne u meni duh moj. Ti znaš stazu koju. Na putu, kojim hodim, sakriše mi zamku. ⁴ Pogledam nadesno, i vidim da me niko ne zna; nestade mi utoèišta, niko ne mari za dušu koju. ⁵ Vièem k tebi, Gospode; velim: ti si utoèište moje, dio moj na zemlji živijeh. ⁶ Èuj tužnjavu koju; jer se muèim veoma. Izbavi me od onijeh koji me gone, jer su jaèi od mene. ⁷ Izvedi iz tamnice dušu koju, da slavim ime tvoje. Oko mene æe se skupiti pravednici, kad mi uèiniš dobro.

143

¹ Gospode, usliši molitvu koju, primi moljenje moje po istini svojoj, usliši me po pravdi svojoj. ² I ne idi na sud sa slugom svojim, jer se neæe opravdati pred tobom niko živ. ³ Neprijatelj goni dušu koju, gazi u prah život moj, posaðuje me u mrak, kao davno pomrle. ⁴ Trne u meni duh moj, nestaje u meni srca mojega. ⁵ Pominjem dane stare, prebrajam sve poslove tvoje, razmišljam o djelima ruku tvojih. ⁶ Pružam k tebi ruke svoje; duša je moja kao suha zemlja pred tobom. ⁷ Pohitaj,

usliši me; Gospode, nestaje duha mojega, nemoj odvratiti lica svojega od mene; jer æu biti kao oni koji odlaze u grob. ⁸ Rano mi javi milost svoju, jer se u tebe uzdam. Pokaži mi put, kojim da idem, jer k tebi podižem dušu svoju. ⁹ Izbavi me od neprijatelja mojih, Gospode, k tebi pritjeèem. ¹⁰ Nauèi me tvoriti volju tvoju, jer si ti Bog moj; duh tvoj blagi neka me vodi po stazi pravoj. ¹¹ Imena radi svojega, Gospode, oživi me, po pravdi svojoj izvedi iz muke dušu koju. ¹² I po milosti svojoj istrijebi neprijatelje moje, i pogubi sve koji muèe dušu koju, jer sam tvoj sluga.

144

¹ Blagosloven Gospod, grad moj, koji uèi ruke moje boju, prste moje ratu, ² Dobrotvor moj i ograda moja, utoèište moje i izbavitelj moj, štit moj, onaj, u koga se uzdam, koji mi pokorava narod moj. ³ Gospode! šta je èovjek, te znaš za nj, i sin smrtinoga, te ga paziš? ⁴ Èovjek je kao ništa; dani su njegovi kao sjen, koji prolazi. ⁵ Gospode! savij nebesa svoja, i siði; dotakni se gora, i zadimiæe se. ⁶ Sijevni munjom, i razagnaj ih; pusti strijele svoje, i raspi ih. ⁷ Pruži ruku svoju s visine, izbavi me i izvadi me iz vode velike, iz ruku tuđinaca, ⁸ Kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna. ⁹ Bože! pjesmu novu pjevaæu ti, u psaltir od deset žica udaraæu tebi, ¹⁰ Koji daješ spasenje carevima, i Davida slugu svojega izbavljaš od ljutoga maèa. ¹¹ Izbavi me i otmi me iz ruke tuđinaca, kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna. ¹² Sinovi naši neka budu kao bilje, koje veselo odraste u mladosti;

kæeri naše kao stupovi prekrasno izrađeni u dvoru; ¹³ Žitnice naše pune, obilne svakim žitom; ovce naše nek se množe na tisuæe i na sto tisuæa po stanovima našim. ¹⁴ Volovi naši neka budu tovní; neka ne bude napadanja, ni bježanja, ni tužnjave po ulicama našim. ¹⁵ Blago narodu, u kojega je sve ovako! Blago narodu, u kojega je Gospod Bog!

145

¹ Uzvišivaæu te, Bože moj, care moj, blagosiljaæu ime tvoje od vijeka do vijeka. ² Svaki æu te dan blagosiljati, i hvaliaæu ime tvoje dovijeka i bez prestanka. ³ Velik je Gospod, i valja ga slaviti, i veliæanstvo njegovo ne može se dosegnuti. ⁴ Od koljena do koljena hvaliaæe djela tvoja, i silu tvoju kazivati. ⁵ O visokoj slavi tvojega veliæanstva, i o divnim djelima tvojim razmišljam. ⁶ Pripovijedaæe silu èudesa tvojih, i ja æu veliæanstvo tvoje kazivati. ⁷ Hvaliaæe veliku dobrotu tvoju i pravdu tvoju pjevaæe. ⁸ Podatljiv je i milosrdan Gospod, dugo trpi i velike je milosti. ⁹ Dobar je Gospod prema svima, i žalostiv na sva djela svoja. ¹⁰ Neka te slave, Gospode, sva djela tvoja, i sveci tvoji neka te blagosiljaju. ¹¹ Neka kazuju slavu carstva tvojega, i silu tvoju pripovijedaju. ¹² Da bi javili sinovima ljudskim silu tvoju, i visoku slavu carstva tvojega. ¹³ Carstvo je tvoje carstvo svijeh vijekova, i vlada tvoja na sva koljena. ¹⁴ Gospod prihvata sve koji padaju, i ispravlja sve pognute. ¹⁵ Oèi su svijeh k tebi upravljene, i ti im daješ hranu na vrijeme; ¹⁶ Otvoraš ruku svoju, i sitiš svašta živo po želji. ¹⁷ Pravedan je Gospod u svijem putovima svojim, i svet u svijem djelima svojim. ¹⁸ Gospod

je blizu svijeh koji ga prizivaju, svijeh, koji ga prizivaju u istini. ¹⁹ Želju ispunja onima koji ga se boje, tužnjavu njihovu èuje, i pomaže im. ²⁰ Èuva Gospod sve koji ga ljube, a bezbožnike sve æe istrijebiti. ²¹ Hvalu Gospodu neka govore usta moja, i neka blagosilja svako tijelo sveto ime njegovo uvijek i bez prestanka.

146

¹ Hvali, dušo moja, Gospoda. ² Hvaliaæu Gospoda za života svojega, pjevaæu Bogu svojemu dok me je god. ³ Ne uzdajte se u knezove, u sina èovjeèijega, u kojega nema pomoæi. ⁴ Iziđe iz njega duh, i vrati se u zemlju svoju: taj dan propadnu sve pomisli njegove. ⁵ Blago onome, kojemu je pomoænik Bog Jakovljevi, kojemu je nadanje u Gospodu, Bogu njegovu, ⁶ Koji je stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima; koji drži vjeru uvijek, ⁷ Èini sud onima, kojima se èini krivo; daje hranu gladnima. Gospod driješi svezane, ⁸ Gospod otvora oèi slijepcima, podiže oborene, Gospod ljubi pravednike. ⁹ Gospod èuva došljake, pomaže siroti i udovici; a put bezbožnièki prevraæa. ¹⁰ Gospod je car dovijeka, Bog tvoj, Sione, od koljena do koljena. Aliluja.

147

¹ Hvalite Gospoda, jer je slatko pjevati Boga našega, jer blagome prilikuje hvala. ² Gospod zida Jerusalm, sabira rasijsane sinove Izrailjeve; ³ Iscjeljuje one koji su skrušena srca, i lijeèi tuge njihove; ⁴ Izbraja mnoštvo zvijezda, i sve ih zove imenom. ⁵ Velik je Gospod naš i velika je krjepost njegova, i razumu njegovu nema mjere. ⁶ Prihvata smjerne Gospod, a bezbožne ponižava do

zemlje. ⁷ Redom pjevajte Gospodu hvalu, udarajte Bogu našem u gusle. ⁸ On zastire nebo oblacima, sprema zemlji dažd, èini te raste na gorama trava; ⁹ Daje stoci piæu njezinu, i vraniaëima, koji vièu k njemu. ¹⁰ Ne mari za silu konjsku, niti su mu mili kraci èovjeèiji. ¹¹ Mili su Gospodu oni koji ga se boje, koji se uzdaju u milost njegovu. ¹² Slavi, Jeruslime, Gospoda; hvali Boga svojega, Sione! ¹³ Jer on utvrðuje prijevornice vrata tvojih, blagosilja sinove tvoje u tebi. ¹⁴ Ograðuje meðe tvoje mirom, nasiaeva te jedre pšenice. ¹⁵ Šalje govor svoj na zemlju, brzo teèe rijeè njegovu. ¹⁶ Daje snijeg kao vunu, sipa inje kao pepeo. ¹⁷ Baca grad svoj kao zalogaje, pred mrazom njegovijem ko æe ostati? ¹⁸ Pošlje rijeè svoju, i sve se raskravi; dune duhom svojim, i poteku vode. ¹⁹ On je javio rijeè svoju Jakovu, naredbe i sudove svoje Izrailju. ²⁰ Ovo nije uèinio nijednome drugom narodu, i sudova njegovijeh oni ne znaju. Aliluja!

148

¹ Hvalite Gospoda na nebesima, hvalite ga na visini. ² Hvalite ga, svi anđeli njegovi, hvalite ga, sve vojske njegove! ³ Hvalite ga, sunce i mjeseeèe, hvalite ga, sve zvi jezde sjajne! ⁴ Hvalite ga, nebesa nad nebesima i vodo nad nebesima! ⁵ Neka hvale ime Gospodnje, jer on zapovjedi i stvoriše se. ⁶ Postavi ih zasnagda i zavavijek, daèe naredbu, koja neæe proæi. ⁷ Hvalite Gospoda na zemlji, velike ribe i sve bezdane; ⁸ Oganj i grad, snijeg i magla, vjetar silni, koji izvršuje rijeè njegovu, ⁹ Gore i svi humovi, rodna drveta i svi kedri,

¹⁰ Zvijeri i sva stoka, bubine i ptice krilate, ¹¹ Carevi zemaljski i svi narodi, knezovi i sve sudije zemaljske, ¹² Momci i djevojke, starci i djeca, ¹³ Neka hvale ime Gospodnje; jer je samo njegovo ime uzvišeno, slava njegova na zemlji i na nebu. ¹⁴ On je uzvisio rog naroda svojega, slavu svijeh svetaca svojih, sinova Izrailjevih, naroda, koji je blizu njega.

149

¹ Pojte Gospodu pjesmu novu; hvala da mu je na saboru svetijeh. ² Neka se veseli Izrailj o stvoritelju svom, sinovi Sionski nek se raduju o caru svom. ³ Neka hvale ime njegovo poklikujuæi, u bubanj i gusle neka mu udaraju. ⁴ Jer je mio Gospodu narod njegov, ukrašava smjerne spasavajuæi ih. ⁵ Nek se vesele sveci u slavi, i nek se raduju na posteljama svojim. ⁶ Slava je Božija u ustima njihovijem, i maè s obje strane oštar u ruci njihovoj, ⁷ Da se osvete narodima, i pokaraju plemena; ⁸ Da svežu careve njihove u lance, i vlastelu njihovu u okove gvozdene, ⁹ I izvrše na njima napisani sud. Ova je èast svima svecima njegovijem. Aliluja!

150

¹ Hvalite Boga u svetinji njegovoj, hvalite ga na tvrði slave njegove. ² Hvalite ga prema sili njegovoj, hvalite ga prema visokome velièanstvu njegovu. ³ Hvalite ga uz glas trubni, hvalite ga uz psaltir i gusle. ⁴ Hvalite ga s bubnjem i veseljem, hvalite ga uz žice i organ. ⁵ Hvalite ga uz jasne kimvale, hvalite ga uz kimvale gromovne. ⁶ Sve što diše neka hvali Gospoda! Aliluja!